

TÁJFUTÁS

1984/1

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSzlÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, VII., Garay u. 20. szám alatti sportruházati szakboltban.

423-385

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétfő–Kedd–Szerda–Péntek: 8–16.30

Csütörtök: 8–17.30

Szombaton zárva!

TÁJFUTÁS

XV.évfolyam

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

1.szám

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György mb. igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly Előállítás helye: 1143 Bp. Dózsa György út 3. Előállítás ideje: 1984 február. Terjeszti a Magyar Posta.

Az 1983. évi 5. szám vezércikkcskéjében írtam: "...ez év végéig behozzuk a lemaradást s ha a lap mégis késve jutna el az olvasóhoz, annak már nem a késedelmes kéziratleadás lesz az oka."

Utólag derült ki, hogy mekkora fába vágtam a fejszemet. Mert sokan voltak akik ígértek, de nagyon kevesen akik adtak is...

Fényképekkel volt a legkevesebb probléma, mert P. Tóth József a VB-n profi képek tucatjait készítette. De már az őszi OB-król egyetlen használható kép sem érkezett. Elég átlapozni a megjelent lapokat és kiderül, hogy a sportág legjobb szakemberei közül sokaknak, fél év alatt egy sorra sem futotta... Pedig az olvasók várták a VB-vel kapcsolatos írásait!! És hely is lett volna azokra!

Ilyen és hasonló bonyodalmak miatt a szeptemberben ígértnél két héttel később, január közepén került nyomdába a 12. szám kézirata. De most már egyenesben vagyunk. Most már azért az előnyért "hajturk", hogy a májusi szám május első hetében eljuthasson Önökhöz. Minima öthetes nyomdai átfutást bekalkulálva ez sem tűnik könnyebb feladatnak.

Reméljük, hogy igyekeztünk észrevehető, és bizalmat visszaszerezniük!

H.G

MIÉRT SZERETEM KEDVENC LAPOMAT, A TÁJFUTÁS-T?

- mert a beérkező kéziratáradat ellenére is segíti a kezdő cikkírókat:
azóta is röstellem, de 1982 elején visszatartatlan tollmenés jött rám. Az eredményével beszerénykedtem a TÁJFUTÁS szerkesztőségébe, hogy ha netán megüti a közölhetőség szintjét, akkor talán lehozhatná a TÁJFUTÁS is. Nem üttötte meg, de, hogy el ne veszítsem a lelkesedésem, a cikk villámgyorsan megjelent a lap 1981 decemberi számában.
- mert új csúcsok meghódítására sarkall:
aki ismer, tudja rólam, hogy már kora reggel tudok akkora marhaságot mondani, amekkorát más még késő este sem; mindazonáltal eddig még nem sikerült olyan nagyot írnom, hogy ne láttam volna a lapban még annál is nagyobbat.
- mert vigyáz arra, hogy ne szabaduljon el a pokol:
hova is jutnánk, ha az MTFSZ mindegyik bizottsága kapna egy-egy rovatot, amelybe havonként, negyedévenként vagy amikor éppen csinál valmit, beszámolna a tevékenységéről?
- mert hirdetései őszinték:
a lap nem hirdet bozótruhát, lábszárvédőt, te-repszöveget, nikkell-kadmium akkumulátoros fej-lámpát 10 és 20 wattos halogén izzókkal, hüvelykujjtájolót, külföldi tájfutó szakkönyveket; láss csodát - ezek valóban nem kaphatók.
- mert a "rovatvezetők" tapintatosak:
két éve agyalágyultan kikeltem egy cikkben a vegyesváltók mellőzése ellen. Persze később már bántam, hogy megjelent az írásom; nem volt mit tenni, már csak a versenybizottság kíméletében reménykedhettem. Nemhiába. A bizottság mostanáig egy szóval sem említette a javaslatomat, így megúsztam volna a dolgot minden nagyobb hullámverés nélkül, ám a budapesti szövetség a minap szabályzatmódosítás ügyével előrángatta rég elfeledettnek hitt ötletemet. Mégis pironkodhatok, hogy sajnos tőlem származik az egész.
- mert huncut, és megtanítja olvasóit a sorok között, sőt a sorok helyett is olvasni:
ugyanebben a kirohanásban írtam arról, hogy "nem szervezhet váltókapcsolatokat egy lassan érő kezdő..." Az eredeti kéziratban ugyan nem

MIÉRT SZERETEM KEDVENC LAPOMAT, A TÁJFUTÁS-T?

ez volt, viszont a megváltoztatott szöveg sokkal sejtelmesebb és meglóditja az olvasók képzeletét, bár sok értelme így sincs. A burkolt rejtvényt egyébként mindenki megfejtette, senki sem kérdezte, hogy mit is jelent. Tudom, lebecsülöm a "nyájast", amikor elárulom: "...nem szerezhet váltótápaszlatokat..."

-mert takarékos
egyik fordításom kéziratában nyüzsgöttek a bekezdések és az alcímek. Hogy betűközök pazarló leütésével és sorok kihagyásával ne vegyem el a helyet más, értékesebb hírektől, apró alaki módosításokkal /ömlesztve, az alcímeket a sorok közé olvastam/ olvashatatlanul olvashattam a lapban. Első pillantásra fölismertem, hogy az enyém, hiszen én szültem, ha nem is ilyen összetaposóra.

-mert önállóságra nevel:
bízvást állíthatom, hogy a TÁJFUTÁS-ban minden fontos tudnivaló megjelenik. Ha valamiképp egészen sanda szándékkal bármilyen apró cseprő dolgot szeretnék megtudni /nemzetközi versenynaptár, az MTF SZ különböző bizottságai és személyi összetételük, miről volt szó az elnökségi ülésen stb./, akkor saját magam utána is járhatok, ahol tudok.

-mert kedvenc színe a vörös:
a zöld borítós lap csak látszólag fekete-fehér, pirossal csupán a nyelvrontás ellen harcoló olvasók színezik ki, amikor úgy jelenik meg a kéziratom, hogy a gépelés után aggályosan kitett ékezeteim /í, ú, ü/ jó része az átgepelésnél elhullik, lerövidül.

-mert a Népsport gyűjtésére ösztökél:
a régés-régi bajnokságok eredményeit rendszeresen közölte a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS, de amióta TÁJFUTÁS-sá keresztelődött át, egyre kevesebb benne az ilyesféle adat. Sebaj, ha gyűjteném a Népsportot, akkor a bajnoki helyezéseket ugyanúgy vissza tudnám keresni belőle, mint most a TÁJFUTÁS-ból a rangsort.

-mert fürge:
a külföldi testvérlapok előfizetőitől eltérően, mi már a TÁJFUTÁS májusi számában olvashattuk a szeptemberi VB eredményeit.

- csupán az nem tetszik, hogy a lap nem érti a tréfát és nem közli a már így is agyoncenzúrázott "mert"-jeimet, pedig az bennük a vice, hogy nem mind vice.

Budapest, 1984. január 16.

Nemes Béla

Kedves Béla!

Amint láthatod értjük a tréfát és közöljük a "mert"-jeidet. Nagyon sok dologban egyetértünk. Ezért is vállaltam el augusztusban, hogy az 1983. évi 5. számtól kezdve átveszem a tördelést. Hosszú idő után végre egyenesbe került a lap: a januári szám januárban nyomdába került. Hogy onnan esetleg csak március közepén kerül ki, az már más téma. Örülök, hogy a január 16-án kelt leveled /amikorra a 9. szám - legjobb tudomásom szerint - már az olvasókhoz került / nem talált az 5.-9. számokban különösebb kifogásolnivalót. Remélem, egy év múlva újra tollat ragadsz, és akkor pozitív előjellel írod meg, hogy "Miért szeretem kedvenc lapomat, a TÁJFUTÁS-t?".

Harcsa Gábor

U.i.: A hosszú "ü" betűt, mivel nincs a gépen, továbbra is hiányolnod kell. Nem azért, mintha nem tudnám fekete filctollal berajzolni, hanem, mert nemrégiben megkértek - nem az MTF SZ-ben - mivel csúnya, ne tegyem.

H.G.

Három pályamű

Az V. Tájékoztató Sífutó VB-n hirdetik ki a Finn TFSZ pályakitűzési versenyének végeredményét. Magyarországra tíz kiírás érkezett. Összesen hatan: Schell Antal, Sőtér János, Zsigmond Tibor, Dosek Ágoston, Erdélyi Tibor és Gyurkó László készültek el a feladattal. A Monspart Sarolta, Csőkö Irén, Skerletz Iván összetételű bíráló bizottság Schell, Sőtér és Zsigmond alkotásait küldte el a nemzetközi versenyre. Nem rangsoroltak, de remélik, hogy helyesen választották ki a három legmegfelelőbbet. Mivel nagyon kicsi terület állt rendelkezésre és azon talán túl sok pontot kellett kitűzni, az egész inkább "nyári változatoszerű" lett. A rajt és az ellenőrzőpontok jók voltak, csak a többek által is egy tavon választott célhelhelyezés tűnt egy kicsit meghökkentőnek.

Térképeink a VB évében

A VB jegyében és árnyékában 25 új térkép /és 2 utánnomás/ jelent meg 1983-ban hazánkban összesen 248 km² területről. A területi eloszlás meglepően jó: csak Bács-Kiskun, Somogy, Szabolcs és Szolnok megye maradt új térkép nélkül. Zala megye 7 térképet kapott.

A három nagy tavaszi kupaverseny terepei /Gesztesvár, Pes-kő, Zuppá/ bár eltérő jellegűek, nagyon közel voltak egymáshoz. /A tavaszi VB edzőtábor miatt/ Szerencsés, hogy három megye is sajátjának tekintheti e térképek mindegyikét. De megismerkedhettünk néhány új tereppel is, főleg a VB jóvoltából.

A decemberben újjáalakult Térképbizottság tagjainak sok gondot okozott az 1983-as év térképeinek értékelése. Valamiképpen honorálni kellett a VB-térképek minőségét, de lehetőleg úgy, hogy az az egyesület, amely az 1983. évben is annyit dolgozott mint 1982-ben, ne kapjon kevesebb pontot.

A VB-térképek más problémát is felvetnek, felvetettek, hisz helyesbítve is és rajzolva is többször lettek, a pontversenyben viszont csak egyszer számoltuk őket.

A tavalyihoz képest az értékelésben annyi a változás, hogy figyelembe vettük a terep nehézségét is, hisz ugyanakkora terület kijavításához, mondjuk a Gesztesváron, többször annyi idő kell mint egy Holt-Körös menti terephez.

Az értékelést ugyanazok végezték akik egy évvel korábban is: Erdélyi Tibor, Sötér János, Szádeczky-Kardoss Tamás, Vekerdy Zoltán és Zentai László.

A térképeket 21 klub pontosan 100 helyesbítője készítette. Ha valaki utánaszámol, csak 99 nevet talál, mert Lukács Károly néven két helyesbítőnk is dolgozik.

A klubok sorrendje a helyesbített terület alapján. Zárójelben a helyesbítők száma.

1. Postás SE /10/	41.64 km ²
2. SMAFC /6/	29.77
3. BEAC /11/	28.44
4. MAFC /13/	28.28
5. H. Schönherz SE /6/	15.37
6. Törekvés /4/	14.76
7. Debr. USE /8/	13.53
8. Pécsi VSK /7/	13.48
9. MAG Pásztó /2/	12.53
10. DVTK /1/	12.21

A klubok sorrendje a rajzolt terület alapján. Zárójelben a klub tagjai által rajzolt térképek száma.

1. Postás SE /8/	109.7 dm ²
2. MAFC /4/	96.8
3. MAG Pásztó /4/	80.3
4. SMAFC /2/	44.5
5. Vasas Izzó /1/	39.4
6. Pécsi VSK /2/	33.5
7. H. Schönherz SE /3/	32.1
8. Törekvés SE /1/	26.2
9. BEAC /2/	25.2
10. DVTK /1/	13.3

Az egyesületi pontverseny végül csak kompromisszum lett: A Postásnak nem adhattunk többet, de a többieknek sem kevesebbet. Az a baja ennek a pontozási rendszernek, hogy a kapott pontszám nem csak a klub saját teljesítményétől, hanem a legtöbbet dolgozó klub teljesítményétől is függ. Jobb lenne egy abszolút pontszám, mint a jelenlegi relatív...

A térképkészítés egyesületi pontversenyének végeredménye:

1. Postás SE	10 pont
2. BEAC	10
3. Soproni MAFC	8.90
4. MAG Pásztó	8.11
5. MAFC	7.98
6. H. Schönherz SE	7.59
7. PVSK	6.72
8. DVTK	4.24
9. OSC	3.29
10. Törekvés	2.93
11. DUSE	2.34
12. G. Spartacus SE	2.16
13. Pécsi OEÜ	1.59
14. Vasas Izzó	1.16
15. Tipográfia TE	0.73
16. Rákóczi SE /Kaposvár/	0.70
17. Székesfehérvári Volán	0.66
18. MMG	0.45
19. KFKI	0.27
20. Debreceni Műanyag	0.25

Nézzük most a 100 helyesbítő /rajzolókkal együtt 102/ munkáját.

A legtöbb térképen - ez 5 db-t jelent - 1983-ban jómagam helyesbítettem. /A valóságban 7 db. térképen javítottam, de 2 db még nem jelent meg./ Az említett öt térkép közül sem vettem mindegyikről figyelembe már a területek elosztásánál. Végül azért volt rám szükség, mert a felkért helyesbítők visszaadták az előzőleg már elvállalt részt, vagy mert rájöttek, hogy a vállalt darabbal nem tudnak megbirkózni. Hivatalosan fogalmazva: a helyesbítési fegyelem még korántsem ideális... És akkor még nem is beszél-

tünk a minőségről. Hadd álljon erre itt két példa az 1984-ben megjelenő térképeink közül.

A jó példa: egy E-kategóriás szakosztály első komoly térképe. Annak ellenére, hogy nem a hön áhított területet kapták meg, annak ellenére, hogy helyesbítésre csak kevés idő állt rendelkezésükre - csak október közepétől -, annak ellenére, hogy a klubnak csak két, viszonylag tapasztalt helyesbítője volt, akik közül az egyik nem is tudott javítást vállalni, a térképet gyorsan és elég jó minőségben elkészítették. Én voltam az egyetlen térképjavító - aki nem a klub tagja volt. A szakosztály felnőtt férfi versenyzői, az I. osztályúak is, komolyan vették, hogy a klubnak szüksége van a térképre.

Az ellenpélda: a szakosztály az alaptérképet már másfél évvel ezelőtt megkapta. Az első dolga az volt, hogy kevesellte a kapott területet. Szinte mindenki részt vállalt a javításból, még a megyei szövetség tagjai is. Az egy évvel ezelőtti határidőig néhány rész meg is érkezett a rajzolóhoz, aki - kissé hiteltelkeredve - de elkezdte a rajzolást. A többi rész azonban nem jött. A határidők egyre csak változtak, míg aztán a végső határidőre, egy évvel az első után, a térkép elkészült. Ehhez csak annyit, hogy a jelkulcs megváltozása miatt a rajzolóknak az egész térképet újra kellett rajzolni, ráadásul az utolsó darabokat még így is szinte csak a leadás előtti utolsó órákban kapta meg. Közben az is kiderült, hogy van olyan rész, amit hárman is kijavítottak...

A jó és rossz példa eredménye végül két hasonló színvonalú térkép lesz, de mégis: micsoda különbség...

A helyesbítők sorrendje a helyesbített terület nagysága szerint zárójelben a helyesbített térképek száma. /Ez a lista sem teljesen reális, mert a VB-térképek javítói a saját részüket többször is helyesbítették./

1. Sótér János /3/	19.56 km ²
2. Zsigmond Tibor /3/	12.21
3. Zentai László /5/	9.83
4. Erdélyi Tibor /2/	9.41
5. Vekerdy Zoltán /1/	8.92
6. dr. Adorján József /2/	8.38
7. Szabó László /2/	8.19
8. Laczkó Tamás /1/	7.96
9. Varga Jenő /2/	7.95
10. Sótér Márton /2/	7.15

A rajzolókról érdekes, hogy néhány térképet két rajzó neve is fémjelez. Ez semmiesetre sem vált a térképek hátrányára. Erdélyi Tibor

például mindhárom 1983. évi térképét más-más szerzőtárssal együtt készítette. A legtöbb térképet /5/ Sótér János rajzolta. A 25 térképen összesen 15 rajzó neve szerepel. Van annyi - és nem is rossz - rajzó, akik az évi 25 térképet jó minőségben meg tudják rajzolni.

De nem elég, ha szépek a térképek, nagyon fontos lenne a jelkulcs betartása is. Néhány térkép rajza ezért kapott alacsonyabb osztályzatot /például Ozveny, Lusta-völgy/. De erről még szó lesz a térképek sorrendjénél.

A rajzoló sorrendje a rajzolt terület nagysága szerint, zárójelben a rajzolt térképek számával:

1. Zentai László /4/	80.3 dm ²
2. Szádeczky-K. Tamás /3/	72.4
3. Sótér János /5/	65.0
4. Sótér Márton /3/	44.7
5. Varga Jenő /2/	44.5
6. Scultéty Gábor /1/	39.4
7. Góbbölös István /2/	33.5
8. Erdélyi Tibor /3/	32.1
9. Laczkó Tamás /1/	26.2
10. Magyar János /1/	24.4

Most pedig következzen annak a tíz embernek a neve, akinek klubja a legtöbb pontot kapta térképhelyesbítésért az egyesületi pontversenyben. Összehasonlítva ezt a hasonló tavalyi listával, látszik, hogy az első tíz mindegyike többet vállalt mint 1982-ben. Főleg a VB miatt, illetve a VB miatt kieső helyesbítők helyett. A sorrend:

1. Sótér János /14.89/	10.00
2. Zentai László	6.78
3. Erdélyi Tibor	6.14
4. Sótér Márton	5.68
5. Vekerdy Zoltán	5.27
6. Zsigmond Tibor	4.24
7. Szádeczky Kardoss Tamás	3.42
8. Zánkay András	3.19
9. Varga Jenő	2.92
10. dr. Adorján József	2.22

Az első tíz között több volt országos bajnok neve olvasható, többségük ma is versenyez. A fenti tíz közül mégis csak kettő II. osztályú... Mert egy térképhelyesbítőnek nemcsak azért nehezebb minősítést elérnie, mert a versenyek idején ő általában térképet javít, hanem mert még a szabályzat egyik pontja is sújtja. Nevezetesen: nem indulhat olyan versenyen, amit az általa is javított új térképen elsőnek rendeznek. /Például, volt év, amikor e sorok írója négy "pirosponthoz" versenyből is elesett.../ Talán még az sem igaz, hogy olyan nagy előny az, ha az illető javított a térképen. Szóval, a helyesbítő "jutalma" az, hogy neki a többi tájfunál nehezebb minősítést szereznie. De ez már más téma.

Végül következzen a térképek sorrendje. A lista csak 24 nevet tartalmaz, ugyanis a Szépki látót nem rangsoroltuk, mivel a Kerék-mező is tartalmazza:

1. Sátor-magas	10 pont
2. Vörös-hegy	9.8
3. Csabrendeki-erdő	8.6
4. Nova	8.0
5. Kerék-mező	7.8
6. Búdöskút	7.6
7. Zuppa	7.1
8. Karancs	7.0
9. Gesztesvár	6.9
10. Lusta-völgy	6.7
11. Pácód	6.1
12. Misina /Rigó-kút/	5.8
13. Sástó	5.6
14. Ozveny	5.5
15. Károlyháza	5.2
16. Csácsi-erdő	5.0
17. Pac	4.9
18. Pes-kő	4.8
19. Nagyerdő	4.7
20. Károly-magaslat	4.5
21. Margita	4.4
22. Asotthalom	4.3
23. Imsóserdő	4.2
24. Holt-Körös	3.5

Az első hat helyen VB-térkép áll. Talán meglepő, hogy a Nova csak negyedik, de a pontozásban a terepek nehézségét is figyelembe vettük. S a hat terep közül talán a Nova a legkönnyebb. Egy kicsit részletesebben a térképekről:

SÁTOR-MAGAS. Erőssége a szinte tökéletes, jól olvasható domborzatrajz. Síkra- és növényzetábrázolása a legújabb IOF jelkulcsnak megfelelő. Egyike azon kevés térképnek, ahol a teljes területen megvalósult az azonos szemléletben történő helyesbítés, valamint egy meghatározott évszak, az 1983-as nyári állapot rögzítése.

VÖRÖS-HEGY. Jól ábrázolja, hogy a terep eltérő jellegű részekből áll. A domborzat ábrázolása aprólékos és nagyon kifejező - ez a térkép legfőbb érdeme.

CSABRENDEKI-ERDŐ. A VB tartalékterepe. A terület helyenként igen érdekes, és helyesbítés szempontjából nehéz részeket tartalmaz. Erőssége a jól olvasható, szép sziklara-rajz. Majdnem a teljes területen sikerült megvalósítani az azonos szemléletet.

NOVA. Viszonylag egyszerű, lankás terep, a völgyoldalokban enyhén csipkézett domborzattal. Minősége a hegyen dolgozó nagylétszámú helyesbítőgarda miatt változó, de ezt 1983 nyarára nagyrészt

sikerült korrigálni.

KERÉK-MEZŐ. A térkép három, egymástól eltérő részből áll, melyek közül a szépki látói rész emelkedik ki domborzat és növényzetábrázolásával.

BÜDÖSKÚT. A helyesbítés szempontjából fizikailag rendkívül nehéz terep, melynél igen rossz minőségű alap-térképpel kellett dolgozni. A térkép, főleg a meredek oldalakban változó minőségű. Nem válik a térkép előnyére a nyugati oldalon, a völgyút feletti rész törlése.

ZUPPA. A pontszáma is mutatja, hogy színvonala hasonló a VB edzőtérképekéhez. Igen nehezen javítható terepről készült a térkép és elődjéhez hasonlóan, biztos megél egy-két utányomást.

KARANCS. A javítás nehézségét az óriási szintkülönbség jelentette. A szintvonalrajz főleg a meredek oldalaknál nagyon kifejező. A térkép megjelenésében kissé formabontó, de nem csúnya.

GESZTESVÁR. A térkép színvonalát egy kicsit lerontja egy-két gyengébben javított rész, de ezt a Semmelweis emlékverseny pályái el is kerülték. A domborzat javítása nem volt tökéletes.

LUSTA-VÖLGY. Tán még előbbre is végezhetett volna ez a térkép, de az értékeléskor alapvető szempont volt a jelkulcs betartása. 1983-ban, a VB évében sajnos nem jutott elég idő minden rajz tüzetes átnézésére, de 1984-ben a térképbizottság mindent megtesz azért, hogy csak az érvényben lévő jelkulcs jeleivel jelenhessenek meg térképek.

PÁCOD. Nagyon változó színvonalú térkép. Értékét a korábban javított rész hozzárajzolása csak növelte.

MISINA /RIGÓ-KÚT/. Nagyon széprajzú térkép, néhol a javítók tapasztalatlanságának jól látható jeleivel.

SÁSTÓ. Csúnya terepről csúnya térkép. Mindenképpen tisztelet a javítóknak, hogy belevágtak ebbe, az igen kemény terepbe.

OZVENY. Két eltérő színvonalú rész, és újra csak megjelent a fenyő jel.

KAROLYHAZA. Ha térképet kettévágunk, északi fele az első tíz között lenne, a déli része pedig jóval hátrább.

CSÁCSI ERDŐ. Viszonylag előkelő helyét a terep nehézsége indokolja, de mintha a sok javító között elveszett volna a tartalom. A korrekt rajz lendít valamit a térkép helyezésén.

PAC. Színvonala miatt a térkép jobb helyre lenne érdemes, de a terep könnyesége miatt csak ide került. Itt is kiemelhető a korrekt rajz.

PES-KŐ. A sok helyesbítő miatt a térkép minősége nagyon változó. A ki-magasló és gyengébb részek találkozá-

/Folytatás a 6. oldalon/

TÉRKÉPEINK A VILÁGBAJNOKSÁG ÉVÉBEN

sánál ez rendkívül zavaróan hat.

NAGYERDŐ. Nagyon szép rajzú térkép, nagyon jól kijavítva, de ez egyike a legkönnyebb terepeinknek.

KÁROLY-MAGASLAT. Az értékeléskor főleg a rajzot érték elmarasztalások. Különösen a szintvonalrajz csúnya.

MARGITA. A terep Budapesthez való közelsége és közismertsége miatt sokkal több figyelmet érdemelt volna. A domborzat javítására jelentős részén alig került sor.

ASOTTHALOM. Könnyű terep, közepes helyesbítés, a rajzban alapvető hibák /pl: az eséstüske a szintvonalnak hol az egyik, hol a másik oldalára van rajzolva./

IMSÓS-ERDŐ. Talán túlzott a tíz-eszes méretarány. A térkép nagyon üresnek tűnik.

HOLT-KÖRÖS. Érdemes összehasonlítani elődjével, hogy mennyire nem ütnek el tartalmilag sem egymástól. Az utolsó hellyel nem annyira a térkép minőségét, mint inkább a ráfordított munka mennyiségét jelzi a Térképbizottság.

Ezzel az értékeléssel kezdte meg munkáját újjáalakult bizottságunk. Ezentúl nemcsak a térképek értékelésére, hanem a helyesbítők és rajzolóik segítésére is nagyobb gondot fogunk fordítani.

Kérjük az érdekelteket, forduljanak hozzánk bizalommal.

Zentai László

INNEN * ONNAN

O Kijelölték Svájcban a válogatott kereteket. Férfiak. A-keret: Fritz Aebi, Urs Flühmann, Alain Gafner, Toni Held, Martin Howald, Willi Müller, Marcus Stappung. B-keret: Christian Abersold, Stefan Bolliger, Werner Bosshard, Oliver Buholzer, Michael Dütsch, Christian Hanselmann, Thomas Hiltbrand, Achilles Humbel. Nők. A-keret: Ruth Humbel, Susanne Lüscher, Barbara Moser, Dorothe Schmid, Frauke Sonderegger-Bandixen, Brigitte Zürcher. B-keret: Karin Goy, Cornelia Müller. Edzők: Jürg Bösiger szöv.kap., Marcus Buchmann. Keretorvos: Heinz Fahner. Gyúró: Kurt Benninger.

O Az 1983. évi OB-kon szerzett bajnoki pontok területi eloszlása. Zárójelben a pontot szerző szakosztályok száma. Budapest /9/ 205 pont, Fejér /2/ 77 pont, Borsod /2/ 76 pont, Baranya

/1/ 73 pont, Veszprém /3/ 60 pont, Vas /2/ 32 pont, Csongrád /3/ 23 pont, Heves /1/ 18 pont, Szabolcs /1/ 17 pont, Győr-Sopron /1/ 6 pont, Somogy /1/ 5 pont és Komárom /1/ 2 pont.

O A tájfutás története című sorozatunk 3. része ebből a számunkból anyagtorlódás miatt maradt ki.

O E számunk fényképeit P. Tóth József készítette. Címoldalunkon, többek között, szomszédos országokból érkezett szurkolókat láthatnak. A felső képen látható fotós Ing. Bretislav Koc a csehszlovák szaklap felelős szerkesztője. Alsó képünkön László F. Csaba /szeme elé emelt kézzel/ az eddig magyar nyelven megjelent legjobb tájfutó könyv szerzője.

NOTESZLAPOK

A VB-sajtóközpont írógépei a sportcsarnok emeletén voltak. A megnyitó napján a kollégák lázasan dolgoztak. Csakhogy ki kellett próbálni a hangosító berendezéseket is.

A stúdióban feltettek egy rock and rollt. Pillanatok alatt tíz országból vagy ötvenen reklamáltak... Rohanás a stúdióba: vegyék felére a hangerőt. Megteszik.

Visszafutok, látom az arcokon, még mindig sokallják. Visszarobogok feltetetem Mozart Kis éji zenéjét. A technikusk nyugtatgat: "Ez a szám lemegy és ő be is fejezi".

Visszamegyek a helyemre, élvezem a halk zenét. Közben odapillantok a gépiüket verő újságírókra. Néhányan észreveszik és kézmozdulatuk azt fejezi ki: "O.K. Így már lehet dolgozni..."

Gondolatban megveregetem saját vállamat és elégedetten dőlnék hátra, ha nem pattanna fel a sportcsarnok ajtaja és nem állítana be a terembe - minden addigit felülmúló hangerővel - a megnyitóra kirendelt közel száz fős katonazenekar...

Mire tíz taktust eljátszottak, kiürült a sajtóközpont...

A decemberi számot gépelve feltűnt egy név a minősítési listán: Öseemberi.

Kiesit csodálkozva, de leírtam. Mikor a lap felelős szerkesztője a kéziratot olvasva beesett az asztal alá, még a véletlenre gyanakodtam.

Kihúztuk az asztal alól, leporoltuk. Percek múlva, mikor már kapott levegőt, egy minősítési listát kért. Ránézett és halkán hörögte: "Fiúk! Ki gépelte Öseemberinek a Zsemeberit!"

MÚLT ÉS JÖVŐ

/Az alábbiakban az IOF elnökének 1983 decemberében, az IOF Bulletinben megjelent cikkét közöljük, Szászné Turchányi Piroska fordításában./

+

Ismét eltelt egy év. Engedjék meg, hogy sportágunk szempontjából értékeljem 1983-at, és egyúttal elmondjak néhány gondolatot a jövővel kapcsolatban is.

Akár az eredményeket, akár a rendezést tekintjük, a legjobbak számára a VB meghozta a várt élményeket és sikereket. A norvégek és Annichen megtartották hegemoniájukat, megmutatva azt, hogy ma már a tájfutás fizikailag és technikailag is nagy erőpróbát jelent. A jövő szempontjából nagyon lényeges, hogy az "új" országoknak is vannak jó képességű versenyzői, mint ahogy ez a váltóversenyekben meg is mutatkozott.

Kiemelkedő feladatunknak kell tekintenünk azt, hogy a két elkövetkezendő VB-n tovább csökkentsük a nagy múltú tájfutó országok és a többiek közti különbséget. Ugy érzem, hogy a vonal másik végén is van tehetség, ambíció bőven. Csak az a kérdés, segítenek-e azok, akik az élen állnak. A Világ Kupa nem oldja, nem oldhatja meg összes problémánkat.

Az legyen a célunk, hogy még ebben az évtizedben legalább tíz ország képviselje magát egy VB egyéni versenynek első húsz helyezettje között. A váltóversenyeken pedig maximum 15 perc legyen a különbség az első és a tizedik helyezett között.

Nagy öröm volt számomra, hogy el látogathattam néhány távol-keleti országba. Megdöbbentem azon, hogy milyen komoly szintet ért el Thaiföldön, a Fülöp szigeteken, Szingapurban vagy Hongkongban a tájfutás. Természetesen sok gátló körülmény nehezíti még a sportág fejlődését, de azt elmondhatom, hogy lelkesedésben nincs hiány. Hiszem: ha az IOF és a fejlettebb távol-keleti országok csak egy kicsivel több figyelmet fordítanak ezen országokra, akkor, például Hong Kong hamarosan jelentős tájfutó központtá válhat.

A magyarországi VB-n ezek az országok - nemzetközileg tapasztalt versenyzők híján - még nem indulhattak. Ausztráliában viszont már találkozhatunk majd velük.

Nagy probléma, hogy a Szovjetunió és Románia nem képviseltette magát a

VB-n. Pedig részt vettek az egyéni- és a váltóverseny között megrendezett nyílt versenyen /Zala Kupa/ és jól szerepeltek a szocialista országok válogatottjainak hagyományos versenyén, a Barátság Kupán is.

Hogy mégis miért nem tagjai ezek az országok az IOF-nek? Erre senki sem tud válaszolni. Mikor a szovjet sportvezetőkkel beszélgettünk, ugyanazok az ötletek, problémák, gondolatok merültek fel, mint amelyekhez hasonlókkal az az IOF-ben és a legtöbb tagországban foglalkozunk. A Szovjetunióban például nagy gondot jelent, hogy miként terjesszék a tájfutást olyan vidékeken ahol az még teljesen ismeretlen. Ez, még a fejlett országokban is egyike a főbb problémáknak.

Mikor - nem hivatalosan - arról beszélgettünk, hogy miként növelhetnénk az IOF anyagi bázisát, a britek képviselője, akinek szintén egyik fő gondja hazájában a sportág terjesztése, azt mondta, hogy inkább a jelenlegi országokban kellene erősíteni a tájfutást, nem pedig új és új országokkal bővíteni a meglévő listáját. Nagyon lényeges tehát, hogy megtaláljuk a nemzeti- és a nemzetközi fejlesztés közötti helyes arányt.

Az IOF júliusi kongresszusán a tagországoknak kell meghatározniok a fejlődés irányát s ugyancsak nekik kell javaslatokat tenniük a tervek valóra váltásával kapcsolatban. Tekintetbe kell vennünk azt is, hogy sportágunkat nemcsak válogatott versenyzők, hanem kedvtelésből futók is üzik.

A tájfutás fejlesztése ezután több pénzbe fog kerülni, mert az IOF-nek nem csupán az a feladata, hogy térképjelek és szabályzatok felett döntsön, hanem sokkal inkább az, hogy tanfolyamokat szervezzen és azokat anyagilag támogassa.

Október végén kaptuk a hírt, hogy mégsem fogadták el a tájékozási sífutást az 1988. évi téli olimpiára. Gazdasági megfontolások döntöttek a gyorskorcsolyázók, a sibalett és a jégteke javára.

Ugy tűnik, a nemzeti, helyi sajátosságok nagyon is számítanak egy ilyen döntés meghozatalakor. Lehet, hogy a tájfutásnak addig kell várnia a műsorra kerüléshez, amíg valamelyik fejlett tájfutó sporttal rendelkező országban kerül sor egy ilyen világversenyre. De ne feledjük el, az olimpiára kerüléshez az is szükséges, hogy az IOF-nek legalább ötven tagországa legyen és

„...hasonlók az elképzeléseink...”

A felnőtt férfiak kategóriájában Dosek Ágoston /DVTK/ nyerte a felnőtt nappali egyéni bajnoki címet. A huszonnyolcvés fiatalal ember a szeptember elején megrendezett VB-n tizenhétadik lett. Rá pár hétre nyerte bajnoki aranyát.

-A kettő közül melyiket tartod értékesebbnek?

-Fogas kérdés, nem könnyű eldönteni. Mindkét pálya technikás és fizikailag igen nehéz, valamint tizenöt kilométert meghaladó légvonalhosszu volt. Az OB-n ennél jobb helyezést nem érhettem el, és bár két és fél percm benne maradt a pályában, elégedettnek kell lennem. A VB-helyezésem sem rossz, hisz ennél jobbat eddig még csak Kiss Zoli és Kelemen Janó futott. De nyolc percet hibáztam, és ez még most is bosszant.

-Testnevelő tanár és TF-et végzett szakedző vagy, versenyzőként mégis egy másik szakember utasításait követed. Felkészülésed szempontjából milyen jelentőséget tulajdonítasz ennek a kétségekívül szokatlan ténynek?

-Edzőmmel, Major Árpáddal nagyon jó összhangban dolgozunk. Hasonlók az elképzeléseink. És azt hiszem mindketten értünk a felkészülés fortélyaihoz. Sohasem rideg, merev edzéstervet kapok tőle, hanem egy olyan felkészülési koncepciót, amelyet előzőleg mindig közö-

sen megbeszélünk, egyeztetünk. A mikro-ciklusokra és napokra lebontott programot pedig rugalmasan kezeljük. Ha nagynéha előfordul, hogy kevesebb munkával is megelégednék, tanácsára szó nélkül elfogadom a nagyobb adagot. Ha pedig úgy érzem, hogy többet is bírok, nem beszél le róla. Együttműködésünk harmónikusságát azt hiszem, hogy eredményeim is jelzik.

-Melyik az erősebb oldalad? A tájékozódás vagy a futás?

-A kettő együtt. Főiskolás koromban gyakran kellett pályán futnom, s ez nem feküdt nekem. Diósgyőrbe kerülve több klubtársam jobban futott nálam. De a megemelt mennyiségű, és főképp terepen végzett edzémunka azonban meghozta eredményét: terepen is futok olyan iramban mint salakon. Sikerkült azt az optimális versenyiramat "belőnm", ami mellett még képes vagyok tisztá fejjel gondolkodni. És a siker lényegében ezen áll vagy bukik.

-Családod hogy viseli el az élsporttal járó sok távollétet?

-Ezt inkább tőlük kérdezd...

-Terveid?

-Jövőre Ausztráliában lesz a világ-bajnokság. Szeretnék még ott előbbre lépni. Hogy mi lesz azután? Vagy edző leszek, itt Diósgyőrben, vagy megpályázok valahol egy tanári állást.

/Kovács/

MÚLT ÉS JÖVŐ

zöme a VB-ken is rajthoz álljon. A női kategóriákban például 30-35 ország részvétele szükséges.

Az IOF-ben jelenleg a meglévő tagországok tájfutósportjának továbbfejlesztését szorgalmazzuk. Ehelyett talán azzal kellene törődnünk, hogy mely országokat csatlakoztathatnánk minél hamarabb, és hogyan tudnánk lehetővé tenni számukra, hogy versenyzőik elindulhassanak a VB-ken.

1983 izgalmas év volt sportágunkban. Egy nagyszerű VB-vel, Junior Tornával, nem hivatalos Világ Kupával, Veterán VB-vel és huszonháromezres létszámú O-Ringennel lettünk gazdagabbak.

Valószínű, hogy 1984-ben nem lesz ennyi látványos esemény. A továbbfejlődés szempontjából viszont nagyon fontos lehet ez az esztendő. Az irországi kongresszuson mi tüzzük ki a pályát és mi választjuk meg az útvoalat a sportág jövője számára.

ELSŐRE NEM MENT

A tájékozódási sífutás nem került fel az 1988. évi Téli Olimpia /Kanada, Calgary/ műsorára. Az olimpia szervező bizottsága az USA tévéhálózatának igénye alapján hozta meg döntését. Így a tévések által támogatott jégtekés /curling/, síbalett /freestyle ski-ing/ és a gyorskorcsolyázás egy faja /?/ a short track speedskating került a téli ötkarikás játékok műsorába. Ettől a döntéstől a tévések 5 millió dolláros hasznot remélnek.

A tájékozódási sífutást a biatlonnal és a sífutással egy helyszínen kívánták volna lebonyolítani... A sífutás számára külön helyszín kijelölését nem tartották ésszerűnek.

Végezetül az IOF Bulletin felteszi a kérdést: érdemes-e harcolni azért, hogy a tájékozódási sífutás felkerüljön az 1992. évi téli olimpia műsorára?

PUHÍTSD A BÍRÓT!

Fábrý Pál

Álfilozófiai értekezés és módszertani útmutató

FILOZÓFIA./Elmélet/

TÉZIS

Az ellenőrző bírót az a szövetség által a versenybírósnak nyakára küldött, kifejezetten kellemetlen személy, aki a versenybírósnak legvérmesebb elképzeléseit, kisdéd játékait és elszabadult fantazmagóriáit kordában tartja /ha tudja/, illetve a versenybírósnak a fentiekől megkísérli eltéríteni.

ANTITÉZIS

A versenybírósnak ez persze nem tetszik.

SZINTÉZIS

Az ellenőrző bírót át kell verni!

Az ellenőrző bírót átjuttatásának a történelmi fejlődés során számos fő- és alfaja fejlődött ki. Ezekből nyújtunk át a kedves olvasónak egy korántsem teljes csokrot, meghagyva a fejlődés lehetőségét a jövő versenybírósnak is.

MÓDSZEREK./Praxis/

1. "Divide et impera"-izmus. /Megosztócska/

A versenyt úgy szervezzük, hogy - mondjuk - első nap egyéni, a második nap váltóverseny legyen a műsor, ugyanazon a terepen. Az így kombinált verseny /napi két ellenőrző bírót feltételezve/ négy bírót fogyasztását vonja maga után. A módszer lényege az, hogy a kétnapi - lehetőleg monstre - verseny összes pontjait szétszétjük a négy ellenőrző bírót között, de nem a logika szabályai szerint területekre, hanem személyekre. Így a négy bírónak módja nyílik az egész terep összes szépségét megismerni, találhatnak átlag kétszer annyi pontot, mint a sajátjuk, és ezekből hüvelykzhetik ki, melyik pont melyiküké. Hátránya a módszernek hogy nem alkalmazható mindig.

Elhárítás módja: szoros együttműködés az ellenőrző bírók között.

2. Labora-izmus I. /Dolgoztatócska/

Az ellenőrző bírónak közlik, hogy a verseny be van mérve, minden stimmel, de a titkosság érdekében nincsenek a pontok megjelölve. Adnak melléje két fondorlelkületű bemérő bírót, pályakitűzőt, akik majd a pontokon biccentenek, hogy stimmel, ez az. Az ellenőrző bírót kemény, verejtékes munkával beméri az összes pontot. A köszönet persze elmarad. Nagyon takarékos, de nem követendő módszer.

Elhárítás módja: tudatos elmérés, majd ennek alapján a jelenlévő pályakitűzők leleplezése és letolása.

3. Labora-izmus II. /Dolgoztatócska/

A pontokat bemérték, kitűzték. Gondosan mérlegelve azt a körülményt, hogy ha az ellenőrző bírót nem döglik ki eléggé, túl sok energiája marad a pontok és környékük ellenőrzésére, a bemért pontokat nem szűrással vagy körrel, hanem csámpás, burgonyaalakú sikidomokkal adják meg részére. A burgonya-idomokon belül aztán az ellenőrző bírót úgy keresgél, ahogy akar. Jó esetben meg is találja a stekket, és pontos helyére bökve a pontokat, kaphatjuk vissza a térképet.

Elhárítás módja: a krumplici stílusu térkép azonnali visszaadása.

4. Labora-izmus III. /Dolgoztatócska/

Green point method. /Zöld pontozócska/

Lényege, hogy a bemérési időzavart néhány, u.n. zöld pont beiktatásával hidaljuk át. A zöld ponton az ellenőrző bírót úgy fennakad mint angolna a csapdában, és - ha hivatása magaslatán áll - bemér helyette más alkalmas pontot, amit természetesen el is fogad. A módszer hátránya, hogy egy versenyen belül túl sok ponton nem alkalmazható, de az ellenőrző bírót energiatartalékait kiválóan apasztja és a harci kedvét is lelohasztja.

Elhárítása gyakorlatilag lehetetlen, mert csak a tetthelyen derül ki a turpisság...

5. Tempora-izmus. /Időzavarba hozócska/

Ehhez a módszerhez a versenybírósnak drótkötél idegekkel, vagy otthoni és munkahelyi telefon nélküli elnökkel kell rendelkeznie. Lényege: az ellenőrző bírót hagyjuk forogni saját keserű levében, és csak az utolsó pillanat után adjuk oda

neki a térképet, Igy nem marad ideje sokat nyavalyogni valamelyik ponttal, hiszen a versenyzők már majdnem a nyakán lihegnek.

Elhárítás módja: hóbörgés magasabb szinten.

6. Nebel-izmus. /Ködösítőcske/

Az akadékoskodás elhárításának remek módszere, ha az ellenőrző bíróra csak a pontok ellenőrzését bizzuk, de nem adjuk meg neki a pályák beosztását, az egyes kategóriák által érintendő pontok sorrendjét. Igy a verseny előtt nem derül fény az együttfutási és a szembe-versenyzési lehetőségekre, ezzel eggyel kevesebb az ütköző-zónák száma az ellenőrző bíró és a versenybíró között.

Elhárítás módja: hóbörgés középszinten.

7. Dafke-izmus /Köpködőcske/

Az ellenőrző bíró által tett észrevételekre köpünk: hegyeset vagy tompát, ki-ki ízlése és tehetsége szerint. Nem kell mindent mellre szívní. Az ürgét, /azaz birkát/ azért fizetik /de hogy!/, hogy nyüzsögjön. Ha megúnja, úgyis abba hagyja.

Elhárítás módja: mindig egyedi és mindig nehéz.

8. Frigid-izmus. /Fagyasztócska/

A tempora-izmus /lásd ott/ egyik alfaja, az időjárástól is függ. A módszer egyszerű: az ellenőrzésre váró néhány száz térképet a verseny napján hajnalban adjuk oda az ellenőrző bírónak, két napja mélyhűtött Zsiguliban vagy Trabantban. Motorjáratás nincs, drága a benzin! Az ellenőrző bíró a körülmények kényszerítő hatása alatt rekordidő alatt végez a térképek ellenőrzésével, majd később hosszabb időt tölt a beérkezett óvasok elhárításával vagy elutasításával. Mindenestre, ez alatt sincs láb alatt.

Elhárítás módja: hatékony könyörgés enyhe időért, Kovács Kati stílusában az Időjárásfelelőshöz, vagy a sarki - befűtött - kocsmahivatal megszállása.

9. Femin-izmus. /Macácska/

Az elnökséget csinos, tinédzser koron túli hölgyre ruházzuk. /Fiatalabbat nem vesznek eléggé komolyan/ Vele szemben az ellenőrző bíró várhatóan elnézőbb, de mindenképpen választékosabb stílusú lesz. A módszer hátránya, hogy csak kisebb bakik elhárítására alkalmas.

Elhárítás módja: a hibák és kifogások közlése nemre és korra való tekintet nélkül, vagy telefonon. Szembekötése túl feltűnő.

10. Nihil-izmus. /Nemlétezőcske/

A konfliktusok elhárításának régi módszere az, hogy ami nincs, arról nem beszélünk. /Kivétel ez alól például, a pénz./ A versenybíró részéről ennek egyik gyakorlati alkalmazási módja az, hogy nem készít lebonyolítási tervet. Nincs "lebony", nincs mibe belekérdezni. Az ellenőrző bírót egy lezseren odavetett "Mindent megbeszéltünk" tómondattal megnyugtatjuk, bár az korántsem biztos, hogy meg is nyugszik.

Elhárítás módja: asztalcsapkodás a versenyszabályzat keményfedeli, bőrbekötött, strapabíró példányával, de a siker így is kétes.

11. Nihil-izmus II. /Nemlétezőcske/

Az előző módszer verseny utánra tartogatott változata, amely szerint nem készül versenyjegyzőkönyv, vagy ha készül is, az ellenőrző bíróval nem iratjuk alá. Óriási lehetőség arra, hogy az összes korábbi kifogásnak ne maradjon nyoma, és a bíróság elégedetten könyvelhesse be a versenyt a sikeresek közé. Még szép jövő áll a módszer előtt, mely egyben a dafke-izmus elméletének kiváló át-vitele a gyakorlatba.

Elhárítás módja: hóbörgés legfelső szinten, Aurélig bezárólag.

12. Minivariábil-izmus. /Apró cetlizőcske/

A pontok jelölésére szolgáló stekkeket különböző méretű, színű, anyagú és tájolású sík elemekből képezzük ki és helyezük el, lehetőség szerint a magasságot is több permutációban. Remek szórakoztató műsor, főleg annak aki nézi vagy kiagyalta. Az ellenőrző bíró éberségét egy percre sem hagyja lankadni. Valamelyik dolgoztató stílussal kombinálva, az ellenőrző bírót rövid időn belül az ellenőrzés feladására készíti.

Elháríthatatlan, sajnos, terjed.

13. Bohóc-kód-izmus. /Átejtőcske/

Használjuk a szimbolókat, de azt, hogy a körön belül található több egyforma tereptárgy közül melyik az igazi, titokban tartjuk. Az ellenőrző bíró maradék haját tépheti, mire kisillabizálja, és ráveszi a versenybírósgot a kódolás ki-egészítésére. Jól kombinálható a 3. pontban ismertetett burgonya stílússal; az ellenőrző bírót a negyedik-ötödik ilyen pont után kordén viszik haza. Közeli nyugdíjaztatási kérelem is várható.

Elhárítás módja: fenyegetődzés a verseny leállításával, az Interpollal, vagy más, hatékony nemzetközi szervezettel.

14. Nomen-izmus. /Elnevezőcske/

Az ellenőrző bírót azzal is remekül az örület szélére lehet kergetni, ha a pontnak más megnevezést adunk, mint ami a térképen látszik. Például: meg van adva egy metsződés vége, /szép, tiszta/ és a pontmegnevezés szikla vagy rókavár...

Elhárítás módja: sűrű bökődés a versenyszabályzat azon pontjára, mely a térkép hibátlanágát és csak térképen szereplő tereptárgy megadhatóságát írja elő. Nagyon nehezen elhárítható csalétek.

15. Nemadom-izmus. /Eldugócska/

Az ellenőrző bírónak az ellenőrzött térképet soha többé nem adjuk vissza, legyen csak a gyér emlékező tehetségére kárhóztatva. Kap egy új vezértérképet, boldoguljon azzal.

Elhárítás módja: keményhangú jegyzékváltás az elnökkel, vagy a pályakitűzővel.

A fenti útmutató több év sanyarú tapasztalatainak kikristályosodott kvintesszenciája. Jobb sorsra érdemes ellenőrző bíróink remélhetőleg minél ritkábban lesznek rákényszerítve a használatára. Melyhez hasonló jókat kíván

Ryp von Winkli
bíró úr

AZ IOF CÉLOKRÓL

Szeptemberben, a magyarországi VB-n ülésezett utoljára az IOF elnöksége. Mikor e sorokat írjuk, még januárban vagyunk, és még nem került sor a február elejére a sitájfutó VB idejére meghirdetett ülésre. A két elnökségi ülés közti időszakban felmerülő és gyors döntést igénylő kérdéseket az IOF VB vitatja meg. Ezen az IOF elnöke, két elnökhelyettese, főtitkára és az elnökség egy tagja szokott részt venni. Egy ilyen ülés november 11-13-án volt.

Ennek egyik fő napirendi pontja az IOF ötéves tervének elkészítése volt. Bengt Saltin elnök elmondotta, hogy a magyarországi VB-n tartott találkozó alkalmával kiderült, hogy a tagországok többsége alig ismeri az IOF tevékenységét és hogy véleményük több kérdésben eltérő az IOF-től. Az elnök véleménye szerint nagyon fontos lenne, hogy az IOF tényleges vezetője legyen a sportágnak, és hogy a tagországok ismerjék és támogassák a nemzetközi szövetség munkáját.

A másik lényeges pont a júliusi írországi kongresszus előkészítése volt. E kongresszus 1985-96-ra dolgoz ki részletes terveket.

Poul Erik Birk Jacobsent /DAN/ felkérték, hogy dolgozzon ki egy, az IOF új szerkezetére vonatkozó javaslatot annak érdekében, hogy az IOF jobban megfelelhessen a mai igényeknek. A javaslatot Lavaroneban megvitatták mielőtt a nyári kongresszus elé terjesztik. Sue Harveyt, az új főtitkárt pedig megbízták, hogy kutassa az IOF pénzalapjának növelési lehetőségeit.

Az írországi kongresszus helyszíne a Szent Patrick kollégium lesz Maynooth, County Kildareban. A kongresszus első ülésnapja július 10 /kedd/ lesz. Szerdán és csütörtökön a különböző bizottságok üléseznek, pénteken viszont ismét kongresszusi ülészak következik a Dublin melletti Loughlinstownban. Szinkron-tolmácsolás biztosított.

A kongresszus egyik témája a "Tájfutás iskolai oktatási lehetőségei" címet viseli. Az Ir TFSZ azt tervezi, hogy kiállítást rendez a tagországok e témában beküldött anyagaiból. Árusítani fogják az eddig megjelent kiadványokat, tájékoztató anyagokat is. Kérnek mindenkit, aki e témához bármivel hozzá tud és kíván járulni /film, beszámoló, demonstrációs eszköz stb/ vegye fel a kapcsolatot a téma felelősével. Címe: Faith White, IOA, The Lake House, Crookedwood, Mullingar Co. Westmeath, Ireland.

Taktika a tájfutásban

Amikor a taktikáról beszélünk elengedhetetlenül szükséges megemlíteni a taktikát, mivel e két bonyolult, szerteágazó terület egymással szorosan összefonódott. Természetesen mindkét fogalomról együtt, vagy akár külön-külön is /elméleti leírás vagy gyakorlati példák bemutatása alapján/ könyvet vagy akár könyveket lehetne írni. /dr.Gombkötő Péter írt is./

Célom az, hogy néhány - kizárólag a tájfutásban tapasztalható, alkalmazható taktikai elemről említést tegyek.

Először is: mi a különbség általánosságban a technika és a taktika között?

A tájfutás technikája nem más mint az az ismeretanyag, azoknak a mozgásformáknak összesége, amivel a tájfutó rendelkezhet. Tehát: gyűjtőfogalom. Az útvonalválasztás, útvonalkövetés, pontfogás, térképpolvasás, útvonaltervezés, támadópont alkalmazása stb. gyűjtőfogalma. Mindezt a versenyszituációtól /ellenféltől, fáradtságtól stb./ függetlenül értjük.

A taktika pedig a technika és a fizikai erőállapot alkalmazása a mindenkor versenyhelyzetben.

A taktikai döntéseknél figyelembe kell venni a versenyzőtől független, objektív tényezőket, valamint a versenyző saját tulajdonságaiból, képességeiből eredő, szubjektív tényezőket is. Természetesen mindegyik hatás a versenyzőn keresztül érvényesül. Az objektív /külső/ tényezőkre: a pálya nehézségi foka /fizikai megterhelés/, időjárás, ellenfelek viselkedése stb. valamilyen magatartással válaszol a versenyző. A körülmények akaratunktól függetlenül jelentkeznek, ezért hívjuk őket objektív tényezőeknek, az viszont, hogy erre a hatásra, ezekre a hatásokra hogyan reagálunk, az már tőlünk függ.

Mint már említettem, a tájfutásban is - a többi sportághoz hasonlóan - szorosan összefonódik a technika és a taktika. Mégis meg lehet különböztetni, hogy a konkrét esetben melyik elem fordul elő. Ha például egy versenyző azért választ ki egy útvonalat, mert a két pont között fellelhető több változat közül egyértelműen az a legjobb, akkor ez egy technikai megoldás. Ha viszont azért dönt egy adott útvonal mellett, mert az adott versenyszituációban ez látszik részére legcélravezetőbbnek, akkor ez már taktikai elem.

A tájfutás egyéni sportág, a versenyzőknek a feladatokat egyénileg kell megoldaniuk, így a taktikánál is kizárólag egyéni taktikáról beszélhetünk. Az már más kérdés, hogy egyéni-, csapat- vagy váltóversenyeken, különösen bajnokságokon, vagy éppen éjszakai versenyeken egész más taktikai elemeket kell elővenni a "fegyvertárból."

Kétféle fő taktikáról beszélhetünk: rekord-taktikáról és helyezési-taktikáról. Amikor a sportoló arra törekszik, hogy önmagából a maximumot kihozza, akkor beszélünk az előbbiről. Felületesen vizsgálva a témát úgy tűnhet, hogy ez a gyakoribb, hisz mindig elvárható a sportolótól ez a magatartás. Csak hogy ez korántsem így van. Nagyon sok befolyásoló körülmény merülhet fel. Hogy csak néhányat említsek: a maximumra való törekvés sokkal nagyobb kockázattal jár, sokkal nagyobb a hibázási lehetőség, egyes versenyeken /csapat-, váltó-/ különösen az OB-ken pedig a klub érdeke nem engedi a felesleges kockáztatást. És ide sorolhatjuk azt az esetet is, amikor egy minősítés biztos megszerzéséről van szó.

Néhány, az ellenfelek mozgásától függetlenül megszívlelendő taktikai elem:

- a versenyterephez való viszonyulás
- a térképpel való kontaktus megteremtése
- a versenypálya elfogadása
- az első pont fogása
- cselekvés pontközelben elkövetett hiba esetén
- cselekvés átmenetben /útvonalválasztási hiba/ történő hibázáskor
- elkövetett hiba utáni taktikai megoldás
- fizikai állapotból eredő taktikai lehetőségek

A versenyterep általában ismeretlen vidék. Minden terep sajátos vonásokkal rendelkezik. A versenyzőnek - edzője segítségével - rá kell hangolnia magát az adott terepre. És ami a legfontosabb: nemcsak fizikailag! Fontos, hogy a versenyző ismerje az adott viszonyoknak megfelelő erősségeit és gyengéit, és ezeknek tudatában versenyezzen. Az edzőktől pedig elvárható, hogy a terepek és a tanítványok ismeretében ezeket tudatosítsa.

A versenyző feladata tehát az időben való ráhangolás.

A térképpel való kontaktus megteremtése a lehető leggyorsabban kell, hogy megtörténjen. Bár ma már egyre ritkábban beszélhetünk egyértelműen rossz térképekről, manapság is akadnak kevésbé jók. Ha jól készítettk fel versenyzőnket, akkor az a terep és a térkép összhangba hozását a verseny első perceiben biztonságosan eléri, a térkép olvashatóságát, hibáit gyorsan felméri. E készség kialakításához nagyon célravezetőnek tartom a versenyzők által végzett térkép-helyesbitést.

Verseny közben a térképet olyannak kell elfogadni amilyen, tehát verseny közben a versenyző ne "javítson" térképet. A kevésbé jó térképen sem kizárólag rosszul lehet futni, és nemcsak szerencsés esetben lehet jó eredményt elérni. Tervszerű felkészítéssel ki lehet és ki kell fejleszteni a versenyzőkben a gyengébb térképekre való ráhangolódás képességét.

A versenypályát, csakúgy mint a térképet a versenyző fogadja el. Megint csak edzői feladat ezt már gyermekversenyzőknél tudatosítani és megkövetelni. A pálya adott, minden versenyzőnek. Értékes perceket veszíthet az, aki verseny közben a pálya milyenségével foglalkozik. Aki a célba szitkozódva ér be, abban a versenyben a kritika valószínűleg már a pályán kialakult, megfogalmazódott és ez a versenyző teljesítményét - véleményem szerint - egyértelműen rontotta, rontja. Az ilyen versenyző nemcsak sportszerűtlen, de rossz taktikus is.

A verseny első méterei, percei az egész verseny végeredményét döntően befolyásolhatják. Lélektanilag nagyon fontos, hogy a versenyző itt ne kövessen el hibát. A közvetlenül rajt után elkövetett hiba idővesztésénél sokkal több a végelszámolásnál kimutatható elvesztett idő, mivel a sikertelen kezdés miatti idegállapot többet ront a további teljesítményen mint az a bizonyos korai tényleges idővesztéség. Tehát a cél: az első pont tökéletes fogása. A taktikát ennek kell alárendelni. A rajtnál nem szabad néhány másodpercet sajnálni, nem szabad kockáztatni. A legbiztosabb útvonalat kell választani, még ha az furcsának is tűnik. /Példéül OVB '83, MEAFC első futója./ Az első percek viszonylag lassabb tempója később minden bizonnyal meghozza gyümölcsét. Az első pont biztonságos megfogása után fokozatosan lehet és kell növelni a tempót, egészen az optimális versenyirámig.

A pontközben elkövetett párhuzam-hiba több forrásból eredhet. Nemcsak kezdőknél, másoknál is gyakori a párhuzam-hiba. Minden egyezik, de a pont még sincs a helyén. Általában a korai pontkeresés fordul elő, és ritkább a túlfutás. Hasoló terepidomom keresi a versenyző a pontot. Ilyenkor az a legfontosabb, hogy a versenyző ismerje fel a hibát, illetve: ismerje be a hibáját! Aki ilyenkor elveszíti hidegvérét és rohángálni kezd néhány másodperces térképre koncentráls helyett, az rendszerint többet veszít.

A versenybírósnak az a feladata, hogy a pontot jó helyre telepítse, az edzőknek az is a dolguk, hogy a versenyzőkben ezt tudatosítsák, a futók feladata pedig az, hogy ebben ne kételkedjenek. A sajnálatos módon még elő-előforduló pontatlan ponttelepítést olyan kivételként szabad csak felfogni, amely erősíti azt a szabályt, hogy verseny közben a futó egy pillanatig sem gondoljon arra, hogy a pont van rossz helyen, hanem arra, hogy ő, a versenyző van rossz helyen!

A keresgélés helyett az a legcélravezetőbb módszer, hogy gyorsan kifutni a legközelebbi felfogó objektumra, és fix pontról újra támadni.

Pontközeli problémáknál a technikai elemek változtatására is szükség lehet. Ha a versenyző által jónak vélt "támadás" ellenére sincs meg a pont, akkor gyorsan egy másik támadópontot kell választani. Értelmetlen dolog ugyanarról a támadóponttól háromszor kísérletezni és háromszor hibézni.

Általában a versenyzők - természetesen nem mindig és nem mindenki - egy-egy iránymenet során nem akarnak túlfutni és kicsit korábban keresik a pontot. Ilyenkor, mielőtt az elbizonytalanodás komollyá válna, úgy kell gyorsan reagálni, hogy alaposan szemügyre vesszük a térképen a pont mögötti területet.

Az útvonalválasztás során elkövetett hiba esetén azonnal jelentkezik a pontközeli hiba. Ilyenkor a helyzet kicsit bonyolultabb, mint útvonalválasztásnál. A jó versenypályák pontjai döntő többségénél nemcsak egy jó útvonal van. Mindenki igyekszik a számára legkedvezőbbet választani, azt amit számára technikai tudása és pillanatnyi fizikai erőállapota lehetővé tesz. Váltóversenyen ez a motívum továbbiakkal bővíülhet. Ha például valaki a pálya utolsó negyedében a ve-

zető boly mögött fut, ötven-száz méterre leszakadva, és fizikailag a még hátra lévő távolság rövidege miatt már nem lenne esélye, akkor célszerű más, jónak tűnő útvonalválasztással megpróbálkozni. /Ilyen eset volt, és siker is koronázta Kuron György futását 1979-ben, a Kisasszony-erdőben a váltó OB-n!/
+

Fontos taktikai követelmény, hogy a választott útvonalat következetesen végig kell futni. Ha utólag rosszabbnak is tűnik az útvonal, ez fél-egyperces idővesztést jelenthet. Ennél valószínűleg jóval több időt veszíthet az a versenyző, aki az egyik útvonalról menet közben próbál átváltani a közben jobbnak ítélt útvonalra. /Ilyen taktikai hiba nagyon gyakran az ellenfelek mozgásának túlzott figyeléséből ered. /Általában ilyenkor alakulnak ki a legrosszabb útvonalak. A helyzet átértékeléséhez, az új, az előzőtől eltérő döntés meghozatalához szükséges idő is veszendőbe megy. /Természetesen akkor, ha nem másik versenyző hatására történt meg az "újítás". /

Összegezve: átmenetnél az a versenyző legfontosabb feladata, hogy az útvonalat a versenyhelyzetnek megfelelően válassza ki, és a döntés után következetesen lefussa. Természetesen itt is akad kivétel: például ha a versenyző egy hosszú átmenetben váratlanul nehezen futható részhez ér: friss legallyazás, ugyanakkor kis kerülővel úton futhat. Ebben a helyzetben a változtatás nem lehetőség, hanem követelmény.

Keverés miatt értékes percek vesztethet a versenyző. Ha azonban a keverés után rossz felfogásban, helytelen taktikával versenyez tovább, akkor egész biztos, hogy hibáját újabb percekkel gyarapítja. A keverés után nem célszerű nekilodulni, hanem igyekezni kell újra megtalálni a kontaktust a tereppel, a térképpel, és ha ez már újra megvan, csak akkor rákapcsolni.

Minden jó versenypálya olyan, mint egy jó zenemű /van nyitány stb./ tehát tudatosan, a fokozatosság elvének megfelelően van felépítve. A fizikai erőbedobásnak tehát a versenypálya felépítéséhez kell igazodnia. Fel kell ismerni a pálya ritmusát, lehetőségeit. /Például: a növekvő technikai nehézségek esetén arányosan csökkenteni kell a versenytempót. Ez egyúttal egy kis pihenést is eredményez. Akkor viszont ha a versenyző technikailag ura a helyzetnek, akkor a tempót növelni kell.

A nehéz terepszakaszon való mozgás taktikai elemként feltétlenül említésre méltó. Az ilyen szakaszokon a versenyzők általában nincsenek különösebben nehéz követelmények elé állítva. A cél legtöbbször az, minél gyorsabban áthaladni ezeken /legallyazott erdő, szántás, irtás, zombékos terület stb./ Aki ilyen helyeken lendületesen tud futni, az időt és energiát nyer a kisebb ellépőerővel futó társával szemben. Az edzéseken módszeresen kell kifejleszteni a versenyzőknek azt a tudását, hogy verseny közben képesek legyenek hosszabb lépésekkel való lendületes futás közbeiktatására. Lejtőn történő futásnál is meg kell próbálni a lépésszám csökkentését erősebb ellépés segítségével, hosszabban repülve.

A fizikai tényezők között meg kell említeni a fáradtságot. Ez nemcsak a fizikai - hanem a szellemi teljesítőképességet is csökkenti. A versenyző ezért a versenytáv utolsó szakaszában taktikailag is alkalmazkodjon a helyzethez: technikai jellegű döntéseit még megfontoltabban hozza meg, csökkentse minimálisra a kockázatot, az útvonalválasztásnál gondosan vegye figyelembe a fizikai megterhelést.

A befutószakaszon, a hajrában már semmiféle taktikázásnak nincs helye. Ilyenkor a versenyző teljes erőbedobással fusson. /Sajnos negatív példát is említhetünk itt: 1978. évi váltó OB, Debrecen. /

A taktikai ismeretek elsajátításához a versenyzőnek okvetlenül ismernie kell a versenyszabályzatot, valamint a pályán való helyes magatartást: információadás, kérdés stb.

Nem említettem még azokat a lehetőségeket melyek az egyesületek bajnoki eredményessége miatt fontosak /csapat-, váltó- egyéni OB/ vagy amelyeknek a rajtlista nyújt "táptalajt". Röviden csak annyit, hogy az edzőn múlik, hogy ezeket a körülményeket, sportszerű taktikával hogyan használja ki egyesülete javára, illetve, hogy a rábizott sportolók szemléletét, cselekedeteit esetleg hogyan befolyásolja semmiképp sem negatív irányba...

Az edző dolga, hogy versenyzőit néha jelentéktelennek tűnő, a véletlent kiküszöbölő fogásokra megtanítsa. A teljesítmény-javításban /fejlődésben/ fontos szerepe van a taktikának. Azonos tudású versenyzők között a taktikusabb van előnyben. Hogy nyerjen, rendelkeznie kell taktikai elképzelésének megvalósításához szükséges fizikai, technikai és pszichikai tudással. Az edzők feladata e három feltétel /készség/ állandó fejlesztése.

Földesi Tibor

A bajnoki rendszerről

VÁLTOZÁSOK ELŐTT?

Közismert, hogy a bajnoki rendszerben 1985-től módosításokat lehet végrehajtani. Ugy gondolom, hogy még nem túl késő, hogy bárki, akinek ésszerű javaslata van, mielőbb letegye írásban a szövetség asztalára, hogy ezzel is segítse a legoptimálisabb szisztéma kidolgozását. Ennek szellemében írok én is néhány sort, annak tudatában, hogy az alább leírt fejtegetések nem biztos, hogy eleget tesznek a fentebb említett ésszerű jelzőnek.

NAPPALI EGYÉNI OB. A jelenlegi rendszerben a legtöbb vitát a Vidék elődöntőre történő feljutás váltotta, váltja ki, miszerint a jelenlegi százalékos szisztéma alapján egyes megyékből jó versenyzők nem, míg máshonnan gyenge képességűek is feljuthatnak az elődöntőre. Kivételt az I. osztályúak képeznek, akik közvetlenül résztvevők. Vagyis a feljutók számát lényegében a megyei bajnokságok létszámai, nem pedig a mezőnyök erőssége dönti el.

Nézzük mi volt a helyzet e tekintetben 1983-ban. A táblázat a Vidék elődöntő mezőnyének minőség szerinti megoszlását tünteti fel, de megadja azt is, hogy az elindultak közül hányan szerepeltek az 1982. évi ranglistákon

Kategória	Létszám	I.o.	II.o.	Ar.	Ez.	Többi	Ranglista '82
F 21	69	21	23	-	-	25	26
N 21	30	4	13	2	-	11	7
F 19-20	17	4	6	2	1	4	14
N 19-20	9	-	3	4	-	2	6
F 17-18	40	-	-	14	9	17	15
N 17-18	19	-	-	5	7	7	9
F 15-16	66	-	-	12	23	31	18
N 15-16	40	-	-	6	13	21	11

Vizsgáljunk meg két szempontot. Először azt, hogy az 1982-ben II. osztályú illetve aranyjelvényes minősítést elért vidéki versenyzők közül hányan voltak jelen?

II. osztályú férfiak	59-ből	29
II. osztályú nők	25-ből	16
Aranyjelvényes fiúk	50-ből	28
Aranyjelvényes lányok	25-ből	17

Másodszor. Az 1982. évi ranglistán szereplő vidéki versenyzőkből hányan indultak /II. osztályú minősítéssel nem nagyon lehet ranglistára jutni./

Felnőtt ffi ranglista /E+A/	29-ből	19
Felnőtt női ranglista /E+A/	9-ből	8
Junior fiú ranglista	23-ből	17
Ifjúsági leány ranglista	19-ből	13
Ifjúsági fiú ranglista	32-ből	10
Serdülő fiú ranglista	48-ből	24
Serdülő leány ranglista	39-ből	28

Megjegyzendő, hogy a ranglisták elején szereplők csaknem teljes számban jelen voltak.

Az adatok valóban azt mutatják, hogy a vidék összeségét tekintve nemcsak a legjobbak indultak az elődöntőn. Vegyük figyelembe azt is, hogy a távolmaradás nem mindig a fel nem kerülés következménye lehetett.

Milyen lehetne az új rendszer? Volt már kontingens rendszer - nehézségek bizonyult. A jelenlegi rendszer - sokak szerint - nem felel meg az erő-

viszonyoknak. Véleményem szerint egyetlen osztályozott bajnoki rendszer sem felelhet meg mindenkinek.

Rendezhetnénk

1. Nyílt elődöntőt. Szép lenne, de a kritikátlan tömeges rajthoz állás tönkretenné.

2. Ne csak az I. osztályúak, hanem a II. osztályúak és az aranyjelvényesek is "helyből" résztvevői lehessenek az elődöntőnek. Ehhez előre tudni kellene, hogy ezek nem nagyszámúak. Sajnos eddig is és most is egyszerre változik a bajnoki és a minősítési rendszer és így nehéz a kettőt korrelációba hozni.

3. Limitáljuk az elődöntő mezőnyét, amelyeknek egy részét a megyebajnokok, másik részét az első félévi ranglista név szerinti, előre meghatározott része adná.

Számomra ez az utóbbi forma tűnik a legelfogadhatóbbnak, mivel mindig a pillanatnyi erőviszonyokat tükrözné.

VÁLTÓ- ÉS CSAPAT OB. Pár éve az MIFSZ versenynaptára tartalmazta még a "C" fokozatú forduló időpontjait is. Most már nem, hisz a kupaverseny-zsúfolta versenyévadban szinte lehetetlen szabad időpontot találni. A megyei mezőnyök nagysága szerintem - tisztelet a kivételnek - ezt a fordulót nem is indokolja.

Az OB mezőnyét szükségtelenül nagy-nak gondolom. Minden kategóriában elég lenne 12-12 váltó illetve csapat, ame-

CISM BAJNOKSÁG

Bambuszokrok, eukaliptusz erdők, narancsfák és szögesdrót kerítések fogadták szeptember végén Curitiba-ban a braziliai Parana államban 11 ország 75 versenyzőjét a CISM bajnokságon.

A terepet a verseny technikai tanácsadója, a finn Ilpo Laiho jelölte ki négyórás repülés és 2000 kilométeres, dzsippel megtett út után. Laiho sokban segítette a Brazil Térképészeti Intézet térképészítőinek munkáját is. Az elkészített térkép meglehetősen elnagyolt volt, nem követte az európai szabványokat. Sötétzölddel jelölte az áthatolhatatlan bozótot, a terep többi részén viszonylag jól le lehetett haladni.

A terep meglehetősen hegyes, de gyors volt. A futást csak rövid bozótosok, magas füvel benőtt mocsaras szakaszok és szögesdróttal elkerített részek nehezítették.

A belga légielő géppel tíz európai ország versenyzői érkeztek Braziliába, ahol négy napos, kellemes, hűvös helyen töltött akklimatizálódás után került ki mindenki alaposan próbára tevő egyéni versenyre. A nagy páratartalmú, harminc fokos melegben az utolsó kilométereken még a világnagyságok zöme is gyalogolni kényszerült...

Az egyéni verseny 1. napi eredményei /13.9 km, 680 m szintkülönbség/ 1. Sagvolden /NOR/ 89:56, 2. Howald /SUI/ 94:17, 3. Peltola /FIN/ 95:34, 4. Hasstad /NOR/ 96:07, 5. Oettli /SUI/ 96:53, 6. Stappung /SUI/ 97:13, 7. Kanniainen /FIN/ 97:20, 8. Karvonen /FIN/ 97:26, 9. Nygaard /NOR/ 97:50, 10. Rhyn /SUI/ 98:24.

A második napi gyorsabb és rövidebb pályán szorosabb eredmények születtek. /10.8 km, 400 m/ 1. Haestad

/NOR/ 65:49, 2. Oettli /SUI/ 66:00, 3. Rhyn /SUI/ 66:04, 4. Nilsson /SWE/ 66:35, 5. Sagvolden /NOR/ 68:02, 6. Vestre /NOR/ 68:31, 7. Humbel /SUI/ 69:02, 8. Kanniainen /FIN/ 69:05, 9. Persson /SWE/ 69:24, 10. Stappung /SUI/ 69:31.

Az összetett egyéni verseny élmezőnye: 1. Sagvolden 157:58, 2. Hasstad 161:56, 3. Oettli 162:53, 4. Rhyn 164:28, 5. Howald 165:55, 6. Kanniainen 166:25. Csapatban: 1. SUI 10:57:24, 2. NOR 11:01:57, 3. FIN 11:19:25, 4. SWE 11:40:34, 5. AUT 12:37:23.

A váltóversenyben mindkét svájci csapat első futója hibázott, így Finnország és Norvégia párharcából végül a finnek kerültek ki győztesen. Eredmények /3 x 8.2...8.6 km, 470 m szint/ 1. FIN I. /Kanniainen, Mattinen, Peltola/ 2:41:50, 2. NOR I. /Hasstad, Nygaard, Sagvolden/ 2:42:32, 3. NOR II. /Vestra, Aas, Daehli/ 2:50:37, 4. SUI I. /Stappung, Howald, Oettli/ 2:52:20, 5. SUI II. /Müller, Aebi, Rhyn/ 2:52:38.

A versenyt megelőző héten a brazil hadsereg oktató tanfolyamot szervezett a tájfutás iránt érdeklődő dél-amerikai országok számára. Ezen, négy országból negyven katona és négy polgári személy vett részt. Ilpo Laiho a térképészítésről beszélt.

Megfigyelők szerint a tájfutás hamarosan gyökeret ereszt Dél-Amerikában. Erre utal az a tény is, hogy a vadalra öt dél-amerikai ország is elküldte megfigyelőit.

Változások előtt?

lyek közül az 1-6. helyezettek bennmaradnának, a többiek pedig visszaesnének az elődöntőbe. A váltó formában is rendeznék elődöntőt, így az OB döntőbe nem kerülhetne annyira értékelhetetlen váltó, mint például 1983-ban is.

Es egy félve leírt gondolat: a csapatbajnoki formára egyáltalán szükség van?
dr. Felföldi Károly

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti: Skerletz Iván. Tördelőszerkesztő: Harcsa Gábor. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. emelet. Telefon: 327-177 /Éjszaka üzenetrögzítő/ Levelezési cím: Bp., Pf. 614, 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hirlap Irodánál, /Postacím: Bp. V. József nádor tér 1. 1900/ közvetlenül, vagy postautalványon, a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Elfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyes szám ára 5.40 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság útja 6.
Index sz.: 25-287
Sportpropaganda

ISSN 0133- 4697
TZ 840102

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

**Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.**

ARA: 5,40 Ft

TÁJFUTÁS

1984/2

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, VII., Garay u. 20. szám alatti sportruházati szakboltban.

423-385

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétfő–Kedd–Szerda–Péntek: 8–16.30

Csütörtök: 8–17.30

Szombaton zárva!

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

2. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György mb. igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Podány Károly Előállítás helye: Bp. XIV., Dózsa György út 1-3. Az előállítás ideje: 1984 március hó. Terjeszti a Magyar Posta.

Végre elmondhatjuk, ismét kezd egyenesbe jutni lapunk. Az 1983. évi 11. és 12. számot február 18.-án már kézbe vehették Balassagyarmaton a XIV. országos értekezlet résztvevői, ami pedig a továbbiakat illeti: a januári szám és a februári szám már januárban illetve februárban a nyomdába került. Sőt, Elegendő mennyiségű anyag halmozódott föl ahhoz, hogy márciusban már az áprilisi szám is leadásra kerüljön. Ha minden a tervek szerint megy, a félév végén már májusban kézbe vehetik előfizetőink a májusi-, júniusban pedig a júniusi számot. Csupán egy dolog hátráltathatja a terveinket: el kell készíteni közben a Szélrózsát is. Más dolog a tartalom. Bár a korábbiakhoz képest - véleményünk szerint - javult a lap, még nem vagyunk elégedettek. De a finomítás nem csak rajtunk múlik. Bár már "csordogálnak" a kritikát, észrevételeket, javaslatokat közlő olvasói levelek, még szorosabb kapcsolatot szeretnénk fenntartani olvasóinkkal. Mint egy-két cikkünk-ből egyértelműen kiderülhetett: vállaljuk a munkánkat ért kritikákat, és igyekszünk úgy dolgozni, hogy az elővetkezőkben minél kevesebb okot adjunk panaszra.

KEDVEZŐ VÉLEMÉNY

Az alábbiakban közöljük az IOF két technikai tanácsadójának a magyarországi VB-ről készített beszámolóját. Brian G. Jamieson és Robin Harvey ezt az értékelést nemcsak az IOF-nek, hanem az MTFSZ-nek is megküldte.

1. Ez a beszámoló nem törekszik teljességre. A VB előkészületeinek és lebonyolításának kiemelkedő és kevésbé sikerült főbb mozzanatairól szól. Néhány általános rendezési elvről is elmondjuk személyes véleményünket.

2. Ugy érezzük, hogy a Magyar Tájékoztató Futó Szövetség az utóbbi évtized egyik legsikeresebb világbajnokságát rendezte meg. A versenyek - kiváltképpen az egyéni döntők színvonala - minden tekintetben megfelelt a követelményeknek. A verseny lebonyolítása is jól sikerült, alapos előkészületi munkáról vallott. A rendezők jól átgondolták, hogy milyen igényeik lehetnek a versenyzőknek, így a rendezvények pontosan zajlottak le. A váratlanul felmerülő nehézségeket is határozottan, gyorsan oldották meg. Sok versenyzőtől hallottuk dicsérni a rendezőség kedvességét, barátságosságát. A nézők és a túristák is nagyon élvezték a VB-t. A célok telepítése, a nézők és versenyzők tájékoztatása elsősorban volt. Az újságírók sem panaszkodhattak: rendezői kísérettel megtekinthették a rajtokat és a pályák egyes szakaszait is.

3. Kiemeljük a versenyzők étkeztetését. Egy korábbi beszámolómban ugyanis kétségeinket fejeztük ki, hogy sikerül-e majd a versenyzőknek megfelelő mennyiségű és minőségű étkezést biztosítani. Nos, annak ellenére, hogy ez valóban gondot okozott a rendezőségnek, a VB-n minden igényt kielégítően oldották meg ezt a feladatot.

4. Főbb problémáink az előkészületek során adódtak, elsősorban a VB-szabályzatban előírt határidők be nem tartása miatt. A nehézségek főként a térképkészítéssel és a pályakitűzéssel kapcsolatban merültek fel. Még második látogatásunkkor /1983 május/ sem kaphattuk meg a végső nyomtatásra kész térképeket. Így kétszeres méretarányú eredeti javító lapok és az új térkép rajzáról készült fénymásolatok keverékével dolgozhattunk csak. Emiatt elég nehezen állapíthattuk meg, hogy milyen

lesz a végleges térképek minősége. A színekkel nem is voltunk megelégedve. Szerencsére ez nem nagyon befolyásolta a versenyterképek minőségét./Esetleg a selejtező- és váltóversenyeken zavart./ Megállapíthattuk, hogy a térképek pontossága és rajzolata igen magas színvonalú volt.

5. A versenypályákról 1982 szeptemberében nem kaptunk elég információt. Ezek csak a második látogatásunkat /1983. május/ közvetlenül megelőzően készültek el. Így az is akkor derült ki, hogy az egyéni döntők pályáinak szintkülönbsége több a VB-számbélyzat 23. 4. pontjában előírnál. Szerencsére még volt lehetőség arra, hogy a 4. számú VB-tájékoztatóban felhívják erre a versenyzők figyelmét.

6. Az említett késések miatt nem sikerült oly mértékben ellenőriznünk a versenyterképeket, ahogy szeretnénk volna. Augusztus végén, a legutolsó pillanatban, a pályákon és a pontmegnevezéseken még több változtatásra volt szükség. Ennek fő oka a korábban már említett időbeli elcsúszás volt. Ezenkívül: a két-három kulesemberre túl sok feladat: térképjavítás, rajzolás, pályakitűzés hárult. Hiba volt, hogy az ellenőrzésbe nem vonták be idejében a hazai ellenőrzőbírókat.

7. A magyar rendezőknek új feladatok is voltak: selejtezőket kellett rendezniük. Szerintünk ez jól sikerült. A pályák egyszerűek voltak. A terep nem sok hasonlóságot mutatott a másnapi döntők terepével. Ebből ellentmondások is keletkeztek. Mindezek ellenére a mi véleményünk az, hogy nem szükséges a hasonlóság. Fontos, hogy a selejtező technikailag könnyebb legyen mint a döntő.

8. Az egyéni döntők elemzésénél megemlíthetünk valamit, amit a Technikai Bizottságnak kellene megtárgyalnia. Nagy csalódást okozott nekünk, hogy a pályákon /főképp azok második felében / gyakran két-három-négyfős csoportokban futottak a versenyzők. Lehetséges, hogy okot adott erre a korlátozott számú útvonalválasztási lehetőség is, de láttunk olyan esetet is, amikor az egyik versenyző - nem sokkal a rajt után - bevárta a mögötte indulót és végig vele együtt futott. Ez a hivatalos részdíj táblázattal is bizonyítható.

9. Még mindig problémát jelentenek az edzőtáborok. Nem kívánható a rendezőktől, hogy a VB előtti héten a VB színvonalának megfelelő térképeket és pályákat biztosítsanak. Sokszor mégis ezt várják tőlük a csapatok. Ha továbbra is rendezünk edzőtáborokat közvet-

lenül a VB-k előtt, akkor a rendezőknek meg kell majd kísérlniük, hogy kevesebb, de egységesebb színvonalú terepet és térképet biztosítsanak. Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy a versenyzők csökkentsék ilyen jellegű elvárásaikat és több lelkesedéssel fogadják a felkínált edzési lehetőségeket.

10. A magyar rendezők az előkészületek során és a VB alatt mindvégig igen barátságosak és vendégszeretők voltak velünk szemben. Különösen dr. Szarka Ernő. A rendezvények kitűnőek voltak, a rendezők örömmel fogadták az előkészületek során adott tanácsainkat, javaslatainkat. Ez megkönnyítette és örömtelivé tette munkánkat. Reméljük, hogy tevékenységünk hasznos volt. Mindenesetre mi sokáig emlékezni fogunk a magyarországi élményeinkre és ápolni fogjuk az ott kötött barátságokat.

1983 december 18

Brian G. Jamieson
Robin Harvey

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

1984 február 6-án ülést tartott az MTF SZ elnöksége. megtárgyalták és elfogadták Monspart Sarolta szövetségi kapitánynak az V. sitájfutó VB-ről adott szóbeli beszámolóját. Az elnökség azt a döntést hozta, hogy a szövetségi kapitány és Balogh Tamás szakfelügyelő mérje fel a sitájfutósport magyarországi fejlettségének lehetőségeit.

Az ülés második napirendi pontja az országos értekezlettel volt kapcsolatos.

Harmadik napirendi pontként a versenybizottság előterjesztését tárgyalták meg. Ennek eredményeképp dr. Fekete Jenőnek, Balogh Tamásnak, Virág Istvánnak és Török Istvánnak /utóbbi kettő Hajdú-Bihar megye/ országos versenybírói címet adományozott.

Emellett az elnökség jóváhagyta az alábbi versenybírók I. o. fokozatra való előterjesztését: Erdélyi Tibor, Galló Sándor, Hegedűs András, Hegedűs Ábel, Herpai Gábor, Horváth Attila, Komár Béla, Szabon János, Szentpéteri Ákos, dr. Vértés György, Vekerdy Zoltán és dr. Deme Sándor / valamennyi Budapest/ Kalo Annamária, T. Nagy Sándor /mindkettő Borsod-Abaúj-Zemplén megye/, dr. Sindely Pál, Pásztor Imre /mindkettő Csongrád megye/, Valkony Ferenc /Pest megye/, Vass Tibor /Veszprém megye/ és Lénárd Miklós /Heves megye/.

Ezt követően az elnökség aktuális átigazolási ügyekben foglalt állást.

ELŐSZÖR MAGYARORSZÁGON

SZÁMÍTÓGÉPES RANGLISTA

Január 19-én levelet hozott a posta. Zsigmond Tibor küldte Miskolcra. Többek között a következőket írta benne "Elkészült a magyar tájékoztató futósport első számítógépes ranglistája. A Borsod megyei TFSZ készítette. Ezt küldöm mellékelve most neked. Remélem, hogy jó az eredmény, de a tévesztés ördöge nem alszik, és ha mellé ütöttünk a betáplálásnál egy számot, akkor előfordulhat hiba. A számításhoz nem, mert a gép nem téved."

Ezt, a köszönettel vett ranglistát adjuk most közre azzal, hogy ha mégis működött volna a "tévesztés ördöge" akkor azt következő számunkban korrigálni fogjuk.

+

NŐK

N 21 E

1. Rostás Irén /HVSE/	100.292
2. Lendl Zita /Postás SE/	102.035
3. Kiss Gabriella /Sabaria/	106.269
4. Csóköri Irén /Postás SE/	106.765
5. Korsovsky Ágnes /DVTK/	106.970
6. Boros Ilona /Postás SE/	109.016
7. Jerger Valéria /PVSK/	113.323
8. Halász D. Éva /K. Lombik/	114.895
9. Kovács Magda /Tipográfia/	116.203
10. Korik Vera /Postás SE/	123.891

N 21 A

1. Varró Rózsa /DVTK/	102.180
2. Fent Marianna /Videoton/	105.579
3. Barki Andrea /Sabaria/	109.983
4. Korik Vera /Postás SE/	114.669
5. Hidvégi Nóra /OSC/	114.792
6. Ambró Judit /OSC/	116.739
7. Sipos Etelka /Sz. MÁV-MTE/	118.035
8. Pollmann Teréz /MÁV /	119.282
9. Garami Éva /Haladás VSE/	119.493
10. Vargady Livia /K. Lombik/	120.138
11. Lovászi Ágnes /Délép/	121.248
12. Kalo Annamária /DVTK/	123.417
13. Hrenkó Lászlóné /Ny. TITÁSZ/	124.358
14. Hegedüs Ágnes /BEAC/	126.854
15. Pál Ilona /K. Lombik/	129.393
16. Angster Éva /Pécsi OEÜ/	129.990
17. Muzsnai Ágota /OSC/	130.751
18. Isgum Ilona /PVSK/	134.494
19. Balla Katalin /K. Lombik/	138.440
20. Kovács Bea /K. Lombik/	149.767
21. Péter Edit /PVSK/	153.818

N 19

1. Pokk Mariann /Videoton/	100.000
2. Oláh Katalin /Ny. Mg. F./	101.845
3. Boa Ágnes /Ajakai B./	108.081
4. Polonyi Zsuzsa /Volán/	114.488
5. Tömördy Ágnes /SMAFC/	115.470
6. Csilling Ágnes /BEAC/	117.337
7. Tóth Klára /Sabaria/	117.734
8. Kacsokovics Helga /PVSK/	117.753
9. Székely Adél /SMAFC/	119.771
10. Mátyás Ildikó /BEAC/	119.900
11. Krasznai Orsolya /OSC/	122.341
12. Várady Szilvia /MEAFK/	124.280
13. Almás Eszter /MAFC/	128.010
14. Kalo Zsuzsa /DVTK/	128.562
15. Ruzsa Magda /PVSK/	131.816
16. Ajakai Adrienn /OSC/	132.278
17. Tóth Enikő /DVTK/	133.323
18. Siska Ilona /OSC/	133.710
19. Vasvári Zsuzsa /MMG/	140.553
20. Salánki Katalin /OSC/	158.624
21. Nyögéri Tünde /K. Lombik/	160.974
22. Ujhelyi Edit /BEAC/	174.148

N 17

1. Pintér Zsuzsa /Postás SE/	100.862
2. Üveges Gabriella /DVTK/	104.913
3. Juhász Júlia /Haladás /	105.680
4. Kopasz Margit /Tipogr./	110.155
5. Németh Petra /Tipogr./	113.900
6. Reiser Gabriella /Típo./	114.395
7. Kiss Kinga /Haladás VSE/	115.377
8. Csala Judit /DVTK/	116.056
9. Kaifis Ágnes /Volán/	120.327
10. Ládi Dóra /DVTK/	121.527
11. Szakács Tímea /Ny. Mg. F./	121.770
12. Szende Katalin /OSC/	127.722
13. Agoston Erika /Kismotor/	128.106
14. Kiss Andrea /H. Schönherz/	131.316
15. Sebők Zsuzsa /Szentés/	131.493
16. Szabon Márta /KFKI/	131.782
17. Jakobszen Nóra /KFKI/	133.899
18. Mátyás Györgyi /Sabaria/	139.405
19. Balogh Edit /Karcag/	149.070
20. Pajor Enikő /Sabaria/	150.617
21. Szokol Éva /Délép/	181.932
22. Burka Anikó /Sz. MÁV-MTE/	191.120

N 15

1. Kalo Edina	100.000
2. Ferenczi Tímea /K. Lombik/	104.947
3. Tóth Réka /Tipográfia/	109.736
4. Kovács Ildikó /PVSK/	111.067
5. Csillag Vera /Egri Sp./	111.659
6. Ludnay Zsuzsa /Egri Sp./	113.055
7. Frank Krisztina /Egri Sp./	113.878
8. Bérczes Krisztina /DVTK/	115.104
9. Geosits Beatrix /Hal. VSE/	117.750
10. Lovas Ágnes /PVSK/	117.800
11. Gyórfy Gabriella /GSSE/	119.472
12. Argay Katalin /BEAC/	119.587
13. Szóládi Annamária /H. Sch./	119.660
14. Horváth Andrea /Sabaria/	122.909
15. Imre Tímea /Haladás VSE/	126.639
16. Bíró Aletta /BEAC/	126.825
17. Cseresznyés Ágnes /Típo/	126.921
18. Bors Melinda /H. Schönherz/	126.976
19. Korona Tünde /G. Spartacus/	127.872
20. Nyerges Judit /Egri Sp./	129.757
21. Argay Márta /BEAC/	130.643
22. Gáti Eszter /OSC/	130.828
23. Jancsó Bea /Sabaria/	131.404
24. Jaksa Andrea /G. Spartac./	134.094
25. Szabó Zsuzsa /Ajakai B./	134.191
26. Tóth Eszter /Tipográfia/	135.511
27. Ballagó Éva /Jászároksz./	138.181
28. Wengrin Ágnes /H. Sch. SE/	146.875
29. Soós Éva /Karcag/	148.027
30. Zádori Gabriella /SZVSE/	148.125
31. Juhász Judit /Jászároksz./	148.310
32. Balogh Piroska /SZVSE/	149.709
33. Boa Edit /Ajakai B./	150.088
34. Tőke Tünde /Sabaria/	151.394
35. Zlaczky Edina /DVTK/	155.036
36. Turgonyi Dóra /BEAC/	158.431
37. Csizmadia Csilla /Ny. Mg./	160.397
38. Sajben Katalin /Ny. Mg. F./	160.984
39. Kálmán Katalin /Jászap./	164.818
40. Fekete Edit /Egri Sp./	165.323
41. Rédei Judit /GSSE/	165.385
42. Böszörményi Kati /SZVSC/	167.145
43. Kerese Andrea /BEAC/	167.521
44. Várfoki Gabi /K. Lombik/	167.536
45. Buchberger Edit /PVSK/	167.829
46. Domonkos Éva /K. Lombik/	168.919
47. Valkony Zsuzsa /K. Lombik/	171.161
48. Bősze Katalin /Jászapáti/	174.917
49. Fibi Krisztina /Ny. Mg. F./	181.931
50. Dombos Ildikó /Zalaerdő/	182.477
51. Ivády Edit /Nagybátony/	187.678
52. Buchberger Éva /PVSK/	189.745
53. Pokk Tímea /Videoton/	190.630
54. Pribék Anita /KFKI/	191.589

55. Varjasi Ilona /Törekvés/	198.799
56. Nagy Zsuzsa /Jászapáti/	203.126

FÉRFIAK

F 21 E

1. Dosek Ágoston /DVTK/	100.375
2. Kiss Zoltán /Postás SE/	103.190
3. Kelemen János /H. Sch. SE/	104.488
4. Lantos Zoltán /BEAC/	104.524
5. Benedek István /Szfv. Vol./	104.609
6. Boros Zoltán /Postás SE/	105.066
7. Pápai János /PVSK/	105.953
8. Szabó László /PVSK/	107.876
9. Szieberth Péter /PVSK/	108.210
10. Iga István /Szfv. Volán/	108.396
11. Széles Gábor /MAFC/	109.669
12. Molnár Géza /BEAC/	110.621
13. Gyurkó László /K. Lombik/	110.729
14. Bárdosi Zoltán /Sabaria/	112.332
15. Bodó Pál /K. Lombik/	112.435
16. Tóth János /PVSK/	114.182
17. Tóth Gábor /H. Sch. SE/	114.361
18. Honfi Gábor /STC/	115.325
19. Hirth Jenő /H. Schönherz/	117.622
20. Spiegl János /SMAFC/	119.464
21. Koczka Tibor /Sabaria/	119.692
22. Bócsi Ferenc /DVTK/	123.641
23. Urbán Imre /SMSFC/	124.172
24. Hrenkó László /TITÁSZ/	134.032

F 21 A

1. Kaszás György /Ajakai B./	102.541
2. Takács Csaba /Sz. Volán/	108.048
3. Balla Sándor /G. Spartac./	108.227
4. Györgyi László /OSC/	108.280
5. Simon Gábor /SMAFC/	110.747
6. Csépany László /MAFC/	111.254
7. Leeb Ferenc /MAFC/	111.447
8. Gondár Károly /BEAC/	118.990
9. Takács József /Sz. Volán/	114.087
10. Béres András /DVTK/	114.345
11. Gyalog László /G. Spartac./	115.246
12. Kéri Péter /Törekvés SE/	115.676
13. Nagy András /MAFC/	116.708
14. Papp László /Tipográfia/	118.425
15. Kovács Attila /DVTK/	118.596
16. Hegedüs Zoltán /OSC/	118.694
17. Muliter Gábor /MAFC/	120.966
18. Pardi Zoltán /SMAFC/	121.521
19. Petrő Géza /Tipográfia/	122.623
20. Németh Ferenc /H. Sch. SE/	123.356
21. Pálffy József /BEAC/	123.396
22. Németh Ferenc /Videoton/	123.490
23. Szöllősi István /DVTK/	125.308
24. dr. Kovács László /PVSK/	127.085

25. Pfeiffer István /SMAFC/	127.209
26. Ficzere János /DVTK/	128.787
27. Farkas Dezső /Egri Spart./	129.951
28. Marton Péter /Kaposvár/	130.828
29. Jankó Tamás /BEAC/	133.039
30. Margitta Endre /Sabaria/	134.695
31. Mets Miklós /OSC/	135.940
32. Hrabovszky György /PVSK/	140.158

F 19

1. Nagy Róbert /Szfv. Volán/	103.001
2. Egei Tamás /Szfv. Volán/	103.317
3. Vityi Péter /Tipográfia/	106.685
4. Kajdi Csaba /Sabaria/	110.326
5. Lukács József /H. Sch. SE/	110.838
6. Deme Zoltán /G. Spartacus/	111.106
7. Bardi János /G. Spartacus/	113.273
8. Gajdos György /H. Sch. SE/	113.746
9. Lipták József /DVTK/	117.218
10. Borbély Károly /Videoton/	118.126
11. Prill László /Szfv. Volán/	118.699
12. Károlyi Gyula /G. Spartac./	123.107
13. Széles György /DVTK/	125.702
14. Ferenczi Akos /MAFC/	127.570
15. Üveges Péter /MAFC/	127.726
16. Karvalics Zoltán /Sabaria/	135.308
17. Németh Attila /Postás SE/	138.596
18. Tálas Sándor /OSC/	143.361
19. Balogh Imre /Karcag/	157.938

F 17

1. Viniczai Ferenc /Videoton/	101.222
2. Benke Gábor /Tipográfia/	102.227
3. Makra Zsigmond /OSC/	104.588
4. Antal Gábor /MHD. B. füred/	106.864
5. Siegler Konrád /G. Spartac./	109.160
6. Mátyus Attila /G. Spartac./	109.320
7. Óra Róbert /Sabaria/	112.533
8. Németh László /Videoton/	113.529
9. Pálfi Antal /ATSC/	114.239
10. Faggyas László /ATSC/	116.096
11. Aradi Richárd /PVSK/	116.896
12. Diószegi Ferenc /Tipogr./	118.064
13. Horváth Pál /SMAFC/	119.165
14. Rosinger Zsolt /PVSK/	119.350
15. Kovács László /PVSK/	120.675
16. Tóth Zsolt /Haladás VSE/	120.880
17. Argay Gyula /BEAC/	121.326
18. Rudó Károly /BEAC/	121.565
19. Órfalvy Árpád /Tipográfia/	122.185
20. Nagy Ferenc /Postás SE/	122.478
21. Móró Tibor /PVSK/	125.103
22. Maxim Mátyás /ATSC/	126.357
23. Csizmadia János /K. vár/	126.749

24. Török József /STC/	126.940
25. Szabó Endre /Délép/	128.671

26. Munkácsi Mihály /Szolnok/	131.328
27. Bacsiszta András /DVTK/	131.598
28. Szöllősi Gábor /GSSE/	132.302
29. Valkó Csaba /DVTK/	134.761
30. Tóth György /K. Lombik/	136.138
31. Árvai József /DVTK/	137.410
32. Kapitány Sándor /GSSE/	137.730
33. Adorján Zoltán /SMAFC/	139.516
34. Gyuris Csaba /SZVSE/	139.613
35. Juhász László /Haladás/	140.492

36. Puskés Mihály /D. Müanyag/	145.253
37. Kovalcsik István /B. gyar/	145.340
38. Vásárhelyi Tass /K. Lombik/	153.434
39. Csicsely Csaba /MEAC/	154.030
40. Illés Attila /Jászároksz./	158.916
41. Németh György /Sabaria/	172.780
42. Fertő Imre /OSC/	173.832
43. Hegedüs Sándor /Debr. Műa./	174.499
44. Maác Miklós /MAFC/	174.890
45. Fülöp Csaba /K. Lombik/	180.662

F 15

1. Pavlovics Gábor /Rákóczi/	100.966
2. Erdélyi Kálmán /MHD. B. für/	101.231
3. Gordos Attila /Egri Sp./	102.550
4. Kovács Ferenc /PVSK/	103.365
5. Grabecz Tibor /Sz. Volán/	104.208
6. Vass Attila /H. Sch. SE/	105.160
7. Nógrádi Csaba /PVSK/	106.573
8. Herendi Csaba /PVSK/	109.190
9. Fáy Dániel /Tipográfia/	112.530
10. Nagy Attila /DVTK/	113.134

11. Paulovits László /GSSE/	113.660
12. Mesics Péter /SMAFC/	115.807
13. Mészáros József /Törekvés/	115.957
14. Kovács Gábor /B. gyarmat/	116.045
15. Molnár Csaba /K. Lombik/	116.105

16. Mihácz Zoltán /Tipog./	116.360
17. Szencz Attila /Délép/	116.370
18. Koltai Zoltán /GSSE/	116.390
19. Maczik Zoltán /G. Spartac./	117.343
20. Kálmán László /Sz. Volán/	117.493

21. Zagyi László /Jászapáti/	118.074
22. Tóth Tamás /Sabaria/	118.316
23. Vass Tibor /H. Sch. SE/	119.591
24. Zádori Tamás /Sz. Volán/	119.644
25. Király Pál /SZVSE/	120.178

26. Osvay Péter /DVTK/	121.328
27. Marton László /K. Rákóczi/	122.472
28. Karli Péter /H. Sch. SE/	122.589
29. Zagyi Róbert /Jászapáti/	122.917
30. Kálmán Ferenc /H. Sch. SE/	123.950

31. Marton Attila /Rákóczi/	124.464
32. Zakariás Máté /Törekvés/	125.260

33. Mörk Péter /MEAFC/	125.580
34. Lantos Péter /BEAC/	125.838
35. Lancsár Sándor /Haladás/	126.227
36. Borbély Csaba /Törekvés/	127.266
37. Győri Lajos /Jászároksz./	128.221
38. Meláth József /K. Rákóczi/	128.686
39. Pozsgai László /MHD. B.f./	128.835
40. Tölgyes Norbert /PVSK/	128.920
41. Koltay Péter /Haladás VSE/	129.502
42. Kovács Balázs /BEAC/	131.050
43. Engi Imre /H. Schönherz SE/	131.566
44. Kovács Zoltán /K. Lombik/	132.758
45. Walter Sándor /GSSE/	133.007
46. Marina György /Nyír. Mg. F./	133.381
47. Vanner Gábor /PVSK/	133.601
48. Soós Ferenc /D. újv. Papír/	134.059
49. Koroncay László /OSC/	134.502
50. Bodor Péter /Videoton/	135.673
51. Zakariás Péter /Törekvés/	137.055
52. Agoston Péter /Kismotor/	137.160
53. Zsemberi Norbert /Szolnok/	137.630
54. Doma Imre /GSSE/	138.110
55. Szecsődy Zoltán /OSC/	138.320
56. Dékán Zsolt /Haladás VSE/	138.680
57. Lengyel Vilmos /Tipogr./	139.880
58. Varsányi Attila /Péti MTE/	140.730
59. Biró Gergely /BEAC/	141.260
60. Meiszterics László /K. vár/	142.480
61. Várbíró Zsolt /PVSK/	142.475
62. Gábor Zoltán /PVSK/	142.605
63. Schmidt Attila /Péti MTE/	144.618
64. Lénárt István /Jászárok./	145.381
65. Bognár I. József /Videoton/	146.139
66. Riezel György /Postás SE/	146.740
67. Dominik Géza /Szfv. Volán/	147.215
68. Fekete Zoltán /Egri Sp./	148.432
69. Csatlós Ferenc /PVSK/	148.492
70. Dósa Zoltán /Jászároksz./	149.306
71. Mucsi István /MHD. B. für./	151.264
72. Kocsis Péter /OSC/	156.258
73. Csonka Tamás /Sabaria/	157.433
74. Bradánovics Zoltán /K. vár/	157.926
75. Nemoda Ferenc /Jászárok./	158.840
76. Nagy Tibor /K. Lombik/	158.978
77. Nagy Zoltán /Jászároksz./	159.469
78. Soós László /Törekvés/	160.085
79. Tisztartó Csaba /PVSK/	161.538
80. Katona Zoltán /D. Papír/	163.076
81. Kölyvek László /MEAFC/	164.121
82. Kiss Attila /SZVSE/	164.240
83. Nagy Tibor /Jászároksz./	164.517
84. Kiss Gábor /SMAFC/	166.585
85. Szandi Péter /Haladás VSE/	166.685
86. Veress Péter /Szolnok /	167.746
87. Kapitány András /Kolacs./	170.479
88. Felföldi Barnabás /SZVSE/	173.828

89. Halaj László /Jászapáti/	173.860
90. Pazurek Csaba /Postás SE/	176.087
91. Kovács Péter /B. gyarmat/	176.446
92. Tillhoff Zoltán /Postás/	176.607
93. Száraz Zoltán /H. Bottyán/	176.825
94. Kopanyecz Attila /K. Lomb./	180.050
95. Sipos Tamás /Videoton/	180.220
96. Faska Péter /K. Lombik/	181.055
97. Gion János /Kolacskovszky/	195.604
98. Tóser Gyula /Jászároksz./	201.272
99. Fekete György /Sz. Volán/	230.526

Figyelem. Helyszüke miatt több helyen rövidítéseket alkalmaztunk. Értelem szerűen a GSSE = G. Spartacus = Gép És Vegyipari Spartacus SE ; Szfv. Volán = Sz. Vol. = Székesfehérvári Volán E. Spart. = Egri Spartacus stb. stb.

+

Ez a ranglista eredetileg a januári számba került volna be, de az utolsó pillanatban kiderült, hogy néhány kisebb javítást, pótlást kell végezni még rajta. Ezek a következők voltak. N 17 kategória: A 19. helyre bekerült Balogh Edit /Karcag./ F 21 E kategória: Boros Zoltán /Postás SE/ és Pápai János /PVSK/ helyet cseréltek. F 17 kategória: Kapitány Sándor /GSSE/ bekerült a 32. helyre, emellett volt néhány kisebb helycsere is. Az F 15 kategóriában szintén volt pár helycsere. Ezek a változtatások a számítógépes és a kézi számítás közötti eltérésekből adódhattak. Míg a számítógépes adatok kerekítés nélküliek és három tizedes pontosságúak, addig a kézi számítások csak két tizedesek és kerekítettek. A lassú manuális helyett mindenképpen célszerű lenne a jövőben a gyorsabb és pontosabb gépi számítást bevezetni.

+

Több kérés, sürgetés után január második felében megérkezett az MTFSZ-be a csehszlovákiai "Jicini ötnapos" verseny jegyzőkönyve. Ebből az MTFSZ minősítő bizottsága megállapította, hogy Bócsi Ferenc /DVTK/ elérte az 1. o. minősítést. Az MTFSZ kérte az OTSH sportágak főosztályát, hogy Bócsi I. o. minősítését utólag vegye nyilvántartásba.

+

Bár egyes esetekben hosszas huzavona után, de sor került minden átigazolási ügy lezárására. A Postás SE kiadta a Videotonnak Lendl Zitát, a H. Schönherz SE-nek pedig Csóskó Irént. Gyurkó László a Kőbányai Lombikból a Miskolci EAFK-ba igazolt át.

SZAKOSZTÁLYI ÖSSZETETT PONTVERSENY '83

1.DVTK /1/	73	34	35.7	65.3	87	10	4.2	222.3	225.14
2.PVSK /2./	73	21.5	33.7	70.9	93	10	6.9	216.0	173.05
3.Postás SE /6./	46	46.5	25.0	45.6	65	10	10.0	183.1	138.73
4.BEAC /8./	42	29	17	46.9	90	10	10.0	154.9	117.24
5.Volán SC /7./	48	16	27.5	55.4	64	3.8	0.7	151.6	122.88
6.Tipográfia /13/	37	17	30.4	40.9	41	5.3	0.7	131.3	75.19
7.GSSE /4./	43	5.5	21.7	47.9	75	10	2.2	129.8	148.13
8.Sabaria /5/	20	18	20.7	55	62	9.4	-	123.4	144.89
9.K.Lombik/9./	8	11	12.7	80.4	218	10	-	122.1	114.63
10.H.Schönherz /3/	38	4.5	18.7	37.3	40	7.3	7.6	113.4	169.48
11.Videoton /10./	29	11	15	28.8	31	0.6	-	84.4	85.05
12.MAFC /11./	13	4.5	8.6	29.2	44	10	8	73.3	82.16
13.Hódm.VSE /15/	14	36	4.4	15.5	30	0.6	-	70.5	61.17
14.OSC /14/	13	0.5	15.6	27.5	56	10	3.3	69.8	74.81
15.Egri Sp. /17/	18	3.5	12.9	18.9	41	9.9	-	63.2	40.54
16.Haladás /12/	12	4	11.9	23.2	52	10	-	61.1	79.98
17.SMAFC /16/	6	4	11.2	23.5	28	4.1	8.9	57.7	60.45
18.Nyír.Mg.F. /19/	17	6.5	5.9	18.7	29	0.7	-	48.8	36.28
19.MHD B.füred /28/16	8	7.4	8.5	14	-	-	-	39.9	19.30
20.Törekvés SE /21/	1	-	2.2	20.3	55	7.4	2.9	33.8	32.30
21.Rákóczi SE /22/	5	3.5	5.3	16.1	37	3.2	0.7	33.8	28.43
22.Ajkai B. /30/	6	-	6	18.2	35	3.4	-	33.6	16.42
23.MEAFK /18/	3	-	1.8	19.1	24	6.2	-	30.1	39.41
24.SZVSE /23/	2	-	0.8	21	53	5.8	-	29.6	27.84
25.Ny.TITÁSZ /24/	-	-	0.9	12.9	18	10	-	23.8	27.71
26.MÁG Pásztó /25/	-	-	-	9	25	6.5	8.1	23.6	26.07
27.D. Műanyag /26/	-	-	0.1	11.8	28	10	-	21.9	24.28
28.STC /20/	-	-	1.3	12.6	14	7.4	0.1	21.4	32.80
29.Szentes /36/	7	-	1.2	8.9	27	1	-	18.1	10.55
30.KFKI /41/	2	-	2	9.5	26	4.1	0.3	17.9	9.32
31.Szolnok /29/	-	-	1.9	8.9	19	6.5	-	17.3	19.17
32.Délép /32/	-	-	2.5	13.1	31	1.3	-	16.9	13.04
33.ATSC /31/	2	-	4.7	4	4	4.5	-	15.2	15.59
34.H.Bottyán /27/	-	-	-	10.3	28	4.8	-	15.1	21.23
35.Debr.USE /38/	-	-	-	3.8	14	7.4	3	14.2	10.35
36.V.namény /35/	-	-	-	10.2	34	3.4	-	13.6	11.26
37.J.ároksz. /39/	-	-	0.5	12.2	35	-	-	12.7	9.47
38.J.apáti /44/	-	-	0.8	9.7	22	0.7	-	11.1	7.51
39.Paksi SE /40/	-	-	-	8.3	29	2.4	-	10.7	9.43
40.D.újv.Papir /85/	-	4	-	5.9	17	0.7	-	10.6	0.97
41.POEÜ /42/	-	-	0.4	4.9	16	3.5	1.6	10.4	8.81
42.Kolacskovszky /43/	-	-	-	5.4	16	4.9	-	10.3	8.22
43.Gy.Ujkalász /77/	-	-	-	3	9	7	-	10	1.50
44.Pápa /33/	-	-	-	6.9	21	3	-	9.9	12.02
45.Karcag /34/	-	-	1.7	4.3	11	3	-	9	12.01
46.B.gy.MEDOSZ /53/	-	-	1.4	5.8	16	1.7	-	8.9	4.72
47.Nk.Zalaerdő /37/	-	-	-	7.2	22	0.7	-	7.9	10.37
48.Péti MTE /52/	-	-	-	5.3	19	2.5	-	7.8	4.96
49.Tungsram /49/	-	-	-	3.7	11	3	1.2	7.8	5.73
50.Pécsi VM /58/	-	-	-	6	19	1.2	-	7.2	4.06

Magyarázat: A: bajnoki pontok, B: nemzetközi szereplés pontjai, C: ranglista-pontok, D: minősítésért járó pontok, E: minősített versenyzők száma, F: verseny-

rendezésért kapott pontok, G: térkép-javításért járó pontok, H: 1983.évi összpontszám, I:1982. évi összpontszám. Az egyes szakosztályok után zárójelben az 1982. évi teljesítményért kapott helyezések olvashatók. A legutóbbi 102-vel szemben ezuttal 96 szakosztály küldte be az adatait. Az ideai mezőny második fele a következőképpen fest:

51.MMG AM	6.5
52.Gödöllői EAC	6.3
53.Nagykanizsai Postás SE	6.3
54.Bp.MAV Igazgatóság SC	5.9
55.A.vári Ip. Szakk.DSK	5.6
56.Vasas Kismotor SK	5.1
57.Szegedi Körösy József DSK	4.8
58.Nagybáttonyi Bányász SC	4.5
59.Kisteleki TE	4.5
60.NIKE Füzfői AK	4.5
61.H.Táncsics SE	3.8
62.Ceglédi Török János DSK	3.3
63.Soproni Róth Gyula DSK	3.3
64.Zuglói Danuvia SE	3.1
65.Szekszárdi Garay János DSK	3
66.Szfv.Universitas SE	2.9
67.Szegedi 600.sz.Ip.Szmk.DSK	2.6
68.Tatai Jávoroka Sándor ISK	2.6
69.Barcsi SC	2.4
70.T.szt.miklósi Székécs E.DSK	2.4
71.Szarvasi Zalka Klub	2.4
72.Szentesi Közg.Szkip.DSK	2.1
73.Nyíregyházi Konzervgyár SE	2
74.Bp.Siketek SC	1.8
75.Győri Révai Miklós DSK	1.8
76.Vasadi KSK	1.8
77.Dombóvári MVSC	1.6
78.Orion SK	1.5
79.Győri Martos Flóra DSK	1.5
80.Egri Gárdonyi Géza DSK	1.5
81.K.vári Táncsics Mihály DSK	1.1
82.Győri Közl és Távközl. MF	1.1
83.H.Balassi SE /Nagyorosi/	1
84.Közgazdasági Egyetem SC	1
85.Szegedi Textilip. Szkip.DSK	0.9
86.Csurgói Csokonay V.M.DSK	0.9
87.Makói Spartacus-Vasas	0.8
88.Debreceni Mechwart A. DSK	0.8
89.Ujszászi DSK	0.6
90.Győri Hild József DSK	0.5
91.Kőbányai Textil SK	0.4
92.K.vári 503 sz. DSK	0.3
93.Esztergomi 317.sz.DSK	0.3
94.Győri Pattantyus G. Szkip.	0.3
95.K.barcikai Irinyi J. DSK	0.3
96.Miskolci 1.sz.Ip.Szkip.DSK	0.3

AZ MTFSZ TÉRKÉPAJÁNLATA

Mecsek-Villányi hegység:

Szarvaskút '79		2000	5
Szuadóc /Szarvaskút	d	4200	10
Szuadóc /Abaliget 10000	d	5700	10
Szuadóc /Abaliget 15000	d	3900	8
Szabari-erdő		1420	1
Márévár		350	4
Misina-tető		150	3
Misina /Kantavár	d	3000	7
Tenkes-hegy		1150	7
Melegmány /Vizfő 10000	d	5500	10
Melegmány /Vizfő 15000	d	7600	8
Melegmány /Kőlyuk	d	1900	7
Hármasbukk	d	1800	8
Misina /Rigókút	d	2900	8

Somogy-Tolnai dombtság:

Csalános		2540	8
Csikászó		50	5
Óriás hegy/Sötét-völgy	d	3000	1
Tokaji-erdő	d	4600	2
Bánom-hegy	d	2900	8
Imsós-erdő		4400	3

Zalai dombvidék:

Márki-erdő '77		530	5
Márki-erdő '82	d	4100	7
Cerina		1300	5
Városi-erdő		4300	3
Pácd 20000		610	5
Pácd 15000	d	2700	15
Pácd-Pankasz	d	4400	8
Alsó-erdő	d	4200	5
Csácsi-erdő 20000		1850	5
Csácsi-erdő 15000	d	3200	8
Sági-erdő		60	5
Nova		4300	20
Vörös-hegy		4400	20

Sopron-Kőszegi hegység:

Szárhalom		2350	4
Karankó Ny.		2150	5
Ilona-völgy		1700	5
Pogány-völgy 20000		1600	2
Pogány-völgy 15000		1600	5
Károlymagaslat	d	3800	10

Bakony, Sokoró:

Durrogós-tető	d	1600	8
Öreghálás	d	4900	8
Mánc-hegy	d	3400	5
Bende-erdő		2400	3
Hamuháza		800	7
Dörgő-hegy /Keselő		2200	6
Dörgő-hegy	d	3800	7

Dörgő-hegy /Hárskúti erdő	d	3800	5	Vöröskő		4900	8
Gaja-szurdok		140	5	Vöröskő/Nyerges	d	7600	5
Cerina-erdő	d	4800	8				
Károlyháza	d	3800	7	<u>Dunamente:</u>			
Apátsági-erdő		900	2	Lóvári-erdő		1500	2
Illaki-erdő		300	2	Dögállás		3760	4

Balaton felvidék:

Tekeres-völgy		540	3
Hegytő		1000	5
Királykút		900	3
Ságh-erdő /légifotós		630	2
Koloska-völgy		1900	5
Ozveny '77		460	2
Ozveny '83		4300	4
Büdöskút	d	4000	5
Kerek-mező		5500	5
Szép kilátó		5500	2
Sátor-Magas		8400	20
Csabrendeki-erdő	d	4400	10

Gerecse, Gete:

Somlyóvár		3000	5
Óbarok		140	3
Pusztamarót		1800	3
Gete		900	4
Pes-kő	d	2600	12
Zuppa	d	900	10

Vértességség:

Gesztesvár K	d	4700	4
Gesztesvár	d	1670	10
Vitányvár	d	2150	8
Sík-völgy		1500	2
Vértességség 7/2		370	5
Kőhányáspuszta /Gánt	d	300	10
Kőhányáspuszta	d	3500	12
Kotló-hegy		4770	8

Budai-hegység:

Nagyszénás		2250	10
Zsíros-hegy	d	2350	5
Csúcs-hegy 15000	d	5300	3
Hármashatár-hegy		5400	3
Vadaskert	d	3200	3
Hárs-hegy	d	3100	5
János-hegy	d	4500	5
Szekrényes	d	2100	5

Pilis-hegység:

Kövesbérc		3000	5
Hosszú-hegy É /1980		2400	6
Hosszú-hegy D		280	6
Hosszú-hegy '82	d	1650	10
Nagy-kevély		3700	8
Szirtes-tető	d	1200	8

Visegrádi-hegység:

Vaskapu		200	1
Dobogókő	d	3600	8

Lóvári-erdő		1500	2
Dögállás		3760	4
Lédina		350	1
Hókony		560	2
Akadémiai-erdő		320	1
Horány	d	3520	5

Börzsöny, Cserhát, Gödöllői-dombvidék:

Börzsöny 4	d	400	5
Bezina		660	7
Törökmező		1200	4
Kisirtás-puszta		650	3
Naszály		450	5
Királyrét '75		270	5
Királyrét '81		550	4
Hátulsó-hegy		1100	4
Margita	d	2150	10

Duna-Tisza köze:

Pótharaszti '73		830	3
Pótharaszti 15000		4760	8
Pótharaszti 10000		2050	10
Szikra		870	5
Kömpöc	d	5000	2
Nyíri-erdő		1040	5
Bodorgyep		770	1
Darvas-erdő		100	5
Jánoshalma	d	4250	10
Sándorfalva	d	3900	3
Áscsüthalom		4000	10

Mátra, Karancs, Medves, Óbükk:

Ózd-Királd		50	5
Pécskő 20000		1060	6
Pécskő 15000		430	3
Csomoszvár		1260	6
Ágasvár-Zsilló	d	3260	5
Oroszlánvár		2200	3
Karancs		3360	5
Sástó	d	2500	10

Bükk, Aggteleki hegység:

Bánkút K	d	5360	8
Borbolya-hegy		1200	5
Berva-tető		140	5
Kisfennsík		1170	7
Gilitka-kápolna		5750	7
Nagykőmázsa		1530	5
Szokon		1160	2
Fehérkőlápa	d	3300	8
Répáshuta	d	3000	8
Lusta-völgy I.	d	9000	10

Tiszántúl, Zempléni-hegység:

Kopasz-hegy		1400	8
Ricsikai-erdő		1300	5

Apavára	400	3
Falupusztá	450	1
Ördöngös	2300	2
Hajdova	200	2
Vas-erdő	4680	5
Anyási-sziget	1200	3
Holt-Körös 20000	210	1
Holt-Körös 15000	1770	3
Pac	4570	5
Nagyerdő	4450	6
Fancsika	3000	7

VB-re készült nyomatok:

Nova / pálya	653	30
Sátor-Magas / Syntosyl/	200	40
Sátor-Magas / pálya	576	30
Sátor-Magas / Syntosyl pálya	534	40
Sátor-Magas / győztes pálya	1560	40
Sátor-Magas / hibás pálya	271	10
Vörös-hegy / pálya	416	30
Vörös-hegy / Syntosyl pálya	203	40

Megjegyzés: A "d" domborzat illetve domborzat-vízrajz fázisnyomat korlátozott példányszámú készletet jelent, /200-300/, 3-12 Ft-os térítési költséggel. A versenyterképek könyváruai forgalomba nem kerülhetnek, és kizárólag az MTF SZ-nél igényelhetők az előírásoknak megfelelően, térítési díj ellenében. Tájfutó szervezeteken, versenybírókon és edzőkön kívül a honvédelmi elő- és utóképzés, valamint az iskolai és egyesületi tájékoztatói gyakorlatok elősegítése céljából e kiadványok a szervezet hivatalos igénylésére is kiadhatók.

Az írásban beküldött igényléseket a szövetség két héten belül teljesíti vagy annak akadályáról /pl. készlet-hiány/ értesítést küld.

A készpénzfizetés ellenében történő térképkiadás minden kedden 17-19 óra között a szövetség irodájában történik.

EGYÉB KIADVÁNYOK

Parkterképek, 4.50 Ft/db.

Erzsébetkert / Sopron
Jókai-park / Szombathely
Csónakázó-tó / Szombathely
Cseri-park / Kaposvár
Kastélykert / Seregélyes
Véderdő / Dunaujváros
Csillebérc / Budapest
Városmajor / Budapest
Vérmező / Budapest
Palócliget / Balassagyarmat
Kórét / Pásztó
Népkert / Eger
Lenin-park / Debrecen
Erzsébetliget / Szarvas

Kistájtérképek, 6 Ft/db.

Óriszentpéter-Pankasz
Zalaegerszeg
Szársomlyó
Szekszárd
Felsőmocsolád
Tihanyi-félsziget
Badacsony
Balatonfüred
Keszthelyi-hegység
Visegrád
Háromhatár-hegy
Pülöpháza
Bugac
Szeliditópart
Tóserdő
Hajdúszoboszló
Hoportyó

Turista térképek, 30 Ft/db.

Göcsej
Balaton
Budai-hegység
Pilis-hegység
Mátra
Bükk
Tisza: Tuzsér-Dombrád 20 Ft.
Tisza: Szeged-Algyő 20 Ft.

Levelezőlap térképek, 3.50 Ft/db.

Károlymagaslat / Sopron
Szabó-hegy / Kőszeg
Misina-tető / Pécs
Csesznek-Gézaháza / Bakony
Tatabánya-Turul / Gerecse
János-hegy / Budapest
Vöröskő / Leányfalu
Dobogókő / Pilis
Verőcsemaros / Dunakanyar
Salgóvár-Medves / Salgótarján
Mátraháza

Könyvek:

Hogyan készül a térkép?	3
Cartographia Hungarica	120
Szélrózsa évkönyv '72, '73	5
Szélrózsa évkönyv '79, '81, '82, '83	30
Tájfutók könyve	47
Földünk tükre a térkép	125
Magyarország autóatlasza, legújabb	95
Csehszlovákia autóatlasza	70

Különféle térképek:

Magyarország 1:300.000	
/4 részből összeragasztható/	225
Magyarország úrfotótérképe	
/VB felülnyomással/	40
Világtérkép /Az IOF tagországok	
címével és VB felülnyomással/	50

./.

A VB-re készült...

Kötény, salátarecepttel	45
Trikó, emblémával, egyéni világ- bajnokok autogrammjával	80
Törülköző	80
Kitűzős jelvény	10
Kis öntapadós embléma	2
Nagy öntapadós embléma	5
VB-emblémás logi-játék	20
Hímzett VB-embléma, kicsi	2
Hímzett VB-embléma, könyvjelzőnek	5
Zalaegerszeg, térképes lev. lap	2
Zalaegerszeg, térképes levelező lap, alkalmi bélyegzéssel	8

Oktatási segédletek:

Mintatérkép: Gyulavár 10000	10
Oktató I. térkép	5
Oktató II. térkép	5
Pesthidegkút, térlátós /szemüveg nélkül/ Jelkulcs, régi	6
Jelkulcs, új	1
Versenyszabályzat	5
Helyesbítési útmutató	8
Térkép puzzle, 48 db-os, mintatérkép nélkül /Pes-kő, Melegmány-Kőlyuk, Gesztessvár/	1
Térkép puzzle, 48 db-os, mintatér- képpel /Mánc-hegy, Öreghálás/	18
Térkép puzzle, 70 db-os, mintatér- képpel /Jánoshalma/	24
Sport 4 OL /NDK tájoló/	28
Térkép egységcsomag /Kömpöc 50 db. Óriás-hegy, Dögállás, Ördögös 30-30 db, Pácód, Pogány-völgy, Hó- kony, Királykút, Falupusztá 20-20 db., Akadémia-erdő, Darvas-erdő 15-15 db., Vaskapu, Ledina, Nyíri- erdő, Szeliditópart, Hoportyó 10- 10 db., Karankó Ny 6db., Szirtes- tető 3db.	190

INNEN - ONNAN - INNEN - ONNAN - INNEN -

Az országos értekezlet második napjának reggelén a rendezők kis versenyenyl kedveskedtek. A balassagyarmati Pálóc-liget parktérképével rendezett verseny végeredménye: Nők. N 21: 1. Bodor Ilona /Eger/ 11:45, 2. Sipos Etelka /Szolnok/ 15:25. Férfiak. F 21: 1. Schneider Béla /Sz. Volán/ 11:10, 2. Kendra /Békés m./ 11:56, 3. Komlósi /Békés m./ 12:03, 4. Kovács /DVTK/ 12:20, 5. Bokros /MEAFK/ 13:20, 6. Somlay /Szfv. Volán/ 14:19, 7. Nagy A. /Hajdú m./ 21:54, 8. Virág I. /Hajdú m./ 22:44. F 35: 1. Balogh /GSSE/ 12:30, 2. dr. Felföldi /Szeged/ 15:27/, 3. T. Nagy Sándor /DVTK/ 16:41. F 45: 1. Vass T. /Veszprém/ 13:41, 2. dr. Szarka /MAFC/ 16:06, 3. Skerletz /MTFSZ/ 16:41, 4. Maász B. /MTFSZ/ 16:45, 5. Adorján /SMAFC/ 17:33.

V. Sítájfutó VB

NÖVEKVŐ ÉRDEKLŐDÉS

Az olaszországi Lavarone térségében rendezték az V. tájékozási sífutó VB-t. 1983-ban, az elő-VB-n, négyfős férficsapatunk már kipróbálta a terepet. Akkor megállapítottuk, hogy a helyszín leginkább a Bükk-fennsíkhoz hasonlít. Akkor azt hittük, hogy a sífutó tudás a döntő. A rossz hóviszonyok akkor a tájfutóknak kedveztek és a sífutóknak jelentettek problémát. Idén viszont, a mély hóban már nem volt lehetőség átvágásokra, hanem csak a gépekkel előkészített nyomokon volt érdemes haladni. Döntő jelentősége volt viszont az útvonalválasztásnak.

A nők mezőnyében Kalo Mariann indult, míg a férfiaknál négyen álltunk rajthoz. A nyolc érdeklődő között válogató versenyt akartunk rendezni Cseh-szlovákiában. Terveztük még, hogy a csapatba került versenyzők - egyhetes speciális sítájfutó edzés után - két versenyen is rajthoz állnak. A mostoha hóviszonyok azonban keresztülhúzták a számításainkat. Nem volt annyi hó, hogy lett volna hol eltévedni... Az edzéseken modelleztük a tájékozódást, gyakoroltuk a térképolvasást és az útvonalválasztást. Ezt előkészített útvonalon végeztük. Bár a térképek, amelyeket használtunk, nem a kérdéses terepeket ábrázolták, sikerült begyakorolnunk a siklás közbeni térképhasználatot: a forgatást, az olvasást. /A sítájfutó versenyeken ugyanis a térképet a mellé, hevederrel felerősített kis tálcán visszük. Így maradnak szabadon a karok a botozáshoz. Karóra-szerűen felerősítve tájoló is viszont magunkkal, bár használatára csak nagyon ritkán van szükség. A ternaértartó elforgatható, hogy a térképet mindig a valóságnak megfelelően - tájolóval láthassuk./

Csehszlovákiai felkészülésünk hasznos volt, de válogatóversenyek híján a csapat összeállítása nem volt egyszerű. Biztos helye volt a két aktív sífutónak /Szöllősi és Dosek/, melléjük Gyurkó és Bokros került a csapatba. Tudtuk, hogy ilyen összeállításban a csapat inkább tájékozásiilag erős, mint sígyorsaságban. A kérdés az volt, hogy mire lesz ez elég.

Néhány szó a rendezésről. Sítájfutó versenyeken hatalmas feladat a pályák elkészítése. Hernyótalpas gépeknek /az egy nyompárt húzó skidóknak és a dupla nyompárt taposó ratrakoknak/ sok kilométert kell megjárniuk a "fair" versenyhez. Az egyéni VB előtti éjjel például havazott, ezért a terepen lévő és a térképre bejelölt összes utat, mint-

egy 300 kilométert újra be kellett járniok, hogy az elől rajtolók ne hagyjanak maguk mögött árukladó jeleket. De még így is előnyösebb a mezőny végén rajtolók helyzete, hisz az apró átvágásokban már kitaposott nyomban csúszhatnak. Éppen ezért - a tájfutáshoz hasonlóan - itt is csoportokra osztják a mezőnyt. Egy-egy csoportba minden nemzet egy-egy versenyzőt nevezhet, de hogy melyiket, hová, azt ő dönti el.

A térkép 1:25000 méretarányú volt, a hegyoldalak domborzati elemeit csak elnagyolva tartalmazta, de a síkrajz pontos volt. De nem tartalmazott annyi utat mint amennyit egy jó verseny megrendezéséhez tartalmaznia kellett volna. Mindez persze csak a nyári térképekre vonatkozik, mert a nyomtaposó gépek télen olyan helyeken is fektetnek nyomokat /főleg réteken/ ahol nyáron még ösvény sines. Ezeket a sýnyomokat utánnomással, zöld színnel nyomtatják rá a térképre. A sítájfutó térképeken ugyanis csak növényzettel fedett fehér és nyílt, azaz sárga területek vannak. A fehér területeken belül nem jelölik a futhatóságot /zöld árnyalatok/, mivel erre nincs szükség.

A dupla nyompárt folyamatos-, a szimplát szaggatott zöld vonal jelzi. Természetesen a fekete színnel nyomtatott utak helyén lefektetett sýnyomokat is felülnyomják zölddel, hogy megkülönböztethető legyen azoktól az utaktól, amelyek nyom nélkül rejtőznek a hó alatt.

A pályák tervezői megtervezik az összes zöld nyomot, és ezeket jóval a verseny előtt rányomtatják a térképre. Ha az utolsó pillanatban leeső hó betakarja a térképre pontosan rávitt nyomokat, akkor a gépekkel történő újabb bejárásakor eltérések keletkezhetnek. Ez főként az elágazásoknál jelent problémát, mivel több gépnek kell különböző irányokból, a térképnek megfelelően ugyanabba az elágazásba beérkeznie. Ha ez nem sikerül tökéletesen, kiigazításokat kell végezni. És az ilyenkor keletkező 30-40 fokos eltérések megzavarhatják a versenyzőket. Ilyesfajta probléma volt például a váltópályák 3. pontjainál. Egy 50 méter sugarú körben itt 4 ellenőrző pontot telepítettek. Ezeknek egy 4 milliméter átmérőjű körben kellene elférnie. Viszont 6 utelágazással próbálták nehezíteni ezen a területen a gyors pontfogást. Így, hogy alaprajzilag megfelelően ábrázolhassák a területet, a rajzot "szét kellett húzni". És még így is hiányzott egy ív a térképről. A motoros szán vezetője egy kicsit elnagyolta a dolgát.

+

Az egyéni VB-t Assiagótól 20 km-re egy többrészfennsíkon rendezték. Ez egy kicsit megnyugtató bennünket, hisz négy miskolci volt a csapatban. A verseny két, egymástól lényegesen különböző jellegű terepen volt. A pályák első felében a futók erdőben, többnyire fenyvesben haladtak. Helyenként kis kiterjedésű többrés rétek voltak. Itt, a nagy szintkülönbségek miatt nagyon meg kellett gondolni az útvonalválasztást.

Sítájfutásban, a tájfutástól eltérően, más tényezők alapján kell dönteni. Itt is alapvető a táv és a szint felbecsülése, de ezt sízó szemmel át kell értékelni. A sízó nagyobb sebesség-határok között mozog mint a tájfutó. A kifordított lábfejjel történő "halszálkázás" lassabb, mint a "steigfutás", viszont az összes lefelé-síklás gyorsabb a futó ember sebességénél. Sík vagy enyhén emelkedő terepen síléccel elsősorban a síklás, másodsorban pedig a karok erőteljes bekapcsolása révén nagyobb sebesség érhető el mint futva. Ezek miatt a sebességet, mint útvonalválasztást befolyásoló tényezőt, jobban figyelembe kell venni, mint "normál" tájfutás közben. A szintvesztés elkerülésére érdemesebb a szokottnál nagyobb kerülőket tenni. A meredek lejtőket célszerű kerülni. Felfelé azért, mert lassú, lefelé pedig azért, mert túl veszélyes /sítörés, bottörés, lábtörés/.

Sítájfutásban nagyon fontos, hogy visszafelé, az elérendő ponttól választunk útvonalat. Viszont maga a pontfogás, a pont előtti utolsó szakasz könnyebb mint nyáron, hiszen minden bójához sýnyom vezet.

Az egyéni VB pályáinak ez az első szakasz volt a lelke. A második szakasz a hegy lábánál elterülő nagyobb réteken futott, ahol a domborzatolyvasás nem jelentett igazi feladatot. Az útvonalakat síkrajz alapján kellett dönteni az útvonalak között. Innen, a célig már csak sífutóverseny folyt.

A férfi pálya 20 km-es volt, 620 méter szinttel. Ezt én 29 kilométerből oldottam meg. A légvonal táv és a tényleges táv közötti különbséget a nyomokon való haladás magyarázza. Nem érdemes átvágni, rövidíteni, mert a mély hóban szinte lehetetlen előrejutni. A győztes, a légvonal táv alapján 5 perc 22 mp-es kilométerátlagot futott. Nálam ez az érték 5 p 52 mp volt, tehát fél percet kaptam kilométerenként.

A váltóverseny terepe még inkább hasonlított Bánkútra, mint az egyéni. Ismét koratavaszi, magashegyi idő volt. Tűzött a nap, a levegő hőmérséklete + 6 C°-ig emelkedett. A hó, árnyékban

- 6 C⁰-os volt, a napon fokozatosan emelkedett, és a verseny utolsó harmadában helyenként olvadt is. Mindez nagyon lényeges volt a viaszolás miatt. Ez is egy olyan tényező, ami az eredményességet lényegesen befolyásolja. Tulajdonképpen egy paradoxont kell megoldani: azt, hogy előre nagyon jól csússzon a sí, viszont hátrafelé ne csússzon ki, hanem megfelelő támaszt biztosítson az elrugaszkodáshoz. Azt hiszem, hogy a megfelelő viaszt raktuk fel és a mennyiséget is többé-kevésbé eltalálta mindenki.

A váltóverseny rajtja Lusernától 2 km-re volt. A férfiaknál 16 váltó állt rajt az 11.2 km-es 6 ellenőrzőponttal nehezített farsta /kombinációs/ rendszerű pályán. Az 1. és a 3. pont négyfelé, míg a 4. és 5. pont kétfelé osztotta a mezőnyt. Természetesen mindez csak a verseny után derült ki. Az egyéni versenyek kettős finn győzelme után látszott, hogy a svédek komoly visszavágásra készülnek. Már az első váltásnál mindkét csapatuk az élen volt és előnyüket a verseny végéig tovább fokozták. A svéd fiúkkal csak a finnek és a norvégek tudtak többé-kevésbé lépést tartani. A negyedik hely a bolgároknak jutott, míg ötödiknek, némi meglepetésre az osztrákokat megelőző hazaiak futottak be. A verseny előtti merészebb álmainkban arra számítottunk, hogy közülük is "kiszállhat" valaki és akkor versenyben lehetünk velük. A valóságban azonban a további két helyezett: Csehszlovákia és Svájc is tetemes előnyre tett szert velünk szemben, már a verseny első felében. Egy ideig még bíztunk abban, hogy hozhatunk rajtuk, mivel az egyéni legjobban szereplő versenyzők kezdtek náluk, de a többiek is fel tudtak nőni a feladathoz, és növelni tudták előnyüket.

Szerintem megfutottuk a reális helyünket. Gyakorlatilag csak közvetlenül a VB előtt, Olaszországban tudtunk igazi terepen, megfelelően előkészített és tájékoztatólag is értékes feladatot adó nyomokon edzeni. A váltón úgy álltunk rajt, hogy előtte egyetlen éles sítájfutó versenyen futottunk: az egyéni VB-t.

Magamról úgy érzem, hogy Lavaronban csúcsmódban voltam és rutintalanság miatt nem veszítettem időt. Mindössze három perc hibázást könyveltem el, ami egy kedvezőtlen útvonalból és egy térképen nem jelölt úton való beindulásból jött össze. Ezt nem tartom soknak, mert bőven lett volna alkalom a hibázásra. Örülök a 14. helynek. Annál is inkább, mivel eredményem százalékosan /109.57% / jobb volt, mint amit az elő-VB-n a 8. helyezésem-

mel elértem. Most nem mutathattam meg, hogy tudok köveken, fűvön és jégen is síelni. Ez az amiben a skandinávok gyengébbek... Viszont a hóhoz jobban hozzászoktak mint mi.

Olyan időt futottam, amit ma sem tudnék újra megfutni. Akkor és ott, ahol kellett, minden jól ment. Ritka az ilyen. Nekem ez volt a nyolcadik VB-m /4 tájfutó, 2 sítájfutó, 2 biatlon/ de ezuttal állíthatom először, hogy ha újra futnám akkor sem sikerülne jobban.

A versenyen jól kamatoztak az elméleti edzések, az útvonalválasztások tapasztalatai, de biztos vagyok benne, hogy a jó tájékozódást az egész éves komoly tájfutóversenyzés alapozta meg. A részidőkből ítélve, a kilométerenkénti fél percek sítutásban kaptam.

Öt hét havas edzéssel nem kergethettem álmokat. Három skandináv nemzet indult öt-öt fővel. Ez már eleve 15. Számítsuk hozzájuk az alpesi országokat: Ausztriát, Svájcot, Olaszországot. Az utóbbiakat ráadásul otthon. A bolgároknak ez a fő számuk, a csehszlovák csapatban a tájfutókat csak Zuzanek képviselte, a többiek sítutók. /Északi szomszédaink 30 km-es sítutóversenyen válogattak. /Ki is derült, hogy a sítutás önmagában kevés. Ennek ellenére úgy összegezném ezt a VB-t, hogy az eredményességet 80 %-ban a sítutás és csak 20 %-ban a tájékoztató határozta meg.

Véleményem szerint az 1986. évi Bulgáriában /Rodope hegység/ megrendezésre kerülő VB-re csak komoly sítutó munkát végző egyéneknek érdemes kiutazniuk. És ezeknek a versenyzőknek szükségük lesz az egész tájfutó-idényben végzett aktív versenyzésre is. E kettőn kívül feltétlenül meg kell szervezni néhány VB előtti sítajfutó versenyen való rajt, az állást is.

Dosek Ágoston

Eredmények. Egyéni. Férfiak. /20 km, 620 m szint, 10 e.p., 63 induló/
 1. Juutilainen /FIN/ 105:14, 2. Larsson /SWE/ 105:47, 3. Tikka /FIN/ 108:30, 4. Svanberg /FIN/ 108:43, 5. Benjaminsen /NOR/ 109:29, 6. Boström /SWE/ 110:16... 13. Kunz /TCH/ 114:31, 14. Dosek /HUN/ 115:14... 28. Szölösi /HUN/ 126:50... 39. Gyurkó /HUN/ 134:54... 49. Bokros I. /HUN/ 151:07
 Nők. /14.2 km, 390 m szint, 5 e.p., 45 induló/
 1. Puhakka /FIN/ 83:29, 2. Isakson /SWE/ 84:54, 3. Larsson /SWE/ 85:50, 4. Gustavsson /SWE/ 86:34, 5. A. Hannus /SWE/ 86:43, 6. Sirpa Kukkonen /FIN/ 88:53... 27. Kalo Mariann /HUN/ 109:28.
Váltó. Férfiak. /4 x 11.3 km, 470 m, 6 e.p./
 1. SWE 272:49, 2. FIN 280:00, 3. NOR 290:41, 4. BUL 299:41, 5. ITA 304:03, 6. AUT 305:44, 7. TCH 309:43, 8. SUI 319:24, 9. HUN 352:00 /Folytatás a 32. oldalon./

XIV. országos értekezlet

1984 FEBRUÁR 18-19

A XIV. országos értekezletnek Balassagyarmat adott otthont. A városi tanács nagytermében megtartott tanácskozáson Slezák István, az MTFSZ elnöke emelkedett először szólásra. Üdvözölte dr. Győri Sándort, Balassagyarmat tanácselnökét, Fábrián Jánosnét, a városi tanács osztályvezetőjét, Veres Mihályt, a megyei TSH módszertani előadóját, Szabó Pált, a megyei TFSZ elnökét, Kovács Tibort, az OTSH főelőadóját és Kovács Ferencet, a balassagyarmati városi TFSZ elnökét és az értekezletet megjelenteket.

dr. Győri Sándornak a város multjáról és jelenéről, valamint fejlesztésének távlatairól adott beszámolója után Slezák István elnök ismertette az értekezlet "menetrendjét", majd értékelte az 1983. esztendőt. Elmondotta, hogy bár még ez alig érzékelhető, több területen jelentős mértékben előbbre léptünk: a megalakult középiskolai katonai kollégiumokban kötelezővé tették tájfutó szakosztályok megalakítását, a BM-hez tartozó fegyveres testületeknél járőr-bajnokság helyett már rendszeressé váltak a tájfutó bajnokságok stb. Elmondotta az elnök azt is, hogy a VB tapasztalatai, az ott látottak meggyőzték a fegyveres testületek illetékeseit és minden valószínűség szerint a Magyar Néphadseregben is rövidesen "zöld utat" kap a tájékozdési futás. A VB sikeres megrendezését a társadalmi munkások és a Magyar Néphadsereg kimagasló munkájának tulajdonította. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy el kell készíteni a sportág hosszútávú fejlesztési tervét és kiemelkedően kell foglalkozni az edzőképzéssel. A VB-n kívüli elmúlt évi rendezvényekről elmondotta, hogy rendkívül lassú a versenyadminisztráció, hogy nagy késéssel készültek el egyes versenyek eredmény-értesítői, jegyzőkönyvei. Érintette a szövetség anyagi helyzetét, röviden szólt a bizottságok munkájáról és az MTFSZ-nek a társszervekkel kiépített kapcsolatairól. Elmondotta azt is, hogy az MTFSZ komolyan foglalkozik a nem hivatalos éjszakai VB és a veterán VB megrendezésének gondolatával.

Ezt követően Monspart Sarolta szövetségi kapitány felmutatta azt a kis tájfutó szobrot, a Silva cég ajándékát /fényképe 1983 / 11. számunk címlapján jelent meg/ amelyből az IOF valamennyi tagországa kapott egyet-egyet, azzal a kikötéssel, hogy vándordíj legyen és minden évben annak a tájfutónak, versenybíróknak, edzőnek vagy aktívának kell odaitélni, aki a tájfutásért a legtöbbet teszi. A kis szobor első védője, az MTFSZ elnökségének döntését tolmácsoló Monspart Sarolta javaslatára Skerletz Iván az MTFSZ főtitkára lett.

A szövetségi kapitány ezt követően értékelte az elmúlt évet és szólt az idei feladatokról. Köszönetet mondott mindazoknak aki 1983-ban a válogatott eredményes felkészítésében segítséget nyújtottak munkájához. A Sportvezetőre, az OTSH hivatalos havi lapjára hivatkozva elmondotta, hogy 1983-ban 22 sportág közül tizenhatnak sikerült VB-n 1-6 helyezést szereznie. A szeptemberi VB-n kivívott két hatodik helyezéssel a 9.-16. helyen állunk a magyar sportágak eredményességi listáján! Elmondotta a 38 fős bő keretből, amelyet "művészkepzőnek" tekint próbálja meg kiválogatni a legjobbakat. Beszámolójában érintette a sítájfutás magyarországi helyzetét is. Felhívta a figyelmet arra, hogy szükség lenne néhány honi sítájfutó térképre, hogy számít Dosek, Gyurkó és Bokros I. segítségére hogy a sítájfutást nem annyira klub- mint inkább egyéni keretek között tartaná célszerűnek művelni. Különösen azért tartja szükségesnek a sítájfutással való foglalkozást, mert a svédek, akik megpályázták az 1992. évi Téli Olimpia rendezési jogát megígérték, hogy ha Falun téli olimpiát rendez, akkor a sítájfutás nem bemutató, hanem érmes szám lesz!!! Rendkívül sürgető feladatnak mondotta a még papíron sem működő edzőbizottság "tevékenységének" felülvizsgálatát, utánpótlás-bizottság létrehozását. Szólt az egyesületek felelősségéről a válogatottak felkészítésével kapcsolatban, kérte a klubok vezetőit, hogy vegyék rá válogatottjaikat arra, hogy térképet javítsanak, hogy ösztönözzék őket a nyelvtanulásra. Ezekén kívül taglalta az idei év versenyei kapcsán várható feladatokat és mint az IOF elnökségének tagja tájékoztatta a megjelenteket több időszériás kérdésről. Ugy tűnik, az IOF célja nem annyira a mennyiségi növekedés /új országok beléptetése az IOF-be/, hanem inkább a meglévő országok tájfutó sportjának erősítése lesz. Az olimpiai sportággá válással kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy a finnek nagyon szeretnék, a norvégok nagyon ellenzik, míg a svédek várakozó állásponton vannak. A válogatott keret felkészítésével kapcsolatban elmondotta, hogy dr. Kiss Endre helyett Sótér János lesz a technikai keretvezető. Mellette dr. Somogyvári Károly keretorvos és dr. Zánkay And-

rás segítségét tervezi igénybe venni.

Skerletz Iván főtitkár előadásának elején feltette a kérdést: Egy sikeresen megrendezett VB után mi lehet a cél? Hogy változtassunk-e a minősítési rendszeren? Vagy, hogy hol rendezzük az 1985. évi országos értekezletet? Elmondotta, hogy bármennyire is meglepő, de a rossz gazdasági helyzet, a mind kevesebb állami támogatás alakította ki a sportágon belüli "önfinanszírozást", szükségéből állt a szövetség a saját lábára és szükségéből kíván még előbbre lépni. Szólt arról, hogy a tájfutás embereken múlik, de ez nem akadályozhat meg senkit sem abban, hogy anyagiokról is beszéljünk. Közölte a megjelentekkel, hogy azzal is segíteni kívánja az országos szövetség az "A" és a "B" kategóriás szakosztályok munkáját, hogy térítés nélkül mintegy 1500 versenyzőkartont ad minden fent nevezett klubnak. Kifejtette azt a véleményét is, hogy VB-szintű térképeket már nem lehet társadalmi munkában csinálni és éppen ezért - akár GMK megalakításával is, de meg kell indulni a függetlenített térképhelyesbítés irányába. Mindenki általános meglepetésére közölte, hogy jelenleg 113 ezer forint egy ausztráliai oda-vissza repülőút költsége, de az MTFSZ lépéseket tett egy charter-géppel való kiutazás irányába... Célzást tett arra, hogy Belgrádból ez az utiköltség 1000 \$, és reményét fejezte ki, hogy ez az összeg még mérséklődni fog... Felszólalásának befejező részében elmondotta, hogy rossznak tartja az MTFSZ és a megyei szövetségek és klubok közötti információs rendszert. Példaként felhozta, hogy minden erőfeszítése ellenére sem tud az MTFSZ egy komplett címlistát összeállítani. A mindenkit érdeklő Hungária Kupáról elmondotta, szükség van rá, az MTFSZ továbbra is meg akarja rendezni ezeket az ötnapos versenyeket, akár legközelebb alföldi terepen is, de az erők, és az itagek kímélése érdekében nem egy, hanem csak két évenként.

Ezt követően megkezdődtek a hozzászólások.

Dr. Tóth Imre: Javasolta, hogy a Monspart Sárolda által kezdeményezett történelmi ismereti kérdésekkel kombinált tájfutóversenyeknek az uttörőházak legyenek a gazdái és kérte, hogy a versenykiírásokat időben kapják meg.

Dr. Hajdú Kálmán: Elmondotta, hogy szerinte a sítájfutás elterjesztése sokkal inkább edző- mintsem pénzkérdés, aggályait fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy nehéz lesz a sítutást, a tájfutást és a sítájfutást közös nevezőre hozni. Válaszban Monspart Sárolda elmondotta, hogy ő maga össze tudta egyeztetni, jelenleg Dosek, Kalo Mariann, Bokros és társai is össze tudják. Reményét fejezte ki, hogy csinálunk még Magyarországon magyar sítájfutó OB-t.

Valkony Ferenc: Elmondotta, hogy a MEM-ben két darab nyomfejtető gép van. Az egyiket Dobogókőn már használják, a másikat Nagyvillám térségébe szállítják.

Az ízletes ebéd után Kempelen Imre a minősítéseket értékelte /ezt a felszólalást legközelebbi számunkban részletesen ismertetjük/, majd dr. Felföldi Károly terjesztette az értekezlet elé az országos szakosztályi pontverseny 1983. évi végeredményét / a szakosztályi táblázatot lásd előbb, a megyei adatokat tartalmazó tabellát - helyhiány miatt - legközelebbi számunkban közöljük / Ezután következett a dr. Hajdú Kálmán-Peiker György duó bőven illusztrált előadása, mely a magyar minősítési rendszer megreformálásával, számítógépesítésével foglalkozott. / Ennek a terjedelmes előadásnak ismertetését is következő számunkban kezdjük meg. /

Az előadás után egymást érték a felszólalások. dr. Vörös István többek között arról beszélt, hogy híve egy átmeneti időszak után bevezetett minősítési rendszernek, de a jelenlegi adminisztrációs fegyelem mellett céltalannak tartja bevezetését. Inkább a jelenlegi rendszer módosított változatát látná szívesen. Válasz: Megmaradnának a dotáció alapjául szolgáló osztályminősítések, és ha befutnak a várt jegyzőkönyvek, akkor a KFKI ifi és serdülő versenyzői segítségével elkészül - a hagyományos mellett - a számítógépes minősítési lista is. Amelyik klub nem küldi be, illetve nem időben küldi be rendezvényének jegyzőkönyvét, azt nem veszik majd figyelembe, és ilyen klub vagy szervezés legközelebbi rendezvényén minden bizonnyal alaposan megcsappan az érdeklődők száma. Bokros István azt hangsúlyozta hozzászólásában, hogy még a jól mérhető sportágakban is /atlétika, gyorskorcsolyázás, pályakerékpározás sth/ is problémát jelent a minősítések eldöntése. Véleménye szerint tájfutásban nem lehet egy 100%-os rendszert kialakítani. Az új rendszerek - ilyen reális eredmények mellett - a jelenleg ismertettnél egyszerűbbnek kell lennie. dr. Tihanyi Endre jónak és a realishoz közelítőnek mondta a bemutatott rendszert, de aggályait fejezte ki, hogy a helyszínen a versenyző nem fogja tudni, hogy milyen eredményt ért el, nem tetszett neki, hogy ez a rendszer nem foglalkozik a III. és IV. osztályúakkal / a számítógépbe csak 700 versenyző adata fér be/ és azt a véleményét fejezte ki, hogy e módszer jó funkcionálásához át kell dolgozni majd a verseny-naptárt is. Bíró Pál az eddigi, versenyközpontként használt iskolák tantermei ta-

karítási díjainak lényeges emelését nehezményezte. dr. Tóth Imre kérte az 1985. évi Hungária Kupa rendezési jogát, és elmondotta, hogy ilyen színvonalas előadást, mint amelyet a Peiker-Hajdú kettős tartott, 14 év alatt nem hallott! Bogdány Miklós is jól átgondolt, koncepciózus rendszernek nevezte.

A második nap első napirendi pontjaként először Maác Benedek tartotta meg a Versenybizottság beszámolóját, majd Balogh Tamás szakfelügyelő szolt: elmondotta, hogy 1984-ben III. osztályú minősítésű versenyzők is nevezhetők az F 19-20 A és az N 19-20 A kategóriákba; hogy az elmúlt évhez hasonlóan 1984-ben is csak a győztes kap I. o. minősítést az N 19 A kategóriában; hogy a Tanácskörtársaság Kupa "A" fokozatú versenyként kerül megrendezésre és, hogy 1984-ben a CSB-ken és a váltóbajnokságokon korengedély kérés nélkül két korcsoporttal feljebb lehet indulni. Sőtér János a térképbizottság munkájáról és terveiről szolt: kiadják az új IOF jelkulesot, tervezik a Bükk fennsíkról egy sítájfutó térkép elkészítését; felhívta a figyelmet a térképírók mielőbbi be-
küldésére.

Ezután a hozzászólások következtek. Valkony Ferenc azt javasolta, hogy a "B" kategóriás versenyeken helyszíni nevezés és térképberajzolás legyen. Kérte az MFTSZ-t hogy terveztesen az érménél jóval olcsóbb okleveleket, és felhívta a figyelmet a sítájfutás szempontjából rendkívül kedvező és egyre jobban fejlődő Magas Taxra. Simon Lajos azt kérte, hogy az érintettek egyeztessék velük esetleges, a megye területén tartandó versenyeket, nehogy előforduljanak az idén is a tavalyihoz hasonló ütközések; emellett utánnomást kért a Nagycsákány és az Öregkovács terepekről. dr. Vörös István közölte, hogy az idei Eötvös emlékverseny a Vértés nyugati felében lesz és helyi szállításra nem lesz szükség. Bogdány Miklós elmondotta, hogy a Tipográfia Kupa versenyközpontja Jakabszállás lesz. Vass Tibor többek között a VB sajtóját dicsérte.

A kétnapos tanácskozás befejezésekképp először Skerletz Iván főtitkár válaszolt néhány dologra. Elmondotta, hogy semmi akadályja nincs például annak, hogy egy klub nem hivatalos éjszakai női versenyt rendezzen, vagy hogy valamely szakosztály többet csináljon, mint ami a versenyszabályzatban van. Slezák István elnök megköszönte Csongrád megyének, hogy vállalják a jövő évi Hungária Kupa rendezését. Közölte, hogy az 1985. évi országos értekezlet Kalocsán lesz majd az 1984. évi országos értekezletet befejezettnek nyilvánította.

V. SÍTÁJFUTÓ VB

Eredmények. Váltó. Nők: 1. SWE 189:10, 2. FIN 192:59, 3. BUL 218:42, 4. TCH 227:33
5. AUT 228:02, 6. SUI 236:22, 7. DAN 239:34, 8. ITA 248:48. A VB teljes eredménylistáját évkönyvünkben közöljük majd.

E SZÁMUNK KÉPEIRŐL:

Címlapunk felső képe az országos értekezleten, Balassagyarmaton készült. Slezák István, az MFTSZ elnöke beszámolóját tartja. Mellette, jobbról dr. Győri Sándor, a városi tanács elnöke. /Kovalcsik István felvétele/. Alsó képünkön az V. tájékoztatósi sífutó VB két egyéni győztese Mirja Puhakka /FIN/ és Anssi Juutilainen /FIN/ jobbról, lát-ható. /Gunnar Bergkrantz svéd fotóriporter felvétele/. Hátsó borítónkon

az Alsósztrégovai Park térképe. A kép térkép bal alsó sarkában látható fel-
írat: "Alsó Sztregovai Park térképe. Készítette Madách Imre 1858 körül; emlékezet és szeméérték szerint, miért is az arányok és a helyzet egymás iránt nem tökéletes, /a határok sem/, de az egész akkori képét hűen vissza adja. /1878: Madách Aladár/. A térkép eredetije az Országos Széchenyi Könyvtár kéziratárában található. Fol. Hung. 1403 jelzet alatt. Mérete: 49.5 x 30 cm. Bővebben: Geodézia és kartográfia 1963 /6. dr. Ambrus Fallenbückl Zoltán: Madách Imre, a térképező.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE: Helyhiány miatt ismét kimaradt tájútástörténeti sorozatunk 3. része.

TÁJFUTÁS

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Szerkesztőség: Bp. VI., Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31. II. em. Tel.: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614, 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál: Bp. V. József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyes szám ára: 5.40. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp., VI. ker. Népkörtársaság útja 6.
Index sz.: 25-287
Sportpropaganda

A MAGYAR TÁJÉKOZTATÓSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

ISSN 0133-4697
TZ 840251

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

**Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.**

ARA: 5.40 FT

TÁJFUTÁS

1984/3

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, VII., Garay u. 20. szám alatti sportruházati szakboltban.

423-385

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétfő–Kedd–Szerda–Péntek: 8–16.30

Csütörtök: 8–17.30

Szombaton zárva!

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

3.SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György mb. igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV., Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1984 április hó. Terjeszti a Magyar Posta.

Az utóbbi időkben néha nem tudom, hogy sírjak vagy nevessek. Mert megjelenik Svájcban egy tájfutó almanach. De benne a magyarországi VB-n is járt szerző figyelmét sajnálatos módon elkerülhette a zalaegerszegi sportcsarnokban rendezett kis sportágtörténelmi kiállításunk. Különbösen nem írná most a világszerte terjesztett kiadványban, hogy az első magyar versenyt 1934-ben rendezték.

Ismert tájfutó, egykori válogatott cikket küldött a TÁJFUTÁS-nak. És az írásban 1925 helyett szintén 1934 szerepelt az első magyar verseny évszámaként. Az elsőnél legyintetem: külföldi, nem beszél magyarul, nem volt aki segítse. A másodiknál már bosszankodtam, hogy egy volt válogatott nem vesz annyi fáradságot, hogy az év könyvben, a szaklapban és másutt is többször közölt sportágtörténelmi kutatás eredményét megjegyezze.

De a legjobban azon "akadtam ki", hogy A magyar Sport kézikönyve nemrég jelent harmadik kiadásában - tehát szakkönyvben - is, 1934 az első magyar tájfutó verseny évszáma! És, sajnos, ez csak egy hiba a több közül.

H.G.

Az IOF pénzügyeiről

Cikkünket Chris James az IOF Fejlesztési és Támogatási bizottságának elnöke írta, és az IOF REPORT legutóbbi számában jelent meg "Miért szükséges az IOF megerősítése címmel. Olvasóinknak Szászné Turchányi Piroska fordításában adjuk közre.

1. A kérdésfelvetés oka

Ma már a tájfutó és sítájfutó versenyeket egyéges szabályok szerint rendezik szerte a világon. Így, bárhol indulunk is versenyen rengeteg lehetőségünk van tapasztalatszerzésre vagy új barátok szerzésére. Az egyéges szabályzat az IOF erőfeszítéseinek köszönhető és nagy eredmények tekinthető.

Most viszont fel kell tennünk önmagunknak a kérdést, hogyan erősítsük meg a nemzetközi szövetséget annak érdekében, hogy az eddigieknél is többet tegyen, tehessen a tájfutás fejlesztéséért és terjesztéséért.

2. Mire van szükség ma?

Az IOF titkárságának, mint központi irányító szervnek kapcsolatot kell tartania a növekvő számú szövetségekkel, információkkal és publikációs anyagokkal kell szolgálnia és végrehajtási jogkörrel kell rendelkeznie az IOF ügyeinek intézése terén.

Biztosítanunk kell, hogy a nemzeti szövetségek teljes joggal képviseljék országuk tájfutóit. Ehhez az is kell, hogy egy országban csak egy szövetség legyen!

Fenn kell tartania az alábbi bizottságokat:
Technikai Bizottság /TC/ a szabályzat/ok kidolgozására, Fejlesztési Bizottság /DPC/ a sportág fejlődésének irányítására, segítésére, a tag- és nem tagországokban egyaránt, Térképbizottság /MC/ a térképkészítési szabályok további fejlesztésére, Sítájfutó Bizottság /SK/ a sportág ilyen irányú feladatainak fejlesztésére.

3. Az IOF jelenlegi anyagi helyzete

Az IOF 1983. évi bevétele 290 ezer svéd koronára volt. Ez kevesebb mint tagországainak éves költségvetése /általában/ Adminisztratív "hivatala" egy, azaz egy félállású alkalmazottból áll. O Sue Harvey, aki 1983 szeptembere óta az IOF főtitkára. Információkat ad, tájfutó könyveket, anyagokat terjeszt, gépelési és sokszorosítási lehetőségeket biztosít az IOF elnöksége és bizottságai számára. Az IOF elnöksége és a négy bizott-

sága tagjait hazai szakszövetségük támogatja utiköltséggel. Ez 1983-ban 350 ezer korona volt. /Fejenkénti átlagban 8000 svéd korona./

Az alábbiakban közöljük az egyes országok 1983. évi IOF tagdíjait, és az egyes bizottságokban, illetve az elnökségben lévő tisztségviselőik számát:

Ország	Tisztségviselők száma					Tagdíj
	Eln.	DPC	MC	SK	TC	
GBR	1	1	1	1	1	7200
AUS	1	-	-	-	-	6000
AUT	-	1	-	1	-	3600
BEL	-	2	-	-	-	1200
BUL	-	-	-	1	-	3600
TCH	1	-	-	-	1	3600
DAN	1	-	1	-	1	8400
FIN	-	1	1	1	1	30000
FRA	-	-	-	-	1	6000
Hong-Kong	-	-	-	-	-	1200
IND	-	-	-	-	-	600
JPN	-	-	-	-	-	6000
YUG	-	-	-	-	-	1200
CAN	1	-	-	-	-	6000
Dél-Korea	-	-	-	-	-	1200
POL	-	-	-	-	-	2400
LUX	-	-	-	-	-	-
HUN	1	-	1	-	1	3600
NDK	-	-	-	-	1	3600
NSZK	-	-	1	-	1	3600
NOR	-	1	1	-	1	30000
ITA	-	-	-	1	-	1200
ESP	-	-	-	-	-	600
SUI	1	1	1	-	1	7200
SWE	1	1	1	1	1	90000
Szingapur	-	-	-	-	-	600

Az IOF főbb kiadásai /svéd koronában/:

Alkalmazottak 85000 /főtitkár és személyzet/, Hivatalok 26000 /posta, telefon, sokszorosítás/, Nyomda 12000, VB 20000 /technikai tanácsadók stb./, GAISF /katonai sport/ 8000, Olimpia 10000 /az olimpiára kerülés kiadásai/ Doppingvizsgálat a VB-n 10000, Bizottsági kiadások /TC, DPC, MC, SK/ 119000. Összesen: 290000 sK.

4. Miért szükséges a növelés?

Az IOF céljait a kongresszus által jóváhagyott hosszútávú tervben részleteztük. Ezek megvalósításához az IOF-nek anyagi fedezetre van szüksége.

Legfőbb céljaink:

a., A sportág propagálása a sajtóban és a hírközlő szervek útján,

továbbá ilyen jellegű anyagok kidolgozása.

b., A fejlődő országok támogatása térképkesztéssel; edzők küldésével; térképkesztők, oktatók, versenyzők küldése; anyagi támogatás; az illető ország tájfutósportjának főként sajtó útján történő népszerűsítése. A fenti tennivalókat a bizottságok végzik.

c., Az információs szolgálat javítása.

Ezenkívül egyre több pénzre van szükség a VB-k és a VK futamok lebonyolításához, az olimpiai részvételért folytatott tárgyalások céljaira.

Az IOF szeretné, ha a nemzetközi szervezet világméretű és nem Európa-szintű szervezet lenne. E célok megvalósításához sok utazás és így egyre több pénz kell. Az IOF-nek pedig bővílnie, növekednie kell ahhoz, hogy kitűzött céljait megvalósíthassa.

5. Hogyan növelhetné bevételeit az IOF?

Jelenleg a tagdíj a legfőbb bevételi forrás. A versenyzők csak élvezik az IOF által megteremtett jó körülményeket /egységes szabályok, térképjelek stb./, de egyénenként nem járulnak az IOF anyagi gondjainak megoldásához. Ezért javasoljuk, hogy a főbb nemzetközi versenyeken a versenyzők "adózzanak" az IOF-nek, így a nemzetközi szövetség bevételei jelentősen megnőnének. Ezáltal csökkenthetnénk egyes tagországok tagdíjait és eltörölhetnénk az IOF naptárra-kerülés díját.

A tagsági díj emelésével is javulna az IOF anyagi helyzete, de jóval szerényebb mértékben, mint az előbb javasolt adórendszerrel. Ennek ellenére természetesen kérni fogjuk a tagországokat, hogy - lehetőségeiknek megfelelően növeljék az IOF-nek nyújtott anyagi támogatásukat.

Az összes nemzetközi versenyen nem tartjuk célszerűnek az adózás bevezetését.

6. Javaslatunk a következő versenyeket érintenék:

Svéd ötnapos 25000 induló, norvég Sorlandsgaloppen /2000/, finn ötnapos /5000, az idén lesz először/, dán háromnapos verseny /2500/, brit Jan Kjellström Trophy /2500/, svájci, kétévenként ötnapos verseny /3000/, cseh-szlovák kétnapos verseny /4000/, ausztrál ötnapos /1500/, kétévenkénti osztrák ötnapos viadal /1500/.

A várható bevétel 2.5 SKr-rel számolva 117.500, fejenként 5 koronával számolva 235 ezer, 10 koronával számolva pedig 470 ezer svéd koronát tenne ki.

7. Következtetések

Mindenképpen az a véleményünk, hogy a megnövekedett számú feladatok ellátásához az IOF-nek több anyagi bevétele van szüksége. Véleményünk szerint ezt a legegyszerűbben és leghatásosabban az 5. és a 6. pontban javasolt adórendszerrel érhetjük el. Jelenleg egy részletes javaslat kidolgozásán dolgozunk.

Chris James

CSAK RÖVIDEN ❁ CSAK RÖVIDEN

o Cserhalmi Judit és Vékony Andor 1984 február 29-én házasságot kötöttek. Gratulálunk.

o Az Egri Spartacus tájfutói felkeresték a helyi tanárképző főiskola testnevelési tanszékének vezetőjét és felajánlották, hogy tavaszonként meghívják a harmadéves hallgatókat egy másfél napos táborozásra. Ezen előadást tartanának a térképről, a versenyszabályokról, rendezésről illetve kisverseny rendezéséről a résztvevőknek. Kezdeményezésük zátonyra futott, ugyanis a tanszékvezető közölte, hogy tanmenetben szereplő képzést még speciális kollégiumként sem lehet beindítani. Az egriek most abban reménykednek, hogy az 1985-ben érvénybe lépő új tanmenet a hallgatókat kétéhetes honvédelmi-termesztjáró-tájfutó gyakorlatra kötelezi és akkor talán lesz lehetőségük arra, hogy a jövő érdeklődő testnevelő tanáiraival megismertessék sportágunk alapjait.

o Uj, angol nyelvű szakkönyv jelent meg Angliában. Címe: Orienteering-training and coaching. Szerzői: G. Brian Jones, G. Peck, C. McNeill és A. Thornley eredetileg a brit szövetség pályázatára készítették. Első két fejezete a tájékoztató alapismertetek elsajátításával és az alapfokú edzettség megszerzésével foglalkozik. De helyet kapott benne az élversenyezéshez szükséges tájékoztató technika és a sikeres szerepléshez vezető pszichológiai tényezők leírása is. Ezenkívül a sportsérülésekről és edzőknek szóló edzőmódszerekről írnak. A szépkiállítású könyvről bővebb információt a következő címen adnak: Ned Paul 37 Sandycombe Road Twickenham, Middlesex TW 1 2 LR, England.

o Az idei, sorrendben XIV. péti terepfutóversenyen 15 kategóriában 15 klub 220 versenyzője indult. A győztesek: Nők. N 35: Némethné /Ajakai Bányász/,

N 19: Komjáthy /DTSC/, N 17: Joó /Videoton/, N 15: Erődi /H. Schönherz SE/, N 13: Tóth G. /Várp. Bányász/, N 11: Tornai /PMTE/, N 9: Szekeres /DTSC/. Férfiak: F 45: Páhy /Videoton/, F 35: Szekeres /DTSC/, F 19: Bauer /Komlói Bányász/, F 17: Kovács /PMTE/, F 15: Pozsgai /MHD B. füred/, F 13: Varsányi /PMTE/, F 11: Bánki /Ajakai Bányász/, F 9: Fehér /Videoton/.

o Az elkövetkezendő időszak IOF naptárban szereplő főbb versenyei. Szocialista országok: Június 16-17: Nk. verseny, Zágráb /YUG/, kétnapos egyéni, jelentkezés június 1-ig a következő címen: Planinarski Savez, Hrvatske, Kozarceva 22 41000 Zagreb, Jugoszlavia. Június 26-Július 1: Bolgár ötnapos, Vazna térségében. Jelentkezés május 30-ig, VR Bulgária, Sofia 1000, Tolbuchin 18 /Bulgária. Július 7-8: Ostsee Kupa /NDK/, egyéni és váltó. Jelentkezés: VI. 15-ig, DWBO der DDR, Storkower str. 118 DDR-1055 Berlin. Július 20-22: Lengyel Nagydíj, Lagow és Zielona Góra térségében, 3-napos egyéni. Jelentkezés, VI. 15-ig: Polski Związek Lekkiej Atletyki, 00-372 Warszawa, ul. Foksal 19. A több tucat nem-szocialista országban megrendezésre kerülő versenyek helyszínei és időpontjai az MTFPSZ-ben megtekinthetők, helyhiány miatt közlésükre nem vállalkozhatunk.

o E számunk címloldalán P. Tóth József felvételei találhatók. A felső képen Feledy Péter éppen Annichen S. Kringsstadot, a svédek világ bajnoknőjét /a kép jobb alsó sarkában/ interjúolja meg, az alsó képen pedig P. Tóth József önképpel készített képe látható: a világ bajnok Berglia /balról/ és a TÁJFUTÁS "leghűségesebb" fotósa. Hátsó borítónkon egy 1925-ben rendezett verseny archiv képe látható. Talán elég bizonyíték arra, hogy az első magyar tájfutóversenyeket nem 1934-ben rendezték. A témáról, elkövetkezendő számunkaink valamelyikében bővebben is írunk.

o Bécs egyik kerületében terepfutásból, tájfutásból és hosszútáv futásból /hó esetén sível/ álló versenyt rendeznek évente. A G.O.L. Kupának nagy sikere van az osztrák fővárosban. /G.O.L. = Geländelauf + Orientierungslauf + Langlauf/

o Következő számunk tartalmából: Hogyan válogattak az egyes országok a X. VB-re? Beszámoló a VII. hosszútávú OB-ról, A tájfutás története /4. befejező rész/, Hírek, érdekességek, fontosabb versenyeredmények. E számunkba legkésőbb a hosszútávú OB-n fogadunk el képeket, kéziratokat.

ANNICHEN S. KRINGSTAD AZ OLIMPIÁRA ÉS AZ AUSZTRÁL VB-RE KÉSZÜL

Természetesen Annichen Svensson Kringstad volt 1985-ban, Svédországban az "Év tájfutója". Talán még sohasem volt a sportágnak nagyobb szupersztárja mint ő. Nemcsak hazájában, mindenütt csodálat övezi az erdők királynőjét.

Meghökkenő módon védte meg szeptemberben világbajnoki címét: egy fizikailag és tájékozódásilag is nagyon kemény pályán, a teljes élmezőny jelenlétében, több mint hét és fél perc előnnyel nyert. Fölényes győzelme kínos volt a többiekre nézve. Nála nagyobb előnnyel csak Ulla Lindqvist győzött az 1966-ban megrendezett I. VB-n, de akkor még a mezőny nem volt ilyen szoros.

Annichen is ahhoz a kiváltságos csoporthoz tartozik /Egil Johansen, Øyvin Thon, Age Hadler, Ulla Lindqvist/, akik már két egyéni VB-aranyat nyertek. Sokak szerint a legjobb úton van ahhoz, hogy a sportág történetében először három egyéni aranyérem birtokosa legyen. És biztosan ez a célja a rendkívül cél-tudatos hölgynek, akire a svéd sajtó nem tudott elegendő dicsérő jelzőt találni. Ilyeneket írnak róla: "Olyan mint Stenmark legjobb napjaiban. Verhetetlen egyed-uralkodó." vagy "Jó 7 perccel győzött! Ez valami olyan, mint Wimbledonban 6-0, 6-0, 6-0 arányban döntőt nyerni!"

-A többiek keverték-szokta mondani, ha szóba hozzák előtte fölényes sikerét. -Ezenkívül, nekünk, skandinávoknak kedvezett a várakozáson felüli prima pálya. A gyengébb országbelieknek egyszerűen túl nehéz és túl kemény volt. Én, személy szerint nem számítottam arra, hogy ilyen sok tájékozódási feladatot tartalmaz majd. A terep olyan volt amire vártunk: fárasztó, de finom.

-Őn is veszített pár percet.

-Igen. A kettes pontnál. Elvesztettem a kontaktust a térképpel: Brit Voldent, aki 3 perccel indult előttem, már féluton a kettesre befogtam. Kifutottunk egy rossz orra, mely a ponttól jobbra volt. Majd még inkább jobbra húztunk, mielőtt kapcsoltunk és megfogtuk a pontot.

Ennél a mintegy másfél perces keverésnél Annichen úgy döntött, hogy otthagyja a norvégot és futja a maga versenyt. A hármasnál még együtt voltak, a négyesnél már öt másodperc előnye volt, amit az ötösíg további tizenkettővel megnövelt. Ezután a különbség még tovább nőtt. A világ, talán második legjobb versenyzője egyszerűen leszakadt.

A NAGY UGRÁS

A pálya közepén megugrott. A két ellenőrző pont között öt perccel jobb volt legnagyobb riválisainál.

-Pedig nem növeltem az iramot,

csak ezen a részen, mely a pálya tájékozódásilag legnehezebb része volt csodálatosan sikerült "elkapnom" a tájékozódást.

- A 15. pontra menet, amely lényegében a pálya utolsó, igazán nagy átmenete volt, veszített pár percet.

-Egy kicsit már elfáradtam, így különösebb elképzelés nélkül vágtam neki az átmenetnek. Nem vettem észre a finom jobboldali lehetőséget, így bekerültem egy nagyon nehéz terepszakaszra, ahol sokat kellett cikk-cakkozni.

Ne legyünk telhetetlenek. Még így is jó idővel tette meg az átmenetet. Jellemző klasszsisának nagyságára, hogy még hibákat is megengedhet magának, anélkül, hogy győzelmét kockáztatná. A svéd ötnaposon való visszatérése óta - a svéd bajnokságot kivéve, ahol egy pár hatalmasat hibázott, és így meg kellett elégedni a második hellyel - lényegében mindent megnyert.

FIZIKAI KLASSZIS

Mi teszi hát ezt a kis Annichent oly nagygyá? Szerencsére erről elég sokat tudunk. Felmérések, kutatások, fizikai- és pszichológiai tesztek azt mutatják, hogy fizikumja egyértelműen csúcson van. Tesztértéke: 72, ami egész biztos, hogy a legjobb női tájfutó kondíció. Ezenkívül tehetsége, ereje és testalkata valamint hihetetlenül sok edzőmunkája sikereinek záloga.

Amióta sérüléséből felépülve rendszeresen edzeni kezdett, azóta összesen két napot hagyott ki. A napi két edzés gyakori nála. A lényegét pedig egyetlen szóban lehetne összefoglalni nála: céltudatosság.

MEGALKUVÁS NÉLKÜL

Az utolsó években a tájfutás határozza meg életét. Az időbeosztás, az életmód, az étkezés, minden az edzésekhez, a versenyekhez igazodott és igazodik nála. Göran Andersson, a Stora Tuna edzője tudna erről bővebben beszélni:

-A legjobb akar lenni. Ezért nem kezd bele semmibe, ami megzavarhatná nagy tervei megvalósulását. Edzésprogramját okosan tervezi meg és frenetikus lendülettel dolgozik annak végrehajtásán. Óriási energia szorult belé és hihetetlen akarateréje van. Tisztában van azzal amit már a jó öreg Edison is megmondott: a siker hátterében 1 % zsenialitás és 99 % munka van. Amikor a különféle vizsgálatok, tesztek pontszámait összesítettük, beigazolódt, hogy Annichen egységes egyéniség, különösen pozitív vonásokkal. Határozott, tudja mit akar. Teljesítménymotivált, kiegyensúlyozott és tud uralkodni az idegein. Hallatlanul nagy az önbizalma. Mindig végrehajtja kitűzött céljait.

ÖNMAGA EDZŐJE

-Meddig akar versenyezni?

-Még nem tudom, de a következő két évet feltétlenül megpróbálom.

Senki sem nevezheti magát Annichen edzőjének. Saját magát edzi. De azért férjével, Eric Svenssonnal egy évvel ezelőtt elmentek Anders Gerderudhoz az ismert olimpiai bajnokhoz, és megkérték, hogy mint tájfutó és mint atlétaedző segítse őket edzéstervezésükben.

-A korábbiól egészen eltérő programot javasolt nekünk. Télen heti három erősebb iramú edzést tartunk. Sokat edzek együtt férjemmel.

-Nem kockáztat ezzel a felkészüléssel egy 1983. évihez hasonló sérülést? Egy újabb fáradásos törést?

-Nem futunk annyit és olyan egyoldaluan. Akkoriban napi két keményet edzettem, holott a délutáni edzéseknek a regenerálódás, a felhőszülés lett volna a célja. De saját lábizomzatom is oka volt annak, hogy gondjaim voltak a síkon való futással.

LUDTALP ÉS SÉRÜLÉS

Annichen váratlan dolgokról be-

szél: egyik lába egy kicsit rövidebb, ráadásul egy kicsit lúdtalpas is

-Első combizmaid sokkal erősebbek, mint a hátsók. Ezek is közrejátszottak abban, hogy hosszú időt ki kellett hagynom.

-Hogy jöttek rá? És hogy gyógyították meg?

-A bal térdem nagyon fájt 1983 tavaszán. Az orvosok megállapították, hogy a sípcsontomon, a térd alatt egy hosszirányú fáradásos törés van, melyet az igen erős combizom inai okoztak; széthúzták a csontot. Az orvosok és gyógytornászok egy speciális programot állítottak össze számomra. Az egészséges jobb lábammal egy különleges erősítőpadon kis súlyokkal, sokszor állóképességi és erőfejlesztési gyakorlatokat kellett végezni. Ez, az ismert transzfer elv alapján kondicionálta a rögzített, sérült bal láb izomzatát is. Egyhetes gipszszizma után speciális műanyag rögzítő-páncélt kaptam, mely lehetővé tette, hogy egy medencében - mesterséges áramoltatás ellen - intervall-edzéseket végezhessenek. Ezek segítségével a törés gyógyulásáig sikerült elérnem, hogy sokat mozgósítsam erőnléteimből és hogy nem szedtem fel súlyfelesleget.

Mivel erőnléti adatait korábban is folyamatosan regisztrálták, nem volt nehéz megállapítani, hogy mikor éri el 80-90 %-os erőnlétét. Ekkor kezdte meg újra a futást. Amikor pedig a megfelelő értékek ismét elérték a régi szintet, akkor kezdődhetett a maximális terhelés, a VB-re való felkészülés.

-Mire gondolt sérülése alatt?

-Miközben vízben futottam, meg egy lábás kerékpározást végeztem, néha nagyon lehangoló volt, hogy az idő múlt, a VB meg egyre közeledett. Különösen akkor fájt a szívem, amikor a nagy tavaszi versenyek jöttek és én nem indulhattam. Amikor már futhattam egy keveset puha talajon, rendszeresen fájt a lábam. Néha már ott tartottam, hogy feladom. De az orvosok megmagyarázták, hogy a fájdalom természetes dolog, Szerencsére lassan megszűnt és egyre jobban kezdtek menni a dolgok.

AZ 0-RINGEN

-Bizonytalan volt az újrakezdés utáni első nagy versenyen?

-Az 0-Ringen volt az utolsó nagy próbatétel, hogy rendben vagyok-e. Jó érzés volt tapasztalni, hogy igen.

Aztán jött az ősz és Annichen váratlanul másutt is feltűnt. Nemcsak a Lidingő-verseny kitűnő 5. helyéről van szó, hanem az első maratoni futásáról is. Részt vett ugyanis egy egyhetes hosz-

szútávfutó edzőtáborozáson, ahol a táborvezető elmondotta: a résztvevők úgy döntöttek, rajthoz állnak a stockholmi téli maraton versenyen.

- Azt hittem, hogy ez a táborprogram része, és nagyon elcsodálkoztam, amikor kiderült, hogy csak ketten vagyunk ott a táborból.

- Hogy izlett a 42 km?

- Olyan volt mint egy kihívás.

Az első 35 kilométert észre sem vettem, attól eltekintve, hogy nagyon zavart a szörnyű időjárás. Emberi számítás szerint ezen a 2:46-on lehet még javítani, de nehéz számolni. Egy bizonyos tempót ugyanis szinte akármeddig bír az ember, de ha elkezdi ezt gyorsítani, akkor lehet, hogy egyszer csak "fejreáll".

- Össze lehet egyeztetni a maratont és a tájfutást? Az olimpiát az idei Nord-bajnoksággal vagy a jövő évi VB-vel?

- Igen, azt hiszem.

Gerderud nem ilyen biztos ebben. Arra számít, hogy kell majd egy átmeneti év.

- Annichen szuperfizikumú versenyző. Jók az esélyei a maratnon. Csak egy kicsit oda kell figyelni a futótechnikájára. A Rank Xerox cég támogatja őt a felkészülésben. Ahhoz, hogy kijusson az olimpiára a stockholmi maratonin 2:40-en belül kellene futnia.

ROSSZUL VÁLASZTOTT SPORTÁGAT?

Annichen nagyon elgondolkodott amikor megtudta, hogy például Midde Hamrin milyen győzelmi prémiumokat futkározott össze magának a hosszútávú számokban, odaát, az USA-ban.

- Szinte hihetetlen, hogy milyen hatalmas üzleti érdekek húzódnak meg ma már a hosszútávutásban. De engem nem a pénz vonz elsősorban, hanem a maratoni táv izgat.

És persze, ma már a tájfutásban is van pénz. Különösen akkor, ha valaki olyan klasszis, mint Annichen...

/Bár Kringstad a nyilatkozataiban tagadja, hogy a tájfutásban Stenmarkhoz, Borghoz mérhető pénzek lennének, de azt ő sem állítja, hogy a tájfutók, a szó nemes értelmében, még mindig olyan amatőrök mint azt sokan hiszik./

Neki is megvan a maga "gazdasági" tanácsadója, név szerint R.O. Svensson, és bizonyára kemény tárgyalások után csatlakozott a svéd szövetség OL-pool-jához, ahol természetesen ő, a legismertebb név kapja a legmagasabb kvótát. A pooltámogatáson kívül 25000 svéd-koronát kapott a világbajnoki aranyért, edzéstámogatást kap a klubjától, és az sem valószínű, hogy ingyen kötött szerződést az Adidas céggel.

Bár az is igaz, hogy az ismert sportszergyárral való kapcsolatnak a közelmúltban vége szakadt. Az Adidas kifejlesztett egy kitűnő tájfutócipőt, amely azonban a többség számára túl drágának bizonyult, és ezért a konzern úgy döntött, hogy "kiszáll" ebből az ágazatból.

AZ YNGVE EK ALKALMAZÁSÁBAN

Annichen ezek után új kapcsolatot teremtett. Egy bizonyos alkalmazotti formában az Yngve EK cégnek dolgozik majd. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy a cég által gyártott bozótruhában és stoplisban áll starthoz a versenyeken.

- A stoplist megerősítik, és kihozna egy szöveget is - mondja Annichen, aki minden eladott cipő után százalékos jutalmat kap majd. Sőt, az is elképzelhető, hogy a falusi főiskola befejezése után, mint sport tanácsadó egy félállást kap Umea-ban.

- A tanácsadói állással különleges céljaim vannak. Az iskoláknak és az egyesületeknek szeretnék segíteni. Megpróbélok lebeszélni a juniorkorú fiatalokat a leállásról. Nagyon sokan abbahagyják a junior kor eléréskor. Meg aztán a női vonalat is erősíteni kell a vezetésben. A táborok előkészítésével kapcsolatban lesz emellett adminisztrációs munkám is.

A VB után sok egyesület és reklám cég megkereste. De majdnem mindkinek nemet mondtam. Először az iskolát akarja befejezni.

TANÁCSADÓ CÉGET ALAPÍTOTT

- Eriekkel, a férjemmel és Christerral alapítottunk egy edzésügyekekben tanácsadó céget. Az élménybeszámolókat is ezen a cégen keresztül bonyolítjuk le. Ami a reklámot illeti, nem értek egyet a svéd szövetség vezetés-politikájával és a pooltevékenység szabályával. Szerintem, akkor amikor az egyes versenyzőket kihasználják a reklámozásban, kellene, hogy térítést adjanak. Mert, ha véletlenül nem érek el jó eredményeket a pontozott versenyeken, akkor ősszel semmiféle térítést nem kapnék.

- Jó, hogy a pénz ennyire "beszívárgott" a tájfutásba?

- Ez ma már elkerülhetetlen. Én sem tudnék ilyen keményen hajtani, ha nem kapnék pénzt. Ha csak a közeli tájfutó versenyeken indulhatnék, bizonyára visszaesnék, és nem lenne ami a még keményebb edzésekre sarkallana.

/Svédből fordította:
Deseő László/

A NORRKOMPASS HASZNÁLTÁNAK PROBLÉMÁI

A modern sporttájéolók eddigi változataiban a konstrukciók közös vonása, hogy elsősorban a térképről való iránylevétel, majd a térkép nélküli iránykövetés funkciójára tervezték őket. Ez természetesen nem teszi lehetővé a betájtolt térképpel való futást, legfeljebb kissé körülményessé.

A továbbfejlesztési kísérletek évek óta arra irányulnak elsősorban, hogy csökkentsék a tájoló súlyát és szabadabbá tegyék a kezét más feladatok elvégzésére. Ezt eddig csak úgy sikerült megoldani, hogy le kellett mondani az iránylevételre való alkalmasságról. /Kartájéoló, norrkompass./

A norrkompass egy, hüvelykujjra erősíthető kisméretű szelencéből és egy hegyesre készített laprészből áll. Ezzel a tájolóval megoldódott az egy kézzel való térkép- és tájolófogás, vagyis a tájolt térképpel való versenyzési technika. További előnye a formának, hogy a csúcsban végződő eszköz alkalmas a "hüvelykujj"-technika / a tartózkodási hely folyamatos követése a térképen/ gyakorlására úgy, hogy nem sokat takar a térképből. Mint minden újra történő átállítás, ez is kellő körültekintést igényel. Alátámasztja ezt a tényt az is, hogy több élversenyzőnk minden előkészítés nélkül állt rajthoz az új tájolótypussal és bizony, többeknél csalódással járt a gyors váltás.

Aki elhatározza, hogy ezentúl hüvelykujj-tájolóval fog versenyezni, annak elsősorban két dologgal kell tisztában lennie: az eszköz által diktált technikával, valamint a saját képességeivel és szokásaival.

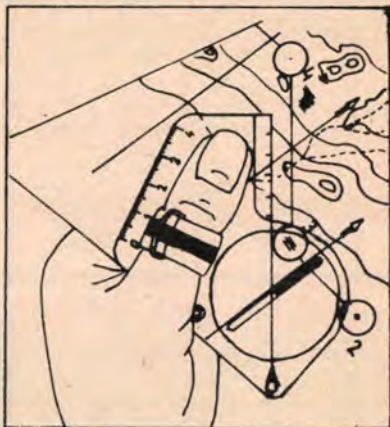
A tájolt térképpel való futás a részletgazdag, jó térképeket és egy ehhez alkalmazkodó általános pályakitűzői gyakorlatot feltételez. Ez a módszer általában lassítja a versenyzést, folyamatos koncentrációt kíván, nehezíti az egész pálya vagy egy hosszabb átmenet áttekintését. Így az útvonalválasztás feltételeit korlátozza. Csökkenti viszont az átmenet közben véletlenek valószínűségét. Térképolvasásnál először minden részletet kiolvasunk, azonosítunk, majd a technika fejlődésével tudatosan ugorjuk át azokat amelyekre nincs szükség és így gyorsulunk fel. Ehhez kell igazítani a tájoló elótolásának nem kis ügyességet kívánó műveletét. /A hibás csúsztatás tévútra viheti az ujj gazdáját./

A versenyzőnek tehát fel kell mérnie saját képességeit. Annak a versenyzőnek jók a norrkompasszal való versenyzési esélyei, az számíthat sikerekre, akiknek kiemelkedően jó a terepen való helyzetfelismerő képessége, távolságérzéke, aki nagy gyakorlattal rendelkezik a futás közben történő térképolvasásban és aki mindig ragaszkodik a térképpel való szoros és állandó összhanghoz. Külön kérdés a versenyzés-gyorsaság és ritmus. Az u.n. nagy futóknak ez nem való. Annak viszont aki nem túl gyors, de képes állandó tempót tartani, azt segíti, segítheti az új tájoló. Ez a ritmusbeliség természetesen nemcsak fizikai kondíció kérdése, hanem attól is függ, hogy a tájékozási mentalitásban ki a lüktető és ki az állandó.

A kellően átgondolt döntés után feltétlenül módszeres gyakorlás előzze meg az új szerrel való, első komolyabb versenyen történő indulásunkat. Arra kell ügyelnünk, hogy beállítsuk stílusunkat az új szemléletre és a hozzá tartozó iramra. De legalább ilyen fontos, hogy elhagyjuk a régi tájolóhoz fűződő szokásainkat, például: nem tudunk metszeni, vagy hosszú, pontos iránymenettel fogni részletszegény környezetben lévő pontszerű tereptárgyat.

Azt is fontos begyakorolni, hogy miként tudjuk a tüt - futás közben - pontosan beállítani, hisz az új tájolóval nem alkalmazható az a könnyített tartás, amellyel egy laptájoló futás közben is beáll. /Kis szögű eltérés végzetes lehet domborzatilag nem kellően meghatározott terepen./

Anélkül, hogy további részletekbe mennénk, meg kell említeni, hogy a tájoló közötti választás nemcsak egyéni alkat és térkép kérdése, hanem döntőek lehetnek az általános terepjellemzők is. Nagyon alkalmas a norrkompass a kellően

V. WELTMEISTERSCHAFTEN S
V. WORLD CHAMPIONSHIP
Vezena

Lavarone - Luserne
Trentino

**Staffetta
Staffellauf
Relay event
3 febbraio 1984**

Uomini : 11,3Km 470m

A. A-K-T-V-Y-J

B. H-K-R-V-Y-J

C. B-K-Q-Z-W-J

D. C-K-S-Z-W-J

Donne : 8,9Km 360m

A. B-I-O-U-W-J

B. C-I-O-U-Y-J

C. A-I-P-U-Y-J

V. CAMPIONATI DEL MONDO SCI-ORIENTAMENTO

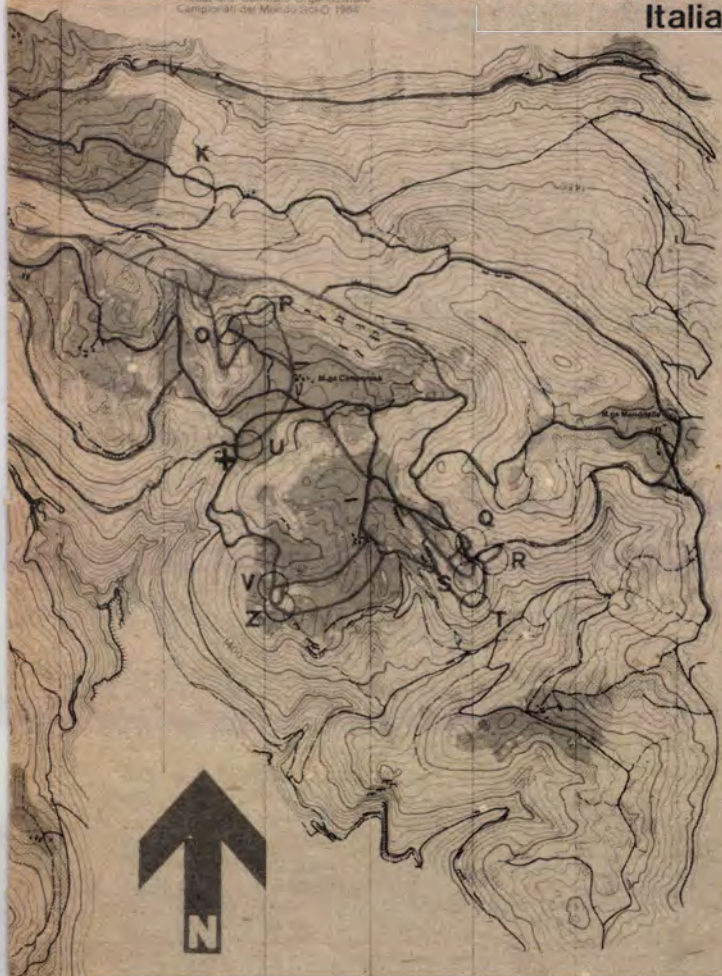
ORIENTIERUNGSLAUF
KI-ORIENTEERING
- Millegrobbe

- Levico **Scala: 1:25.000**
Equidistanza 10 metri
Realizzazione 1983

Ritieni: Davide Montanari
Maurizio Ungania
Disegno: Maurizio Ungania
Stenografista: S.T.A. Firenze
Stampa: Stampartin - Trento
Produzione: Comitato Organizzatore
Campionati del Mondo 1984

**Lavarone
Trentino
Italia**

Scala: 1:25.000
Equidistanza 10 metri
Realizzazione 1983

markáns finomdomborzatu, de sík jellegű skandináv- és az erősen szintes közép-európai terepekre. Sokkal előnytelenebb a magyar Alföldön és sok közép-európai részletszegény, hosszú, lankás dombvidéken, ahol hosszabb iránymenetre lehet szükség és hosszabb, nagyiramú lefeléfutásokra.

Végül: Kinek érdemes meggondolnia, hogy válassza-e az új tájolóót?

Ajánlom minden jó versenyzőnek, aki kifejezetten úgy érzi, hogy elégedetlen a jelenlegi tájolóójával, vagy akinél gyakoriak a megmagyarázhatatlan hibák és ezek nem a táv egy bizonyos szakaszához kötődnek.

Használhatja teljesen kezdő is, ha tud szerezni, ha még nem szokott meg más tájolóót és jól megy neki a térképolvasás.

Viszont senki se keresse a tájolóóban mások sikereinek nyitját, mert nagyot fog csalódní. Ne utánozzunk divathullámokat, mert minden eszköznél a sokéves begyakorlottság a legfontosabb.

Deseő László

Tájfutás és erdőhasználat- Ausztriában

A legtöbb országban, ahol a táj- futás tömegsporttá vált, az erdők használatával kapcsolatban problémák keletkeztek. Különösen a vadászati érdekeltségek ellenzik az erdőben járást, pláne futást. Azokon az erdőterületeken, ahol nagyon magasak a vadászati bérleti díjak, a tulajdonosok is a vadászati érdekek befolyása alá kerülnek, annak ellenére, hogy nekik az erdőben való futás nem jelent károsodást.

Ausztriában az erdészeti ügye az alkotmány értelmében országos jellegű, vagyis az ország egész területén központi rendelettel szabályzott. Az új erdészeti törvény 1976 január 1 óta van érvényben. Ez minden részletre kiterjedően és egyértelműen szabályozza az erdőben való tartózkodást. Lényege: minden embernek szabad az erdőben járnia, tartózkodnia, eltekintve az alábbi korlátozásoktól:

a., A hatóság megtilthatja a védett erdőbe való belépést, ha a védettség csak így érhető el és tartható fenn. A tilalmat ki kell írni.

b., Erdőtűz-veszélyes időszakban a hatóság - meghatározott időre - megtilthatja a belépést a különösen veszélyeztetett területekre.

Ilyen szempontból kiemelték azok az erdők, melyeket sokan keresnek fel, és ezért a tűzveszély fokozottan fennáll.

c., Annak érdekében, hogy emberre, állatra veszélyt ne jelenthessen, le lehet zárni a veszélyt jelentő kártevők irtása idejére az érintett erdőterületeket.

d., Tilos a belépés olyan erdőterületekre amelyeken csemetekért, fátároló-hely, anyag- és eszköztároló hely van, ahol fakitermelés folyik, kivéve az erdészeti utakat, ha azok nem veszélyesek.

e., Csemete-telepítések és fiatal erdők mindaddig tiltott területnek számítanak, amíg a fák magassága a 3 métert el nem éri.

A rendelet hangsúlyozottan tiltja a táborozást, a sátorverést, a lovaglást és a járművel való közlekedést, de szabályozza az erdőtulajdonos által hozható belépési tilalmakat is.

Átmeneti időre, ezek a következők

a., lehordási területek építése

b., fakidöntés és elszállítás körzete a munkálatok időtartamára.

c., vihártördeléses terület, a kitisztítás elvégzéséig.

d., kártevők irtása által érintett terület, az irtás befejeztéig.

e., bekerített területek melyeket a téli vadkártól kell óvni. /Általában nem lehet nagyobb, mint a vadászterület 3 százaléka./

f., tudományos célokat szolgáló erdőterületek, ha a célokat csakis elzárással lehet elérni.

A következő esetekben lehetséges tartós elzárás:

a., karácsonyi fenyőfa termő területek, vagy egyéb, különleges termelési kultúrák.

b., különleges területek: vadspark, állatkert, alpesi kert.

c., a tulajdonos és alkalmazottainak lakóhelyéhez csatlakozó terület /az erdőterület 5 %-a, maximum 15 hektár /.

Öt hektárt meghaladó terület tartós elzárását a hatóságnak kell engedélyeznie. A tulajdonos, esetleg a hatóság köteles az elzárt területhez vezető utakon, ösvényeken a belépési tilalmat kiírni. Tartós elzárás esetén kerülő utakat kell létesíteni.

A rendelet előírja, hogy a fenti

elzárásokat a hatóságoknak felül kell vizsgálnia, ha azt a területileg illetékes tanács, idegenforgalmi- vagy más szervezet kéri, mert a területet korábban szabadon használhatta például idegenforgalmi célokra.

Ha egy olyan területet akarunk elzárni, amely része egy meglévő és már használt tájfutó térképnek, akkor az elzárás felülvizsgálatát a tájfutó szövetség kérheti a hatóságtól.

Aki elzárt terület belépési tilalmát megszegi, 300 S pénzbüntetést fizet. Fiatal erdőkben okozott kárért 30000 S pénzbüntetést is kiszabható.

Az erdészeti törvény mellett az osztrák vadásztörvényt is figyelembe kell venni. Itt a helyzet kevésbé áttekinthető, mivel a vadászat tartományi ügy, vagyis szabályozása /jogi/ minden tartományban más és más. A különféle vadászati rendeletekről nem egyszerű dolog hibátlan áttekintést nyerni. Például Steiermark és Voralberg vadászati rendeletei nem tiltják az erdőkben való járást, a Felső-Ausztriai és tirol vadászrendelet viszont tiltja a vad szándékos zavarását. Ez nem jellemző a tájfutásra. Salzburg, más megfogalmazásban, szintén tiltja a szándékos zavarást. Burgenlandban is tilos a vad nyugtalanítása vagy üldözése. Ez a tilalom végső esetben úgy kerülhető meg, hogy a versenyterületen tiltott területeket kell kijelölni /lehetőleg sűrű bozótosokat/ ahol a vad nyugalmat talál. Ugyanez vonatkozik Alsó-Ausztriára is. Több tartományban az etetősi időszakban az etetők 2-300 méteres körzetét tiltott terület. Ez természetesen csak a téli időszakra vonatkozik, így értelemszerűen a sítájfutásnál kell figyelembe venni.

Salzburg tartományban, rendkívüli körülmények esetén, maximum 10 hektár összefüggő erdő, legfeljebb egy hétre, évente egyszer lezárható. Alsó-Ausztriában, hajtóvadászat esetén maximum nyolc napra zárható el a vadászterület idényenként egyszer. De más jellegű vadászat esetén is ismételt elzárható. Ezt azonban az illetékes hatóságoknak be kell jelenteni.

A tájfutásra háruló következmények:

Az erdőtörvény elvileg korlátlan mozgást engedélyez az erdőkben felüldülés céljából. A tájfutást tehát az erdőben történő felüldülésnek kell minősíteni. A felüldülést keresők létszáma nincs megkötve /nagyobb tájfutó versenyek/. Éjszakai belépési tilalom nem létezik /csak táborozási tilalom van/. Tehát éjszakai verseny biztosan lehetséges. Számottevő korlátozó jelentősége csak az erdészeti művelés alatt álló területeknek van. A kiírásokban ed-

dig nem voltak erre utaló ajánlások, és hiányzik egy idevonatkozó fejezet a szakszövetség előírásaiból is. Ha megfelelő pályakitűzéssel e tilalmakkal messzemenően számolunk, akkor sem árt, ha a versenyzők figyelmét erre külön felhívjuk. Más jellegű tilalmak azért okozhatnak nehézséget, mert ezeket az utakon kell jelölni, a tájfutósporthoz pedig nemigen használja az utakat. A rendezőknek tehát tájékozódniuk kell a zárt területekről és ezeket a térképen meg kell adni.

Sítájfutásnál fontos: futóléccel járható az erdő, de a járművel való nyomkészítés már közlekedésnek minősül és a tulajdonos hozzájárulása szükséges hozzá.

Ausztriában - tájfutást illetően - optimálisnak mondható az erdőhasználat rendszabályozása.

A gyakorlatban az a helyzet, hogy Nyugat-Ausztriában az erdők használata mindig is szabad volt. Kelet-Ausztriában pedig az 1975-ös új rendelet nyitotta meg az erdőket. Esetenként azonban még mindig tapasztalható bizonyos ellenállás a rendelet megjelenése ellenére is. A vadászati rendelkezések sem jelentenek akadályt az ország nagy részén a tájfutással szemben, bár nem árt ha pl. Burgenlandban - ahol a vad zavarását tiltják - figyelembe vesszük ezt a szélsőséges formában is értelmezhető rendeletet. A Karintiában és Alsó-Ausztriában vadászat miatt rövid időre engedélyezett elzárások egy verseny vagy edzés esetleges "bukását" eredményezhetik.

Egyes tartományokban célszerű idejében felvenni a kapcsolatot a vadásztársaságokkal, Salzburg környékén pedig az illetékes tanácsokat kell a tájfutó rendezvényekről idejében értesíteni. Sítájfutó versenyek rendezésénél az etetőhelyek környezetére vonatkozó tilalmat kell figyelembe venni.

Mindent egybevetve ebből az összeállításból az következik, hogy Ausztriában a különféle rendelkezések nem korlátozzák a tájfutást. Ennek ellenére, törvényes kötelezettségek nélkül is fel kell venni a kapcsolatot az illetékes erdészeti és vadászati szervekkel annak érdekében, hogy az esetleges félreértéseket idejében elkerülhessük.

Az osztrák szaklapból fordította:

Varga László

A tájfutás története (3.)

Stenberg visszavonulása után klubtársai fejlesztették tovább elképzeléseit. 1902 július 20-án például Saltsjöbadenben rendeztek egy nagyszabású atlétikai versenysorozatot, melynek egyik eseménye egy 10 km-es tájékozdási futóverseny volt. Az Ertavik dombjain lebonyolított viadalt ősszel újabb követte: a rajt és a cél a mai Olimpiai Stadion helyén található Atlétikai Parkban volt. Ellenőrző pontok: Ballsta hídnál, Hagelundnál és a Stocksundi hídnál voltak. A terep ősi, érintetlen, így igen nehéz volt.

Elis Juhlin az AIK elnöke 1903 augusztusában nyomtatott meghívókat küldött szét a különböző svéd kluboknak, sportszövetségeknek, melyben egy nyílt tájékozdási versenyre invitálta tagjaikat. A minél nagyobb részvétel érdekében még kedvezményes vasúti jegyeket biztosítottak a Malmö-Stockholm vonalra. Az augusztus 20-án rendezett versenyt N. Runeborg /Östermalms IF/ nyerte 1:39:12 óras idővel. A mintegy 20 km hosszú versenypálya rajtja és célja stockholmi atlétikai parkban, ellenőrző pontjai a sundbybergi és a Stocksundi hídnál voltak.

Az 1904-1914 közötti évtized

Az első világháborút megelőző időszakban csak elvétve került sor tájékozdási versenyekre. A katonai kiképzésben viszont nagy jelentőséget tulajdonítottak ennek a sportnak. A járőrversenyek programjában is szerepelt. A stockholmi Sportszövetségben viszont, ahol ekkortájt egymást váltották az elnökök és elnökségi tagok csak a futball, gyeplabda, atlétika, úszás, sízés volt műsoron.

Ebbe Lieberat tábornok 1909-ben, angol mintára, járőrversenyeket kezdett rendezni. Ebbe belevette a tájékozdási versenyzést is. Így kezdődhetett meg a rendszeres oktató edzések. Az alábbiakban egy sportágtörténeti jelentőségű idézet 1914-ből, Axel Lönnqvist "Orienteringsidrottens historia" című munkájából. "Lényegében iránymenetben kellett végigfutni Bergsbrunnától Kungahamniig, 5 kilométer hosszan, a Stockholmra vezető útra. Semmiség, gondoltam, aztán 4 órás bolyongás után, a kelletnél 5 kilométerrel lejjebb értem el az utat". A keverő Bertin Nortenfelt, a sorok írója, Svéd Tájékozdási Szövetség későbbi elnöke volt, aki 10 éves korában Arvid Sundelöf nevű barátja társaságában - ő lett később a SOFT titkára - edzett Uppsalában. Mint meséli, a sikertelen kezdet ellenére, egész éjjel a versenyről álmodott, és ez az élmény indította el hosszú tájfutó pályafutását.

A stockholmi Amatör Klub a Gasta Drake által vezetett Stockholmi Testgyakorló Klub egyik szakosztálya volt. Bár másutt is rendeztek tájékozdási versenyeket, dokumentumok csak e klub jóvoltából, Ernst Killander gyűjtéséből maradtak fenn. A svéd tájfutás atyja maga is részt vett a versenyeken. Térképeket, pályaleírásokat, eredménylistákat gyűjtött össze. Így egy lista az ekkortájt rendezett svéd versenyekről: 1907 május 5: Drevinge és Nackanäs között, Altan keresztül. Győztes: M. Bernström 1:28:00. 1907 november 20: Ormingelandet. Gy.: Victor von Feilitzen 1:34:50. 1908 március 2: Fagersjö - Huddinge. Gy.: Ernst Killander /Ha későbbi versenyt is megnyert, főleg olyanokat, melyeket az Idrottsföringen Kamraterna rendezett főleg középiskolásoknak. 1908 május 3: Näsbyból Gripsvallon keresztül Sätra Vicarageig és vissza. Gy.: S. Westerling 1:13:30. 1908 november 4: Enskedeből Damtorpeten és Pungpinanon át Bandhagenig és vissza. A győztes ismeretlen. 1909 március 3: Järfåla. AZ ELSŐ ÉJSZAKAI VERSENY. Valószínűleg igen rövid pályával, mert a győztes Victor von Feilitzen 18:15-tel nyert. 1909 május 2: Tureberg-től Vallabrinkig. Gy.: S. Westerling. 1910 május 8. 14 km-es pálya a nackai erdőben. Ez volt az első verseny, ahol egyszerű tereptárgyakat adtak meg ellenőrző pontként. 1910 november 13. Danderyd - Edsberg - Näsby. Gy.: Friman 1:03:13. 1911 május 7: Örby erdő. 1912 november 10: Svalnäs - Sätra - Djursholm. 1913 október 19: Ösby - Rösjön - Danderyd.

A következő két évről nem találunk versenyadatokat Killander archívumában. Valószínűleg az I. világháború miatt, melynek ideje alatt Killander is katonai szolgálatot teljesített. 1916 szeptember 10: Nackai erdő. 1918 május 5: Bogesundslandet. 1919 október 10: Brännkyrka. 1919 október 24: Södertörns Villastad. 1919 november 6: Tureberg - Rösjötorp - Näsby. Ejszakai verseny. Gy.: H. Friman 47:10. 1920 május 9: Nackai erdő.

A svéd koronaherceg, a későbbi VI. Gustav Adolf svéd király a hadseregben ismerkedett meg a tájékozdási versenyzéssel. Mivel érdekesnek és hasznosnak találta, alapított egy vándordíjat a tábornoki kar és a Negyedik Hadtest számára. Az évente rendezett kupaversenyek Stockholm körzetéből sok tisztet vonzottak. Az első viadalon, 1908-ban kilencvenheten rajtoltak. Két évvel később versenyzett a herceg is: 150 résztvevő közül a 38. lett.

Ernst Killander 1908-ban lett a Stockholmi Sportszövetség elnökségének tagja. /Később, 1917-35 között az elnöki tisztet is betöltötte./ 1913-ban a következő előterjesztést tette: "Javasolom, hogy Svédországban a tájékozdási versenyek legyen az atlétika legujabb ága. En az atlétika több válfaját kipróbáltam már, de egyiket sem találtam olyan izgalmasnak, szórakoztatónak és jellemnevelőnek, mint a tájékozdási versenyeket. Svédországnak gyönyörű erdősegei vannak, melyek igen alkalmasak ehhez a sporthoz. Miért maradjon ez a játékos, erdőn-mezőn üzhető, gyerekes örömeiket szerző, de ugyanakkor szigorú követelményeket állító sportág kizárólag a hadseregé? Legyen ez a sportág mindenkié. A Stockholmi Sportszövetségnek megvannak az anyagi eszközei és képzett vezetői ahhoz, hogy tömegversenyeket rendezzen.

Szavai csak falrahányt borsóként hatottak. Javaslatát nem fogadták el, a tájfutást nem tartották érdemesnek arra, hogy tömegversenyeket írjanak ki. Tájékozdási versenyek az I. világháború /1914-18/ idején.

A világháború kitörése, katonai okokból, a tájékozdási futásra irányította a svéd hadsereg vezetőinek figyelmét. A tisztek hamar felismerték a sportág jelentőségét, az újoncok pedig élvezték az ilyen jellegű gyakorlatokat. Sokan még szabad idejükben is rendeztek maguknak ilyen jellegű versenyeket. Ennek legfontosabb haszna az volt, hogy a háború befejeződése után magukkal vitték a térkép és a tájoló használatának ismeretét és a sportág szeretetét. Ezzel kapcsolatban az emberek ráéreztek a természetben való vándorlás, tartózkodás szépségeire. Így teremődtek meg az alapok a tájfutás ugrásszerű fejlődéséhez.

Sven Lindhagen és Harald Nilsson annyira megkedvelte a hadseregben a tájfutást, hogy leszerelésük után klubjukban is megpróbálkoztak versenyrendezéssel. Lindhagen a Hellas-, Nilsson a Framat /Haladás/ nevű klubhoz tartozott. Az 1918 december 8-án rendezett két versenyüknek pályái nem érintkeztek egymással, a cél viszont közös volt: a Hellas speciális találkozóhelyén a Hvilan kávéházánál. A Hellas versenyzői Skanstullban rajtoltak, Källtorpban és Brotorpban voltak ellenőrző pontjaik, többek között "...egy már alig létező kunyhónál, ahol majdnem mindenki kevert..." A 10 km hosszú pályát 1:00000-es térképpel futották le. A Framat versenyzői Hägerstentől nyugatra indultak. Mindkét versenyen csak 5-6 résztvevő indult. Még maga Lindhagen sem tartotta érdemesnek feljegyezni az általa rendezett versenyt, de voltak akik azt állították, hogy ez a viadal sokak érdeklődését keltette fel, és kedvező alapokat teremtett a Stockholmi Sportszövetség következő évi tájékozdási versenyéhez.

A megújulás

A háború végére minden megvolt ami a tájékozdási futás elterjedéséhez szükséges volt: rendelkezésre álltak térképek /bár öregek és hibásak voltak/, válogatni lehetett a bőségesen rendelkezésre álló ismertelen terepekből, sok leszerelő katona ismerte a tájoló használatát, és rengeteg volt a civil érdeklődő. 1919 elején Ernst Killander, aki akkor már a Stockholmi Sportszövetség elnöke volt, ismét a testület elé terjesztette a tájfutósport fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseit. Egyrészt azért, mert ő volt az elnök, másrészt azért mert a feltételek kedvezőbbek voltak, vita nélkül elfogadták javaslatát és megbízták egy nagy nyilvános verseny megszervezésével.

/Ernst Killander 1882-ben született Jönköpíngben, és 1958 január 24.-én halt meg Stockholmban. A testőrségnél szolgált: 1902-től alhadnagyként, 1911-től hadnagyként, 1920-tól kapitányként és 1936-tól őrnagyként. 1908-11 között az Atlétikai Park elnöke volt. 1917-35 között a Stockholmi Sportszövetségben is betöltötte ezt a tisztet. Alapító tagja volt 1936-ban a SÖFT-nak a Svéd Tájékozdási Futó Szövetségnek./

"Hogy boldog voltam-e? Alig tudtam elhinni, hogy ez a megbízatás igaz. De semmi okom nem volt arra, hogy büszke legyek magamra, hisz csak egy kis csavar voltam egy hatalmas gépezetben. Mégis igen büszke és boldog voltam, hogy társaimmal együtt olyan munkát végezhetek, mely talán a legjelentősebb mérföldkő lett a tájékozdási versenyek történetében."

Az első igazi nagy versenyre 1919 március 25-én került sor. 217-en neveztek és 155-en jelentkeztek a Stockholmtól 15 km-re fekvő saltsjöbadeni rajtnál. Ma acélszobor emelkedik ezen a helyen.

Péklegények, kőfejtő munkások, diákok, leendő katonák, üzletvezetők és bankelnökök gyülekeztek várakozásteli kíváncsisággal. Ritkán rendeztek sportversenyt oly demokratikusan mint ezt. Sajnos az időjárás nem kedvezett a viadalnak: A verseny előtti napon hóvihar tombolt a terepen és a rendezők nagyon aggódtak a mostohává vált körülmények miatt.

Három osztályban, de egyazon 12 km-es pályán folyt a verseny. Az ellenőrző pontok megnevezését és a célt írásban kapták meg a versenyzők: kis mocsár

Knipträsknél, Tenntrop farm, Kolarägen farm, és a cél a Nackanäsi vendéglőnél. 86 felnőtt, 42 szenior és 27 katona állt rajthoz. A versenyzőket percenként indították, a három kategóriát egymás után. A délelőtt 10 órakor elkezdett verseny csak késő délután fejeződött be. A katonák versenyét az a Bertil Ugglas nyerte, aki az 1912. évi olimpián magasugrásban szerzett bronzérmet /és 1924-ben szintén bronzot öttusában/. Ideje 1:29:42 volt. A felnőtteknél Gurra Wahlgern az ismert szíó nyert 1:27:19-es idővel, míg a szenior győztes és a mezőny leggyorsabb tagja O. B. Hansson egy 32 éves ács volt, 1:25:39-cs idővel.

A versenynek óriási visszhangja volt a svéd sajtóban. A lapok nagybettűs címek alatt részletes tudósításokat közöltek. Sven Lindhagen aki 2:00:27-tel a 32. helyen végzett, aprólékos tanulmányt írt az útvonalválasztási lehetőségekről, az ellenőrző pontokról és a legjobb időt futó versenyzők útvonaláról. A verseny tehát minden tekintetben sikeres volt. Killander, harminc évvel később így írt róla: "Öröm volt látni a célbaérkező versenyzőket: lihegve, csapzottan és mégis boldogan, jókedvűen érkeztek. Egy verseny sem hagyott mélyebb nyomot bennem mint ez. Olyan kísérlet volt, melyet sokan kétkedéssel fogadtak, de ami után már mindenki egy szívvel-lélekkel mondta: Jöjjön a következő!"

A lavina megindul:

1919 november 2-án újabb versenyre került sor. Ezen már két szenior kategória volt: külön futottak az 1880 előtt születettek és külön az 1880-1887 között születettek. Szeniorok pályái 9.5 kilométeresek, a katonáké és a felnőtteké 13.5 km-es volt. Mintegy kétszázan indultak. A hosszabb pályán Knut Mannheim nyert 1:41:44-el, a rövidebben Kalle Sundholm 1:26:24-el.

Ez év őszén az Uplands Sportszövetség is rendezett Alsike és Flottsund között egy hosszabb versenyt. A száz induló közül Axel Lennquist a Svéd Tájékoztató Szövetség későbbi vezetőségi tagja győzött.

Közben Ernst Killandert felkérték, hogy dolgozzon ki egy versenyszabályzatot. Ez megtörtént és a Svéd Atlétikai Szövetség jóvá is hagyta.

Svédországi tájfutás 1920-1950 között:

A különböző sportegyesületek egymás után kezdték rendezni tájékoztatósi versenyeket. A tehetséges pályakitűzők / például Olle Ekblom és "Moss" Erik Johansson / mind bonyolultabb tájékoztatósi feladatok elé állították a versenyzőket. Fejlesztették a térképolvasási és tájékoztatósi módszereket is. Egyszóval: a huszas években kialakították a tájékoztatósi versenyés minden alapelvét a pályakitűzéstől az ellenőrző pontokon át az összes kategóriáig.

Az első váltóversenyt 1921-ben harminckét három fős csapat részvételével Sven Lindhagen rendezte. A rajt Albyban, a cél Enskedeben volt. A Hellas klub számára azonban túl nagy anyagi megterhelést jelentett a verseny. Így 1923-ban az IFK Stockholm következő váltóversenyének költségeit a klub elnöke Richard Cison Sjöberg egymaga vállalta.

1922-re már úgy elterjedt az új sportág, hogy Stockholmban meg lehetett rendezni az első körzeti bajnokságot. Ezt Gunnar Wahlgren /IFK Djursholm/ nyerte. 1924-ben már 22 körzetben rendeztek bajnokságokat, sőt 1928-ban a Hellas lebonyolította az első váltóbajnokságot is.

1922 december 2-án a Stockholmi Atlétikai Szövetség Värmdölandetben éjszakai versenyt rendezett. A 7 km-es légvonaltávú viadalt 187 induló közül Manne Dyrssen nyerte 56:33-as idővel.

1926-ban Stockholmban megtartották az első elit országos bajnokságot. A Dagens Nyheter nevű stockholmi lap hívta meg a körzeti bajnokokat. A legendás Folke Thörn /Stockholm / lett az első Herbert Lindquist előtt.

Közben - hogy pontosan, mikor, azt nem tudni, de bevezették a női kategóriákat is. Közben felmerült az önálló szövetség megalakításának igénye, és 1936-ban létre is jött a Svéd Tájékoztató Szövetség, mely két évvel később a Svéd Sportszövetségnek is tagja lett. Az új szövetség 1936. évi megalakulását megelőzően 1935-ben megrendezték az első egyéni bajnokságot. A pályakitűző Olle Ekblom, a bajnok Arvid Kjellström lett. Az első váltóbajnokságot 1938-ban a Gunnar Larsson - Folke Sären - E. O. Hultman trió nyerte a "Moss" Erik által kitűzött pályán. Az első női egyéni bajnoki címet 1941-ben Eva Zettergren - Weineby az első női váltóbajnokságot, 1948-ban Harriet Eriksson - Eva Holm - Maud Wirstam-Björkman összeállítású csapat nyerte. Végül sor került az első ifjúsági bajnokságokra is: az első körzeti bajnokságot 1940-ben, az első országost pedig 1948-ban rendezték. /Folytatjuk/

Fordította: Szászné Turchányi Piroska

A MINŐSÍTÉSEKRŐL

Aggódva vártam a tavalyi versenyévet. Aggódtam, mert ez volt az első esztendő, amikor már az egész idényben felemelt vasúti és autóbusz díjakkal kellett számolni. Ráadásul drágábbak lettek a térképek és a szálláshelyek is.

Mivel az összes sportág közül talán bennünket tájfutókat érintettek a legérzékenyebben az áremelkedések /sokunknak sokat kell utaznia /, féltem, hogy visszaesik a sportág. Szerencsére ez nem következett be, sőt...

Az 1983. évi országos értekezleten 2036 minősített versenyzőről számolhattam be, az idén 2210-ről, tehát 174 fővel gyarapodott a minősítettek száma. /Megjegyzém, hogy ez a szám a valóságban ennél is több. A megyék zöme ugyanis nem küldte be az országos értekezletig a minősített versenyzők névjegyzékét és így az alacsonyabb osztályú minősítések / III.- és IV. osztályú valamint bronzjelvényes sportolók / száma több lehet mint amennyit megállapítottunk.

Emelkedést mutat a rangsorolt versenyzők száma is: míg 1982-ben 306-an, addig 1983-ban 350-en lettek rangsorolva.

Az I. osztályúak száma csekély növekedést hozott. Az 1982. évi 51-hez képest 1983 végén 54 versenyzőt regisztrálhattunk. A három fős növekedés a nőknél történt, az I. o. férfiak száma 38 maradt. Kilencen nem tudták megvédeni minősítésüket, helyükre - véletlenül - éppen kilenc új versenyző lépett. Ami nagyon elgondolkasztó: a kilenc "újonc" közül nyolc junior korú versenyző lett I. osztályú! A nőknél hárman elvesztették I. o. minősítésüket, a háromból ketten: Kármán Katalin és Dániel Edit szülés miatt. A hat új női I. o. versenyző közül négyen felnőttek, és csak ketten: Oláh Katalin és Pokk Mariann tartoznak a juniorok közé. Hogy a férfiaknál több junior lett I. osztályú, annak az a magyarázata, hogy a junior lányoknál csak a győztes futhat I. o. szintet, míg a fiúknál a 110 %-nál van a minősítési határ.

Az aranyjelvényes ifjúsági sportolók száma az 1982. évi 107-ről 125-re nőtt. A fiúknál 67-ről 73-ra a lányoknál 40-ről 52-re nőtt a kérdéses érték. Ennél a korosztálynál nem beszélhetünk arról, hogy hányan veszítették el ezt a minősítést, hisz a kiöregedettek már nem lehetnek aranyjelvényesek, legfeljebb azt vizsgálhatjuk, meg, hogy a kiöregedettek közül hányan érték el az aranyjelvényvel egyenrangúnak vehető felnőtt II. osztályú szintet. Általában elérték, sőt többen I. osztályúak lettek, főleg fiúk. Az aranyjelvényesek között is viszonylag magas a serdülők száma. Mindössze 6 olyan fiú és 4 leány akadt akik, bár megvédték volna minősítésüket, nem tudták 1983-ban teljesíteni az ehhez szükséges szintet.

A II. osztályúak száma 140-ről 165-re nőtt. A férfiak száma 96-ről 108-ra, a nőké 44-ről 57-re szaporodott. A nők előretörését a női junior kategória bevezetése okozta.

Az ezüstjelvényesek száma csak minimálisan, 194-ről 199-re nőtt.

Az eddigi számok pontosak, az ezután következők viszont - minden bizonnyal - még gyarapodni fognak. A III. osztályúak száma 350-ről 365-re, a IV. osztályúaké 254-ről 276-ra nőtt. A bronzjelvényesek száma 932-ről 1025-re emelkedett.

Néhány szót a rangsorokról. Bár a rangsoroltak összlétszáma 44-gyel nőtt, vannak kategóriák ahol számuk csökkent. A bekövetkezett változásokat az alábbi táblázat érzékelteti a legjobban:

Kategória	1982	1983	Növekedés	Csökkenés
Férfi elit	27	24	-	3
Női elit	14	10	-	4
Férfi "A" kat.	30	32	2	-
Női "A" kat.	10	20	10	-
Junior fiúk	30	19	-	11
Junior lányok	--	22	22	-
Ifjúsági fiúk	45	45	-	-
Ifjúsági leányok	32	22	-	10
Serdülő fiúk	68	99	31	-
Serdülő lányok	50	57	7	-
Összesen	306	350	44	

Ugyanabban a kategóriában csak Rostás Irénnek sikerült megvédenie első helyét. Nagy Róbert és Pokk Mariann 1982-ben az ifjúságiak, 1983-ban a juniorok között végzett az élen. Dosek Agoston a 2. helyről került a férfi elit-kategória élére. Négyen vannak azok a versenyzők, akik 1983-ban a ranglistaversenyt is és a bajnokságot is megnyerték: Dosek Agoston, Rostás Irén, Pokk Marianna és Kaló Edina.

ADALÉK A SZÁMÍTÓGÉPES MINŐSÍTÉSI RENDSZERHEZ

Az országos értekezleten javasolt számítógépes minősítés pontértékeinek /P./ kiszámolásánál bevezetésre kerülnek Kk és Tb segédváltozók. Szerintem ezek - bár a kézi számolást tömeges értékelésnél könnyítik - zavarossá teszik az áttekinthetőséget. Ki akartam deríteni, hogy a pontérték hogy függ Tm; Pm; és Fa értékétől. Ez a táblázatban csak a gyakorlatban látszik, az elvét nehézkes áttekinteni. Aki nem jó szándékkal kezeli az új minősítési rendszer ügyét, bele se kezd.

Ha az ember egy képletben akarja látni Px kiszámítását, behelyettesít. Így jön létre az alábbi képlet:

$$Px = \frac{Tx}{Tm} - 1 / Fa + Pm / + Pm$$

Én a következőképpen láttam be a képlet jóságát:

Mivel egy szorzathoz adjuk hozzá Pm-et, biztosított, hogy a mezőny "jó eredményei" Pm körül mozogjanak, vagyis az előző évi három legjobb /aki indult a versenyen/ előző évi pontjaihoz legyenek közel. Adott mezőnyben a

$$\frac{Tx}{Tm} - 1 / Fa + Pm /$$

értéke határozza meg, hogy Pm-től mennyivel tér el a kapott pontérték.

$$\frac{Tx}{Tm} - 1 /,$$

az időalaptól való eltérés aránya /itt is arány, mint a jelenlegi rendszerben/ Például az eddigi rendszerben 115 %-os idő

$$Tx = Tm \times 1.15 \quad \text{azaz} \quad \frac{Tx}{Tm} - 1 = 0.15$$

	1	2	3	4	5	7	10	20	30	50
0.95	-2.8	-1.85	-0.9	0.05	1	2.9	5.75	15.25	24.75	43.75
1.00	1	2	3	4	5	7	10	20	30	50
1.10	8.6	9.7	10.8	11.9	13	15.2	18.5	29.5	40.5	62.5
1.15	12.4	13.55	14.7	15.85	17	19.3	22.75	34.25	45.75	68.75
1.30	23.8	25.1	26.4	27.7	29	31.6	35.5	48.5	61.5	87.5
1.50	39	40.5	42	43.5	45	48	52.5	67.5	82.5	112.5
2.00	77	79	81	83	85	89	95	115	135	175

Az Fa érték 75.

Az Fa + Pm szorzótényező azt határozza meg, hogy a pontérték az időeltérési arány hányszorosával változzon. Az Fa megfelelően választható. De a szorzótényező Pm-től is függ. Ha gyengébb a mezőny, nagyobb az alapidő, nagyobb eltérés fér bele az egyes százalékos határokba. Ha a pontszám csak Fa-tól függene, a gyengébb versenyzők rosszabb mezőnyben könnyebben megélnének. Ezért szükséges a szorzótényezőben a +Pm.

Kovalcsik István

TÁJFUTÁS. Az MFTS lapja. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő és törzelszerkesztő: Harcsa Gábor. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky út 31 II. em. Tel: 327-177. Levélcím: Bp. Pf. 614 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a postahivataloknál, a kézbesítőknél, és a Posta Központi Hirlap Irodánál Bp. V. József nádor tér 1. 1900. közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre: 66 Ft. Egy szám ára 5,40. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában; Bp. VI. Népköztársaság útja 6. Index sz.: 25-287, Sportpropaganda. ISSN 0133-4697

TZ 840333

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.

ARA: 5.40 Ft

TÁJFUTÁS

1984/4

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, VII., Garay u. 20. szám alatti sportruházati szakboltban.

423-385

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétfő–Kedd–Szerda–Péntek: 8–16.30

Csütörtök: 8–17.30

Szombaton zárva!

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM

A MAGYAR TÁJÉROZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

4. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1984 április hó. Terjeszti a Magyar Posta.

Kétszer ad, aki gyorsan ad. Legalábbis ezt tartja a közmondás. És a fentieket most a sportági eredményközlésre szeretnénk vonatkoztatni.

Sportágunk eredményeit a leggyorsabban a Népsportból tudhatják meg olvasóink. Be is kerülnek azok mindig, ha közölhető formában jutnak el a szerkesztőségbe. Mert a lapnál nem tudnak mit kezdeni az olyan "eredményekkel" mint amelyet például legutóbb a Csonkai emlékversenyéről kaptunk: a lap debreceni tudósítója leadta a pályahosszakat, az ellenőrző pontok-, az indulók számát, a győztesek és helyezettek neveit, csak éppen az időeredményeket nem. Telefon a debreceni tudósítóknak. Válasz: a versenybizottság csak ezt tudja nyújtani. De a Népsportnál nem szokás, még ha nagy néha ha előfordul is - versenyeket időeredmények nélkül közölni. Így hát a debreceni "eredmények" nem is kerültek be a lapba. Jó néhányunk nem kis bosszúságára. A hasonló esetek elkerülése végett kérjük a versenyek rendezőit, jobban segítsék a sajtó munkáját, mert nem mindegy, hogy az érdeklődők és érdekeltek mikor informálódhatnak.

1986-ban: hivatalos Világ Kupa

Az IOF Technikai Bizottsága március 23-25 között a svédországi Lidingöben tartotta legutóbbi ülését. Ezen részt vett dr. Szarka Ernő a bizottság magyar tagja is. Az alábbiakban az ő tapasztalatairól írunk.

-A Technikai Bizottság egy két-háromnapos ülésen meg tudja oldani a feladatait?

-Nem tudná, ha nem alakított volna egy olyan munkastilust ki, ahol egy-egy feladatot egy bizottsági tag végez el egy másik tag ellenőrzése mellett /ez történhet személyes látogatás formájában vagy levelezés útján/. A közös munka eredményét a TB tagjai posztán megkapják, az ülésen már csak részleteket vitatnak meg, illetve döntenek a kész anyag elfogadásáról, illetve elutasításáról.

-Győzik a munkát?

-Nagyjából. Bár elő-előfordul, hogy egy-egy szabályzat, irányvonal átdolgozása, illetve korszerűsítése késik. Jelenleg egyébként a dopping-szabályzat és a pályakitűzés irányvonala áll nyomdába adés előtt.

-Mi máson dolgoznak még jelenleg?

-Az IOF azt tartja helyesnek, ha a szabályzatok és irányvonalak 4-6 évenként átdolgozva újra kiadásra kerülnek. Jelenleg a VB-szabályzat, a nemzetközi versenyek szabályzata, a dopping-szabályzat és az IOF felügyeletű versenyek /ilyen lesz például a Világ Kupa/ szabályzata van terítéken. A tájfutó térképekről, a pályakitűzésről, a pontmegnevezésekről és szimbólokról, a váltóversenyek normáiról, a VB-k technikai küldötti munkájáról, a kis versenyek rendezéséről, a technikai berendezések /pl. számítógép/ alkalmazásáról szóló útmutatók is napirenden szerepelnek. De sürgősnek tartjuk egy erdő- és természetvédelmi terület-használati irányvonal kidolgozását is. Erre például a dán Arne Krog kapott megbízást. A TB támogatja a terjedelmesebb és részletesebb szakkönyvek kiadását is: ily módon jelenhetett meg angol nyelven a közelmúltban a legjobb svéd pályakitűző könyv. Hasonló munkák kiadását az IOF nehéz anyagi helyzete és szerzők hiánya akadályozza.

-Milyen döntések születtek a TB ülésen?

-1986-ban lesz először hivatalos a Világ Kupa. Évi nyolc versenyből a három legjobbat veszik figyelembe majd. Szabályzat nyáron a kongresszus elé kerül. Ami a Veterán Világ Kupát /vagy VB-t/ illeti, egyelőre nem lesz hivatalos IOF rendezvény, bár az IOF támogatja és figyelemmel kíséri. A TB örömmel üdvözölte a nem hivatalos éjszakai VB megrendezésére tett magyar javaslatot, de ahhoz, hogy ez hivatalossá váljon, miként

/Folytatás a 64. oldalon/

A tájfutás története (4.)

Az északi országok

Mivel a svédeknek jó kapcsolataik voltak a szomszédos Norvégiával és Finnországgal, terjedni kezdett a sportág ezekben az országokban is. 1923-ban Finnországban Gösse Holmer svéd edző, valamint Leo Lof finn sportvezető közvetítésével került sor az első tájfutóversenyre. Norvégiában viszont csak fel kellett éleszteni. Ez, 1925 október 25-én Per Christian Andersen norvég újságíró közreműködésével történt meg.

A harmincas években Dániában is fokozatos fejlődésnek indult a sportág. Ez, főként Gåsta Wijkman népszerűsítő útjának volt köszönhető.

1932-ben Oslótól északra megrendezték az első, nemzetek közötti csapatversenyt is. Bizonyos, hogy ez a viadal volt a sportág első nemzetközi szintű versenye. A győzelmet a svéd Albin Lindholm szerezte meg. Svéd nyertese volt az első, Helsinki térségében lebonyolított finn-svéd viadalnak is. Lassanként megért az idő az első svéd- finn-norvég hármasviadalra is, melyet 1938-ban a svédek nyertek.

Finnországban 1935-ben, Norvégiában 1937-ben, míg Dániában 1942-ben rendeztek először országos bajnokságot. A II. világháború után ezekben az országokban is megalakultak a nemzeti tájékozdási szövetségek.

Az 1946-ban rendezett hármasviadalt ismét a svédek nyerték, míg az 1947. évi -Dánia belépésével négyesviadallá bővült rendezvényen már a norvégok nyertek a svédek, a finnek és a dánok előtt.

1946-ban a svédországi Boras-ban alakult meg az első nemzetközi tájfutó szervezet magja, a NORD /Északi/ bizottság, melynek célja a közös pályakitűzési és versenyszabályzat kialakítása, oktatási módszerek, nemzetközi népszerűsítő akciók kidolgozása volt.

A sportág nemzetközivé válása

A "vissza a természethez" mozgalom a többi európai országban is felkelte az érdeklődést a tájfutás iránt. A kezdet azonban országonként más-más volt. Svájcban az első versenyre 1933-ban Zürich környékén került sor. 1940-ból már olyan versenyről is van tudomásunk, ahol az indulók száma meghaladta az ezret. Az első svéd-svájci klubok közötti verseny 1950-ben zajlott le, Svédországban. 1957-ben a svéd férfiak már vesztek egy nem hivatalos svéd-svájci versenyen. Először került veszélybe a skandinávok hegemoniája...

A többi európai országban a következő adatokat találtuk említésre méltónak.

1933: Magyarországon megrendezik az első tájékozdási versenyt. /Az adat idejét múlt, hisz az 1978. évi kutatások - lásd Széllrózsa '79 - már bebizonyították, hogy az első magyarországi verseny 1925 január 11-én, a Hűvösvölgy térségében volt./

1933: Az első verseny a Szovjetunióban.

1950: Megrendezik az első csehszlovákiai versenyt.

1953: Az első NDK-beli tájékozdási sífutó bajnokság lebonyolításának éve.

1953: Jugoszláviában rendeznek tájfutó versenyt.

1955: Bulgáriában is elkezdődik a sportág térhódítása.

1958: Svéd futók látogatnak Bulgáriába.

1958: Az NSZK-ban, Angliában és Franciaországban is lerakják az alapokat.

1960: Svéd győzelem egy hivatalos csehszlovákiai turnén.

1961: P.O. Bengtsson megkezdi "missziós-útjait". Több európai országba el látogatnak az északi országokból csoportjához csatlakozott tájfutók.

1963: Az első szovjet bajnokság megrendezésének éve.

1963: A svéd válogatott nyeri a Balaton Kupát.

1966: Megalakult a Brit Tájfutó Szövetség.

1970: A francia szakszövetség megalakulásának esztendeje.

1979: Svájcban megalakul az önálló szakszövetség

Néhány tengerentúli adat:

1946: Björn Kjellström svéd bajnok kezdeményezésére megrendezik az első versenyt az Egyesült Államokban /Indiana Dunes State Parkban/

1948: Björn Kjellström Kanadával is megismerteti a tájfutást.

1967: Megalakul az Izraeli Tájékozdási Szövetség.

Kanadában is megalakul az önálló országos szakszövetség

1968: Tord Kjellström Japánnal ismerteti meg a sportágat.

1969: Megalakul a Japán Tájékoztató Szövetség. /JOC/
1969: Két ausztrál: Tom Andrews és Peter Wills-Cook elkezdik szülőföld-
jükön a sportág terjesztését. Egy évvel később megalakul az ausztrál szövetség.
1970: Gordon Pirrie volt brit olimpiai bajnok Új-Zélandban honosítja meg
a tájékoztató versenyzést.
1970: Az Egyesült Államokban /Illionis állam, Carbondale/ megrendezik az
első amerikai bajnokságot. 1971-ben a nemzeti szakszövetség is megalakul.
1971: Bajnokságok Ausztráliában és Új-Zélandon.
1976: Nyolcszáz svéd nevez a kanadai ötnapos versenyre

Tájékoztató sifutás:

A sifutás legkorábbi dokumentuma Norvégiából való. A Norvég Tisztis-
kola 1899 március 11-én egy 6.3 km hosszú pályán rendezte versenyét. A győztes
Middelfart idejét nem ismerjük. Az első civil versenyt két héttel később rendez-
ték. Az indulók térképet és tájolókat használtak a 20 km-es pályán. A verseny során
ketten elvesztették térképüket.

Svédországban Hegkenskjud kapitánynak köszönhető a tájsízés bevezetése.
1900 március 4-én már váltóversenyt is rendeztek. Azóta is, minden évben tartan-
nak ilyen váltóversenyt.

A tájékoztató sifutó versenyek - különösen az egyéni számok - hamar
népszerűvé váltak Finnországban, Franciaországban, Angliában, Kelet-Európában,
Ausztráliában, Japánban, Kanadában és az Amerikai Egyesült Államokban. Meglepő mó-
don a sportág Norvégiában nagyon nehezen vert gyökeret.

A tájékoztató nemzetközi szervezetei

Mivel a sportág számos országban eltérő módon alakult ki és fejlődött,
a skandináv tájékoztatók úgy érezték, hogy főként a nemzetközi versenyek miatt
egységes alapelveket és szabályokat kellene kidolgozni.

Az Északi Sportbizottsággal együttműködő Svéd Tájékoztató Szövetség
/SOFT/ 1959 májusában, Sandvikenben, tizenegy ország képviselőinek jelenlé-
tével konferenciát rendezett, amelyen megállapodtak abban, hogy a nemzetközi ver-
sényeken az északi országok szabályait alkalmazzák. A tájékoztató különböző válto-
zatainak koordinálására szolgáló versenyek közül ki kell emelni azt a viadalt,
amelyet 1960-ban Svédország, Norvégia, Finnország, Dánia, Svájc, NDK és az NSZK
versenyzőinek részvételével rendeztek.

A Nemzetközi Tájékoztató Futó Szövetség /IOF/ megalakítása:

1961-ben Koppenhágában tíz ország: Svédország, Norvégia, Dánia, Finnország,
Svájc, Magyarország, Csehszlovákia, Bulgária, az NDK és az NSZK képviselői elha-
tározták, hogy megalakítják a Nemzetközi Tájékoztató Futó Szövetséget. Az IOF
elnöke a svéd Erik Tobe, első főtitkára Inga Löwdin lett. 1975-ig töltötték be
tisztségüket.

Az IOF megalakulása nagyban elősegítette a sportág elterjedését. 1962-ben
Norvégiában megrendezték az első Europa-bajnokságot. 1966-tól már világbajnok-
sággá nőtte ki magát sportágunk legrangosabb versenye. Az IOF-nek 1979-ben 23
tagja volt: Ausztrália, Ausztria, Belgium, Bulgária, Kanada, Csehszlovákia, Dánia,
NDK, Finnország, Anglia, Franciaország, Írország, Izrael, Japán, Luxemburg, Új Zéland,
Norvégia, Lengyelország, Magyarország, Svédország, Svájc, Egyesült Államok és az
NSZK.

A munkák összehangolására külföldre bizottságok is alakultak. A Techni-
kai Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Térképbizottság, a Tájékoztató Sifu-
tó Bizottság a sportág speciális feladatainak megoldásával foglalkozik.

A jövő

A tájékoztató egyre gyorsabban fejlődik, izgalmas versenysporttá és egész-
séges szabadidő tevékenységgé válik szerte a világon.

Bertil Norckenfelt

Bár néhol sutácska, néhol túlhaladott, néha pedig nagyon is svéd szem-
szögből tette meg megállapításait a fenti sorok szerzője, úgy gondoltuk, hogy
mégis célszerű közreadni, mivel érdekes kuriózumokhoz, sportágtörténeti adatok-
hoz jutnak általa az érdeklődők. Annyi biztos, hogy a svéd és a svédekkel kap-
csolatos adatok, megállapítások "ülnek", és jórészt elmondható ez a skandináv
országokról és azokról a nemzetekről is ahová a svédek "exportálták" a tájé-
koztatót. Ez a kis írás lényegében 1979. évi, tehát ötesztendő állapotokat közöl.
Reméljük, hogy mihamarabb egy frissebb, komplettebb anyaghoz is hozzájutunk és
akkor, azt is közzétesszük. / A cikk fordítója Turchányi Piroska volt/.

Kedves Sporttársak!

1985-től új minősítési rendszert vezetünk be a tájfutásban. Több javaslat került előterjesztésre az elnökség májusi ülésén, amelyek közül egyik a svéd minősítési rendszeren alapuló adaptáció. Az erről szóló elképzeléseket Hajdú Kálmán a Tájfutás 1983/11. számában már ismertette és a téma kiemelten szerepelt az országos értekezlet programjában is.

Ismeretes tehát, hogy az esetleges bevezetés előfeltétele egy olyan alaprangsor, amelyben minden I. és II. o. valamint arany- és ezüst jelvényes minősítéssel rendelkező tájfutó szerepel. A sportág hagyományos rangsora ehhez nem felel meg, ezért a területi megoszlás szükségességének, 1983-ban az indulók létszámának, a megyék minősített versenyzői számának és az 1984. évi versenynaptárnak figyelembevételével - az alábbi részletezés szerint 76 versenyt jelöltünk ki, amelyek alapján a Minősítő Bizottságnak kell készíteni a számítógépes alaprangsort:

Bajnokságok /33 verseny/: nappali egyéni OB, Bp és Vidék nappali egyéni bajn, éjszakai egyéni OB, Bp és Vidék éjszakai egyéni bajn, OCSB, Bp és Vidék CSB, hosszútávú egyéni OB, megyei B-fokozatú nappali egyéni bajnokságok, tanintézeti egyéni bajnokságok: Főiskolás Bajn, Középfiskolás OB, Uttörő Olimpia.

A-fokozatú egyéni kupa- és emlékversenyek /24 verseny/: Spartacus K, Csokonai K, Szabolcs K, Petőfi ev, Felszabadulás ev, Mecsek K, Postás K, Semmelweis ev, Kilián ev, Tipográfia K, Vasutas K, Alföldi K, Mátra K, Sopron K, Jurisics ev, Tanácsköztársaság ev, Dobó ev, Herman O. ev, Döbrönte K, Bakony K, Schönherz Z. ev, Eötvös L. ev, Fabulon K, November 7 ev.

B-fokozatú egyéni kupa- és emlékversenyek /19 verseny/: Bpest: Apáczai ev, Reaktor K, Gyógyszer K; Baranya: Tenkes K, Wolf ev; Borsod-Bükk K, Lillafüred K; Csongrád: Keletmagyar K, Hódmezővásárhely K; Győr-Sopron: Május 1 ev; Heves: Eger K. V. ford; Komárom: Vértes K; Pest: Dunakanyar K; Somogy: Zselic K; Szabolcs: Glóbusz K; Szolnok: Tisza K; Tolna: Gemenc K; Vas: Bozi L. ev; Zala: Nk. Postás K.

Az alaprangsoroláshoz a fenti versenyeken elért legalább három eredmény szükséges, de legfeljebb a hét legjobb eredményt veszik számításba. Az időeredményekből számított rangsorpontok átlaga adja a végső sorrendet.

Az alaprangsoroló versenyek kijelölésével egyidejűleg mellékelten elküldjük az 1983. évi erőlistákat, amelyek számítása az 1982. évi hagyományos rangsor alapján, az 1983. évi eredményekből történt. Az erőlisták sajnos hiányosak és sok esetben az erőviszonyokat sem tükrözik híven, mert nem mindenkinél azonos számú eredmény kiértékelése alapján állt össze, aminek két oka van: nem minden rangsoroló verseny eredményjegyzéke jutott el a számítógépes feldolgozóhoz és előfordulhatott, hogy az oda beérkezetteken is esetleg csak egy eredménye volt valamelyik versenyzőnek. Mindenesetre most már 13-21 évesek között elegendő számú versenyző van az erőlistákon ahhoz, hogy az alaprangsorban való helyezéshez jusson mindenki.

Előbbiekkel kapcsolatban a következőkre kérjük a versenyek rendezőit és a nevező szakosztályokat:

1. A kijelölt versenyek kiírásaiban hívják fel a figyelmet a verseny alaprangsoroló jellegére.
2. A név szerinti nevezésekben és az eredményjegyzékeken a versenyzők neve mellett zárójelben -/24/- tüntessék fel az 1983. évi erőlistán szereplő helyezési számot /nem a három-négyjegyű rangsorpontot!/, mert a számítógépes nyilvántartásban 1984-ben ez a versenyző azonosítási száma. Olyan versenyzők neve mellé, akik az 1983. évi erőlistán nem szerepelnek /-/ jelet kell tenni.
3. A kijelölt versenyek rendezőinek fokozott figyelmet kell fordítani a versenyjegyzőkönyvek határidőben történő beküldésére, különösen az év második felében, mert október-november folyamán esetleg torlódó anyagok időhiány miatt nem kerülhetnek feldolgozásra.

Reméljük megértéssel fogadják egy esetleg bevezetendő új minősítési rendszer érdekében szükséges kérésünket és segítsék munkánkat.

Budapest, 1984. március 28.

Skerletz Iván
főtitkár

Az 1983. évi rangsoroló versenyek alapján készített erőlista

Nők:

1. Rostás Irén	Hmvh.	0.0	58. Balla Katalin	K.L.	45.35
2. Lendl Zita	PSE	2.57	59. Angszter Éva	POEÜ	45.78
3. Csóková Irén	PSE	4.07	60. Tóth Henriette	GSSE	46.95
4. Boros Zoltánné	PSE	4.99	61. Makai Anna	HSSE	47.47
5. Kiss Gabriella	Sab.	5.06	62. Pál Ilona	K.L.	47.57
6. Korsovszki Agnes	DVTK	5.39	63. Juhász Julia	HVSE	47.59
7. Zukule Alida	Tipo.	6.45	64. Németh Petra	Tipo	47.99
8. Pokk Mariann	Vide.	8.81	65. Reiser Gabriella	Tipo	50.05
9. Kovács Magda	Tipo	9.90	66. Kiss Erika	D.Mi	51.09
10. Halász D.Éva	K.L.	9.91	67. Leveszi Katalin	Tipo	51.91
11. Oláh Katalin	MgFI	10.00	68. Márkus Éva	HSSE	52.83
12. Jerger Valéria	PVSK	11.81	69. Cser Borbála	SMAFC	53.07
13. Fent Mariann	DVTK	13.34	70. Salánki Kati	OSC	53.36
14. Barki Andrea	Sab.	16.01	71. Lucsányi Ildikó	Volán	55.07
15. Kalo Mariann	DVTK	16.26	72. Nyögéri Tünde	K.L.	55.24
16. Korik Vera	PSE	16.54	73. Király Tünde	Délép	55.84
17. Gaál Borbála	Tipo.	17.78	74. Kovács Ágnes	Pápa	55.99
18. Laták Mária	Hmvh.	18.16	75. Kiss Mária	Vide.	56.36
19. Boa Ágnes	Ajka	18.29	76. Sajben Katalin	MgFI	58.03
20. Varró Rózsa	DVTK	19.91	77. Beri Gyöngyi	HVSE	58.26
21. Tömördi Ágnes	SMAFC	21.87	78. Rauth Katalin	Paks	58.26
22. Polonyi Zsuzsa	Volán	22.31	79. Kaifis Ágnes	Volán	58.67
23. Kirisits Vilma	Volán	23.42	80. Ujhelyi Edit	BEAC	58.93
24. Hidvégi Nóra	OSC	23.44	81. Szakács Tímea	MgFI	59.27
25. Csilling Ágnes	BEAC	23.77	82. Devecz Judit	Zala	60.39
26. Tóth Klára	Sab.	24.32	83. Kovács Bea	K.L.	60.44
27. Mátyás Ilona	BEAC	24.42	84. Péter Edina	PVSK	60.69
28. Ambró Judit	OSC	25.06	85. Ládi Dóra	DVTK	62.08
29. Székely Adél	SMAFC	25.73	86. Olajos Gabi	DBTK	63.42
30. Krasznai Orsolya	OSC	26.16	87. Nyerges Judit	Eger	64.30
31. Garami Éva	HVSE	26.43	88. Takács Klára	Délép	65.14
32. Kacs Kovics Helga	PVSK	27.40	89. Németh Mária	DVTK	66.08
33. Várady Szilvia	DVTK	28.00	90. Kiss Kinga	HVSE	66.20
34. Pollman Teréz	BpMAV	30.04	91. Pajor Enikő	Sab.	67.38
35. Kallo Zsuzsa	DVTK	31.64	92. Honfi Gáborné	STC	68.14
36. Muzsnai Ágota	OSC	32.60	93. Kercse Andrea	BEAC	68.65
37. Ruzsa Magda	BEAC	32.96	94. Bonus Ilona	Szentés	68.72
38. Almás Eszter	MAFC	33.22	95. Gelei Zsuzsa	K.L.	68.97
39. Ajkai Adrien	OSC	34.20	96. Mihalics Tünde	PVM	69.20
40. Sipos Etelka	Sz.M.	34.30	97. Sebők Zsuzsa	Szentés	70.08
41. Tóth Enikő	DVTK	34.65	98. Salánki Ilona	OSC	70.30
42. Siska Ilona	OSC	34.78	99. Csala Judit	DVTK	70.74
43. Szopori Éva	GSSE	35.08	100. Agoston Erika	VKI	71.06
44. Pintér Zsuzsa	PSE	35.89	101. Szende Katalin	OSC	73.48
45. Vargadi Livia	K.L.	35.98	102. Kiss Andrea	HSSE	73.85
46. Dorogi Judit	MgFI	36.15	103. Balogh Mária	O.B.	74.19
47. Isgum Ilona	PCSK	38.00	104. Schönviszki Ágnes	MAFC	74.70
48. Vasvári Zsuzsa	MMG	39.41	105. Müller Éva	PVSK	75.14
49. Lovász Ágnes	Délép	41.15	106. Nyircsák Katalin	TITÁSZ	76.23
50. Hegedüs Ágnes	BEAC	41.20	107. Mátyás Gyöngyi	Sab.	77.95
51. Maác Gyöngyi	MAFC	42.84	108. Schweighoffer Edina	Pápa	78.75
52. Fábian Mária	MEAF	42.84	109. Balogh Judit	Karcag	78.78
53. Majoros Erika	TITÁSZ	43.01	110. Jakobsen Nóra	KFKI	81.71
54. Pfeipfer Ilona	SMAFC	43.35	111. Grubanovics	Sab.	82.52
55. Kopasz Mariann	Tipo.	43.78	112. Kelemenné Kiss M.	PVSK	83.14
56. Üveges Gabriella	DVTK	43.88	113. Kutassi Mónika	D.Mi.	84.37
57. Kalo Annamária	DVTK	44.90	114. Szabon Márta	KFKI	85.46

115. Szebenschky Anikó	D.Müa.	87.85	42. Viniczai Ferenc	Vide.	24.02
116. Balogh Erika	Karcag	88.70	43. Hrenkó László	HBSE	24.07
117. Harász Katalin	PVM	89.66	44. Leéb Ferenc	MAFC	24.27
118. Burka Anikó	Sz.MÁV	90.42	45. Bérés András	DVTK	24.35
119. Horváth Lenke	SMAFC	91.86	46. Krajcsovics András	TITASZ	24.42
120. Csizmadia Csilla	Mg.FI	92.13	47. Muliter Gábor	MAFC	24.79
121. Tanács Erika	Sz.V..	97.01	48. Lipták József	DVTK	24.99
122. Keller Mária	Szente	99.42	49. Benke Gábor	Tipo	25.08
123. Kiss Piroska	SzVSE	100.42	50. Borbély Károly	Vide.	25.27
124. Baczynsky	BEAC	105.43	51. Papp István	MAFC	25.38
125. Kovács Enikő	K.L.	106.11	52. Takács József	Volán/HSSE	25.46
126. Várfoki Margit	K.L.	106.42	53. Nagy András II	MAFC	26.33
127. Ambró Ágnes	OSC	108.29	54. Szerdahelyi Zoltán	Sab.	26.40
128. Kanvási Katalin	SzVSE	109.46	55. Simon Gábor	SMAFC	26.44
129. Szokol Éva	Délép	111.61	56. Csépany László	MAFC	26.53
130. Harász Ildikó	PVM	113.72	57. Prill László	Volán	26.71
131. Balogh Tünde	HVSE	115.19	58. Horváth Attila	GSSE	27.14
132. Baráth Zsuzsa	MMG	115.74	59. Makra Zsigmond	OSC	27.56
133. Radics Anna	JSE	117.97	60. Bokros György	ME AFC	27.83
134. Rác Éva	DUSE	121.95	61. Patus János	BpMÁV	28.85
135. Diószegi Éva	Újszász	134.57	62. Gyalog László	GSSE	28.90
136. Csörgő Nóra	JSE	137.58	63. Kovács Attila	DVTK	29.27
137. Baranyai Mária		144.93	64. Gondár Károly	BEAC	29.41
			65. Korik Andor	PSE	29.55
			66. Pardi Zoltán	SMAFC	29.95
			67. Kéri Péter	TÖREK	30.72
			68. Mátyus Attila	GSSE	31.35
			69. Károlyi Gyula	GSSE	31.55
			70. Pálffy József	BEAC	31.69
			71. Dikác Ernő	Törek	31.81
			72. Horváth László	PSE	32.19
			73. Vékony András	K.L.	32.43
			74. Németh Ferenc	HSSE	32.61
			75. Siegler Konrád	GSSE	32.77
			76. Antal Gábor	MHD	32.78
			77. Szlatényi Ferenc	OSC	32.83
			78. Petró Géza	Tipo.	32.97
			79. Nagy Gyula	HVSE	33.45
			80. Üveges Péter	MAFC	33.53
			81. Ferenczi Ákos	MAFC	33.66
			82. Hideg István	HVSE	33.67
			83. Óra Róbert	Sab.	33.73
			84. Sütő Gábor	Tipo.	34.36
			85. Széles György	DVTK	34.39
			86. Harkányi I. Adám	MAFC	34.60
			87. Tóth Károly	SzVSE	34.65
			88. Szöllösi István	DVTK	34.81
			89. Hajdu Károly	D.Mü	34.95
			90. Papp László	Tipo	34.97
			91. Hegedüs András	KFKI	35.56
			92. Aranyi József	MgFI	36.61
			93. Sáfrán Zoltán	Vide	36.80
			94. Moravszky János	MgFI	37.28
			95. Loch Ferenc	GSSE	37.28
			96. Géczy T. László	DVTK	37.47
			97. Harkányi Csaba	K.L.	37.72
			98. Varga András	STC	38.43
			99. Németh Ferenc	Vide	38.46
			100. Szücs László	HBSE	39.07
			101. Faggyas László	ATSC	39.34
			102. Csizmadia János	HTSE	39.59
			103. Pálfi Antal	ATSC	39.62
			104. Németh László	Vide	39.62
			105. Ficzere János	DVTK	39.78
			106. Győri László	STC	39.84
			107. Pfeiffer István	SMAFC	39.87
			108. Balogh Tamás	GSSE	40.00

Férfiak:

1. Dosek Ágoston	DVTK	0.0			
2. Kelemen János	HSSE	3.35			
3. Kiss Zoltán	PSE	3.78			
4. Lantos Zoltán	BEAC	4.79			
5. Benedek Imre	Volán	5.49			
6. Boros Zoltán	PSE	5.62			
7. Pápai János	HSSE	7.78			
8. Szabó László	PVSK	7.78			
9. Sziebert Péter	PVSK	8.09			
10. Molnár Géza	BEAC	8.25			
11. Iga István	HSSE	8.29			
12. Széles Gábor	MAFC	8.53			
13. Gyurkó László	K.L.	9.25			
14. Bárdosi Zoltán	Sab.	9.45			
15. Bokros István	ME AFC	10.74			
16. Nagy Róbert	Volán	11.68			
17. Bodó Pál	K.L.	12.40			
18. Honfi Gábor	STC	12.45			
19. Kaszás György	Ajka	12.62			
20. Tóth János	PVSK	12.86			
21. Tóth Gábor	HVSE	13.17			
22. Egei Tamás	Volán	13.39			
23. Hirth Jenő	HSSE	14.40			
24. Böcsi Ferenc	DVTK	14.56			
25. Takács Csaba	HSSE	14.86			
26. Vityi Péter	Tipo	15.08			
27. Koczka Tibor	Sab.	15.98			
28. Kuron György	BEAC	16.68			
29. Spigel János	SMAFC	17.06			
30. Nagy Márton	PVSK	18.39			
31. Szabó Lajos	ME AFC	18.69			
32. Urbán Imre	SMAFC	18.70			
33. Lukács József	Vide.	19.27			
34. Györgyi László	OSC	19.33			
35. Kajdi Csaba	Sab.	19.44			
36. Deme Zoltán	GSSE	19.47			
37. Gyenis Zoltán	PVSK	19.58			
38. Balla Sándor	GSSE	20.79			
39. Gajdos György	PVSK	21.79			
40. Bardi János	GSSE	22.15			
41. Hegedüs Zoltán	OSC	23.37			

110. Szapfker János	PMAG	40.18	175. Pelyke Dénes	SIC	71.44
111. Gidófalvi Péter	Volán	40.19	176. Kinyik József	HBSE	51.47
112. Less Nándor	TITASz	40.33	177. Hegedüs Ferenc	Ajka	51.61
113. Karvalics Zoltán	DVTK	40.49	178. Plajer Lajos	SMAFC	51.85
114. Rosinger Zsolt	Sab.	40.73	179. Selley Tamás	PVSK	52.39
115. László Károly	PVSK	40.79	180. Nagy András	MAFC	52.75
116. Jankó Tamás	BSE	41.09	181. Tőkés József	Izzó	53.15
117. Horváth János	BEAC	41.14	182. Vizi Tamás	SMAFC	53.66
118. Tóth László	ATSC	41.26	183. Györgyi Zoltán	Közgáz	53.67
119. Dr. Kovács László	HVSE	41.42	184. Somogyi László	Pápa	53.70
120. Szokol Lajos	PVSK	41.57	185. Gora Tibor	SzVSE	53.71
121. Diószegi Ferenc	SzVSE	41.66	186. Kempelen Miklós	OSC	53.89
122. Margittay Endre	Tipó	42.01	187. Balogh Imre	Karcag	53.95
123. Molnár Tibor	Sab.	42.49	188. Nagy Róbert	PSE	54.57
124. Koczka Zoltán	SMAFC	42.49	189. Sótér János	PSE	54.62
125. Hegedüs Abel	Sab.	42.56	190. Gabnai Ernő	SMAFC	54.72
126. Aradi Richard	BEAC	42.77	191. Veres Imre	Eger	54.79
127. Illésy Géza	FVSK	42.89	192. Szöllösy Gábor	GSSE	55.10
128. Rudó Károly	Izzó	42.90	193. Szücs Pál	Délép	55.25
129. Tóth Lajos	BEAC	43.06	194. Soros László	PSE	55.32
130. Marton Péter	Volán	43.28	195. Bacsisztó András	DVTK	55.51
131. Németh Attila	K.Ra.	43.30	196. Hámori Ferenc	PSE	56.10
132. Bolgár János	PSE	43.37	197. Sramkó Tibor	SzVSE	56.23
133. Sajti Zoltán	HBSE	43.39	198. Zentai József	PMAG	56.27
134. Zánkay András	SzVSE	43.45	199. Gaál Artur	MAFC	56.51
135. Hideg József	PEAC	43.48	200. Nagy Lajos	SzVSE	56.56
136. Hrabovszki György	HVSE	43.94	201. Vitéz Károly	Vide.	56.75
137. Farkas Dezső	PVSK	44.14	202. Munkácsi Mihály	Sz.MAV	57.12
138. Horváth Pál	Eger	44.44	203. Vekerdí Zoltán	BEAC	57.51
139. Argai Gyula	SMAFC	45.14	204. Lajtai Sándor	PVM	57.53
140. Kovács László	BEAC	45.14	205. Zelei Ferenc	MgFI	57.72
141. Blidár János	PVSK	45.15	206. Szabó Tamás	SMAFC	57.91
142. Zakariás János	45.20	207. Ludányi István	GEAC	58.32	
143. Nyul József	SzVSE	45.30	208. Lombi József	Vide.	58.38
144. Posta Botond	Törek	45.30	209. Tölgyesi Tibor	HBSE	58.40
145. Ládi János	HVSE	45.59	210. Zakariás Pál	BEAC	58.76
146. Tóth Zsolt	MAFC	45.60	211. Varga János	MAFC	58.93
147. Horváth György	Ajka	45.97	212. Horváth Attila	MEDO	59.01
148. Koczur Kálmán	HVSE	46.15	213. Szőnyi Péter	Pét	59.22
149. Vári Tibor	MAFC	46.32	214. Tóth György	K.L.	59.30
150. Molnár Gyula	MAFC	46.43	215. Pokornyik Tibor	ATSC	59.38
151. Horváth Csaba	Tipó	46.55	216. Fehér János	Vide.	59.40
152. Marton Sándor	Ajka	46.85	217. Magyar János	MAFC	59.45
153. Tálas Sándor	Sz.MAV	46.90	218. Erdélyi Tibor	HSSF	59.62
154. Bartus Béla	HVSE	46.91	219. Tóth Sándor	Eger	59.69
155. Susányi Tamás	OSC	47.00	220. Moré Ferenc	MEAFC	60.04
156. Kaszaki József	HBSE	47.41	221. Hajnal Vince	ATSC	60.22
157. Hajdu Csaba	SzKD	47.63	222. Arvai József	DVTK	60.22
158. Bertóti Edgar	Délép	47.65	223. Kovács József	Tipó	60.31
159. Csonka Antal	Sab.	47.81	224. Valkó Csaba	DVTK	60.57
160. Móró Tibor	MEAFC	47.83	225. Kovács András		60.70
161. Maxim Mátyás	HVSE	47.96	226. Somlay Gábor	Volán	60.95
162. Órfalvi Árpád	PVSK	48.12	227. Garai György	Konzerv	61.71
163. Bagi István	ATSC	48.30	228. Kovács István	Vide.	62.14
164. Egerszegi József	Tipó	48.67	229. Tertsch Antal	K.L.	62.45
165. Nagy Ferenc	SMAFC	48.69	230. Vincze István	DVTK	62.62
166. Török József	DVTK	48.93	231. Bokor Miklós	SMAFC	62.79
167. Kiss László	PSE	49.15	232. Homoki Géza	PSE	62.91
168. Kántor Balázs	STC	49.26	233. Márkus Balázs	JVSE	63.12
169. Metz Miklós	HTSE	49.71	234. Tapai József	Papír	63.16
170. Csizmadia János	Ajka	49.80	235. dr. Törzsök Ferenc	Lend	63.78
171. Mihácsi Tamás	OSC	49.93	236. Tőkés László	D.Mü	64.24
172. Kovács József	K.Rák.	50.63	237. Lehoczky Endre	Tipó	64.29
173. Szabó Endre	STC	50.76	238. Kövi Gyula	Volán	64.33
174. Mészáros László	Tipó	50.81	239. Hajgató Miklós	Zala	64.44
	Délép	50.82	240. Bán Zsolt	HVSE	64.45
	SMAFC	51.37	241. Koródi István	Pét	64.52

Lavarone
Trentino
Italia

Marcèsina

Altopiano dei Sette Comuni
Centro fondo Gallio - Cent

Individuale
Einzellauf
Individual event
1 febbraio 1984

Donne
Damen
Women

D	13600	390
1 B		
2 V		
3 Z		0/2
4 Y		
5 X		

○ 1250 ○

V. CAMPIONATI DEL MONDO
SCI-ORIENTAMENTO

V. WELTMEISTERSCHAFTEN
SKI-ORIENTIERUNGSLAUF

V. WORLD CHAMPIONSHIPS
SKI-ORIENTEERING

Scala: 1:25.000
Equidistanza 10 metri
Realizzazione 1983

Rilievi: Augusto Calzavara
Ezio Lurichiani
Maurizio Orvieto
Disegno: Augusto Calzavara
Montatura: S.T.A. Firenze
Stampa: Stampatori, Torino
Produzione: Comitato Organizzatore
Carteggio del Monte Carlo 1984

eneto
ndo Enego

Scala: 1:25.000
Equidistanza 10 metri
Realizzazione 1983

244.	Ku Tju		65.99	309. Kozma László		79.54
245.	Takács István	DISE	65.59	310. Németh István		79.9
246.	Gyuris Csaba	SzVSE	65.63	312. Vitéz László	MAFC	79.38
247.	Turna Ferenc	HVSE	65.73	313. Csicselyi Csaba	Vide.	79.59
248.	Ortman János	OSC	66.30	314. Dr. Hunyadvári	MEAFc	79.60
249.	Nagy Lajos	SzVSE	66.31	315. Kozma László	BEAC	79.87
250.	Szántó András	Volán	66.66	316. Bedő János	HBSE	79.91
251.	Répási Lóránt	MgFI	66.96	317. Kauker Zoltán	Lend.	80.24
252.	Juhász László	HVSE	67.29	318. Vajda Zoltán	KTMF	80.47
253.	Faragó György	Törek	67.30	319. Kiss Mátyás	Szentes	80.93
254.	Urbánfy Jenő	Izzó	67.69	320. Illés Attila	Türek.	81.01
255.	Herter László	MAFC	67.79	321. Kajagos Henrik	Járok	81.40
256.	Hegedüs György	HBSE	68.04	322. Turi László	Pét	81.72
257.	Horváth Sándor	Lend	68.07	323. Scultety Gábor	PVSK	82.45
258.	Vágó György	GEAC	68.08	324. Csuha Gyula	Izzó	82.74
259.	Svéda László	GSSE	68.21	325. Köpf Jenő	Zala	82.92
260.	Kulik Antal	Törek.	69.18	326. Selley Gábor	Volán	83.57
261.	Moltner Attila	PMAG	69.18	327. Imre Miklós	PVM	83.57
262.	Sándor László	MEAFc	69.24	328. Rezetei József	K.L.	83.69
263.	Horváth Tibor	Volán	69.40	329. Angszter Gábor	Zala	83.84
264.	Kovalcsik István	MEDOSz	69.67	330. Pataki József	POEÜ	84.14
265.	Mák Pál	STC	69.93	331. Németh Csaba	Tipo	84.96
266.	Szekeress György	PVSK	69.98	332. Kocsis Ferenc	MAFC	85.40
267.	Szarvas Gábor	DVTK	69.99	333. Varga Ferenc	Izzó	85.49
268.	Takács Endre	D.Mü.	70.03	334. Szalai László	SzMAV	85.66
269.	Puskás Mihály	D.Mü.	70.15	335. Papp Gyula	PVM	85.80
270.	Sziebert Akos	PVSK	70.52	336. Kolláth Gábor	PSE	86.62
271.	Gudlin Péter	Délép	70.58	337. Szabó József	Lend.	87.02
272.	Czipszer Miklós	HTSE	70.80	338. Puskás László	GSSE	87.14
273.	Varga József	Nk.P.	71.12	339. Schneider Béla	GSSE	87.42
274.	Klem József	GSSE	71.72	340. Wolfrod Béla	Volán	87.86
275.	Móricz József	HVSE	71.75	341. Nagy Kálmán	PVSK	88.11
276.	Bodnár Zsolt	DVTK	71.77		MAFC	88.44
277.	Mészáros István	Karc	71.79			
278.	Reguly Árpád	NBSE	71.89			
279.	Jakab András	Volán	71.98			
280.	Czipszer Miklós	HTSE	72.25			
281.	Galamtvári Tibor	HBSE	72.30			
282.	Köveshegyi László	KFKI	72.38			
283.	Pallagi Gábor	K.L.	73.15			
284.	Kozma Károly	HBSE	74.10			
285.	Gyallai János	DVTK	74.36			
286.	Ludvig István	MAFC	74.37			
287.	Szűts Lajos	Lend.	74.90			
288.	Juhász István	Izzó	75.02			
289.	Hideg István	HVSE	75.28			
290.	Karczag Tamás	DVTK	75.36			
291.	Petrák Károly	Ajka	75.48			
292.	Páhy Tibor	Vide.	75.68			
293.	Filó György	Pápa	75.74			
294.	Törjék György	Konz.	75.85			
295.	Gillich István	Jávör	76.29			
296.	Tüskés György	Pét	76.35			
297.	Németh Sándor	Törek.	76.64			
298.	Schweighoffer T.	Pápa	76.78			
299.	Balogh Lajos	PMAG	77.40			
300.	Lippai Zoltán	SzVSE	77.53			
301.	Jenei Attila	D.Mü.	77.58			
302.	Nyíró Ottó	Ajka	77.61			
303.	Horváth György	GEAC	77.73			
304.	Rusvai László	JVSE	77.74			
305.	Kecskés Zoltán	MEAFc	77.93			
306.	Kobán László	Nk.P.	78.37			
307.	Erdélyi Gy.	PMAG	78.61			

Továbbiakban a 90 pontnál nagyobb pontértékű versenyzők felsorolása következik. Ezek a versenyzők egyöntetűen 90 ponttal kerültek be a törzsadatok közé.

342. Pete Tamás	GEAC
343. Nagy Béla	Danuvia
344. Biró Sándor	GSSE
345. Hajdu József	K.L.
346. Makai Viktor	D.Mü
347. Cseh Gergő	MMG
348. Szár Gábor	PMAG
349. Horváth Attila	MEDOSz
350. Halla Ernő	Videó.
351. Soós Ferenc	Papir
352. Molnár Mihály	Mg.FI
353. Héjas Attila	BEAC
354. Horváth István	K.P.
355. Gálffy Attila	PSE
356. Hidvégi János	Eger
357. Maác Miklós	MaFC
358. Fánecs László	GSSE
359. Csamangó Ferenc	SzVSE
360. Fergő Imre	Videó.
361. Simon Tamás	ATSC
362. Radvánszki S.	Bánk
363. Szász Zoltán	Délép
364. Dávid Zsolt	JVSE
365. Lukács Aladár	SzMAV
366. Hegedüs Sándor	D.Mü
367. Márkus Attila	TITASz
368. Mukli István	Közgáz

369. Csurka Szabolcs	POEÜ	370. Fehér János	Zala	371. Tamás Ferenc	Volán
372. Nagy Zsolt	D.Mü.	373. Strausz Attila	Nk.P	374. Cseri Tamás	Törek
375. Hovanecz Róbert	NBSE	376. Broz Gábor	Zala	377. Gyóni Gyula	DUSE
378. Orosz László	HBSE	379. Lévai Kálmán	Kárc	380. Fülöp Csaba	K.L.
381. Illés Béla	Konz.	382. Bujdosó Sándor	D.Mü	383. Tóth József	TITÁS
384. Tóth Attila	Barc.	385. Koppány L.	BEAC	386. Czemplé Csaba	HBSE
387. Nemes Béla	BEAC	388. Kiss György	Siket.	389. Szilárd Gábor	K.L.
390. Szabó Ferenc	HVSE	391. Czerpán István	PVSK	392. Ivák Pál	STC
393. Béres Zoltán	Délép	394. Skultéti Z.	SzVSE	395. Kovács Zoltán	Nk.P.
396. Kisházi László	HVSE	397. Szebenyi Béla	Paks	398. Franczia Vilm.	Lend.
399. Bakányi András	Konz.	400. Bartha Péter	SzVSE	401. Vincze Károly	SzMAV
402. dr. Ruda Győző	BEAC	403. Hetényi F.	H/SE	404. Csekk Sándor	Korz.
405. Sándor Attila	Barc.	406. Csürel János	Délép	407. Lovrek Ferenc	Zala
408. Kiss Béla	Járok	409. Bacskó Péter	MEO	410. Szaryi Zoltán	Bács
411. dr. Szücs György	PVSK	412. Rálint Zsolt	Nk.P	413. Simon Lajos	ATSC
414. Marton Ervin	K.Rá.	415. Kovács Árpád	BEAC		

Kérem, a sporttársakat, hogy mind ehhez a névsorhoz, mind a Tájfutás 1983/11-es számában megjelent "Javaslat számítógépes minősítési rendszerre" című cikkben található javaslatához kapcsolódó kérdéseiket, megjegyzéseiket, ellenvetéseiket stb. vagy a Szövetségen keresztül vagy közvetlenül címemre /Hajdú Kálmán Budapest 114 Pf 318 1536/ juttassák el.

A kísérleti feldolgozást nagymértékben megkönnyiténé, ha az ezen az erőssorrendben található sorszámokat a versenyjegyzőkönyvek már az 1984-es évben is tartalmazzák.

Budapest, 1984. február 20.

Hajdú Kálmán

Ifjusági erőlisták az 1983. évi rangsoroló versenyek alapján.

Nyolcból a 4 legjobb eredmény alapján, korcsoportonkénti bontásban. Első szám a korcsoporton belüli helyezés, a második szám az azonosító azaz az összesített ifjusági listán elért helyezés. Sajnos csak 2 jkv. tüntetett fel születési adatokat ezért elképzelhető a kor megállapításában több hiba is.

Fiuk:

1966-1967 /F17-18

1 /1/ Makra Zsigmond 66	OSC	0,0	28/31/	Fay Dániel 67	Tipo	18.89
2 /2/ Sigler Konrád 66	GSSE	5,32	29/32/	Paulovics L. 67	GSSE	20.11
3 /3/ Pálffy Antal 66	ATSC	6,79	30/33/	Koltai Zoltán 67	GSSE	20.19
4 /4/ Rosinger Zsolt 66	PVSK	6,80	31/34/	Mesics Péter 67	SMAFC	20.70
5 /5/ Faggyas László 66	ATSC	7,49	32/35/	Gyuris Csaba 66	SzVSE	20.90
6 /6/ Rudó Károly 66	EEAC	8,76	33/36/	Kapitány S. 66	GSSE	21.15
7 /7/ Kovács László 66	PVSK	8.90	34/38/	Molnár Csaba 67	K.L.	22.41
8 /8/ Argay Gyula 66	BEAC	9.88	35/39/	Zagyai László 67	J.A.	22.46
9 /9/ Moró Tibor 66	PVSK	9.95	36/40/	Adorján Zoltán 66	SMAFC	22.80
10/10/ Erdélyi Kálmán 67	MHD	10.43	37/41/	Mórk Péter	MEAFK	22.86
11/11/ Aradi Richard 66	PVSK	10.54	38/42/	Nagy Attila 67	DVTK	23.07
12/12/ Horváth Pál 66	SMAFC	10.59	39/44/	Marton L. 67	KRA	23.88
13/14/ Bacsiszta András 66	DVTK	10.91	40/45/	Kovalcsik I. 66	Med	24.04
14/15/ Tóth Zsolt 66	HVSE	11.29	41/47/	Kovács Gábor 67	Med.	24.08
15/16/ Maxim Mátyás 66	ATSC	11.34	42/48/	Maczik Zoltán 67	GSSE	24.10
16/17/ Koczka Zoli 66	Sab.	12.65	43/49/	Juhász László 66	HVSE	24.27
17/18/ Örfalvi Árpád 66	Tipo	12.70	44/51/	Szekeres Gy. 66	PVSK	24.64
18/20/ Szabó Endre	Délép	13.94	45/52/	Osvay Péter 67	DVTK	24.69
19/21/ Vass Attila 67	HSSE	14.18	46/53/	Mihaczi Z. 67	Tipo	24.88
20/22/ Grabetz Tibor 67	Vol.	14.88	47/54/	Király Pál 67	SMAFC	25.37
21/23/ Csizmadia János 66	KRa	14.99	48/55/	Szencz A. 67.	KLTE	25.49
22/24/ Gordos Attila 67	E.Sp	15.15	49/56/	Horváth S. 66	Lend.	25.54
23/25/ Nógrádi Csaba 67	PVSK	15.18	50/57/	Horváth A. 66	Medo	25.82
24/26/ Kovács Ferenc 67	PVSK	16.37	51/60/	Kulik Antal 66	Törek	28.21
25/27/ Munkácsi Mihály 66	Szm	16.68	52/64/	Petrák K. 66	Ajka	29.19
26/28/ Valkó Csaba 66	DVTK	18.06	53/65/	Losonczy I. 67	GSSE	29.26
27/29/ Nógrádi Sándor 67	PVSK	18.06	54/66/	Móricz J. 66	HVSE	29.39

55	/68/	Szarvas Gyula 66	DVTK	29.95	122	/217/	Bohus Erik	MEAFC	63.07
56	/69/	Kálmán Ferenc 67	HSSE	30.05	123	/218/	Irányi Attila	PVSK	63.22
57	/70/	Vásárhelyi T. 66	K.L.	30.10	124	/223/	Kondor Levente	DVTK	63.69
58	/72/	Jenei Attila 66	DMü	30.15	125	/226/	Százás Zoltán67	HBSE	64.88
59	/76/	Melláth J. 67	KRa	30.54	126	/228/	Marton Ervin 66	KRa	65.43
60	/77/	Koltay Péter 67	HVSE	30.62	127	/231/	Szebeli István	Siket	66.13
61	/78/	Lantos Péter 67	BEAC	30.75	128	/233/	Paszti György 67	KLTE	67.56
62	/79/	Gillich István 66	Tata	30.81	129	/237/	Mráz Tibor	TIT	68.32
63	/80/	Csecseleyi Csaba	MEAFC	30.89	130	/240/	Mészáros J. 67	Zala	68.67
64	/81/	Erdélyi Gábor	OSC	31.03	131	/243/	Pataki Gábor	K.Bar	69.23
65	/82/	Tölgyes Norbert 67	PVSK	31.80	132	/244/	Broz Gábor 66	Zala	69.41
66	/83/	Reguly Árpád 66	NBSE	32.32	133	/245/	Bacsók Péter	MEDO	69.53
67	/85/	Erdélyi Gyula 66	PMag	32.48	134	/247/	Pillmann G.	Tata	69.93
68	/86/	Illés Attila 66	JVSE	32.57	135	/251/	Virág Csaba	DPa	71.30
69	/87/	Gál János	DVTK	32.98	136	/254/	Harangi Zoltán	Karc	72.38
70	/90/	Koronczay L. 67	OSC	33.65	137	/255/	Nagy László	Tata	73.18
71	/91/	Oláh György	HBSE	34.44	138	/258/	Kovács Árpád 66	BEAC	74.37
72	/94/	Kovács Balázs 67	BEAC	34.88	139	/259/	Németh Csaba	DVTK	74.52
73	/96/	Puskás László 66	GSSE	35.27	140	/260/	Simon Lajos 66	ATSC	74.90
74	/98/	Marina György 67	MgFI	35.71	141	/263/	Hovanez R.	NBSE	76.06
75	/100/	Kovács Zoltán 67	K.L.	36.03	142	/264/	Dominik Géza 67	Volán	76.23
76	/102/	Varga Ferenc	SzM	36.69	143	/267/	Szilárd Gábor67	K.L.	77.41
77	/109/	Maacz Miklós 66	MAFC	38.86	144	/269/	Lovrek Ferenc66	Zala	79.00
78	/111/	Varsányi Attila	Pét	39.61	145	/270/	Alkéri István67	HBSE	79.66
79	/112/	Szász Gábor	PMag	39.68	146	/272/	Marton Ádám	OSC	79.79
80	/116/	Fehérvári P. 67	STC	40.54	147	/275/	Szógi István	Délé	80.14
81	/123/	Cseh Gergő B. 66	MMG	41.65	148	/276/	Székely Zsolt	KLTE	81.45
82	/124/	Rankusz Ernő	DVTK	41.82	149	/278/	Rosta Péter	Tata	82.10
83	/125/	Bognár József 67	Vide	41.97	150	/279/	Nagy Károly 67	Zala	82.49
84	/127/	Gerzsenyi Zsolt	DVTK	42.15	151	/283/	Kovács Róbert	NBSE	85.05
85	/128/	Hegedüs Sándor 66	DMü	42.29	152	/286/	Bóth Csaba 67	Zala	85.84
86	/130/	Bakó Zoltán	HBSE	42.45	153	/287/	Sarkadi István	Sz.V.	85.90
87	/131/	Simon Tamás 66	ATSC	42.70	154	/289/	Sziki László	K.L.	87.78
88	/132/	Schönviszky	GSSE	42.71					
89	/133/	Schmidt Attila	Pét	42.73					
90	/135/	Fekete Zoltán 67	ESP	43.65	/292/	Furka Zoltán 67	Zala		
91	/136/	Fülöp Csaba 66	K.L.	43.96	/293/	Onder Zoltán 67	Pápa		
92	/138/	Boksán Zsolt	DVTK	44.50	/298/	Kemenczey J. 67	GSSE		
93	/139/	Karácsony P. 67	HBSE	44.64	/303/	Kovács Zoltán 67	GSSE		
94	/141/	Dominik Ferenc 67	Vol.	44.75	/306/	Fekete György 67	Volán		
95	/143/	Zsolnay Tamás 67	Tipo	45.47	/314/	Tikli Attila	HBSE		
96	/145/	Hegedüs János 67	Délé	45.74	/323/	Jalšovszki P.	BEAC		
97	/152/	Kónya Miklós	DVTK	48.22	/336/	Kovács L. 67	GSSE		
98	/154/	Fertő Imre 66	Vide	48.52	/339/	Erdélyi Péter	PMAG		
99	/156/	Lujdosó S. 66	DMü.	48.89	/341/	Németh Tibor 67	Zala		
100	/158/	Fritz József	DPa.	49.75	/347/	Batthányi Cs.	K.Bar.		
101	/159/	Nagy Tibor 67	K.L.	49.75					
102	/162/	Horváth Csaba 67	Tata	50.22	1968-1969	/F15-16/			
103	/163/	Gáborik László 67	STC	50.56	1	/13/	Pavlovics G. 68	K.Ra	10.89
104	/167/	Czemla Csaba 66	HBSE	51.03	2	/19/	Pozsgai László 69	MHD	13.45
105	/169/	Pazurek Csaba	PSE	51.77	3	/30/	Herendi Csaba 68	PVSK	18.74
106	/171/	Jacsó Tibor	DVTK	51.85	4	/37/	Zádor Tamás 68	Vol.	22.21
107	/174/	Rác Sándor 67	Délé	52.92	5	/43/	Kálmán László 68	Vol.	23.74
108	/175/	Rác Péter 67	Délé	52.94	6	/46/	Vass Tibor 69	ESSE	24.07
109	/176/	Horváth Gábor 67	Sab.	52.98	7	/50/	Mészáros J. 68	Törek	24.36
110	/178/	Radvánszky S. 66	Bánk	53.55	8	/58/	Tóth Tamás 69	Sab.	26.13
111	/179/	Kocsis Péter 67	OSC	53.72	9	/59/	Zagy Róbert 68	JVSE	26.50
112	/180/	Csonka Tamás 67	Sab.	54.04	10	/61/	Karli Péter 69	HSSE	29.10
113	/181/	Kisházi László 67	HVSE	54.42	11	/62/	Zakariás Máté 68	Törek	29.11
114	/182/	Kiss Gábor 67	SMAFC	54.75	12	/63/	Bobály Csaba 68	Törek	29.19
115	/188/	Sándor Attila 66	K.bar	57.09	13	/67/	Györi Lajos 69	JVSE	29.70
116	/190/	Miskolczi Gábor	PSE	58.00	14	/71/	Vanner Gábor 68	PVSK	30.13
117	/196/	Hetényi Ferenc 67	HVSE	59.21	15	/73/	Márton Attila 68	KRa	30.29
118	/198/	Fuksz Zoltán	Zala	59.49	16	/75/	Lancsár Sándor 69	HVSE	30.51
119	/200/	Németh György	Sab.	59.73	17	/88/	Zsemberi N. 68	Sz.M.	33.15
120	/201/	Gillich György	Tata	59.75	18	/89/	Walter Sándor 68	GSSE	33.19
121	/212/	Kiss Béla 66	JVSE	61.88	19	/92/	Engi Imre 69	HSSE	34.64

20 / 95/Szecsódi Z. 68	OSC	35.27	87 /234/Varsányi Ferenc	Pét	67.73
21 / 97/Doma Imre 68	GSSE	35.33	88 /235/Tüskés Péter	HSSE	68.20
22 / 99/Ágoston Péter 68	Kism.	35.74	89 /236/Fenyves F. 68	Paks	68.28
23 /101/Dékán Zsolt 68	HVSE	36.58	90 /238/Varga István 68	NkP	68.48
24 /103/Meisterics L. 68	KRa	37.19	91 /241/Kopanyec A. 69	K.L.	68.88
25 /105/Lengyel Vilmos 69	Tipo	38.30	92 /242/Hegedüs J. 69	Vol.	69.06
26 /106/Várbiro Zsolt 68	PVSK	38.73	93 /252/Kövei Attila 69	Sz.V.	71.81
27 /108/Gábor Zoltán 68	PVSK	38.85	94 /253/Tamás Tibor 69	MgF	72.02
28 /110/ Várvolgyi Sz.	NBSE	39.51	95 /257/Tösér Gyula 68	JVSE	74.32
29 /115/Mogyorosi T. 68	PVSK	40.31	96 /261/Gion János 68	KLTE	75.40
30 /117/Biró Gergely 69	BEAC	40.62	97 /262/Tóth Zoltán 69	K.L.	75.64
31 /118/Hoog Zoltán 69	PVSK	40.91	98 /265/Kovács Bálint	NBSE	76.64
32 /119/Soós József	DPa	41.08	99 /268/István László	PSE	77.52
33 /120/Hajpál Balázs 68	GSSE	41.42	100 /271/Skrop Róbert	Vide	79.68
34 /121/Lénárt István 68	JVSE	41.54	101 /273/Tomasics János 69	NkP	79.94
35 /122/Dezső Sándor	HVSE	41.56	102 /274/Puskás Tibor 69	DMü	79.98
36 /126/Dósa Zoltán 68	JVSE	42.02	103 /277/Máté Péter 68	Lend	81.79
37 /129/Riczél György 68	PSE	42.33	104 /280/Tóth Róbert	DVTK	82.81
38 /134/Mertler B. 68	Lend	42.96	105 /281/Tóth Gábor	Paks	84.02
39 /137/Soós László 69	Törek	44.42	106 /282/Holczer András	MHD	84.65
40 /140/Reich József 68	Volán	44.74	107 /284/Czene Zoltán 69	KLTE	85.29
41 /142/Nádudvari Z. 68	MMG	45.41	108 /291/Makra József 69	PMAG	89.29
42 /144/Csatlós Ferenc 69	PVSK	45.55			
43 /146/Likhanecz L.	HVSE	45.90	90 pontosok :		
44 /147/Mucs István 68	MHD	46.19	/296/ Kiss Pál 69	Volán	
45 /148/Nagy Zoltán 69	JVSE	46.87	/297/ Nagy János	DVTK	
46 /149/Bradánovics 68	KRa	47.72	/302/ Princz Attila	GSSE	
47 /150/Ipsics László 68	Tipo	47.82	/305/ Hugyecz Zoltán	PMAG	
48 /151/Kaprin György 69	Sab.	47.89	/307/ Varga Koppány 68	KFKI	
49 /153/Németh Zalán 68	Törek	48.46	/308/ Mátrai Róbert 69	SzV.	
50 /155/Jakus Gyula	JVSE	48.85	/309/ Havasi István	DVTK	
51 /157/Nemoda Ferenc 68	JVSE	49.47	/310/ Horváth Csaba 69	PVM	
52 /164/Viktor Csaba	NBSE	50.81	/311/ Gallai Péter 69	Vide	
53 /165/Uramovszky G.	K.L.	50.81	/313/ Kovács Péter 69	MEDO	
54 /166/Fekete Gábor 69	HSSE	50.96	/315/ Gyenes Zsolt 68	JVSE	
55 /168/Szandi Péter 69	HBSE	51.07	/319/ Dankó Attila	HBSE	
56 /170/Nagy Gábor 68	NIKE	51.80	/322/ Farkas Tibor	HVSE	
57 /172/Csecs Sándor 69	Esp.	51.86	/329/ Szücs Gábor	PVSK	
58 /173/Kapitány A. 68	KLTE	52.64	/330/ Scheltez Károly 69	PVSK	
59 /177/Tisztartó Cs.69	PVSK	53.21	/332/ Berecz Miklód 69	K.L.	
60 /184/Kiss Attila 68	SzV.	55.80	/333/ Kiss Andor 69	Volán	
61 /185/Kolyvek L. 68	ME AFC	55.98	/334/ Kiss István	PVM	
62 /186/Balogh Zoltán 69	Sab.	56.42	/335/ Schmitkó György	DVTK	
63 /187/Nagy Tibor 69	JVSE	56.95	/337/ Szentgyörgyi 68	Törek	
64 /189/Veress Péter 68	SzM	57.97	/338/ Szarvas György	JVSE	
65 /191/Janicsek József	PSE	58.10	/342/ Biró Tamás 69	HSSE	
66 /192/Krassóy Csaba 68	PVSK	58.41	/343/ Schulteisz G.69	KFKI	
67 /193/Felföldi Barna 68	SzV	58.66	/344/ Zimányi Péter	Esp	
68 /195/Faska Péter 68	K.L.	58.83	/345/ Molnár Tamás	Esp	
69 /197/Bujdosó Tibor 68	DMü	59.26	/346/ Mizesák Mihály	PSE	
70 /199/Goldman Róbert 68	KFKI	59.58	/349/ Juhász Zsolt	HBSE	
71 /202/Bezerédi Ákos 69	MgFI	59.79			
72 /203/Halaj László 68	JVSE	59.80	1970-1972 /F13-14/		
73 /204/Tillhof Zoltán 69	PSE	60.22			
74 /206/Tassi Attila	HVSE	60.50	1 / 84/Zakariás Péter 70	Törek	32.41
75 /207/Sipos Tamás 69	Vide	61.04	2 / 93/Soós Ferenc 70	DPa.	34.85
76 /208/Báder Attila 69	ME AFC	61.16	3 /104/Erdélyi Kriszt.70	MHD	38.03
77 /210/Bodnár Tamás	Esp	61.24	4 /107/Hajdu Martin 70	KFKI	38.79
78 /213/Vizi István 69	Paks	61.96	5 /113/Bodri Péter 70	Vide	39.70
79 /215/Kovács Péter 69	MEDO	62.87	6 /160/Vizi Csaba 70	Pápa	49.95
80 /216/Sudár Péter 69	Volán	62.99	7 /161/Katona Zoltán 70	DPa	50.13
81 /219/			8 /194/Vinceze Attila 70	HVSE	58.69
82 /222/Szücs Péter 69	KFKI	63.67	9 /209/Polya Zoltán 70	Törek	61.16
83 /224/ Nagy Gábor 68	Zala	64.33	10 /211/Kifer Gyula 72	Vide	61.74
84 /225/Kovács Zoltán	MEDO	64.85	11 /214/Erős Barna 71	GSSE	62.09
85 /227/Zámbó Zsolt 68	NkP	65.14	12 /220/Sass Pál 71	Esp	65.27
86 /230/Magyar Attila 68	HBSE	66.00	13 /221/Galló László 70	GSSE	65.32

14	/229/Kisharti Ferenc 71	KRA	65.96	28	/49/Tóth Eszter 67	Tip	22.47
15	/232/Panyi Péter 70	PSE	66.88	29	/50/Illés Judit 67	DMü	22.87
16	/239/Rátkai Róbert 70	HVSE	68.63	30	/53/Jakobsen Nóra 66	KFK	23.52
17	/246/Bátor Szilárd 71	ESp	69.54	31	/54/Tóth Marianna 67	PVS	24.92
18	/248/Bakos Béla 70	JVSE	70.05	32	/55/Scheighoffer E. 66.	PTX	25.00
19	/249/Ballagó Zsolt 71	JVSE	70.25	33	/56/Márkus Éva 66	Ajk	26.09
20	/250/Császár László 71	HVSE	70.48	34	/59/Klinka Judit 67	Tip	27.79
21	/256/Tornai Szabolcs 71	GSSE	73.26	35	/60/Balogh Edit 66	Kar	27.82
22	/266/Kiacz Benedek 70	GSSE	77.33	36	/62/Soós Éva 67	Kar	28.32
23	/285/Nagy Gábor 71	JVSE	85.64	37	/64/Romváry Kriszta	Tip	28.82
24	/288/Csepregi Tibor 70	KRA	86.85	38	/65/Cserháti Györgyi	K.L.	29.33
25	/290/Tóth II. László 70	JVSE	89.19	39	/66/Csizmadia Csilla 67	MgF	29.41

90 pontosok:

/294/ Szabad Ferenc 70	ESp	41	/73/Sajben Katalin 67	MgF	31.14
/295/ Borbás Nándor 71	Mész.	42	/76/Pajor Enikő	Sab	31.58
/299/ Bedő Péter 70	PMAG	43	/77/Garami Eszter 67	PVS	31.69
/300/ Varga András 70	PMAG	44	/82/Albert Erzsébet 67	Ajk	32.54
/301/ Laczkovics G. 71	JVSE	45	/85/Kerese Andrea 67	BEA	33.08
/304/ Gindl Dénes 70	Sz.V.	46	/88/Takács Gy.	NIK	34.97
/312/ Terenyei Róbert 71	JVSE	47	/90/Király Tünde 66	Dél	35.34
/316/ Papp Gábor 70	PSE	48	/103/Csenki Ilona 67	JVS	37.64
/317/ Horváth Zoltán 70	Eger	49	/104/Kovács Agnes 66	PTX	37.69
/318/ Berdo Zoltán 71	Mész	50	/106/Böszörményi K. 67	Sze	38.00
/320/ Hajas Bertalan 71	GSSE	51	/107/Ambró Agnes	OSC	38.11
/321/ Zánkay Balázs 71	BEAC	52	/108/Kaltanetzker J.	BEA	39.20
/324/ Tóth I. László 70	JVSE	53	/111/Nagy Judit 67	NBS	39.50
/325/ Braz Zoltán 70	MEAFc	54	/116/Mihalics Tünde 66	PVM	40.13
/326/ Sümeghy György 70	GSSE	55	/120/Kordás Erika 67	SzV	40.84
/327/ Szupper Attila 71	Völán	56	/121/Burka Anikó 66	SzH	41.09
/328/ Szovő Endre 70	PMAG	57	/125/Zsigmond Judit	DVT	42.73
/331/ Gönczi Róbert 72	PSE	58	/127/Zolyomi Emese	Esp	43.22
/340/ Juhász Béla 71	JVSE	59	/132/ Kiss Erika 66	DMü	44.24
/348/ Dózsák János 70	HBSE	60	/135/Biró Ildikó 67	SzV	44.78
		61	/136/Izso Szilvia	Tja	46.02
		62	/146/Ivándi Edit 67	NBS	50.67
		63	/147/Szokol Éva 66	Dél	51.22
		64	/151/Harasz Ildikó 66	PVM	53.57
		65	153/Pribék Anita 67	KFK	54.68
		66	/156/Natovitz Andrea	ATS	55.34
		67	/161/Grubánovics E. 66	Sab	56.47
		68	/162/Kutassy Móni 66	DMü	56.50
		69	/166/Diószegei Éva 66	Uj	58.38
		70	/167/Horváth Zsuzsa 66	Sab	58.49
		71	/179/ Margittai	ATS	65.38
		72	/184/Végh Tamara	KIr	66.79
		73	/186/Csurgay Eszter 67	BEA	67.81
		74	/187/Ecsédy Katalin	Esp	69.15
		75	/189/Nagy Emőke 67	OSC	71.12
		76	/196/Bujdosó Erika	ATS	83.52
		77	/211/Nagy Éva	KIr	90.00

Leányok:

1966-1967 /N 17-18/

1	/1/Kalo Edina 67	DVT	0,0	68	/162/Kutassy Móni 66	DMü	56.50
2	/2/Pintér Zsuzsa 66	PSE	2,21	69	/166/Diószegei Éva 66	Uj	58.38
3	/3/Ferenczy Timea 67	K.L.	4.62	70	/167/Horváth Zsuzsa 66	Sab	58.49
4	/4/Juhász Julia 67	HVS	4.73	71	/179/ Margittai	ATS	65.38
5	/5/Tóth Klára 66	Sab	5.64	72	/184/Végh Tamara	KIr	66.79
6	/6/Kopasz Mariann 66	Tip	7.36	73	/186/Csurgay Eszter 67	BEA	67.81
7	/8/Ludnay Zsuzsa 67	Esp	8.94	74	/187/Ecsédy Katalin	Esp	69.15
8	/9/Németh Petra 66	Tip	9.34	75	/189/Nagy Emőke 67	OSC	71.12
9	/10/Reiser Gabi 66	Tip	9.40	76	/196/Bujdosó Erika	ATS	83.52
10	/13/Csillag Vera 67	Esp	10.14	77	/211/Nagy Éva	KIr	90.00
11	/15/Bérczes Krisza 67	DVTK	10.44				
12	/16/Csala Judit 66	DVTK	10.56				
13	/18/Szóládi Anna. 67	HSS	10.88				
14	/19/Györfy Gabi 67	GSS	11.33				
15	/20/Lovas Agnes 67	PVS	11.53				
16	/23/Szakács Timea	MgF	13.58				
17	/24/Korona Tünde 67	GSS	14.30				
18	/26/Ládi Dóra 66	DVT	14.91				
19	/28/Biró Aletta 67	BEA	16.24				
20	/31/Kiss Andrea 66	HSS	16.65				
21	/33/Agoston Erika66	Kis	17.08				
22	/38/Mátyás Györgyi 66	Sab	19.53				
23	/39/Sebők Zsuzsa 66	Sze	19.77				
24	/40/Ficzere Judit	Esp	19.81				
25	/43/Györfy Agnes 67	GSS	20.24				
26	/44/Nyircsák Katalin 66	Ti	20.37				
27	/45/Szabon Márta 66	KFK	20.56				

1968-1969 /N 15-16/

1	/7/Tóth Réka 69	Tip	8.47
2	/11/Frank Krisztina 69	Esp	9.57
3	/12/Kovács Ildikó 69	PVS	9.80
4	/14/Geosits Bea 68	HVS	10.20
5	/17/Kiss Kinga 68	HVS	10.85
6	/21/Argay Katalin 69	BEA	12.91
7	/22/ Jaksa Andrea 68	GSS	13.27
8	/25/Horváth András 69	Sab	14.75
9	/27/Bors Melinda 68	HSS	15.13
10	/29/Gáti Eszter 68	OSC	16.35
11	/30/Cseresznyés Á 68	Tip	16.58
12	/35/Jávorics Éva 68	HVS	17.76
13	/36/Nyerges Judit 69	Esp	18.49
14	/41/Szabó Zsuzsa 69	Ajk	19.84

15	/ 42/Beri Györgyi	HVS	20.01	82	/176/Borsos Gabi 69	KFK	62.02
16	/ 48/Váradi Mónika 68	Sze	22.37	83	/177/Kasichnitz Erika69	SMA	62.83
17	/ 51/Ballagó Éva 69	JVS	23.02	84	/178/Lovas Zsuzsa 68	Sze	63.71
18	/ 52/Wengrin Agnes 69	HSS	23.07	85	/180/Pálffy Enikő 68	ATS	65.41
19	/ 57/Csermák Anna 69	Sze	26.22	86	/181/Kiss Ágnes	KLT	66.04
20	/ 61/Demvály Kriszti 68	Tip	27.92	87	/182/Hasznos Judit 69	HSS	66.57
21	/ 67/Juhász Judit 69	JVS	29.76	88	/183/Felföldi Hajnal 69	SzV	66.60
22	/ 68/Boa Edit 69	Ajk	30.33	89	/185/Pincés Mária	DVT	67.02
23	/ 69/Gazdag Zsuzsa 68	GSS	30.44	90	/192/Szecsódy Vera 69	BEA	73.24
24	/ 70/Lajter Ildikó 69	SzV	30.55	91	/195/Váradi Erika 68	Sze	82.94
25	/ 72/Balogh Piroska 68	SzV	31.05	92	/197/Karikó Erzsébet 69	Sze	83.64
26	/ 74/Zelena Dóra	DVT	31.27	93	/199/Ott Gabi j	KTE	86.47
27	/ 75/Erődi Ildikó 69	HSS	31.57	94	/201/Tóth Annamária	JVS	87.11
28	/ 78/Reményi Márta 69	Zal	31.79	95	/202/Forgács Kinga 69	GSS	87.31
29	/ 79/Szöcs Szonja 69	GSS	31.93				
30	/ 80/Varga Erzsébet	KTE	32.10		90 pontosak:		
31	/ 81/Zlaczky Edina 69	DVT	32.21	/206/	Gergác Katalin	Sab	
32	/ 83/Fekete Edit 69	ESp	32.90	/208/	Kovács Piroska 69	Sze	
33	/ 84/Tőke Tünde 69	Sab	32.90	/210/	Lehoczki Tünde 69	Dpa	
34	/ 86/Romváry Kata 68	Tip	33.23	/212/	Oláh Hedvig 68	DPa	
35	/ 87/Dombos Ildikó 69	Zal	33.43	/213/	Miskolczi Erika	Sze	
36	/ 89/Vasvári Kriszti 69	MMG	35.26	/214/	Papp Vera	PSE	
37	/ 93/Belánszky Kati 69	MMG	36.01	/216/	Holarovszky E.	Tör	
38	/ 94/Vorsatz Diana 68	BEA	36.32	/218/	Széki Marianna	K.L.	
39	/ 95/Turgonyi Dóra 68	BEA	36.78	/220/	Matovics Andrea 69	ATS	
40	/ 96/Kordás Erika 68	SzV	36.84				
41	/ 97/Németh Mária 69	DVT	36.84	1970-1973	/N 13-14/		
42	/100/Valkony Zsuzsa 68	K.L.	37.42	1	/ 32/Imre Timea 70	HVS	16.96
43	/105/Domokos Éva 68	K.L.	37.95	2	/ 34/Tóth Ildikó 71	Sab	17.51
44	/ 109/Éze Erzsébet 69	Sze	39.21	3	/ 37/Jancsó Beáta 70	Sab	18.69
45	/110/Várfoki Gabi 68	K.L.	39.25	4	/ 46/Komár Éva 71	Tip	21.69
46	/112/Wieger Katalin 69	Vol	39.73	5	/ 47/Argay Márta 70	BEA	21.74
47	/114/Kálmán Katalin 68	JVS	39.87	6	/ 58/Horváth Klára 70	MHD	26.58
48	/115/Pfeiffer Zsuzsa 69	SMA	40.00	7	/ 63/Zádori Gabi 70	SzV	28.48
49	/117/Csillag Katalin 69	ESp	40.28	8	/ 91/Lovasi Kati 71	ESp	35.63
50	/118/Buchberger Edit 69	PVS	40.65	9	/ 92/Pokk Timea 70	Vid	35.84
51	/119/Rédei Judit 68	GSS	40.76	10	/ 98/Kanyári Csilla 70	MgF	36.93
52	/122/Szépalfvai M.	KLT	41.74	11	/ 99/Deseő Orsolya 72	K.L.	36.98
53	/124/Skerletz Imola 68	SMA	42.69	12	/101/Ludnay Kati 70	ESp	37.45
54	/126/Kovács Beáta 69	Sab	43.15	13	/102/Baldi Katalin 70	BEA	37.46
55	/128/Bösze Katalin 68	JVS	43.60	14	/113/Csányi Edit 70	SzV	39.84
56	/129/Régulyi Andrea 69	NBS	43.76	15	/123/Fibi Krisztina 70	MgF	42.51
57	/130/Nede Anikő 68	ATS	44.07	16	/145/Riczél Zsuzsa 70	PSE	49.28
58	/131/Tömördi Gabi 68	SMA	44.17	17	/148/Varga Erika 70	STC	51.37
59	/133/Gönczi Vera 69	PSE	44.44	18	/149/Szabó Mónika 71	GSS	52.20
60	/134/Naurik Andrea	MgF	44.51	19	/155/Rakonczi Kata 70	BEA	55.24
61	/137/Keller Mária	Sze	46.53	20	/157/Szikra Dorottya 71	PSE	56.18
62	/138/Igchjnit Erika 69	SMA	46.56	21	/159/Vaspöri Róza 70	HVS	56.38
63	/139/Tóth Teréz	Sab	46.71	22	/171/Bussánszky K. 71	K.L.	60.62
64	/140/Buchberger Éva 68	PVS	46.76	23	/172/Varga Anikő 71	Tör	60.73
65	/141/Döbrösy Eszter 69	Tip	47.68	24	/173/Kiss Emilia 70	PVM	61.62
66	/142/Marosfalvi Móni	GSS	48.09	25	/188/Hegedüs Kati 72	Vol	70.10
67	/143/Tillhof Regina 68	PSE	49.07	26	/190/Miskolczi Anna 71	Sze	71.92
68	/144/Bodrog Ágnes 69	PVS	49.21	27	/191/Vaspöri Natali 70	HVS	72.62
69	/150/Csipkay Eszter 69	Tip	52.52	28	/193/Erchegeyi Kriszta 71	MHD	78.94
70	/152/Szamosközi A.	Sze	54.60	29	/194/Ferenczy Julia 72	K.L.	82.87
71	/154/Juhász Judit 69	HVS	55.09	30	/198/Ballér Borbála 70	KRa	83.75
72	/158/Varjasi Ilona 69	Tör	56.28	31	/200/Blum Henriette 70	SzV	86.72
73	/160/Udovcova Nelli 68	SzM	56.42	32	/203/Tóth Anita 71	HVS	87.74
74	/163/Máté Erzsébet 69	Ajk	56.66	33	/204/Skerletz Noémi 72	SMA	89.18
75	/164/Pósa Erika	Tör	57.45				
76	/165/Blaga Mária	Sze	57.66		90 pontosak:		
77	/168/Balázs Gyöngyi	MgF	58.70	/207/	Vavrik Andrea 73	MgF	
78	/169/Nagy Zsuzsa 69	JAP	59.43	/209/	Tomasics Zsuzsa 70	NkP	
79	/170/Gál Teréz	JAP	59.49	/215/	Varga Anikő 71	HVS	
80	/174/Albrecht Stefi	K.L.	61.69				
81	/175/Fási Marianna	DVT	61.80				

Oláh Katalin 68 MgF 1983-ban nem indult ifjúsági vagy serdülő kategóriában, ezért nem szerepelhet ezen a listán. Néhány rövidítés magyarázata: KTE= Kisteleki TE; Sze= Szentesi VSE; SzV = Szegedi VSE; SZM = Szolnoki MÁV MTE; Vol = Szfv. Volán; KRa = Kaposvári Rákóczi; Klr = Kazincbarcikai Irinyi DSK; Uj= Ujszászi DSK; Ajk= Ajkai Bányász; JAP= Jászapáti

Különböző számítástechnikai ok miatt szükséges, hogy a klubok minél rövidebb rövidítést kapjanak. Az érthetőség megtartása érdekében 3 betűs rövidítéseket javaslok.

Ismételten kérek mindenkit, amennyiben megoldható, nevezésében és a jegyzőkönyvekben lehetőség szerint tüntessék fel a versenyző születési évét és a zárójelben található azonosító /ranglista/ számát.

FIGYELEM! A fenti listában több hiba van. Néhányat megtaláltunk, kijavítottunk, de - nyomdatechnikai okok miatt - minden korrekciót mér nem tudunk elvégezni. Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy ez nem hivatalos ranglista és még egyszer kérünk mindenkit, hogy észrevételeit juttassa el az MTF Sz vagy Hajdú Kálmán címére!!!

1986-ban:hivatalos Világ Kupa

/Folytatás a 49.oldaláról./

a norvégoknak a Világ Kupáért, úgy nekünk is meg kell küzdenünk ötletünk elismeréséért. Ami a mi VB-nket illeti egy kivétellel teljes elismerést kaptunk a rendezésért. A svédek ugyanis feljegyzést küldtek a TB-nek, hogy túlléptük a megengedett szintnormákat. /Otthon ezzel magyarázták férfi futóik gyengébb szereplését. /A TB kérdéseire azt válaszoltam, hogy lépésünk az adott kitűnő terepen tudatos volt, a brit ellenőrök is partnerek voltak ebben, és hogy kár lett volna egy rossz szabályért feláldozni egy kitűnő terepet. A svájciak, bár nem vallották be, szintén megszegték ezt a szabályt, a franciák pedig, az 1987. évi VB rendezői már most közölték, nem tudják betartani a normát. Elmondtuk azt is, hogy a túllépést azért nem hozhattuk korábban nyilvánosságra, mert akkor, a nagy szintkülönbség miatt kikövetkeztethető lett volna, hogy hol lesz az egyik versenyhelyszín. Egyébként egyöntetű a vélemény: összehatását tekintve a magyar VB volt az eddigi legjobb rendezvény.

-Hallhatnánk pár szót a további VB-kről?

-Az ausztrál VB térképei már gyakorlatilag készek. A jelentős állami támogatás miatt a rendezőknek nincsenek anyagi gondjaik. Egyetlen negatívum: nincs tartalék területük. A francia VB kiszemelt terepei közül egyet el kellett vetni. A terepi munka még nem kezdődött meg! Az 1989. évi VB-t a svédek kérték. A TB engem terjesztett fel ellenőrnek. Mivel a kongresszus ezt szinte biztos, hogy jóvá hagyja, a svéd szervezők röviden beszámoltak már tevékenységükről. Már többet tettek az 1989. évi VB-ért, mint a franciák az 1987. éviért... Az előjelentkezések alapján a következő VB-helyszínek az alábbiak szerint alakulnak: 1991: Kanada, 1993: NSZK, 1995: Dánia. Ami a sítájfutó VB-ket illeti 1986-ban Bulgária, 1988-ban pedig Svédország lesz a házigazda

---

F számunk képeiről: Címlap. Skerletz Ivánt, az MTF Sz főtitkárát jó munkája elismerésül a Magyar Népköztársasági Sport Érdemérem ezüst fokozatával tüntette ki a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa. A kitüntetést Buda István államtitkár, az OTSH elnöke adta át. + Alsó képünkön a Csehszlovákiában ősszel megrendezett Barátság Kupa férfi váltószámának eredményhirdetése látható. Jobb oldalon a bronzérmes magyar váltó tagjai. Hátsó borítónk Gunnar Bergkrantz svéd fotóriporter felvétele a sítájfutó VB két aranyérmes svéd váltójáról.

TÁJFUTÁS. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő és tördelőszerkesztő: Harcsa Gábor. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 31. II. emelet. Telefon: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /Bp. V. József nádor tér 1. 1900 / közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyes szám ára: 5,40. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság útja 6.
Index sz: 25-287
Sportpropaganda

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

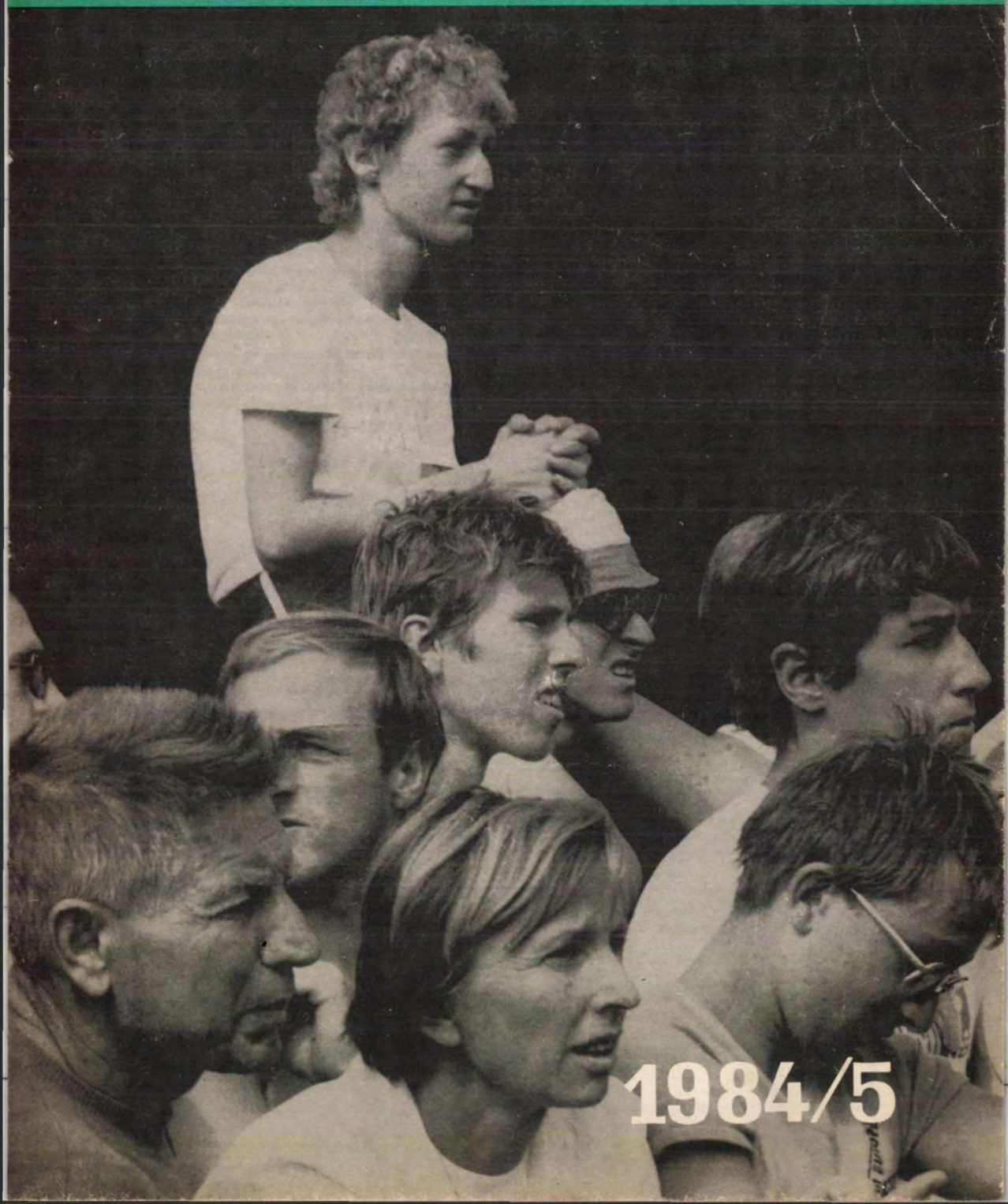
Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.

ARA: 5.40 Ft

TÁJFUTÁS

1984/5

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSzlÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, VII., Garay u. 20. szám alatti sportruházati szakboltban.

423-385

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétfő–Kedd–Szerda–Péntek: 8–16.30

Csütörtök: 8–17.30

Szombaton zárva!

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

5. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV., Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1984. június hó. Terjeszti a Magyar Posta. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31. II. em. Tel: 327-177.

Nyomdában van már a Szélrózsa legújabb száma. A korábbi évek tapasztalatai alapján az MTFSZ azonban a közel ezer helyett alig több mint négyszáz példányban tervezi kiadni az évkönyvet.

Mivel a papír elég drága, azért kényszerül rá az MTFSZ erre a nem éppen optimális intézkedésre. Akik "komplett" Szélrózsához akarnak jutni, jól teszik, ha igényüket már most jelzik a megyei- illetve a területi szakszövetségeknek, hogy azok, az adatok összesítése után továbbítsák az MTFSZ-be. Az évkönyv egyes részéről azonban különnyomatok készülnek/pl. címjegyzék/ amelyet a térképekhez hasonlóan megvásárolhatnak majd az érdeklődők.

Néhány mondat az évkönyv tartalmáról. Tartalmazza majd, a már említett címjegyzék mellett a VB képes krónikáját, helyet kap benne a magyar tájfutó-sport történetének ma már nehezen hozzáférhető dokumentációja és még több más érdekes írás is.

Megjelenésének pontos dátumát még nem tudjuk közölni, de mihelyt az egyes különnyomatok illetve a komplett évkönyv elkészül, a Népsportból megtudhatják az érdeklődők.

H. G.

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

Május 7.-én ülést tartott az MTFSZ elnöksége. Slezák István elnök bevezetőjében külön köszöntötte Bak Antalt a Magyar Néphadsereg mérnök ezredesét, aki elmondta a honvédelmi felkészítés és a tájfutás fejlesztése érdekében tett - a terep- és térképismeret minden szintű szélesítésével kapcsolatos - javaslatait. Többek között a következőket mondotta: "Nem idegen tőlem a sportág, azért is ismerkedtem meg vele, hogy a katona és a terep viszonyát más szempontból is láthassam. A minél jobb állóképesség és tisztánlátás érdekében kölcsönös viszonyt szeretnénk kialakítani; adnánk a hadsereg segítségét és számítanánk a sportág segítségére." A hosszas részletezés helyett néhány szóban a későbbi lapszámokban még minden bizonnyal többször is térítékre kerülő témáról: a Honvédelmi Minisztérium gondozásában rövidesen megjelenik egy Tereptan könyv; 1985 januárjában módszertani foglalkozást tartanak a földrajztanároknak; nyílt verseny szöveget tervezik a Hungária Kupán; tervezik a budai-, ezen belül pedig a II. és a XII. kerületben található iskolák tájfutókultúrájának és ezzel együtt honvédelmi előképzésének fokozott támogatását.

A témához minden elnökségi tag hozzászólt. A mérnök ezredes neveket, tippeket kapott: kiket lenne célszerű ebbe a munkába bevonni, és hogy melyek lehetnek majd a gyenge pontok. Lesz-e oktató bázis, lesz-e elég számú tájfutáshoz értő oktató? Elmondták a megjelentek, hogy új, modern módszertani oktató táblák kellenének. Döntés született, hogy alakuljon meg egy operatív bizottság és kezdje meg a munkáját.

Ezt követően a megjelentek elfogadták dr. Szarka Ernőnek az IOF Technikai Bizottsági üléséről készített jelentését, állást foglaltak az 1985-től bevezethető és az OTSH hatáskörébe tartozó sportági szabályokról. Az elnökség megszavazta, hogy az előterjesztésbe bekerüljön a 13-14 évesek nappali egyéni bajnokságának kérdése is. Ezt követően az 1985. évi versenynaptár tervezet került napirendre. Skerletz Iván főtítkár bejelentette, hogy jövőre ismét megrendezzük a Hungária Kupát, a helyszín a Duna-Tisza köze lesz.

Az elnökségi ülésen egyébként heves vita keletkezett, miután az egyik résztvevő az OCSB megszüntetését javasolta. Érvek hangzottak el mellette és ellene. Nagyon érdekelné szerkesztőségünket, ha minél több olvasónk megírná ezzel a témával kapcsolatos és megfelelő indokokkal alátámasztott véleményét.

A legérdekesebb nyilatkozatokat a TÁJFUTÁS rendszeresen közölné.

Jugoszlávia bemutatkozik

Növekvő érdeklődés

Az 1983. évi magyarországi világbajnokságon új résztvevőt köszönhetett a tájfutóvilág. Jugoszlávia válogatottja először indult VB-n. Mi magyarok ennek többszörösen örültünk. Déli szomszédainkkal fennálló sportkapcsolataink tájfutásban eddig ugyanis szerények voltak. De tény, barátaink tőlünk tanultak el sok mindent és kb. ott tartanak ma, mint mi 15 évvel ezelőtt.

Jugoszláviában a tájfutás a felszabadulás után 50000-es katonai térképeken, 3 fős csapatversenyekkel kezdődött a klasszikus természetjáró-turaversenyek szabályai szerint. Az első külföldi tapasztalatszerzésre 1968-ban került sor, amikor a zágrábiak Pécsert, a Mecsek kupán vettek részt. 1969-ben Bulgáriában jártak az újvidékiek. Viszonzásképpen a PVSK futói is indultak Zágrábban. E találkozás után új alapokra került a tájfutás. Az első, IOF szabályai szerint rendezett versenyre 1974-ben Zágrábban került sor. 1975-ben pedig Újvidéken. Ezekre a viadalokra már javított, 1:20000-es méretű, "kifestett" térképek kerültek kiadásra. 1975-ben 4; 1976-ban 7; 1977-ben pedig már 11 egyéni viadal került megrendezésre, tavaly pedig már 30 verseny volt Jugoszláviában. Ezeket elsősorban a már kialakult tájfutó központok rendezik, elsősorban Belgrád, Novisad, Nestin, Varasdin, Virovitica és Zágráb térségében. A legtöbb klub, szám szerint tizenöt, Szerbiában működik. Ma mintegy 30-35 klubnak van tájfutó szakosztálya. Ezek közül csak 5 kifejezetten tájfutó, a többi a hegyászó szakosztállyal közös.

Jugoszláviában még nincs önálló tájfutó szövetség. A Planinárski Savez; a Hegymászó Szövetség egyik szekciójaként működnek. Napjainkban egy nestini orvos, dr. Borislav Stefonvic a szekció vezetője. "Boro" volt a jugoszláv csapat vezetője Zalaegerszegen, Predrag Zatezalló kíséretében.

Az első IOF jelkölcs szerinti színes térkép 1981-ben egy Zágráb melletti terpről és a Fruska Goráról készült, idegen segítséggel. Zágrábban svédek, Nestinben svédek és magyarok, /PVSK/ helyesbítettek. A PVSK készítette a következő Duna Kupa térképét is. Zolarek, Palatiniski, Göbölös mellett tanulva már felnőtt önálló térképjavító szakember-gárdájuk van. 5000-es alaptérképpel dolgoznak, melyet a honvédséggel való egyeztetés után a Földmérő Hivataltól kapnak.

A nyomdai munkálatok helyben történnek. Egy-egy térkép /1000 db/ előállításának költsége 40.000 dinár körül van.

Jugoszláviában 35 elismert, bejegyzett sportág van. A tájfutás még nem az. Eppen ezért anyagilag nagyon sok ismerős gonddal küszködnek. Egy-egy vállalalati bázis, egy-egy reklám alapvető gondokat old meg. Óriási segítség ez, hogy csak a Yassa sportáru céggel való kapcsolatokra utaljunk.

Tény, hogy jugoszláv sportbarátaink nagyot léptek előre, de még nagyon sok kérdést kell megoldaniok. Többek között a tömegesítést, az edzőkérdést is.

1970-től, amióta rendszeresen feltűntek az Eötvös kupákon és a November 7 emlékversenyeken, előreléptek. Ennek egyik kézzelfogható következménye az 1982. évi IOF tagságuk.

Az IOF tagság kötelez. De jól élnék vele. Ezt mutatta a Viroviticában megrendezett olasz-osztrák-jugoszláv hármasviadal, és ezt bizonyítják a nemzetközi Yassa-Duna kupa versenyek. S ez tűnik ki az 1984. évi Duna kupa, valamint a két napos zágrábi /Varasdin-Virovitica térsége/ verseny előkészületeiből is.

Nő irántuk az érdeklődés. Ezt példézza, hogy idén márciusban Újvidéken edzőtáborozott, Thonnal, Sagvoldennel az élen a teljes norvég válogatott keret. Közös edzésekre, edzőversenyekre is sor került.

Kiss Endre

Újvidékiek az idei Pécsi Tájfutó Napokon

A PÁLYABERAJZOLÁSRÓL

A tájfutó feladata, hogy számára ismeretlen terepen, térkép segítségével a lehető legrövidebb idő alatt teljesítse az előírt pályát. A versenybizottság feladata pedig ehhez megfelelő /lehetőleg mindenki számára egyenlő/ feltételek biztosítása. Ehhez elengedhetetlen a jó térkép és pálya, de nem elég. A versenyző a teljesítésre váró pályát térképen kapja meg. De nem mindegy, hogyan. Erről szólok most.

A pálya háromféle módon kerülhet a versenyző térképére. Mindhárom módszernek vannak előnyei és hátrányai:

I. Benyomatás

Történhet nyomdailag /MNTI/, vagy a szövetség pályanyomó "masinájával".
Előnyei: pontos, szép, jól látható, kisebb esőt is elvisel. Hátránya: csak nagy létszámról /10-15 fő fölött/ érdemes alkalmazni, helyszíni nevezést csak erősen korlátozott számban tesz lehetővé, hiszen bizonytalanra kategóriánként 4-5 plusz térkép benyomatása is /8-10 Ft-os térképár mellett/ 600-800 Ft-os pénzkidobást jelenthet.

II. Berajzolás

A versenybizottság a térképeket pár nappal a verseny előtt rajzolja be. Hátránya, hogy itt is előre kell tudni a pontos létszámot, előfordul, hogy néhány térképet elrajzolnak, s ilyenkor ha nem ellenőrzik a berajzolást a versenyző kezébe kerülhet a rossz pálya. Ez persze elkerülhető.

Berajzolni vagy piros golyóstollal, vagy "pályalila türost"-tal szoktak. Az előbbi nem megfelelő színű, gyakran halvány. Az utóbbi izzadságra, vagy egy csepp harmatra kisilabilizálhatatlan lila tengerré változtatja a térképet. Persze sajnos nem lehet minden szövetségnek pályanyomó gépe, így ma ez a leggyakoribb módszer.

III. Mintatérképről a versenyző a rajt után rajzolja be a térképét.

Van olyan javaslat, hogy B kategóriás versenyeken tegyék általánossá ezt a módszert.

A versenyszabályzat lehetővé teszi ezt is, remélem nem sokáig. Előnye: pontosan annyi a berajzolt térkép, amennyi kell. Ha van elég tisztá térkép, korlátlan helyszíni nevezésre van lehetőség. Hallottam egy ilyen indoklást is: "Ha elrajzolják a térképet, nem szidhatják a versenybizottságot". Ez így igaz is, de a tájfutó pályán megoldandó feladatai közt a pályarajzolás nem szerepel. /Ez a megoldás a

szabályzatban egy szükségmegoldás maradványa/. Lehet, hogy egyszer kifejlődik egy sportág, amit asztalnál üznek, s abból áll, hogy minél rövidebb idő alatt lemásoljanak a versenyzők egy mintapályát. Előnye, hogy régi, elavult, vagy nem létező terepről készült térképeken is végezhető. De maradjunk a kevésbé részletgazdag, pontatlanságait hamar kimutató tájfutótérképeknél, s a tájfutóknál. Az, hogy a pályarajzolás kiegészíti a tájfutó feladatait, elfogadható, de az, hogy egyes esetekben viszont apró, de utólag korrigálhatatlan figyelmetlenség miatt 10 perceket veszítsen, esetleg a verseny feladására kényszerüljön a versenyző, az nem. Nem tartom igazságosnak azt, hogy aki a rajtnál 1 cm-rel kapkodásból elrajzol egy gödröt, ugyanannyit veszítsen, mint az, aki gyenge tájékozódása miatt fut 200 m-rel a pont mellé. Sőt, míg az utóbbi valamilyen tereptárgyról korrigálhat, addig az újra és újra ehhez a gödörhöz ér, hacsak, meg nem kérdezi egy versenyzőtársát /szabályellenesen/. A hőskorban még elfogadható volt, hogy a versenyzők maguk szurkálták és rajzolták be a térképeiket, hiszen "ráérősek" voltak. Szintidő előtti beérkezésért is hibapont járt. De a mai rohaná világban...!

A serdülőktől fölfelé akkora a verseny, hogy 10-15 másodperc már 3 helyezést jelenthet. Mindenki igyekszik gyorsan berajzolni a térképét, ami a szépség és a pontosság rovására megy. Gyakori a tévesztés. Az ujoncknál, ahol a percek sem jelentenek sokat, szintén nem jó a helyzet. Ők figyelmetlenebbek, még nyugodt körülmények közt is elrajzolnak a pályát.

A rendezőknek sem jó. Irószközt, asztalokat, esetleg esőtetőt kell biztosítani. Konkrét tapasztalataim vannak a Balassi és a Pataki emlékversenyről. Az előbbiről rendezőként, az utóbbiról versenyzőként. Mindkettőn hallottam pár versenyzőt panaszkodni, de a rendezők közt sem volt osztatlan az elismerés. Pl. a rajtban az én térképemet bőszen rajzolta egy más kategóriabeli, s már majdnem kész volt, mikor ráébredtettem tévedésére. Így csak másfél perce veszett el, nem az egész verseny. Bár nem csak tőlem függ, de valószínű, hogy a Balassi emlékversenyt idén berajzolt térképekkel rendezzük majd meg.

De, hogy valami megoldást is próbáljak adni, leirom elképzelésemet.

Sokat gondolkoztam - éppen versenyünk kapcsán - a megoldásról., hiszen a helyszíni nevezés legtöbb versenyen elkerülhetetlen. Mivel a helyszíni nevezők száma az összlétszám 10 %-a körül mozog /igen szélsőséges esetben 20 %/, egy 200 fős versenyenél-ahol kb. 12-16 rendező van - 20-30 térkép helyszíni berajzolására van szükség. Ha a helyszíni nevezés határidejét a jelentkezési határidő lejárta előtt egy órával lezárjuk, a "0" idő előtti 2 óra alatt egy ember kényelmesen berajzolatja, és akár háromszor is átnézheti a térképet. Ebben az időszakban a célszemélyzetnek amúgy sincs dolga. Természetesen, akár csak az 1-2 nappal ezelőtti berajzolást, ezt is lekiismeretes, hozzáértő /már amennyi különleges szaktudást igényel/ embernek kell végezni. /Mellesleg így a rajtban nem kell annyi ember/.

Az országos versenyekre /ezen az egyelőre még rangsoroló, és néhány jobb pirosponos versenyt értek/ pedig ugyis csupán a megszállottak szoktak járni, akik nem az utolsó pillanatban döntenek el részvételüket. Itt pazarlás nélkül alkalmazható a benyomatás. Elvileg alkalmazható lenne a "határidőre nevezetteknek nyomtatott, helyszíni nevezetteknek rajzolt" megoldás is, de felesleges túlbonyolítani, s ez már nem teljesen egyező feltételeket jelentene.

Néhány versenyen a helyszíni nevezőktől és az átnevezőktől kezelési költséget kérnek /nev.díj +5-10-20 Ft-ot/. En ezt helyesnek találom, sőt jól kiegészíthetné módszerem. Aki a helyszínen nevez, attól több pénzt kérnek, ezzel ösztönözve, hogy hacsak lehet, minél több versenyző /klub/ időben küldje el nevezését. Aki pedig nem tudja előre a programját, az sincs elzárva a lehetőségtől. Egy jó versenyen inkább befizet még pár forintot, ha igazán szeret versenyezni.

Szerintem így takarékos, és mindenki számára élvezetes versenyt lehet rendezni, amiről /ha a rendezés többi része is jó/ kellemes élménnyel távoznak a versenyzők. Természetesen ez egy egyéni álláspont. Szeretném megismerni mások véleményét is, esetleg vitatkozni a fentírt módszerek elől-, és hátulütőiről. De mivel a Tájéfutásban 2 oda-vissza válasz közreadása egy évig is eltartana, inkább csak levélben.

Kovalcsik István

Balogh Tamás szakfelügyelő megjegyzései: Ami a benyomatást illeti lényeges különbség van a két módszer között: Az MNTI esetében százas nagyságrendekről beszélhetünk. Az MTF SZ-ben található benyomatató esetében 30-40 darab az a meny-

nyiség amiért érdemes beállítani a nyomót.

Nem lehet a verseny előtt egy-két nappal berajzolni! Nincs mód 6-800 db berajzolására, ellenőrzésére /pontmegnevezés/.

Ami a berajzolást illeti, az MTF SZ által forgalmazott lila vízben nem oldódik, ha egyszer megszáradt.

Innen - onnan

+ A nemzetközi Junior Tornát az elkövetkezendő négy esztendőben a következő országok rendezik: 1984:Ausztria, 1985:Franciaország, 1986:Magyarország, 1987:Anglia. A viadalok - várhatóan - valamennyi alkalommal július első hetének végén lesznek. A viadalokat valószínűleg edzőtáborokkal egészítik ki. A szervezésben, ötletadásban eddig leginkább a dán szövetség tünt ki.

+ A második Veterán Világ Kupát 1986-ban Norvégiában rendezik, a finnországihoz hasonlóan, nyílt rendszerben.

+ Az első nem hivatalos éjszakai VB 1986 júliusában hazánkban lesz. A verseny kétfordulós, nyílt viadal lesz.

+ A Világ Kupa körül folyik a vita. Az a fő téma, hogy miként lehetne biztosítani azt, hogy a világ legjobb versenyzői, nemzetiségre való tekintet nélkül, a legigazságosabb körülmények között mérkőzzenek meg egymással. Több javaslat is van: sűrűtsék össze a versenyeket 3-4 hétre; annyi fordulót rendezzenek, hogy senki sem indulhasson az összesen; ne is Világ Kupa legyen, hanem a területi versenyek / Európa Kupa, Csendes Óceán Kupa / legjobbjai kerüljenek össze egy u.n. Világ Döntőben. Az IOF elvileg támogatja a VK-t, de amíg anyagi fedezetet nem talál, nem kíván bekapcsolódni.

+ Az IOF úgy határozott, hogy szűkös anyagi lehetőségei következtében elsősorban a tagországokat támogatja. Fejlesztési Bizottsága a közeljövőben Európára és Észak-Amerikára fogja munkáját koncentrálni.

+ Az IOF júliusi kongresszusán megvitatják a Dél-Koreai és az Izraeli TFSZ kizárására beterjesztett javaslatot. Ugyanis egyik szövetség sem fizeti a tagdíját. Japánnak és Lengyelországnak is van tartozása. Japánban viszont a közelmúltban váltották le a szövetség elnökét és tisztviselőit, így a helyzet javulása remélhető.

+ Miután a sítájfutás nem került fel az 1984. évi Téli Olimpia műsorára, az IOF tanácsa úgy határozott, hogy nem erőlteti a sportág olimpiára kerülését.

Minősítés, számítógéppel

Miután megjelent az MFTSZ körlevele az 1984. évi próba minősítésekről, több /pontosabban sajnos csak két/ segítő szándéku levelet kaptam. Dr. Tóth Imre nagyon pontosan és lelkiismeretesen átnézte a Csongrád megyei versenyzők adatait és felmérhetetlen segítséget nyújtott észrevételeivel. Sajnos a kiindulásul felhasználott jegyzőkönyvekben, a programfejlesztés alatt bejárt tévutak miatt meglehetősen sok hiba van az alaplistában, amely hibák kijavítása közös érdekünk. Hasonló jellegű segítséget kaptam Lévai Kálmán sporttárstól is, köszönet érte.

Mivel a levelek alapján három általános érdeklődésre számottartó probléma is felmerült, az ezekkel kapcsolatos elképzeléseket is ismertetni szeretném:

1. Kérjük a versenyzők erőlista számának feltüntetését, de ez az ifjúsági versenyzőknél nem egyértelmű, hiszen ez a korcsoport felnőtt és ifjúsági erőlistán egyaránt szerepel. Itt mind a két erőlista számot fel kell tüntetni /ha a versenyző ifi kategóriában is indult és csak akkor. Pl. Balogh Edit KSE 116/19, ahol 116 a felnőtt és 19 az ifi erőlistán elfoglalt helye/.

2. Feltétlenül egységes egyesületi kódokat kell alkalmazni. Ez a három karakteres kód-táblázat már el is készült. Ezek alkalmazására természetesen az észszerűség határain belül van csak szükség, azaz a számítógépes listák ezeket a kódokat fogják tartalmazni. A jegyzőkönyvekben és eredményértékesítőkből viszont egyenesen kívánatos az egyesületek hagyományos jelölése.

3. A nevek írásánál két gond is felmerült, ezek elsősorban a számítógép kapacitásával kapcsolatos problémák: kevés a hosszú nevű versenyzők esetében az egy névre fenntartott 12 betű és nagy szükség lenne az ékezetes betűkre. Az utóbbi valószínűleg még az idén megoldható, míg a hosszú nevű sporttársaktól elnézést kell kérni, hogy keresznevük csonkultán fog a listákban megjelenni.

Hajdú Kálmán

Egyesületek rövidítéseinek listája

ATS Almásfűzitői Timföld SC
Ajk Ajkai Bányász SE
BEA Budapesti Egyetemi Atlétikai Club
BME MEDOSz Erdészeti SK Balassagyarmat
BSC Barcsi SC

CTD Tötök János DSK Cegléd
Csd Csokonai Vitéz M. DSK Csurgó
DGD Dunaföldvéri Gimn. DSK
DMD Mechwart A. DSK Debrecen
DMV Dombóvári MVSC

DMü Müanyaggyár SE Debrecen
DPa Dunajvárosi Papir SK
DSC DÉLÉP SC Szeged
DUS Debreceni Universitas SE
DVT DVTK

E3D 317. Szakmunkésképz. DSK Esztergom
EGD Gárdonyi Géza Gimn. DSK Eger
ESp Egri Spartacus SE
GEA Gödöllői EAC
GSS Gép és Vegyip. Spartacus SE /GSSE/

GyD Gyönki Gimn. DSK Gyönk
GyH Hild József Szakközép. DSK Győr
GyP Pattantyus A. G. DSK Győr
GyR Révai Miklós DSK Győr
GyU Győri Uj Kalász SE

HBB Honvéd Balassa B. SE Nagyoroszi
HBS Honvéd Bottyán J. SE Nyiregyháza

HFD Frankel Leó DSK Hódmezővásárhely
HSS Honvéd Schönherz Z. SE Veszprém
HTS Honvéd Táncsics SE Kaposvár
HVS Haladás VSE Szombathely
HmV Hódmezővásárhelyi VSE

JMD Mészáros Lázár DSK Jászapáti
JVS Jászárokszállási Vasas SE
K.L Kőbányai Lombik TK
K5D 503. Szakmunkésképző DSK Kaposvár
KES Közgazdasági Egyetem SE Budapest

KFK KFKI Petőfi SE
KID Irinyi János DSK Kazincbarcika
KIP Ipari Szakközépisk. DSK Kaposvár
KIS Vasas Kismotor SK Budapest
KLT Kolacskovszky L. TE Szeged

Kra Rákóczi SE Kaposvár
KSE Karcagi SE
KTD Táncsics Mihály DSK Kaposvár
KTE Kisteleki Testező Egyesület
KTM Közl. és Távközl. Főiskola SE Győr

KTX Kőbányai Textil SK Budapest
M1D 1. Ipari Szakközépisk. DSK Miskolc
MAF MAFC Budapest
MÁV Bp. MÁV Igazgatóság SC Budapest
MEA Miskolci EAFK

MHD MHD SE Balatonfüred
MKD Kisfaludy Sándor DSK Mohács

MMG MMG Mech.Művek SE Budapest
MSV Makói Spartacus Vasas SE
MgF Mezőgazdasági Főisk.SE Nyiregyháza
NBS Nagybányai Bányász SC
NIK NIKE Püfői AK Balatonfüzfő

SzD Közgazd.Szakközépisk. DSK Szentes
SzG Garay János DSK Szekszárd
SzK Körössy József DSK Szeged
SZM Szolnoki MAV-MTE SE
SZR Radnóti Miklós Gimn. DSK Szeged

NkP Nagykanizsai Postás SE
NkZ Nagykanizsai Zalaerdő SE
NyK Nyiregyházi Konzervgyár SE
OBS Oroszlányi Bányász SE
OSC Orvosegyetemi SC

SzT Textilipari Szakközépisk.DSK Szeged
SzU Székesfehérvári Universitas SE
SzV Szegedi Vasutas SE
SzZ MHSz Zalka Club Szarvas
Sze Szentesi Vasutas SE

OSK Vasas Orion SK Budapest
PMA MAG-MEDOSZ SE Pásztó
POE Pécsi Orvosegészügyi SK
PSE Postás SE Budapest
PTX Pápai SE

TIT TITÁSZ Elektromos SE Nyiregyháza
TJD Jávorka Sándor DSK Tata
TSC Tungsram SC Budapest
TSE Törekvés SE Budapest
TSz Székács E. DSK Törökszentmiklós

PVM Pécsi Vörös Meteor
PVS Pécsi Vasutas SK
Pak Paksi SE
Pét Péti MTE
SMA Soproni MAFC

TTE Tipográfia TE Budapest
TvL Tiszavasvári Lombik SC
UJD Ujszászi Gimn. DSK
VID VIDEOTON SC Székesfehérvár
VKS Vasadi KSK

SMD Martos F.Ei. Szakközépisk. Sopron
SRD Róth Gyula DSK Sopron
SSC Siketek SC
STC Salgótarjáni TC
Sab Sabária SE Szombathely

VOL Volán SC Székesfehérvár
VRD Rákóczi Ferenc DSK Vásárosnamény
VUD Ujhelyi I. DSK Vitnyéd
VVM Vörös Meteor SE Vásárosnamény
ZDS Vasas Danuvia SK /Zugló-Budapest/

Sz6 600. Ipari Szakmunkásképz. DSK Szeged ZTE Zalaegerszegi TE

WORLD CUP, RACE I.

A II.nem hivatalos Világ Kupa 1984. évi első fordulóját a Postás Kupa első napján Keszthely -Várvolgy térségében az egyéni VB terepén bonyolították le. A versenyen tíz ország 52 férfi és 40 női versenyzője állt rajthoz. A 1-25 helyezettek 30-27-25-23-21-20-19...3-2-1 VK-pontot kaptak. A második futamra július 1-én Svájcban /Huttwill/, a harmadikra pedig július 4-én Franciaországban a bordeauxi ötnapos verseny első napján kerül sor.

Eredmények. Férfiak. /11.8 km/. 1. Olsson /SWE/ 80:30, 2. Flühmann /SUI/ 80:39, 3. Berglia /NOR/ 81:57, 4. Sagvolden /NOR/ 81:73, 5. Kacmarcik /TCH/ 82:38, 6. Nygaard /NOR/ 82:75, 7. G. Jonsson /SWE/ 82:92, 8. Peltola /FIN/ 83:08, 9. Mortensson /SWE/ 83:53, 10. Langaas /NOR/ 83:55, 11. Palmquist /SWE/ 84:39, 12. W. Müller /SUI/ 84:44, 13. Ruuhiala /FIN/ 84:54, 14. Howald /SUI/ 85:28, 15. A. Jonsson /SWE/ 85:29, 16. Arbter /AUT/ 85:55, 17. Held /SUI/ 85:62, 18. Brinkenber /SWE/ 85:78, 19.0. Thon /NOR/ 86:35, 20. Mathisen /NOR/ 86:69, 21. Uchytíl /TCH/ 86:70, 22. Aebi /SUI/ 86:72, 23. H. Thon /NOR/ 87:25, 24. Kiss Z. /HUN/ 88:10, 25. Lantos /HUN/ 88:18, 26. Szieberth /HUN/ 88:37, 27. Salmenkylä /FIN/ 88:49, 28. Hlavac /TCH/ 88:58, 29. E. Johansen /NOR/ 88:97, 30. H. Eriksson /SWE/ 89:39, 31. Hildebrand /SUI/ 89:71, 32. Kappanen /FIN/ 90:26, 33. Pápai /HUN/ 90:47, 34. Gafner /SUI/ 90:57, 35. Pollak /TCH/ 91:14, 36. Lönnkvist /SWE/ 91:32, 37. Pavelek /TCH/ 91:91, 38. Virtala /FIN/ 93:55, 39. A. Humbel /SUI/ 94:19, 40. Egei /HUN/ 94:63, 41. Iga /HUN/ 94:95, 42. Pac-her /AUT/ 95:34, 43. Bousser /FRA/ 99:24, 44. Pellans /SOV/ 99:93, 45. Henych /TCH/ 100:65, 46. Lang /AUT/ 103:22, 47. Molnár /HUN/ 103:92, 48. Zuzanek /TCH/ 106:69, 49. Hartinger /AUT/ 111:98, 50. Tiser /TCH/ 113:09, 51. Melcher /AUT/ 117:66, 52. Dosek /HUN/ 148:40. Nők. /7.4 km/. 1. Bratberg /NOR/ 53:84, 2. Humbel /SUI/ 58:20, 3. Volden /NOR/ 59:22, 4. Hannus /SWE/ 60:24, 5. Hlavacová /TCH/ 60:38, 6. Teigen /NOR/ 60:49, 7. Olsvik /NOR/ 61:23, 8. Kucharová /TCH/ 61:57, 9. Tellesbo /NOR/ 62:81, 10. K. Rabe /SWE/ 63:20, 11. H. Johansen /NOR/ 64:57, 12. A. Zukule /SOV/ 64:65 13. Lusa /FIN/ 65:80, 14. Kalibanová /TCH/ 66:07, 15. Eid /NOR/ 66:09, 16. Birke /DAN/ 66:45, 17. Koczka /HUN/ 66:67, 18. Rostás /HUN/ 67:37, 19. Moser /SUI/ 67:49, 20. Bartová /TCH/ 68:64, 21. Oláh /HUN/ 69:25, 22. Zürcher /SUI/ 69:38, 23. I. Svenson /SWE/ 69:74, 24. K. Hov /NOR/ 70:33, 25. Mattila /FIN/ 70:96, 26. Csökör /HUN/ 71:35, 27. E. Rabe /SWE/ 71:47, 28. Lendl /HUN/ 71:54, 29. Lüscher /SUI/ 72:06, 30. H. Salmenkylä /FIN/ 75:94, 31. Bösfall /SWE/ 76:68, 32. Semeraková /TCH/ 76:76, 33. Kalo M. /HUN/ 76:80, 34. Halász /HUN/ 77:94, 35. Bacilková /TCH/ 80:22,

Edzőtábor, pályabontással

FURFANG-PÁLYA

Április 23-26-ig edzőtáborban voltunk, ahová minden ranglista első 6 helyezette kapott meghívást. Sümeq szép kis város és ráadásul a nap is sütött.

Mi a legkisebbek kicsit megszeppenve foglaltuk el a szobát, de zárkozottságunk hamar feloldódott. Az érkezés után megkezdődtek a szokásos edzőtábori napok. Reggeli, utána indulás a terepre. Áprilisban sok virág nyílik, és a virágok nagyon érdekesek. Magányosan is és nagy csoportban is szépek.

Tehát, rajt! Sátor-magason a VB terepen edzettünk a legtöbbit. Mindenki a korán és nemének megfelelő pályát futott. Pályakitűzőnk Sótér János az "öreg erdei manó" igencsak kitett magáért. Ráadásul szigorú főnöknök, Monspart Sarolta is megnehezítette a dolgunk. Egy pálya, domborzati térképén. De az emberben benne van, hogy ez nem közönséges szakosztályi edzőtábor, gyorsan kapkodja lábait és használja az eszét. Mégsem lehet, hogy mi legyünk az utolsók!

Este ismerkedési est. Partnereink az osztrák katonaválogatott fiúk. Szerintem ez a rendezvény sikerült itt a legjobban. Játszottunk jelmezbált, társastrefás játékokat és táncoltunk. Es ebben benne volt kicsi, nagy, öreg, fiatal. Másnapra nevetőizmaink nagyobb izomlázban voltak, mint a lábunk.

Másnap és harmadnap két edzés. Furfang pálya! Vagy kint van a pont vagy nincs. Ilyenkor a legléghább tájfutók is rá vannak kényszerítve a pontos tájékozódásra. A változatosság kedvéért ezt a tavalyi OB terepén, a Csabrendeki erdőn edzettük.

Aztán szerdán sor került a búcsúestre. Az est fénypontja egy cserebogár és Nagy Robi kettőse volt.

Az utolsó edzés - páros verseny, domborzati térképén.

Es hogy nehogy valaki azt higgye, hogy ezzel mindennek vége, az utolsó napi harci feladat: a Postás Kupa 168 pontjának beszedése. Cipekedtünk, csomóztunk, lőtottuk-futottunk. Kész!

Indulás haza! Azaz csak szeretnénk, mert a kocsii egyik utasa még kint van pályát bontani. Kényszerű ebédszünetet tartunk és utána irány Eger! A Semmelweisen találkozunk! Lehet, hogy kicsit fáradtabbak leszünk, mint általában versenyeken szoktunk. De attól még megérte. Mert érdekes volt és biztos sokat tanultunk belőle. Legfőképpen pedig, jó volt a hangulat. Igaz, egy edzőtáborban nem az a fontos, hogy a hangulat jó legyen, de alapvetően meghatározza az emberek ed-

zéshez való kedvét. És ez itt megvolt. Nem tudom minek volt ez köszönhető. Talán hogy senki nem helyezte magát fölénybe a többiekkel szemben.

Nekem a pályabontás tetszett a legjobban. Miközben futottunk láttam egy mókust. Ilyen közletről még soha nem láttam. Nagyon aranyos volt.

Ludnay Zsuzsanna

WORLD CUP

/Folytatás/
36.Lönnkvist /SWE/ 82:71, 37.Volfová /TCH/ 83:67, 38.Pokk /HUN/ 83:93, 39.Klingström /SWE/ 85:34, 40.Slaninová /TCH/ 96:09.

Innen-onnan

+ A július 20-22 között megrendezésre kerülő Polonia Grand Prix helyszíne megváltozott! Kielce térségében rendezik.

+ Címváltozások: Lasse Niemelä /FIN/ az IOF térképbizottságának tagja. Lentäjantie 3 H, 03100 Nummela, Finnország. A román tájfutók új központi címe: Federatie Romana de Turism-Alpinism Str.Vasile Conta Nr.16. Bucuresti.

+ Az IOF Tanácsának 53., Lavaroneban rendezett ülésén hárman nyújtották be lemondásukat: Ted Webster az ausztrál szövetség elnöke katolikus papnak készül, Miroslav Hlavacek /TCH/ egészségi állapota miatt kéri felmentését, a harmadik visszavonuló John Disley /GBR/.

+ Nemzetközi kutatócsoport alakult, tájfutóknak. Akik a csoport munkájába valamilyen formában bekapcsolódnának azok a következő címre írjanak: Roland Seiler Philipstr. 68, D-5000 Köln 30, BRD.

+ Kanada nemzeti válogatottja 16 ezer kanadai dollár részesedést remél egy szakácskönyv kiadásától. A könyv címe: Fit to Eat. "Rövid" magyar fordításban: Mit együnk, hogy frissnek, jó erőben lévőnek érezzük magunkat?

+ P.O.Bengtsson térképes beszámolót küldött az IOF Reportnak Alaszkában rendezett versenyekről. Érdeklődők az "Orienteering USA" című újságban is olvashatnak a témáról.

+ Megjelent az 1986. évi sitájtató VB 1.sz. tájékoztatója.

TÉNYEK, ADATOK, LEHETŐSÉGEK EGY ÚJ ALAPOKON ÁLLÓ MINŐSÍTÉSI RENDSZER LÉTREHOZÁSÁRÓL

1. Előzmények

Jelenlegi minősítési rendszerünk 1981-ben lépett érvénybe. Az első bírálat - viharos formában - az emlékezetes debreceni /1982/ országos értekezleten érte.

Nyomban ezután az MTFSZ főtitkárától azt a feladatot kaptam, hogy szerezem be a norvégok, svédek, svájciak, NDK-sok és csehszlovákok minősítési rendszerét és tanulmányozzam át azokat. Eredményképpen készítsek egy beszámolót, ha egy új alapokra épülő minősítési rendszer lehetőségét találok bennük.

Az eltelt két évben a VB előkészítéstől hátráltatott lassú munka volt ez, mialatt több alkalommal sportágunk több szaktekintélyes vezetőjével is konzultáltam és a számítástechnikai rész kidolgozásával Hajdú Kálmán is bekapcsolódott a munkába, aki a hazai adaptálásra vonatkozó konkrét javaslatokat is tett már. Hangsúlyozni kell, hogy ez a beszámoló még nem javaslat, de a határidőre /1984.márc.31./ az lesz. Széleskörű ismertetés nélkül nem is válhat azzá, mert részletesebb kidolgozása a Versenybizottság kizárólagos hatáskörébe tartozó területeket is érint és a sportág egészének fejlesztési irányelveivel is összefügg.

2. Egy új minősítési rendszer célkitűzései és helyzetelemzés.

21. Célkitűzések.

Az esetleges változtatás általános célkitűzése: kevesebb költséggel azonos vagy jobb eredmény, azaz a gazdaságosság:

211. A szakosztályok kisebb vagy azonos mértékű költségráfordítással - a színvonal csökkenése nélkül - megtartani, sőt növelni tudják II.o. és ezüst minősítésű versenyzőik számát.

212. Segítse elő a verseny- és a szabadidősport megosztását - de egyben fejlődését is - szervezeti életünkön belül.

213. Rendszere legyen rugalmas, amibe egyaránt belefér a sportág mennyiségi és minőségi fejlődése is, vagyis a versenyzők létszámának növekedése illetve csökkenése általánosan az egész sportágban vagy csak egyes kategóriákban vagy csak egyes versenyeken. Ne jelentsen kizárólag színvonalcsökkenés árán megoldható problémát ezek bekövetkezése, hanem előre rögzített megoldások kerüljenek alkalmazásra.

214. Az adatok feldolgozása történjék számítógéppel, ami szükségképpen együttjár az adminisztratív fegyelem megszilárdulásával is.

22. Helyzetelemzés.

A célkitűzések burkoltan magukban foglalják a jelenlegi minősítési rendszer kritikáját és problémáit is. Ezek közül azonban hangsúlyozottan ki kell emelni az alábbiakat:

221. Nem tudja különböző helyen, de egyidőben lezajlott versenyek eredményeit hitelesnek elfogadhatóan összehasonlítani, összemérni. Ezért az összes minősítést elérni szándékozó versenyzőket egy mezőnybe kényszeríti, hogy képességeiket összevethessék. Ez a módszer rengeteg utazást igényel, egyes esetekben már a jelenlegi létszám mellett is csak jelentős szakmai hiányosságokkal tartható fenn és teljességgel elképzelhetetlen, ha pl. a mezőny megkétszereződne.

222. Igazságtalan is, mert az előbbieken ellenére nem indul minden versenyző minden versenyen és így gyengébb vagy erősebb mezőnyök alakulhatnak ki, amelyekben egyaránt elérhető ugyanaz a minősítés.

3. A mintának tekintett svéd-rendszer.

31. Általános ismertetés.

A svéd minősítés rangsoroláson alapul. A minősítő versenyeken elért időeredményeket számítógéppel végzett matematikai műveletek során u.n. rangsorpontokká alakítják, amelyek a versenyzők teljesítményeivel arányosak még akkor is, ha más versenyen vagy más kategóriában teljesítették. Éppen ehhez van szükség a matematikai átalakítására.

A rangsort vezető versenyző pontszámát az idény kezdetén mindig nullázzák,

ami azt jelenti, hogy az előző idény végén szerzett rangsorpontjaiból és az összes többi rangsorolt versenyző pontjaiból annyit vonnak le /vagy negatív eredmény esetén annyit hozzá/, hogy az első éppen 0.00-án álljon.

A rangsort félévenként készítik el, amely így az elkövetkező félévre meghatározza az indulási jogosultságot. Egyéb osztályminősítést nem adnak. A rangsoroláshoz a versenyzők elért legjobb eredményeiből az I.félévben 3-nak ill. a II.félévben 5-nek az átlagát veszik alapul. A kevesebb eredményt elért versenyzőket a leggyengébb "kiérdemelt" eredménynél magasabb pontszámmal /1982.I.félévben 69,51 után 90.00 pont/ a rangsor végére írják. Csak az F ill. N 21, 19-20 és 17-18 kategóriát rangsorolják. A fiatalabb kategóriákban 4, 5, 6, 7, 8 és 9 évi versenyzésért járó emlékjelvényt adnak, amiből az következik, hogy a 8. életévtől kezdve "ismerik el" a versenyzést.

Az 1982.I.félévi adatok alapján 2678 férfi és 1021 női versenyző volt rangsorolva a hat kategóriában. Az első 50-50 helyezett adatai:

	Férfi	Nő
21-	1. /0001/ 0,00 50. /0054/ 9,01 83. /0083/ 10,01	1. /0001/ 0,00 43. /0053/ 9,94 50. /0063/ 10,59
19-20	1. /0011/ 6,08 6. /0079/ 9,90 50. /0341/ 16,39	1. /0017/ 6,26 9. /0050/ 9,72 50. /0243/ 17,59
17-18	1. /0085/ 10,04 50. /0622/ 20,51	1. /0030/ 7,95 2. /0062/ 10,55 50. /0334/ 20,02

Rangsorolási időszak: IV.3-VI.13 és VII.24-X.17., továbbá a NEB /VIII.15./ a HOEB/IX.19./ és öt területi bajnokság /VI.19-20. ill. VII.15. és 17./. Csak a nappali egyéni versenyek minősítenek. Általános követelmény, hogy a rajt egyéni sorsolás alapján történjen. /Ezért nem minősít a váltó./ A kategóriák egy-egy futamában max. 55 versenyző rajtolhat. 50 versenyző - szigorúan rangsor helyezés alapján - közvetlen nevezéssel, míg a +5 versenyző előzetes engedéllyel nyer jogosultságot az induláshoz. Ezek az engedélyt a rendező klub területe szerint illetékes minősítési felelőstől kapják, ha előzőleg -legutóbbi sorozaos jó eredményeikre hivatkozó- kérelmet nyújtottak be és azt "móltányolták".

A tavaszi rangsoroló időszakban 85 rangsoroló kupaversenyt rendeztek, amelyek az egyidejűség miatt max. 26 rajthozállási lehetőség volt egy-egy versenyző számára.

Érdemes megjegyezni, hogy nemcsak a 85 rangsorolóból a felnőtt vál.keret részére 57, az új. vál. keret részére pedig 61 verseny volt kijelölve, így ezek az egyidejűség miatt max. 35 ill. 38 rajthozállásra adtak alkalmat, ami egyben azt is jelenti, hogy a kerettagok mintegy 10 nem minősítő versenyen is részt vesznek. A válogatottak átlagos rajthozállásai:

F 21- 15-szor, max. 26, min. 9; N 21- 16-szor, max. 21 min. 11;
17-20 16-szor, max. 22, min. 11; 17-20 17-szer, max. 26, min. 12;

A válogatottak versenyzési tervét az idény kezdete előtt közzéteszik.

32. A rangsorpont kiszámítása.

A számításához mindenképp szükség van a legutolsó, érvénybenlévő ranglistára -amely tulajdonképpen az adott versenyen való indulási jogosultságot is meghatározza- és természetesen az eredményjegyzékre. Ezekből kell meghatározni az alapadatokat: F_a -t, P_m -t és T_m -t.

F_a : addíciós faktor, amelyet bizonyos határok között szabadon választunk, de egy-egy kategóriára mindig állandó szám. Értékét közlebről az egyes kategóriák számára javasolt győztes idők figyelembevételével kell kialakítani. Részletesebben később lesz róla szó /lásd III.sz. táblázatot/.

P_m : a versenyen az adott kategóriában indult és a versenyfeladatot teljesítő három legjobban rangsorolt versenyző rangsorpontjának átlaga.

T_m : a kategória első három helyezettjének időeredményátlaga.

E három adatból kell kiszámítani a K_k és a T_b értékét:

K_k : korrekciós koeficiens,

T_b : bázis vagy alapidő.

A számítás az alábbi képletek segítségével történik:

$$K_k = \frac{F_a + P_m}{T_m}$$

$$T_b = T_m - \frac{P_m}{K_k}$$

Az F_a értéke egy-egy kategóriára előre adott és állandó, a P_m , T_m , K_k és T_b értékeket pedig az adott verseny egy-egy kategóriájára csak egyszer kell meghatározni, majd az egyes versenyzők rangsorpontját a

$$P_x = (T_x - T_b) \cdot K_k$$

képlet adja, ahol T_x a szóbanforgó versenyző saját időeredménye.

Az alapadatok meghatározása és a versenyeredmények betáplálása utáni összes műveletet a kinyomtatásig számítógép végzi.

Példa a számításra / az adatok az I.sz. táblázat 331. oszlopának eredményeihez készültek/:

$$+ / P_m = (1,31 + 4,23 + 7,50) / 3 = 4,35$$

$$T_m = (98,71 + 103,71 + 103,88) / 3 = 102,10$$

$$K_k = \frac{75 + 4 \cdot 35}{102,10} = 0,78$$

$$+ / F_a = 75, \text{ mivel } F \text{ 21 E kategóriáról van szó.}$$

$$P_m : K_k = 4,35 : 0,78 = 5,58$$

$$T_b = 102,10 - 5,58 = 96,52$$

$$P_1 = 98,71 - 96,52 / 0,78 = 1,71$$

$$P_2 = 103,71 - 96,52 / 0,78 = 5,61$$

33. Az alapadatok P_m , T_m és F_a befolyása a pontértékekre.

Az előbbi képletek segítségével készült az I.sz. táblázat, amely egy modelverseny F21E kategóriájának feldolgozását mutatja be.

Rövidítések: H helyezés, Rsh helyezés a rangsoron, Rsp rangsorpont.

331. T_m állandó.

A 331a oszlop pontjait pontosan a modelverseny eredményei alapján számítottam, amelyen a rajthoz álló ranglistavezetőt diszkvalifikálták, ezért a P_m értékének meghatározásánál jelenléte nem vehető figyelembe / lásd 32. Pm/.

Hasonló számítással készült a II.sz. táblázat, amely egy F21E kategória pontozását mutatja be, ha $T_m=100$, a győztes idő mindig 99 perc, de a P_m - azaz a mezőny erőssége - változik.

A 331b oszlop pontjainak számításánál a modelverseny eredményeit úgy vettem, mintha a ranglistavezető éppencsak versenyidőn belül ért volna célba és így csak pusztán jelenlétével "befolyásolta" a versenyt. A két oszlop eredményeiből látszik, hogy az erősebb mezőnyben elért eredmények többet érnek még akkor is, ha csak papírforma szerint volt erősebb a mezőny. Különösen azok számára értékesebb az eredmény, akik az élen végeznek.

332. P_m állandó.

A 332a oszlop pontjait olyan időeredményekkel számítottam, amelyek a modelverseny időadataiból 22 perc hozzáadásával keletkeztek.

A 332b oszlop pontjait olyan időeredményekkel számítottam, amelyek a modelverseny időadataiból 20 perc levonásával keletkeztek.

Ez a két oszlop azt az esetet példázza, amikor a javasolt győztes időnél jóval hosszabbra vagy jóval rövidebbre sikerül a pályakitűzés. A rendszer csekély mértékben ugyan, de szinte korrigálja a pályakitűzés hibáját. Az első rosszabbul ill. jobban jár, de 10%-kal mögötte már tömöríti a pontértékeket, hogy a minősítési határból még ne essenek ki ill. széthúzza a

- a pontértékeket, hogy a hiba miatt legalább ne sokan jussanak előnyhöz.
333. A rangsorpont számításának különleges esete. Ha a győztes több mint 5 perccel veri a második helyezettet, akkor a T_m -t nem az első három helyezett időeredményéből számítják, hanem egyenlőnek veszik a győztes idejével. A 333. oszlop egy ilyen eredményt mutat be. Az így számított rangsorpontokból a győztes mindig a P_m -el azonos értékű ponthoz jut.
334. Az F_a értéke.

A III.sz. táblázat tartalmazza valamennyi kategória hazai javasolt győztes idejét mint T_m -et és néhány F_a értékkel kiszámított rangsorpontot, amelyet a győztes kap, ha 1 perccel a T_m -en belül fut.

A $P_m=1$, ami erős mezőnyt jelent, természetesen csak elviekben, mert a gyakorlatban ilyen erős mezőny csak a 21E és A valamint a 19-20 A kategóriákban fordulhat elő.

Látható, hogy bármely tartományban alkalmazott szabadon felvett F_a értékek mellett is a győztes idők csökkenésével a rangsorpontok csökkénése jár együtt. Ez azt jelenti, hogy akinek jogosultsága van - pl. kor vagy minősítés alapján - alacsonyabb győztes idejű kategóriában versenyezni, az azonos teljesítmény esetén is viszonylag kevesebb pontot kap, mintha magasabb kategóriában indult volna.

Egy F_a érték csak mintegy 25-30 perces győztesidő tartományt képes kielégítően átfogni. Ennél nagyobb különbségek esetén irreálisan nagy előnyökhöz jutnak az alacsonyabb kategóriákban versenyzők a magasabbak rovására. Az F_a értéket úgy "illik" megválasztani, hogy az azonos helyzetű kategóriák / F_{21E} és N_{21E} , mint a felnőtt korcsoport vezető kategóriái, az F_{17-18A} és N_{17-18A} , mint az ifjúsági korcsoport vezető kategóriái/különböző javasolt győztesidő mellett is közel azonos értékű rangsorpontot adjanak a győztesnek /pl. 0,24-0,22-0,22-0,18/, ami elég nehéz a javasolt győztesidők "dzsungeljében".

4. Az adaptálás lehetőségei.

Az előzőekben vázolt svéd minősítési rendszer szinte tálcán kínálja a jó megoldásokat jelenlegi problémáink felszámolására és célkitűzéseink megvalósításához. Tanulmányozása közben nem csoda, hogy állandóan a hazai bevezetés lehetőségeit is latolgattam. Persze akkor még fantasztikumnak tűnt technikai háttér nélkül. Ma már ez nem akadály és a sportág sok egyéb problémájához hasonlóan az "igazi" akadályt és a megoldás lehetőségét is mindannyian magunkban, szemléletünkben hordozzuk.

Egy biztos: nincs olyan hatóság az országban, amelyik egy ilyen új minősítési rendszert kötelezően előírjon a sportágnak. Csak rajtunk múlik, mi lesz belőle. Természetesen a hazai alkalmazáshoz egyes feltételeket meg kell teremtenünk, de vannak olyan részletek is, amelyeket az eredeti rendszerben kell megváltoztatnunk.

Tekintsük át ezek közül a legfontosabbakat.

41. Az alaprangsor.

Legsürgősebb - a legfontosabbak közül - az alaprangsor elkészítése az 1984. évi eredmények alapján, amely 1985-ben már az indulási jogosultságot szabályozza és a rangsorpontszámítás alapját képezi. Jelenleg rangsorban szerepelni és minősítést szerezni két különböző versenyztetési "tervet" jelent a szakosztályokban. Ennek ellenére el kell érni, hogy minden I. és II.o. ill. arany és ezüst jelvényes szerepeljen az alaprangsorban - mégpedig "igazi" rangjának megfelelően - mert ennek hiányában nemcsak egyénilleg, de megyéjüket tekintve is hátrányos helyzetből indulnánk. Világosabban fogalmazva, ha egyiknek az az érdeke, hogy a másikat megelőzze, akkor ez fordítva is igaz!

Gondolom egy könnyített rangsorértékeléssel lehet "fedésbe" hozni a kettős szakosztályi és egyéni érdeket, nevezetesen az 1984. évi rangsoroló versenyeken elért 4 / esetleg 3 / legjobb eredményből számított pontértékek átlaga.

Csupán e versenyek alapján nem lehetne 1985-re elkészíteni egy közel korrekt alaprangsort. Az előkészítő /megközelítő/ munkát Hajdú Kálmán 1983 nyarán kezdte el.

Az 1982. évi rangsort mechanikusan átértékelte: 21E 100%=0,00 pont, 21A és 19-20A 100%=10,00 pont, 17-18 100%=15,00 pont, 15-16 100%=25,00 pont.

Az arányosítás a kettős rangsorolású Kovács A., Borosné, Korikné eredményei alapján történt. Ez volt a 0/null/- közelítésű erőlista, amely segítségével az 1983. évi elérhető versenyeredmények alapján elkészítette az

1- közelítésű erőlistát. Ez szolgálhat alapul az 1984. évi 3-4 rangsoroló verseny eredményeinek feldolgozásához, amelyekből majd az alaprangsor pontjait számítja.

Az 1- közelítésű erőlista nagyon hiányos /különösen a 13-14 éves kategóriában/. Sok esetben egy egész kategóriában csak egyetlen korábban rangsorolt versenyző volt, és így is több versenyzőnek csak egy értékelhető versenyeredménye van.

A 13-14 éves kategória rangsorolása más szempontból is problematikus. Ha ugyanis a 0-közelítésű erőlistához használt mechanikus átértékelést folytatnánk, akkor a "képzeletbeli" 13-14 éves ranglista 100,00%-os vezetője -még mindig túl nagy kedvezménnyel kb. 35,00 pontot kapna. Ez viszont azt jelentené, hogy még a kategória élén lévőknek is szinte lehetetlen aranyjelvényes szintet futni saját kategóriájukban. /Persze azon lehet vitatkozni, hogy ez célja legyen az új rendszernek vagy nem./ Ha viszont az arany-jelvény szintje lenne alacsonyabb, akkor a 17-18 vagy 15-16 évesek kategóriáiban az igen gyengék is könnyen és érdemtelenül megszerezhetnék. Az előzetes becslések szerint ezért nem valószínű, hogy a svéd elvet - a férfi ill. női mezőny teljesen teljesen egységes és folyamatos rangsorolását a 17-18 éves kategóriánál fiatalabb kategóriákban is - alkalmazni lehessen. Megoldásként Hajdú Kálmán javasolta a 17-18 évesek eredményeinek kettős feldolgozását, nevezetesen: a felnőtt és junior korcsoportok Fa értékével /1/ és az ifjúsági korcsoportok /15-16, 13-14 és -12/ Fa értékével /2/. Az /1/ eredménye lenne az ifjúságiak "felnőtt minősítése" /I vagy II.o-ban kifejezve/, a /2/ az ifjúsági minősítés /arany- vagy ezüst-jelvényben kifejezve/. Ezzel a módszerrel viszont megoldhatatlan a 15-16 évesek korengedéllyel a 19-20 évesek kategóriájában elért eredményeinek figyelembevétele ifjúsági minősítésük számára.

Mintthogy a rangsorhelyezés a továbbiakban meghatározza az indulási jogosultságot és a tárgyévet követő évben a versenyző azonosítására is szolgál, újabb probléma, hogy két férfi és ugyanúgy két női versenyző is azonos rangsorhelyezéssel /a felnőtt és az ifjúsági rangsoron/ rendelkezik.

42. A versenyszabályzat kiegészítéséhez néhány szempont.
A megfelelő Fa értékek kiválasztásához felülvizsgálat után esetleg változtatni, módosítani kell a javasolt győztes időket. Ugyancsak ezzel kapcsolatban egységesebb szemlélet szerint kell kialakítani és előírni az E, A, B, C és D fokozat technikai követelményeit. Valamennyi kategóriában meg kell adni a győztestől elvárható vagy minimálisan elvárt átlagsebességet is, amelyet nem légvonalban, hanem valamelyik logikus útvonalon, vagy a logikus útvonalak átlagos hosszán kell alkalmazni. Ez utóbbira a pályakitűzők segítése miatt van szükség, mert a pályát mindig egy-egy kategória rangsor szerinti legerősebb versenyzőjének képességeihez kell méretezni még akkor is, ha egy időben több helyszínen rendeznek versenyt ugyanazon kategóriában és természetesen nem rajtolhat valamennyi helyen.
43. Minősítés és indulási jogosultság a rangsor alapján.
A különböző fokozatú minősítési szintek és az indulási jogosultság is rangsorpont határértékekhez van kötve. A helyes határértékek megállapításához a hagyományos %-os szintek messzemenő figyelembevétele, viszonylag jó -legalább 1-közelítésű- ranglista és valamennyi kategóriában a II.sz. táblázathoz hasonló pontérték számítás szükséges. Ebből a táblázatból látható, hogy az I.o. hagyományos %-os szintje kb. 0-12 /inkább valahol 8-12 között az alsó határa/ pont, a II.o-é 12-40 /50/ pont, az arany-jelvényé kb. 12-30 pont /vagy külön ifjúsági nyilvántartás esetén 0-8 pont/, az ezüst-jelvényé pedig 30-60 pont /vagy külön ifjúsági nyilvántartás esetén kb. 8-25 pont/.
Most a példa kedvéért vegyük ezeket érvényes határértékeknek és ezek birto-
kában alkalmazzuk ezeket minősítéshez és indulási jogosultságokhoz a következőkben.
Az idényzáró rangsorban szerzett pont alapján állapítják meg az elért minősítést. Akinek 12,00 pontja van, még I.o-ú, akinek 12,01 /12,005/ az már nem. Ez az elv érvényesül az alacsonyabb fokozatú minősítések elbírálásánál is: II.o-ú még az 50,00 pontos, arany-jelvényes a még 30,00 pontos és ezüst-jelvényes még a 60,00 /ill. 25,00/ pontos.
Ezeknél magasabb pontszám III.o. ill. bronz-jelvényes minősítést jelent. Természetesen az 1984. évi minősítéseket még a hagyományos %-os szintekhez kötvé adnánk ki, de az 1985. évi indulási jogosultságot már az alaprangsor határozná meg, amely az idej rangsoroló versenyek közül 3-4 un. "alaprangsoroló" verseny eredményéből az ismertetett számítással jönne létre.

/Folytatjuk/

BETEG-E A MAGYAR TÉRKÉP?

Sok vagy kevés a térképhelyesbítő Magyarországon? 1980-ban, amikor először vettem részt térképhelyesbítő tanfolyamon, még olyan kijelentést is hallottam /talán magától a főtítkártól/, hogy sok helyesbítőnk van. Én akkor - igazi kezdőként - ezzel a véleménnyel értettem egyet.

Az azóta eltelt három évben csak azt lehetett hallani, hogy kevés a helyesbítő. Magam sem vagyok már olyan kezdő és véleményem szerint is kevés a helyesbítő. Évről évre kiadjuk az engedélyezett számú térképeket, tehát mennyiségi gondjaink nincsenek, illetve ha nehezen is, de megoldjuk. De javult-e térképeink minősége? A 15000-es méretarány általánossá válásával mindenképpen. De igazán jó térkép nagyon kevés születik évente. Kevés a jó helyesbítő. De mit teszünk érte, hogy több legyen? Szerintem azért, hogy valaki jó helyesbítő legyen négy dolog kell:

1. Versenyzői tapasztalat.
2. Megfelelő hozzáállás
3. Precízség
4. Szabad idő

Nézzük ezeket sorjában.

Szeretnénk, ha válogatott versenyzőink térképjavítással is foglalkoznának. Megpróbálni lehet, de szerintem kérni erőltetni. De, próbálkozik-e egyáltalán valaki ezzel rendszeresen? /A H. Schönherz SE versenyzőin kívül./

Az 1982-ben I. osztályú minősítést szerzett versenyzők /38 férfi, 13 nő/ közül tavaly ötven javították térképüket: Hegedüs Zoltán /OSC/, Pápai János és Takács József /H. Schönherz SE/, Tóth Gábor /Haladás VSE/ és Urbán Imre /SMAFC/- ő egyébként két térképet is javított. Murkákai mindenképpen a jobbak közé tartoznak. De nincsenek kevesen? Persze, ha erőltetnénk, talán még a kárát is látnánk.

Inkább azokat az embereket kellene támogatni, akik az első két pont által támasztott követelményeknek megfelelnek. Ezeket valakinék: a szövetségnek, a térképbizottságnak össze kellene fogni. Ezekből a lelkes kezdőkből lehetne jó helyesbítőket faragni, vagy legalábbis meg lehetne próbálni. Nem hiszem, hogy egy évente megtartott tanfolyamtól valakiből jó helyesbítő lesz. Igaz, tavaly

lett volna egy továbbképzés is, de a kevés érdeklődő miatt elmaradt. Lehet, hogy az időpont volt rossz, lehet, hogy a költségek voltak magasak. De emiatt még ne adjuk fel.

Nem megfelelő a tájékoztatás sem. Jó példa erre az új jelkulcs is. Ahhoz, hogy az 1983-as térképeken az új jelket alkalmazzák, alkalmazhassák, már 1982 őszén közölni kellett volna a helyesbítőkkal a változásokat. Elég lett volna egy gépelt lap is. Vagy nem az a cél, hogy minél előbb elterjedjen az új jelkulcs? Hiszen van az országnak oly területe, amely ugyan 1983-ban kapott új térképet, de utána évekig nem kerül ottani terület helyesbítésre. S az ottani kezdők még évek múlva is a régi jelkulcsot látják...

Egy gyenge pillanatomban elvállaltam egyik megyénk egyik terepéről készülő térkép megrajzolását. Akkor még nem tudtam, hogy ezzel a térkép koordinátora, konzulense is lettem. /Apropó, jó lenne, ha lennének konzulensek. Bár, amíg nem lesz elég - és jó- helyesbítő.../ Százhusz kilométeres távolságból kellett a térképkészítést kézben tartanom. S bár a területek időben ki lettek osztva, mégis rákényszerültem arra, hogy - az ország másik végéből egy ismerősömet hívjam segítségül. Ezt azért sem tettem szívesen, mert ez az MFSZ-nek is többletköltség. /Végül nem is ment el a szövetségi kikérő. /De nem volt más megoldás. Ha lenne egy lista az elérhető, és javításra kész helyesbítőkről, minden másképpen alakulhatott volna. Kerestem volna egy, a terephez közel lakó embert. Természetesen olyat, aki elismerten jól dolgozik. Ily módon sok pénzt lehetne megtakarítani. /Mellesleg: a térkép nem is készült el 1983-ban. Vállalni könnyű, de teljesíteni.../

En a következőkben látom a tennivalókat:

1. Legyen egy jegyzék a helyesbítőkről, a rajzolókról. Esetleg valamilyen - a versenybírói minősítéstől eltérő - a javítókra jellemző osztályozással, ami munkájuk várható minőségét jelzi. Ez betölthetné egy fajta adatbank szerepét, amelyhez bárki fordulhatna. Tartalmazhatná, hogy a helyesbítő mikor és hol lenne hajlandó dolgozni. /Mellesleg: az 1980-ban rendezett tanfolyamon a résztvevők kitöltötték egy ilyen lapot,

de ezen kívül, tudtommal, más nem is történt.../

2. Foglalkoztassuk a kezdő, de lelkes javítókat. Ezt valahogy úgy képzelem, hogy évente két-három helyre összehívunk a környék ilyen javítóit egy térkép elkészítésére, amit természetesen gyakorlottabb helyesbítők irányításával végeznének. A kiemelkedő munkát végző kezdőket bevonnánk a környéken folyó komolyabb munkákba is. Vidéken nagyon sok lelkes ember van, akiből, ha foglalkoznának velük, jó helyesbítő lehetne. Még ha nem is voltak nagynevű versenyzők.

3. Szükség van komoly és részletes helyesbítési és rajzolósi útmutatóra. De írásos formában, hogy az érintettek bármikor elővehessék. Bár a helyesbítést könyvből megtanulni nem lehet, az írásos anyag nagyon fontos lenne. Biztos, hogy segítségével egységesebbé válna térképeink szemlélete. Még ha csak stencilezett formában is, de mielőbb meg kellene jelenni ilyen anyagoknak. S itt az az ellentmondás, hogy azok, akik értő módon meg tudják írni ezeket az anyagokat, úgy el vannak látva helyesbítési munkákkal, hogy az időigényes írásra már nem futja idejükből.

4. Értékeljük a kész térképeket. Ha másról nem, a rajzoló munkájáról mindenképpen lehet véleményt mondani. Ezzel elérhető lenne, hogy az illető, a következő térképén az adott hibát ne kövesse el még egyszer. /En, kéretlenül, elég keményen megbíráltam egyik új térképünk rajzát, s a rajzoló arra kért, hogy adjak még tanácsokat, hogy küldjek neki rajzolósi segédeszközöket a jobb eredmény elérése érdekében./

Nem hiszem, hogy a helyesbítők és a rajzolók ne akarnának jobb munkát végezni. Csak képezni kellene őket, de rendszeresen.

Mi lenne, ha például a térképbi-zottság rendszeresen írásban tájékoztatná a témában érdekelteket? Néhány stencilezett lapon a legapróbb kérdésekre is ki lehetne térni. És akkor talán, nemcsak térképkiadásunk, de térképhelyesbítésünk is központi irányítás alá kerülhetne.

Zentai László

Megszűnt a Salgótarjáni Torna Club. A minőségi szakosztályok legtöbbször a város más egyesületei vették át. A volt klub tájékoztató futó szakosztályának sorsáról lapzártáig nem kaptunk érdemleges hírt.

VÁLOGATÁSI RECEPTEK

A kétévenként megrendezésre kerülő VB-ken országonként négy férfi és négy nő versenyző indulhat. Nincs szabály viszont a válogatás módszerére. Ezért az IOF Report körkérdezt intézett a zalaegerszegi VB-n résztvevő nemzetekhez: hogyan alakították ki a VB csapatot. Ime, a válaszok:

Ausztrália: Két válogató verseny volt 1983 április-májusában. Ezen a már két évvel korábban kialakult 20 fős férfi, 15 fős női keret vett részt.

Ausztria: 10 fős férfi, 6 fős női keret. Válogató versenyek: 3 verseny 1983 április-május, a 4./utolsó/ válogató két héttel a VB előtt, Magyarországon.

Belgium: a 8-9 fős férfi, 4 fős női keretet egy évvel a VB előtt állították össze. Speciális edzésprogrammal készültek. /A válogató versenyekről többet nem nyilatkoztak./

Bulgária: 10 férfi, 8 nő, 2 válogató Bulgáriában, 1 Romániában.

Csehszlovákia: 10 férfi, 8 nő. Egy válogató verseny májusban, kettő augusztusban, mindhárom Csehszlovákiában.

Dánia: 15 férfi, 8 nő. Kétnapos válogató verseny két héttel a VB előtt, NSZK-ban.

Finnország: két válogatóverseny Finnországban, a VB-éhez hasonló terepen, két héttel a VB előtt. Az első versenyen 28 férfi, 21 nő, a másodikon 18 férfi, 12 nő vehetett részt.

Franciaország: 10 férfi, 2 nő. Edzőtábor 1983. aug. 1-18-ig, hegyes terepen. Két válogatóverseny: aug. 14-15.

Irország: 20 fős keret már 1981-ben, ez a létszám az 1982-es válogató versenyek után 6+6-ra csökkent. Végso válogatás: 1983 június Irország.

Izrael: -

Japán: Csak a férfiak /20 fő/ számára rendeztek válogató versenyeket: 1983 július elején, egy hét különbséggel kettőt.

Jugoszlávia: Nyílt válogatóverseny 1983. máj. 1.

Kanada: Nyílt válogatóversenyek 1983 jun. 11-12, Ontario.

Lengyelország: 10 férfi, 8 nő. Két válogatóverseny 83 júliusban. Edzőtábor augusztus elején.

Magyarország: Válogató versenyek tavasszal, végso keret augusztus elején.

Nagy Britannia: 10 férfi, 6 nő. Vég-ső válogatás három héttel a VB előtt, két, Norvégiában rendezett verseny alapján.

NSZK: Három válogató verseny az NSZK-ban, végső válogatás 15 férfi és 8 nő részvételével egy héttel a VB előtt, Magyarországon.

Norvégia: 30 női és még több férfi indulója volt a VB előtt három héttel megrendezett végső válogató versenynek.

Olaszország: 10 férfi, 10 nő. Négy válogatóverseny és egy pontozási rendszer alapján állították össze a VB csapatot.

Svájc: Két válogató verseny Svájcban, a harmadik Franciaországban.

Svédország: 70 férfi, 70 nő vett részt az aug.21-22.-i válogató versenyeken.

USA: Kétnapos nyílt válogatóverseny 1983. április.

VADDISZNÓK ÉS TÁJFUTÓK

Mindig azt hirdettem, hogy a vaddisznó kedves, félnék állat, sem a tájfutóknak, sem másoknak nem kell tartaniuk tőle. Sok találkozás alapján szűrtem le ezt a tapasztalatot: menekült már előlem 50 tagu vaddisznó csorda és hatalmas kan, egy csikos vadmalac a Gerecsében kilométereken át követett néhány lépés távolságból éktelen sivalkodással, valószínűleg anyjának nézett. Legizgalmasabb kalandomat már elmeséltem egy tájfutást népszerűsítő cikkben:

"A legnagyobb kannal Budapesttől nem messze, Nagyszénáson találkoztam, akkora volt, mint egy szekrény. Egy hegyoldalon álldogált, pontosan velem szemben. Én akkor már tudtam korábbi tapasztalataimból, hogy a vaddisznó békés állat és fél az embertől, de úgy látszik, ő nem tudta, mert már 10 méterre megközelítettem, és nem mozdult. Keztem elbizonytalanodni. Szemből azonban inkább csodálkozást, mint rosszalást olvastam ki, és tovább futottam. 5 méterre lehettem tőle, mikor horkan egyet, és félreállt az utamból. Így futottam el mellette, de még sokáig hátamban éreztem a pillantását. Azt hiszem, elég jó részidőt futottam azon a szakaszon."

Most azért fogtam ismét tollat, mert legutóbbi vaddisznó-kalandom - úgy érzem - minden erdőjárónak tanulságos lehet.

A Felszabadulási emlékverseny /Szirtestető/ felvezetéséből tértem vissza már futva, mikor egy ködös, meredek oldalban közepes méretű vad-disznó jött velem szemben. Eddigi tapasztalataim alapján nem is lassítottam -de ő sem ! Két lépésre lehetett tőlem, mikor nekem földre gyökerezett a lábam, ő pedig nagyot horkanva megfordult és visszakocogott. Azt hittem, nem vett észre a ködben, és tovább indultam. Erre ő újra megfordult, és most már dühös rőfögéssel rám rontott. Gondolkodásra nem maradt időm, ijedtemben nagyot kiáltottam. Erre ő ismét két lépésre tőlem megtorpant. Még egy kívülálló-nak is csodálatos látvány lehetett volna, ahogy lendületben levő hatalmas testét egy pillanat alatt megré-kezte -hát még nekem ! Most már tudtam a teendőmet, és egy derékszögű irányváltoztatással lerohantam a hegyoldalra. Nem követett.

Utólag meggondolva a dolgot, ő teljesen érthetően viselkedett, csak én voltam az, aki nem kapcsoltam időben. Nyilván a kicsinyei voltak a háta mögött, abban az irányban,amerre én futottam. Nem akart felfalni, bántani sem /pedig megtehetette volna/, de azt mindenáron meg akarta akadályozni, hogy a malacai közelébe jussak.

A tanulság ebből az, hogy tavasz elején óvatosabbnak kell lennünk, az egyébként tényleg békés vaddisznókkal. Lehetőleg kerüljük a találkozást. Ha mégis összefutunk, és viselkedésükből kitűnik, hogy egy területet védelmeznek, akkor azt a részt kerüljük ki, még akkor is, ha ezzel percéket veszítünk.

A fára mászás szerintem nem jó megoldás. Az állatot nem nyugtatja meg, hogy ellensége már nem a földön áll. Ott maradhat a fa tövében, sőt, esetleg megpróbálhatja kitúrni annak a gyökerét.

Tudom, hogy a pályakitűzőknek nehéz megfogadni a tanácsomat, mégis azt javasolom: a kora tavaszi versenyek pályáival kerüljük el a vaddisznók feltételezhető "lakhelyeit". Tapasztalataim szerint ezek az utaktól távol eső, bozotos részek, gyakran meredek oldalak.

Eljünk továbbra is békésen egymás mellett: vaddisznók és tájfutók.

Hegedűs András

AZ MTF SZ ELNÖKSÉGE

a tervek szerint legközelebb június utolsó hetében ül össze. Várhatóan ekkor kerül sor a májusban eltervezett operatív bizottság megalakítására.

Hosszú távú OB '84

Vörös-hegy, 1984 április 15. Elnök: Laczkó Tamás, Elnökhelyettes: Galló Sándor, Titkár: Nyitrai György, Pályakitűző: Laczkó Tamás, Ellenőrzőbíró: Földesi Tibor.

N 21 EH. / 14.1 km, 460 m szint, 17 e.p., 19 induló/: Bajnok: Rostás Irén /HVSE/ 96:36, 2. Kalo M. /DVTK/ 101:20, 3. Csökör /H. Schönherz SE/ 103:48, 4. Koczka G. /Sabaria/ 104:09, 5. Borosné /Postás SE/ 106:43, 6. Fent /Videoton/ 107:21, 7. Lendl /Videoton/ 107:27, 8. Barki A. /Sabaria/ 112:18, 9. Kovács M. /Tipográfia/ 112:49, 10. Korikné /Postás SE/ 115:40, 11. Hidvégi /OSC/ 115:55, 12. Varró /DVTK/ 119:13, 13. Jerger /PVSK/ 121:08, 14. Ambró /OSC/ 124:25, 15. Halász /K. Lombik/ 128:12, 16. Lovász /DELEP/ 128:25, 17. Kalo A. /DVTK/ 134:44, 18. Garami /Haladás VSE/ 137:17, 19. Tömördi /SMAFC/ 143:44.

N 19-20 AH. / 11.2 km, 340 m, 13 e.p., 16 induló/: Bajnok: Oláh Katalin /Nyíregyh. Mg. Főiskola/ 81:44, 2. Úveges /BEAC/ 91:01, 3. Kalo E. /DVTK/ 91:43, 4. Krasznai /OSC/ 94:55, 5. Pokk /Videoton/ 95:14, 6. Boa /Ajakai Bányász/ 95:24, 7. Györfy /G. Spartacus/ 99:41, 8. Ajkai /OSC/ 104:19, 9. Siska /OSC/ 105:10, 10. Csilling /BEAC/ 108:46, 11. Szóládi /H. Schönherz SE/ 114:21, 12. Ruzsa /PVSK/ 121:02, 13. Vasvári Zs. /MMG-AM/ 127:12, 14. Salánki /OSC/ 128:17, 15. Tóth E. /DVTK/ 128:51, 16. Pajor /Sabaria/ 135:03.

F 21 EH. / 24.9 km, 850 m, 27 e.p., 32 induló/: Bajnok: Dosek Ágoston /DVTK/ 134:19, 2. Lantos Z. /BEAC/ 135:12, 3. Pápai /PVSK/ 138:27, 4. Szieberth /H. Schönherz SE/ 140:04, 5. Iga /Szfv. Volán/ 140:49, 6. Gyurkó /ME AFC/ 143:48, 7. Bárdosi /Sabaria/ 144:03, 8. Multer /MAFC/ 144:15, 9. Kaszás /Ajakai B. / 147:20, 10. Bokros I. /ME AFC/ 148:45, 11. Nagy M. /H. Schönherz SE/ 149:12, 12. Molnár G. /BEAC/ 149:21, 13. Szabó L. /PVSK/ 149:38, 14. Krajcsovics A. /Nyíregyh. TITÁS/ 151:47, 15. Úveges /MAFC/ 152:13, 16. Boros Z. /Postás / 152:30, 17. Györgyi /OSC/ 154:18, 18. Egei /Szfv. Volán/ 154:53, 19. Tóth G. /Haladás VSE/ 154:54, 20. Prill /Videoton/ 158:31, 21. Honfi /STC/ 161:49, 22. Takács Cs. /Szfv. Volán/ 162:09, 23. Urbán /SMAFC/ 164:10, 24. Szabó L. /ME AFC/ 167:12, 25. Bócsi /DVTK/ 170:43, 26. ifj. Balla /G. Spartacus/ 173:22, 27. Lukács /Videoton/ 175:25, 28. Koczka /Sabaria/ 175:28, 29. Tóth J. /PVSK/ 183:46, 30. Gajdos /H. Schönherz SE/ 188:00, 31. Bodó /K. Lombik/ disq. 32. Szerdahelyi Z. /Sabaria/ disq.

F 19-20 AH. / 20.2 km, 600 m, 23 e.p., 18 induló/: Bajnok: Nagy Róbert /H. Schönherz SE/ 119:04, 2. Bardi János /H. Schönherz SE/ 125:05, 3. Borbély /OSC/ 125:34, 4. Kajdi Cs. /Sabaria/ 125:39, 5. Óra /Sabaria/ 126:36, 6. Vinczai /Videoton/ 128:38, 7. Deme /G. Spartacus/ 130:54, 8. Kovács L. /PVSK/ 133:53, 9. Siegler /G. Sp. / 135:04, 10. Makra /OSC/ 136:39, 11. Antal G. /H. Schönherz SE/ 137:34, 12. Vityi /Tipográfia/ 140:52, 13. Móró /PVSK/ 140:53, 14. Diószegi /Tipográfia/ 144:57, 15. Széles Gy. /DVTK/ 157:45, 16. Tálás S. /OSC/ 166:35, 17. Németh L. /Videoton/ 182:41, 18. Tóth Zs. /Haladás VSE/ disq.

CIMFOTÓNK még a szeptemberi világbajnokságon készült. Érdemes megfigyelni, hogy mennyire jó pillanatot kapott el készítője. Az összeráncolt homlok, a tétova fejevakarás, az önkéntelen kézmozdulat, a csodálkozó arckifejezés és a meglepetéstől vagy drukkólástól félig nyitva maradt száj mennyire jól fejezi ki a verseny szurkolóinak csodálkozását...

KÖNYVTÁROS kerestetik. Pollmann Teréz - másirányú elfoglaltságai miatt - a jövőben nem tudja vállalni az MTFSZ könyvtárának kezelését. Vállalkozó szellemű érdeklődők - ezzel kapcsolatban - Skerletz Iván főtítkárt keressék.

E SZÁMUNK LAPZARTAIG /nyomdábaadás: május 24, esütörtök/ még nem kaptuk meg az ezévi magyar-osztrák katonaválogatottak május közepén hazánkban megrendezett versenyének eredményeit.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztőség: Bp. VI., Bajcsy-Zsilinszky u. 31. II. emelet. Tel: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614., 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál: Bp. V. József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre: 66 Ft. Egyes szám ára: 5,40, megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság utja 6. Index sz. 25-287 ISSN: 0133-4697 Sportpropaganda TZ 840500

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

**Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.**

TÉRKÉPEK MINDENKINEK

PARKTÉRKÉPEK

Elsősorban az általános iskolák környezetismeret-, földrajz oktatását segítik a városok belterületén lévő parkok térképei. Jól felhasználhatók az úttörők sportfoglalkozásainál is. Négyzinyomásúak, méretarányuk 1 : 1 000 és 1 : 5 000 között van, áruk egységesen: 4,50 Ft.

P 1	Budapest	Városmajor
P 2	Debrecen	Lenin-liget
P 3	Balassagyarmat	Palóc-liget
P 4	Sopron	Erzsébet-kert
P 5	Eger	Népkert
P 6	Szarvas	Erzsébet-liget
P 7	Kaposvár	Cseri-park
P 8	Pásztó	Körét
P 9	Budapest	Vármező
P 10	Seregélyes	Kastélypark
P 11	Szombathely	Csónakázó-tó
P 12	Szombathely	Jókai-park
P 13	Dunaújváros	Véderdő
P 14	Budapest	Csillebérc

LEVELEZŐLAP TÉRKÉPEK

L 1	János-hegy
L 2	Sopron, Károly-magaslat
L 3	Pécs, Misina-tető
L 4	Közeg, Szabó-hegy
L 5	Csesznek, Gézaháza
L 6	Vörös-kő
L 7	Mátraháza-Sástó
L 8	Tatabánya, Turul
L 9	Dobogókő
L 10	Verőcemaros
L 11	Salgóvár-Medveslaposa

A térkép ábrázolta terepen öntevékenyen is lehet tájékozódási gyakorlatokat, versenyeket rendezni. A 10 m alapszintközű részletes térképeken 20 db kör jelöli a különböző tereptárgyakat, idomokat, ahol a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség lyukasztókat helyezett el. A levlap letéphető szelvényén lyukasztással igazolni is lehet a pont megtalálását. Ára: 3,50 Ft. Méretarány: 1 : 10 000-1 : 40 000 között.

A térképek megvásárolhatók vagy postán megrendelhetők a

KARTOGRAFIAI VÁLLALAT TÉRKÉPBOLTJÁBAN
1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 37.

és a

MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉGNél
1065. Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 31.

KISTAJTÉRKÉPEK

K 1	Óriszentpéter-Pankasz
K 2	Hajdúszoboszló
K 3	Szársomlyó
K 4	Hoportyó
K 5	Szekszárd
K 6	Felsomocsolád
K 7	Bugac
K 8	Fülöpháza
K 9	Szelidi-tópart
K 10	Keszthelyi-hg.
K 11	Badacsony
K 12	Tihanyi-félsziget
K 13	Balatonfüred
K 14	Zalaegerszeg
K 15	Visegrád
K 16	Hármashatár-hegy
K 17	Tóserdő

VÍZISPORT TÉRKÉPEK

V. 1 : 20 000 méretarányúak, részletesen helyesbítették és így a Tiszát felkereső autósturisták, vizeitűzők, a partmenti erdőben táborozó iskolások részére alkalmas térkép. Áruk: 20 Ft.

V 1	Tisza
V 2	Tisza

Tuzsér-Dombrád
Szeged (Algyó)-Tiszasziget

Kirándulásra, tájékozódási gyakorlatokra, egyszerűbb tájfutó versenyek rendezésére, és a honvédelmi elő- és utókepzésnél egyaránt jól használhatók e négyzinyomásos, 10 m alapszintközű, átlagosan 20 négyzetkilométernyi területet ábrázoló térképek. Áruk: 6 Ft.

TÁJFUTÁS

1984/6

Oláh Katalin

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, VII., Garay u. 20. szám alatti sportruházati szakboltban.

423-385

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétfő–Kedd–Szerda–Péntek: 8–16.30

Csütörtök: 8–17.30

Szombaton zárva!

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

6. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa Gy. u. 1-3. Előállítás ideje: 1984 július hó. Terjeszti: Magyar Posta.

Járőrverseny helyett

Bármennyire is furcsának tűnik, mindig az e helyen "tálalt" cikkek elkészülési ideje határozza meg az egész lap elkészülésének idejét.

Bár már a tizenharmadik számot szerkesztem, soha nem fordult még elő, hogy ez a hely az első oldal első hátsóján, ne utoljára telt volna meg betűkkel.

Néha kinlódás teli írni ezt a pár fránya sort. Amikor "izzadságszagúak" a közöltek, akkor mindig biztos lehet benne a kedves olvasó, hogy azért azok, mert végső kínjában talált ki oda valamit a szerkesztő. Valamit, amivel komplett lesz a kész, valamit, amivel már nyomdába lehet adni a már több napja kész kéziratköteget. Tudjuk, hogy ez nem jó így, tudjuk, hogy olvasóink itt kezdik olvasni a lapot, de hiába. Ötöt, hatot, nyolcat ki tud találni a szerkesztő, tán tizet is, ha nagyon megszorítják, de a tizenvalahányadik téma keresésénél már csak kínos lassúságról, fülénél fogva előráncigált "ötlet-ről" lehet beszélni. Ezért kérnénk ide, erre a helyre egy-két tippet, esetleg rövid frappáns írást olvasóinktól.

/A szerkesztő/

Negyedik alkalommal rendezték meg az idén a belügyi sportolók tájfutó bajnokságát. Pest, Heves és Bács-Kiskun megye után ezúttal a BM Rendőrtiszti Főiskola volt az országos döntő rendezője.

A BM-bajnokságok feljutásos rendszerűek: négy területről 16 csapat, valamint az egyéni versenyek 1-3 helyezettjei jutnak az országos döntőbe. Az első nap rendezik az egyéni-, a másodikon pedig a váltóversenyt. Ezeket a megszokott versenyszabályok érvényesek, ugyanolyan küzdelem folyik a helyezésekért és érmekért mint bármelyik "normál" OB-n, csak a résztvevők sokkal fegyelmezettebbek és a megszokottnál jóval több ünneplésséget biztosítanak a megnyitó és az eredményhirdetés lebonyolításához.

Hogy a belügyi szervek miként vélekednek sportágunkról, azt kiválóan lehet érzékelni dr. Györök Ferenc rendőr vezérőrnagy megnyitó beszédéből: "Az elmúlt évek során bizonyára minden csapat lehetőségeihez és erejéhez mérten mindent megtett a jó szereplés érdekében, hiszen ma már a belügyi versenyeken való indulás is éppúgy feltételezi a megfelelő tereptani tájékozottságot, fizikai felkészülést és tájfutóismereteket való jártasságot mint az MTFSZ bármely más versenye... A Belügyminisztérium 1981-ben tért át a tájfutásra az addigi szalagozott pályán lefutott járőrversenyek helyett. Itt a sportoló csak saját erejére, ügyességére és leleményességére van utalva. Döntését befolyásolják az időjárás és terepviszonyok, a térkép minősége, a pálya felépítése és jellege, valamint a többi versenyző tudása, taktikája. A tájfutás során fejlődnek fizikai és pszichikai tulajdonságai, erősödik akaratereje, önuralma, önkontrollja, memrizálóképessége. Mindezek figyelembevételével ószintén állíthatjuk, hogy ez a sportág biztosítja a résztvevőknek a legtöbb mozgást, napfényt, tiszta levegőt, a fej és a láb használatának harmonikus összhangját."

A IV. BM OB végeredménye. Egyéni. B. Papp Gy. /Forradalmi Rendőr Ezred/ 48:41, 2. Czinege /Rendőrtiszti Főiskola/ 52:06, 3. Mészáros /Ybl Műsz. Főisk. / 53:40, 4. Blaskó /Rendőrtiszti Főisk. / 57:10, 5. Kovács L. /FRE/ 58:25, 6. Gyarmati /BM Központi Szervek/ 59:51. Váltóverseny: Bajnok: Rendőrtiszti Főiskola /Csáki-Ginccsi-Blaskó-Czinege/ 125:42, 2. BM Központi Szervek 140:46, 3. Budapesti Rendőrfőkapitányság 148:45, 4. Forradalmi Rendőr Ezred 157:34, 5. Szabolcs-Szatmár megyei Rendőr Főkapitányság 184:13, 6. Csongrád megyei Rendőr Főkapitányság 194:33.

B.T.

Taktika a tájfutásban

A taktika általános megfogalmazás-ban a küzdelem irányítására vonatkozó ismereteket jelenti.

A taktikai képzésének az a feladata, hogy a sportolót felvértezze megfelelő ismeretekkel, gyakorlati készséggel, hogy az általa választott taktikát végre tudja hajtani, illetve a küzdelem különböző változó helyzetekben eredményesen tudjon helytállni. Ezt a pedagógiai folyamatot három egymással kölcsönösen összefüggő tényező jellemzi:

- speciális taktikai ismeretek elsajátítása

- speciális taktikai gyakorlatok, cselekvések elsajátítása és megszilárdítása

- alkotókészség fejlesztése.

Tájékozódási futásban a technika és a taktika szorosan összekapcsolódik.

Itt a taktikát úgy jellemezhetjük, hogy olyan művelet amellyel a versenyző tájékozódási technikáját a verseny adott körülményeihez igazítja. Taktikusan az a versenyző küzd, aki

- kihasználja a technikai tudását, pszichikai és fizikai tulajdonságait, felismeri és eredményessége érdekében felhasználja a helyzeti előnyöket, amelyeket a pálya vagy a terep nyújt, - emellett kiaknázza az ellenfél gyengeségeit is, hiszen a futás irányából, tempójából, határozottságából sok mindenre következtethet.

A taktikai gyakorlatok lényegében a technika és a taktika összekapcsolódásából adódnak, ezek változatait edzésen kell gyakoroltatni.

Először ismertetni kell a versenyzőkkel a különböző taktikai megoldásokat. Edzőversenyeken gyakorolják. Így bizonyos helyzetek megoldására felhívjuk a figyelmet, s ha ezeket a versenyeken eredményesen alkalmazzák "versenytapasztalattá" alakulnak. Ha ezeket a tapasztalatokat a versenyző felismeri, tudatosan alkalmazza, akkor a taktikai képzés hosszantartó folyamata eredményesnek mondható. Az a versenyző a jó taktikus, aki az adott helyzetnek megfelelő legjobb változatot alkalmazza.

A taktikai ismeretek oktatásához feltétlenül ismernie kell a versenyzőknek a versenyszabályzatot, valamint a helyes magatartást a pályán.

Az edző a további képzés érdekében minden verseny után elemezza a versenyzővel a teljesítményét és az elkövetett hibáira hívja fel a figyelmét.

Taktikai tanácsok kezdő versenyzőknek

1. Lényeges az ellenőrző pont közelében a helyes viselkedés. Nem szabad fölöslegesen a ponton időzni. Bélyegzésre elő kell készülni, és azonnal elhagyni a pontot, mert felhívhatjuk az ellenfél figyelmét.
2. Lejtős helyen lévő ellenőrző pontok lehetőleg felülről kell megközelíteni, mert jobb a rálátás mint alulról.
3. Figyelni kell az ellenfelet a pont térségében. A pont felfedezésénél és elhagyásánál nem szabad a tempót felgyorsítani, nehogy eláruljuk azt az ellenfélnek, aki szintén figyel.
4. Nem szabad más versenyző által zavartatni magunkat. Bízni kell magunkban, hogy az általunk választott útvonal a helyes.
5. Követni kell a gyorsabban futókat, ha az általunk választott pályán futnak. Ha az iram arryira gyors, hogy azt nem tudjuk követni a térképen, azonnal csökkenteni kell a tempót.
6. A gyengébben futó ellenféltől gyors tempóváltással lehet megszabadulni. Hasonló erősségű futótól egyenes szakaszban ritkén lehet futással megszabadulni. Engedni kell vezetni, mintha hirtelen bizonytalanra válnánk. Takarékoskodni kell az erővel. Ha nem követ el hibát, akkor a tempo váratlan fokozásával kell megkísérelni a lerázást. Legnehezebb a térképválasztásban gyengébb, erősebb futótól megszabadulni. Ha az ilyen versenyzőt utolérjük, igyekezünk ránk ragadni. Ezért végig kell az utvonalat futni, ne törődjünk vele, kivéve a pont térségében, ott figyelni kell őt is.

Taktikai tanácsok gyakorlottabb versenyzőknek

1. Lényeges az első ellenőrző pont biztos fogása. A verseny első percei döntő hatást gyakorolhatnak az egész küzdelem eredményességére. Elsősorban lélektani szempontból fontos, hogy a pálya elején ne kövesünk el hibákat. A verseny elején kevesebbet kell kockáztatni, mint egyébként. Ha mégis hibázik a versenyző, nem szabad elveszteni a fejét /mivel ez nehéz, gondolatban erre is fel kell készülni/.
2. Minden versenyterepnek megvannak a maga sajátosságai. A versenyzőknek fel kell készülni ezekre a sajátosságokra, ismernie kell saját erős és gyenge pontját az illető terepen való tájékozódásban és futásban egy egyaránt. A terepet el kell fogadnia olyannak amilyen! Alkalmazkodni kell hozzá és keresni a legjobb meg-

- oldásokat.
3. A verseny első perceiben össze kell hasonlítani egymással a térképet és a terepet. Sokat segít ha a versenyző az elején tisztában van azzal, milyen pontos a térkép. Megkönnyíti mindezt, ha ismeri a térképet javítók stílusát. A régebbi térképek alapján ezeket verseny előtt célszerű áttanulmányozni. Bármilyen a térkép meg kell próbálni kiszedni belőle a maximálisan lehetséges információt.
  4. A pályát szintén el kell fogadni olyannak, amilyen! Nem segíti a tájékozódást, ha az ember verseny közben a pályakitűzött szidja. Ilyenkor egyetlen kérdéssel érdemes foglalkozni, hogyan teljesíthető az adott pálya a legrövidebb idő alatt. Az egyes átmenetek minősége csak abból a szempontból érdekes, hogy a futó sebességet és az összpontosítás mértékét az átmenet nehézségéhez kell szabni.
  5. Ha pontközben hibázik a versenyző, meg kell próbálni azonosítani a helyzetet és megtalálni a hibát. Pontközben az ún. "párbuzamos" elcsuszások gyakoriak. Hasonló hibákat lehet elkövetni pontközben, amikor összekevert terep-idomok nem teljesen párhuzamosak, hanem egyszerűen csak több van belőlük pl. szikla, több patak összefolyása stb., melyek közül az egyikben van a pont. Ha elsőre nem sikerül megfogni a pontot, új támadó pontot kell keresni, mert nincs értelme többször elindulni, és megérkezni ugyanarra a hibás pontra.
  6. A "keverés" általában fizikailag és szellemileg is eléggé igénybe veszi az embert. Mivel ez általában idővesztéssel jár, a versenyző "óriási" tempóval igyekszik ledolgozni a vélt hátrányát. Ez általában újabb keveréssel, idővesztéssel jár. Ezért hibázás után inkább - ha hosszabb időt igényel is - fordítsunk nagyobb figyelmet a térkép nézésére, és óvatosan kell tovább indulni. Akkor lehet tovább "hajtani", ha érzi, hogy újra együtt van a térképpel és tereppel!
  7. Az útvonalat nemcsak úgy kell megválasztani, hogy objektíve melyik a legjobb a több lehetséges közül, hanem aszerint, melyik a legjobb a saját képességeit figyelembe véve: sőt, esetenként figyelembe véve az egyéb taktikai körülményeket is. Az, hogy nem a legjobb útvonalat választotta, általában csak már az útvonalkövetése közben derül ki. Ezért ilyenkor kísértésbe eshet, hogy menetközben változtat eredeti elképzelésén és áttér egy jobbnak vélt útvonalra. Sajnos, legtöbbször ez nem jár eredménnyel, ezért általában jobb követni az eredeti elképzelést és még gondolatban sem foglalkozni a többivel, mert ez csak megosztja a figyelmet.
  8. A futástempónak igazodnia kell a pálya technikai nehézségeihez! Csak akkor érdemes kifejteni maximális erőt a futásban, ha a versenyző teljesen ura a térképnek és a terepnek technikailag. De a tempót ugyanúgy befolyásolják a terep fizikai nehézségei is, ezzel a futónak verseny közben számolni kell. A fizikai erőléttel tudatosan kell gazdálkodni. Amikor a terep technikailag nehéz, pihenő szakaszokat kell beiktatni, hogy amikor kockázat nélkül lehet, legyen ereje gyorsítani. Ha nehéz a talajfoga, sűrű az aljnövényzet, vagy le van gallyazva az erdő, minden egyes lépés nagyobb erőt igényel az izmoktól mint sima terepen. Erre is edzeni kell, és aztán verseny közben szándékosan változtatni a különböző futási technikát, ha szükséges.
  9. A verseny vége felé a fáradás nemcsak a futás sebességét csökkenti, hanem az ügyességet /egyensúlytartás, ellépés biztonság stb./ és a szellemi erőnlétet is. A fáradás szükségszerű jelentkezését figyelembe kell venni már az útvonalválasztásban, az utolsó átmenetekben kerülni kell a kockázatot, mert megnövekszik a hibázás esélye és kerülni kell az olyan szakaszokat, amelyek fizikailag túl nagy erő kifejtést követelnének, és aránytalanul lecsökkentenék a sebességet! Ugy kell az erőt beosztani, hogy a verseny végéig éppen kitartson az utolsó tartaléka. Aki nem teljesen kifáradtan érkezik a célba, nem tett meg mindent a győzelemért.
- Azt, hogy az edző a versenyzője számára milyen taktikai utasítást ad, mindig a versenyző egyéni felkészültsége határozza meg.
- Időnként érdemes a sportolók taktikai felkészültségét is ellenőrizni, hogy ezzel a hiányokat kiküszöböljük, ugyanakkor a versenyző előnyös tulajdonságait tovább erősítsük, fejlesszük. A sportolók elméleti ismereteit az edző beszélgetéssel vagy írásos feladattal könnyen ellenőrizheti. A versenyzők alkotóképességét, taktikai felkészültségét tétversenyek alkalmával lehet lemérni.

Farkas Katalin

AZ ÚJ SZTÁR

Két héttel azután, hogy a magyarországi VB-n a férfi egyéni verseny első négy helyezettje norvég versenyző volt, a férfi váltót is Norvégia nyerte, rendezték meg a Norvég Bajnokságot. A VB csapat 5 tagja az első hatban végzett, Berglia nyert. Mögötte a második helyet viszont egy 19 éves, bergeni diák, Truls Nygaard szerezte meg, sőt, a 13,5 km-es pályán 8,7 km-nél még 30 m-p-el vezetett Morten Berglia előtt.

Truls Nygaard, bár 1983-ban majdnem az összes F 19-20 versenyt megnyerte, nem vehetett részt a VB válogatókon. 1985-re már eléri az M21-es korhatárt, és harcolhat az ausztráliai VB csapatba kerülésért. Legközelebbi célja az 1984-es Nord Eajnokság megnyerése.

VB-előzetes

A mostani 2.számú tájékoztatónkban az 1984. októberében és az 1985. áprilisában megrendezésre kerülő VB edzőtáborokról írunk részletesebben. Ezek az edzőtáborok Victoria állam EK-i részét /a főváros környéke/ és Uj-Dél-Wales állam terepeit ismerhetik meg a résztvevők. A legutolsó edzőtábor, közvetlenül a VB előtt, szintén Victória államban rendezzük, itt kerül sor a világbajnokságra is.

Ezeket kívül még nem hivatalos edzőtáborokon is részt lehet venni: 1985 áprilisában, és augusztusában / az utolsó hivatalos VB edzőtábor előtt/. Ha a tájékoztatókban megadott időpontoktól eltérő időszakban kívánnak edzeni, erre is van lehetőség: 1984. októbertől folyamatosan kaphatók lesznek VB edzőtábori térképek; szállást és rendezői segítséget is biztosítunk, amennyiben idejében jelzik ilyen irányú igényeiket.

Hangsúlyozzuk, hogy csak abban az esetben tudunk olcsó részvételt biztosítani az edzőtáborokon, ha idejében megkapjuk jelentkezésüket. Több kedvezményes szálláslehetőséget sikerült kiharcolnunk, igénybevételükhöz azonban a lefoglaló határidők pontos betartása szükséges.

Kérjük, hogy ha még nem is tervezték meg a részleteséggel a programjait, akkor is jelezzék a megadott határidőig a várható igényeket. Ezzel minket, rendezőket segítenek abban, hogy Önöknek minél jobban segíthessünk.

A VB85 Rendezőbizottsága
1985. február

Címünk: The Organiser - WOC85
Orienteering Federation
of Australia
P.O. Box 16,
Abbotsford, Victoria 3067
AUSTRALIA

VB edzőtáborok

A legjobb módszer sportágunk ausztráliai jellegzetességeinek megismerésére a helyszíni tanulmányozás. 1984-85-ben edzőtáborokat rendezünk, egyéb edzési lehetőségeket is biztosítunk, és természetesen, bármikor érkezhettek edzés-versenyzés céljából kontinensünkre.

A VB rendezőbizottsága kötelességének érzi, hogy kifogástalan térképekről gondoskodjon az edzőtáborokon. Ezért a felkészüléshez a legjobb módszer az 1984. október, 1985. áprilisi és/vagy a VB-t közvetlenül megelőző edzőtáboron való részvétel. Hiszen ezeket az edzőtáborokat olyan terepeken rendezzük, melyek a legtöbb hasonlóságot mutatják a VB terekkel. A térképek is a VB térképek stílusában készülnek. A terepek természetesen különböző mértékben hasonlítanak a VB terepekhez, ezért melegen ajánljuk, hogy az összes edzőterepet, térképet próbálják ki a VB-re készülő versenyzők. Tehát vegyenek részt az októberi vagy az áprilisi edzőtáboron és a VB-t közvetlenül megelőző táboron. A VB térképbizottsága által az edzőtáborokra kibocsájtott térképeket első használatuk után, a VB előtti táborét kivéve, kezdik árusítani. A legtöbb térképnél, ez az időpont 1984. október.

Ha véletlenül nem tudnak résztvenni az első két edzőtáboron, ezek térképeit, terepeit az edzőtáborokat követő időszakban is lehet használni.

Mindegyik edzőtábor valamilyen nagy ausztrál versenyhez kapcsolódik. Ezeket a versenyeket is általában a leendő VB terephez hasonlóan rendezik.

A korábban közölt versenynaptárban, mely az összes számottevő 84/85-ös versenyt tartalmazza, néhány időpont megváltozott. Érdeklődők az MTF Sz-ben megtekinthetik.

/A továbbiakban az edzőtáborokkal kapcsolatos részletes tudnivalókat közlik, de mivel - a nagy távolság miatt - ezekre magyar résztvevők utazása szinte reménytelen, ezek közlésétől eltekintünk.

A szerkesztő/

Az IOF-ből jelentjük

Egy jól működő sportszövetségben alapvető követelmény, hogy az információcsere a szövetségen belül is, és a szövetségből kifelé is jól működjön.

Mi a helyzet ez ügyben az IOF-ben? A külső tájékoztatás mindig is gyenge oldalunk volt, a szövetségen belüli információáramlás pedig sokszor elfogadhatatlanul alacsony szintű. Egyik ilyen pl. hogy a két kiadvány, az IOF Report és az IOF Bulletin, nem funkcionál úgy, ahogy kellene.

Nemrég változtattuk meg a Report megjelenésének gyakoriságát: a korábbi félszáz helyett most évenként fog megjelenni. Ugyanakkor életre hívtuk a Bulletin, mely évente négyszer jelenik meg. Kérdés, hogy optimális-e ez így. S kérdés az is, miről tájékoztatásnak, kikhez szóljanak ezek a kiadványok.

A Report és a Bulletin méretét, évenkénti számát anyagi lehetőségeink is megszabják. Igaz, hogy a Report-ot előfizetési díj ellenében terjesztjük, de ez nem hoz számottevő bevételt. Mindkét publikáció költségeit az IOF költségvetéséből kell kigazdálkodnunk. Jó volna hirdetések közlésével segíteni magunkon, de nem tolonganak a jelentkezők.

A Report évenkénti megjelentetésével a következők céljaink vannak:

- éves értékelést adunk az IOF és a tagországok tevékenységéről, fejlődéséről.

- áttekintjük egy év tájfutó eseményeit.

Ezt az újságot mindenkire el kell juttatnunk, tehát nemcsak a sportaktívákhoz, hanem az "egyszerű" tájfutókhoz is.

A Bulletin célja:

- gyors tájékoztatást adni az IOF tevékenységeiről, problémáiról, vitáinkról. Ezért légi postán küldjük, a szövetségek sokszorosíthatják a Bulletineket, újságaik átvehetik a Bulletinben megjelenő híreket.

ÖT CSOPORT

Frantisek Peterka /Csehszlovákia/ összehasonlítást végzett a szocialista országok tájfutó sportjának fejlettségi szintjéről. Öt csoportot állapított meg:

1. Csehszlovákia, Magyarország, Bulgária
fejlett sportág, határozott nemzetközi kapcsolatokkal

2. Lengyelország

a többi szocialista ország segítségével fejlett szintet érhet el, nemzetközi kapcsolatai korlátozottak

3. NDK, Szovjetunió

fejlett sportág, de nemzetközi kapcsolatok megteremtésében nagy nehézségekkel küzdenek

4. Románia

Lengyelországhoz hasonló szint, nemzetközi kapcsolatteremtés nehéz.

5. Kuba

segítségre szorul, a kapcsolatteremtés nehéz.

A tájfutás szempontjából közös vonás: egyik országban sem kiemelt sportág, /kiemelték pl. az olimpiai sportágak/. Ezért a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére, fenntartására nagyon korlátozottak a lehetőségek. Még akkor is dezignálódni kell küzdenek, ha a VB-ken jó helyezéseket érnek el, ezért a nemzetközi kapcsolatokat csak meghívások, csereegyezmények útján képesek tartani. Sokszor egyszerű turistaként utaznak a külföldi versenyekre.

A szocialista országok jelentős nemzetközi összecsapása a Barátság Kupa. Tavalgy Csehszlovákiában, az 1972. VB-ével majdnem azonos terepen rendezték ezt a versenyt. Kuba kivételével minden szocialista ország részt vett. Korábban Kuba is jelentkezett, de a Svéd ötnapos után minden kapcsolat megszűnt ezzel az országgal. Csehszlovákia legfőbb riválisa a Szovjetunió volt: A SZU váltóját pl. csak a VB ezüstérmes cseh férfi váltó előzte meg. Románia jobbnak bizonyult Lengyelországnál. Ha az egyik román női versenyző nem sérül meg már az egyéni rajt után /kórházba kellett szállítani, miután leesett egy szikláról, kétszer operálták, stb./ Románia az összetett versenyben még jobb helyezést ér el.

Peterka azzal fejezi be a tanulmányát, hogy Csehszlovákia nevében ígéretet tesz egy oktatótábor megrendezésére 1985. augusztusában; továbbá klubszinten fontosnak és lehetségesnek tartja a nemzetközi kapcsolatok bővítését.

HÍREK * HÍREK

Jugoszlávia

Norvég támogatás. A NOF két jugoszláv ifi. versenyzőt hív meg a szövetség 1984-es nyári ifi táborába; segít ellátni Jugoszláviát tájfutó felszereléssel, továbbá norvég versenyzők egy csoportja /a létszám még bizonytalan/, Berglia részvételével, utazik Jugoszláviába versenyzési, pályakitűzési, térképészeti tapasztalataik átadása céljából.

A norvég szövetségnek egyelőre nehéz

kapcsolatot teremtenie Jugoszláviával, ezért valószínűleg megfigyelőt küld az 1984. júniusi 2 napos versenyre. Franciaország/Svédország

Az IOF Tanács Iavaronei ülésén arról panaszkodtak, hogy együttműködésük gyenge lábakon áll. A FB kivizsgálja az ügyet.

Irország

Jól sikerült a FB elnöke, Chris James által vezetett fejlesztési kongresszus. Átfogó terv készült a sportág fejlesztéséről. A házigazdák sokat remélnek magától a júliusi IOF kongresszustól is. Ekkor rendezik meg a "Tájfutás gyerekeknek" c. kiállítást.

Olaszország:

"Orientering - Orientarsi nella natura" címmel új olasz nyelvű könyv jelent meg, szerzői R.Cervalatti, L.Pennisi és M.C. Ramorino /mindhárman versenyzők/. Teljesen kezdőknek is ajánlható. Térképeket is tartalmaz,

Uj Zeeland

Rekord létszám az Ázsiai Pacifikus Tájfutó Karneválon: 750 induló. A versenyen svéd tájfutók is indultak. Férfi bajnok: Terry Farrell, Ausztrália /öt csak a svéd Joakim Birke előzte meg/. Női bajnok: Anne Salisbury /Uj Zeeland/, a versenyen Karin Rabe és Ingrid Svensson mögött a 3. helyezett.

Hong Kong

Nagy előrelépések! 740 induló a Hong Kong bajnokságon! /1983.október/ November-decemberben a svéd edző, Per Sandberg csoportja "turnézott" Hong Kongban. A hazai válogatott a svédekkel együtt ment át a Pacifikus Bajnokságra, ahol két kategóriában is nyertek /H35B:Leung Chung-yuen és D21B: Julie Wong/. További sikerként könyvelhető el, hogy Julie Wong férjhez ment az egyik legjobb új zeelandi versenyzőhöz.

India

A Fejlesztési Bizottság 150 \$-t adományozott két térkép előállítására. Az indiai TFSz kérte a Brit Tf.Szövetséget, hogy hívják meg az indiai versenyzőket az áprilisi nemzetközi JK versenyre, de az angolok csak a nevezési díjat engedték el, szállás és utiköltségre nem ígértek támogatást.

Angliában keveset tudnak az indiai tájfutó életéről - az IOF Bulletin szerkesztője örömmel venne tőlük egy beszámólót!

Fülöp szigetek

Hogyan nem szabad felhasználni a Fejlesztési Bizottság adományait? Tavaly két színes térkép készült a Fülöp szigeteken ilyen támogatással, de mindkettő olyan területről, ahol nincs tájfutó klub, s melyek távol esnek Manila-tól, ami a tájfutó élet központja. Így hónapok óta s valószí-

nüleg még soká használatlanul hevernek ezek a térképek. Talán a Manilába látogató tájfutó versenyzők segíteni fognak néhány fekete-fehér térkép elkészítésében...

ÓRA NÉLKÜL!

A klubok ifikkel kapcsolatos ügyeit sokszor felületesen állítják össze, nem gondolják végig, mit kell gyakorolni és miért. Ez az írás segíteni próbál. Az ifikkel kapcsolatos feladatok kétirányúak

1.Oktatás Minden tanítás történjen nyugodt biztos környezetben és feltételek között. Különösen igaz ez, ha új technikai elemek, vagy képességek tanulásáról van szó. Nyugodtan értsük meg, mit kell csinálni, és miért, és segítjük elő a problémamentes gyakorlást /automatizálást/.

/Gyakori hiba, hogy új dolgokat időmérés, vagy versenyhelyzet nyomasztó körülményei között kísérlelnek meg tanítani. Ez növeli a balsiker valószínűségét, és így az új dolog nem lesz vonzó, megnehezül a tanulás./ Így alakulhat ki az is, hogy a gyerek maga is negatív véleménnyel lesz saját képességeiről. Megrögződhet benne pl. az "nem vagyok jó éjszakai versenyző" stb. "soha nem megy nekem ezen a terepen". Márpedig az ilyen gondolatokat később nehéz törölni.

Tegyük gyakorlattá, hogy soha ne versenyeztessünk megfelelő alapok nélkül! 2.Versenyeztetés. Verseny alatt értünk minden versengéssel nehezített tevékenységet, így az edzőversenyt is, mindent, ami a versenyeredményesség javítását célozza. Pl. pontkezelési gyakorlatok, időmérés, vagy pszichikai terheléses edzés.

Alapvető, hogy csak olyan képességek, vagy elemek alkalmazhatók versenyszerű edzésen, melyeket korábban már nyugodt körülmények között automatizáltunk. Különböző kockáztatjuk, hogy többet árunk, mint használunk. Sokkal nagyobb a kudarc valószínűsége, ha az alapképességet a gyerek nem "tudja" kellően. /Az edzőverseny fontos eleme a versenyekre való felkészülésnek. Azaz, ha nem vagyunk hozzászokva a versenyhelyzethez, akkor könnyebben bukunk magán a versenyen./

Különösen kezdő gyerekeknél fontos, hogy a gyerek szerezzon önbizalmat és bizonny abban, hogy meg tud birkózni a versenyfeladattal. Vigyázzunk, hogy a gyerek rendelkezzen az alapképességekkel, mielőtt elkezd versenyezni, azaz csak olyan versenyen induljon, amit teljesíteni tud.

Heves fejlődés kezdete egy megyében

Az 1982-es évről azt mondtam, hogy megyénkben a sportág mélyponton van, de megteremtődtek a feltételek az előbbrejutásra. Az 1983-as év a fellendülés első éve volt és remélhetőleg ez csak a kezdet. Megerősödtek a sportág alapjai. Kialakult és megizmosodott egy olyan verseny-rendszer: / 6 Eger Kupa, Nov.7., plusz a megyei bajnokságok/ amely lehetőséget ad arra, hogy egyre többen kapcsolódjanak be a tájfutásba.

Honfi Gábor által vezetett önálló Eger Városi Tájfutó Szövetség az Eger Kupában átlagban 100 fős mezőnyöknek biztosított versenyalkalmat város környéki terepeken. Örvedetes, hogy a középiskolák egyre nagyobb érdeklődést mutatnak az olcsó, könnyen elérhető, jó színvonalú rendezvények iránt. Csak György tanár által vezetett egri Gárdonyi Géza Gimnáziumi ODK már minősített sportolókat mondhat magáénak és felkerültek az országos egyesületi ranglistára is.

A megyei szövetség rendezvényeit a jó terepkihasználás, a mezőnyöknek leginkább megfelelően kitűzött pályák és az egyre növekvő létszámok jellemezték. Az elmúlt évekhez képest az indulók létszáma másfélszeresére nőtt. A megyei rendezvények közül kiemelkedett a hagyományos

Dobó István emlékverseny, amelyen közel 600-an álltak rajthoz, hogy kiemelt minősítést szerezzenek. A Parád környéki Oroszlánvár térségben rendezett versenyen reméljük, hogy a futók szakmailag értékes alkalmat kaptak arra, tudásuk összemérésére. Tény, hogy a férfi I. osztályú pályák rövidre sikerültek, és kellemtelenséget okozott a terepen helyenként nem éppen szeliden viselkedő darazsak megjelenése.

Külön értékelést kíván az Egri Spartacus, amely a tájfutó élsportot reprezentálja a megyében. Félve írom le az élsport szót, de azt hiszem ez ebben az évben ismét túlzás.

A Boros-Kármán által fémjelzett korszak után egy új hullám kezdte el "szállítani" az eredményeket. Ismét a női vonal mutatkozik erősebbnek. Frank Kriszti uttörő olimpiai bajnok, Csillag Vera, a magyar bajnokság ezüst érmét vehette át a sümegi egyéni országos bajnokság serdülő számában. Ugyanitt Franknak egy jó percre lett volna szüksége, hogy 14 évesen a "nagyobbak" között dobogóra állhasson. A feljutás furcsa fintora, hogy Ludnai Zsuzsa a 82-es országos bajnokság 2. helyezettje nem tudott kikerülni a megyéből, így a nemzetközi November 7. emlékverseny dobo-

gós helyével vigasztalta magát. Ez a trió az aranyjelvényes minősítés mellett a ranglista 4-6. helyezését is megszerezte. Ők hárman alkotják azt a csapatot, amely a csapatbajnokságon és a váltó országos bajnokságon is a 2. helyen végzett, úgy, hogy a CSB-n Győrfy Gabi /GSSE/ önmagát felülmúló teljesítménye, míg a váltóbajnokságon Ludnai Zsuzsa tiszteletre méltó sportszerűsége Kaló Edinnél /DVTK/ elűtötte őket attól, hogy bárcsak néhány század másodperccel, de átvehessék a legnemesebb érmét.

Ez a trió ilyenképpen 15 bajnoki pontot, három aranyjelvényes minősítést, jelentős ranglista pontokat termelt a megyének és a szakosztálynak. A megye legeredményesebb női versenyzője 1983-ban Csillag Vera /Egri Spartacus/ volt.

Kellemes meglepetést okozott a szakosztály "második" serdülő női csapata azzal, hogy az országos csapatbajnokságon 4. helyen végeztek, míg a váltó OB-n, az ifjúsági női kategóriában alig maradtak el a pontot jelentő 6. helytől, a Csillag Katalin, Ludnai Katalin, Nyerges Judit, Fekete Edit összeállítású gárda. Figyelemre méltó, hogy átlag életkoruk nem éri el a 14. évet. A legkellemebb gondot az okozta, hogy a reális csapatkiállítások érdekében válogatót kellett kiírni.

Van egy jó női serdülő szakág, de ez még nem sok. Hol vannak a felnőttek és a fiúk, teszi fel jogosan a kérdést az olvasó. Őszintén meg kell mondani, hogy még nincs Boros, vagy Kármán szintű olyan versenyzője a megyének, akik egyéni eredményeikkel és csapatot alakító hatásukkal felnőtt pontokat szerezhetnének.

A magyar tájfutó sport örülne a legjobban - velünk együtt - ha ilyen formátumu versenyzők tűnnének fel Heves megyében, vagy bárhol az országban. Vannak másodosztályú felnőtt versenyzőink és az Egri Spartacus egyike azon kevés szakosztályoknak, amely minden kategóriában képviseltette magát az országos váltóbajnokságon.

A megye legeredményesebb férfi sportolója a serdülő korú Gordos Attila /Egri Spartacus/. Kár, hogy ellentmondásokkal terhes, külön egyénisége gátolja tehetségének maradéktalan kibontakozását. A tavaszi időnyben szor-

galmas volt, jó alapozás után több rangsoroló verseny megnyerésével a válogatottságig vitte. Májustól "egyéni" utkeresése botladozássá vált, nem jutott be az egyéni OB. döntőjébe, és hajszálon múlt a ranglistára kerülése is. Szerencsére a November 7. emlékverseny dobogós helyezése eloszlatta a felhőket és meglett a ranglista 3. helye, de elszórt - egyelőre - a válogatott keret-tagság...

A szakosztály utánpótlás-helyzete jó. Okulva az előző évtized hibáiból, a Veres Imre által vezetett, edzett 40 fős csoportból hosszú évekre biztosított a folyamatos felfelé áramlás. A sok ügyes gyerek közül ki kell emelni Lovasi Katit, Bátor Szilárdot, Miskey Csabát, akikről remélhetőleg még sokat fogunk hallani.

Biztató jelnek tartjuk, hogy a fejlődött utánpótlás mellett megmaradtak az "öregek", Lénárd, Okos, Molnár, Baglyas és még sokan mások, akik nagy segítséget nyújtanak a sportág sokirányú fejlesztésében.

E sorokat olvasva az a vélemény alakulhat ki, hogy az értékítéletünk túlzottan optimista a megye tájfutó sportjának megítélése szempontjából. Reméljük, hogy az elkövetkező évek bizonyítják, hogy a reális tényekről adtunk számot.

Dr. Nagy Árpád

HIREK + HIREK + HIREK + HIREK + HIREK

+ A Budapesti Műszaki Egyetemen átadták az idei "Jó tanuló - jó sportoló" díjakat. A nőknél Bacsó Piroska a második, Csáki Anikó a harmadik helyet szerezte meg. A férfiaknál Leeb Ferenc holtversenyben a 2.-3. helyen végzett.

+ Az Ezüstgerely művészeti pályázat sportfilm kategóriájában neveztek a Burány Gyula rendezte "Tájfutó VB Magyarország" című színes videofilmét.

+ Az Éjszakai OB pontszerzői voltak:
F 21 E /11.9 km, 420 m, 15 ep./ B: Kelenen János /PVSK, edző: Horváth Lajos/ 99:41, 2. Iga /Szfv. Volán/ 102:37, 3. Szabó /PVSK/ 108:39, 4. Balla /GSSE/ 108:43, 5. Kiss /Postás SE/ 111:36, 6. Györgyi /OSC/ 111:42. F 19-20 A: B: Nagy Róbert /H. Schönherz SE, edző: Tüskés Endre/ 86:47, 2. Viniczai /Videoton/ 88:49, 3. Borbély /OSC/ 95:08, 4. Óra /Sabaria/ 97:56, 5. Károlyi /GSSE/ 98:50
6. Antal /H. Schönherz SE/ 104:28. F 17-18 A: B: Makra Zsigmond /OSC, edző: Hegedűs Zoltán/ 57:34, 2. Siegler /GSSE/ 63:40, 3. Rosinger /PVSK/ 66:41, 4. Grabecz /Szfv. Volán/ 69:39, 5. Vass /H. Schönherz SE/ 72:43, 6. Herendi /PVSK/ 72:52.

A TÉRKÉP-IGÉNYLÉSRŐL

A tájékozdási térképek egyedüli jogosult kiadója - a Honvédelmi Minisztérium és az Országos Testnevelési és Sporthivatal közti együttműködési megállapodás alapján; a Magyar Tájékozdási és Futó Szövetség. E térképek a sportág fejlesztésére, a honvédelmi elő- és utóképzésre szolgálnak, s a célok érdekében a térképek igénylési rendjét az alábbiak szerint szabályozom:

1. A tájékozdási térképek általában nyílt minősítésűek, ha ettől eltérés van, akkor azt külön közöljük.

2. A térképek könyvárusítási forgalomba nem kerülhetnek és semmilyen nyílt tömegkommunikációs eszköz által nem publikálhatók.

3. Az igénylésnek tartalmaznia kell a térkép megnevezését, darabszámát, a felhasználás célját, az elszámolás módját és annak határidejét.

Az igénylőnek 10 napon belül kell kiegészítenie a számlát. A késedelmes fizetést követőleg csak készpénzes beszerzést elégít ki a Szövetség. A térképek igényléssel szerezhetőek be, amelyet a Szövetség címére kell küldeni. /1374. Budapest PF: 614/

4. Az igényelt térképeket /elutasítás, vagy készlethiány esetén az indoklást/ a beérkezéstől számított 14 napon belül számla kíséretében a Szövetség megküldi. Térképeket igényelhetnek:

- területi szakszövetségek /Rendezvény Irodák útján/ ill. sportfelügyelőségek
- egyesületek tájékozdási futó szakosztályai
- a hivatalos névsorban /Évkönyvben/ szereplő versenybírók és edzők,
- a honvédelmi elő- és utóképzést, ezen belül a terepen való tájékozdást oktató vagy ilyen jellegű versenyeket, gyakorlatokat rendezők, MHSZ szervek, klubok, KISZ bizottságok, uttörő szervezetek.

5. A Szövetségben személyesen is lehet minden kedden 17-18 óra között a térképeket átvenni és felvilágosítást kapni.

6. A térképekkel történő esetleges visszaélések esetén a Magyar Tájékozdási Futó Szövetség kivizsgálást kezdeményezhet.

Skerletz Iván
főtitkár

Egy versenybírói tanfolyam tapasztalatai

Tudom, hogy az alábbi sorokkal nem újdonságokról adok hírt, hiszen versenybírói tanfolyamot minden szakszövetség rendez. De arról, hogy a tanfolyamoknak mi a pontos témája és milyenek a vizsgatapasztalatok, arról a szaksajtóban még nemigen jelent meg beszámoló. Ennek szellemében írom meg az alábbiakat és várom hasonló beszámolókat özőnét.

A tanfolyamunkon az alábbi témák szerepeltek:

Sportegészségügy

Sportszervezés, sportpedagógia, sportmozgalom időszerű kérdései

A tájfutás története

Versenynaptár, bajnoki és minősítési rendszer

A versenybírói és az ellenőrzőbíró feladatai, a versenybírók minősítése

Versenyelőkészítés, versenyadminisztráció, tennivalók a verseny napján

Rajt, célépítés, működtetés; az ellenőrzőpontok bemérése és felszerelése

Pályakitűzés általános elmélete, különböző fokozatú versenyek követelményei

Felnőtt, ifjúsági, serdülő és gyermekpályák általános kivánalmi

Váltóversenyek, éjszakai versenyek

Sok kategóriás versenyek pályakitűzése

Pontmegnevezés, szimból rendszer, térkép berajzolás

A térképhelyesítés alapjai

Környezetvédelem

A témákról hét előadó inkább saját tapasztalatai alapján tartott előadást. A cél a különösen érzékeny témák kivésése volt. Kötelező irodalom: Versenyszabályzat és Halász M: Pályakitűzés /meg is kellett venni/, valamint megadtuk a témákkal kapcsolatban a Tájfutásban 1979 óta megjelent cikkek jegyzékét és egyéb szakanyagot is. Sajnos minden tervezett téma alapos ismertetésére időhiány miatt nem kerülhetett sor.

A tanfolyamon huszonhárman vettek részt /18 évet betöltötték/, mindannyian több éves versenyzői múlttal rendelkeznek.

A vizsga 3 részből állt:

Szóbeli: annak ellenére, hogy aktív versenyzőkről volt szó, számos alapfogalmat nem tudtak pontosan meghatá-

rozni, sok volt a bizonytalanság, látszott, hogy a kötelező irodalmat felületesen olvasták el, versenyzői tapasztalatukra akartak hagyatkozni -ez pedig nem azonos a versenybírói tudnivalókkal.

Hibakereső feladat: előre megrajzolt, szembeszökő és rejtett hibákkal gazdagított versenypályákat kellett jellegmezni, a hibákat felfedezni. Aktív versenyzőkről lévén szó, ez a feladat nem okozott problémát, a pályabírálatok tökéletesek voltak.

Pályatervezési feladat: megadott térképen pályákat kellett tervezni, megadott távval / $\pm$ 10 %/, rajt és cél helyvel. A beadott munkákat ketten bírálták el és adtak 1-10 pontot. A pontmegnevezéseket szövegesen és szimbólummal is meg kellett adni. Feladat: Királyút N 15 C és Kutyahegy F 17 B pálya.

A beadott feladatok általános jellemzése: erősen közepes színvonal, néhány profi munkával. A pályaberajzolások technikája sok kivánivalót hagyott maga után. Sok volt az összcsoport munka: elcsúszott, nem szabályos kör, pontatlan légvonalatáv, szint megadás stb.

Királyút N 15 C: kevés domborzati idom használat; sok vadászati objektum; sok hosszú, uton futó átmenet; kevés irányváltás.

Kutyahegy F 17 B: általában nem tudtak mit kezdeni a szabadalt tereppel, sok volt a föl-le átmenet, sok vezetővonal melletti átmenet, kevés finom ellenőrzőpont, néhány durva hiba /pl. térképszéli pontok/.

Természetesen nem a jó vizsga teszi a jelentkezőt jó versenybíróvá, hanem a gyakorlat, így minden levezgázott versenybíróinak az első félévi versenyévtáblában már gyakorlatban kellett rátermettségét bizonyítani.

Felföldi Károly

Peiker György:

TÉNYEK, ADATOK ÉS LEHETŐSÉGEK EGY ÚJ ALAPOKON ÁLLÓ MINŐSÍTÉSI RENDSZERHEZ [II. RÉSZ]

%

Az indulási jogosultságot tulajdonképpen három feltétel határozza meg:

- Melyik korcsoport felel meg a versenyző életkorának /1/.

- Milyen fokozatú /E, A, B, C/ kategóriába nevezhető a versenyző /2/.

- A megfelelő kategória melyik futamában állhat rajthoz a versenyző /3/.

/1/ Ezt továbbra sem a rangsor szabályozza. Egy korcsoporttal feljebb külön engedély nélkül, ennél magasabb korcsoportban csak korengedéllyel indítható versenyző. Alacsonyabb korcsoportban versenyezni nem lehet.

/2/ Ezt maga a rangsorpont ill. az alapján megadott minősítés határozza meg az alábbiak szerint:

E és A fokozatban minden versenyző, aki legalább III.o. vagy bronz jelvényes minősítéssel rendelkezik.

B fokozatban előbbieket és azok a versenyzőket, akiknek rangsorpontszáma nem alacsonyabb mint 13,00 /ill. ifjúságiaknál külön nyilvántartás esetén 9,00/ pont.

C fokozatban minden versenyző, aki legalább III.o. vagy bronz jelvényes minősítéssel rendelkezik, illetve rajtengedélyes és minősítést nem szerzett /IV.o./ versenyzők.

D fokozatban minősítő versenyt rendezni nem lehet.

/3/ Ezt szintén a rangsorpont szabályozza azáltal, hogy a versenyző helyét a rangsorban a pontok növekvő sorrendjében kapja.

Az indulási jogosultságot a rangsorhelyezés száma szerint könnyebb meghatározni a gyakorlatban, mert a számítógépes nyilvántartásban ez a szám azonosítja a versenyzőket és általa jobban áttekinthető a benevezett mezőny.

Az E kategória - melyet nemzetközi versenyeken kötelező vagy lehet megrendezni - első futamában /E1/ - ha egyéb nemzetközi szabály vagy megegyezés a hazai létszámot másként nem szabályozza - csak azok indulhatnak, akiknek rangsorpontszáma max. 10,00, de legfeljebb 40 versenyző. A válogatott érdekeinek megfelelően, a szöv. kap. max. 5 főt indíthat, akik a fenti keretszámok felett vannak. A kategória további futamaiban /E2, E3.../ 70-70 versenyző rajtolhat.

Az A és B fokozatú kategóriák első futamában /A1 és B1/ max. 40-40 versenyző, a további futamokban /A2, A3...ill. B2, B3.../ 70-70 versenyző rajtolhat. Nemzetközi versenyeken az első futamokban csak az a hazai versenyző rajtolhat, akinek pontszáma max. 20,00 ill. 30,00, és kizárólag külföldi nevezőkből a létszám 70 főig kiegészíthető.

A C kategória valamennyi futamában /C1, C2, C3.../ 70-70 versenyző rajtolhat.

Valamennyi E, A és B kategóriában rendezett futamra érvényes szabályok:

- A létszámkereteket a nevezések alapján szigorúan a rangsorban elfoglalt helyezések sorrendjében szabad és kell betölteni. Alacsonyabb helyezési számmal rendelkező versenyző nem indulhat olyan futamban, melynél alacsonyabb számú futamban magasabb helyezési számú versenyző indult.

- Ha a létszámkeret utolsó helyére vagy helyeire több versenyző azonos pontszámmal pályázik, de valamennyi nem juthatna be, akkor valamennyit a következő futamban kell indítani attól függetlenül, hogy így a létszámkeret nincs pontosan betöltve,

- Minden futamban a rajtsorrendet egyéni sorsolással kell eldönteni.

- Értelemszerű, hogy a III.o. és bronz jelvényes minősítésűek rangsorponttal és így helyezési számmal nem rendelkeznek. Amennyiben a nevezések nem hagynak helyet az első futamban, akkor csak a további futamokban, ahol hely van, indulhatnak.

44. Versenynaptár.

Svédországban tavasszal és ősszel egyaránt kb. 11-12 héten át tart a minősítő kupaszerezés. Tavasszal 26 lehetséges kupaversenyből + 1 bajnoki versenyből a három legjobb eredmény átlaga, ősszel ugyancsak kb. 26 lehetséges kupaversenyből + 2 bajnoki versenyből az öt legjobb eredmény adja a fél-fél évre érvényes rangsorolás alapját.

Nálunk éves szintén az I.o.-hoz és az arany jelvényhez 31 kupaverseny+ 5 bajnokság, a II.o.-hoz és ezüst jelvényhez 73 kupaverseny+ 3 biztos /esetleg 8/ bajnokság adhatna lehetőséget a 6-7 legjobb eredményre, amelyből az átlag adná az idényzáró rangsort.

Az esélyek az I.o. és arany jelvény megszerzésére közel azonosak /HUN 36:6=6, SWE 28:5=5,6 ill. 27:3=9; átlag= 7,3/. A II.o.-hoz és az ezüst jelvényhez /76:6=12,7 ill. 83:6=13,8/ közel a kétszerese nálunk mint a svédeké. Ha a minősítettek és a lehetséges rajthozállások arányát hasonlítjuk össze /HUN 78:2000, SWE 28:4000/ akkor észre kell vennünk a hazai túlméretezést a létszámhoz képest, különösen, ha a minősítettek és az összes megrendezett minősítő versenyek számát /HUN 134:2000, SWE 98:4000/ hasonlítjuk össze. Pedig Svédország területe csaknem ötszöröse hazánk területének. A 85 minősítő versenyt ren-

dező klubok székhelye között olyan távolság is van mint Växjö-Kiruna, kb. 1200 km. Még akkor is szembetűnő az aránytalanság, ha tudjuk, hogy ezt a távolságot különböző helyszíneken rendszeresen 4-5-6-8-9-10 verseny egyidejű lebonyolításával hidalják át.

Az adatokból következik, hogy ha nálunk a minősítésszerző alkalmakkal, a versenyek számával probléma van, akkor az nem azért van, mert Magyarországon kevés a verseny, hanem mert nem akkor, nem ott és nem azok számára rendezik, ahogyan szükséges lenne.

Az új rendszer bevezetésével - mivel megoldódna a különböző helyen, de egyidőben lebonyolított versenyeken különböző erősségű mezőnyökben elért eredmények hiteles összehasonlíthatósága - elvileg már 1985-ben lehetőség nyílik - A és B fokozatban egyaránt - azonos napon több helyszínen, azonos fokozatú versenyek megrendezésére, ami elősegítené az okszerű és ugyanakkor gazdaságos telepítést.

Miért csak "elvileg" adott a lehetőség? Meghatározó sorrend mellőzésével végünk sorra néhány "gyakorlati" akadályt.

A jelenlegi versenynaptárban a versenyzők döntő többségének tradicionális időpontja, fokozata és sajnos sok esetben terepe is van. Ezen lényegesen csak akkor lehet változtatni, ha már a tapasztalás is segíti a belátást. Addig valószínűleg vállalni kell a teljesen felesleges adatok feldolgozásával járó többletmunkát.

Mindenesetre kár lenne figyelmen kívül hagyni elvi megfontolásokat és tapasztalatokat és úgy hagyni, hogy egyes versenyek rossz telepítés ill. időpont vagy várhatóan gyenge mezőny miatt elnéptelenedjenek. Az is természetes, hogy a tradicionálisan jó versenyeknek mindig meglesz a mezőnye, de a verseny jelentőségét a továbbiakban már nem az MTF Sz garantálja a kiemeléssel, hanem a versenyek is versenyben lesznek egymással, hiszen az elmondottak értelmében minden verseny egyenértékű: rangsoroló, mely egyben minősítést is jelent. A versenynaptárral kapcsolatos kérdésekben tapasztalni minden szinten feltétlenül szükséges.

Például, ha 1984-ben azonos napon rendeznénk versenyt a következő helyszíneken Dunántúl, Budapest, Kelet-Magyarország, akkor az 1983. évi mechanikusan átértékelt ranglista alapján az F21A kategóriában a helyi illetőségű rangsoroltakból a fenti sorrendnek megfelelően 4,64-4,08-12,74 ill. a második vonalbeli rangsoroltakból 7,78-9,96-28,61 Pm erősségű mezőnyök jönnek össze. N21A-ban viszont 7,58-9,96-6,19 lenne a Pm értéke. Az azonos fokozatú egyidejű versenytelepítés előtt tehát viszonylag hiteles rangsor alapján előzőleg a lehető leg gondosabban elemezni kell kategóriánként az erőviszonyokat és csak másodsorban a földrajzi elhelyezkedést. Az 1984. évi alaprangsor már kiindulását képezheti egy, a jelenleginél jobb versenynaptárnak. Ami a mezőnyök erősségét illeti, érvényes az a közmondás, hogy "egy fecske nem csinál nyarat", de ehhez kategóriánként három, nem is akármilyen "fecske" kell.

Ott, ahol a jelenlegi rendszer szerint is egyáltalán nincs vagy csak alig van I.o. és arany jelvényes ill. II.o. és ezüst jelvényes versenyző, nem létezhetnek önállóan versenyprogramjaikon. Az A fokozatú versenyek telepítése az országrészek határa közelében vagy a B fokozatú versenyek két-három megye érdekerületén, valamint a C fokozatú versenyek a megye tájfutó centrumában együttesen vezethetnek a versenyzőkeretek feltöltéséhez. Ehhez a jelenleginél kisebb költségráfordítás szükséges, tehát nagyobb létszám részvétele lehetséges ugyanakkora összeg megmozgatásával. Ez fokozottabban megyei érdek, a megvalósításhoz a helyzet kulcsa is a megyék kezében van, mert a versenyek telepítésének lehetőségeit és szükségességét maguk is kiszámíthatják, szomszédaikkal koordinálhatják.

Persze azt a szempontot is szem előtt kell tartani, hogy egy megye vagy szakosztály számára versenyrendezés szempontjából kb. csak 60 km-es körzet érhető el gazdaságosan. Ezen körzeten belül kell legyen/ek térkép/ek és ha van/nak gazdaságosan legyen/ek kihasználva először A, majd több B, végül sokkal több C fokozatú versenyhez.

45. A konzultációs megbeszélések eredményeiből.

A svéd rendszer tanulmányozása közben úgy gondoltam, hogy a számítás matematikai alapjaihoz - ideértve a tényezők meghatározását is - nem lehet és nem kell változtatni az adaptálás során. Több konzultáció után a következő alapos megfontolásra érdemes vélemények születtek:

- A Pm meghatározásához vegyük alapul az első három helyezett rangsorpontszámát, csakúgy mint a Tm-hez az idejüket /Lásd I.sz.táblázat 45 oszlop/. Így, ha gyengébbek nyerik a versenyt- esetleg irreális körülmények között- úgy pontszámban az erősebbekhez képest nem lépnek sokat előre. Ha az erősek nyernek, a pa-

I.sz. táblázat /Rangsorpontok számítása/

	331 a	331 b	45		332a		332b		333							
Fa	75	75	75		75		75		75							
Pm	4.35	1.85	6.80		4.35		4.35		4.35							
Tm	102.10	102.10	102.10		124.10		82.10		98.70							
Kk=Fa + Pm/:Tm	0.78	0.75	0.80		0.64		0.97		0.80							
Fm:Kk	5.58	2.47	8.50		6.80		4.48		5.44							
Tb=Tm-Pm:Kk	96.52	99.63	93.60		117.30		77.62		93.26							
Px=/Ti - Tb/ x Kk																
H	Rsh.	Rsp	Idő	%		Idő	%		Idő	%						
1.	/0011/	8.66	98.71	100	1.71	0.69	4.09	120.71	100	2.18	78.71	100	1.06	98.70	100	4.35
2.	/0005/	4.23	103.71		5.61	3.06	8.09	125.71		5.38	83.71		5.91	103.71		8.36
3.	/0008/	7.50	103.88		5.74	3.19	8.22	125.88		5.49	83.88	110	6.07	103.88	110	8.50
4.	/0010/	8.62	108.58	110	9.41	6.71	11.98									
5.	/0002/	1.31	109.12		9.83	7.12	12.42	131.12	110	8.84	89.12	115	11.16	109.12		12.69
6.	III.o.	-	112.97		12.83	10.01	15.50	134.97	115	11.31	92.97	120	14.89	112.97	115	15.77
7.	/0012/	8.90	113.52	115	13.26	10.42	15.94									
8.	/0009/	7.80	117.40		16.29	13.33	19.04	139.40		14.40	97.40		19.19	117.40		19.31
9.	/0026/	12.42	118.11		16.84	13.86	19.61	140.11		14.60	98.11		19.88	118.11	120	19.88
10.	/0016/	9.80	118.45	120	17.11	14.12	19.88									
11.	/0038/	16.31	122.19		20.02	16.92	22.87	144.19	120	17.21	102.19	130	23.83	122.19	130	23.14
12.	/0037/	15.86	128.32	130	24.80	21.52	27.78									
13.	/0056/	22.40	128.52		24.96	21.67	27.94	150.52		21.26	108.52		29.97	128.52		28.21
14.	/0018/	10.24	132.96		28.42	25.00	31.49	154.96	130	24.10	112.96	150	34.28	132.96	150	31.76
15.	/0064/	26.35	148.07	150	40.21	36.33	43.58									
16.	/0062/	26.14	152.24		43.46	39.46	46.91	174.24		36.44	132.24		52.98	152.24		47.18
	/0001/	0.00	disq.		-	60.28	-	disq.		-	disq.		-	disq.		-

II.sz. táblázat /Rangsorpont áttekintő táblák /

F 21 E:

Fa	75										
Pm	1	3	5	8	10	12	15	30	50	70	
Tm	100										
Kk	0.76	0.78	0.80	0.83	0.85	0.87	0.90	1.05	1.25	1.45	
Pm/Kk	1.32	3.85	6.25	9.64	11.77	13.79	16.67	28.57	40.00	48.28	
Tb	98.68	96.15	93.75	90.36	88.24	86.21	83.33	71.43	60.00	51.72	
Idő	%										
99.00	100	0.24	2.22	4.20	7.17	9.15	11.13	14.10	20.90	48.75	68.55
108.90	110	7.76	9.95	12.12	15.39	17.58	19.74	23.01	39.35	61.13	82.92
109.21	110.31	8.00									
111.84	112.97	10.00									
113.85	115	11.53	13.81	16.08	19.50	21.77	24.05	27.48	44.54	67.31	90.08
114.47	115.63	12.00									
118.42	119.62	15.00									
118.80	120	15.29	17.67	20.04	23.61	25.98	28.35	31.98	49.74	73.56	97.26
128.70	130	22.81	25.39	27.96	31.82	34.41	36.97	40.83	60.15	85.86	111.62
148.50	150	37.86	40.83	43.80	48.26	51.24	54.19	58.65	80.93	110.63	140.33
168.3	170	52.94	56.28	59.64	64.69	68.07	71.42	76.47	101.72	135.39	169.04
198.00	200	75.48	79.44	83.40	89.34	93.30	97.26	103.20	132.90	172.50	212.10

r 17-18 AB /felnőtt nyilvántartás/

Fa	75								
Pm	10	12	15	25	30	50	60	70	
Tm	65								
Kk	1.31	1.34	1.39	1.54	1.62	1.92	2.08	2.23	
Pm/Kk	7.65	8.96	10.83	16.23	18.58	26.00	28.85	31.38	
Tb	57.36	56.04	54.17	48.77	46.42	39.00	36.15	33.62	
Idő	%								
64.0	100	8.69	10.67	13.62	23.45	28.39	48.08	57.93	67.77
70.4	110	17.06	19.24	22.48	33.31	38.72	60.38	71.24	82.05
73.6	115	21.25	23.53	26.91	38.24	43.89	66.54	77.90	89.19
76.8	120	25.43	27.82	31.34	43.17	49.06	72.69	83.82	96.33
83.2	130	33.81	36.39	40.21	53.02	59.39	85.00	97.86	110.60
96.0	150	50.55	53.55	57.94	72.73	80.07	109.61	124.49	139.16
108.8	170	67.29	70.70	75.66	92.45	100.74	134.23	151.11	167.72
128.0	200	92.40	96.43	102.26	122.01	131.75	171.15	191.05	210.55

pírforma jön be, feltehetőleg a verseny is jó volt, a gyengébbek mögöttük is viszonylag jó pontokat kapnak.

- Előbbi - és ugyanugy a svéd minta - nem jó, mert alapjában véve egyik sem kényszeríti maximális erőbedobásra az erős versenyzőket, ha rajthoz állnak. Előző esetben, ha gyenge versenyző nyer, nem tesz velük szemben számottevő előnyre. Ha a svéd mintát fogadjuk el, akkor a pályán végig, de még a befutó pont kihagyásával is sportszerűtlen taktikázásra is módja nyílik az erős versenyzőnek és szinte semmit sem kockáztat. Svédországban azért válik be ez, mert olyan szoros az élmezőny / 82 versenyző 10 ponton belül !/, hogy valamilyik háromnak mindig kijön a lépés. Nálunk csak azt lehetne bevezetni, hogy a rajthoz állt versenyzők közül a három legjobban rangsorolt átlagpontszáma adja a Pm-t, attól függetlenül, hogy teljesítették a versenyfeladatot vagy nem és hogy kik végeztek az első három helyen /lásd I.sz. táblázat 331b oszlop/.
 - Ha a győztes több mint 5 perccel veri a második helyezettet, ne a győztes idő számítson Tm-nek /lásd I.sz.táblázat 333 oszlop/, hanem ösztönczze a kapható legjobb rangsorpont a versenyzőket a minél nagyobb különbségű győzelemre.
 - Az előbbi esetre vonatkozóan is : ha véletlenül vagy tudatosan aláméretezettre sikerül a pálya és a javasolt győztesidőnél 25%-kal rövidebb a tényleges győztesidő, úgy a különbséget a győztes és valamennyi versenyző idejéhez hozzá kell adni és az így kapott elméleti idők alapján számítani a rangsorpontokat.
 - A külföldiek időeredményeinek figyelembevételével kapcsolatban a jelenlegi helyzet /hogya ti. E és A fokozatban a magyar minősítést az esetleges külföldi győztes idejéből számítják/ továbbvitelét az új rendszerbe még túlzottabban sérelmesnek találták. Ha ugyanis egy világbajnok rajthozállása ténylegesen növeli a mezőny erősségét, de ennek arányában nem lesznek az elért pontok értékesebbek, mert a Pm-hez /feltehetően jó alacsony pontszámaival, mivel nincsenek/ nem járulhat hozzá, akkor miért számítsuk esetleges időeredményét a Tm-hez.

II.sz. táblázat folytatása:

F 17-18 AB /ifjúsági nyilvántartás/

Fa	50					
Pm	1	5	10	15	30	
Tm	65					
Kk	0.78	0.85	0.92	1.00	1.23	
Pm/Kk	1.28	5.88	10.87	15.00	24.39	
Tb	63.72	59.12	54.13	50.00	40.61	
Idő	%					
64	100	0.22	4.15	9.17	14.00	28.77
70.4	110	5.21	9.59	14.97	20.40	36.64
73.6	115	7.71	12.31	17.91	23.60	40.58
73.95	115.59	8.00				
76.8	120	10.20	15.03	20.86	26.80	44.51
83.2	130	15.19	20.47	26.74	33.20	52.39
96.0	150	25.18	31.35	38.52	46.00	68.13
108.8	170	35.16	42.23	50.30	58.80	83.87

K a t e g ó r i á k
Egyéni
Váltó

F21EAH F19 AH F 21 E F 21 A F19AB F17AE F15B F13B F12B
F21B
N21EAH N19AH N21E N21A N17AB N15E N13B N12B N 12

F21EA F21B F19 F17 F15 F 13 F 12
N21EA N17 N 15 N 13
N21B N 12

Pm	1																
Tm	150	120	100	90	80	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	
Fa	110	90	75														
Kk	0.74	0.76	0.76	0.84	0.95	1.09	1.17										
Pm/Kk	1.35	1.32	1.32	1.19	1.05	0.92	0.86										
Tb	146.65	118.68	98.68	88.82	78.95	69.08	64.15										
Pl	0.26	0.24	0.24	0.16	0.05	-0.09	-0.17										
Fa					60	55											
Kk					0.76	0.80	0.86	0.93	1.02	1.12	1.24	1.40	1.60	1.87	2.24		
Pm/Kk					1.32	1.25	1.16	1.07	0.98	0.89	0.81	0.71	0.63	0.53	0.45		
Tb					78.68	68.75	63.84	58.93	54.02	49.11	44.19	39.29	34.37	29.47	24.55		
Pl					0.24	0.20	0.14	0.07	-0.02	-0.12	-0.24	-0.40	-0.59	-0.88	-1.23		
Fa									50								
Kk					0.73	0.78	0.85	0.93	1.02	1.13	1.28	1.46	1.70	2.04			
Pm/Kk					1.37	1.28	1.18	1.08	0.98	0.88	0.78	0.68	0.59	0.49			
Tb					68.63	63.72	58.82	53.92	49.02	44.12	39.22	34.32	29.41	24.51			
Pl					0.27	0.22	0.15	0.09	-0.02	-0.14	-0.28	-0.47	-0.70	-1.04			
Fa										40							
Kk										0.75	0.82	0.91	1.03	1.17	1.37	1.64	2.05
Pm/Kk										1.34	1.22	1.10	0.98	0.85	0.73	0.61	0.49
Tb										53.66	48.78	43.90	39.02	34.15	29.27	24.39	19.51
Pl										0.26	0.18	0.09	-0.03	-0.17	-0.37	-0.64	-1.05

MATS ABRAHAMSSON svéd ifiedző szerint:

A TECHNIKA A LEGFONTOSABB

Ma már általános Svédországban, hogy az élvonalbeli versenyzők keményen végigedzik az idényt, másképp már nem lehet az élen lenni.

A jó eredményhez 1. Technikai tudás
2. Fizikai képességek
3. Pszichés teljesítő-készség Kellenek.

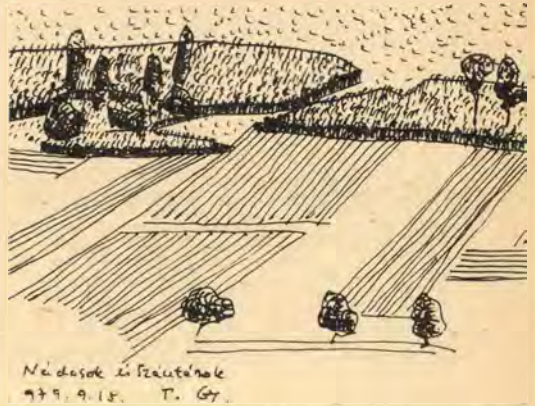
Sajnos az utóbbi években elharapó-zott egy kilométer-, edzésóragyjító szemlélet, ami már az ifjabbakra is áterjedt.

Pedig - egy sor vizsgálat és elemzés kimutatta, hogy a legtöbb idővesztés, vagy nyereség a versenyen a technikának tudható be. Ugyanigy az E, A, B, C kategóriák kilométerátlagait összehasonlítva is ez a következtetés adódik.

Mégis az egyesületek edzésszervezése, kényelemből-e vagy más okból eltö-lődik az utakon való futóedzések, vagy jó esetben a különösebb tartalom nélküli ismert terepeken zajló edzőver-senyek felé.

Egy sor sportágban rendkívüli erőfe-szítéseket tesznek a technika elem-zésére, tanítására, képmagnó, műsze-rek stb. segítségével, sportágunk vi-szont elmege a probléma mellett... Pedig egy sor technikai edzésfajta lé-tezik. Csak nem alkalmazzák ezeket. Legyünk kitaróbbak és türelmesebbek az oktató munkában; lehet, hogy nem jön az eredmény, csak évekkel később. De: jobb nagyjából helyes irányban tevékenykedni, mint biztosan a hibás úton járni! Tehát építsük fel a klub-edzéseket a technika oldaláról, és hagyjuk, hogy a futómunkát mindenki ma-ga végezze! Legyen a klub-edzés változatos, tartogasson meglepetéseket, amiért mindig szívesen jönnek majd a fiatalok.

/Fordította: Descó L./

Nézd azokat a fűszálakat
1979. 9. 18. T. Gy.

HIREK + HIREK + HIREK + HIREK + HIREK

= Lapzártakor érkezett: A Balatongyö-rök térségében rendezett OCSB '84 fel-nőtt férfi versenyének eredményét meg-óvták. A felnőtt női bajnoki címet a Videoton /Póck, Fent, Lendl/ csapata sze-rezte meg a Tipográfia és a DVTK női együttese előtt.

= Legközelebbi számunkban beszámolunk az MTFSZ elnökségének június 2-i ülésé-ről, közöljük, hogy mit írt a Művelődés című havi lap László F. Csaba: Tájéfu-tók könyve című műve kapcsán, közöljük az eddigi hosszútávú-, éjszakai és csa-patbajnoki eredményeket és - ha a ter-jezőelem engedi közzétesszük " Nyujtó és feszítő gyakorlatok tájfutók számára" című alaposan illusztrált fordítást.

+ Az IOF-naptár szeptemberre négy ver-senyt hirdet. Ezek közül kettő Ausztráli-ában /Szélrózsa Kupa 3 napos egyéni; Nyugat-Ausztráliai bajnokság, mindkettő Perth térségében/ egy az Egyesült Alla-mokban /Amerikai ötnapos: Massachusetts térsége/ egy pedig szeptember 30-án Svájcban, Baden térségében lesz. Október 6-14 között három versenyt rendeznek Ausztráliában, egyet Franciaországban. A Blodslitet nevű hagyományos norvég verseny helyszíne Fredrikstad térsége lesz, 20-án. Ugyanekkor Sydney térsége ad otthont a Waratah-viadlanak és okt. 27-28-án rendezik a svédek Smalandskal-vent.

TÁJFUTÁS. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA. Felelős szerkesztő: Sker-letz Iván. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31 II. em. Tel: 327-177. Levelezési cím: Bp., Pf: 614, 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hirlap Irodánál /Bp. V. Jó-zsef nádor tér 1. 1900/ közvetlenül, vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyes szám ára 5.40. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság útja 6.

Index sz: 25-287
Sportpropaganda

ISSN 0133 - 4697
TZ

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.

TÉRKÉPEK MINDENKINEK

PARKTÉRKÉPEK

Elsősorban az általános iskolák környezetismeret-, földrajz oktatását segítik a városok belterületén lévő parkok térképei. Jól felhasználhatók az úttörők sportfoglalkozásainál is. Négyzinyomásúak, méretarányuk 1 : 1 000 és 1 : 5 000 között van, áruk egységesen: 4,50 Ft.

P 1	Budapest	Városmajor
P 2	Debrecen	Lenin-liget
P 3	Balassagyarmat	Palóc-liget
P 4	Sopron	Erzsébet-kert
P 5	Eger	Népkert
P 6	Szarvas	Erzsébet-liget
P 7	Kaposvár	Cseri-park
P 8	Páztó	Körét
P 9	Budapest	Vérmező
P 10	Seregélyes	Kastélypark
P 11	Szombathely	Csónakázó-tó
P 12	Szombathely	Jókai-park
P 13	Dunaújváros	Véderdő
P 14	Budapest	Csillebérc

LEVELEZŐLAP TÉRKÉPEK

L 1	János-hegy
L 2	Sopron, Károly-magaslat
L 3	Pécs, Misina-tető
L 4	Kőszeg, Szabó-hegy
L 5	Cesznek, Gézháza
L 6	Vörös-kő
L 7	Mátraháza-Sástó
L 8	Tatabánya, Turul
L 9	Dobogókő
L 10	Verőcsmaros
L 11	Salgóvár-Medveslapos

A térkép ábrázolta terpen öntevékenyen is lehet tájékoztatósi gyakorlatokat, versenyeket rendezni. A 10 m alapszintközű részletes térképeken 20 db kör jelöli a különböző tereptárgyakat, idomokat, ahol a Magyar Tájékoztatósi Futó Szövetség lyukasztókat helyezett el. A levél letéphető szelvényen lyukasztással igazolni is lehet a pont megtalálását. Ára: 3,50 Ft. Méretarány: 1 : 10 000-1 : 40 000 között.

A térképek megvásárolhatók vagy postán megrendelhetők a

KARTOGRAFIAI VÁLLALAT TÉRKÉPBOLTJÁBAN
1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 37.

és a

MAGYAR TÁJÉKOZTÓSI FUTÓ SZÖVETSÉGNEL
1065. Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 31.

KISTÁJTÉRKÉPEK

K 1	Óriszentpéter-Pankasz
K 2	Hajdúszoboszló
K 3	Szárssomlyó
K 4	Hoportyó
K 5	Szekszárd
K 6	Felsőmocsolád
K 7	Bugoc
K 8	Fülöpháza
K 9	Szelidi-tópart
K 10	Keszthelyi-hg.
K 11	Badacsony
K 12	Tihanyi-félsziget
K 13	Balatonfüred
K 14	Zalaegerszeg
K 15	Visegrád
K 16	Hármashatár-hegy
K 17	Tóserdő

VÍZISPORT TÉRKÉPEK

1 : 20 000 méretarányúak, részletesen helyesbítettek és így a Tiszát felkereső autósturisták, vízitúrázók, a partmenti erdőkben táborozó iskolások részére alkalmas térkép. Áruk: 20 Ft.

V 1	Tisza
V 2	Tisza

Tuzsér-Dombrád
Szeged (Algyó)-Tiszasziget

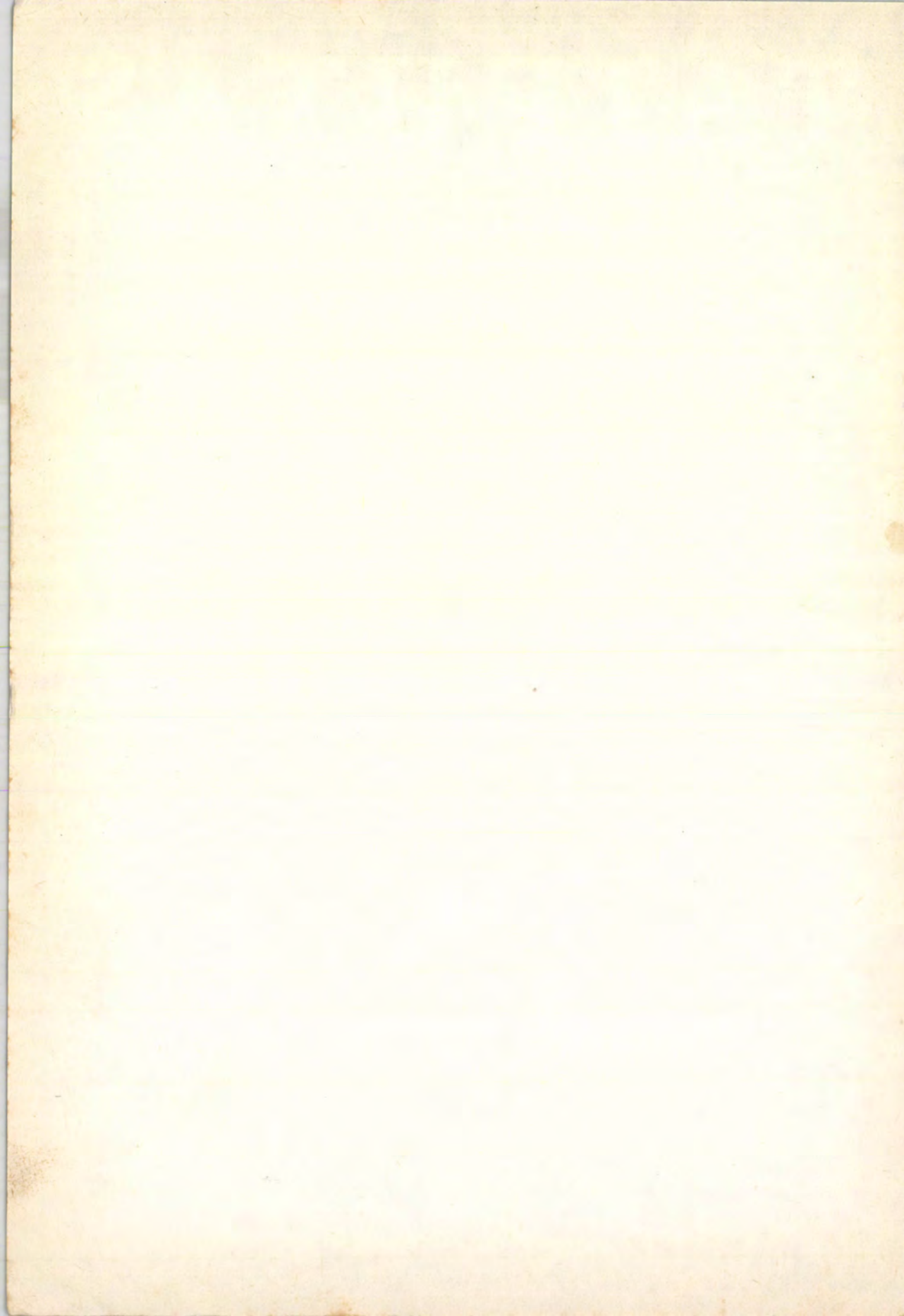
Kirándulásra, tájékoztatósi gyakorlatokra, egyszerűbb tájfutó versenyek rendezésére, és a honvédelmi elő- és utóképzésnél egyaránt jól használhatók e négyzinyomásos, 10 m alapszintközű, átlagosan 20 négyzetkilométernyi területet ábrázoló térképek. Áruk: 6 Ft.

TÁJFUTÁS

1984/7

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

7. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harscsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1984. szeptember hó. Terjeszti a Magyar Posta. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy Zsilinszky Endre u. 31. Tel: 327-177

Idézet a szövetségi kapitány egyik körleveléből: "Örülök, hogy vannak még válogatottak akik hajlandóak a kijelölt versenyre elutazni. Az esetleges könnyebb verseny is lehet hasznos bárkinak, hiszen egy győzelem - még könnyebb mezőnyben is - nem rossz a "versenyzői léleknek". Kénytelen leszek szentül számon tartani: ki? - mikor? - miért? - melyik versenyt mondta le. Fő szempontjaim: a VB-csapat versenyeztetése, nemzetközi versenyeken való rajtolások, a tájfutó rutin növelése, stb. Csodálkozom, hogy a lengyel háromnapos versenyt, a felkérthet futóból öt lemondta! Valamint olyan is akadt, aki a csehszlovákiai Világ Kupa futamra nem nevezte magát, de máshol indulni szeretne. Bonyolult egy versenyzői lélek vagyok."

Eddig az idézet. Lehetne még ragozni. Lehetne írni a válogatott mezben való rajthoz állás erkölcsi értékéről; a Délre, győzni, Nyugatra, versenyezni, Északra, tanulni utazunk - elv igazáról; a sportágunkban is felbukkanó sztár-allűrőről. Meg egy közmondásról is. Amilyen az adj'isten, olyan a fogadj'isten...
H.G.

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

Július 2.-án ülést tartott az MTF SZ elnöksége. Ezen megjelent Slezák István elnök, Skerletz Iván főtitkár, Monspart Sarolta szövetségi kapitány, Balogh Tamás szakfelügyelő, dr. Fekete Jenő, Maécz Benedek, Sótér János, dr. Szarka Ernő, Szőnyi László és Zsigmond Tibor elnökségi tagok, valamint dr. Somogyvári Károly tiszteletbeli elnökségi tag és Peiker György meghívott jegyzőkönyvvezető. Munkahelyi elfoglaltság, illetve betegség miatt Harscsa Gábor, dr. Kiss Endre, dr. Vittek Lajos, illetve Riczel Zoltán volt távol. Az első napirendi pont keretében Skerletz Iván adott rövid tájékoztatást a Magyar Néphadsereg és az MTF SZ tanintézeti tájékozdást segítő tevékenységének tervezetéről. Elmondotta, hogy az első verseny 1984. szeptember 30.-án a Budai-hegyekben lesz. A versenyt megelőzően az érdekeltek még tárgyalásokat folytatnak Hanga Máriával, az MSZMP XII. kerületi bizottságának titkárával az iskolákat érintő feladatokról. A második napirendi pont Sótér János beszámolója volt a svéd TIOMILA versenyről. Többek között elmondotta, hogy a parkokban rendezett versenyek jó propagandát jelentenek a sportágnak, mert a résztvevőkön kívül sok nézőt is vonzanak. Több javaslat után Skerletz Iván főtitkár elmondotta, hogy hasonló versenyek megrendezésére nálunk is lenne lehetőség, mivel sok parktérkép áll rendelkezésre. Az MTF SZ már rendezett is ilyen versenyeket iskolák, egyéb szervek "megrendelésére", jól is sikerültek, de ezeket a példákat a területileg illetékes szakszövetségek nem követik, a lehetőségeket nem használják ki, sőt még alapfokú edzések megtartásánál sem hasznosítják. A jelentést az elnökség egyhangúlag elfogadta. A harmadik napirendi pontban Monspart Sarolta számolt be az NSZK-ban megrendezett Ifjúsági Tornáról. Kérdésekre válaszolva elmondotta, hogy a legközelebbi rendező Magyarország lesz, és, hogy mi a Junior Tornával együtt kívánjuk a viadalt megrendezni. A negyedik napirendi pontban szintén a szövetségi kapitány számolt be egy külföldi útról, a SZOT által finanszírozott finnországi TUL-versenyről. Mindkét jelentést egyhangúan elfogadták. Az ötödik napirendi pontban a II. félévi válogatott keretekről volt szó. A szövetségi kapitány - két változtatással - lényegében az I. félévi kereteket változtatta. Korsovsky Agnest, bár kerettségéről nem mondott le, a keretmunkában nem vett részt /egyébként szerelését klubjában is leadta/ javasolta a keretből való kiagyásra. A sérüléséből felgyógyult és a versenyzést a ko-

rábbi szinten folytató Kelemen Jánost a keretbe való visszavételre javasolta. Az elnökség a javasolt két változtatással egyhangúan egyetértett. A hatodik napirendi pontban Skerletz Iván tartott tájékoztatást a VB-t követően megtartott OTSH pénzügyi ellenőrzésről, amelyhez hasonlóan egyébként valamennyi hazai világverseny után megtartanak. Ez - részben - érintette a szövetség egészének gazdálkodását is. A VB-vel kapcsolatos értékelés pozitív volt: maradvánnyal zárult. Több tanulság mellett egyre sürgetőbbnek tűnik egy főfoglalkozású szövetségi gazdasági vezető beállítása. Az utolsó napirendi pontban titkársági tájékoztató hangzott el. Az előadó Skerletz Iván főtitkár volt.

Elmondotta, hogy OTSH értesítés érkezett, mely szerint elnökségi üléseken értékelni kell a sportágak 15 éves tervének koncepcióit, és az értékelés eredményét a főhatóságnak augusztus 31-ig be kell küldeni. Emellett szeptember 30-ig a szövetségeknek ki kell dolgozniuk feladatmegoldási terveiket, különös tekintettel az élsport eredményességének növelésére és a fegyelem megszilárdítására.

Riczl Zoltánnak a Térképbizottság vezetőjének belegezésével javasolta, hogy Zentai Lászlót bízzák meg a bizottság titkári teendőinek ellátásával. dr. Szarka Ernő Erdélyi Tibort érdemei elismerése mellett javasolta felmenteni. Az elnökség a felmentést és megbízást - l tartózkodással - megszavazta.

A Versenybizottság megbízást kapott, hogy az OCSB-n történt óvások elbírálásával kapcsolatos fellebbezéseket vizsgálja ki. /Ez megtörtént, két kategória versenyét az ősszel újrarendezik./

Végezetül a főtitkár közölte, hogy az 1985. évi versenynaptárban három kiemelkedő esemény is helyet kap: a háromnapos IBUSZ-Kupa, a SZOT Kupa és a Tungsram Kupa.

VÁLOGATOTT KERETTAGOK:

Felnőttek. Nők. Csóköri Irén /1953, H. Schönherz SE/, Kalo Mariann /1959, Diósgyőri VTK/, Kiss Gabriella /1962, Sabaria/, Lendl Zita /1954, Videoton/, Oláh Katalin /1968, Nyiregyházi Mezőgazdasági Főiskola/, Pokk Mariann /1965, Videoton/, Rostás Irén /1951, Hódmezővásárhelyi VSE/. Férfiak. Benedek István /1959, Székesfehérvári Volán/, Dosek Ágoston /1955, DVTK/, Iga István /1958, Székesfehérvári Volán/, Kelemen János /1958, Pécsi VSK/, Kiss Zoltán /1956, Postás SE/, Lantos Zoltán /1963, BEAC/, Molnár Géza /1961, BEAC/,

Pápai János /1958, Pécsi VSK/, Széles Gábor /1962, MAFC/, Szieberth Péter /1963, H. Schönherz SE/, Egei Tamás /1963, Székesfehérvári Volán/, Utánpótlás- és ifjúsági keretek. Lányok. Ferenczi Timea /1967, Kőbányai Lombik/, Juhász Júlia /1967, Haladás VSE/, Kalo Edina /1967, DVTK/, Pintér Zsuzsa /1966, Postás SE/, Üveges Gabriella /1965, BEAC/. Fiúk. Benke Gábor /1965, Tipográfia/, Borbély Károly /1965, OSC/ Erdélyi Kálmán /1967, MHD Balatonfüred/, Makra Zsigmond /1966, OSC/, Mátyus Attila /1965, G. Spartacus/, Nagy Róbert /1964, H. Schönherz SE/, Pavlovics Gábor /1968, Rákóczi SE, Kaposvár/, Pozsgai László /1969, MHD Balatonfüred/, Siegler Konrad /1966, G. Spartacus/, Vinczai Ferenc /1965, Videoton/, Vityi Péter /1965, Tipográfia/.

Alföld Kupa, a megpróbáltatások versenye

Mostanában többször megkértek, írjak cikket vagy véleményt egyik-másik versenyről. Az Alföld Kupa nem tartozik a felkérések közé, hogy - kevés szabadidőm ellenére - most mégis írjak róla, az az ott ért kellemetlen tapasztalatoknak köszönhető.

Mi balgák, nem neveztünk be előre a versenyre, gondolván: nagyon messze van, a váltóval együtt -ami nekünk nincs- nem is megyünk. Mivel azonban pirosponos, és minősítéseink még híján voltak, mégis elutaztunk Debrecenbe, hogy részt vegyünk a vasárnapi egyéni versenyen.

Arról, hogy szörnyű hőség volt, a rendezőség nem tehetett, sőt a 7 óras 0-idővel igyekezett ellensúlyozni azt.

Arról, hogy a terep felén fiatalos fenyőültetvény volt, frissen felszántott barázdákkal, ahol lábunk félig süppedt a forró homokba, a rendezőség szintén nem tehetett.

Arról, hogy éppen akácvirágzás volt és az egész terep tele volt futó, izzadt versenyzőket nem kedvelő méhekkel, szintén nem a rendezőség tehetett. /Nekem szerencsém volt: csak egy csípett meg a rajt előtt.../

Azért sem hibáztatom a rendezőket, hogy irénymenetben futva egy tanya mellett vitt el az utam, és hogy egy kidozott, félig oszlásnak indult disznó tetemét csak az utolsó pillanatban sikerült átugranom. Válaszképp többszáz légy repült az arcomba.

Arról megint nem a rendezők tehetnek, hogy egy másik tanya gazdája,

megúnva a kukoricásán átfutó versenyzőket előbb személyesen kezdett el hajkurászni bennünket, majd mikor látta, hogy lassabb nálunk három kutyáját eresztette utánunk. Mivel elől futottam, a dolog főként a hátul futókat érintette. Rögtön le is szakadtak rólam. Tán a pályavezetést lehetett volna egy kicsit jobban átgondolni.

Hogy még egy félig megrágott egy-lábú nyulba is belebotlottam utam végén, az már csakis és kizárólag az én "szerencsém".

DE.

-hogy miután szombaton 19.30-kor megérkeztünk és mégis csak éjfélkor kerültem ágyba, erről már kifejezetten a versenyrendezéséig tehet /meg én, mert elmentem/,

-mivel nem voltunk nevezve, a várakozók listájára kerültünk. Elkésződött a várakozás egy folyosón, ahol ülni csak az asztalok mögötti rendezők tudtak. Mi csak vártunk mert azt mondták, pótnevésekkel 20 órától foglalkoznak majd. És amíg nem voltunk benevezve, szállást sem kérhettünk.

Vártunk. Az illetékesek elvonultak egy külön szobába, megnézni, hogy hol van szabad hely.

Elmúlt 20 óra. Nem történt semmi.

Elmúlt 21 óra. Még mindig semmi. Ekkor már nem mindenki szótlan. Ro-fy-nak korszakalkotó ötletei voltak, de a rendezők nem méltányolták azokat. Egyre többen leültek a folyosó kövére, hogy pihentetni próbálják elmacskásodott lábaikat.

Valamikor 22 óra után - gondolom a nevezésekért felelős személy érkezett, kezében kettő, azaz kettő kartonnal. Elképedve bámultuk: nem a mieink voltak.

Közben megtudtuk, hogy reggel 7 órakor lesz a rajt. Debrecenből mintegy félórás autóra. Ez azt jelentette, hogy ha valaki reggelizni akar, üdvös fél ótkor felkelnie... Ha ez így megy, akár le sem kell feküdnünk.

Vártunk. Elmúlt 23 óra is. Érkezett öt karton, voltunk vagy huszan. Már Csonti is szótlan volt. Ez a vég. Megnyugtattak közben bennünket, hogy nem lesz mindenkinek hely, gondolkozzunk, melyik kategóriába akarunk átcsoportosulni. Nem is tudom, hogy egy 1. o. versenyző az N 21 A-ból hova nevezhet át.

Már egészen beletörődöttünk a dolgokba, amikor megérkeztek kartonjaink. Befizethettük a nevezést. De csak azt, mert akinél a szállást kellett volna befizetni, már elment... Az ott maradt rendezőknek is kínos már a dolog, azt sem tudták merre nézzenek.

23.30. Végre fizethettünk és még éjfél előtt ágyba is kerültünk.

Az már megint az én pechem volt,

hogy az ajtót el kezdte csapkodni a huzat. Háromszor kellett felkelnem ahhoz, hogy bizonyossá váljon, nem elég becsukni, kulcsra is kell zárni. Tehát, még négy és fél órát sem tudtam aludni egyhuzamban.

Öt előtt keltünk, olyan kipihentem mint akit agyonvágta. Nem tudtuk a versenytávot, a pontok számát, nem ismertük a rajtlistát. Jobb is. Így csak a rajtban ért meglepetés a közel 10 km-es felnőtt női pálya láttán. Meg, hogy az első átmenetnél a pont előtti dózerút husz centiméter széles csapássá alakult át, így háromszor kellett átmenni rajta, hogy az ember egyszer észrevegye. Nem vesztettem sok időt, talán öt percet... A következő hiányzó dózerút már meg sem lepett. Sőt, még a 8. pont sem. A két, egymás mellé jelölt gödör közül csak az egyiket - lehetett vagy 5x 5-ös - találtuk meg. A nekünk jelölt másik sehol sem volt. Na de "rutinosan" rámentünk irányban az elsőről - és mit ad isten? - találtunk egy lyukasztót meg egy lyukat, amibe felülről beletették a bolyát. A csalános felőli oldalról tán látható lett volna, ha valaki onnan akart volna belesni a keskeny résbe... De nem onnan akartunk. Fair lett volna, ha legalább a megnevezések között megadják a méretét, hogy pl. 05 x 0.8 m.

Végezetül - nehogy véletlenül sikerélményem legyen, a befutás után kiderült, hogy óvás miatt megsemmisítették a versenyt, mert a női mezőny egyharmadának el volt rajzolva a térképe.

Mindezek után úgy jöttünk el a helyszínről, mint akiket puskából lőttek ki. Megfogadtuk, nem is indulunk ezen a versenyen, még akkor sem, ha tizenkettő piros pontot adnak egy futásért.

+

Azt már csak az előző napi váltóverseny indulótól tudom, milyen újítás történt "csaláselkerülés" ügyben. Minden résztvevőnek, minden ponton egy nyomtatott nagy "R" betűt kellett kaligrafálnia a kartonjára. Aki nem tette, kizárták. Így ugyanis egy másik, üres kartonnal szembe fordítva és átdörzsölve rögtön kiderül a csalás... Nem állítom, hogy a tájfutók ma született bárányok, de ilyen körmönfont csalás nekem eddig még nem jutott az eszembe - pedig már lassan husz éve futok.

Végezetül javaslom, hogy az illetékesek erősen vitassák meg, hogy az Alföld Kupa 1985-ben kiemelt verseny legyen-e. Úgy érzem, hogy Debrecenben sem a terep, sem a térkép, sem a rendezés, sem a választott időpont nem alkalmas országos verseny megrendezésére.

Kovács Magda

AZ IOF XII. KONGRESSZUSA MAYNOOTH (ÍRORSZÁG) VII. 11-15

A kongresszusi rendezvények a megszokottnál rövidebb idő, 4 nap alatt zajlottak le. Ebből teljes napot vett igénybe a kongresszus /július 13. péntek/, míg a többi napokon az elnökség és a bizottságok ülései voltak. Egy fél napot töltöttünk el az elmaradhatatlan IOF versenyen indulással /szálláshelyünkötől kb. 120 km-re, közepes terepen, gyenge térképpel/, és fél napot kirándulással, egy darabot megtekintve a kelta múltból. A szűkre szabott idő miatt reggel 8-tól gyakran este 11-ig tartottak az elnökségi és bizottsági ülések, így a többi bizottság üléseit alig volt módunk meglátogatni. Az esti ülések utáni további kötetlen /de nem haszontalan/ beszélgetések, értékes információ- és véleménycserek gyakran átnyúltak éjjel utánra is.

A kongresszus melletti programok fő témája a gyermekek, kezdők versenyeztetése, pályára indítása volt. Dán, svéd, norvég és angol előadások, játékos bemutatók, filmek és gyermekeknek való térképek tették világossá számunkra, hogy ezen a téren nagy a lemaradásunk. Ezek az országok játékos módon rögzítik a gyerekekben a térképkultúrát, már térképpolvasásban otthonos gyerekekből lehet azután versenyzőket nevelni /és nem futóedzések mellett néha-néha térképbe pislantókból/. Akikből nem lesz versenyző, azok is egész életükben hasznát veszik tájékozottságuknak a térképpolvasásban. Bár szűkreszabott időnk miatt a bemutatók legnagyobb részét nem tekintettük meg, a rendelkezésünkre bocsátott anyagokat a szakajtóban rövidesen a magyar érdeklődőknek átnyújtjuk.

A Technikai Bizottság munkájáról

A Technikai Bizottság a kongresszusi hét folyamán négy ülést tartott, a megszokott zsúfolt programmal.

Az elmúlt világbajnokságok értékelésében mind Magyarország, mind Olaszország kitünő kritikát kapott. Nem is esett szó a svédek korábbi panaszáról a /rossz/ szabályzat előírásait túllépő szintkülönbség miatt. Ezzel kapcsolatos magyarázatunk a kongresszusi anyag mellékleteként minden igényt kielégített. Ezáltal is megállapítható volt, hogy jól sikerült VB komoly sportdiplomáciai sikere országunknak.

Az 1985. évi VB-ről mind az ausztrál rendezők, mind P.E. Birk Jakobsen dán ellenőr megnyugtató híreket mondtak. Kiadványaik, mintatérképeik megalapozott, jó munkát sejtnek.

Az 1986. évi sitájfutó VB-ről /Bulgária/ nyugtalanító híreket nem hallottunk. Bulgária már volt gazdája sitájfutó VB-nek, így kellő tapasztalatokkal ellátva valószínűleg jó rendező lesz. A finn ellenőr írásos jelentése is megalapozott munkáról számol be.

Az 1987. évi franciaországi VB viszont nem sok jót ígér. Három évvel a VB előtt sem a rendezők, sem az ellenőrök nem tudtak pozitív fejleményekről beszámolni, jószerével még a terepkiválasztáson is alig jutottak túl. Ezért az a példátlan eset fordult elő, hogy hivatalos beszámoló nem hangzott el a VB-ről, nehogy rosszat kelljen mondani... de a hallgatás is éppen eleget mond. Csak az "egyszemélyes" rendezőség /Edmond Széchenyi/ lelkesedése mentheti meg a franciaországi VB-t, ha ez elég lesz.

Az 1988. évi sitájfutó VB rendezésétől Kanada visszalépett. Finnország készséggel lépett helyébe rendezőként, és ez a sitájfutás egyik "ósházájában" nem okozhat gondot.

1989. évre Svédország véglegesítette jelentkezését a VB rendezésére. A világ első tájfutó nemzetének ez gondot nem okozhat. Technikai ellenőrként Dr. Szarka Ernőt jelölte az IOF. A svédek gondos előrelátására jellemző, hogy a technikai ellenőr első munkalátogatása már 1984. augusztusában megtörténik.

Az 1990. évre a sitájfutó VB-nek még nincs gazdája.

1991-re már korábban bejelentette igényét Kanada. Mivel azonban Kanada már többször tett könnyelmű, majd visszavont ígéreteket, a Technikai Bizottság örömmel fogadta, hogy Nyugat-Németország is vállalja a VB rendezését, ha Kanada visszalép.

A kongresszusokat illetően 1986-ban a XIII. Kongresszus gazdája Dánia lesz /Vejle/. További helyszín /szervezeti szabályzat/kijelölése nem történt meg, mert az IOF várható módosítása csak 4 évenkénti kongresszust irányoz elő. Mivel az elég félresikerült módosítási tervet a Kongresszus jelen formájában nem fogadta el, a XIV. Kongresszus ideje és helye bizonytalanságban maradt.

A Technikai Bizottság tagjai beszámoltak folyamatos munkájukról, a szabályzatok és irányvonalak állandó korrigálásáról és újra kiadásáról. Ezek közül az

új pályakitűzési irányvonal nyomdában van, a dopping szabályzat szövege kész, nyomdába adás előtt áll. Brian Watkins /Nagy Britannia/ kapott megbízást a számítógépek alkalmazási lehetőségeiről szóló irányvonal kidolgozására, míg a VB technikai ellenőri feladatok irányvonalának kidolgozására Dr. Szarka Ernő kapott megbízást.

A Világ-Kupa szabályzatának kidolgozását is a Technikai Bizottság által szervezendő munkacsoport kívánta kidolgozni, de az IOF Elnöksége ezt saját hatáskörébe vette át, ahol ezt a kérdést Karlssen /Norvégia/ vezette munkacsoport végzi. Ebben a munkacsoportban a Technikai Bizottság több tagja is szerepel, köztük levelező tagként Dr. Szarka Ernő is.

Az erdőhasználatról szóló irányvonalal kapcsolatban a dán Arne Krag értékes anyagot gyűjtött össze. Egységes irányvonalat nehéz megalkotni a különböző földtulajdoni formák, társadalmi rendszerek miatt, de az eddigi tapasztalatok összegyűjtése, a tagországoknak szétküldése jelentős segítséget nyújthat az erdőhasználatról szóló új megállapodások, jogi rendezések kialakításában. Az erdő használata sportágunk lételemé- így a jogi helyzet mindenütt tisztázásra szorul. A készülő irányvonal ebben értékes segédanyag lesz mindenütt.

A Technikai Bizottság fontos feladatai közé tartozna még a versenynaptár kialakítása. A korábbi évek naptáregyeztetései azonban lassan elsovadtak, az időpont "átirányítások" csak a legnagyobb versenyeknél fordultak elő a naptáregyeztető értekezleten. Egyébként mindenki akkor rendez, amikor akar, majd a jó verseny elsovasztja a rossz versenyt - és ez nem is biztos, hogy rossz rendszer. Azok a versenyek, ahol nincs nemzetközi részvétel évek óta, lassan majd kikopnak a nemzetközi versenyek közül.

Kedvező fogadtatásra talált kezdeményezésünk az első /nem hivatalos/ éjszakai tájfutó világverseny ügyében. Minden jelentős ország jelezte indulási szándékát 1986-ra, ha a versenyt ősszel rendeznénk. A reális kérésnek engedve 1986. október végén rendezzük a bizonyos mértékig sporttörténelmi versenyt.

Bár - mivel ez még nem hivatalos IOF rendezvény - az IOF Technikai Bizottság hivatalosan nem foglalkozik ezzel a versennyel, megkérték a kezdeményező MTFSZ-t, dolgozza ki az éjszakai világversenyeknek azokat a szabályait, amelyek jellegüknél fogva eltérnek a nappali versenyekétől /pl. a fejlámpákban használható fényerősség felső határa, a bóják kivilágítási rdszere, az első rajt és utolsó célbafutás ideje, stb./. A ma már hivatalos nappali Világ Kupát a norvég tájfutók erőszakolták ki, a sporttörténelem megőrzi kezdeményező szerepüket. Ugyanígy kell nekünk istápolnunk az éjszakai világversenyek ügyét, amelyekből - minden valószínűség szerint hivatalos világbajnokságok is lesznek egykor - a mi vitathatatlan kezdeményező szerepünkkel.

Utolsó napirendi pontként a Technikai Bizottság döntött a legközelebbi ülés helyéről és idejéről: 1985. április első fele, Berlin /NDK/.

Az üléseken kívül részt vettünk Brian Watkins /Nagy Britannia/ számítógépes bemutatóján, ahol egy személyi számítógépen néhány kazettából elénk varázsolta Nagy-Britannia teljes tájfutó minősítési nyilvántartását, amelyből másodpercek alatt sokféle szempontból megtudhattunk minden adatot. Ez a 10 perces bemutató többet jelentett, mint hat ezzel foglalkozó újságcikk. Számokról, arányokról, pontértékekről lehet vitatkozni - de, hogy 1980-as években így kell és csak így lehet minősítést nyilvántartani, ez vitathatatlan.

Az Elnökség munkájáról

Az Elnökség a hét során talán a legtöbbet tárgyaló csoportja volt az IOF-nek, de a legfűrészebb időcsoportosításban. Ugyanis az elnök hivatali elfoglaltsága miatt csak szerda éjjel érkezett és a két elnökhelyettes közül az egyik meghalt /Dr. Hlavacek/, a másik csak a kongresszus napjára tudott szabadulni a "civil munkájától". Így a kongresszus előtti csütörtöki napon reggel 8-tól éjjel 23,45-ig tárgyalt az Elnökség kis étkezési szünetekkel. /Közel 15 órán át angolul figyelni, érteni, beszélni, vitatkozni nem is olyan könnyű./ A kongresszusi anyagot tárgyalta az elnökség, utolsó simitások, előkészületi taktikák, személyes viták és rengeteg hallgatásos beleegyezés összegezte a napot.

Idősorrendben:

1. Erik Simkovic / Ausztria / levélben jelezte az Elnökségnek távolmaradásuk okát a kongresszusról, mivel nagy a részvételi díj. Kéri az elnökséget maximuma a VB-ok és a kongresszusok részvételi díjait. /A magyar VB-ot is drágálta./ Végső döntés nem született. A részvételi díj a szinkrontolmács és a kongresszusi terem bére miatt ilyen nagy. Az IOF 2 nyelvű, tehát a kongresszust nem lehet egyszerűen csak egy közönséges tárgyalóteremben megtartani. Igaz a

kongresszuson angol beszéd esetén csak 7 azaz hét fő viselt "tolmácsfülest" a résztvevő kb. 65 főből.

2. Izrael új szövetsége két képviselője rohanta le az elnökséget felvételük kérelmével. Hosszas beszélgetések, véleménycserék után taktikus és jó döntés született a 2 szövetség, 2 minisztérium komplex, zürzavaros ügyrendi utvesztőjében. Nem Izrael lesz kizárva az IOF-ből, hanem régi szövetség és az új azonnal felvételt nyer. A megértés gyorsításához az új izraeli szövetség 20 oldalas levélgyjteményt adott át minden elnökségi tagnak. Majdnem minden érthetővé vált- elolvasva.

3. Kongresszusi megfigyelők jelenléte:

Az IOF kongresszus nyílt. Mégis hosszúságos vita előzte meg Per Nordahl/Svédország/megfigyelőként való részvételét, aki a svéd ötnapos verseny nemzetközi igazgatója. Végül is engedélyt kapott. Érdekes csak az, hogy a svédek fantasztikusan felemelt tagdíját az O-Ringen fogja segíteni, azaz kb. 20.000 résztvevő naponta 5-5 SEK-val többet fizet nevezésként, amit majd az IOF-nek fizet be Svédország!

4. A különböző bizottságok beszámolója és a következő évek tervei, költségvetésük. Hasonlóan az itthoni bizottságokhoz fantasztikusan önálló az IOF 4 bizottsága. Ha akarnak dolgozni, ha nem akarnak...

Az ötödik bizottság kivétel. Erről már beszámolt Dr. Szarka Ernő.

a./ A Technikai Bizottság az egyetlen, amely sokat, jól és DOLGOZIK
Ha kell önállóan, ha kell az elnökség kérésére is.

b./ A Térképbizottság

Szinte csak levelező szinten működik. Ujabb csere történt megint a vezetésében, az előző kongresszuson megválasztott elnöke, a norvég I.R. Lien lemondott és a dén Flemming Nørgard lett a vezető. A lényegi munkát a háttérből irányítva a skót R. Harvey vezeti. A bizottság tagjai közt szerepel továbbra is Skerletz Iván, akinek itthoni munkáját értékeli, de örömmel vennék, ha nem is túl gyakori üléseken részt venne néha.

A Térképbizottság kérésére és felügyeletével az MFFSZ vállalta, hogy 1984-ben október 26-28 között Dobogókőn nemzetközi térképhelyesbítői tanfolyamot rendez főleg a környező országok térképhelyesbítőinek. Jelenleg a fő téma a terepfedezet árnyaltabb ábrázolásának kidolgozása.

c./ A Fejlesztési Bizottság

Sajnos továbbra is /szinte teljesen új bizottság és vezetés vette át a hatalmat 2 éve a kongresszuson/ az Elnökség és a Bizottság feladatai nem egészen azonosak. Minden tervet, feladatot, célkitűzést késve papíron elkészít a Bizottság 2 és 1/2 munkát vállaló tagja, de a gyakorlati megoldás, kivitelezés, végrehajtás, stb.... elmarad. Egészen érthetetlen módon nincs számonkérés csak kéregetés az elnök részéről.

d./ Tájékoztató Sífutó Bizottság

Teljesen összetört a "nem olimpiai hírek" hallatán. Bemutató számnak is reménytelen a televíziós közvetíthetlensége miatt. Kanada visszalépett az 1988-as VB rendezésétől, ha nem lesz a téli olimpián Calgaryban. Így Finnország vállalta. A bizottság munkáján érződik a "rövidített háttér", hiszen több ország nem foglalkozik a téli testvérrel.

e./ Propaganda Bizottság

Egyszemélyes, mint a magyar! Csak Sue Harvey dolgozik és ülésezik általában egyedül. A jövőben keresnie kell dolgozó és 2 nyelven író, olvasó bizottsági tagokat, akik érdemben informátorok, írók és szerkesztők. Az MFFSZ várhatóan megbízást kap arra, hogy elkészítse az IOF 25 esztendő fennállásának jubileumi kiadványát.

5. VILÁG KUPA - 1986-tól minden második évben /nem VB évében/ hivatalos IOF versenysorozat lesz. Hogyan és miként ezeket egy külön bizottság fogja kidolgozni, ha elfogadja a kongresszus a norvégok és az elnökség javaslatát.

6. OLIMPIA

Az Elnökség javaslata 4-féle alternatíva, amelyet megküldött a tagországok szövetségeinek, hogy mindenki tanulmányozhassa. Több ország /Norvégia, Svájc/ kimondottan olimpia ellenes már kezdet óta. Az Elnökség izgatottan várta a szavazást.

7. Apróségek

a./ 1985. január 1-től minden IOF országnak az előírt 5 éves kategóriák szerint kell rendeznie a versenyeit.

b./ A különböző utazási időpontok miatt nem lehet közös, olcsó repülőutat szervezni Ausztráliába.

c./ Románia és Szovjetunió megközelítése reménytelen, kísérlet volt az elmúlt 2 év során, hogy az IOF-be belépjenek.

8. A jövő legfontosabb tervei

a./ A régi hosszútávú tervek érvényesek /1977-79-ben írt/ kis módosításokkal.

b./ Több pénz az IOF-nek minél előbb.

c./ Kellő anyagi háttér esetén új kibővített titkárság, önálló főtitkár/nő/-ral.

d./ Az IOF struktúra tökéletesítése: P.E.B. Jakobsen írt egyet a kongresszus számára, ez legyen az Elnökség sajátja.

e./ Környezetvédelem - általános segítség a helyi specialitásokkal.

f./ A tájfutó sport fő bázisa a klub. A sport építkezése a klubokon keresztül.

g./ A legjobbak nemzetközi cseréje, eredményes sportkapcsolatok.

h./ Az egészen kis gyerekek okos tájfutás tanítása.

Ezen témákból a kongresszusra az a,b,c,d, pontokat készítette elő az elnökség.

9. Két óra 25 perc pénzügyi tárgyalás a svéd, norvég és finn szövetség vezetőivel.

KONGRESSZUS 1984. július 13.

A kongresszus célja az, hogy a bizottságok és az Elnökség által előterjesztett ügyeket jóváhagyja, úgy is, mint az IOF legfelsőbb jogi fóruma. A költségvetési és olimpiai kérdés élénk vitát váltott ki ezen a kongresszuson, míg a többi kérdésben a Kongresszus csaknem vita nélkül szavazta meg a jól előkészített döntéseket. Az érdekesebb döntések;

Tagdíj nem fizetés miatt a Kongresszus kizárta az Izraeli Tájékoztató Szövetséget.

Rendes tagként a Kongresszus felvette az Izraeli Tájékoztató Sport Szövetséget, amely rendelkezik a legfelsőbb sporthatóságok jóváhagyásával.

Társult tagként az IOF tagjai sorába felvette Kuba, Hollandia és Fülöp-szigetek tájékoztató futó szövetségét.

Az Elnökség tagjai közül Hlavacek alelnök elhunyt ez év júniusában. Közel két évtizedes IOF munkája mindenkinen elismerést keltett, emlékének a Kongresszus néma felállással tisztelgett. Elnökségi tagságáról lemondott John Disley /Nagy-Britannia/ és Ted Webster/Ausztrália/.

Az IOF új alelnöke lett Josef Krch /Csehszlovákia/, és új elnökségi tagok lettek Leif A. Karlson /Norvégia/ és Sue Harvey /Nagy-Britannia/. Monspart Saroltát elnökségi tagságában megerősítették. Az IOF elnöke Bengt Saltin /Svédország/ maradt.

Az IOF elnöke úszinte elismeréssel köszönte meg az MTFSZ-nek az 1983.évi VB rendezésében kifejtett kiváló munkáját.

Az olimpiai kérdéséhez: Finnország szövetségének apparátusát ügyintézésre ingyen felajánlotta, ha a Kongresszus minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy a tájfutás illetve sítájfutás felkerüljön az olimpiák műsorára, ha másképp nem, bemutató sportágként. A felszólalók többsége viszont úgy vélte, hogy az olimpiai mozgalom ma már üzleti vállalkozás és politikai küzdőtér, ettől pedig a mi viszonylag tiszta sportágunkat jobb távol tartani. Ne mondjunk le az olimpiai "választható sportág" státuszáról, de ne tegyünk semmiféle újabb lépést a programbavétel érdekében. Az általunk is támogatott finn javaslatot nagy többséggel elvetették, így az olimpiamég távolabb került /Két éve, a belgiumi kongresszuson a norvég küldött azért bukott ki az elnökségből mert az olimpia ellen szólt fel. Most viszont az ő álláspontjuk győzött, mutatva az olimpiai mozgalom mély válságát, és az olimpiai mozgalom megítélésének változását./

Az IOF-t gazdasági csőd fenyegeti, így kénytelen jelentős tagdíjemelést életbeléptetni. Ez ellen a finnek élénken tiltakoztak. Hosszas vita után a Kongresszus a norvégok valamivel mérsékeltebb tagdíjemelési javaslatát fogadta el.

Az IOF-et azután is jórészt a svéd szövetség tartja el, akik egyelőre még vállalják a terheket. Feltétlenül szükséges azonban külső támasz /vállalatok, hirdetések/ után nézni, mert csak tagdíjából nem lehet fedezni az egyébként egészségesen fejlődő tájfutás vezető szervének, az IOF-nek egyre növekvő /bár egyáltalán nem indokolatlan/ költségeit. A tagdíjemelés természetesen Magyarországot is érinti. A tervezett tagdíjfizetés, amit kicsit csökkentve fogadott el végül a kongresszus a norvégok javaslatára. /XX/ A Kongresszus elfogadta a bizottságok jelentéseit és következő évekre szóló munkatervét.

A Kongresszus - véglegesen, az adott helyzettől függően - elfogadta a legközelebbi világrendezvények színhelyeit /lásd: Technikai Bizottság/

A Kongresszus még tárgyalási alapnak sem fogadta el az IOF új szervezeti felépítését, amelyet Paul-Erik Birk Jakobsen /Dánia/ dolgozott ki. Az anyag csak teljes átdolgozás után kerülhet újra az Elnökség illetve a Kongresszus elé.

Bengt Saltin elnök zárta be a Kongresszust.

A Kongresszus a sportág megállapodott rendszerében jelentős változásokat nem rögzített, de esedékes feladatait elvégezte.

A vendéglátó Ir Tájékoztató Futó Szövetség és személy szerint Faith White asszony gondos és meleg szívé házigazdái voltak a tájékoztató futás nemzetközi vezérkarának.

/XX/

A tervezett tagdíj országokra lebontva

Csoportok 1985-86-ra tagdíj

1.a. Svédország	20.000 £	/angol font/
b. Norvégia, Finnó.	10.000 £	
2. Csehszlovákia, Dánia	2.500 £	
Anglia, Svájc		
3.a. Ausztrália, Bulgária	750 £	
Kanada Franciaó.		
· Japán, Magyaró.		
b. Ausztria, NDK, USA	400 £	
4. NSZK, Hong-Kong,	200 £	
Olaszo., Uj-Zeland		
5. Belgium, Iro.,	100 £	
Lengyelország, Izrael		
Luxemburg, Dél-Korea,		
Jugoszlávia		
6. Kuba, Hollandia,	10 £	
India, Singapur, Spanyolo.,		
Fülöp-szigetek		

Monspart Sarolta
dr.Szarka Ernő

Kép szöveg nélkül
Bretislav Koc /TCH/ rajza

INNEN-ONNAN

+ A Skogs Sport című svéd szaklap vásárolt egy lakókocsit és a nagyobb versenyeken mint "guruló szerkesztőség" vesz részt. Ezáltal módfelett megjavultak a szerkesztőség és a tájfutók amúgy is jó kapcsolatai.

+ A svédek ajánlják: ha valahol nem megy elég jól a TRIM-tájfutás /teljesen kezdőknek, hétköznap, munka után kiírt nyílt verseny/ ott próbálkozzanak annak kerékpáros változatával.

+ 1985 január 1-től tilos Svédországban a szöges tájfutó cipő használata. Egyrészt rossznak tartják a konstrukciót /túleröltetés, helytelen futólépés / másrészt a mezőnyrajtok tolokodásaiban illetve a pontok körüli nyüzsgés során számos, egészen szörnyű rálépés történt. A SOFT-határozat legfőbb indoka a természetvédelem volt.

+ Az augusztus elején Jönköping térségében rendezett főiskolás világbajnokság eredményei. Egyéni. Fiúk. 1. Olsson /SWE/ 80:51, 2. Langgaas /NOR/ 81:31, 3. Brinkenber /SWE/ 81:52... 17. Lantos 87:36... 38. Széles 100:01, ... 46. Molnár 107:33... Egei disq. Leányok. 1. A. Hannus /SWE/ 65:47, 2. K. Mansson /SWE/ 65:51, 3. Kottonen /FIN/ 67:57. Váltó. Fiúk. 1. SWE 242:48, 2. NOR 251:14, 3. SUI 255:07, 4. FIN 259:55, 5. TCH 260:29, 6. GBR 262:13, 6. HUN Széles 70:06, Borbély 69:42, Molnár 74:16 és Lantos 67:46. Leányok. 1. SWE 243:11, 2. SUI 261:21, 3. DAN 264:14, 4. FIN 266:34, 5. NOR 272:51, 6. TCH 290:55.

+ Borítóoldalaink képei a főiskolás világbajnokságon készültek. Balogh Tamás felvételein a magyar csapat, illetve az egyéni versenyek érmesei láthatók.

+ Lapunk 6. számában több cikk közlését beharangoztuk. Olvasóink elnézését kérjük, de ígéretünket most, anyagtorlódás miatt nem tudjuk teljesíteni.

+ Pataki Csabától a salgótarjáni Dornyai SE elnökétől levelet kaptott szerkesztőségünk, melyben közli, hogy az STC szakosztályát a klub vette át. Címük: Dornyai SE Salgótarján, Kertész u. 2. 3100. OTP-egyszám-laszám: 443-370.

MIKOR TANULUNK MEG VÉGRE HELYESEN TÁJÉKOZÓDNI?

Mikor készüljünk már ki a keveréseket edzésen és versenyben? Szakszerűbben kell edzenünk, hogy elérjük, amit akarunk, azaz, hibátlanul tájékozódni. /Valamennyien, akik már voltak élvonalbeli versenyzők tudják, hogy általában túl sok a keverés mind edzésen, mind versenyen még a legjobbaknál is./ A hibák oka leggyakrabban az, hogy a tempót nem jól egyeztetik a feladathoz, továbbá, hogy nem kellő a koncentráció.

Annak, hogy ez megtörténhet, sok oka van; az viszont biztos, hogy soha nem sikerülhet megszüntetni ezt a hibát, ha nem szakszerűen edzünk, azaz a futósebesség nincs összhangban a nehézséggel, és nem vagyunk teljesen koncentráltak, és nem érjük el, hogy ne hibázzunk.

Ez nagyon nehéz dolog, rendkívüli erőfeszítést igényel.

A kellő koncentrációhoz az kell, hogy az ember igazán rá legyen hangolva az éppen soron következő technikai edzésre. Kellő motiváció nélkül az ember mindenre tud gondolni, csak arra nem, amit csinálnia kell; gyakorolni a technikát. /Milyen gyakori, hogy az ember fut, és közben dudolgat, az iskolára, vagy barátaira gondol stb. Ahelyett, hogy a feladatra figyelne./ Sajnos tény, hogy ezt mindenki elköveti edzésen is, és versenyen is.

Tul sok a verseny

=====

A versenyeken való motivációhiány oka többnyire az, hogy túl sokat versenyzünk. Ezért csökken az érdeklődés, az ember nem képes figyelni. Persze a verseny is jó edzés lehet, ha valaki képes arra, hogy valóban edzésnek fogja fel. Ehhez az kell, hogy fogjuk vissza a tempót és kifejezetten vigyázzunk arra, hogy egy picit se hibázzunk, így érhető el, hogy a lehető legjobb edzéshatást kapjuk. Az se zavarjon, hogy mások gyorsabban futnak, megelőznek, stb. Majd eljön a te idő, amikor kiegyensúlyozottan a versenyre kiéhezettlen tökéletes koncentrációval fogsz-hajtani az általad fontosnak ítélt versenyen.

Hogyan tudjuk magunkat motiválni? Keressük meg a magyarázatot, hogy miért fontos éppen az aznapi technikai edzés, és miért pont azt a képességet kell fejleszteni stb. Konzultálj edződdel, társaiddal, és ismerd meg gyenge és erős oldalaidat. Ezeket mind külön is kell gyakorolni, de különösen arra fektess súlyt, hogy a gyengéidet javítsd. Két fontos alapelv: gyakorlás-

sal gyengéidből erősséged is lehet, másrészt minden rendszer annyira képes, amennyit a legkisebb keresztmetszete enged. Ha minden részletem tökéletesen tudsz már, akkor élhetsz a komplex edzés módszerével, azaz kis versenyeken érezheted magad edzés közben, annak minden technikai problémájával.

Ha nem érzed magad ráhangolva a technikai edzésre, és folyamatosan dekoncentrált vagy, jobb ha futóedzésnek tekinted az edzés hátralevő részét és "kiállsz" a pályáról. Ekkor ugyanis nem vagy fogékony állapotban a technika begyakorlására, hanem inkább az a valószínű, hogy a hibázást fogod begyakorolni.

Mozgások elemzése során megállapították, hogy vannak öröklött hajlam jellegű sportmozgások /futás, járás stb./ és tanult mozgások. A mozgásvezérlés az agyban úgy zajlik, hogy a ténylegesen végrehajtott mozgásról érkező kinetikus jelet az agyközpont összehasonlítja az eredetileg végrehajtani szándékozott mintával, és ha kell, korrigál. Így egyre közelebb jutunk az elképzelthez. Így javul a technika a gyakorlás során. Sajnos ez a hibázásra is érvényes, ha túl gyakran ismétljük. Ha egy hibás mozdulatot elég sokszor hajtunk végre, meg rögződik.

Ezért

Ne ismételjük a hibákat.

A tájékozódás persze sokkal bonyolultabb dolog a tanulás oldaláról is, mint az egyszerűbb mozgások. Mégis bizonyított, hogy a tanulási folyamat előbb leírt alapelvei itt is érvényesek. Ezért, ha sokszor hajtjuk végre hibásan a feladatot, akkor az agy nem tudja kiválasztani a helyes változatot.

Tehát a recept: úgy lehetsz jó versenyző, ha abbahagyod a keverést, hibázást az edzéseken.

Gondolatébresztésül egy kísérletso-rozat folyamán felállított koncentrációs módszergyűjteményt adunk közre, melyeket alkalmazni lehet a technikai edzéseken. Gondoljátok végig, próbáljátok ki ezeket, és esetleg elemezve a saját tulajdonságokat, állítsatok össze magatoknak ettől eltérő, de célkitűzésekben hasonló edzéstípusokat:

1. Nagy sebességgel való pontfogás gyakorlásához a rövid pályák kellene /10-15 perc/ 3-5 külön pálya. Közte pihenő, jogg, frissítő, és egy kis szellemi kikapcsolódás lehet. /Az összetett időt kell értékelni./

2. Durva, vonalkövetéses tájékozódás, közben a részletgazdag terep-szakaszon sok, finom pontfogások vannak beiktatva.

3. Edzés magas pulzussal, oxigénadóssággal; 3-5 perces időrefutás emelkedőn, majd közvetlenül átmenet enyhén lefelé vezető tájékozódási pályára 10-15 perc. Ezután pihenő, stb. mint fent. Ezt 3-5 alkalommal lehet ismételni.

4. Edzőverseny időméréssel.

5. Egy komoly futóedzést pontfogási gyakorlattal befejezni.

6. Hosszúfutás közben több kisebb technikai edzést iktatunk be, más-más térképen.

7. Mezőnyrajt farsta pontokkal.

8. Fáros tájékozódás, ki ér előbb a következő pontra ?

9. Követő elemzés, azaz más jó versenyző után futni technikai edzésen, és megfigyelni, elemezni minden lépését.

/dixi/

1984 I. félévi számítógépes ranglista

Ez a számítógépes ranglista az alábbi, hozzám 1984 augusztus 1-ig eljutott, eljuttatott jegyzőkönyvek alapján készült:

Budapesti éjszakai egyéni bajnokság
Vidéki éjszakai egyéni bajnokság
Országos csapatbajnokság
Budapesti csapatbajnokság
Vidéki csapatbajnokság
Hosszú távu egyéni OB
Középiskolás OB
Főiskolás OB
Csokonai emlékverseny
Felszabadulási emlékverseny
Mecsek Kupa
Postás Kupa /mindkét nap/
Simmelweis emlékverseny
Kilián György emlékverseny
Tipográfia Kupa
Alföld Kupa
Mátra Kupa
Sopron Kupa
Apáczai Csere János emlékverseny
Tenkes Kupa

A fentiek közt nem szereplő, de a Népsportban tavasszal felsorolt versenyek, mint például Vasutas Kupa, Spartacus Kupa, kizárólag azért nem szerepelnek a ranglistában, mert a jegyzőkönyvük vagy versenyértékesítőjük nem jutott el hozzám. Ez egyébként 20 verseny 21 futamát jelenti.

Budapest., 1984 augusztus 27.

Hajdu Kálmán

NOK 1984 also felelv ranglistaja
 *****

1	Csokor Iren	53	HSS	1.9536233	64	Takacs Klara	57	DSC	38.506096
2	Rostas Iren	51	Hmv	2.013043	65	Halaj Maria	63	JMD	38.533126
3	Zukule Alida	54	TTE	2.2305246	66	Sipos Etelka	55	SzM	38.662799
4	Lendl Zita	54	VID	3.4950299	67	Kirisits Vil	50	VOL	38.69096
5	Kalo Mariann	59	DVT	3.7254677	68	Hegedus Agne	49	BEA	38.810449
6	Koczka Gabri	62	Sab	3.9396506	69	Salanki Zsuz	62	OSC	40.116607
7	Boros Zne	53	PSE	4.3342585	70	Ludnay Zsuzs	67	ESp	40.375949
8	Varro Rozsa	62	DVT	6.7852629	71	Ruzsa Magda	64	BEA	40.751859
9	Barki Andrea	62	Sab	6.9665047	72	Zarnoczi Kl	60	TIT	42.061486
10	Pokk Mariann	65	VID	7.025535	73	Szoladi Anna	67	HSS	42.486005
11	Fent Mariann	53	VID	7.5242373	74	Matyas Gyong	66	Sab	42.859369
12	Kovacs Magda	52	TTE	7.7445523	75	Egeto Katali	58	SzV	42.982627
13	Cser Borbala	44	SMA	7.9315063	76	Benczes Kris	67	DVT	43.328977
14	Olah Katalin	68	MgF	8.2891257	77	Pfeffer Idol	64	PVS	43.974992
15	Jenger Valer	62	PVS	8.3265163	78	Kovacs Beatr	57	K.L	44.159806
16	Ambro Judit	62	OSC	8.4778455	79	Balla Katali	60	K.L	44.267817
17	Hidvegi Nora	60	OSC	9.3134097	80	Pajor Eniko	65	Sab	44.767195
18	Halasz D Eva	61	K.L	9.3306912	81	Toth Eszter	67	TTE	45.265076
19	Korik Vera	44	PSE	11.365805	82	Toth Klara	66	Sab	45.31809
20	Gaal Borbala	61	TTE	14.462537	83	Kissne Kocsi	55	VOL	45.911075
21	Boa Agnes	64	AJK	14.54976	84	Peter Edit	62	PVS	46.230912
22	Szekely Adel	63	SMA	16.07485	85	Juhasz Julia	67	HVS	46.332082
23	Daniel Edit	58	GSS	16.15947	86	Agoston Erik	66	KIS	46.734024
24	Pollman Tere	59	BMA	16.519242	87	Salanki Kata	64	OSC	47.201625
25	Lovasz Agne	62	OSC	16.715983	88	Lovas Agnes	67	PVS	48.545483
26	Jenei Margit	54	GSS	18.400659	89	Nyircsak Kat	66	TIT	49.584551
27	Uveges Gabri	65	DVT	19.038517	90	Schercz Ma	61	VOL	49.817438
28	Kalo Annamar	56	DVT	19.597139	91	Szabados Mag	46	KRa	50.292718
29	Csilling Agn	64	BEA	20.211218	92	Lne Kovacs R	57	KSE	50.35433
30	Hrenko Lne	58	TIT	20.375285	93	Nemeth Maria	66	DVT	51.118387
31	Krasznai Ors	64	OSC	20.559598	94	Kopasz Maria	66	TTE	51.284583
32	Hanusz Maria	45	OSC	20.918821	95	Korona Tunde	67	GSS	51.412851
33	Garami Eva	59	HVS	21.029105	96	Biro Aletta	67	BEA	51.641407
34	Szebenzsky A	65	DMu	21.50048	97	Meszaros Sar	57	Hmv	51.708532
35	Ajkai Adrien	64	OSC	22.609116	98	Domotorne H	58	GyU	52.281655
36	Matyas Ildik	63	BEA	22.780148	99	Fabian Maria	63	MEA	52.383821
37	Siska Ilona	64	OSC	23.980169	100	Rarosi Eszte	63	HMV	52.41538
38	Tomordi Agne	63	SMA	24.759185	101	Ladi Dora	66	DVT	53.902045
39	Maacz Gyongy	63	MAF	24.987469	102	Reiser Gabri	66	TTE	53.918008
40	Gyorffy Gabr	67	GSS	25.510201	103	Tarr Eva	59	DUS	55.017117
41	Muzsnai Agot	55	OSC	26.400542	104	Csizmadia Cs	67	MgF	56.003261
42	Kalo Edina	67	DVT	27.039042	105	Kiss Kinga	68	HVS	56.238071
43	Pal Ilona	50	K.L	27.645424	106	Keres Andre	67	BEA	56.33352
44	Toth Eniko	64	DVT	28.375567	107	Gyorki Agnes	57	BEA	56.563233
45	Kissne Kis M	57	JMD	28.572213	108	Balazs Katal	59	POE	56.884424
46	Varady Szilu	64	MEA	28.694322	109	Nemeth Petra	66	TTE	56.890883
47	Komar Bne	48	TTE	28.918578	110	Kiss Mariann	66	VID	57.448986
48	Pinter Zsuzs	66	PSE	29.21358	111	Vass Katalin	54	TSE	59.167264
49	Isgum Ilona	61	PVS	29.343279	112	Ilies Judit	67	DMu	59.542387
50	Lucsanyi Ild	65	VOL	29.606049	113	Racz Eva	64	DVS	60.195329
51	Pfeifer Ilon	64	SMA	29.901543	114	Klinka Judit	67	TTE	61.76772
52	Almas Eszter	63	MAF	31.110888	115	Sebok Zsuzsa	66	Sze	64.693188
53	Sajben Katal	67	MgF	31.939954	116	Nagy Judit	67	NBS	65.585844
54	Szende Katal	65	OSC	32.547945	117	Toth Mariann	67	PVS	67.663887
55	Csilling Vera	67	ESp	33.059382	118	Fazekas Ilon	61	ATS	67.97471
56	Dorogi Judit	62	MgF	33.116149	119	Szabon Marta	66	KFK	69.821622
57	Vasvari Zsuz	64	MMG	34.688469	120	Jakobsen Haj	67	KFK	70.235547
58	Angster Eva	53	POE	35.049454	121	Csala Judit	66	DVT	70.684041
59	Montovay Emi	60	DUS	35.153309	122	Jakobsen Nor	66	KFK	73.166553
60	Kanvasi Kata	65	Sze	36.427107	123	Jakubecz And	67	BME	74.717523
61	Seifley Eva	62	BEA	36.882455	124	Szokol Eva	66	DSC	74.822958
62	Kekine Lovas	52	BEA	37.156455	125	Vne Kocsis K	61	NKP	76.531313
63	Danovszky Ma	44	PSE	38.272967	126	Kiss Andrea	66	HSS	77.224983
					127	Marton Ildik	57	TSE	78.719325
					128	Boszormenyi	67	Sze	79.392838
					129	Bodonyi Gyon	66	PVS	82.245227
					130				91

131	91 pont van feltün-	91	198	Bardos Zsuzs	68	JMD	91	
132	tetve mindenkinél,	91	199	Fodor Pirosk	67	TJD	91	
133	aki nem indult leg-	91	200	Lajter Ildik	69	SzV	91	
134	alább három verse-	91	201	Varga Hajnal	67	JMD	91	
135	nyen, vagy pontér-	91	202	Felföldi Haj	69	SzV	91	
136	téke nagyobb kilenc-	91	203	BuchbergerEd	69	PVS	91	
137	vennél.Az üres he-	91	204	Sulgyok Edit	67	NBS	91	
138	lyek technikai okok-	91	205	Zadori Gabri	70	SzV	91	
139	ból kerültek be,	91	206	Reguly Andre	69	NBS	91	
140	mert a sorbarakást	91	207	Abrak Ildiko			91	
141	nem pontosan a lis-	91	208	Balogh Pirosk	69	SzV	91	
142	tán szereplők szá-	91	209	Kovacs Ildik	69	PVS	91	
143	mának megfelelően,	91	210	Vizi Melinda	66	TJD	91	
144	hanem annál nagyobb	91	211	Faltisz Jne	40	PVM	91	
145	kezdőértékekkel indí-	91	212	Izso Szilvia	67	TJD	91	
146	tottam.	91	213	Kocsis Katal	61	NKP	91	
147	Hajdú Kálmán	91	214	Bathory Gabr	57	OSC	91	
148		91	215	Toth Corina	46	K.L	91	
149	Jambor Maria	66	MgF	216	Medne Gunta	44	TTE	91
150	Sinko Zsuzsa	65	Sab	217	Horvath E	59	GyU	91
151	Kalmar Zsuzs	K.L		218	Nagy Eموke	67	OSC	91
152	Farago Maria	67	Sze	219	Kocsis Maria	66	MgF	91
153	Pfeifer Zsuz	69	SMA	220	Csurgay Eszt	66	Koc	91
154	Radu Gyongyi	66	DSC	221	Kluge Katali	66	BEA	91
155	Hodosi Ilona	66	TSE	222	Csenki Ilona	67	JVS	91
156	Toth Ibolya	66	DUS	223	Matyas Eszte	67	BME	91
157	Frank Kriszt	69	ESP	224	Selley Csill			91
158	Karpati Mang	55	TIT	225	Fazekas Ilon	61	ATS	91
159				226	Orsos Julian			91
160	Mihalik Agné	67	SzZ	227	Balazs Gabri			91
161	Nyari Kriszt	67	SzZ	228	Revesz Edit			91
162	Balazs Eniko	66	HmV	229	Ferenczi Tim	67	K.L	91
163				230	Gyori Eniko			91
164		Mar		231	Netzkar Mang			91
165	Timar Anita	67	SzZ	232	Jaksa Andrea	68	GSS	91
166				233	Szilgyarto K	65	MMG	91
167	Karczag Reka	62	Vas	234	Fabian Iboly	54	TSE	91
168				235	Wysocka Doro		MAF	91
169	Molnar Maria	58	ESP	236	Cser Kriszti	42	GSS	91
170	Jaborcsik Ev			237	Gati Judit		DMu	91
171	Takacs Katal			238	Balazs Erika		HmV	91
172	Nagy Beatrix			239	Balogh Edit	66	KSE	91
173	Ardai Adrien	BEA		240	Soos Eva	67	KSE	91
174	Dudas Szilvi	BME		241	Horvath Moni	66	GyR	91
175	Albert Erzse	67	AJK	242	Hagyecz Erzs	64	MgF	91
176	Dobi Gabriel			243	Papp Ilona	56	DUS	91
177	Pribek Anita	67	KFK	244	Pos Ildiko		PVS	91
178	Soos Erika			245	Bodrogine Ro	42	TSE	91
179	Heim Edit	Soo		246	Peto Maria		PVS	91
180	Szarvas Judi	63	KLT	247	Herold Timea		VOL	91
181	Bakonyine L	60	JMD	248	Tillhof Regi	68	PSE	91
182	Fenyvesi Eme	59	DUS	249	Billedi Kata	60	K.L	91
183	Bosze Katali	68	JMD	250	Volan Agnes	60	TSE	91
184	Jonas Rne	54	POE	251	Mitterer And	54	BEA	91
185	Katona Anna	45	SzV	252	Szentpeteri	55	BEA	91
186	Jenova Klar	49	SzV	253	Barat Imola	65	MMG	91
187	Toth Miklosn			254	Pozsgai Erzs	62	MHD	91
188	Wengrin Agne	69	HSS	255	Marton Ildik	61	K.L	91
189	Kocsis Gyong	55	VOL	256	Savai Marta	54	K.L	91
190	Bors Melinda	68	HSS	257	K Ferenc Eva	63	MMG	91
191	Kondas Erika	68	SzV	258	Urban Marta	62	OSC	91
192	Stef Gyongyi	61	DSC	259	Csakany Anik	61	OSC	91
193	Kalman Katal	68	JMD	260	Bacso Pirosk	61	MAF	91
194	Szleberthein	65	VOL	261	Racz Maria	67	OSC	91
195	Francia Gabr			262	Agay Katali	69	BEA	91
196	Bodi Agnes	69	JMD	263	Toth Reka	69	TTE	91
197	Nagypal Erik	68	JMD	264	Bacso Pirosk	61	MAF	91

LEÁNYOK

265	Deme Klara	62	KFK	91
266	Berta Gyongy	66	HmV	91
267	Ivady Edit		NBS	91
268	Bodo Pinoska	66	TSE	91
269	Seres Gyongy		VOL	91
270	Hobor Bernad	67	Sab	91
271	Hortovanyi I	66	VOL	91
272	Boa Edit		AJK	91
273	Vajda Judit	67	HSS	91
274	Laszlo Ibolg	60	BEA	91
275	Leko Erzsebe	60	JMD	91
276	Vass Maria	64	PDE	91
277	Baranyai Mar			91
278	Osongo Nora		J.S	91
279	Dioszeg. E		Ujs	91
280	Radics Anna		J.S	91
281	Barath Zsuzs		MMG	91
282	Balogh Tunde	66	HmV	91
283	Harasz Ildik	66	PVM	91
284	Ambro Agnes		OSC	91
285	Varfoki M		K.L	91
286	Kovacs Eniko		K.L	91
287	Baczynski		BEA	91
288	Kiss Pinoska		SzV	91
289	Keller M		SzV	91
290	Tanacs Erika		SzV	91
291	Horvath Lenk		SMA	91
292	Burka Aniko	66	Sz.M	91
293	Harasz Katal		PVM	91
294	Balogh Erika		Kan	91
295	Kotassy Moni		D.M	91
296	Kelemenne Ki		PVS	91
297	Grubanovics		Sab	91
298	Balogh Judit		Kan	91
299	Schweignoffe		Pap	91
300	Muller Eva	56	PVS	91
301	Schonviszky	65	MAF	91
302	Balogh Maria		O.B	91
303	Salanke Ilon		OSC	91
304	Mihalics Tun		PVM	91
305	Gelei Zsuzsa		K.L	91
306	Bonus Ilona		SzV	91
307	Honfi One		STC	91
308	Nyerges Ibol			91
309	Olajos Gabri			91
310	Devecz Judit	64	NKZ	91
311	Szakacs Time	68	MgF	91
312	Ujhelyi Edit		BEA	91
313	Kalfis Agnes		Sz.	91
314	Rauth Katal		Pak	91
315	Berta Gyongy	66	HmV	91
316	Kovacs Agnes		Pap	91
317	Kinaly Tunde		Del	91
318	Nyogeri Tund		K.L	91
319	Markus Eva	66	HSS	91
320	Leveszi Kata		Tip	91
321	Kiss Erika	66	DMu	91
322	Makai Anna	63	HSS	91
323	Toth Henriett		GSS	91
324				91
325	Vargadi Livi	61	K.L	91
326	Szoponi Eva	55	GSS	91
327	Kalo Zsuzsa		DVT	91
328	Kacs Kovics H		PVS	91
329	Polonyi Zsuz		Sz.	91
330	Latak Maria		HmV	91
331	Korsovszky A		DVT	91

*****

1	Kalo Edina	67	DVT	1.2172146
2	Gyongfy Gabi	67	GSS	2.4395968
3	Csillag Vera	67	Esp	3.2503248
4	Juhasz Julia	67	HVS	3.6926637
5	Korona Tunde	67	GSS	4.9046728
6	Ludnay Zsuzs	67	Esp	4.9476174
7	Benczes Kris	67	DVT	5.1164177
8	Kovacs Ildik	69	PVS	5.8021816
9	Pintez Zsuzs	66	PSE	5.8448321
10	Matyas Gyong	66	Sab	6.0217222
11	Agoston Erik	66	KIS	7.6959998
12	Reisen Gabi	66	TTE	8.2295129
13	Kopasz Maria	66	TTE	8.4156098
14	Toth Klara	66	Sab	8.4814264
15	Lovas Agnes	67	PVS	8.9690262
16	Geurts Bea	66	HVS	9.2940055
17	Toth Eszter	67	TTE	9.3663287
18	Kiss Kinga	66	HVS	9.624675
19	Ladi Dora	66	DVT	10.172521
20	Toth Reka	69	TTE	10.541667
21	Cserepnyes A	66	TTE	10.676219
22	Komar Eva	71	TTE	10.893036
23	Keresz Andre	67	BEA	11.054181
24	Wengrin Agne	69	HSS	11.10176
25	Nemeth Petra	66	TTE	11.134065
26	Nyilcsak Kat	66	TIT	11.2988667
27	Klanka Judit	67	TTE	11.429694
28	Fibi Kriszta	70	MgF	12.371667
29	Lovasi Katal	71	Esp	12.577663
30	Bors Melinda	68	HSS	12.667561
31	Horvath Andr	69	Sab	12.804173
32	Szakacs Time	68	MgF	12.845038
33	Frank Kriszt	69	Esp	12.883509
34	Toth Ildiko	71	Sab	13.341263
35	Imre Timea	70	HVS	13.503263
36	Balogh Pinos	69	SzV	13.679299
37	Pfeiffer zsu	69	SMA	13.734774
38	Jaksa Andrea	68	GSS	13.936378
39	Illes Judit	67	DMu	13.983079
40	Boa Edit	66	AJK	14.437965
41	Gazdag Zsuzs	68	GSS	14.886057
42	Erodi Ildiko	69	HSS	14.974533
43	Jancso Beata	70	Sab	14.997094
44	Riczeli Zsuzs	70	PSE	15.187826
45	Argay Katal	69	BEA	15.599035
46	Nagy Judit	67	NBS	15.622177
47	Lajter Ildik	69	SzV	15.655365
48	Biro Aletta	67	BEA	15.863289
49	Csala Judit	66	DVT	16.047841
50	Vorsatz Dian	68	IFA	16.279032
51	Csillag Kata	69	Esp	16.577178
52	Skenletz Imo	69	SMA	16.612665
53	Sebok Zsuzsa	66	Sze	16.846926
54	Kiss Agnes	69	KLT	17.007026
55	Toke Tunde	69	Sab	17.069157
56	Jakobsen Nor	66	KFK	17.082988
57	Szabo Zsuzsa	69	AJK	17.186284
58	Szabon Marta	66	KFK	17.576566
59	Nemeth Maria	69	DVT	17.609987
60	Jakobsen Haj	67	KFK	17.783996
61	Gati Eszter	68	OSC	17.809999
62	Toth Mariann	67	PVS	17.962867

15	Koczka Zolta	66	Sab	10.810295	82	Wanner Gabor	69	PVS	26.648551
16	Mesics Peter	67	SMA	10.867524	83	Fulop Csaba	66	K.L	26.80228
17	Bacsizsza An	66	DVT	10.993147	84	Hegedus Sand	66	DMU	26.818846
18	Erdelyi Gyul	66	PMA	11.078926	85	Cseh Gergo B	66	MMG	27.258403
19	Kapitany San	66	GSS	11.243943	86	Lancsar Sand	69	HVS	27.466779
20	Toth Zsolt	66	HVS	11.255758	87	Erdelyi Gabo	67	OSC	27.532355
21	Argay Gyula	66	BEA	11.569468	88	Varsanyi Att	67	Pet	27.583969
22	Szencz Attil	67	DSC	11.664252	89	Karli Peter	69	HSS	27.702737
23	Paulovics La	67	GSS	11.668311	90	Schonviszky	69	GSS	28.006225
24	Maxim Matyas	66	ATS	11.999784	91	Soos Ferenc	70	VID	28.105678
25	Mellath Jozs	67	KRa	12.069448	92	Pazurek Csab	69	PSE	28.205192
26	Nognad Csab	67	PVS	12.534327	93	Szecsodi Zol	68	OSC	28.542053
27	Vass Attila	67	HSS	12.846825	94	Erdelyi Kris	70	MHD	28.650599
28	Koltai Zolta	67	GSS	13.067011	95	Zsolnay Tama	67	TTE	28.679901
29	Pozsgai Lasz	69	MHD	13.938779	96	Kapitany And	68	KLT	28.776224
30	Kalman Feren	67	HSS	13.963382	97	Zsebeni Nor	68	SZM	28.778964
31	Walter Sando	68	GSS	14.095105	98	Varga Erno	67	PVS	28.779624
32	Kinaily Pal	67	SzV	14.462081	99	Reich Jozsef	68	VOL	29.448797
33	Fritz Jozsef	67	VID	14.922199	100	Juhasz Laszi	66	HVS	29.464823
34	Kovacs Balaz	67	BEA	15.071788	101	Agoston Pete	68	KIS	29.619321
35	Mihaczi Zolt	67	TTE	15.075608	102	Fekete Zolta	67	ESp	29.628822
36	Faggyas Lasz	66	ATS	15.451962	103	Nagy Tibor	69	JVS	29.844368
37	Orfalvi Arpa	66	TTE	15.560069	104	Czemla Csaba	66	HBS	29.878666
38	Lantos Peter	67	BEA	15.739788	105	Schofnauer	66	AJK	29.978808
39	Gillich Istv	66	TJD	16.24668	106	Horvath Lasz	67	BSC	30.36229
40	Zadoni Tamas	68	VOL	16.272629	107	Rankusz Erno	69	DVT	30.948052
41	Nagy Attila	67	DVT	16.354004	108	Sipos Tamas	69	VID	31.137564
42	Valko Csaba	66	DVT	16.41723	109	Bodri Peter	70	VID	31.60039
43	Horvath Sand	66	Gyu	17.168684	110	Szilard Gabo	67	K.L	31.689362
44	Kocsis Peter	67	OSC	17.224703	111	Nagy Laszlo	67	TJD	31.877323
45	Osvay Peter	67	DVT	17.282676	112	Hajdu Martin	70	KFK	32.038899
46	Toth Tamas	69	Sab	17.382415	113	Reguly Arpad	66	NBS	32.272286
47	Kovacs Gabor	67	BME	17.706117	114	Dosa Zoltan	68	JVS	32.299675
48	Horvath Csab	67	TJD	17.725162	115	Tillhof Zolt	69	PSE	32.576304
49	Tolgyes Norb	67	PVS	17.844103	116	Marina Gyorg	67	MgF	32.704695
50	Koltay Peter	67	HVS	18.585054	117	Alkeri Istva	67	HBS	32.739881
51	Hegedus Jano	67	DSC	18.620166	118	Koltyek Lasz	68	MEA	32.766339
52	Vass Tibor	69	HSS	18.844091	119	Racz Sandor	67	DSC	33.057201
53	Bobaly Csaba	68	TSE	19.001646	120	Riczal Gyorg	68	PSE	33.586734
54	Rudo Karoly	66	BEA	19.281213	121	Kovacs2 Pete	69	BME	33.870068
55	Herendi Csab	68	PVS	19.28986	122	Schmidt Atti	67	Pet	33.966552
56	Koronczay La	67	OSC	19.310155	123	Badenszki Zo	67	K.L	34.114601
57	Marton Laszli	67	KRa	19.461841	124	Gabor Zoltan	68	PVS	34.550154
58	Kalman Laszli	68	VOL	19.50347	125	Frigyik Lasz	70	DVT	34.56419
59	Zagyi Laszlo	67	JMD	19.58485	126	Bader Attila	69	MEA	34.637781
60	Krassoy Csab	68	PVS	20.046967	127	Battyanyi Cs	67	BSC	34.762413
61	Zagyi Robert	68	JMD	20.425881	128	Pillmann Gab	67	TJD	34.802047
62	Kiss Gabor	67	SMA	20.671436	129	Toth Attila	66	BSC	35.18975
63	Zakarias Mat	68	TSE	21.686462	130	Halaj Laszlo	68	JMD	35.518973
64	Kovalcsik Is	66	BME	21.904117	131	Marton Ervin	66	KRa	35.726176
65	Domonik Fere	67	VOL	22.008929	132	Csecs Sandor	69	ESp	35.784899
66	Meszaros Joz	68	TSE	22.383096	133	Lenart Istva	68	JVS	35.890521
67	Doma Imre	68	GSS	22.567899	134	Havasi Zsolt	66	BEA	35.91826
68	Marton Attil	68	KRa	22.672369	135	Harangi Zolt	67	KSE	35.954161
69	Engi Imre	69	HSS	22.78773	136	Takacs Jozse	67	HSS	36.15121
70	Petrak Karol	66	AJK	23.49902	137	Mucsi Istvan	68	MHD	36.254449
71	Biro Gergely	69	BEA	23.610184	138	Ratkar Rober	70	HVS	36.710187
72	Szaraz Zolta	67	HBS	23.695643	139	Vastag Gabor	69	BME	36.87815
73	Bognar Jozse	67	VID	23.734651	140	Jacso Tibor	68	DVT	37.04084
74	Zakarias Pet	70	TSE	24.056998	141	Paskuj Matya		SzV	37.132464
75	Varbiro Zsol	68	PVS	24.260304	142	Balogh Zolta	69	Sab	37.310599
76	Szabo Csaba	69	GSS	24.310092	143	Szanyi Zolta	66	BSC	37.35385
77	Kovacs Zolta	67	K.L	24.494069	144	Tamas Tibor	69	MgF	37.529922
78	Gyori Lajos	69	JVS	24.999882	145	Lengyel Vilim	69	TTE	37.594056
79	Soos Laszlo	69	TSE	25.18602	146	Mraz Tibor	67	TIT	37.63106
80	Gal Janos	69	DVT	25.649364	147	Bujdosó Sand	66	DMu	37.653401
81	Nadudvari Zo	68	MMG	26.590356	148	Kerekes Sand	67	DMu	38.208627

149	Ligetfalvi Z	68	TIT	38.347565	203	Szabad Feren	70	ESp	50.714448
150	Csonka Tamas	67	Sab	38.367507	204	Szogi Istvan	67	DSC	50.777173
151	Horvath Gabo	67	Sab	39.221104	205	Nagy Gabor	71	JVS	50.975479
152	Pataki Gabor	67	BSC	39.527946	206	Nagy Tamas	69	DMu	51.432242
153	Tisztartó C	69	PVS	40.052019	207	Szucs Gabor	72	PVS	51.443237
154	Bolyos Gyula	68	JMD	40.18317	208	Kiacz Benede	70	GSS	52.570696
155	Szebeli Istv	68	SSC	40.452923	209	Bradánovics	68	KRA	52.838638
156	Simon Tamas	66	ATS	40.505458	210	Kovacs Tamas	67	NKZ	53.24032
157	Kevei Attila	69	SzV	40.897672	211	Ballago Zsol	71	JVS	53.338136
158	Marton Tamas	68	OSC	40.912606	212	Bodrog Gerge	71	PVS	53.821108
159	Panyi Peter	70	PSE	40.988927	213	Borbas Feren	JMD	53.869501	
160	Kiss Pal	69	VOL	41.042912	214	Hajas Bertal	71	GSS	53.940608
161	Dekan Zsolt	68	HVS	41.055769	215	Czene Zoltan	69	KLT	54.461051
162	Bodi Norbert	67	PTX	41.186236	216	Varga Andras	70	PMA	54.852501
163	Pavlovics Gy	70	KRA	41.35148	217	Horvath Zolt	70	ESp	54.91312
164	Udvardi Bala	69	PVS	41.358074	218	Goldman Robe	68	KFK	55.195799
165	Szandi Peter	69	HVS	41.383302	219	SchonviszkyM	68	MMG	58.02936
166	Simon Lajos	66	ATS	41.737302	220	Bodnar Peter	70	JMD	58.324789
167	Varvolgyi Sz	70	NBS	41.909377	221	Erdelyj Pete	68	PMA	58.346238
168	Karacsony Pe	67	HBS	42.622826	222	Csatlos Fere	69	PVS	58.786862
169	Mate Peter	68	GyU	43.099346	223	Jalsovsky P	69	BEA	58.885289
170	Vasarhelyi T	66	K.L	43.345009	224	Farkas Tibor	71	HVS	59.676604
171	Hegedus Jozs	69	VOL	43.374436	225	Meszáros Jan	67	NKZ	59.774583
172	Eper Zsolt	67	HSS	43.924076	226	Szecsodi And	69	VOL	59.87423
173	Bujdoso Tibo	68	DMu	44.101438	227	Kupi Karoly	70	HVS	60.137876
174	Konya Miklos	70	DVT	44.25458	228	Balint Balaz	70	KIS	60.204165
175	Kiss Attila	68	SzV	44.581926	229	Skrop Robert	71	VID	61.064292
176	Szalay Zolta	67	MMG	44.607653	230	Havasi Istva	70	DVT	61.233911
177	Bator Szilar	71	ESp	44.762224	231	Bakos Bela	70	JVS	62.555853
178	Jakus Zoltan	68	JVS	44.801047	232	Kopanyecz At	69	K.L	62.712423
179	Galambvari T	66	HBS	44.980344	233	Kovacs Arpad	66	BEA	62.921036
180	Talas Jozsef	69	OSC	45.260344	234	Kovacs Rober	69	NBS	63.019727
181	Ritter Zolta	69	VOL	45.381394	235	Kovacs Zolta	70	BME	63.90138
182	Fekete Gabor	69	HSS	45.704047	236	Puskas Tibor	68	DMu	64.038218
183	Vizi Csaba	70	PTX	46.199183	237	Istvan Laszl	70	PSE	64.217605
184	Faska Peter	68	K.L	46.205963	238	Mizsak Mihal	72	PSE	64.301622
185	Majer Zsolt	69	TSE	46.423071	239	Molnar Tamas	70	ESp	64.983992
186	Janicsek Joz	70	PSE	46.466219	240	Felfoldi Bar	68	SzV	66.677386
187	Soos Jozsef	71	VID	46.509987	241	Torbagy Bala	72	BEA	66.850077
188	Nagy Zoltan	69	JVS	46.550762	242	Szupper Atti	71	VOL	66.955529
189	Nagy Tibor	67	K.L	46.880692	243	Marton Gerge	69	OSC	67.463522
190	Mentler Bala	68	GyU	46.987747	244	Bodnar Tamas	68	ESp	69.086724
191	Ivanyi Attil	69	PVS	47.356386	245	Berdo Zoltan	71	JMD	71.172741
192	Bobok Gabor	69	DVT	47.444398	246	Hovanecz Jen	70	NBS	71.431835
193	Nemet Viktor	69	PVS	47.514698	247	Marton Adam	69	OSC	71.491
194	Varsanyi Fer	71	Pet	48.156469	248	Terenyei Rob	71	JVS	71.506416
195	Toszegi Atti	68	TIT	49.046214	249	Kovacs Tamas	70	ESp	73.098474
196	Borbas Nando	71	JMD	49.117425	250	Gion Janos	68	KLT	77.662063
197	Toth 1 Laszl	70	JVS	49.208181	251	Jakus Gyula	71	JVS	82.108956
198	Gillich Gyor	68	TJD	49.975453					
199	Katona Zolta	70	VID	50.10681					
200	Sumeghy Gyul	70	GSS	50.145148					
201	Fent Zoltan	68	VID	50.497668					
202	Toth 2 Laszl	70	JVS	50.539387					

TÁJFUTÁS.A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA.Felelős szerkesztő:Skerletz Iván.Szerkesztőség: Bp.VI. Bajcsy-Zsilinszky E. út 31. II. emelet.Telefon: 327-177.Levelezési cím:Bp.Pf.614, 1374. Terjeszti a Magyar Posta.Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /Bp. V. József nádor tér 1. 1900/ közvetlenül,vagy postautalványon, a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon.Előfizetési díj egy évre: 66 Ft.Egyes szám ára 5.40 Ft.Megjelenik havonta.Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában:Bp. VI. Népköztársaság útja 6.
Index sz.25-287
Sportpropaganda

ISSN 0133-4697
TZ 840789

5 NAPOS MUNKAHÉT: TÖBB SZABADIDŐ!

Ne várja meg a hét végét,
már korábban fizesse be
kollektív totószelvényét.

ARA 5.40 Ft

2

1

3

2

1

3

TÁJFUTÁS

1984/8

MÁR
ME
G-
E-
T-
Z-
E-
T-
!

Nagyszerű könyv az idősebbik Rubik Ernőről, a vitorlázó repülés hazai úttörőjéről.

A könyv bemutatja a magyar repülés fejlődését.

Nemcsak tanulmány és szakirodalom, hanem színesen és olvasmányosan megírt életrajz is a „Szárnyas Rubik” életéről, amely elválaszthatatlan a magyar repülés történetétől.

Ára: 34,- Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési osztályán: Budapest VI., Népköztársaság útja 6.,
valamint a könyvesboltokban.

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

8. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1984 október. Terjeszti: Magyar Posta

Az utóbbi időben több alkalommal is kellemtelen bosszúság érte e lap készítőit. Mert akkor, amikor végre-valahára egy-egy szám összeállt, egy-egy cikket ki kellett venni belőle. Ugyanis szerzője nem csak a TÁJFUTÁS-nak, hanem a TÁJOLÓ-nak is megküldte azokat...

Ehhez természetesen joga van. De az már módfelett etikátlan dolog, hogy még annyi fáradságot sem vett az illető, hogy levele végére egy mondatot bigygyesszen, amelyben közli, hogy anyagát mindkét helyre elküldte. Mert ha ezt jelzi, akkor a párhuzamos megjelenésre számítva szerényebb "tálatást" kap a cikk, nem lesznek benne kézzel szedett /Letraset/ alcímek és így tovább.

A TÁJOLÓ nyomdai átfutási ideje harmada lapunkénak, így mindig gyorsabb, frisebb lesz. Viszont mi sem szeretnénk olvasóinkat állandóan bosszankodásra készíteni azzal, hogy másodközléseket jelentünk meg...

Azoknak a szerzőknek írásait, akik ezentúl cikkük két helyre való küldését elfeledik közölni velünk, kénytelenek leszünk mellőzni. Ugy érezzük, hogy minimum ennyivel tartozunk lapunk mintegy másfél-ezer előfizetőjének.

KOROK ÉS TÉRKÉPEK

Az látja tisztán a dolgokat, aki kezdettől fogva látja azokat - idéz a szerző Arisztotelész bölcsességéből. És ezek után az óskori kezdetektől, pontosabban a felső kőkorszaktól kezdve ismerteti a Föld felmérésének fejlődését. A magyar térképészet kezdetei részben 6 oldalon foglalja a Lázár térképpel. A magyar térképészetről Lázártól napjainkig című fejezetben pedig ugyanennyi oldalon tárgyalja 450 év hazai térképészetét. Az ábrákból lo jut a hazai témákra.

Kétségtelenül az egyetemes térképészet történetét látja inkább a szerző kezdettől fogva, hisz ennek van világszerte bővebb szakirodalma. A mi szempontunkból ez azért jó, mert ezt hozza hozzánk közel. A drága külföldi kiadványok ugyanis nehezen érhetőek el, nem szólva arról, hogy ezekhez nyelvismeret is szükséges lenne. Mintegy kulturmissziós szolgálatra vállalkozott tehát a szerző, amikor újabb változatban tárta elénk a régi korok térképészetének vázlatos történetét. Ha majd a magyarországi térképészet történetének is lesz irodalma, akkor sor kerülhet annak népszerűsítésére is.

Habár "Nem a pacsirta fontos, csak a dal" /egy nemzetközi térképészeti konferencián "cinege" változatban is elhangzott ez/ - idézi a szerző, az olvasót bizonyára érdekli az író személye is. Stegena Lajos az ELTE Természettudományi Kar Térképtudományi Tanszékének vezetője, nemzetközi szakmatörténeti szervezetek tagja, termékeny szakíró, a térképtudomány utazó nagykövete, aki többet utazott már a nagyvilágban, mint Kolombusz és kortársai együttvéve.

Úgyes kis könyv került tehát forgalomba Stegena professzor írásában, a Gondolat zsebkönyvek sorozatában. A könnyed, olvasmányos, szépen illusztrált könyvecske jól megfelel azoknak, akik "csak" általában szeretnének tájékozódni a világban, mindössze 20 forintért.

Hrenkó Pál

E SZÁMUNK FÉNYKÉPEIT dr. Kiss Endre készítette a Csákvár térségében október 7-én rendezett nappali egyéni OB-n. A címlapon a felnőtt férfi kategória első három helyezettje Lantos /BEAC/, Kelemen /PVSK/ és Multer /MAFC/ látható, míg hátsó borítónkon a női felnőtt kategória érmesei Kovács Magda /Tipográfia/, Fent Mariann /Videoton/ és Jerger Valéria /PVSK/ vannak.

A FÉRFIAK 1984 I.FÉLÉVI RANGLISTÁJA

1	Lantos Zoltán	63	BEA	2.51343286	61	Kándoly Gyul	64	GSS	19.11749
2	Dosek Agostó	55	DVT	1.2625982	62	Talás Sándor	64	ÖSC	19.525254
3	Kiss Zoltán	56	PSE	3.9755383	63	Deme Zoltán	64	GSS	20.299509
4	Iga István	58	VOL	4.2289208	64	Gyenis Zoltán	57	PVS	20.30631
5	Boros Zoltán	48	PSE	5.9171559	65	Petro Géza	53	TTE	21.608816
6	Sz. Leberth Pé	63	HSS	6.6305475	66	Toth László	59	HVS	21.723446
7	Nagy Márton	59	HSS	6.7997231	67	Kovács Attil	51	DVT	22.177553
8	Györgyi Lászl	64	ÖSC	7.0421164	68	Szokol Lajos	56	Szv	22.217393
9	Kaszás Gyong	58	AJK	7.1727623	69	Zenta Lászl	59	GSS	22.23734
10	Bardos Zolt	62	Sac	7.5924796	70	Gabnai Erno	61	SMA	22.336156
11	Papai János	58	PVS	7.7159285	71	Bokor Miklós	61	SMA	22.722937
12	Hegedüs Zolt	52	ÖSC	7.7853615	72	Kovács Lászl	66	PVS	23.207664
13	Mulláts Gábor	61	MAF	7.83622015	73	Makna Zsigmó	68	ÖSC	24.293423
14	Benedek Istv	59	VOL	8.2635439	74	Szokolos Ist	54	DVT	24.383318
15	Honfi Gábor	55	SDE	8.1387284	75	Gaal Antur	58	MAF	24.474655
16	Urbán Imre	57	SMA	8.2811205	76	Horváth Att	48	GSS	24.495453
17	Kelemen János	58	PVS	8.3262239	77	Morauzsky Ja	58	MgF	24.627377
18	Toth Gábor	62	HVS	8.7732125	78	Ferencz Ró	63	MAF	25.2089
19	Szabó János	53	SMA	8.7922139	79	Mangittay En	57	Sab	25.212611
20	Szeles Gábor	62	MAF	8.8650423	80	Sigler Kónn	66	GSS	25.350311
21	Bokros István	55	MEA	9.20502221	81	Lipták Józse	64	DVT	25.674036
22	Szabó László	55	PVS	9.3222444	82	Németh Ferenc	58	HSS	26.678744
23	Takács Csaba	62	VOL	9.3539235	83	Horváth Lászl	58	DVT	27.622861
24	Molnár Géza	61	BEH	9.6026413	84	Benes András	59	DVT	27.894336
25	Kharjcsovic	55	TIT	9.6601143	85	Varga József	62	NKP	27.922737
26	Gyurko Lászl	51	MEA	9.887934	86	Komar Béla	45	TTE	27.941886
27	Toth Károly	62	HSS	9.9166401	87	Mets Miklós	61	ÖSC	28.204969
28	Balla Sándor	54	GSS	9.9656235	88	Zakariás Jan	61	TSE	28.425539
29	Leeb Ferenc	52	MAF	12.229728	89	Lad János	51	AJK	28.677714
30	Lukács Józse	63	VID	10.7416296	90	Horváth Pál	66	SMA	28.874527
31	Egel Tamás	63	VOL	10.7410229	91	Jankó Tamás	58	BEA	29.219454
32	Pardó Zoltán	55	SMA	10.921216	92	Kerfi Péter	52	TSE	29.036261
33	Koczká Tibor	62	Sac	10.967157	93	Vityi Péter	65	TTE	29.097412
34	Szendehelyi Z	62	Sab	11.785775	94	Matyus Attil	65	GSS	29.226643
35	Nagy Robert	64	HSS	11.551095	95	Farkas Dezso	63	ESB	29.3962
36	Hajdú Károly	57	DML	11.89366	96	Marton Péter	42	KRA	29.743131
37	Vinczai Fer	55	VID	12.477986	97	Dioszegi Fer	65	TTE	30.62798
38	Toth János	58	PVS	12.601613	98	Gera Tibor	64	Szv	30.726492
39	Bokros Gyong	54	MEA	12.919759	99	Antal Gábor	65	HSS	31.300552
40	Bodo Pál	54	K.L	13.652136	100	Csonka Antal	61	Hmv	31.303474
41	Gajdos Gyong	63	HSS	13.691267	101	Nagy Lajos I	65	PVM	31.631311
42	Prvill László	63	VID	13.744487	102	Koczká Zoltán	66	Sab	32.26545
43	Pap László	58	TTE	15.566736	103	Németh Lászl	65	VID	32.822429
44	Szabó Lajos	61	MEA	15.72447	104	Sramko Tibor	61	Szv	32.855246
45	Uveges Péter	63	MAF	15.869966	105	Györi László	56	STC	32.874507
46	Borbély Káro	65	ÖSC	16.221355	106	Szabó Endre	65	DSC	33.063381
47	Hrenko Lászl	59	TIT	16.334948	107	Vitéz Károly	50	VID	33.230132
48	Molnár Tibor	63	SMA	16.770982	108	Péter Attila	61	HTS	33.353153
49	Szlatényi Fe	61	ÖSC	16.78595	109	Plajer Lajos	56	SMA	33.530991
50	Óra Robert	65	Sab	16.92235	110	Mono Tibor	66	PVS	34.322469
51	Takács Józse	62	VOL	16.953316	111	Kantor Baláz	55	AJK	35.726536
52	Gondár Káro	62	BEA	16.976201	112	Rosinger Zso	66	PVS	35.956021
53	Sotér János	46	PSE	16.989554	113	Susányi Tama	63	Sze	36.039759
54	Pálffy Józse	62	BEA	17.515123	114	Ortmann János	60	ÖSC	36.147529
55	Bocsi Ferenc	54	DVT	17.681869	115	Somogyi Lajo	54	PTX	36.279258
56	Kajdi Csaba	64	Sab	18.184786	116	Csizmádia Ja	66	KRA	36.313077
57	Nagy András	56	BEA	18.30817	117	Sajti Zoltán	51	TTE	36.334844
58	Szokol István	50	TIT	18.421022	118	Nagy Ferenc	55	PSE	36.653129
59	Bardi János	64	HSS	18.515674	119	Anadi Richár	66	PVS	37.107298
60	Simon Gábor	58	SMA	18.567503	120	Szeles Gyong	64	DVT	37.141491

121	Gordos Attil	67	ESp	37.195417	186	Király Pál	67	SzV	54.592346
122	Vári Tibor	63	BpM	37.368489	187	Fritz Jozsef	67	VID	54.626597
123	Hegedus Andr	50	KFK	37.422977	188	Egerszegi Jo	61	DVT	54.719912
124	Pelyne Dénes	54	STC	37.990295	189	Rusvai Lászl	63	GEA	55.015765
125	Németh Csaba	62	MAF	38.631589	190	Tertsch Anta	53	K.L	55.051672
126	Kempelen Mik	46	OSC	38.939254	191	Kocsis Feren	51	TSC	55.607966
127	Horváth Jano	53	ATS	39.245024	192	Kovacs Balaz	67	BEA	55.783057
128	Németh Feren	62	VID	39.293144	193	Skultéi Zol	64	SzV	56.08273
129	Szatzker Jan	55	VDL	39.446989	194	Karvalics Zo	63	Sab	56.504802
130	Illésy Géza	46	TSC	39.527023	195	Remetei Jozs	54	NKZ	56.543964
131	Kiss László	57	HTS	40.333467	196	Kolláth Gabo	52	GyU	56.54622
132	Zánkay Andra	47	BEA	40.337948	197	Orfalvy Arpa	66	TTE	56.829426
133	Urbánfy Jenó	54	TSC	40.495248	198	Valkó Csaba	66	DVT	57.101106
134	Viz Tamás	59	SMA	41.16382	199	Pete Tamás	62	GEA	57.128254
135	Molnár Gyula	58	AJK	41.258362	200	Mihaczi Zolt	67	TTE	57.229993
136	Lippai Zolta	59	SzV	41.274769	201	Gilllich Istv	66	TJD	57.704215
137	Gidofalvi Pé	59	TIT	41.733871	202	Nagy Attila	67	DVT	57.973357
138	Pálfi Antal	66	ATS	41.735372	203	Hajagos Henr	50	Pét	58.265768
139	Ficzer János	59	DVT	41.773913	204	Rudo Károly	66	BEA	58.433611
140	Vékony Andor	55	K.L	42.156244	205	Szasz Gábor	65	PMA	58.52601
141	Arvai Jozsef	65	DVT	42.351899	206	Kaszaki Jozs	58	DSC	59.464727
142	Korik Andor	46	PSE	42.452249	207	Osvay Peter	67	DVT	59.844253
143	Kovacs Feren	67	PVS	43.702516	208	Horvath Csab	67	TJD	60.341606
144	Szekeress Gyó	66	PVS	43.86529	209	Csicsely Osa	65	MEA	60.438506
145	Fáy Daniel	67	TTE	44.090224	210	Kozma László	63	HBS	60.529666
146	Loch Ferenc	53	GSS	44.438921	211	Kovacs Gabor	67	BME	60.532281
147	Maczik Zolta	67	GSS	44.70229	212	Lantos Peter	67	BEA	60.671059
148	Takács Istvá	53	DUS	45.239645	213	Balogh Lajos	67	PMA	60.782439
149	Vitez László	50	VID	45.492473	214	Zádori Tamás	68	VDL	60.818242
150	Kapitány San	66	GSS	45.943876	215	Genbacz Gabo	64	ESp	60.999979
151	Németh Attil	64	PSE	46.275864	216	Tolgyes Norb	67	PVS	61.223032
152	Molnár Csaba	67	K.L	46.299276	217	Kovács 2 Joz	56	TTE	61.735509
153	Szleberth Ak	61	PVS	46.320288	218	Bédo János	52	GyU	61.841462
154	Grabetz Tibo	67	VDL	46.375647	219	Selley Gábor	58	PVM	61.968088
155	Mesics Peter	67	SMA	46.600705	220	Koltay Peter	67	HVS	62.453294
156	Zelai Ferenc	61	MgF	46.643459	221	Bunyik Lászl	54	MEA	62.823504
157	Maxim Matyas	66	ATS	46.894396	222	Vágo György	61	GEA	62.926004
158	Balogh Imre	63	KSE	46.904338	223	Kocsis Peter	67	OSC	63.024288
159	Bacsiszta An	66	DVT	47.447607	224	Horváth Gyul	58	BEA	63.25991
160	Nagy Lajos	43	PVS	47.511706	225	Koronczay La	67	OSC	64.303421
161	Erdélyi Gyul	66	PMA	47.736372	226	Gincsa Jozs	60	MMG	64.480149
162	Szencz Attil	67	DSC	48.03131	227	Márton Lászl	67	KRA	64.98261
163	Toth Zsolt	66	HVS	48.135244	228	Zagyi László	67	JMD	65.369754
164	Horváth Sánd	66	GyU	48.43715	229	Hegedus Jano	67	DSC	66.532728
165	Faggyas Lász	66	ATS	48.556292	230	Weiler Zsolt	62	MAF	66.849207
166	Argay Gyula	66	BEA	48.782704	231	Kiss Gábor	67	SMA	66.855615
167	Mellath Jozs	67	KRA	48.853457	232	Juhász Lászl	66	HVS	67.014781
168	Szucs Pál	56	DSC	49.03482	233	Szuts Lajos	56	GyU	67.046092
169	Paulovics La	67	GSS	49.193985	234	Novotnik And	61	Pét	67.689631
170	Bolgár János	61	GSS	49.557659	235	Molnár Gyula	63	MEA	67.847929
171	Hajnal Vince	59	ATS	50.022426	236	Tolgyesi Tib	61	HBS	68.667506
172	László Károl	54	SzV	50.169626	237	Kobán László	59	NKP	68.762016
173	Hazai Balázs	47	BEA	50.354873	238	Wolford Béla		PVS	69.393521
174	Nogradi Csab	67	PVS	50.545843	239	Domonik Fere	67	VDL	69.76387
175	Szollosi Gáb	65	GSS	50.659433	240	Kovalcsik Is	66	TTE	69.912713
176	Vass Attila	67	HSS	50.724122	241	Frigy Jozsef	62	DUS	70.028775
177	Toth Lajos	57	VDL	51.216406	242	Petrák Károl	66	AJK	71.178809
178	Koltai Zolta	67	GSS	51.627278	243	Vajda Zoltán	63	Sze	72.077029
179	Juhász Istvá	53	TSC	51.893046	244	Zagyi Robert	68	JMD	72.392404
180	Kalman Feren	67	HSS	52.282496	245	Horváth Istv	51	NKP	72.604164
181	Répássy Lorá	63	MgF	53.120908	246	Szaraz Zolta	67	HBS	72.966772
182	Zentai Jozse	54	PMA	53.48831	247	Bognár Jozse	67	VID	73.022373
183	Horváth Csab	64	SzM	53.543826	248	Kovacs Zolta	67	K.L	73.580934
184	Ludáni Istvá	63	GEA	53.957612	249	Angszter Gáb	59	POE	73.709092
185	Mészáros Zol	53	OSC	54.447125					

/Folytatás a 117. oldalon /

Volán váltó

Hálátlan feladatra vállalkozott a SZf. Volán, amikor nekivágott a 10 fős váltó megrendezésének. Ilyen még nem volt Magyarországon, ezért tapasztalatok se igen voltak. Erdélyi Tiborral együtt örömmel vállaltunk szerepet a versenyben ellenőrzőbiróként, s csak később döbentük rá, hogy jóval több izgulni valónk van, mint bármilyen más versenyen. Hiszen azok néhány óra alatt lezajlanak, míg ez - bár csak tíz pályát kellett ellenőrizni- több mint fél napig tartott.

De azért nyugodtak voltunk. Tudtuk a pályákkal nem lehet baj, a verseny előtt mindegyiket lefutotta valaki /egyét én is/. A benyomtatott térképek helyességét mindketten külön-külön is ellenőriztük. A pontokat a terepen már egy hónappal ezelőtt megnéztük. Mi baj történhet még ezek után?

Hát azért történtek. Váratlan dolgok, amelyekre nem számítottunk s amelyekre talán nem is gondolhattunk előre. De nézzük a versenyt magát.

Kora délutántól gyülekeztek a csapatok Kisgyónbányán, amely ideális versenyközpontnak bizonyult. Megkezdődött a sátrak felverése, folyt a váltók végleges összeállítása. Néhány nagy klub távol maradt a küzdelmektől, a nemzetközi részvételt is csak egy NDK-s váltó és egy francia futó jelentette. Jóval többet érdemelt volna ez a verseny.

A legtöbben ébren várták ki az éjjeli rajtot, a 22 első futó elindítását. Tarka volt a mezőny: válogatottak, éjszakai specialisták és öreg "rókák" vágtak neki az éjszakának. A programfüzet 65-70 perces győztes időt jósolt a 10 km körüli pályákra. Ez gyanús volt s a rutinosak tudták is, hogy éjszaka ezt nem lehet tartani. 102 percig kellett várni a bizonyosságra, ekkor futott be a négyes boly: Pápai János /PVSK I/, Tóth Károly /Schönherz I/, Bodó Pál /Lombik/, Vitéz László /Videoton/. Majd több mint tíz perccel később együtt jeleztek a rádiós ponttól a GSSE és a Tipográfia első csapatainak érkezését. De a kemény pálya olyan sokat kivett a Tipográfia verseny-

zójéből, Papp Lászlóból, hogy hátránya a célig 9 percre nőtt az 5. helyen érkező, még ifjúsági korú Siegler Konrádtól.

S hogy ezek a pályák mégsem lettek annyira túlméretezve, bizonyította Kelemen János, aki 87 percet s ezzel 27 perces előnyt szerzett a Schönherz előtt. A Schönherz ugyanennyivel vezetett a Tipográfia előtt. A további sorrend néhány perces hátrányokkal: 4. GSSE 5. Lombik 6. SMAFC.

Ebben az időben a rajtban voltam. A harmadik futók élbolya már kiment, amikor Balogh Tamás /GSSE II/ érkezett a térképrajtba, de tanácstalan lett mert nem találta a térképét. Ideges keresgélés, térkép nincs. Végül 2,5 perces hátránnyal egy másik térképpel nekivágott a pályának szakfelügyelőnk. Ekkor már bizonyos volt: valaki rossz térképet vett el. Hamar kiderült, hogy az élen álló PVSK 3. embere, Szabó László volt figyelmetlen. /Egyébként a rajtban a térképek elvétele a versenyzők dolga volt. Egyszerre minden váltónak csak egy térképe volt kint, így csak 22 térképből kellett a megfelelőt kiválasztani. Szabó a 43-as helyett a 25-ast vitte el. Az ok a sietség és az éjszaka lehetett./

Amikor Szabó közeledett a befutón Kelemen beszólt neki. Annyit láttunk, hogy Szabó Laci megnézi a térkép hátán a rajtszámot, aztán a saját rajtszámát. Ezután a térképet földhözvágja. De erőt vett magán, felvette a térképet és befutott. A PVSK I. ezzel kiszállt a versenyből, de azért a többiek még tovább futottak. Az élre a Schönherz állt. Szibert Péter befutásakor 307 perccel állt az óra, majd 20 perc múlva együtt érkezett Balla Sándor /GSSE/ és Komár Béla /Tipográfia/, s újabb 20 perccel később a SMAFC. Ekkor már hajnalodott, következtek az ifi fiúk már lámpa nélkül. A helyzet csak annyiban változott, hogy a Schönherz előnye 31 percre nőtt az együtt futó GSSE-Tipográfia duóval szemben, s a negyedik SMAFC hátránya már csak 8 perc volt.

Ekkor újabb váratlan helyzetben kellett döntenünk Erdélyi Tiborral. A Schönherz a nevezés leadásakor még nem tudta, hogy egyik erősségük, Csőkör Irén külföldön van. Két váltót neveztek, tartalék emberük nem volt. Mi legyen első helyen futó váltójukkal... Végül a versenybírósnak elnökével konzultálva engedélyeztük, hogy a II. csapatból egy embert áttegyenek az első csapatba. Ez már csak azért sem volt könnyű döntés, mert így akár más váltók is megtehették volna azt, hogy kiesett első csapatuk első embereit átcsoportosítják a még verseny-

ben lévő második csapatokba.

A többi csapat azonban nagyon sport-szerű volt és mindenki belátta, hogy hi-ba lenne így sújtani a veszprémieket, ha már kiállítottak két váltót. Meg-tehették volna, hogy csak egyet indí-tanak és-akkor marad tartalék.

Csököri helyén a fiatal Bors Melinda indult, a nők közül elsőnek vágott ne-ki az 5,3 km-es pályának. De az együtt kiinduló Kovács Magda /Tipografia/ és Dániel Edit /GSSE/ jó futással ledol-goza félórás hátrányát, sőt 5 perces előnnyel indultak ki hetedik futóik. A SMAFC hátránya 23 perc volt a veze-tőkhöz képest. A hetedik futóknál a felnőtt pályán a 17 éves Györfly Gabriella nem bírta az esélyesség terhét, s így a GSSE 20 perces hát-rányba került a Tipografiával szem-ben, ahol Gaál Borbála futott. A 3. helyen futó Schönherz hátránya már 38 perc volt az elsőhöz képest.

Az ifi lányok következtek 4 km-es pályákon. Reiser Gabi /Tipografia/ a 642. percben érkezett. Hamar kide-rült, hogy Korona Tünde kitűnő fu-tással 11 percre csökkentette a GSSE hátrányát, míg őket a Schönherz újabb 28 perccel követte. A 9. futók-nál a Tipografia-GSSE közötti külön-bég maradt, a Schönherz hátránya csök- kent, a SMAFC teljesen lemaradt.

A 10. futók indulási ideje a követ-kező volt:

1. Petró Géza /Tipografia/ 698:41
2. Deme Zoltán /GSSE/ 710:18
3. Nagy Róbert /Schönherz/ 730:40

A 13,5 km-es pályára 95-100 perces időt várt a pályakitűző. Látszott, hogy ez a pálya nagyon kemény, mert a már előzőleg kiesett KVMK I. utol-só embere ezen a pályán 130 percet futott.

Nem lehetett biztosan megjósolni a végeredményt. Petró Géza megbízható futó, de ez a pálya túl hosszú neki. Deme Zoltán papíron a GSSE legjobb versenyzője, de nem elég megbízható. Nagy Róbert pedig idén már félelme-teseket futott, de hátrány ezúttal túl nagyak tűnt. S ekkor 12-14 ó- ra tájban már óriási volt a meleg.

102 perces kitűnő időt futva Nagy Róbert vitte győzelemre a Schönherz csapatát, 14 perc múlva jött Petró Géza, így a Tipografia állhatott a dobogó második fokára. Az eredmény- hirdetés végén tűnt fel a befutón Deme, de hamar kiderült, hogy a GSSE nem örülhet a 3. helynek. Deme felá- ta.

Végül 1. Schönherz SE 832:84, 2. Tipog-rafia 846:49.

A verseny a következő tanulságokkal szolgált:

1. A Volán képes egy ilyen versenyt színvonalasan megrendezni.

2. Sokkal rövidebb pályák kellene, hogy a verseny kellően izgalmas le- gyen. 70,70,70,50,50,50,45,45,90 perces győztes időekkel kb. 10 órára lehetne várni az első befutókat. S persze minél több a váltó, annál iz- galmasabb a verseny.

3. Ki kell dolgozni teljesen rész- letesen a verseny szabályait. Szerin- tem nem kéne kérni a váltók összeté- telét előre /esetleg csak a vegyes- csapatok esetén/, így tág tere lenne a taktikázásnak.

4. Valamiképpen vonzóvá kell tenni a versenyt. Ha az új minősítési rend- szert bevezetik, a váltó nem lesz mi- nősítő. Tehát a piros pont már nem vonz ide senkit. Problémák már idén is voltak a minősítéssel. Hiszen az első három szakaszt együtt kellett értékelni, de voltak olyan 3. futók, akik már világosban futottak - tehát a feltételek nem voltak azonosak.

Másik vonzerő lenne a kemoly dija- zás. Kérdés, hogy erre képes-e a Vo- lán.

A legjobb lenne, ha a klubok presz- tizsharcnak tekintenek a versenyt s idővel nagy rangja lenne az itt elért győzelemnek. Sajnos azonban a legtöbb klub anyagi helyzete nem engedi meg, hogy még nem minősítő versenyeken is rajthoz álljanak. Saját költségén pe- dig nem mindenki jönne el egy ilyen versenyre. Nagyon érdekes tereppel, térképpel, helyesen megválasztott ver- senyközponttal /strand/, jó rendezés- sel talán idővel mégiscsak rangossá válhat a verseny.

Zentai László

FÉRFI RANGLISTA

/ F O L Y T A T Á S /

250	Nemes Béla	54	BEA	73.917639
251	Somlay Gábor	56	VOL	74.790796
252	Czerulia Csab	66	HBS	75.217156
253	Kálmán László	68	VOL	75.693135
254	Vass László	54	TSE	75.736136
255	Svédá László	58	GSSE	76.285646
256	Hornváth Lajos	57	PVS	77.288375
257	Kovács Zoltán	63	NKF	78.668991
258	Czinege János	56	MMG	79.24667
259	Németh György	63	PTX	80.886833
260	Hegedus Sándor	66	DMU	82.562714
261	Lévai Kálmán	54	KSE	93.559178

Kevesen tudják,

hogy a hallássérültek /siketek/ nemzetközi sportirodájának jóváhagyásával Svéd-Finn-Magyar tájfutó hármassziadal van évek óta.

Megrendezésükre kétévénként kerül sor. Először 1980-ban Finnországban, majd 1982-ben Svédországban /Harnösand/ találkoztak. Ez évben Magyarországra került a sor. A verseny két napos. Első nap egyéni - csapat, második napon váltó verseny van. Mindkettő három fős. Minden nemzet maximum két csapatot indíthat. Nevezni és egyéni indítani 8 főt lehet, F-H 21 kategóriákban. Ez számít be a nemzetek közötti pontversenybe. Az ND 21 kategóriában indulók tulajdonképpen versenyen kívüliek. Nálunk csak férfi indulók voltak. A magyarországi Hallássérültek Sport és Testnevelési Bizottsága kérésére és költségére a versenyt a MTF Sz rendezte. A Közép-Európai terepadottságokat nem ismerő és ahhoz nem szokott északiak - homok, csalán, akácbozót - most nem értek el félelmetes eredményeket. A verseny az 1982. évi Margitta térképen került lebonyolításra. Egyéni a K-i, a váltó a Ny-i részén!

Mind a két napon mint vendég -edző versenyként - indult a magyar junior válogatott. Sajánlatos, hogy az MTF Sz csak a felkéréskor /1984.márciusban/ szerzett erről tudomást. Ezért nem szerepelt az évi versenynaptárban. Nem sikerült egy népszerű verseny keretében megszervezni, mert edzés jelleggel nem indítottak az egyesületek. Az is igaz, hogy az időpont külföldi versenyekkel ütközött.

Eredmények:

1. Egyéni F-H 21

1984. július 28. Margitta/Gödöllő

1:15000

Táv 9500/300 m

Pályakitűző Varga László

1. Berg Jonny	S	80:00
2. Ala-Martilla Jukka	SF	82:31
3. Kobán László	H	83:42
4. Johansson Knut	S	87:06
5. Norbert Sven-Ake	S	87:47
6. Szebeli István	H	96:58
7. Marina György	H	100:09
8. Toom Esa	SF	105:11
9. Kiss Attila	H	107:37
10. Illés Vilmos	H	112:52
11. Ifj. Szebeni István	H	114:13
12. Ljungberg Kent	S	114:29
13. Talman Pentti	SF	117:12
14. Kiss György	H	120:57
15. Högberg Göran	S	123:32
16. Ala-Koski Markku	SF	131:24

17. Risberg Hans S 132:23
18. Sztari László H nem ért.

Csapat

1. Svédország /Berg, Johansson, Norberg/ 254:53
2. Magyarország /Kobán, Szebeli, Marina/ 280:49
3. Finnország /Ala-Marttila, Toom, Talman/ 304:54

2. Váltó F-H 21

1984. július 29. Margitta /Erdőkertes 1:15000
Táv "A" 6525/185
"B" 6870/180
"C" 6885/200

Pályakitűző Varga Lászlóné

1. Magyarország I. 277:00

Szabeli I.	A	79:59
ifj. Szabeli I.	C	81:23
Illés V.	B	115:38
2. Svédország II. 308:31

Högberg G.	B	112:05
Ljungberg K.	A	110:40
Risberg H.	C	85:46
3. Magyarország II. 323:22

Kovács I.	C	94:39
Kiss A.	B	111:33
Kiss Gy.	A	117:10

Pályagyőztesek

"A" Szabeli István H 79:59
"B" Ala-Marttila Jukka SF 73:18
"C" ifj. Szebeni István H 81:23

3. Összetett eredmény

1. Magyarország E: 280:49
V: 277:00 557:49
2. Svédország E: 254:53
V: 308:31 563:24
3. Finnország E: 304:54
V: /270:55/+
- /575:49/+

+ /a váltó kiesett, eredménye csak sorrendi meghatározásul/

Varga László

Krajcsirovics Henrik

VÉRTESI TÁJ

A XI. VB KÖZPONTJA:

BENDIGO

Az IOF XII. Kongresszusán hirdették ki az ausztrál küldöttek a XI. Tájfutó Világbajnokság versenyközpontjának színhelyét. Izléses propagandaanyagukból adunk néhány szemelvényt, hogy az olvasók is képet kapjanak: hol is van Bendigo, és miről nevezetes. Ha legtöbbször személyesen nem is szurkolhat fiainknak és lányainknak /ha sikerül kiharcolniok az indulást/, ismerjük meg, hol is mérik össze erejüket és ügyességüket a világ legjobb tájfutói 1985-ben.

BENDIGO-Victória arany szive.

BENDIGO-történelmi város Victóriában.

Bendigo tapasztalatokban gazdag üdülési lehetőséget nyújt, utazást Ausztrália múltjának örökségébe, amely mindenki számára élvezetes. Jöhet Bendigoba, hogy utazzon a hangulatos régi villamoson, lásson kínai sárkányt, figyelje, hogyan készül a bendigoi fazekasáru, égessen tömjénfát a kínai vallás vendégházában, lásson nagyszerű történelmi épületeket, szagolja az eukaliptusz-olajat lepárlás közben, vagy élvezze a felfrissülési lehetőségek végtelen sorát - mindig meleg vendégszeretetet talál, és olyan emlékekre tesz szert, amelyek végigkísérik egész életén át.

A természet áldásából gazdag napfényben, bokrokkal fedett dombok között fekszik Bendigo, Victoria állam arany szive. Ez az a város, ahol az aranyláz napjainak jellege még fennmaradt.

A látogatók felfedezhetik, hogy ez a több, mint 60000 lakosú város gazdag látnivalókban és bőséges programokkal szolgál. Csak 150 km-re van északra Melbourne-től, és ez a hely tele van meglepetésekkel. Bendigo még nem állapodott meg, a város az új és a régi keveréke, békés és barátságos hely, ahol a látogató megtalálhatja mindent, amit elvárhat ha helyet keres a legközelebbi üdüléséhez.

Bármikor jöhet ide felfedezni Bendigot és környékét, olyan tapasztalatokat szerezhet, amelyeket meg akar majd osztani másokkal is.

BENDIGO - Birkalegelőből aranyváros.

Az 1840-es években a birkák még nyugodtan legelésztek a Bendigo patak partjain. 1851-ben hangzott fel azután a kiáltás: Arany! Arany! - és a nyugodt völgy az emberi tevékenység nyüzsgő színterévé vált.

Az aranyláz -amelynek idején bányászok ezrei özönlöttek el Bendigot szerencsét keresve -korában vödörszámra nyerték az aranyat, és Bendigo világhírnévre tett szert. Az első arany megtalálásától számítva az aranyásók hónapokon belül nyüzsgő, élénk várost alakítottak ki. A helyzet azután gyorsan megváltozott, a gazdag felszíni és alluviális arany jó része gyorsan kimerült. Mégis, az aranyásók olyan nagy kitermelést hajtottak végre ezen a területen, amely valódi fellendüléshez vezetett. Bendigo volt a világ leggazdagabb kvarc telér bányaterülete. A szerencse jött vagy ment, a spekulációval a város három tőzsdéjében új aranyvadászok, mint pl. George Lansell, a kvarckirály, szereztek roppant személyes vagyonokat. Lansell lakóháza, a Fortuna palota, megmaradt a korai arany-fellendülés napjainak emlékművéként. A bányákból a gazdagság beáramlott a városba és az építőiparba az 1860-as években, így hozva létre a nagyszerű viktoriánus építészeti stílust, amely ma is a legnagyobb között van Ausztráliában.

A mélyművelésű bányák mostanra már kimerültek. A Centra Deborah, az utolsó aranybánya, amely beszüntette működését, az arany múlt működni képes emlékeként áll, a tervek már előrehaladtak annak ügyében, hogy a földalatti szintek is nyiljanak meg újra a közönség számára.

A város most jól megalapozott közösség, szilárd és megalapozott alapítványokkal, Victoria állam középső részének kereskedelmi és ipari központja, amely ellátja minden szolgáltatással a lakosokat és a látogatókat egyaránt.

BENDIGO - élő örökségünk.

Bendigo szüreti hangos villamosa 100 évet halad át egy óra alatt! - Egy óra Bendigo hangos villamosában elviszi a látogatót Bendigo történetének 100 szórakoztató évén keresztül. Ez az "időgép" körutazásra viszi a látogatót a város

szívén át, bemutatva Bendigo pompás viktoriánus utcaképeit, pl. a Pall Mall-t, amely kitarulkozik a látogatók fényképezőgépei előtt, miközben hallhatják, hogyan épített fel az arany egy várost. Itt látható az újjáépített Shamrock Hotel, Ausztrália egyik legismertebb szállodája, nagyméretű, nagystíliú szálloda, a viktoriánus kor nagyszerűségének egyik utolsó darabja.

Bárhová megy a látogató Bendigóban, láthatja az eredetjelzéseit a Bendigo Fazekasüzemnek, amely Ausztrália legrégebb fazekasműhelyének egyike: alapítási éve 1858. Ma is sikeres vállalkozás és egyben turista-látványosság a fazekasárú készítése kézzel a helyi agyagból. A fazekakat még hagyományos módon égetik fával és szénmel egy palack-kemencében. Bendigo fazekasműhelyének minden egyes darabját kézi véséssel megjelölik a cég pecsétjével és a fazekas kez-dőbetűivel, amely személyes kapcsolatot létesít a fazekas és a vevő között.

A kínai bányászok Bendigo környékét Dai Gum San-nak, vagyis Nagy Aranyhegy-nek nevezték. Eredeti vallási vendégházuk, a Joss House még fennáll, és nem-csak kínai hívőknek, hanem a látogatóknak is nyitva áll.

Sandhurst Town az ausztrál örökség regényes történetének kifejeződése, amely megőrizte a nagy aranyláz és a "dübörgő" huszas évek izgalmas hangulatát. A Red Rattler /"Vörös Zötyögő"/ peronjain egy vasuti utazás során felelevenítik a híres rendeletet az aranyásó-engedélyekről, amikor is a hirhedt arany-felü-gyelő tetten éri az engedély nélküli aranyásót. Minden augusztusban az Arany-mosó völgyben beöltözött "aranyásók" mutatják be az 1853. évi bendigoi súlyos rendelet ellenlépését, a vörös szalagos lázadást, amikor is 10000 ember vonult fel az aranyásó-engedélyek körüli törvénytelenések ellen.

A főútra visszatérve találkozunk egy virágzó városrészszel, ahogy a kocsis a Fair Dinkum eukaliptusz-lepárlóhoz ér, ahol Ausztrália híres párlatát készítik és palackozzák. Sandhurst Town a bozótos területek közé beékelve a régi, jó idők valódi színhelye.

Az első szőlőültetvényeket 1856-ban telepítették Bendigóban. Az ízletes, díjnyertes borok több, mint egy tucat helyen megvásárolhatók, ezek a borok jól ismertek, a területre jellemző, jól megkülönböztethető egyéni ízük van, különösen híresek a vörös asztali borok.

A Mohair Farm az érdekességek olyan sorát kínálja, amelyet sehol máshol nem lehet megtalálni. A látogatóknak megmutatják az angóra /mohair/ és kasmir kecs-kéket, és keresztülvizszik őket egy fonó-és szövő malom mellett, ebből a malom-ból szerezte meg a Temple család a szakértelmet, amelyet azután átvittek a Waverley Woolen Mills gyapjumulomra /Launceston/. Kötőfonalak, fonáshoz szolgáló rostok, ruhák és az ebből a két malomból származó termékek széles választéka kerül eladásra a Showroom-ban /bemutató terem/. A Mohair-farm egy régi aranybánya körül helyezkedik el.

A városban ráébredhet arra, hogy egy-két kellemes órát el lehet tölteni Bendigo híres parkjaiban és kertjeiben is, a páfrányültetvényeket és a helyre-állított melegházakat nem szabad elszalasztani. Az energikusabb látogatók sze-retni megmászni az öreg, rudakon álló kilátótornyot a Rosalind parkban, felül-múlhatatlan látványt kapva a város történelmi szívéből. Nem szabad elmulasztani a sok templomtorny megtekintését sem, amelyek uralják Bendigo egét, és amelyek közül a Sacred Heart Cathedral /Szent Szív Katedrális/ 100 méteres tornya a város legtovább kedvező pontjáról látható. A katedrális belsejében a szép fafaragásos mennyezet, a tapéták és a márvány padlózat hangsúlyozhatók ki.

Bendigo egén még láthatók más oszlopokon álló tornyok is, emlékek az arany-bányászat korából. A látogató megmászhatja a Central Deborah bánya tornyának csúcsát, ez az a bánya, ahol a történelmet élve megőrizték. Ez az eredeti bánya az eredeti helyen. Ez az a bánya, amelyet utolsónak zártak be az aranymezőkön, és amely a vezetővel ellátott turákon nagyszerűen adja vissza a régi életet, megmutatva az arany kivágatásának módszerét, és lehetővé téve az aranyláz hangulatának megmaradását.

Az arany története Bendigóban mindig összekapcsolódik a kínai bányászok ez-reivel, akik az elmúlt évszázadban jöttek Ausztráliába. 100 éve minden Húsvét-kor diszfelvonulást tartanak a város utcáin keresztül. A felvonulás fénypont-ja mindig a Sun Loong megjelenése, amely a világ leghosszabb Qving császári típusú sarkánya. Bendigo Kínai Egyesülete a világ legnagyobb gyűjteményét alakította ki a hagyományos kínai jelvényekből és termékekből.

A Dai Gum San Viaszmúzeum az élethű viaszfigurák egyedülálló gyűjteménye, amely bemutatja a kínai kultúrát több évszázadon át. Ez a gyűjtemény olyan látványosság, amely felélénkíti a látogatók kíváncsiságát.

Bendigo Victoria állam központjának vidékén fekszik, olyan területen, amely történelmileg és állattenyésztésben egyaránt gazdag. Ez a "Légy Üdvöz, Idegen" földje, a valaha felfedezett legnagyobb aranyrög neve után, és tükrözve az

itteni üdvözlések melegségét.

Elragadó városok és más települések sokasága is található Bendigo közelében. Az arany öröksége erős Castlemaine, Dunally és Maryborough városokban. Még most is fordul elő arany Wedderburnban, míg Maldon olyan történelmi hely, hogy a Nemzeti Bizottság ezt Ausztrália legfigyelemreméltóbb városának nevezte ki. Echuca valamikor a legnagyobb szárazföldi kikötő volt Ausztráliában, és a gazdag folyóvidék ismét életre kelt a helyreállított kikötőben. Mindezek a városok egyórára autóúton belül találhatóak Bendigótól, ez az a körzet, amelyet végignézve mindenki megismerheti Victoria állam arany szívéét.

BENDIGO - a tapasztalatok gazdagsága.

A legtöbb aranyásó, aki megérkezett Bendigoba az aranyláz napjaiban, olyan serényen vágott neki a bányászatnak, hogy megelégedett egy gumilevél-ággal és takaróval a csillagok alatt. A mai napok látogatóinak nem olyan sietős a dolga, és kényelmesen elhelyezkedhet a nagyszámu pompás motelban, hotelban, hétvégi házban vagy karaván parkban, amelyek a látogatók rendelkezésére állnak.

Egy pohár hideg üdítőitalal a sok helyi hotel valamelyikéből tudja a látogató a legideálisabban befejezni a napot. Akikben több az energia, számtalan esti szórakozást találhatnak a diszkótól, a görkorcsolyától, a fedettpályás tenisztől, és a tiz bábus tekétől kezdve a felséges vacsoráig és a nagyszerű mozikig. Bendigo éjszaka az a hely, amelyet látni kíván: eleven éjszaka színhelye vagy nyugodt, pihentető mennyország.

Kiskereskedelmi körzet veszi körül a Hargreaves Mall-t, amely önmagában is élvezetes időtöltést jelent, és ahol megtalálhat mindent, amit vásárolni kíván. Azoknak, akik szeretik a felfedezéseket, antik áru és kézműves boltok bőségesen állnak rendelkezésre. Több lehetősége van a vásárlónak a böngészésre azon az utolérhetetlen kiárúsításon, amelyet tavalyi áruknak rendeznek.

A sport rajongói számtalan lehetőséget találnak, hogy elfoglalják magukat. Bendigo számos hívogató golfpályát, felséges füvet, szintetikus vagy fedett tenispályát, valamint látványos vizpartot és vízi-sport centrumot tud nyújtani. A festői tartományi Jockey Club el van látva fogat- és agárverseny színhelyekkel, a klub ultramodern szolgáltatásokat nyújt látogatóinak. A halászatra a sok folyóban és víztárolóban bőségesen van lehetőség, de biztos sikerre számíthat, ha meglátogatja az Axeldale Fish Farm halásztelepet. A Húsvéti Atlétikai Karnevál, a Bendigo 5000 futóverseny, valamint a kerékpár-verseny az egész országban kedvelt események. Evezés, kenuzás és vízisielés kedvelt tevékenység a Cairn Curran vizitárolón, az Eppalock tavon és a Loddon folyón Bridgewaternél.

A finom ételek kedvelői Bendigót az inyencek paradicsomának találják. A gyors étkezés kedvelőitől egészen azokig, akik inkább az a la carte étkezést méltányolják, valami mindig található mindenkinek. A sok kínai és európai étteremben rendelkezésre álló kiváló szakácsok remekművei különösen ajánlhatók.

Végül álljon itt Bendigo város polgármesterének meghívása a világ tájfutóihoz:

1984. június 12.

Kedves Uram/Hölgyem !

Bendigo városa kitüntetésként értékeli, hogy lehetőséget kapott az 1985. évi Tájfutó Világajnokság házigazdájának szerepét eljátszani. Büszkék vagyunk városunkra és biztosak vagyunk abban, hogy ezt a várost Ön is nagyra fogja tartani látogatása után.

Bendigo város Tanácsa és polgárai nevében szeretném meghívni Önt az 1985. évi Világajnokságra, ahol emlékezetes időket tölthetünk együtt. Minden erőfeszítést megteszünk annak érdekében, hogy élvezetes tartózkodást biztosítsunk Önnek.

Őszinte híve

CR. P.D.Mansell, J.P.
polgármester

AZ ELSŐ FÉLÉV VERSENYEI A PONTÉRTÉKEK TÜKRÉBEN

A legerősebb mezőnyű serdülő verseny a középiskolás OB volt...

Az 1984 VIII.15-ig hozzám eljutott 21 versenynap alapján elkészültek az első félévi erőlisták. Ezek a listák remélem sok termékeny vitának lesznek elindítóí. A kiértékelésnek van sok olyan részlete ami nem látható a csupasz pontokból. Ezek egyikére az induló pontszámokra szeretnék kitérni néhány sor erejéig.

A feldolgozott versenyek egyes kategóriáinak induló pontértékét az alábbi táblázatban foglaltam össze:

Verseny	N17	N151	N152	N15	F171	F172	F151	F152	F15
Mecsek	2,31	9,41	-	36,7	4,01	-	26,7	15,5	42,6
Felszab.	12,9	16,2	-	43,9	10,5	-	21,5	-	45,7
Csokonai	18,7	37,7	-	46,2	25,8	-	42,5	-	48
Alföld	10,2	19,5	-	48	18,8	-	29,7	29,3	-
Postás I.	2,31	9,9	-	36,7	4,0	-	16,1	21,5	41,9
Postás II.	4,0	9,9	-	36,7	4,0	-	16,1	21,5	41,9
Kilián	2,6	9,9	11,5	36,7	4,0	11,0	15,5	22,9	39,3
OSC	2,31	9,5	13,5	36,7	9,8	7,3	20,6	17,8	39,3
Tipografia	8,87	15,0	13,7	37,2	20,9	-	27,0	25,0	39,3
Sopron	18,45	35,7	-	44,3	31,4	-	40,9	-	46,3
Máttra K.	27,20	39,4	-	-	46,7	-	49,6	-	48,3
ÓCsB	-	10,9	-	-	4,0	-	17,9	-	-
Vidék CsB	14,75	11,5	-	-	12,2	-	29,5	-	-
Bp. CsB	12,96	15,6	-	-	6,21	-	36,6	-	-
Vidék ÉEB	-	-	-	-	7,82	-	-	-	-
Bp. ÉEB	-	-	-	-	8,47	-	-	-	-
Középisk.B.	3,99	7,5	-	-	4,74	-	14,4	-	-
Tenkes K.	15,41	-	-	48	17,85	-	43,7	-	48
Apáczai	5,13	14,5	-	44,3	9,2	-	29,1	-	48

A táblázatban szereplő pontértékek /a három legmagasabb pontértékű induló pontjainak átlaga/ önmagukért beszélnek. Az is látható, hogy az elindulók legjobbainak pontértékei ilyen vagy olyan értékítéletet tartalmaznak az adott versenyről.

Szeretnék néhány érdekességet kiemelni. Összesen 13 esetben jött össze az abszolút legjobb pontérték, azaz olyan mezőny ahol az adott korcsoport három legjobb versenyzője egy kategóriában állt rajthoz. Az ilyen versenyek száma kategóriák szerint a következők:

N17	N15	N13	F17	F15	F13
3	1	-	5	1	3

A 15-ös korcsoportban mind a fiúknál, mind a lányoknál az egyetlen versenyen történt meg, a középiskolai bajnokságon. Lehetséges, hogy ezt az egyesületek szempontjából tétnélkülinek tekintett versenyt ez a tétnélküliség tette a legerősebb mezőnyű serdülő versenné.

A fenti kiemelkedően erős pontértékű versenyek mellett voltak rendkívül alacsony pontértékű kategóriák is, nem ritkán piros pontos versenyeken. Ez pontosan jelzi, hogy túlzottan sok a tét-verseny és a mostani minősítési rendszerben a minősítések megszerzése inkább versenyzetési terv /és pénz/ mint edzésterv, felkészítés kérdése. Nehezen hihető, hogy egy 2,31 pont erősű mezőnyben szerzett "piros" arany azonos felkészültséget takar, mint egy 30 vagy esetleg 40 pontos mezőnyben szerzett.

A pontértékek összehasonlítása rámutat a párhuzamos kategóriák sorsolásával kapcsolatos kérdések szabályozatlanságára. Itt két eljárás lehetséges. Vagy szigorúan erőssorrendbe rendezem a versenyzőket és ezt osztom két részre. Ennek hátránya, hogy a második csoportba került versenyzők alacsony pontértékük miatt nehezebben juthatnak előre. Vagy egy ide, egy oda alapon közel azonos erősű kategóriákat hozok össze. Ekkor viszont az adott korcsoport legmagasabb induló pontszámát nem fogom soha elérni és a legjobbak ritkábban tudják közvetlenül összemérni erejüket. /Ez a válogatást is nehezíti !/

Természetesen az induló pontérték csak egy a rengeteg adat-mutató, számérték közül amik analizálásával, megértésével előbbre lendíthetjük sportágunk néhánéhá dőcögő szekerét.

+/A minősítés tervezetében ez az eljárás szerepel. A felelős szerk/

Hajdu. Kálmán

Ifjúsági versenyzők az első félévben

Miután elkészültek az első félév 21 versenyéből számított ifjúsági ranglisták, lehetővé vált néhány statisztikai jellegű rajz, hisztogramm elkészítése.

Ezek a grafikonok nem jelentik az adatok szigorú statisztikai feldolgozását, csupán a meglévő és mindenki számára elérhető ranglisták adatait szeretnék szemléletesebbé tenni. Technikailag a hisztogramok egy-egy osztása /ezt nevezzük csatornának/ 7,5 pontértékű intervallumot tartalmaz, azaz az 1-es csatorna a 0-7,5 pontértékű versenyzők számát, a 2-es csatorna a 7,5-15 közötti pontértékű versenyzők számát foglalja magába stb.

Az 1-es és a 2-es ábrán láthatjuk a fiú és a leány versenyzők pontértékeinek százalékos eloszlását. Fiuk összesen 251-en, a leányok 175-en szerepelnek a ranglistákon és ezzel együtt ezeken az ábrákon. Az "aranyjelvényesek" összemennyiségét az 1-es és 2-es csatorna összege adja meg.

A 3. ábra a leányok és fiuk csatornánkénti számát mutatja. A baloldali oszlopok a leányok, a jobboldaliak pedig az egyes intervallumokba eső fiuk számát ábrázolják.

A 4., 5., 6 -os ábrák grafikonjai elsősorban a statisztikában járatosabb olvasók számára készültek és a pontértékek eloszlásának a formáját hivatottak szemléletessé, és összehasonlíthatóvá tenni. A 6-os ábra érdekessége, hogy a lányok grafikonja mennyivel "hegyesebb". Ennek megmagyarázására nyilván sokkal komolyabb vizsgálódásra volna szükség. Valószínűnek tűnik: a lányok fiuktól eltérő szellemi és fizikai érése fontos szerepet játszik.

A négy utolsó ábra 7., 8. illetve 9., 10. az összes számítógépbe betáplált versenyző "minősítés" szerinti eloszlását mutatja az első kettő százalékban, a második kettő pedig abszolút értékben. A pontosság kedvéért ezeket az értékeket a következő táblázatban is megadom.

	FIUK	LÁNYOK	
arany	0 - 15 pont között	33	43
ezüst	15 - 50 pont között	165	117
bronz	50 - 90 pont között	53	15
nincs	90 pont felett	217	182
	vagy nincs 3 versenye		
összesen:	468	357	

Végezetül hagy kérjek minden olvasótól elnézést, a statisztikában járatosaktól a nem teljesen szakszerű fogalmazásért, a statisztikában járatlanoktól pedig az általam elkerülhetetlennek érzett szakzsargonért.

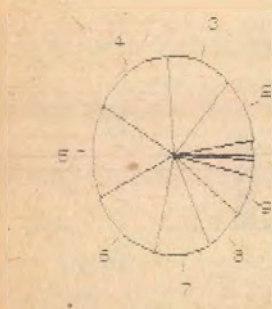
Versenyzők eloszlása pontérték szerint

Fiúk:

1. ábra

Versenyzők eloszlása pontérték szerint

Leányok:

Percentages

1	5.71
2	18.86
3	22.29
4	18.29
5	12.00
6	9.71
7	5.14
8	2.86
9	4.00
*10	0.57
*11	0.57
*12	0.00

* not labelled on chart

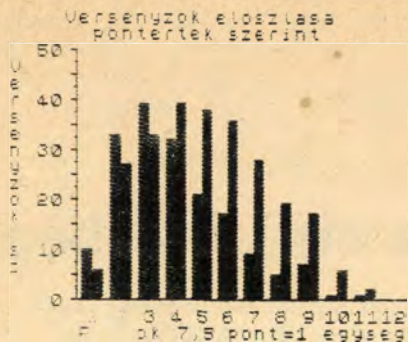
2. ábra

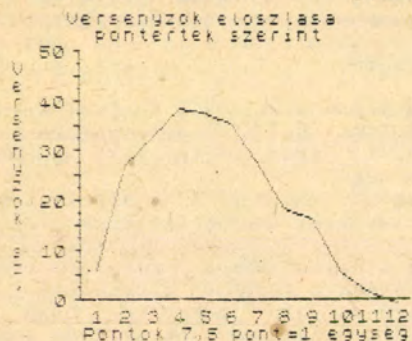
Percentages

1	5.71
2	18.86
3	22.29
4	18.29
5	12.00
6	9.71
7	5.14
8	2.86
9	4.00
*10	0.57
*11	0.57
*12	0.00

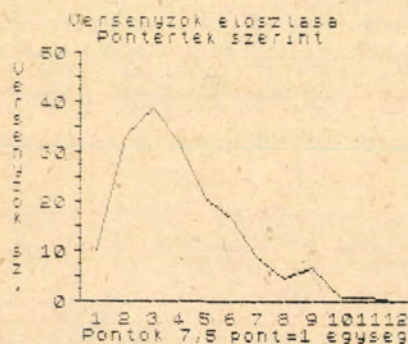
* not labelled on chart

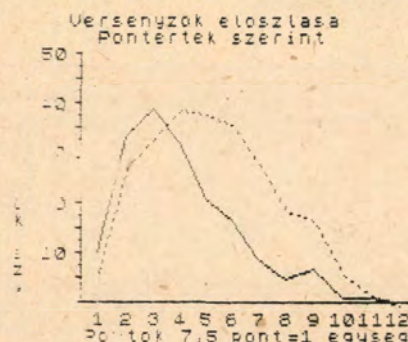
KEY: ■=Leányok ■=Fiúk **3. ábra**

KEY: --Fiúk **4. ábra**

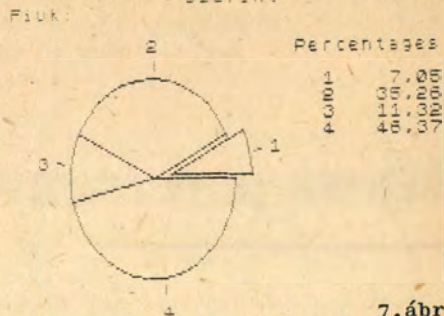

KEY: --Leányok **5. ábra**

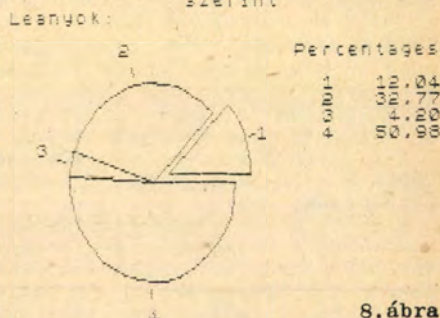
KEY: --Leányok ---Fiúk **6. ábra**

Versenyzok elozlása minosites szerint

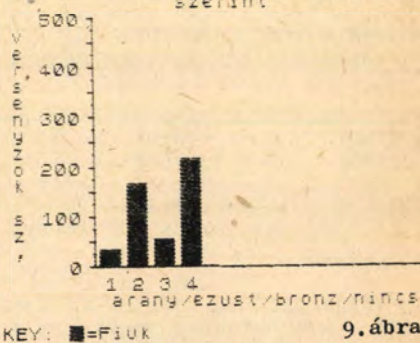
7. ábra

Versenyzok elozlása minosites szerint

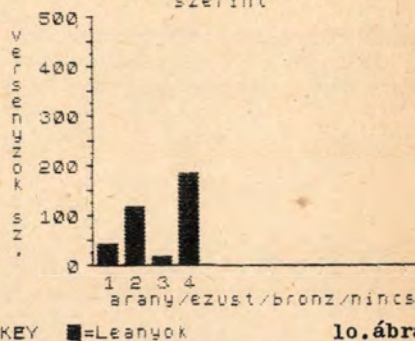
8. ábra

Versenyzok elozlása minosites szerint

9. ábra

Versenyzok elozlása minosites szerint

10. ábra

100 százalék?

" Az a versenyző mindig maximumot nyújt." Hány alkalommal hallottuk már ezt a mondatot "szakértők" szájából? Vagy hogy még nagyobb nyomatékú legyen a dolog: " X.Y. mindenkör 101 %-ot teljesít. "

Többet, mint 100 %-ot? Amit a "szakember" valóban mondani szeretne az nem más, mint az, hogy versenyző mindig teljes koncentrációval, odaadással versenyez, sohasem hagy benne alább próbálkozás. Így azután minden bizonytalannal 100 vagy 101 %-os erőbedobással dolgozik.

Sajnos igen sokan készpénznek veszik ezt, különösen a kondicionálást folytató tapasztalatlan versenyzők. Ők ugyanis úgy vélekednek, kezdik azt hinni, hogy mindig maximális erő kifejtéssel kell dolgozni.

Még a legképzettebb versenyző sem képes mindig 100 %-ot teljesíteni. Ez élettanilag lehetetlen. Az ember nem tud ilyen módon edzeni. Ha távfutóim közül egy is maximális intenzitással edzene, akkor egy hétnél tovább nem bírná, abba kellene hagynia a munkát a kimerülés miatt.

Brian Ferreri, országos mezeli futóbajnokunk egy idején nem több, mint két - három alkalommal nyújt maximumot vagy közel maximumot. S ezek közül csupán egyre kerül sor edzésen.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a többi munka, amit végez könnyű, vagyis, hogy a terhelés alacsony lenne. Egyáltalán nem. Legalább egy tucatra rúg azoknak az edzéseknek száma, amelyek fizikailag nagy terhelést, stresszt jelentenek. De az edzések nem mind követelnek teljes erőbedobást. Az ismételten alkalmazott maximális vagy szubmaximális terhelések nem engednek kellő időt a regenerálódásra, miáltal a kondícióban romlás következik be.

A rossz állapotban lévő versenyző azzal az elgondolással lát munkához - kezd futni, súlyt emelni stb. -, hogy amit csinál, maximális erőbedobással kell végeznie. Nemsokára azonban lelkileg képtelen lesz tovább dolgozni így és már nem is akarja a munkát elvégezni.

Az ember nem képes napról-napra egyre több munkát elvégezni anélkül, hogy ne adnánk meg a megfelelő mennyiségű pihenést, helyreállítódást. Ez az első oka annak, hogy igen sokan

sutba dobják az erőnlét fejlesztésének elveit. Mert hátha a kiváló mozgáskészségű és erőnlétű versenyző nem képes naponta maximális erő kifejtésre, akkor ki lenne arra alkalmas?

Az erőnlét összetevői

Vajon mit jelent az pontosan, hogy "formában lenni"? A modern fölfogás alapvetően eltér az 1940-50-es években vallottaktól. Akkoriban a kondíciót az izomerővel azonosították. Amikor a kutatók fölfedezték, hogy a halálozások elsődleges okai közé keringési problémák tartoztak, akkor a kondicionáló programok egyre inkább a keringés-fejlesztésre helyezték a hangsúlyt.

A kondíció /az erőnlét/ lényegében véve négy vagy öt tényezőt foglal magában: izomerőt, izomállóképességet, hajlékonyságot, mozgékonyt és kardiovaszkuláris állóképességet. Az általános erőnlét színvonala attól függ, hogy ezek a tényezők milyen magas fokon állnak.

IZOMERŐ az az erő, amit egy izom vagy izomcsoport maximális erő kifejtés alatt, ellenállás ellen képes kifejteni.

IZOMÁLLÓKÉPESSÉG az izomnak vagy egy izomcsoportnak az a képessége, hogy bizonyos /hosszú/ ideig képes szubmaximális erő kifejtést megtartani.

FLEXIBILITÁS /HAJLEKONYSÁG/ az izületi mozgáskiterjedést jelöli.

MOZGÉKONYSÁG /AGILITÁS/ az a képesség, hogy a test vagy a testrészek képesek irányt változtatni.

KARDIOVASZKULÁRIS ÁLLÓKÉPESSÉG a szívnek és a keringési rendszernek az a képessége, hogy vért juttatnak el a test szöveteihez, miáltal a szervezet hosszabb időn át szubmaximális tevékenységet folytathat.

A kardiovaszkuláris állóképesség kihatással van a szervezeten valamennyi funkciójára és mozgására. Így belátható, hogy azok a tevékenységek, melyek a kardiovaszkuláris erőnlét javulásában játszanak szerepet - ha különböző mértékben is -, de egyéb erőnléti tényező javulásában is közreműködnek.

Az erőnlét javításának elvei

Valamennyi erőnlétjavító edzésen az alábbi két tényezőt kell szem előtt tartani: 1./ A testet vagy az adott testrészt a szokásosnál nagyobb igénybevételnek kell kitenni és 2./ megfelelő hosszúságú pihenőidőt kell biztosítani.

Ez a rendszer /azaz egy izomcsoport vagy a kardiovaszkuláris rendszer/ a szokásosnál nagyobb terhelés hatására az ahhoz való alkalmazkodással reagál. A PIHENŐ VAGY A HELYREÁLLÍTÓDÁSI IDŐ alatt jön létre ez az alkalmazkodás, s ekkor lesz kész a szervezet az újabb

terhelés elviselésére.

Ha azonban a terhelés túlságosan hosszú /nagy/ és a pihenő-idő nem megfelelő, a szervezet nem fog alkalmazkodni, s nem jön létre fejlődés. Még az is előfordulhat, hogy romlik a teljesítmény.

Nem szabad elfeledkezünk arról, hogy az erőnlét változása nem az EDZÉS ALATT jön létre, a terhelés pusztán a fejlődés lehetőségét adja meg. A fejlődés a PIHENŐBEN jön létre.

Edzés utáni pihenés

Erős edzés után a szervezetnek általában 36-48 óra pihenésre van szüksége. Egy maximális erőkifejtésű edzés akár 10-14 /vagy több/ napos helyreállítódást is igényelhet.

Kemény edzések alatt az izmok nagy mennyiségben fogyasztanak glikogént - az izomösszehúzódásra igénybe vett cukrot -, és időre van szükség a szervezetben ahhoz, hogy ezeket a raktárakat feltöltsük. A tökéletes újratelepítés mintegy 48 órát vesz igénybe, s ez még hosszabb is lehet akkor, ha a versenyző szénhidrátban szegény táplálékot élt.

Ismételten végzett nagy igénybevételező edzések súlyos glikogén-kimerülést idézhetnek elő. Ennek eredménye: kimerülés. Minden egyes alkalommal azonban, mikor edzés hatására csökken a glikogén-szint, a szövetek igyekeznek rátkölni a glikogénből.

Edzést követően, az izmok nagyobb mennyiségű glikogén felvételére képesek, feltéve, ha megfelelő hosszúságú helyreállítódást biztosítunk, és kellő mennyiségű szénhidrátot veszünk magunkhoz. Az izomnak azon képességének javulása, hogy több glikogént képes felvenni, döntő fontosságú az állóképesség szempontjából.

A helyreállítódás idején az igénybe vett izom és kötőszöveti rostok reparálására is sor kerül. Az izomfájdásokat nagyrészt a kötőszöveti állományban bekövetkezett károsodások váltják ki. Ennek és az izomszöveteknek is szüksége van pihenésre. A pihenés csökkenti a fájdásokat, nagyobb és erősebb izmok, sőt gyorsabb izmok létrejöttét segíti elő.

Megjegyzés: az izomzatra rótt terhelés nagyságától függően 36-48 /néha még ennél is több/ órára van szükség a helyreállítódáshoz és a növekedéshez.

Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy a pihenő nem jelent teljes passzívítást. Gyorsabb a helyreállítódás akkor, ha a kemény edzést közepesen erős edzések követik. A felgyorsult keringés helyreállítása a közepes erejű edzésekből gyorsabb.

Összegzés

Az erőnlét fejlesztése mindenekelőtt abból áll, hogy a szervezetet a szo-

kásosnál nagyobb terhelésnek vetjük alá, illetve abból, hogy megfelelő pihenést biztosítunk. Ezáltal akkor lehet 100 %-os terhelést elérni, amikor arra szükség van.

Igy tehát ne várjunk mindig "110 %-os" teljesítményt a versenyzőktől. Akkor várjunk el 100 %-ot, amikor az valóban számít.

Hosszútávú futó edzéslevelek

Manuel Bueno svájci edző rövid áttekintést ad a jelenlegi európai edzés-módszerekről, és néhány gyakorlati tanácsot nyújt ezek alkalmazásához.

Edzéstípusok

Abban általában egyetértünk, hogy az aerob állóképesség növelését vagy hosszú, folyamatos, állandó sebességű futással vagy pedig terjedelmes intervall edzéssel /nagy ismétlésszám, csökkentett sebesség/ lehet elérni. Ez a cikk csupán az előbbivel foglalkozik.

Mostanában az edzéssel foglalkozó irodalomban sok példát találunk, amely azt mutatja, hogy jelenleg inkább elfogadott irányzat az aerob tartománybeli, különböző iramú futás. Nem is olyan régen a 120-140-es pulzussal végzett hosszú, folyamatos futást megfelelőnek tartották az aerob kapacitás fejlesztésére. Ma fiziológusok elismerik a különleges céllal végzett, különböző pulzustartományú aerob futások használatának jogosságát: a pulzus 170 fölé emelkedik időnként a jól edzett atlétáknál az alapozó időszak után - természetesen figyelembe véve a futók különböző jellemzőit.

A franciák az "alap" állóképességet a 150-es pulzussal végzett egyenletes futásokkal fejlesztik. Ha az edzés intenzitása kb. a max. képesség 80%-a, és a pulzus 160-170 közé emelkedik, akkor a futó "aktív" állóképességi munkát végez és javítja "aerob" állóképességét.

A franciák beszélnek kritikus és szubkritikus zónáról is, attól függően, hogy a futó a maximális oxigénfogyasztás közelében vagy alatta végzi edzését. Az angolok szintén osztják ezt a vélelményt és javasolják a különböző cél érdekében végzett folyamatos futásokat, de sohasem 160-as pulzus felett. Wilson /Ovett edzője/ és Watts szerint számára az oxigénfogyasztás mértéke a fő probléma és e probléma mindenkinél különböző megoldást igényel.

Fred Wilt a folyamatos, gyors futás szószólója úgy érzi, hogy a pulzusnak időnként meg kellene közelítenie a

180-at. A szovjeteknél a pulzusértékek különböző szintjei alapján osztályoznak. Ez azon a tényen alapul, hogy az adaptációs folyamat csak akkor játszódik le, ha az intenzitás és az edzés terjedelme jól meghatározott. A NSZK-beliek szintén ajánlják a folyamatos futást, különböző cél esetén más-más intenzitás mellett: alacsony intenzitású futást regenerálódásként, közepes szinttartáshoz, és magas intenzitású futást az aerob kapacitás növeléséhez. Schmolinsky /NDK/ különböző intenzitási fokokról beszél az átlagos és hosszantartó futások kapcsán: gyenge /80 % alatt/, átlagos: 80 és 90 % között/, és erős /90 % felett/ az egyéni képességek százalékában. Tehát minden iskola javasolja a pulzusfrekvenciák ésszerű használatát az aerob zónán belül.

Gyakorlati tanácsok

Az a legfontosabb az edző és az atleta számára, hogy meghatározzák az optimális egyéni intenzitást. Azt a szívmotort, amely az aerob kapacitás fejlesztéséhez szükséges. Nyilvánvaló, hogy a munka intenzitása és terjedelme közötti kapcsolat alapvető: minél nagyobb a terjedelem, annál kisebb az az intenzitás, amellyel el lehet végezni.

Az átlagos intenzitású és nagy mennyiségű edzés hasznos az aerob állóképesség szinttartásához, de ahhoz, hogy fejlesszük, szükséges időnként magasabb intenzitási szinten edzeni. Így egy hosszú futást, amely közben a szívverés aerob zónában van, lehet pihenő jelleggel végezni, ami szükséges egy komoly erőkifejtést igénylő edzés után. Ennek időtartama 30-60 perc lehet. Ha az időtartam hosszabb /1.5-2 óra/ akkor a futás fejlesztheti a futó lelkierejét is. A futó ebben a két esetben az érzései szerint szabja meg az intenzitást, úgy, hogy a pulzus általában 130-160 között legyen.

Ha az aerob kapacitás fejlesztése a cél, akkor a hosszán tartó futást tanácsos az anaerob küszöbhez közeli intenzitási fok mellett végezni. A szívverésnek legalább 170-nek kell lennie, -10-15-tel többnek mint a regeneráló, szinttartó futásnál, és az időtartam 30 és a maximális 60 perc között legyen. A heti mikrociklus megtervezésekor, mind minőségileg, mind mennyiségileg válogatni kell az edzéseket. Ami az egyenletes intenzív állóképességi futást illeti: kettő, maximum három elegendő.

Mivel az anaerob küszöb meghatározása bonyolult felszerelést, műszereket igényel, és ez nem áll mindenki rendelkezésére, az alábbiakban megadott sebesség- illetve időtartam-értékek segíthetnek ennek közelítő meghatározásában.

zásában.

Mérsékelt iramú hosszú futás javasolt az állóképességi szint fenntartásához, valamint végezhető regenerálódási céllal is. Az edzésnek hosszúnak kell lennie /időnként egy háromórás futást is tartalmazzon/, az iram kb 4-4:20 perc/km legyen egy edzett futónál, míg 5-5:20 egy átlagos futó esetében. Az aerob kapacitás fejlesztéséhez az intenzív futás a legjobb. Közepesen edzett futók esetén az edzés tarthat 1-1.5 óráig, ha az iram 3:45-4:00 között van /155-165 közötti pulzussal/. Jobb futók számára gyorsabb iramú / 3:15- 3:25 perc/km / 30 és 60 perc közötti futás ajánlott.

Middle and long distance training concepts.

/Track Technique Annual '83

32-33 p./ Fordította: Illés Antal

IX. BARÁTSÁG KUPA

FÉRFI VÁLTÓNK NYERT!

A bulgáriai Tutrekán térségében rendezték az 1984. évi Barátság Kupát. Hazánk, Lantost leszámítva, legerősebb csapatával képviseltette magát. Válogatottunk ellenfelei a lengyelek, az NDK-beliek, a románok, a szovjetek és a rendező hazaiak / két csapattal / voltak.

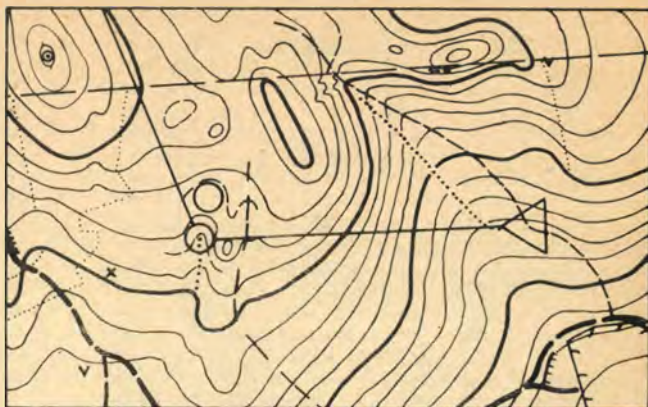
A versenyek mindhárom alkalommal azonos terepen: Duna menti, nagyobb dombokkal tarkított, gyors, tiszta erdőkből voltak. A női egyéni versenyben ismét a csehszlovák Kucharová nyert. Második a bolgár Nikolova, a bronzérmes pedig Rostás Irén lett. Oláh a 7., Csókö a 19., Lendl a 23., Kalo M. pedig a 29. helyen végzett. A férfiaknál a győztes szovjet Zorin mögött Kiss Zoltánnak jutott az ezüst. Dosek hetedik, Kelemen tizenharmadik, Pápai tizenhetedik, Bendek pedig 19. lett.

A váltószámokban férfi csapatunk - nem kis meglepetésre legyőzte a szovjeteket és a csehszlovákokat, így biztosan, több mint három perces előnnyel nyertek.

Ez volt eddigi legeredményesebb Barátság Kupa szereplésünk. A férfiak mind az ötén a legjobb husz között végeztek. A nőknél a legkellemebb meglepetést Rostás okozta, de a serdülő Oláh sem keltett csalódást. A váltóversenyen, a fiúknál Dosek a nap legjobb eredményét futva indíthatta Kisst. Női váltónk - nyolcból - negyedik lett.

A legközelebbi, jubileumi Barátság Kupára minden valószínűség szerint 1985 szeptemberében Drežda térségében kerül sor.

OCSB '84 VONYARC- VASHEGY

A helyszínen: óvás. Elutasítva.

Fellebbezés: elfogadva.

Az újrarendezés két kategóriát: az F 21 E-t és az N 17-18 A-t érinti. Sajnálatos tény. Biztos, hogy számtalan érv, magyarázat, mentség található. A hiba azonban hibba maradt: egy pont 46 méterre került a térképen berajzolt helyétől.

A kritikus pont a fenti két kategóriának első pontja. Mint az ábrán is látszik, két közel azonos értékű útvonal kínálkozott:

Az egyik: az ÉNY- felé induló ösvénye a nyiladéig, majd azon a kupig, s mögötte D- felé lefutni a lapos horpadásban.

A másik: irányba menve, a pont előtti kis kuptól - mint támadóponttól - megfogni a pontot.

A verseny eredményét döntően befolyásoló tényező adott. Aki az első változat szerint jött, beleesett a pontba. Aki iránymenetet kísérelt meg, s a lejtőkuptól próbálta megfogni a pontot, az - egyéni szerencsétől függően - percekkel tölthetett a pont keresésével.

A fentieket, mint tényeket tudomásul kell venni, de nem lehet közömbös, hogyan maradhat bent a pályában egy ekkora hiba?

A pont helyétől 20 méterre van egy lejtőkup, az ellenkező irányban 63 mére - a terepen is messziről jól látható - fenyves jellegű sarok. Maga a pont egy barna pontsorról jelölt száraz árok vége, egy lapos horpadásban.

A bója helyétől K-re van egy - se - gédszintvonallal jelölt - orr. Beméréskor és ellenőrzéskor is ezt vélték lejtőkupnak. A további ellenőrzés ezek szerint elmaradt. Azt az iratlan szá-

bályt, hogy minimum két, de lehetőleg három helyről kell egy-egy pontot ellenőrizni, ezáltal nem tartották be. Még egy elgondolkoztató dolog: a felvezető visszajelzett, hogy szerinte nincs jó helyen a pont, de erre nem történt reagálás.

Balogh Tamás

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

Az MTFSZ Elnöksége augusztus 13-1 ülésén jelentést hallgatott meg az IOF kongresszusról, az Ausztriában megrendezett Junior Tornáról, a Lengyel Nagydíjról, a főiskolás VB-ről és az addig megrendezett Világ Kupa futamokról. Többek között ezen az ülésen döntöttek úgy, hogy 1984 október 20-21-én újra rendezik az OCSB 84 két kategóriájának küzdelmeit. Az ülés végén Slezák István elnök köszöntötte Szőnyi Lászlót, az elnökség tagját, aki augusztus 22-én töltötte be 75. életévét.

LEGKÖZELEBBI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A TÁJFUTÁS 1984 /9 számában - minden valószínűség szerint a következő írássok jelennek meg: Száraz Attila: A parktérképek jelkucsáról; Kisebb tájfutóversenyek rendezése /IOF kiadvány, dr. Szarka Ernő fordításában;/ Nyújtó és feszítő gyakorlatok tájfutóknak./ Fordította: Deseő László, rajzok: Kelemen János/.

TÁJFUTÁS. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztőség: Bp. VI; Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31. II. em. Tel: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614. 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál /Bp. V. József nádor tér 1. 1900./ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyenlő részletekben. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság útja 6.

Index sz: 25-287
Sportpropaganda

ISSN 0133- 4697
TZ 840897

REJTVÉNYES—KIRÁNDULÁS

Sok értékes nyeremény
50.000,— Ft értékben!

Fődíj: Színes televízió!
Rengeteg rejtvény, fejtörő és
játék!

Érdekes cikkek és riportok
a természetjárásról, a túrázásról és
az egészséges életmódról.

Ára: 10,— Ft

Kapható a hírlapárusoknál!

**MÁR
MEGJELENT!**

Szamay György:
1001 kérdés a sportról

„999 kérdés a sportról” c. könyv
átdolgozott bővített kiadása.
Kérdés, felelet formában tartalmazza
mindazokat a legszükségesebb
tudnivalókat, amelyeket
az érdeklődő sportszerető olvasónak
illik tudni.

Ára: 33,— Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat
Terjesztési osztályán:

Bp. VI., Népköztársaság útja 6. és
a könyvesboltokban.

ÁRA: 5,40 Ft

TÁJFUTÁS

1984/9

MÁR
ME-
G-
JE-
ZTE!
!

Nagyszerű könyv az idősebbik Rubik Ernőről, a vitorlázó repülés hazai úttörőjéről.

A könyv bemutatja a magyar repülés fejlődését.

Nemcsak tanulmány és szakirodalom, hanem színesen és olvasmányosan megírt életrajz is a „Szárnyas Rubik” életéről, amely elválaszthatatlan a magyar repülés történetétől.

Ára: 34,- Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési osztályán: Budapest VI., Népköztársaság útja 6., valamint a könyvesboltokban.

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

9. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa György ut 1-3. Előállítás ideje: 1984 november. Terjeszti: Magyar Posta

Sajnálatos dolog, hogy ezúttal is a lap előállításának problémáival és nem szakmai kérdésekkel foglalkozó írást talál ezen a helyen az olvasó. Az a helyzet állt elő ugyanis, hogy e sorok írásakor, 1984 október közepén nincs egy valamirevaló fénykép amit a címlapra, illetve a hátsó borítóra tehetne a szerkesztő. Mostanáig még elvegettünk a tavalyi VB képeiből, de, több mint egy évvel az esemény után már humorosnak tartanánk ha továbbra is lassan másfél éves képekkel kellene illusztrálni a lapot. Mikor tájfutó-berkekben elrebegtem eme bánatom, napok alatt kaptam kb. tizenöt képet. Különböző személyektől. De szinte mindegyik Kiss Zolit ábrázolta. Az egyik színes volt, a másik fekete fehér, az egyik előlről, a másik oldalról, a harmadik közléről, a negyedik futás közben mutatta az egyébként tényleg címlapra érdemes változatunkat. De azért volt az idén öt OB, melyeken voltak eredményhirdetések, volt néhány rangos verseny, érdekes pillanat is. Nem hinné a szerkesztő, hogy sehol sem fotózott senki, vagy, hogy egyetlen fénykép sem sikerült a felvételekből...

BAJNOKI PONTOK

	1983	1984	HOB	ÉOB	OCSB	ONEB	OVB
1. Pécsi VSK	73	84	4	16	20	20	24
2. H. Schönherz	38	68	19	10	13	13	13
3. Tipográfia	37	51	-	-	17	18	16
4. DVTK	73	50	16	-	17	9	8
5. OSC	13	47	7	12	5	19	4
6. Videoton	29	45	4	5	7	17	12
7. BEAC	42	34	10	-	1	21	2
8. Sabaria	20	32	8	3	4	8	9
GSSE	43	32	-	10	11	2	9
10. Szfv. Volán	48	22	2	8	3	9	-
11. Ny. Mg. Főisk.	17	18	7	-	4	-	7
12. MHD B. füred	16	15	-	-	3	7	5
13. K. Rákóczi	5	13	-	-	5	3	5
14. Egri Spart.	18	11	-	-	5	5	1
15. MAFC	13	10	-	-	2	4	4
16. Hód. VSE	14	9	7	-	-	2	-
Postás SE	46	9	2	2	-	2	3
18. Almásf. TSC	2	8	-	-	4	-	4
19. SMAFC	6	7	-	-	2	4	1
20. K. Lombik	8	6	-	-	1	3	2
21. Ajka	6	5	1	-	-	4	-
SZVSE	2	5	-	-	4	1	-
23. MEAFC	3	4	1	-	-	-	3
24. Debr. Mianyag	-	3	-	-	-	3	-
25. Haladás VSE	12	2	-	-	1	1	-
Törekvés SE	1	2	-	-	2	-	-
27. MMG	-	1	-	-	-	1	-
Jászároksz.	-	1	-	-	1	-	-

Módfelett szembetűnő az OSC és a H. Schönherz SE előretörése a DVTK, az Szfv. Volán, de különösen a Postás SE visszaesése.

Az 594 bajnoki pont kategóriánkénti megoszlása a következő képet mutatja:

F 21: PVSZ 31, BEAC 16, Szfv. Volán 12, H. Schönherz SE 15, MAFC 10, DVTK 12, MEAFC 4, GSSE 3, Sabaria 3, Postás 2, Videoton 1, OSC 1.

F 19: H. Schönherz SE 27, OSC 12, Videoton 11, Sabaria 9, Debreceni Mianyag 3, G. Spartacus 2.

/Folytatás a 131. oldalon/

SPORT, BALESET, BIZTOSÍTÁS

Az utóbbi időben, élvonalbeli tájfutók betegsége, balesete kapcsán többször is felvetődött a sportoló balesetbiztosításának kérdése. Gondoljunk csak a kullancs-csípések kárvallottjaira: Monspart Sarolta, Pajor Enikő vagy Gajdos György esetére. Vagy a tipikusan tájfutó "üzemi balesetet" szenvedettek közül például Boros Zoltán, Kalo Annamária vagy Széles Gábor bokamütéteire, vagy Kelemen János Achilles-in operációjára, Jerger Valéria és Péter Edit porc miatti térdműtéteire.

Mindannyian hosszantartó kórházi ápolásban részesültek és huzamos ideig keresésképtelen állományban voltak. Mindez jelentős költséggel, keresetkieséssel járt. És az itt felsoroltak többsége semmilyen kártérítésben sem részesült.

A hétköznapi állampolgára biztosítással védekezik. De mi a helyzet a sportolóval, akinek legalább annyi esélye van a sérülésre a sporttevékenység közben mint bármely "civilnek" autóval vagy vonaton. A közlekedési eszközök igénybevétele automatikusan biztosított. De a sportoló a sportpályán?

Erről a témáról írt szakdolgozatot Kacs Kovics Helga tájfutó joghallgató, akinek számos érdekes megállapítását felhasználva szeretném e szinte tabuként kezelt témát most ismertetni.

A sportoló balesetbiztosítása a biztosítási szerződések fogalmába tartozó kétoldalú megállapodás, amelynek egyik oldalán az Allami Biztosító, a másik oldalán a sportegyesület és annak egyik tagja áll. A sportoló balesetbiztosítása azt a célt szolgálja, hogy a sportolót, verseny vagy edzés közben bekövetkezett baleset miatt anyagi károsodás ne érje. Ennek érdekében köthet a klub az AB-vel biztosítási szerződést. E biztosítás kizárólag az SE keretein belül folytatott rendszeres sportolás közben bekövetkező balesetekre terjed ki, de természetesen a biztosítás kiterjed a versennyel, edzéssel összefüggő és az SE vagy az általa bérelt járművön történt balesetekre is.

A klub kétféleképpen kötheti meg a biztosítási szerződést: névsorral vagy névsor nélkül. Ez utóbbi a csapatsportágakban lehetséges, ahol a mérkőzés jegyzőkönyve az irányadó. Csak az abban szereplő sportoló jogosult kártérítésre. Minden más sportágban biztosítást csak a biztosítandó személyek születési év-

vel ellátott névsorának közlése mellett lehet kötni.

A sportbaleseti biztosításnál balesetnek kell történnie ahhoz, hogy a sportoló kártérítésre nyiljon jogosultsága.

A nagy kérdés: Mi minősül balesetnek? A biztosítottnak akaratán kívül fellépő olyan hirtelen, külső behatás, amelynek következtében a biztosított munkaképtelenséggel járó testi sérülést szenved. De a baleseti jelleget nem befolyásolja az, ha az események időben elcsúsznak. Például: az ökölvívót kiütés miatt leléptetik, s pár nappal később lesz rosszul, vagy a kapott ütés folytán a bevérzés később jelentkezik.

Ezzel szemben a fagyás, a hóguta, a megemelés és példánknál maradván a kullancs-csípés, sőt még a rándulás sem minősül az AB feltételei szerint balesetnek!

Ez a feltétel ma a sportbiztosítás egyik legvitatottabb pontja. Hiszen, míg úgy-ahogy elfogadott, hogy a szíó fagyása, az evezős hógutája valóban nem hirtelen fellépő hatások, hanem egy folyamat eredményei, addig a leggyakoribb sportsérülésnek, a rándulásnak nem balesetként való kezelése egyenesen tragédia a sportoló számára.

Ma már azonban a bírói ítélkezési gyakorlatban előfordult, hogy rándulásos sérülést is balesetnek kellett elismernie az AB-nak. Így például a pécsi Városi Bíróság ítéletében megállapította az AB kártérítési kötelezettségét egy orfűi sporttáborban történt rándulásos sérülés kapcsán. L. J. súlyemelő futás közben combizomszakadást szenvedett. A bíróság a pécsi orvostudományi egyetem igazságügyi szakértőjének szakvéleménye alapján megállapította, hogy a pálya, ahol az edzés volt, nem volt megfelelő minőségű, és ez állapottal összefüggésben történt a sportoló elcsúszása, mely az izomsérülést okozta.

De nem fizet az AB a sportbiztosítási szerződés alapján a sportolás közben történt személyi sérülés nélküli balesetre, ahol a kár vagyoni: a ruházatban vagy a felszerelésben keletkezett kár.

A sportbaleseti szerződést mindig az AB és az SE köti. Az SE köteleessége a díjfizetés is. S az SE-t terheli a kéresemény bejelentése is a baleset bekövetkezését követő 48 órán belül.

Az AB köteleessége a sportolásból be-

következő állandó vagy részleges megrokkánás illetve keresőképtelenség esetén kártérítést fizetni a sportolónak.

Keresőképtelen állományba kerülés esetén az AB, a 4. naptól a 200.napig fizet napi kártalanítási összeget a sportolónak.

Magyarországon ma 40 sportágban köthető biztosítás a sportbaleset okozta keresetvesztés időtartamára. A sportágakat hat veszélyességi osztályba sorolják és ennek megfelelően fizethető a sportoló után 18-90 Ft/fő/év biztosítási díj, mely összegétől függ a kártérítés összege is.

Egyéni sportágban csak az I. osztályú és aranyjelvényes minősítésű sportolókat biztosítják.

Ha például az I. o. tájfunókat az SE évi 40 Ft. biztosítási díjra biztosítja, úgy az AB rokkantság / 67 %-ot meghaladó munkaképességsökkenés/ esetére 100.000 Ft.-t fizet a sportolónak.

Egyéni baleset esetén, a keresőképtelenség idejére az AB napi 45 Ft-t fizet a sportolónak. Miután a kártérítés alapja a keresetkiesés, ezért a napi 45 Ft összegű kártalanítás csak annak a sportolónak fedezi a baleset miatti veszteségét, akinek havi munkabére 1800 Ft. Ezen, ugynevezett alulbiztosítás ellen a sportoló védekezhet! Ezért az SE által megkötött baleseti biztosítás mellett maga is biztosítást köt. Egy válogatott szintű sportolónak ajánlatos 50-80 Ft-os CSÉB és 600 Ft-os egyéni élet- és balesetbiztosítással rendelkeznie.

Az eddig vázoltak részben magyarázzák, hogy pl. Baranyában az AB 1980 és 1984 között mindösszesen két /! / esetben fizetett kártérítést sportbalesetbiztosítási szerződés alapján.

Mindemellett a sportoló és a szakosztályvezetők maguk sincsenek tisztába lehetőségeikkel. Arról nem is beszélve, hogy rosszul értelmezett takarékoságból nem is óhajtanak biztosítást kötni.

A téma rövid körbejárását összefoglalva csak annyit szeretnék mondani, hogy a sportoló saját érdekében, biztonságuk érdekében gondoljanak biztosításukra. Ugyanakkor a szakosztályvezetés segítsen ebben és a jó atya gondosságával járjon el versenyzője érdekében, figyelembe véve azt aényt, hogy sportolója ember is!

Kiss Endre

C Í M L A P U N K O N

Lantos Zoltán 1984 évi eredményei alapján /megnyerte többek között a nappali OB-t, legjobb magyar volt a Világ Kupában, a BHSB-n stb./ joggal számíthat "Az év tájfunója" címre.

BAJNOKI PONTOK '84

/Folytatás/

F 17: PVSK 24, OSC 19, ATSC 8, MHD. B.füred 8, GSSE 7, DVTK 5, SMAFC 5, H. Schönherz SE 5, Tipográfia 3, Szfv. Volán 3, Haladás VSE 1.

F 15: PVSK 18, K. Rákóczi 13, H. Schönherz SE 8, GSSE 7, Szfv. Volán 7, MHD. B.füred 7, Videoton 4, Törekvés 2, Haladás VSE 1, DVTK 1, Jászárokszállítás 1.

N 21: Videoton 20, Tipográfia 17, DVTK 13, H. Schönherz SE 12, HVSE 9, OSC 4, PVSK 4, Sabaria 3, SMAFC 2, K. Lombik 2, Postás SE 2.

N 19: BEAC 11, Videoton 9, OSC 8, Nyíregyházi Mg. Főiskola 7, DVTK 4, K. Lombik 3, Ajka 1, MMG 1.

N 17: DVTK 14, Nyíregyháza 11, Sabaria 10, Tipográfia 10, GSSE 8, PVSK 5, Egri Sp. 5, Postás SE 2.

N 15: Tipográfia 19, Sabaria 7, BEAC 7, Egri Sp. 6, GSSE 5, H. Schönherz SE 4, SZVSE 5, Ajka 4, Postás SE 3, OSC 3, PVSK 2, K. Lombik 1.

A VERSENY- BÍRÓSÁG JELENTÉSE A HERMAN OTTÓ EMLÉKVERSENYRŐL

A verseny előkészítése időben megkezdődött, de a szállás-rendelés áprilisi időpontja már késői volt. Emiatt nem tudtuk megszerezni az olcsó diákotthoni helyeket, hanem csak a drágább Express-szállásokat.

A versenykiírás időben postára került, ennek ellenére a nevezések fele határidő után érkezett. Az értesítő időben elment. A verseny előtti napon a jelentkezés időben lezajlott. Mintegy 30 helyszíni változtatás történt. A nevezett 530 versenyzőből azonban csak 456 jelent meg. Több nevezés csak "fal" volt. Hisz szombaton még a mezőny jelentős része Jicinben versenyzett, és biztos volt, hogy nem érkeznek meg. Köszönet azoknak akik onnan lejöttek a versenyre, mert be voltak nevezve. Négy egyesület: GEAC, HVSE, Nagybátany, Bp. MAV SC, bár szállást is igényeltek, egyáltalán nem jelentek meg. A szállásokat nem tudtuk másoknak átadni, mert nem volt rájuk igénylő. A rendező szövetség a szállá-

/Folytatás a 144. oldalon/

„ZSÓKÓ” HISTÓRIÁJA

Még 1983 őszén, a Csehszlovákiában megrendezett Barátság kupán történt. Megérkeztünk szálláshelyünkre, elhelyezkedtünk. Éppen vacsorázni mentünk, amikor egy ujonnan érkezett csoport jött velünk szembe. Erősen szürkült már a hatalmas fenyők között, így - feléjük közeledve - csak találgattuk, hogy kik lehetnek, hisz a szovjetekkel, a lengyelekkel, a házigazdékkel, sőt a bolgárokkal és az NDK-beliekkel is találkoztunk már.

Töprengésre nem sok idő maradt, mert egy csilingelő leányhang, két kacagás közepette arról tartott kiselőadást valamelyik társának, hogy nem Zsó-kónak, hanem Zsóknak kell mondani a nevét. És mivel ez a csivitelés magyarul hangzott el, rögtön tudtuk, hogy Románia magyarokkal megtűzdelt csapata jön velünk szembe.

Bizonyára elhalványult volna ez a röpke emlék bennem, ha a másnapi egyéni versenyen Pasca Irma, délkeleti szomszédaink legjobb női versenyzője nem ujságolja könnyes szemmel, hogy barátnője, Zsóka, leesett egy szikláról, kórházba vitték és azonnal megoperálták...

Jókíváságaink mellett egy-két könyvet, kisebb ajándékot küldtünk Zsó-kónak a kórházba. Hazaérkezésünk után vártuk az állapotával kapcsolatos, gyéren csordogáló híreket. Azok, ha lassan is, de jöttek. Viszont nem sok jóval kecsegtettek.

Telt múlt az idő. És csaknem egy évvel az emlékezetes verseny után egy girbe-gurba kézírásos levél érkezett. Zsóki írta le benne az alábbiakat:

Hatodikos voltam, amikor egy földrajzórán kirándulni invitálták az erdőszerető gyerekeket.

Mivel sohasem értem a bőrömben, alig vártam, hogy eljőjjön a vasárnap. Ráadásul a kirándulást összekapcsolták egy, számomra addig ismeretlen sportággal, a tájékozódási futással. Ez nekünk, kezdőknek annyit jelentett, hogy edzőnkkel végigsétáltunk a pályán.

Addig nem sportoltam, de egy kicsit irigykedve néztem azokat az osztálytársaimat, akik különböző egyesületekbe jártak, járhattak. Mikor hazajöttünk, éreztem, hogy ezt a sportágot nekem találták ki. Alig vártam a legközelebbi edzésnapot, hogy jelentkezhessek a Szamos-parti edzésen.

A futással és az ambícióval nem is volt baj, az elméleti dolgok viszont problémákat okoztak. Eleinte olyan gyenge eredményeim voltak, első edzőm, Bauman Antal már-már eltanácsolásomon gondolkodott. De nekem eszem ágában sem volt búcsút mondani ennek a szép sportágnak...

1977 tavaszán, az N 11-es kategóriában indultam. Mivel itt három fő alkotott egy csapatot, valósággal szenvedtem amiatt, hogy hol az egyik, hol a másik gyengén futó csapattársamat kellett bevárnom.

1978-ban már egyedül indulhattam és ez edzéskezdvem is alaposan megnövelte. Volt úgy, hogy a kötelezőnek a dupláját végeztem el, és így felhívtam magamra az edzőm figyelmét.

1979-ben az N 13 helyett az N 15 kategóriában versenyezhettem. Sorra nyertem a versenyeket, alig akadt vetély-

társam. Első nagy sikerem a váltó OB aranyérme volt. Megfogadtam magamnak, hogy öt bajnoki címig meg sem állok. De az egyéni OB-n, Szovátán csak az ezüstöt sikerült megszereznem.

1980-ban - annak ellenére, hogy akkor még alig tudtam síelni - bronzot szereztem a sítájfutó OB-n. Aztán a nyári versenyek következtek. Komanában első lettem az OB-n, bekerültem az ifjúsági válogatottba, télen edzőtáborba vittek és így jól fel tudtam készülni a különböző versenyekre.

1981-ben a téli OB-t a Csikszereda melletti Chirui erdőben rendezték. Tudtam, hogy az ellenfeleim jobban síelnek mint én, így csak titkon reméltem a sikert. De mégis nekem jött ki legjobban a lépés, és nyertem. A nyári versenyeken is zsinorban győztem. Alig vártam az alkalmat, hogy nemzetközi viadalon is bizonyíthassak. De erre akkor még nem volt alkalom. "Kárpótlás-ként" a Moreni-ben rendezett OB-n tettem meg mindent azért, hogy nyerjek. Sikerült. Ez volt a negyedik OB-aranyam.

Az 1982-es téli sibaajnokságot ismét a Chirui erdőben rendezték. Tán a jó emlékek, tán az elbizakodottság, de az is lehet, hogy a rosszul vakszolt lécmiatt csak második lettem. Bár ez nem rossz helyezés, de engem nagyon bántott. A Craiovában rendezett egyéni OB-n akartam kiköszörölni a csorbát. De itt olyan rossz volt a térkép, hogy a felnőtt kategóriákban nem is adták ki a díjakat. Sok kritikus cikk jelent meg ekkortájt e terület térképéről.

Az 1983. évi sítájfutó OB-t ismét

a Chirui erdőben rendezték. Erősödött a mezőny, sőt egy korcsoportba kerültek az N 17 és N 19 kategóriák versenyzői. Így is sikerült egy bronzérmemet szereznem. Ekkor már reálisabban mértem fel eredményeimet. Tudtam, hogy a "hegyes" megyék sítájfutósportja a jobb körülmények, adottságok miatt gyorsabban fejlődhet, úgy elégedett voltam a téli bronzzal és nagyon készültem a nyári versenyekre, különösen a Bulgáriában megrendezésre kerülő Balkán-bajnokság válogatóversenyére. Jól szerepeltem, bevalogattak. A román női csapatból a legjobb eredményt értem el. Váltóban a harmadik helyen sikerült végeznünk. Aztán az OB következett, ahol ismét egybe sorsolták az N 17 és az N 19 kategóriákban indulókat. Az erős mezőnyben ötödik lettem. Az edzőm viszont azt mondta, hogy ez az eredmény "nem a régi énemre vall". Ez a megjegyzés egy kissé bosszantott és elhatároztam, hogy a csehszlovákiai Barátság Kupán csak azért is jobban szerepelek majd.

És elkövetkezett a várva várt nap: 1983 október 22. Elszántan és bizakodva rajtoltam az egyéni versenyen. A rajt után hamar eltűntem az erdőben. Egy meredek sziklafal fölött haladtam, amikor egy korhadt fatönkre léptem. Az kitört és én a völgybe zuhantam.

A hátammal egy sziklára estem. A gerincemen forróság futott át. Pár percig ülöm kellett, hogy fel tudjak állni. Folytatni akartam a versenyt, de mivel minden lépésnél fájdalmat éreztem a hátgerincemben, elhatároztam, hogy feladom a versenyt. Ekkor talált rám Pokk Mariann, aki vissza akart kísérfni a rajtba. De mivel az közel volt, és mert úgy gondoltam, hogy egyedül is vissza tudok menni, mondtam neki, hogy fusson csak tovább.

A rajtban fájdalomcsillapító injekciót kaptam, majd bevitték az első kórházba ahol megröntgeneztek és mikor látták, hogy súlyos az esetem továbbvittek az Usti nad Labem-i kórházba. Ott még aznap megoperáltak. Két hétig voltam itt, majd átszállítottak Brnóba egy speciális klinikára. Itt, november 15-én újra megoperáltak: egy 25 centis acéllemezzel erősítették meg a hátgerincemet. December 20-án gipszbe tették. A súlya 13 kilogramm volt. A röntgenfelvételek kimutatták, hogy a dr. prof. Ottó Vlach által végzett operáció jól sikerült. A tolmács dr. Tóth László volt.

Hét hónapig volt gipszben a gerincem. Bár többször kimentem az edzésre,

és nagynéha, térképpel a kezemben sétálhattam is az erdőben, irigykedve néztem a többieket.

Végre 1984 júliusában levették rólam a gipszet. Azzal engedtek el a kórházból, hogy ha óvatosan is, de elkezdhetem az edzéseket.

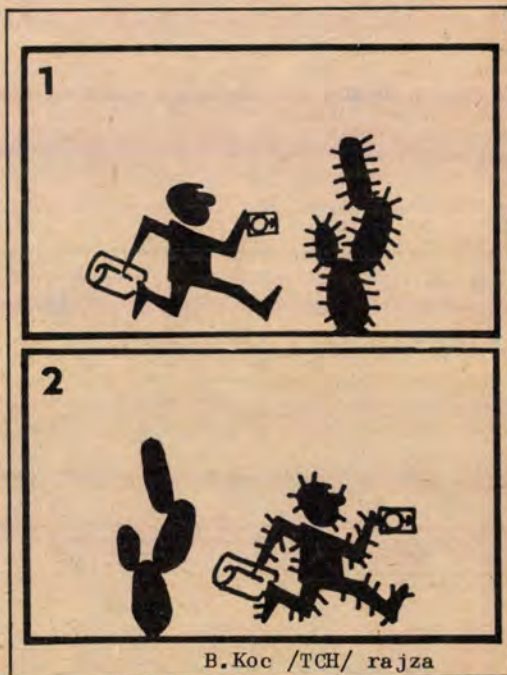
A merevítőt még nem vették ki a hátamból. De, egy vagy két év múlva sor kerül erre is.

Nem keseredtem el. Mindig arra gondolok, hogy másokkal is történtek már ilyen, vagy ennél még súlyosabb balesetek. Úgy érzem, nem tudom abbahagyni ezt a sportágat. Kimondhatatlanul kellemes érzés fog el futás közben. Hisz az erdő mindig szép és mindig más. Más napsütésben és más akkor, amikor felhős az ég. Futottam már esőben, viharban, hófúvásban. Mindig más arcát mutatta az erdő. Ezt az érzést csak az érzi és az érti, akinek már része volt benne.

Valamikor a hetvenes években a Népszabadságban jelent meg egy cikk Monspart Saroltáról. Azt nyilatkozta: "Amilyen örült kényszer, vagy kényszerű örület van ebben a sportban. De nagyon jó."

Én is ezt érzem!

Révész Erzsébet
Szatmárnémeti
Satu Mare

KUBAI MOZAIK

A kanadai Gander érintésével csaknem 12 órás repülőút után érkezünk meg, szeptember 11-én a kubai fővárosba.

Háromórás buszozás után Pinar del Rióban szállásoltak el bennünket. Egy luxusszállóban laktunk /légkondicionálás, úszómedence, jó ételek, külön buszok, rendőri kíséret/. Kb. tizezres kisváros. Egyemeletes tornácok házak, pálmák. Vidám emberek. A hőmérséklet 30-38 °C, a páratartalom 82 %-os.

A reggeli program úszás és futás volt. 12-én reggel már úgy éreztük, hogy akklimatizálódunk. Délelőtt sétáltunk a városban, délután egy katonaiskolában részt vettünk az ünnepélyes megnyitón. A Baráti Hadseregek III. tájékozdási futó bajnokságán a szovjet, a lengyel, a bolgár, az NDK-beli, a magyar és a kubai katonaválogatott /három csapattal/ indult. Volt minden: diszemplvény, bevonulás, fogadás, zászlóbevitel, műsor, beszéd stb.

Este a kubai szövetség emberei "bombáztak" bennünket kérdéseikkel:

- mit csinálunk a technikai edzéseken
- hogy fejlesztjük a versenyzők memorizáló képességét
- Magyarországon hogy készülnek a térképek.

Elmondják, hogy Kubában a Topográfiai Intézet szakemberei készítik elő a térképeket, majd csoportosan járják be a terepeket és közösen helyesbítnek. Ez egy hónapot vesz igénybe, sokallják. A térkép ezután kb. két hónap múlva jelenik meg /ezt is sokallják /.

Első edzésünk 13 án délelőtt volt. Első meglepetés, hogy a rajt a cél az út tulsó oldalára van rajzolva. Az első pontnál látszik, hogy mi várható metsződéspontoknál / a bója kör alakú hátsó, a szűrőbelyegző plexiből hajlítva/. A második pont 250 méterrel odább egy másik jelleghatár sarkon. A tapasztalataink szerint az utakat a patakokon nem mindig viszik át /a jelölésben/. A patakokon viszont csak ezeknek az utaknak a folytatásában lehet átkelni. Másutt ott a félelmetes dzsungel, ahol nádvággókés kellene. A harmadik pont a patakok találkozásánál van. Szokatlan dolog a patakmederben futni. További tapasztalat: az ábrázolt domborzat jó, de a metszések, hajlatok, kis orrok hiányoznak. A sűrűbe a javítók nem mentek be, az egyféleképpen jelölt út a valóságban lehet ösvény, szekérút, dózerút, sőt néhol eltűnik az út. A talaj homokos, köves. A sziklákat nem jelölik. A növényzet: szavanna, palma, fe-

nyő és sűrű trópusi bokrok. Az ösvények bejáratai csaknem megtalálhatatlanok.

Délután látogatás egy szuper-iskolában: bennlakás, laboratóriumok, szaktantermek, uszoda, színház, mozi, könyvtár, szakkörök, egyenruha, négy menü, modern épületek.

Találkozunk a magyar csapat patrónusaival a megyei nőszövetség és a nyomda kollektívájával. Ott vannak a versenyeken, szurkolnak értünk, tőlük kapjuk a különböző ajándékokat, és a végén együtt örülünk a helyezesünknek.

Este úszás, másnap ugyanazon a terepen edzés, de a nagy meleg miatt könnyített futással. A technikai értekezleten meglehetősen kategórikusak. Csak egy kört sorsoltak. Próbáltam rábeszélni őket a többszörös sorsolásra, de még csak nem is értették, hogy mit akarnak. / 1. Bulgária, 2. Szovjetunió, 3. NDK, 4. Lengyelország, 5. Magyarország, 6. Kuba "A", 7. Kuba "B", 8. Kuba "C". A váltóban két nemzetközi csapat indult a többivel egyidőben. Ezt is furcsállottam, de ebben sem engedtek. A tavalyi jogtalan óvást hozva fel példának egy érdekes újítást vezettek be: aki óv, de nincs igaza /légyen az egyéni versenyző vagy váltó tagja/ + 5 percet kap az idejéhez... Megpróbáltam meg tudni, hogy Farsta vagy Mortala rendszerű lesz-e a verseny, de ezt nem tudták egyértelműen megmondani. /Később kiderült, hogy 3 variációja Farsta./

Az egyéni verseny 14-én volt, 1.5 kilométerre az edzőtereptől, az út másik oldalán. Mindenkit a rajtba vittek, a célban sátrakat állítottak fel a csapatoknak. A pálya 14.5 km hosszú. Szerencsére fúj a szél és felhős az idő. 4 rádiós pont: 6, 11, 16, 22.

Indítás 3 percenként, pisztollyal. Elektronikus időmérés. A versenybíróknál különböző típusú rádiótelefon. Az eredményjelzés az átfutásokból krétával, nem megbízhatóan.

A rajtban meglepetés a nagy térkép. Az első pont látható. A szovjetek mind irányba mennek, a kubaiak tévelyegnek. Végig "fair" volt a verseny, a helyiek sem élveztek semmiféle előnyt. A meleg ugyanúgy sujtotta őket, a hosszú pályáról nem is beszélve.

Az első két rádiós ellenőrző ponton Nagy Robi és Lantos jó idővel halad át. Utóbbi a 16. ponton a második legjobb idővel rendelkezik. Ezután nagy-nagy várakozás. Mindenki jön, csak magyar nem.

Egyéni verseny: 1. Djambazov /BUL/ 1:51.37, 2. Novozsilov /SOV/ 2:04.58, 3. Zorin /SOV/ 2:10.14, 4. Szojnyikov /SOV/ 2:12:36, 5. Peilans /SOV/ 2:15:12, 6. Kivlenieks /SOV/ 2:17.52, 7. Lantos /HUN/ 2:18:59... 11. Nagy R. /HUN/ 2:29.28... 13. Szieberth /HUN/ 2:38:29... 16. Nagy Márton /HUN/ 2:42.47... 31. Földesi /HUN/ 4:03.48... Tóth K. /HUN/ disq.

A befutás utáni helyzet: Nagy Robi összeesik; Tóth Karsai hibapontos, de szelütött módjára hajtogatja, hogy "Főnök, mind megvolt"; Nagy Márton teljesen kifutva; Szieberth láthatóan "elveszett" a pálya közben; Lantos kimerülve egy fa tövében hajtogatja: "hosszú volt a pálya".

Végignézzem a csapaton, egy kicsit elszomorodtam. Hiányolták a térképről a terepen meglévő metsződések, az utakat, sérelmezték, hogy sokat kellett úszni a patakokban. Délután úsztunk, pihentünk. Este beszélgettünk. Megpróbáltam lelket önteni a csapatba. Elhittettem a fiúkkal, hogy rövidebb pályán a szovjetek is megverhetők, hisz technikailag, nem jobbák, csak fizikailag. S ha hibáznak, elkapathatók. Arra is felhívtam a figyelmüket, hogy a Magyar Néphadsereg válogatottjaként a nemzeti színekért is küzdünk.

Csak egy probléma volt: senki sem akart befutni. De aztán kihirdettem a csapatot: Lantos, Szieberth, Nagy M., Nagy R.

Az volt az elgondolás, hogy Lantos tartja a szovjeteket, vagy esetleg előnyt hoz, de mindenképpen jó pozícióban. Szieberth indult a számára talán legkedvezőtlenebb helyen. Nagy Marcival elhittettem, hogy elbírná a terhelést, /nagyon bíztam benne/, Nagy Robinak pedig megmondtam, hogy őt tartom a legalkalmasabbnak arra, hogy küzdjön, ha utol kell érni valakit, vagy előzni kell a befutóban.

Szeptember 15-én volt a váltóverseny. Az első váltásnál a szovjetek után 50 másodperccel megérkezett Lantos. A bolgárok lemaradtak, a lengyelek mögöttünk. II. váltás: A szovjetek változatlanul elsők, Szieberth 8.5 percet rátesz, a németek - nagy meglepetésre - feljönnek a harmadik helyre, a lengyelek lemaradnak. III. váltás: Nagy Marci nagyszerű idővel hozza a csapatot a második helyen, az NDK-beli 80 másodperccel mögöttünk váltanak. Befutó: Hatalmas izgalom közepette először a szovjetek érkeznek. Aztán szünet. Majd feltűnik Nagy Robi. Örömujjongásba törünk ki. A németek a harmadik helyben bíznak, a lengyelek a körmüket rágják idegességükben. Aztán bemondják a befutóponton áthaladókat: német, majd lengyel. Ujjonganak az NDK-beli - aztán feltűnik a célegye-

nesben a lengyel versenyző. Honfitársaik indiántáncot járnak. 3. Lengyelország. Az edzőjük sírvafakad. 4. NDK. Még így is meglepetés. 5. Bulgária. Az egyéni győztes majdnem ráfutott a lengyel, NDK-s váltóra.

Látványos, színvonalas, nagy verseny volt. Öröm a magyar csapatban. Ujra mosoly az arcokon. Jó vetélytársakat sikerült magunk mögé utasítani. Aztán jöttek a találgatások: lehetünk volna elsők is, ha...

Ünnepélyes eredményhirdetés Vinales főterén. Utána közös szambázás. Hazafelé a csodálatos Vinales-völgy megtekintése: hatalmas sziklák pálmákkal benöve, a távolban eltöredezett hegyek és buja növényzet. Este a Romayor Cobaretben ünnepi vacsora: languszt, rizses bab, kubai rum... Jelvény- és térkép csere-bere.

A versenyről kialakult egyöntetű vélemény:

- nagyszerű topogeodéziai munka
- kiváló asztali értékelés
- hiányos a metsződések ábrázolása
- az utakat nem egyfajta jelzéssel kellett volna ábrázolni
- hiányos az időlegesen megtelt patakok ábrázolása
- nagyon hiányzik a sziklák ábrázolása

Látszik az, hogy a kubaiaknak még nincsenek tájfutásban jártas térképjavítói. A jó alaptérképek "tájfutósítása" még több rutint kíván.

Szeptember 16-án kirándultunk a tengerparton fekvő Baile-be. Fürödtünk, kagylókat gyűjtöttünk. Másnap reggel Havannába mentünk. Részt vettünk a magyar katonai attasé fogadásán és egy városnéző sétán. Voltunk a Capitoliumban, a kikötőben. Ittunk egy mohitót /rumos koktélt/ Hemingway kocsmájában, megnéztük az óvárost. Aztán irány a repülőtér, indulás Moszkván keresztül haza.

A váltóverseny végeredménye: 1. Szovjetunió /Novozsilov 47:18; Szojnyikov 43:54; Peilans 45:33, Zorin 43:15/ 3:00.20, 2. Magyarország /Lantos 48:15; Szieberth 52:51, Nagy M. 45:52; Nagy R. 45:40/ 3:12.38, 3. Lengyelország 3:24.08, 4. NDK 3:24.18, 5. Bulgária 3:28.21, 6. Kuba "A" 4:58.59.

Köstendorf/Tannberg

Region Mattsee Wallersee Obertrumersee
im salzburger Flachgau

Maßstab 1 : 15000

Äquidistanz 5 m

Stand September 1984

Geländeaufnahme und Zeichnung
Helmut Fiefla 7222 Rohrbach/Bgd
Aufnahmeoffenes Gelände Leo Tonka
Basis-Luftbilder u. fotogrammetrische
Auswertung Dipl. Ing. Alexander Lingat
Altenmarkterstr. 64/30 Leibnitz Strik
Herausgeber Heeresvermessungsamt Salzburg
Sektion Orientierungslauf
Bezugskarte: Leo Tonka 5071 Wals
Postfach 579
Kartenkonsulent Hans Pucher 4080 Fied
Deklination berücksichtigt Karte nach
magnetisch Nord ausgerichtet

HSV-Salzburg

geprüfte
österreichische
OL-Karte

Derzeitige Orientierungswettbewerbe
in Salzburg
Kategorie ÖÖF Group
Teilnehmende
Bis jeweils am Tag
Köstendorf/Tannberg

Schutten
 Höhenkuzen
 Hugelkern-Rücken
 Scher-Kern-Denke-Loch
 uneben-Profil
 steile Böschung
 Höhenweg-Wandstraße
 uneben-profil-Locherfeld
 uneben-profil-Felswand
 passierbarer Fels
 Stein, Holz

- Waldstock-Waldstock
- Waldstock-Siedlungsgebiet
- Quell-Drainage
- Sundföhneffekt
- Sundföhneffekt
- offenes, rauhes Gelände
- Kahrschlag-Aufstellung
- Behinderung nicht durch
- durchkämpfbar
- unertlich, leicht stark
- Einsparung, Obstbaum
- Reibkorn
- bei Vegetation
- Schmal, breite Schneise
- Mauer, Mauer
- Mauer, Mauer
- passierbarer
- passierbarer
- Hochzeit, Gießschüssel
- Gießschüssel
- besonders, Kiefer, Obst
- Wegmark, Kiefer

Nappali egyéni OB - a „sógoroknál”

Nyugati szomszédaink három héttel korábban rendezték idei nappali egyéni bajnokságukat mint mi.

Úgy gondoltam, hogy ez a kemény erőpróba megfelelő felkészülés lesz a hazai egyéni OB-ra. Ezért döntöttem úgy a meghíváskor, hogy részt veszek rajta.

A verseny Köstendorf térségében, ebben a Salzburgtól mintegy 30 km-re fekvő idilli kis falucska térségében volt. A jó hangulatot még az sem tudta elrontani, hogy a verseny napján egyetlen percre sem állt el az eső.

Az elit-pálya 13 km hosszú volt 25 ellenőrzőponttal és 420 m szinttel. Ez már önmagában óvatosságra intett, hát még amikor megláttam a svájci VB térképére emlékeztető térképet.

A szép alpesi tájat közepes úthálózat jellemezte sok metsződéssel. Ezek zöme mély- és az állandó esők miatt igencsak fogós volt. Ráadásul Alwinger /nevét, gondolom jól ismerik a magyar ifik/ azzal "biztatott", hogy nagy lesz az aljnövényszet.

Ezért alaposan beöltöztem: lábszárvédőn kívül két bozót alsót is felvettem. Nem kellett volna. Persze Alwinger nem tudhatta, hogy a versenyrendezők idehaza gyakran meglepnek bennünket u.n. "ki a bozótból, be a bozótba" típusú versenyekkel. Így nekünk az ilyesmi relatív dolog.

A rajtba menet mellettem fut el az osztrák válogatott svájci edzője. Ujdon-sült bécsi barátom elmeséli, hogy ő is kap edzésanyagokat tőle.

A mintegy huszós elit-mezőny végén rajtölök. Van "A" kategória is, de ez az itthoni "B"-nek felel meg. Mivel az itthoni OB-n még az osztrák elitnél is nehezebb pálya várható, így vállalom a "gyürődést". Igazam lett-e, mert enélkül már a Vidék-bajnokságon elhasaltam volna, vagy az segített rajtam, aki ellopta a nyolcas bóját?/

Fizikailag még nem vagyok ráhangolódva az alpesi terepekre, ezért technikailag próbálok ügyeskedni, hogy minél kevesebbet rontsak.

A rajt után biztonsági megoldást választok, de még így is fél percet ráteszek az 1-re. A fű és a moha kellemes, de hiába indulok hátul, nincs előnyöm: abban az esőben nem marad rajta nyom.

Ösztönösen lassan megyek az átmene-tekben. Érzem, hogy az átlag-magyar számára ez túl technikás terep. Így viszont szépen jönnek a pontok. A 7.-nél akadok meg először, pedig frissítópont következ-ne. Így egy percet "otthagytok". Talán az

az zavart meg, hogy a hazai versenyeken még meglehetősen kevés az ellenőrző-pont.

A pálya felénél már élvezem a versenyzést. Ennek talán az az oka, hogy az előttem indulókra nem tudok ráfutni, más kategóriák versenyzői pedig már nincsenek kinn az erdőben. Ennek csak a "dugott" pontoknál érzem hátrányát egy kicsit. De mivel nincs aki megzavarjon, egy percnél többet még ilyen pontokra sem teszek.

A második frissítő pontról - kis mocsár közepére helyezték - alig tudtam kijönni. A térképeket fólia nélkül kaptuk, ha valakié elázott, az itt kicserélhette. A térkép anyagáról csak annyit, nem volt szükség cseréjére...

A 21. pontnál térképhiba van. Mivel a rajtban nem tudtam mindent pontosan lefordítani, így meg is "ettem". A pont a helyen van, csak az út nem stimmel. A bozót 3 percet "fog" rajtam. A gyűjtőpontra menet nagyot kerülök /2 perc/, ráadásul nem mertem átmenni a telkeken sem /az osztrákok átmentek, de ezt akkor még nem tudhattam/.

Hosszú befutó, üdezőld réten. A cél egy labdarugópálya.

Úgy érzem fizikailag sok bennem maradt, de technikailag a maximumot hoztam ki magamból, abban bízek, hogy néhány embert megelőztem.

A rendezés tip-top: az eredmények már mind kifüggesztve. Nincsenek gyenge eredmények, kb. 18. lehetek.

Arbter győzött. Tudom, hogy kitűnő versenyző, de ezen a terepen, ilyen talajon 94 percet futni, az nem mindennapi eredmény. A második a "jó, öreg" Gittmayer, a harmadik pedig a fiatal Kradischnig. A középmezőny jóval 100 percen kívül van. Bejött a papírforma, ugyanis nekem a verseny előtt ezt a sorrendet jósolták.

Nem vagyok elégedetlen magammal, úgy érzem, hogy a körülményekhez képest jól helytálltam, csak az bosszant, hogy Schimeck, akit a Bakony Kupán nemcsak hogy befogtam, de még két percet rá is vertem, most 15 perccel megvert, 12. lett, és ráadásul még elégedetlen is önmagával.

Döntök.

Most már csak azért is eljövök 1985 júliusában, a Linz mellett megrendezésre kerülő Duna Kupára, sőt megpróbálok egy egész buszra való csapatot is szervezni. Akit érdekel a dolog az alábbi címen érhet el:

Szokol István
4400 Nyíregyháza, Korányi u. 48

NYÚJTÓ- ÉS FESZÍTŐ GYAKORLATOK TÁJFUTÓKNAK

1. A lábszár hajlító izmai

Lábikra + gázló izom /m. gastrocnemius + m. soleus/, hátulsó sipesonti izom /m. tibialis posterior/, hosszú ujjhajlító izom /m. flexor digitorum longus/, hosszú öregujj izom /m. hallucis longus/.

Feladatuk: az ujjak és az egész lábfej hajlítása.

A. Feszítés

Állj a legmagasabb lábujjhegyre és tartsd ki 20-30 mp.-ig. Elől lehet támaszkodni, de jobb felül, például ajtógerendán. /1. ábra/

1. ábra

2. ábra

B. Nyújtás

Párhuzamos lábfejjel dőlés előre, falnak vagy más támasznak olyan mélyen, hogy érezhető legyen a feszülés a vádliban. A sarok maradjon a talajon. 20-30 mp.-ig kitartani. /2. ábra/

2. A lábszár hajlító izmai

Lábikra izom /m. gastrocnemius/, gázló izom /m. soleus/, hátulsó sipesonti izom /m. tibialis posterior/ és talpi izom /m. plantaris/.

Feladatuk: A sarokcsont gumójának emelése és ezáltal a lábfej hajlítása. Rögzített lábfej esetén a lábszárát hátra huzza.

A. Feszítés

Keress támaszt vállmagasságban, lépj 60-70 centit hátra, majd a tested vidd egy kicsit előre, hogy feszülést érezz a vádliban. Ebben a tartásban kell a talpat lefelé nyomni, 20-30 mp.-ig. /3. sz. ábra/

3. ábra

4. ábra

B.Nyujtás

Vidd a törzsed nagyon előre és nyújtsd a hátsó lábad.Sarok a földön marad, mintegy 20-30 másodpercig. /4. ábra/.

3.A lábszár hajlító izmai

Lábikra izom /m.triceps surae/,hátulsó sípcsonti izom /m.tibialis posterior/hosszú ujjhajlító izom /m.flexor digitorum longus/ és hosszú öregujj hajlító izom /m.flexor hallucis longus/

Feladatuk:A lábujjak és az egész lábfej hajlítása,közelítése.

A. Feszítés

Feszítsd a lábfej felfelé feszítő izmát,úgy,hogy valaki - 20-30 mp.-ig húzza a lábfejet lefelé. /5. ábra/

5. ábra

B.Nyujtás

Passzív nyújtó gyakorlat.Ülj 20-30 másodpercig úgy a sarkadra, hogy lábujjad a padlón legyen./6.ábra/

6. ábra

4.Elülső combizomzat

Négyfejű combizom /m.quadriceps femoris/, csípőhorpasz izom /m. iliopsoas/

Feladatuk:Rögzített törzs esetén hajlítják a csípőizületet.Ezekkel történik a lábszár erőteljes feszítése és ezek a járás legfontosabb izmai.

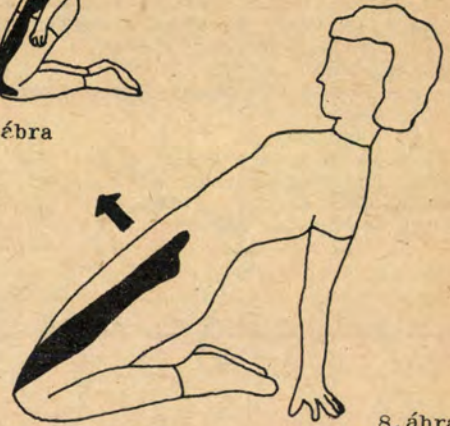
A.Feszítés

Térdeljünk lefeszített lábfejjel úgy, hogy a vállakat hátrafeszítjük.Ebben a

testhelyzetben a törzset hátradöntjük, míg a combizom ellen tud tartani./20-30 mp.-ig/ /7.ábra/

7.ébra

8. ábra

B.Nyujtás.

Térdelő helyzetben támasz a talajon hátul.A csípőt addig emeljük elől, míg meg nem feszül a combizom.Mintegy 20-30 mp.-ig. /8. ábra/

5.Hátulsó combizomzat.

Kétféjű combizom /m. biceps femoris/, félínas izom /m.semitendinosus/,félhártyás izom /m.semimembranosus/

Feladatuk:A lábszár hajlítása, a lábszár hajlított állapotban ki- és befelé történő forgatása.Rögzített helyzetben a csípőizület és a törzs rögzítése.

A.Feszítés

Gátüléshez hasonló térdelő helyzetben az elől nyújtott láb sarkát nyomjuk bele a talajba. /20-30 mp.-ig/ Támaszkodni szabad./9.ábra/

9. ábra

B. Nyújtás
Térdelve az előre nyújtott lábra hajolni, lehetőleg egyenes háttal. 20-30 mp. /10. ábra/

10. ábra

B. Nyújtás
Vegyünk fel maximálisan széles terpeszt és tartjuk ki 20-30 mp.-ig. /12. ábra/

7. Combközelítő izmok

Hosszú és rövid combközelítő izom /m. adductor longus és brevis/, nagy combközelítő izom /m. adductor magnus/, karsú izom /m. gracilis/, fésű izom /m. pectineus/

Feladatuk: A combok egymáshoz közelítése a test középvonaláig és azon túl is. Rögzített combcsont esetén a medence ellenkező oldalra hajlítása és fordítása.

A. Feszítés

A feltámasztott láb sarkát nyomd lefelé. A támasztó láb valamint törzs egyenes és előre néz. A belső kézzel bármiben, például egy szék támlájában lehet kapaszkodni a 20-30 mp.-s gyakorlat során. Mindig a merevebb lábbal kezdjük a gyakorlatot, azzal amelyik nem emelkedik elég magasra. /13. ábra/

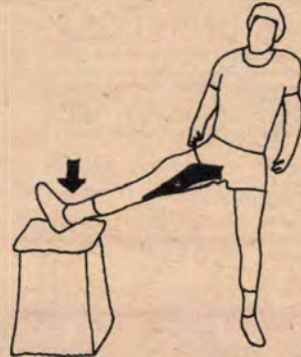
6. A combközelítő izmok

Hosszú és rövid combközelítő izom /m. adductor longus és brevis/, nagy combközelítő izom /m. adductor magnus/, karsú izom /m. gracilis/, és fésű izom /m. pectineus/

Feladatuk: A combok egymáshoz közelítése a test középvonaláig és azon túl is. Rögzített combcsont esetén a medence ellenkező oldalra hajlítása és fordítása.

A. Feszítés

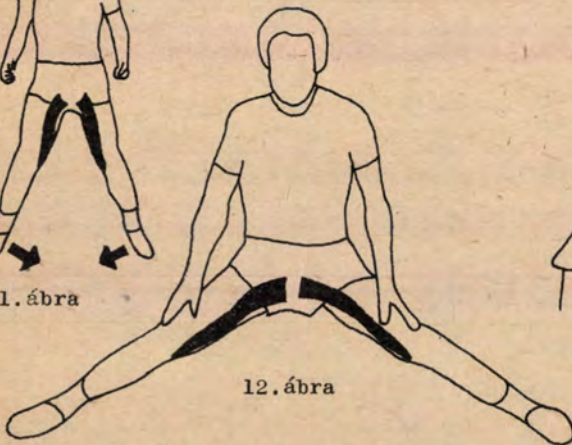
Terpeszben, úgy feszítjük a két combbelső, hogy a belső talpélre támaszkodva feszítünk befelé és lefelé. A 20-30 mp.-ig tartó gyakorlat közben lehet támaszkodni. /11. ábra/

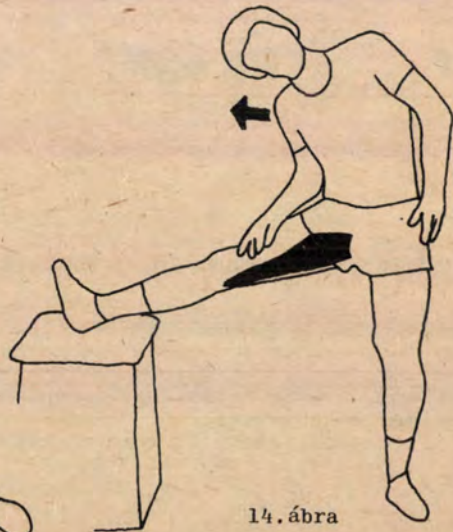
13. ábra

11. ábra

12. ábra

14. ábra

B. Nyújtás

Óvatosan hajolj a feltámasztott láb fölé és tartsd ki 20-30 mp.-ig. Növelhető a nyújtás, ha az álló láb térdét hajlítva lejjebb megyünk. /14. ábra/

8. A combközéltő izmok

Hosszú és rövid combközéltő izom /m. adduktor longus és brevis/, nagy combközéltő izom /m. adduktor magnus/, karcsú izom /m. gracilis/, fesű izom /m. pectineus/.

Feladatuk: A combok egymáshoz közelítése a test középvonaláig és azon túl is. Rögzített combcsont esetén a medence ellenkező oldalra hajlítása és fordítása.

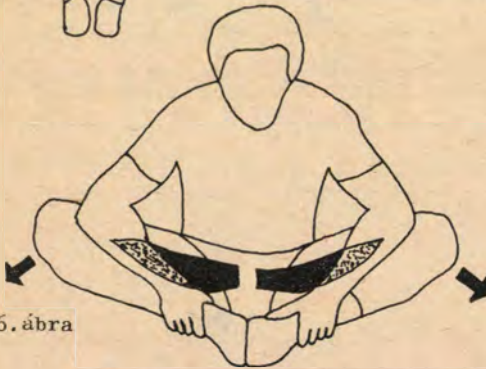
"Szabóizom" nyújtás.

A. Feszítés

Behajlított térdekkel leülünk és a térdeket egy labdával, vagy az alkarokkal kitámasztjuk. A térdeket befelé nyomjuk, mintegy 20-30 mp.-ig. /15. ábra/

15. ábra

16. ábra

B. Nyújtás

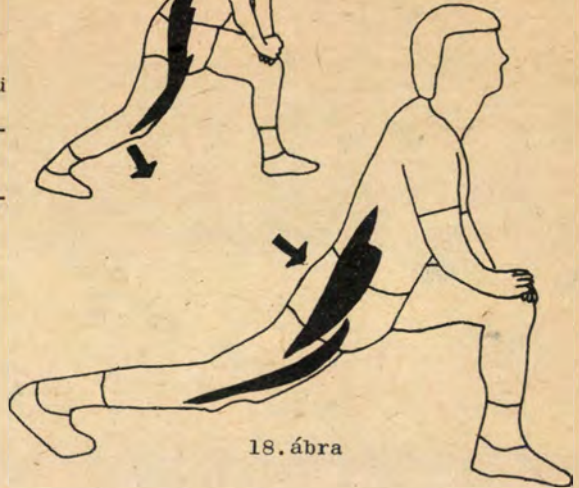
Ülésben, felhúzott lábakkal, bokafogásban feszítjük szét a térdeket egészen a szélső helyzetig. Felsőtest kissé előredől. /16. ábra/

9. Belső csípőhajlító izomzat

Nagy horpaszizom /m. psoas major/, csípőizom /m. iliacus/, szabóizom /m. sartorius/, négyfejű izom /m. quadriceps/, közelítő izom /m. adduktor/

Feladatuk. Rögzített törzs esetén hajlítják a csípőizületet. A csípő- és horpaszizom együttesen a comb legerősebb emelő izmát alkotja.

17. ábra

18. ábra

A. Feszítés

Állj hosszú lépésnek megfelelő állásba, úgy, hogy az egyik láb viszonylag erősen hátranyúljon. Egy széken, vagy az elől lévő térden támaszkodj meg kézzel, és nyomd a hátsó lábad, 20-30 mp.-ig teljes erővel a talaj irányába. /17. ábra/

B. Nyújtás

Töljünk hosszú támadcállásba előre a csípőt. Miközben a törzs függőlegesen áll, addig a hátsó láb nyújtva van. Amikor érezzük már a feszülést a csípőben, akkor tartsunk ki 20-30 mp.-ig. A feszülést fokozni lehet azzal, hogy a hátsó térdet letámasztjuk a talajra. Ugy is lehet, hogy a hátsó láb egy tornapadon vagy egy alacsony széken van feltámasztva. A gyakorlat végrehajtása közben kézzel támaszkodhatunk. /18. ábra/

10. Hasizmok

Egyenes hasizom /m. rectus abdominis/, külső és belső ferde hasizom /m. obliquus externus és internus abdominis/, kis- és nagy horpaszizom /m. psoas major és minor/

Feladatuk: Rögzített medence esetén a törzs, rögzített mellkas esetén a mellkas hajlítása. A törzsnek saját oldala felé hajlítása és forgatása. Fontos szerepe van a hasprés fenntartásában és fokozásában.

A Feszítés

Lebegülésben /kb. 30 fokos szögben/ kitarítani 20-30 mp.-ig. A kezeket le szabad tenni a combokra. /19. ábra/

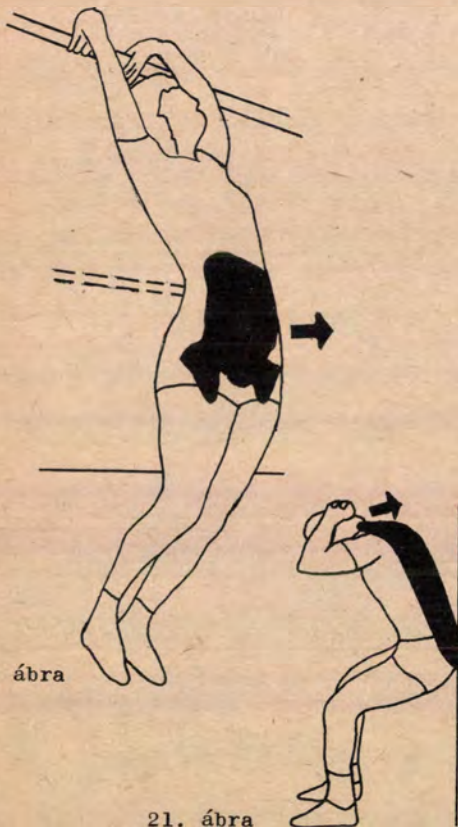

19. ábra

B.Nyújtás

Keressünk hátul egy megfelelő magasságú támaszt. Olyat amelynél kapaszkodni és homorítani lehet. 20-30 mp.-ig végezzük a gyakorlatot. /20. ábra/

20. ábra

21. ábra

11. Mély hátizomzat

Mm. erectores spinae = m. iliocostalis cervicis, thoracis és lumborum + m. longissimus cervicis, thoracis és capitis + m. semispinalis capitis.

Mm. interspinales, m. spinalis.
Feladatuk: Összehúzódás esetén a gerincoszlop kiegyenesítése, továbbfokozva: hátrafelé hajlítása.

A. Feszítés

Falnak támasztott csípővel, rogyasz-

tott térdekkel, előregörbített háttal végezzük a gyakorlatot. Kézrel a tarkón ellentartunk a hátnak, amit felfelé kell feszíteni. /21. ábra/

B. Nyújtás.

Görbítsük hátunkat maximálisan előre, és 20-30 mp-ig húzzuk kezünkkel fejünket lefelé. /20-30 mp.-ig./ A gyakorlatot a földön ülve is lehet végezni. Ilyenkor a fejet a terpesztett térdek közé kell húzni. /22. ábra/

22. ábra

23. ábra

24. ábra

12. Mellizomzat

Nagy és kis mellizom /M. pectoralis major és minor/, hollócsőr-karizom /m. coracobrachialis/

Feladata: A leeresztett kar előre és a középvonal felé húzása. Rögzített végtag esetén a törzs és a bordák emelése.

A. Feszítés.

Nyújtott karral /kezek mellső középtartásban labdával vagy anélkül/ maximális erővel összenyomni a kezét, 20-30 másodpercig. /23. ábra/

B. Nyújtás.

Karokat felfelé hátra nyújtjuk és megfogunk valamit, például bordásfalat. Páros gyakorlatnál álljunk egymásnak háttal, és a társ húzza a kezét. /24. á./

Fordította: Deseő László

Rajzolta: Kelemen János

sokat visszamondani már nem tudta, ezért azokat ki kellett fizetni az Expressznek./1300 Ft/.A rendező szövetség fontolóra veszi,hogy a fenti klubokat jövőre meghívja-e.

A verseny napján a pályák felvezetése az előző napi felvezetést folytatva rendben megtörtént.A rajt és az eredményhirdetés a tervezett időben volt, és valamennyi kategória győztese tiszteletdíjat kapott.Az esős idő ellenére a várt győztes-idők születtek, pedig a terepen a javítás óta igencsak megnőtt a bozót.Eltévedt,sérült versenyző nem volt.

A verseny befejezése után kellemetlen meglepetés érte a versenybírósgot, a versenyközpont igen siralmas képet mutatott.Egyesek meglepedtek arról, hogy a tapolcai iskolában vendégek voltunk - igen nehezen kaptuk meg - szabályos sárfürdőt csináltak a mellékhelyiségekből.A cipőket a csapba mosták, a sarat a falakra fröcskölték stb.Több ablakot betörték, iskolai szekrényeket törtek fel,ahonnan kiszórták a szemléltető eszközök egy részét.A mágneses szemléltető eszközökből elvitték a mágneset...A férfi öltözőben ellopták egy felnőtt versenyző pénzét.Irattárcáját a verseny után egy szekrény mögé szorítva találta meg,üresen.

A fentieket csak tájékoztatásként közlöm, a kért ki kellett fizetni,de a versenybírósg és a városi tájfutó szövetség a megfelelő következtetéseket levonta,és a jövő évi versenyen ezeknek megfelelően fog eljárni.

Völgyes Lajos
a versenybírósg elnöke

ELLENŐRZŐ BÍRÓI JELENTÉS

Az 1984 augusztus 12-i Herman Ottó rangsoroló emlékversenyre új térkép került kiadásra,amely csak a verseny előtt két héttel készült el.Ez kissé feszessé tette a pályakitűzés és a térképrajzolás

TÁJFUTÁS.A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG lapja.Felelős szerkesztő:Skerletz Iván.Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky E. út 31. II.em.Tel: 327-177.Levelezési cím: Bp. Pf. 614 1374.Terjeszti a Magyar Posta.Előfizethető bármely postahivatalnál,a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál / Bp. V. József nádor tér 1., 1900./ közvetlenül, vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon.Előfizetési díj egy évre:66 Ft.Egyes szám ára 5.40 Ft.Megjelenik havonta.Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI.Népköztársaság útja 6.
Index sz:25-287
Sportpropaganda

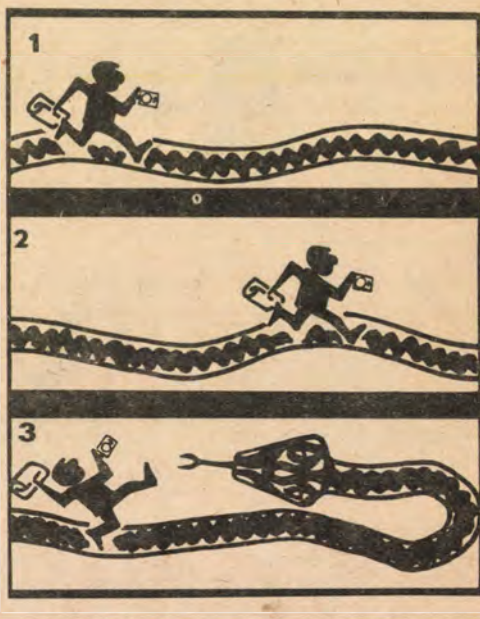
munkáit.A versenyt ketten ellenőriztük, a pontokat terület szerint osztottuk meg.Az ellenőrzés után két pontmegnevezés módosítását javasoltam.A térképet mindkét versenybíró ellenőrizte.

A versenynapon a rajt és a cél időben települt.A versenyen óvás,rendkívüli esemény nem volt.Tudomásom szerint komlyabb sérülés sem történt.A győztes-idők nagyrészt a kívánt győztes-időket hozták.Az előző évekhez képest jóval korábbra hozott eredményhirdetés mindössze 12 percet csúsztott.

Az értékelést nehezítette,hogy a rossz idő miatt egyes versenyzők kartonjai eláztak.Egy-két fő még minüig nem a megfelelő kockába lyukaszt.

Csobádi Ferenc
versenybíró

MEGLEPETÉS

ISSN 0133-4697
TZ 840911

REJTVÉNYES-KIRÁNDULÁS

Sok értékes nyeremény
50.000,- Ft értékben!
Fődíj: Színes televízió!
Rengeteg rejtvény, fejtörő és
játék!
Érdekes cikkek és riportok
a természetjárásról, a túrázásról és
az egészséges életmódról.
Ára: 10,- Ft
Kapható a hírlapárusoknál!

**MÁR
MEGJELENT!**

Szamay György:
1001 kérdés a sportról

„999 kérdés a sportról” c. könyv
átdolgozott bővített kiadása.
Kérdés, felelet formában tartalmazza
mindazokat a legszükségesebb
tudnivalókat, amelyeket
az érdeklődő sportszerető olvasónak
illik tudni.

Ára: 33,- Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat
Terjesztési osztályán:
Bp. VI., Népköztársaság útja 6. és
a könyvesboltokban.

WASEDA UNIV. JAPAN

12

AREA 5,401

- ⑫ G R 3,200m
  - 1 (47) 南の小道の分岐
  - 2 (54) 小道の分岐
  - 3 (38) 南の小道の分岐
  - 4 (78) 道の分岐
  - 5 (76) 土がけ
  - 6 (93) 小凹地 $\phi 2 \times 1m$ 南のふち
  - 7 (W) 小径の交点
- 最終ホストからテーマに沿って 250m

項目	内容
1	南の小道の分岐
2	小道の分岐
3	南の小道の分岐
4	道の分岐
5	土がけ
6	小凹地 $\phi 2 \times 1m$ 南のふち
7	小径の交点

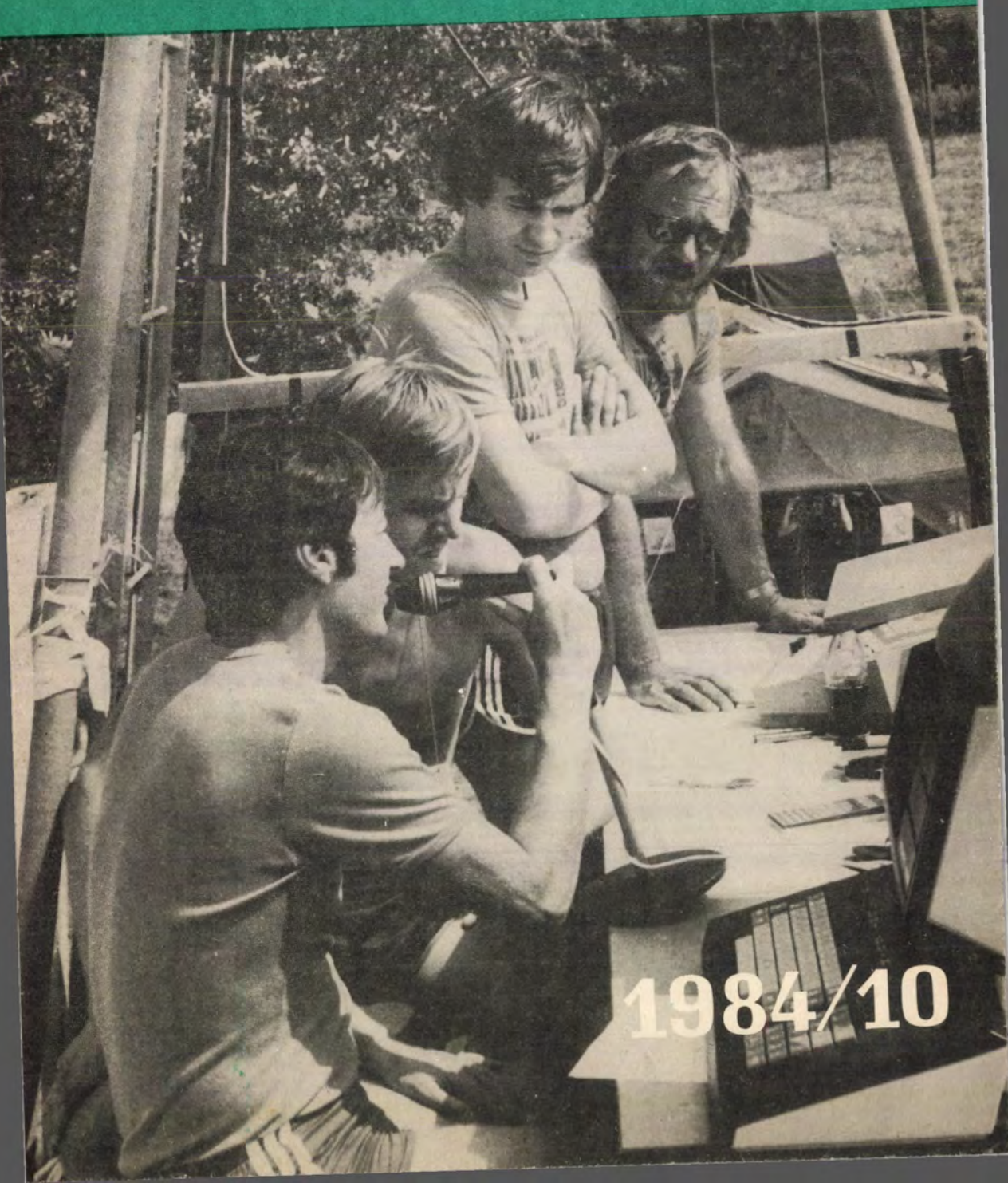
項目	内容
1	南の小道の分岐
2	小道の分岐
3	南の小道の分岐
4	道の分岐
5	土がけ
6	小凹地 $\phi 2 \times 1m$ 南のふち
7	小径の交点

赤根峠

SCALE 1:15,000
CONTOUR INTERVAL 5m

TÁJFUTÁS

1984/10

MÁR
MEG
JUT
!

Nagsikerű könyv az idősebbik Rubik Ernőről, a vitorlázó repülés hazai úttörőjéről.

A könyv bemutatja a magyar repülés fejlődését.

Nemcsak tanulmány és szakirodalom, hanem színesen és olvasmányosan megírt életrajz is a „Szárnyas Rubik” életéről, amely elválaszthatatlan a magyar repülés történetétől.

Ára: 34,— Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési osztályán: Budapest VI., Népköztársaság útja 6., valamint a könyvesboltokban.

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

10. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. ker Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1984 november. Terjeszti: Magyar Posta.

Nemegyszer kapok különböző telefonokat, hogy az egyik tájfutóverseny miért jelent meg a műsorban, vagy hogy egy másiknak miért nincsenek benne az eredményei a Népsportban. A magyarázat egyszerű. Vannak időszakok, amikor a Népsporthoz oly tudósításozón érkezik be, hogy a harmincvalahány sportág legfontosabb eredményeinek közlése komoly gondot jelent.

Tudom, százból kilencvenen azt javasolnák: hagyjuk ki a hirdetéseket... De ezt a kiadóhivatal nem engedi. Drákói rendszabályokat hoztak. Például: csak nagyon indokolt esetben szabad utánpótlásos verseny eredményét a "Fiatalok a küzdőtéren" című szerdai rovaton kívül hozni; hogy a hétvégi sportműsorba csak a jelentősebb versenyek kerülhetnek be. Továbbá: ami nincs a műsorban, arról nem lehet tudósítást közölni. És folytathatnám a sort. Aki megszegi e szabályokat, száz forinttól kezdődő büntetésben részesül. Ez a oka annak, hogy nem kerülhetnek be postán, késve érkező eredmények, és hogy nem jelenhetnek meg a műsorban egészen kis rendezvények. Nagyon megnehezíti a tájfutó műsorok leadását az a tény, hogy a 155.

PARKTÉRKÉPEK JELKULCSÁRÓL

A parktérképek jelkulcsa egyelőre még nem egyéges. Másképp jelölik például a lámpákat a balassagyarmati Palócliget-, a budapesti Városmajor- vagy a szombathelyi Jókai-park térképén. Avagy: ugyanaz a kör a Csillebérci úttörőtábor parktérképén zászlórudat, a Városmajor térképén pedig fát jelent.

Az eddig elkészült parktérképek tapasztalatai alapján az egyik legnagyobb gondot a füves területek ábrázolása jelenti a városrész térképeken /1:2000-4000/. Az egyik variáció a zöld szín. Ez jónak látszik, mivel szemléletessé teszi a gyerekeknek a térképet. Rögtön tudják azonosítani.

De tájfutótérképeken a zöld szín az erdők futatóságának a százalékát jelenti!

A másik variáció, a sárga szín, tájfutó térképen nyílt területet: rétet, legelőt jelöl. Láttam füves részt már rózsaszínnel is jelölni, másutt ez sétautat jelzett.

A végére hagytam a fehér színt, mint a legjobb megoldást. Tájfutó térképeken ez jól futható erdőt jelent, és ez szerintem, teljes mértékben elfogadható a parktérképeken. A környék-térképeken /1:4000-10000/ viszont már célszerű az ilyen területnél visszatérni a sárga színhez, mert ott a füves terület már fontos tájékozdási elem és jellegét tekintve tisztásként fordul elő és jelölése összhangban áll a tájfutótérkép jelkulcsával. A parktérképek füves területén gyakran fák találhatók, melyek elhelyezkedése sokkal több információt nyújt a futónak, mint a terület színe.

Sokkal több variáció merült fel az utak, sétautak jelölésével kapcsolatban. Nem részletezem ezek változatait. Véleményem szerint a környék-térképeken /kis-táj-térképeken/ a tájfutó jelkulcs szerint kell ábrázolni az utakat, míg a városrész-térképeken a szilárd burkolatot szürke színnel, a kavicsos utakat pedig fehér alapon sűrű, szórt pontozással jelölném, az utak konturvonalainak ábrázolásával. A parkokban található földutaknak csak a konturvonalait rajzolnám meg, illetve a tájfutó-jelkulcs szerinti ösvény jelölést alkalmaznám.

Néhány helyen láttam, hogy a fákat fekete nullkörrel jelölik. A fekete szín már előre sejteti, hogy az egy épített tereptárgy lesz. Hát nem az. Nagyon helynek tartom a zöld nullkörrel való 155. oldal

A SPORTÁG FEJLESZ- TÉSI TERVÉNEK, HELYZE- TÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Az adott időszak a sportág és a szövetség életében lényegileg más, mint bármely korábbi vagy majdan bekövetkező tervidőszak, mivel e másfél évtized első napja a szövetség megalakulásának időpontja, az utolsó napok pedig a jövő formálásának nem kevés bizonytalansággal járó, gondokkal terhes, de az eddig elért eredmények, sikerek újabb nagyformátumú terveket kikövetelző előkészítésének-önvizsgálatot is kívánó-gyorsan elrohanó órái. E tizenöt év dicsőségeinek és kudarcainak elemzése szükséges, de történelmietlen lenne a kívánság, hogy teljes értékű, valóban reális megítélést alakítsunk ki, mivel itt valóban történelmi távlat lenne szükséges, mert azt a jelen torzító nézőpontjából is meg lehet állapítani: sportági történelmünk kiemelkedő korszakát zárjuk le. Ez persze nem mentesít, sőt éppen kötelez az újabb irányok kijelölésére még akkor is, ha éppúgy, mint korábban, bizonyosan rejtnek elérhetetlen célokat a vágyak vezérelte tervek. E visszatekintésnek csak úgy van értelme, ha a megállapítások kiindulásul szolgálnak a további tervezéshez, s ugyanakkor szem előtt tartva, hogy az átélt sportági események, jelenségek ugyanúgy már többet nem fognak megismétlődni, még akkor sem, ha a legjobbat akarjuk másolni. Ugyanakkor értelemmel felszínre lehet hozni az egykor elvetélt - talán korát megelőző - terveket, a mostani, egyértelműen más társadalmi és gazdasági közegben már valóságalappal bírhatnak. A szakmai koncepciók funkcionálisan függenek össze a sportág minden más tervével, s ezért az előbbi leválasztása nem ad reális képet.

A következőkben az egykori tervek egyértelműen kitapintható vezérfonalaként a sportág jelentősebb összetevőinek, nehézségeinek csomóit, elágazásait veszem sorra.

Érdekes, de jellemző módon szövetségünk elnökségének 1970. március 16-án keltezett, 1971-1975-re szóló fejlesztési terve volt az egyik alapanyag, aminek megállapításai jórészt helyesnek bizonyultak.

1. A SPORTÁG KÖRNYEZETE

A környezettel szót a legtágabban értel-

mezve, megállapítható, hogy az a tájfutás sportágra nézve összességében kedvező volt és jelenleg is az. Ha nem így volna, akkor a fejlődés nem lett volna ilyen - az időszak elején különösen - dinamikus. A különböző környezeti szférák természetesen más-ként hatottak éppenséggel hátráltatták is az előretörést, de végül is pozitív tendencia olvasható ki. Mind hosszabb, mind a rövidebb prognózisokban a szövetség a környezeti viszonyokra alapozott, melyek indirektebb, de feltétlenül mélyrehatóbb és tartósabb változásokat eredményeztek, mint más erőltetettebb, konjunkturalis folyamatok. Az alábbiak szolgálnak példázatul e szférára, mely elsősorban társadalmi.

a. Hazánkban a hetvenes évek elején - külföldi példa hatására - kezdődtek a futómozgalmak megszerződési, amiben a sportszövetségek közül először csak mi vettünk részt / A láb mindig kéznél van/ éppen azért, mivel a sportág akkori el nem ismertsége miatt a magyar futókultúra gyengesége a tájfutást sújtotta leginkább. Az akkori elképzelések helyesek voltak, de idővel át kellett engedni - célszerűségéből - a kezdeményezés folytatását pénzügyileg erősebb szervezeteknek. A szövetség ill. a sportág nyitottsága megnyilvánul és a jövőben talán ez az egyik legfontosabb terület: a térképes futás rendkívül különböző formáinak a támogatásában, a lehetőségek megteremtésével. Ez a terület a Hazafias Népfőront-tól az iskolákig terjed. Hatása csak évtizedek távlatában mérhető le.

b. A sportági fejlődés malmára hajtotta a vizet a különböző sportágak, elsősorban az un. szabadidő-sportágak terjedése, népszerűsödése /amiknek kereteiben a tájfutás már nem kuriozum/ és az öntevékeny, önfinanszírozó részben kényszerű - sportolás terjedése. Ez a folyamat azt biztosította, hogy a gazdasági helyzet, pontosabban a sport állami támogatásának csökkenése vagy stagnálása paradox módon nem befolyásolta a sportág önmozgását, netán fejlődését. Ez a jelenleg az utóbbi években még szembeutóbb lett, ami viszont azt jelenti, hogy az egész sportági-gazdasági kérdésekhez másként kell közelíteni és meg kell találni azokat a formákat, melyek ezt a mechanizmust mozgásban tartják. Természetesen ez a folyamat az egész sportmozgalomban lejátszódik, csupán arról van szó, hogy sportágunkban ez élesebben jelentkezik.

c. Iskola- tájékozódás. Már az 1971-1975-ös fejlesztési tervben kiemelt célként van megjelölve az isko-

lakkal való szorosabb kapcsolat, mégpedig nagyon helyesen, stratégiailag a jövőben is követendő: nem a kevés testnevelési óraszám közé terveztük a betörést, hanem más tantárgyakban integrálódva /pl. földrajz, honvédelmi nevelés/. Itt a szövetség múltbeli és jelenlegi tervei szinte tökéletes összhangban vannak egy-egy tantárgy óratervével, többé-kevésbé követjük a tantervi változások bukfenceit is, de ennek ellenére az ez irányú terveink még nem valósultak meg. Mindenesetre több szervvel, intézménnyel tartunk munkakapcsolatot /pl. HM, OFTH, OPI, stb./ amelyek ez irányú segítő tevékenységünket igénylik is, de a haladás nagyon lassú, s ebben elsősorban az oktatás jelenlegi nehézségei, problémái az akadályozó tényezők. Mindenesetre több tantárgy oktatásának változásai most már előnyösebbek, mint a korábbi két évtizedben voltak. A sportág partnerként való elismerése pedig biztató a következő időkre.

d. A honvédelmi ismeretek oktatásába való bekapcsolódáshoz terveinkben több reményt fűztünk, mint amennyi abból megvalósult. A kérdés Janus-arcú, mert míg maga az oktatás /vagy például a hadsereg bajnokság/ csak módjával alkalmazza a sportágat, addig a Magyar Néphadsereg meghatározott felsőbb szervei nagy figyelmet fordítanak a sportágra és igen jelentős mértékben támogatják is azt. E téren örvéndetes például a belügyi szervek tájfunó bajnokságának szervezése. Mindenesetre e területen törtéző jövőbeli térnyerésünk és az iskolai oktatásba való beépülésünk szoros összefüggésben kell, hogy legyen.

Másfél évtized után megállapítható, hogy a sportágat körülölelő társadalmi-gazdasági környezet nem idegenszerű és a hatások nem átmenetiek, hanem hosszantartók. A fenti példák is bizonyítják, holott a középkorúak versenyszerű sportolásáról, a sportidegenforgalom fellendüléséről stb. nem is szóltunk; hogy a sportszakmai tervek fővonalait annak idején helyesen tűztük ki.

2. Az, hogy a sportág a hetvenes években polgárjogot nyert, s most már nemcsak ismert, hanem bizonyos vonzattal elismertek is, abban igen nagy szerepe volt, van és lesz a nemzetközi eredményességnek, az élsportnak. E téren is voltak tervek, célkitűzések, de ha azok egybeestek a megvalósulással, akkor azt inkább a helyes prognosztizálásnak kell köszönni, mintsem a terv pontos végrehajtásának. A kiugró nemzetközi eredmények számszerű előrejelzése hiú ábránd, de a legjobbak /vagy talán helyesebben a

legjobb/ bizonyos időintervallumban való jó szereplése már majdnem tervezhető. Ezekkel a kételyekkel számolva reális terveink voltak. 1970-es évek elején, közepén felzárkóztunk a nemzetközi élmezőnyhöz /Monspart világ bajnoksága, valamint váltók helyezései/, de az az eredményesség - már akkor is tudtuk - törékeny volt, mert valóban széles élvonal nem volt. Az időszak másik eredményességi célkitűzése volt, hogy 1981-re ütőképes váltó alakuljon ki mind a férfiaknál, mind a nőknél. Ez, ha némi késéssel is, de 1985-ra sikerült, s jelenleg a világ középmezőnyének elején foglalunk helyet. A szélesebb élvonal megteremtése továbbra is probléma. Az elmúlt időszakban az egyesületek támogatásával a legjobbak edzőskörülmenyei és versenyzései lehetőségei nagy mértékben javultak, erőteljesebben, mint a hetvenes évek elején, de az eredmények ez idáig nincsenek szinkronban a feltételek javulásával. Ez a feltétel-rendszer javulás persze csak viszonylagos, a sportághoz viszonyított javulás. A nagyobb számú élversenyző kinevelése az utóbbi évek talán egyik legnagyobb gondja, mivel a központi szakvezetés munkájának megtöbbszöröződése sem éri el a kívánt hatást. Ha valahol érezhető a társadalomban fellelhető áldozatvállalás hiánya, akkor ez a terület a sportmozgalomban jórészt egybeesik az élvonal tekintélyes részével. Ez már a jövő gondja, de az az elmúlt időszakban gyökeredzik.

3. A sportág, a magyar tájfunó nemzetközi elismertsége és súlya az eredmények és rendezvényeink megbecsülésével érzékelhető. Annak ellenére, hogy az északi országok és sportpolitikai szempontból őket követően az angolszász országok /néhány/ játszanak vezető szerepet, a szocialista országok megbecsült tagjai az IOF-nek. Sajnálatos, hogy a Szovjetunió és Románia még nem tagja az IOF-nek. Szövetségünk nemzetközi sportpolitikájára nagyfokú, de ugyanakkor gazdaságilag eredményes nyitottság volt és marad is. A szocialista országok közül Románia, Jugoszlávia és Szovjetunió s újabban Lengyelország támogatása, segítése a cél. Mindegyiknél más-más megfontolásból és más céllal, de egységesen ezen országok bekapcsolása a nemzetközi vérkeringésbe főcéllal. Az IOF-ben jelenleg két bizottságban van tagságunk és Monspart Sarolta személyében először van magyar tagja az elnökségnek.

4. Versenyrendezések, események. A sportszakmai munka és eredményesség egyik legfontosabb területe, melynél

a fejlődés azért szembetűnő, mert a tárgyalt időszakot megelőzően elmaradásunk a versenyek szervezése és azon belül a pályák kitűzése, a térképek helyesbítése terén igen nagy volt. A világszínvonal elérése volt a cél, s ez az 1983. évi Világ bajnokságon s az azt megelőző edzőtáborok rendezésénél sikerült is. A világbajnokság megrendezése - az utóhangokat is elemezve - egyértelműen sikeres volt, azonban ez nem jelenti, hogy minden eseményünk világszínvonalú. A sportág jellegéből adódik, hogy a versenyeket több tíz négyzetkilométernyi területen, infrastrukturális háttér nélkül kell megrendezni. Hazánkban a szabadtéri sportesemények rendezése igen ritka, s ebből kifolyólag minden ilyen rendezvény egyszeri erőfeszítést igényel annak minden buktatójával együtt.

5. Sportlétesítmények, sportfelszerelések témakör minden sportág gondjainak szülője. Tájfutásban ez talán összetettebben jelentkezik, sőt biztosan. A gondok eredője, hogy Magyarországon a természeti környezetben zajló sporteseményeknek nincsen jelentős múltja, ingatag a jelene és nagy erőfeszítéseket követel a jövőbeni működésük. Eppen ezért az időszak fontos sportszakmai célkitűzése volt ennek megteremtése sportági kereteken belül, annak minden vonatával /gazdasági is/ együtt. Elsősorban a térképkiadás /s az ezt megelőző és követő tevékenységek/ megszervezése volt a cél, melyet a HM-OTSH Együttműködési megállapodás alapján mind a mai napig jól működő, de szélesebb körben bizonyos értetlenséget kiváltó mechanizmust sikerült kialakítani. A mennyiségi, technikai, gazdasági változások, követelmények a mechanizmus állandó karbantartását igénylik, mely azonban a szövetség hatáskörét bizonyos felfogás szerint meghaladják. A térkép, mint sportlétesítmény és sportszer duáltermészetű, de ennek elismerése - holott bizonyítottamig várat magára, holott ez a késedelem évente százezer forintokat jelenthet. A sportág tevékenységét hátráltató béklyók feloldása azonban elmélyültebb és nyitottabb megközelítést igényel, mint eddig történt. Másodlagos sportszernek számító tárgyak a tájoló, futócipő stb. csak a válogatott és a szélesebb élmezőny számára elérhető nyugati importból. Szocialista beszerzésből csupán tömegsport céljaira alkalmas tájoló létezik. Ilyen jellegű sportszerek, sportfelszerelések gyártását a szövetség többször kezdeményezte, tervezte, de a megvalósulás küszöbére sem érkezett.

6. A tömegsport vagy inkább tömeges sportolás mindig a szövetség céljainak egyike volt. Általában nem is szoktuk külön tárgyalni, mert mesteréges, legalábbis sportágunkban minden erőszakolt szétválasztás, beskatulyázás. Sem versenyek, sem máshol nem különítjük el fogalmilag sem a különböző szinten, változó intenzitással, más-más korcsoportban sportolókat, hanem feltételezzük, mint ahogyan tény is: a kontinuitás van. A tömegesítés és a kiöregedő sportolók kötődése elősegítése céljából ösztönöztük a középkorúak és idősek rendszeres versenyzését, minden más sportágnál korábban megteremtve ennek szervezeti feltételeit. A tájfutás egész mezőnyéről elmondható, hogy fiatalodott, s ma már 9-10 éves korban kezdik a korcsoportjuknak megfelelő szintű versenyzést. E fiatalodás ellenére viszont nem növekedett a versenyzők, a minősített versenyzők létszáma. A növekedés nem jelentős, ami elsősorban nagymérvű fluktuációnak tudható be. 4000-4500 aktív versenyzői létszám ugrásszerű növekedése nem várható, s tekintetben a tervek csak felemásan realizálódtak. A hetvenes évek elejének trendjét vetítettük ki a nyolcvanas évek közepére is. E tömegen belül azonban a versenyalkalmak ill. rajthozállások száma nőtt meg jelentősen, valamint csak becslhető módon lehet megítélni azokat a különböző szervek által rendezett tájfutó eseményeken indulókat, akik semmiféle statisztikában nem szerepelnek.

7. A fejlesztési tervek tükröződnek a bajnoki rendszer, a minősítés, a versenyszabályzat módosulásaiban is, amik természetesen csak fáziskülönbséggel követik vagy előzik a valóságot. Az elmúlt időszakban mintegy 5 versenyszabályzat került kiadásra, melyek mindegyike jelentős változásokot tartalmazott. Ez összhangban volt a sportág egészének megújulásával a nemzetközi követelményekhez való igazodással. A sportágban nem valósultak meg a kívánt szinten a különböző képzési, továbbképzési formák. A szakemberképzés jelentős elmaradásban van jelenleg elsősorban minőségi értelemben. Ennél súlyosabb azonban az egy-egy szakosztályt összefogó vezető személyek hiánya, akinek tájfutásban szintén szakembernek kell lenni. A nyolcvanas évek közepére a sportág egyik, talán legfőbb akadály a sportághoz jól értő menedzser hiánya, ami a legtöbb esetben a tájfutásra szánt eszközök, lehetőségek elmaradásával jár: soha vissza nem térően.

A fentiek, és az itt nem tag- 155.

KISEBB TÁJFUTÓVERSENYEK RENDEZÉSE (Az IOF irányvonala, 1983)

BEVEZETÉS

=====
Ezt a könyvecskét, mint vezérfonalat azoknak a lelkes sportembereknek szánjuk, akik el akarják terjeszteni a tájfutást, mint sportot egy új területen. Feltételezzük, hogy ennek a könyvecskének a felhasználója már korábban megértette sportágunk természetét, valamint azt is feltételezzük, hogy a sportág minimális, alapvető követelményeit /térképek, terepek, pálya-kitűzési képesség, stb./ ki tudja elégiteni. Ezen az alapon reméljük, hogy ez a könyvecske néhány gyakorlati tanácsot adhat arra vonatkozóan, hogyan kell tájfutó versenyeket szervezni. Sportágunk különböző egyéb szempontjaira további információk szerezhetők be az IOF-től, és az IOF egyes tagországainak tájfutó szövetségeitől.

AZ IRÁNYVONAL TEMAKÖRE

=====
Ez a paragrafus körvonalazza azokat a tipikus eseményeket, amelyre ez a könyvecske vonatkozik.

"Kisebb esemény"-en azt értjük, amikor egy egyesületi vagy területi eseményt rendeznek olyan területen, ahol a tájfutás éppen most kezd kifejlődni. A résztvevők száma felmehet egészen 2000-ig a "kezdők" és a "versenyzők" kategóriájában. Előzetes nevezés nem szükséges, azaz a résztvevők megérkezésükkor iratkozhatnak fel és nevezhetnek be az eseményre. Ha más irányvonal vagy követelmény nincs megadva a versenyre, a következő pályahosszakat /a becsült győztesidőben meghatározva/ ajánljuk:

Versenyzők kategóriája:

40 perc /4-6 km/

60 perc /6-8 km/

Kezdők kategóriája:

30 perc /2-3 km/

50 perc /4-5 km/

A megadott távolságok légvonal-távolságok /elkerülve azonban olyan áthatolhatatlan terepformákat, mint pl. a tavak /az ellenőrzőpontok között, "normális" futhatóságot feltételezve erdős területen. Ezek a számok természetesen jelentősen eltérőek is lehetnek több tényező függvényében /az erdő és az aljnövényzet típusa, meredekség, hány pályát kell tervezni, az ellenőrzőpontok száma, a résztvevők tapasztaltsága és edzettsége/. Nagyon fontos tényező - és ez igen gyakran a pályakitűző munkájának nehéz része - a megfelelő

pályahosszúság és pályaneheztség kiválasztása a résztvevők egyes kategóriáiban. Általában: jobb a pályákat inkább a "könnyebb" irány felé elvinni, mint kockáztatni azt, hogy elbátortalanítsuk sportágunk esetleges "katonáit" a pályák túlméretezésével. Ez különösen vonatkozik a kezdők pályáira.

TEREP

=====
Tájfutásra alkalmas, térképpel rendelkező terepet kell találni. A terület előnyösen legyen erdővel borított, jó futhatósággal. A nyílt területek azonban szintén alkalmasak lehetnek nem csupán a kezdőknek, hanem még a tapasztaltabb tájfutóknak is. Parkok területei, sőt, akár még falvak és kertvárosok utcái is nyújthatnak jó lehetőséget sportágunk bevezetéséhez új területeken, különösen, ha ezekről olyan térképek állnak rendelkezésre, amelyek általában jobbakként, mint az erdővel borított területek térképei.

TERKÉP

=====
A tájfutáshoz használt térkép előnyösen legyen 1:10000 és 1:20000 közötti méretarányú, de más méretarányok is alkalmazhatók. Nagyobb fontosságú viszont a térkép pontossága - vagyis a belső tartalma: a tájfutó számára érdekes, jellemző vonások mind legyenek rajta a térképen. Ennek a könyvecskének a terjedelmén kívül esik, hogy irányvonalat adjon arra nézve, hogyan kell tájfutó térképet készíteni, így - sajnos - itt mellőznünk kell ezt a nagyon fontos kérdést. Hadd mondjuk el mégis, hogy a gyenge térképet gyakran ki lehet egyensúlyozni

- berajzolt helyesbítésekkel

- megfelelő pályatervezéssel, amint ezeket a későbbi fejezetekben tárgyaljuk.

TERÜLETHASZNÁLAT

=====
Több országban a terület tulajdonosának engedélyre van szüksége egy tájfutó eseményhez. Különösen a versennyel kapcsolatos olyan területek használatát kell tisztázni, amelyek az emberek nagyobb tömegével és autókkal kapcsolatos.

A terület-tulajdonosok habozhatnak /legalábbis úgy mutatják/, hogy megengedik-e a tájfutóknak a belépést értékes tulajdonukba. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ilyen esetekben

kifizetődik munkát fektetni abba, hogy hosszútávú, jó kapcsolatokat alakítsunk ki, még ha ez azt is jelenti, hogy hosszú tárgyalásokat kell folytatni a terület-tulajdonosokkal és ha szükséges, ezek adminisztratív szerveivel. Ebben a stádiumban fontos, hogy információkat adjunk sportágunkról, szabályairól és a gyakorlati teendőkről, amelyek a terep használatára vonatkoznak. A terület tulajdonosának aggályai a tájfutással kapcsolatban igen gyakran félreértésen és előítéleteken alapszanak, amely eltűnhet, amikor a terület tulajdonosa először találkozik sportágunkkal. Ezért meg kell kísérelni és meg is kell valósítani a személyes kapcsolatokat különösen akkor, amikor a terület használatára először nyújtunk be igényt.

VERSENY-SZINHELY /VERSENYKÖZPONT/

=====

A verseny lebonyolításának helyét jól kell meghatározni. Kisebb eseményekhez az egyetlen valódi követelmény az autóparkoló és /vagy a tömegközlekedés egy rövid sétányi távolságon belül. A további igények egészen nyilvánvalóak lehetnek. Így pl. a versenyszínhely ott legyen elhelyezve, ahol élvezetes családi piknikeket szoktak rendezni, így a résztvevők nagy száma előrelátható. Ne használjunk versenyzőközpontnak vizes mocsarat vagy piszkos útszélet. A pályakitűzővel mindig konzultálni kell, lehetőséget adva neki olyan változtatásokra, amely lehetővé teszi annak a területnek a használatát, amelyet ő a terep legjobb részének tart a pályák szempontjából.

PÁLYAKITÜZÉS

=====

A legfontosabb egyéni munka a pályakitűzés. Ezt a munkát olyan korán el kell kezdeni, ahogy csak lehetséges, előnyösen a területtel való személyes ismeretség alapján. Mielőtt a pályákat végképp rögzítenék, az összes ellenőrzőpontot meg kell nézni és előnyösen minden szakaszt végig kell ellenőrizni abból a célból, hogy térkép pontosságával tisztában legyünk. Tullépni feladatunkon, ha ezt a könyvecskét pályakitűző kézikönyvnek szerkesztenék meg, az általános irányvonalakat és a gyakori közös hibákat azonban meg kell említenünk.

Durva pályakitűzés

A tervezés a durva pályakitűzéssel kezdődik a térképen, azaz a terület olyan részeinek megtalálásával, amelyek keresztül akarjuk vezetni a versenyzőket. Ellenőrizzük, hogy az egyes pályák durván közelítve kiadják-e a tervezett pályahosszat és nehézségi fokot /mind a tájékozódási problémákat, mind a fizikai nehézségeket

illetően/. Már egy korábbi fejezetben is óvtuk a pályakitűzőt a pályák túlméretezésétől, de itt is fontos ezt megismételni.

Ellenőrzőpontok

Ezek után keressünk megfelelő ellenőrzőpontokat. /Néhány pályakitűző, úgy tűnik, előbb cseles ellenőrzőpontokra vadászik, majd ezeket kezdi kombinálni a különböző típusú pályák kialakításához. Nem ez a helyes út! /

Kezdők pályái

A kezdők pályái általában legyenek egyszerűek egy tapasztalt tájfutó szempontjából nézve. Valójában ezek sohasem lehetnek elég könnyűek! Legyenek határozott vezető-vonalak /ösvények, kerítések, patakok, stb./, amelyek a pályák irányában futnak, és az ellenőrzőpontok tereptárgyai vagy terepidomai legyenek nagyok és tisztán kivehetők. Ugyanazok az ellenőrzőpontok, amelyek a versenyző tájfutóknak készültek, ritkán alkalmazhatók a kezdők pályáihoz.

A tapasztaltabbak pályái

A versenyző tájfutók részére a pályák lehetnek valamivel nehezebbek. Néhány pályakitűző, úgy tűnik, azt hiszi, hogy a nehézség foka és ezáltal a pálya minősége csupán az ellenőrzőpontok számától függ. Ez tökéletesen rossz elképzelés!

Az ellenőrzőpontok közti szakasz utvonálasztással és térképolvasási problémákkal legyen a pálya lényege, olyan ellenőrzőpontokkal, amelyek az ilyen szakaszok megalkotásának célját szolgálják.

Az olyan területeken, amelyek nem illenek túlzottan a tájfutáshoz, ne hisz ezt az elképzelést végigvinni. Az is elfordul, hogy a terepet már olyan sokszor használták, hogy nagy számú ellenőrzőpontot kell alkalmazni, hogy elkerüljük a csak "mezei futó" versenyt. A tapasztalatlan pályakitűzőket azonban figyelmeztetni kell arra az általános hibás gyakorlatra, hogy telezsúfolják a pályát túl sok és túl cseles ellenőrzőponttal, ezáltal sportágunkat olyan játékká alacsonyítják le, amelyet "dugd el a bokorban és keresd meg" néven nevezhetünk.

A pálya ellenőrzése

Mielőtt a pályákról végképp határoznánk, minden ellenőrzőpontot és lehetőleg minden szakaszt ellenőriztetnünk kell, valamint a térképet általában át kell nézni pontosságra. Komoly gondot kell fordítani arra, hogy az ellenőrzőpontoknak korrekt helyet biztosítsunk, azaz olyan tereptárgyat vagy terepidomot találjunk, amely a térképen jelezve van.

Ha a térkép nem olyan pontos, mint ahogy azt szeretnénk, komoly javulást

lehet elérni sok esetben egyszerűen néhány javítást rávezetve a térképre. Más esetekben ha az ellenőrzőpontot ar-
rább kell tenni határozottabb terep-
tárgyra vagy terepidomra, és legvégső
esetben az ellenőrzőpont jelzését ma-
gasabbra helyezve nagyobb távolságról
láthatóvá kell tenni.

Hogy a későbbi munkát egyszerűsít-
sük, minden egyes ellenőrzőpontot, an-
nak pontos helyét, meg kell jelölnünk
pl. egy darab müanyag szalaggal.

Nagy gondot kell fordítani arra,
hogy minden ellenőrzőpont korrekt he-
lyen legyen elhelyezve. Gyakran előfor-
dul, hogy még tapasztalt tájfutó ver-
senybírók is követnek el ostoba hibák-
kat ezzel kapcsolatban, még tökéletes
térképet használva is. Ha lehetséges
/és komolyabb versenyek esetében köte-
lező is!/ két versenybíró dolgozzon
egymástól függetlenül, az egyik a pá-
lyakitűző, a másik az ellenőr.

Rajt-terület

A rajt pontos helyéhez bizonyos speciális megfontolások tartoznak. Altalá-
ban kényelmes megoldás, ha a versenyt
egyesített formában rendezhetjük,
azaz a rajt, a cél és az adminisztratív
központ egy kis területen belül ta-
lálható. Ha azonban áll rendelkezésre
elég ember, hogy a rajt földrajzilag
elkülönített helyen üzemeljen, ez meg-
szabadíthatja a pályakitűzőt egy kö-
töttségtől, és ez esetleg jobb pályák
kitűzéséhez vezet.

Cél-terület

A legkényelmesebb megoldás az, ha az
utolsó ellenőrzőpont könnyű és azonos
minden pályán. Ennek az a fő célja,
hogy minden résztvevőt azonos irányból
vezessen be a cél-területre, így egy-
szerűsítve az időmérési folyamatot.
Ha szükséges, zászlócskák vagy jelzések
legyenek elhelyezve az utolsó ellenőr-
zőpont és a célvonal között.

Egy kis emelkedő a célvonal előtt se-
gít lefékezni az együtt és túl buzgón
befutó versenyzők sebességét, és ezál-
tal könnyebbé válik az ellenőrzőkarto-
nok összeszedése a célban.

A pályák kihelyezése

A pályákat ne helyezzük ki korábban
az erdőbe, mint a verseny előtti nap.
Az ellenőrzőpontokat minden esetben
ellenőrizni kell néhány órával az ese-
mény rajtja előtt, egyébként fennáll
az a kockázat, hogy az ellenőrzőpontok
jelzései eltűnnek.

Másrészt a pályák kihelyezése nem az
utolsó pillanatra hagyható feladat.
Nagyon gyakran találhatja magát szem-
be a pályakitűző olyan problémákkal,
mint pl. a gyenge ellenőrzés következmé-
nyei, jelzőszalagok eltűnése, új és
ember által alkotott tereptárgyak meg-
jelenése, stb. Ha viszont a pálya-kihe-

lyezést végképp a verseny napján kell
elvégezni, bőséges időt kell erre biz-
tosítani.

A VERSENYKIÍRÁS

=====

A versennyel kapcsolatos, szükséges
információkat kellő időben meg kell
adni. Ezen belül a legfontosabbak:
- idő és hely, a versenyfelelős neve;
- a versenyközpont helye;
- útmutatás, hogyan lehet ezt a helyet
megközelíteni;
- ki vehet részt;
- pályák /hossz, nehézségi fok/;
- a térkép típusa;
- részvételi költség /ha van ilyen/;
- címek és telefonszámok bővebb fel-
világosításokhoz vagy kérdések ese-
tére;
- és minden más, amelyet fontos lehet
tudni a résztvevőknek a versenyelő-
készítésnek ebben a fázisában.

Hogy ezeket az információkat hogyan
lehet közölni, a helyi körülményektől
függ. A versenykiírás terjesztése az
előző versenyeken nagyon hatásos. A
helyi újságok is együttműködhetnek,
valamint a sportegyesületekkel - még
akkor is, ha hivatalosan nem működik
tájfutó csoportjuk - érdemes mindig
felvenni a kapcsolatot.

A HIVATALOS RENDEZŐK CSAPATA

=====

A hivatalos rendezők csapatát mindig
előre ki kell alakítani és el kell i-
gazítani. Egy kb. 200 résztvevős ver-
sényen 7 fő képes ellátni a munkát
/a pálya-kihelyezést leszámítva, amely-
nek már mindig késznek kell lennie jó-
val a verseny rajtja előtt/:

- jelentkeztetés /információ, térképá-
rusítás, stb./ /1 fő/
- rajt /2 fő/
- cél /2 fő/
- eredményszámolás és kirakás /2fő/
Kisebb résztvevő létszám esetén csak
4 fő munkája szükséges, 50 résztvevő-
nél kisebb versenyen még az is lehetsé-
ges, /ha valójában nem is javasolt/
hogy egy fő végezze a teljes munkát.

A megfelelő instrukciókat minden
rendezőnek előre és jól kell megadni,
különösen a munkához szükséges felsze-
relések összegyűjtésének feladatát te-
kintve. Nagyon bölcs eljárás, ha bizo-
nyos tartalék-kapacitás is rendelkezés-
re áll betegség esetére, vagy ha a
résztvevők száma meghaladja az előre
várt értéket.

FELSZERELÉSEK

Minden szervezőnek tájfutó eseményen
fel kell készülnie a rossz időre. Ha
nem áll rendelkezésre az adminisztratív
munkához fedett helyiség, sátrat
vagy sátrakat kell beállítani.

Az utasítások, irányító jelzések,
rajtához tartozó felszerelések, ered-

ménykiíró berendezések, stb. már kellő időben előre biztosítandók. A térképek és az ellenőrzőkartonok elkészülését ellenőrizni kell. Minden kategóriához mintatérképeket kell rajzolni, és úgy előkészíteni, hogy ellenálljon a nedvesség hatásának /műanyag tasak vagy hasonló megoldás/.

JAVASLATOK A GYAKORLATI KIVITELEZÉS-

HEZ

===

Az ebben a füzetecskében leírt típusú eseményekhez a következő folyamatot adjuk vezérfonalként.

Jelentkeztetés

A térképeket a jelentkezésnél adjuk ki /és esetleg itt kell fizetni érte/, az ellenőrzőkartonnal együtt, amelyet a versenyzőknek maguknak kell kitölteniük /név, egyesület, osztály, pályá/.

Az ellenőrzőpontok megnevezése

Az ellenőrzőpontok megnevezésének és a kódoknak a listáját minden pályához be kell mutatni, lehetőséget adva minden résztvevőnek lemásolni ezeket a térképek hátuljára vagy bármilyen más alkalmas helyre.

A térképen levő helyesbítéseket /ha van ilyen/ megfelelő példényszámbar világosan be kell mutatni és meg kell magyarázni, hogy itt a sorbanállást elkerüljük.

Rajt

Miután a versenyhez felkészítették magukat, a résztvevőket elirányítjuk a rajtba és megadjuk a rajtidőt /ha még nem adtuk meg a jelentkezés időpontjában/. Abból a célból, hogy a sorbanállást elkerüljük, két vagy több rendező szükséges ehhez a munkához. A rajtidőt legyen ráírva az ellenőrzőkartonra, és előnyösen egy külön listára is a későbbi azonosítás érdekében. A rajtolató rendezőknek rendelkezniük kell egy olyan módszerrel, amellyel azonosítani tudják a rajtolókat abból a célból, hogy elkerüljék azt a helyzetet, hogy embereket hagyjanak kint az erdőben a verseny befejezése után.

Mintatérképek

Az idővel mért rajt után jelzett utvonalon vezet a mintatérképekhez, amelyeken az egyes pályák be vannak rajzolva. Világosan kell jelezni, melyik pálya melyik. Ceruzáknak kellő számban kell rendelkezésre állniuk. Egy darab kartonlemez az egyes pályákhoz szintén segítséget jelent. Győződjünk meg arról, hogy a ceruzák írnak nedves körülmények között is, és vízállóak.

A kezdők pályái

A kezdők pályáit előnyösen az időrajt előtt adjuk meg, lehetőséget adva a résztvevőknek, hogy a tanácsot

kérjenek kétségeik esetén, így megszüadítva ezt a kategóriát attól a túlzott feszültségtől, amelyet az időrajt utáni térkép-berajzolás jelent. Általában a kezdőknek mindig adjuk meg azt az előnyt, hogy úgy kezdjenek a versenyhez, hogy ne feszítse őket mindenben az időmérés kényszere, és menjenek akár párokban is, ha úgy sokkal jobban bíznak abban, hogy elvégzik, amit el kell végezniük.

Ellenőrzőpontok

Olyan rendszert kell kidolgozni, amely lehetővé teszi annak ellenőrzését, hogy a versenyzők saját pályáikon érintettek-e minden ellenőrzőpontot. A legegyszerűbb módszer, ha egy kartondarabot helyezünk el minden ellenőrzőpontot, amelyen egy betű található, amelyet a versenyzők ellenőrzőkartonjára be kell írni. Ehhez a módszerhez minden versenyzőnek ceruzát kell vinnie magával, vagy ceruzát kell elhelyezni minden ellenőrzőpontnál /amely könnyen eltűnhet/. Egy ügyesebb rendszert is lehet használni /amennyiben szükséges/, a speciális lyukasztókat, amelyek azonosítható lyukmintákat hagynak az ellenőrzőkartonon.

Cél

A célban az ellenőrzőkartonokat összegyűjtjük és a rögzített célidőt ráírjuk. Ki kell dolgozni egy olyan módszert, amelynek segítségével meg lehet birkózni az egymással keményen vetelkedő futók csoportjával, akik rövid időközön belül futnak célba és ezzel zavart okoznak a célban működő rendezőknek. Általánosan használható az a módszer, hogy külön listát fektetünk fel a célidőkről egymást követő sorszám szerint, és az ellenőrzőkartonokra ugyanezt a sorszámot írjuk fel azonosító számként. Ez azonban annak gondos ellenőrzését követeli meg, hogy a két sorszámzás valóban párhuzamosan fut-e? Néhány résztvevő esetén, vagy kevésbé komoly versenyen a célban működő rendezők ezt sokkal kisebb erőfeszítéssel is elvégezhetik, ha van anynyi idejük, amely elegendő a cél-időt azonnal beírni az egyes ellenőrzőkartonokra az érkezés sorrendjében. A hibák ebben az esetben is csak ritkán haladják meg a néhány másodpercet.

Eredmény-értékelés

A célból az ellenőrzőkartonok az eredmény-értékelő csoporthoz kerülnek. Az ellenőrzőkartonokon azt kell ellenőrizni /az érvényességhez/, hogy versenyző érintett-e minden ellenőrzőpontot, valamint az időt ki kell számítani és közzé kell tenni. Az eredmény közzététele történhet írott lista formájában, amelyben a nevek és az idők vannak felírva a célba érkezés sorrendjében. Valamivel elegánsabb természete-

tesen egy olyan módszert alkalmazni, amely a versenyzők helyezését is mutatja az egyes kategóriákban, pl. vízszintes zsinórokat alkalmazva, amelyek egy névvel és idővel ellátott papírral rögzítve a megfelelő helyen, a papírt egyszerűen áthajtva a zsinóron és fémkapoccsal rögzítve.

ELLENŐRZŐ LISTA

=====

A verseny előtt egy nappal

1. Az utón függesszünk ki irányító jelzéseket a versenyközpont felé, ha szükséges

2. Ellenőrizzük le a pályakitűzővel és az ellenőrrel együtt, hogy ki van-e helyezve minden ellenőrzőpont.

3. Ellenőrizzük, hogy a rajt, mintatérképek és a cél pontosan olyanok-e, amilyenek kívántuk.

4. Ellenőrizzük, hogy minden irányító jelzés /jelentkezés, irány a rajt felé, ellenőrzőpontok megnevezése, helyesbítések a térképen, stb./ jól látható-e még zsúfoltság esetén is.

A verseny végén

1. Győzödünk meg, hogy minden versenyző visszajött-e az erdőből.

2. Ellenőrizzük, hogy a kapuk és kerítések be vannak-e zárva, a szemét össze van-e gyűjtve és a helyszín meg van-e tisztítva.

3. Szervezzük meg az ellenőrzőpontok jelzéseinek és az összes jelzőszalagnak az összeszedését.

4. Tegyük lépéseket a hivatalos eredmény kibocsátására.

5. Írjunk köszönő leveleket a földtulajdonosoknak és mindazoknak, akiknek véleményünk szerint illik.

6. Írjuk meg a szükséges hivatalos jelentést, vagy egy olyan beszámolót, amelyet a jövőben ugyanezen a területen tájfutó versenyt rendező szervezők használni tudnak.

A MUNKÁK ÉS ESZKÖZÖK LISTÁJA

=====

Helyszín

- irányító jelzések, szalagozások
- parkolás irányítása
- ha szükséges, irányítás a jelentkeztetéshez / információ, rajt, cél, stb./

- információ az egyes kategóriák /pályák hosszáról, nehézségéről, a rajt rendszeréről, az első és utolsó rajtidőről, tiltott területekről stb.

- térképek helyesbítése /ha van ilyen/

- az ellenőrzőpontok megnevezése.

Jelentkeztetés /információ/

- kellő számú térkép biztosítása
- /számozott/ ellenőrző kartonok
- bérelhető vagy eladható berendezések, felszerelések biztosítása:
tájélok, ceruzák, műanyag térképtartók az időjárás elleni védelemhez stb.

Rajt

- óra, amely a célórával szinkronban jár

- mintatérképek /az időjárástól védve/

- ceruzák /vizbiztosak/

- szalagok, stb.

- ellenőrzési módszer annak rögzítésére, hogy kik rajtoltak.

Ellenőrzőpontok

- jelzés

- kód

- ellenőrző szuróbélyegző vagy hasonló rendszer, amelynek segítségével a versenyző bizonyítani tudja, hogy érintette az ellenőrzőpontot.

Cél

- óra, amely a rajtidővel szinkronban jár

- szalagok, kötelek, zászlók, stb. a célterület megjelölésére

- rendszer az ellenőrzőkartonok és a célidők összehangba hozására, előnyösen úgy, hogy a rendszer képes legyen feladatát teljesíteni akkor is, ha több futó érkezik be rövid időközben.

Eredmények

- rendszer az ellenőrzőkartonok ellenőrzésére, azaz az ellenőrzőkarton összehasonlítása egy olyan minta-ellenőrzőkartonnal, amely a helyes szurójelzéseket vagy kódbetűket mutatja.

- rendszer a futók idejének közzétételére

- rendszer azoknak a futóknak az azonosítására, akik még az erdőben vannak

Általános felszerelések

- asztal-lapon íróhelyet, székeket, az időjárás elleni védettséget kell biztosítani az adminisztratív munkához

- minimális elsősegély felszerelés

- az őrítők -ingyen vagy pénzért - nagyban emelik a szervezők megbecsülését a sikeres tájfutó versenyek szervezésében.

KÖVETKEZTETÉS

=====

Tájfutó eseményeket számtalan módon lehet rendezni. Több kisebb versenyhez az ebben a könyvecskében körvonalozott eljárás túl bonyolult lehet, más kisebb versenyhez túl egyszerű.

Az előbbi esetben a kisebb esemény szervezője akár egyetlen ember is lehet, aki, miután megtervezte és kihelyezte a pályákat, ellátja az összes megmaradt feladatot, egy óriási kartont használva táblaként, és egy ernyőt az időjárás elleni védelemként. Az ellenőrzőpontok lehetnek jelölve egyszerűen szalagokkal, színes táblával vagy bármilyen egyszerű módon, rábízva a futókra, hogy a sportszerűség alapján teljesen végigfutják a pályát.

A másik extrém vélet esetén nagyobb szervezés és több, bonyolult eljárás szükséges, pl. pályák több kategória

futói részére, több hangsúly a kezdők eligazítására, előre berajzolt térképek, stb.

Az egyes versenyek rendezőinek dolga, hogy kiválásszák a megfelelő eljárást, az adott versenyhez a helyi körülményekhez és hagyományokhoz fűződő követelmények függvényében. Reméljük, hogy ez a kis könyvecske bizonyos hasznos háttérrel ad ebben a tekintetben. Különböző témakörökben több információ található a kézikönyvekben, amelyeket a legtöbb nagyobb nemzeti tájfutó szövetség kiad, valamint az IOF "Nemzetközi Tájfutó Versenyek Szabályai" című kiadványában.

Sok szervező kerülhet szembe a korlátozott erőforrások problémájával, azaz az idő és a munkaerő problémájával. Azt kell mindig észben tartani, hogy bárki, aki élvezi a tájfutást, nagyon valószínű, hogy egyetért a következő listával, amelynek címe: "Mi a legfontosabb a tájfutó versenyen" lehetne:

1. A terep kiválasztása/térkép minősége - megfelelő pályavezetés, nem

félrehelyezett ellenőrzőpontok

2. Megbízható időmérő- és eredmény szolgálat

3. A többiek.

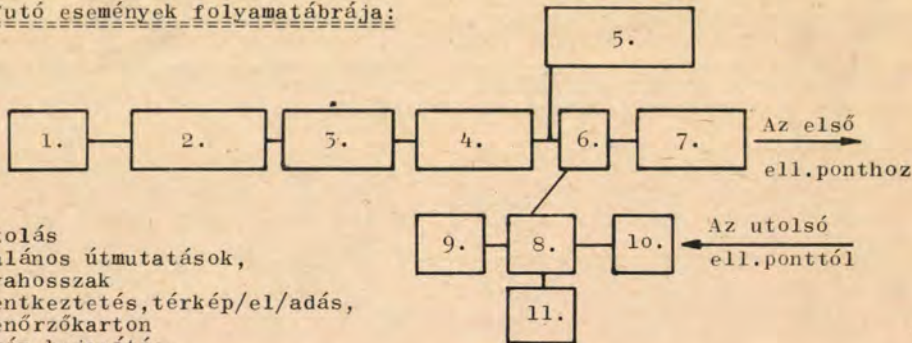
A szervezőknek ennek megfelelően kell eldönteniük a feladatok elsőbbségét.

HIVATKOZÁSOK

=====

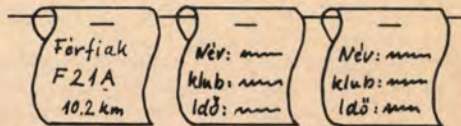
A Nemzetközi Tájfutó Szövetség /IOF/ és a legtöbb nemzeti tájfutó szövetség készített irodalmat a térképészetről, pályakitűzésről, kezdőknek szóló instrukciókról, fizikai- és tájfutó technikai edzésekről, versenyek szervezéséről, egyesületi irányításról stb. Mivel az új irodalom kiadása folytatódik, és a szóban forgó témakörök széles szóródása miatt nem találtuk megvalósíthatónak, hogy az irodalmi hivatkozások listáját elkészítsük. Az olvasót megkérjük, forduljon az IOF Titkárságához irodalomért, vagy a nemzeti szövetségek címlistájáért, amely szövetségektől esetleg nyelvi vagy más módon megfelelőbb irodalom szerezhető be.

A tájfutó események folyamatábrája:

1. Parkolás
2. Általános útmutatások, pályahosszak
3. Jelentkeztetés, térkép/el/adás, ellenőrzőkarton
4. Térkép bejavítás, ellenőrző pontok leírása
5. Mintatérképek és útbaigazítások a kezdők pályáihoz
6. Rajt
7. Mintatérképek vagy az előre berajzolt térképek kiadása
8. Eredmények
9. Eredmények közzététele
10. Cél
11. Ellenőrző karton ellenőrzése

erősített cédulahalmoz, amely lehetővé teszi a futók eredményeinek folyamatos sorrendbe rakását, mielőtt az eredmény rendelkezésre áll.

Az ellenőrzőpontok jelzése:

A jelzés kartonpapírból készüljön. Vízről óvjuk. Tüntessük fel rajta a kódszámot, mely tudatja a versenyzővel, hogy ez-e az az ellenőrzőpont amelyet keres. /A különböző pályák ellenőrző-

Az erdők sportjáról - a tájfutásról

/László F. Csaba: Tájfutók könyve. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1983 /

Az utóbbi tíz-tizenöt évben különböző napilapok sportrovatóiban feltűntek tudósítások megyei tájfutó versenyekről vagy országos rendezvényekről. A tájfutást az erdők sportjának is szokták nevezni. A versenyeket lakott területektől, sporttelepektől, nézőközönségtől távol rendezik, nem tartozik a látványos sportok közé. Ezért ismerik oly kevesen, illetve félreismerik, s azonosítják a hátizsákos-szalonnasütéses túrázással vagy - Dan Pita Verseny című filmje óta - egyfajta egzotikusan rémséges zagyalékkal. A filmen látott "tájékozódási versenynek" semmi köze sincs a valódi, hazánkban és az egész világon egyre népszerűbb sportághoz.

A mérnökember, sportoló-edző László F. Csaba azért fogott tollat, hogy megismertesse ezt az izgalmas fizikai mozgást és szellemi élményt is adó sportágot az érdeklődőkkel, megossza nézeteit, tapasztalatait; szemléltető ábrákkal, tesztekkel, játékos feladatokkal teletűzdelt könyvével + segítséget nyújtson edzőknek, versenyszervezőknek, tanulóknak honvédelmi képzését végző tanügyiek munkájához, pionírházak oktatóinak vagy lelkes tanároknak, nevelőknek, akik diákjaiknak hasznos, testet-lelket felüdítő, kellemes időtöltést kívánnak biztosítani. A jó munka dicséreti mesterét. László F. Csabát dicsérik mások is. Azok is, akik a "sokat markol, keveset fog" bölcseséget cáfoló könyvét éppen a tájfutás minden területére kiterjedő figyelme miatt minősítették a sportággal foglalkozó legjobb magyar nyelven megjelent munkának. A szóban-írásban történt elismerés gyakorlati bizonyítéka a külföldi megrendelés is.

A Tájfutók könyvének legfőbb érdeme, hogy első ízben ismerteti meg a romániai magyar olvasóval ezt a szellemi és fizikai erő kifejtést egyaránt igénylő szép sportot, amely öröm, élvezet, felüdülés, kaland, fizikai-szellemi vetélkedő friss levegőn, ugyanakkor anyagilag és szervezési szempontból akár tízezrek részére is könnyen hozzáférhető.

Az alig száz éve született versenyszerű természetjárás napjainkban vált nagyobb tömegeket megmozgató modern sportággá. Az első tájékozódási versenyt, amely valójában katonai gyakorlat volt, 1893-ban tartották Stockholmban. Az első turisztikai tájékozó-

dási versenyt ugyancsak a stockholmiak rendezték 1919-ben. A sportág skandináviai, majd európai térhódítása után 1967-ben már Kanadában és az Egyesült Államokban is szerveztek versenyeket, végül Ázsiában, Ausztráliában és Afrikában terjedt el. Megalakult a Nemzetközi Tájfutó Szövetség /IOF/. A nagy nemzetközi tájfutó versenyeken kívül 1966 óta kétévenként rendeznek világbajnokságot. 1975-től pedig ugyancsak kétévenként kerül sor sítájfutó VB-re is. Olimpiai sportággá nyilvánítását a létrehozók utódai, a skandináv államok képviselői akadályozzák. Kedvenc sportágukat meg szeretnék kímélni az ötkarikás játékok körül tapasztalható negatív jelenségektől.

Bár hazánkban az első tájékozódási versenyt 1947-ben szervezte Dávidházi Kálmán, a sportolók, edzők minden erőfeszítése ellenére sem sikerült még elérni, hogy Románia is bekapcsolódjék a nemzetközi vérkeringésbe /az európai szocialista államok közül rajtunk kívül még csak Albánia nem IOF tag/, így nem vehetünk részt a világbajnokságon. A lassú víz partot mos elv alapján reméljük, előbb-utóbb megvalósul az IOF-hoz való csatlakozás kérdése is.

Az idők folyamán a technikai fejlődéssel párhuzamosan a verseny jellege teljesen megváltozott. A térképek minőségi javulásával, a nehezen kezelhető fedeles katonai irányító átalakulásával a sátras, hátizsákos, több napig tartó gyaloglásból alakult ki a versenyek mai formája, amelynek lényege a gyors tájékozódás, a kijelölt pontok minél rövidebb idő alatti érintése. Mi történik tulajdonképpen egy mai tájfutó versenyen? A térképen a térképjelek segítségével ábrázolható, az erdőben könnyen azonosítható tereptárgyakon a versenyre rendezők piros-fehér, kóddal ellátott bójákat és mindegyiken szűrőbélyegzőt helyeznek el. Ezek az érintendő pontok, a versenyző a rajtban kapott térképre bejelölt ellenőrző pontokat az előírt sorrendben érinti, versenyzőkartonját a szűrőbélyegzővel lyukasztja. Az ellenőrző pontok közötti utat saját fizikai képességeinek, technikai felkészültségének, illetve tájékozódási ismereteinek legmegfelelőbb útvonalon, futva teszi meg.

Ez a komplex, magas szintű szellemi és fizikai erő kifejtést, önismeretet, határozóképeséget, akaratot és bátorságot igénylő, magabiztosságot

nyújtó sportág szabadidő-sportként, tömeg vagy versenysportként egyaránt üzhető. A skandináv államokban, ahol iskolai tananyag a tájfutás, egy-egy rendezvényen a család apraja-nagyja részt vesz a korának megfelelő csoportban. Annyi időt az ember, amennyinek érzi magát; hazánkban és külföldön egyaránt, a legidősebb versenyzők hetven körül járnak. Ők már természetesen nem futnak le 12-16 kilométeres távot a terep jellegétől függően 10-12 km óránkénti sebességgel, mint a férfi elit kategória versenyzői. A pálya hossza, nehézségi foka a versenyzők korától, nemétől, minősítésétől függően változik.

A tájfutás mindenkié - ez nem pusztán jelszó. E sport gyakorlásához nincs szükség különleges felszerelésre, speciális berendezésekre. A futáshoz alkalmas cipő és sportiránytű beszerzése /sportüzleteinkben kapható/ nem jelent komoly anyagi megterhelést. A térképjelek ismerete, a térkép és iránytű használata pedig nem ördögös dolog. Gyermekek, fiatalok, felnőttek, idős emberek kellemes és egészséges elfoglaltsága lehet az "erdők sportja".

A nagyobb méretű tömegrendezvények közé tartozik a norvégiai O-Cup, az angliai Come-and-Try-It /Gyere és próbáld meg/, az NSZK-beli Volksmann-Orientierungslauf /Mindenki tájfutása/ a japán Fott-Rallye stb.

Hazánkban is - bár még nem esatlakozott a nemzetközi szövetséghez - a tájfutás szervezett gyakorlására minden feltétel biztosított. Természeti adottságainkat tekintve akár nemzeti sporttá is válhatna. A tömegversenyek elsősorban a Daciada keretében zajlanak le. Szép számban rajtolnak minden évben az Országos Pionír tanács által kezdeményezett Széllrőzsa /Roza Vinturilor/ rendezvényeken és a főiskolás bajnokságokon, valamint a munkásfiatalok számára kiírt KISZ Kupa és Vointiada versenyeken. A tájfutás a Sport és Egészség /Sport si Sanatate/ mozgalom kötelező próbái közé tartozik.

Szabadidő sportként való meghonosításának első feltétele a gyakran látogatott kiránduló- vagy üdülőhelyek környékéről készült, könnyen hozzáférhető, nagy mennyiségű térkép ki nyomása és forgalmazása lenne. Erre a célra használható térkép készült már Brassó-Pojána, Marosfő, Szováta és Félix-fürdő erdeiről. Az ellenőrzőpontok felszerelésére biztosan akad a közelben lakó versenyzők közül vállalkozó és így újabb lehetőséggel bővülne a vakációzó diákok, üdülővendégek programja. A fokozódó érdeklődés jellemző adata az 1980 őszén Szében rendezett tömegversenyen részvevők

száma; a 37759 fő Heintz Dezső évek óta tartó lelkes munkáját dicséri és nem hivatalos világrekordnak számít.

László F. Csaba könyve foglalkozik az iskolai oktatás és a tájfutás kapcsolataival is. A tájfutás egyszerűbb formája a tantermi nevelés érdekes és változatos kiegészítője lehet oktató és tanuló számára egyaránt. Fejleszti a figyelem-összpontosító és figyelemkombinatív készséget. Leleményességet, ügyességet igényel. A jó távolságbecslés a közlekedésben is hasznára válik mindenkinek, míg a jó tájékozódási érzék, gyors helyzetfelismerés a mindennapi életben sem megvetendő képesség.

Tanítók, tanárok izgalmas sportkörnyezetismereti vagy honvédelmi órákat tarthatnak a könyvben ismertetett egyszerű, bármely iskolában megszervezhető tájfutó-vetélkedő rendezésével. Az ötletes "tájfutó-játékok" /térképdominó, 01-Logi stb./ változatosabbá, játékosabbá teszik a gyermekek oktatását. Figyelembe véve, hogy a honvédelmi felkészítés több mint egyötöde tájékozódási ismereteket tartalmaz, a könyv hasznos segítő társ lehet ennél a tantárgynál.

Mindent lehet, csak akarni kell - a lelkes, gyermekeknek örömet szerezni akaró tanár a könyv segítségével, a nagyobb diákok bevonásával, elkészíthet egy olyan vázlatos térképet, amely már használható. Helyi szinten kiváló alkalom arra, hogy a gyermekek megismerjék közvetlen környezetüket. Jó játék a térképvázlat elkészítése, az iskolai verseny előkészítése, lebonyolítása. Hamar munka ritkán jó, ezért már most, télen el kell kezdeni a térkép /vázlat/ készítést, amikor bizonyos szempontból könnyebben is megy. A kopasz fák, bokrok között messzire látszanak a tereptárgyak. Díjak lehetnek a tanulók gyakorlati órán készített munkái is. Közeli helységek iskolái között rendezett verseny vagy versenysorozat lehetővé teszi, hogy a gyerekek megismerjék egymást, barátságok szövődjenek, kapcsolat alakuljon ki az iskolák között. Jó példa erre a két Homoród mente tanulói fűjűségének hagyományossá vált tájékozódási versenye.

A versenyszerűen üzött tájfutás során már az egész országot bejárja az ember, különböző vidékekkel, városokkal, műemlékekkel, természetvédelmi területekkel ismerkedik meg, akarva-akaratlanul.

Ami a versenysportot illeti, évente száznál több különböző rendű-rangú rendezvény szerepel a szakszövetség versenynaptárában. A sportolók felkészítése az egyesületek és klubok tájfutó szakosztályaiban történik, néhány megyeszékhelyen a pionírházaknak /Galati, Beszterce/ vagy az iskoláknak /Szeben/

van komoly tájfutó köre, másutt /Nagybánya, Nagyvárad/, iskolás tájfutó egyesület tevékenykedik.

Tájfutóverseny sikeréhez a következő dolgok szükségesek: megfelelő terep, jó térkép, hozzáértő pályakitűző, lelkiismeretes rendező, jól felkészült versenyző. Az időjárás alakulásába egyelőre nem szólhatunk bele. S mert rend a lelke mindennek - könyvében a szerző sorba veszi az emberileg befolyásolható tényezőket.

A terep, az erdő adott, a rendezőkön múlik, hogy a verseny céljainak megfelelően válasszák ki.

A tájékozási versenyeken használt nagy pontosságú, komplex, aránylag kis területet /4-15 km²/ ábrázoló versenyterképen minden tereptárgy, síkrajzi és domborzati elem megtalálható. Ezeket a legmodernebb térképeken öt színrel nyomott egyezményes térképjelekkel ábrázolják. A szerző hangsúlyozza, hogy a térképkészítést könyvből csak megismerni lehet, megtanulni nem, ezért csak módszertani alapot kíván nyújtani a tanuláshoz. A szakismertek kis gyakorlattal elsajátíthatók, de a térkép minősége elsősorban a térképész lelkiismeretességén múlik. A sok figyelmet és pontosságot kívánó munka részletes leírásokról számos apró gyakorlati fogást mutat be, amelyek segítségével sok későbbi bosszúságtól kímélheti meg magát a leendő térképészítő. A terepen nyert mérési adatok ábrázolásának aprólékos és hosszadalmas munkáját könnyíti meg a számítógépes adatfeldolgozás. Természetesen ez napjainkban már meglévő lehetőség, de a versenyterképek zöme még mindig a hagyományos módszerekkel készül. Kinek kocsija nincs, gyalog jár, de meg nem áll alapon a drága és csak külföldről beszerezhető műszerek helyett házilag készített felszerelést használtak az első modern hazai versenyterképeket előállító lelkes emberek /Szalay Miklós, Kiss István, Török Gábor, Varga Alfonz és társaik/. Térképészeink munkájának minőségét fémjelzi, hogy kettőjükét felkérték, működjenek közre az 1983-as világbajnokságot megelőző térképkészítéssel.

Bár a tájfutás, mint sport, térképek nélkül nem létezhet, a térképésztevékenység szabályozása s az anyagi alapok biztosítása a mai napig sincs nálunk intézményesen megoldva. Meglévő térképeink több tízezer óra társadalmi munka árán készültek. Szabadidőt, energiát és rengeteg pénzt áldoztak és áldoznak ma is azok az emberek, akik munkájától a mind nagyobb teret hódító sportág léte függ.

A jó térkép egymagában még nem biztosítéka a jól sikerült versenynek.

A tájfutásban talán a "pályakitűzést" a legnehezebb megtanulni; csak könyv alapján ez lehetetlen. Az érdekes, változatos pálya valósággal serkenti a versenyzőket. Formáját, szerkezetét mindig a terep és a térkép szerint kell alakítani a könyvben felsorolt elvek, kritériumok alapján. Nagyon sokat számít a gyakorlat, valamint az aktív versenyzői tapasztalat. Komoly sportember nem juttathat olyan helyzetbe másokat, amelyet saját maga versenyzőként kifogásolna.

Világszerte rendeznek pályakitűző versenyeket, amikor a rendezők által szétküldött térképeken a versenyszabályzatban meghatározott feltételek szerint kell pályákat kialakítani. Hazai versenyzők is értek már el számottevő eredményt svájci és finn pályakitűző versenyeken.

A kezdő és haladó versenyzők fizikai, technikai, szellemi-pszichikai felkészítésével részletesen foglalkozik a könyv, továbbá tartalmazza a romániai tájfutótérképek jegyzékét, a térképek készítését, használatát és terjesztését szabályozó rendelkezéseket, a versenysporttal kapcsolatos főbb tudnivalókat /versenyformák, korcsoportok, pályaadatok stb./. A forrásmunkák jegyzéke alapján bárki kiegészítheti ismereteit. A szerző által készített száznál több ábra és huszonöt megoldással ellátott/ feladatlap teszi szemléletessé, áttekinthetővé, könnyen érthetővé a leírtakat.

Ha igaz, hogy annyit él az ember, amennyit örömmel él, szerencsénk van nekünk, tájfutóknak, hiszen öröm minden találkozás az erdővel, a piros-fehér bójával, a régi és újabb sporttársakkal, amikor a baráti beszélgetések a tábor tűz mellett az éjszakába nyúlnak vagy a vonatindulás szakítja meg őket.

Egész életünkön végigkísérhet e kiapadhatatlan örömforrás. Edzésen egyegy jól megoldott feladat, versenyen minden azonosított tereptárgy, érintett ellenőrzőpont nyújt újabb és újabb sikerélményt és ad örömet még annak is, aki utolsóként ér a célba.

Szívet melengető érzés, amikor a gyermek kategóriákban - az alma nem esik messze a fájától - az egykori bajnokok vagy régi ellenfelek és jóbarátok csemetéji kerülnek már a dobogóra. Feltaláljuk magunkat az erdőben és nagyobb biztonsággal közlekedünk az aszfalton is. Talán egy kicsit boldogabbak vagyunk mint sokan mások. Azá tesz a közösséghez tartozás tudata, a másoknak szerzett öröm, a jól végzett munka érzése. Az állandó szellemi és fizikai edzés nemcsak a betegségekkel szemben tesz ellenállóbbá, hanem a

mindennapi stressz is kevésbé hat. Ellensúlyozására a szabadban való mozgás mindenképpen egészségesebb, mint a literszámra fogyasztott kávé, maréknyi nyugtató-altaó, vagy az elszívott cigaretták száza.

Sajnos, minden örömhöz vegyül egy kis üröm. Mint minden sportágban, itt is előfordulnak bírói, szakszövetségi túlkapasok, sportszerütlenségek, amelyek pillanatnyilag elkeseríthetik a térképész-t-bíró-t-rendezőt, versenyzőt, edzót. Nem véletlen az előbbi ötös kapcsolás, hiszen a felnőtt versenyzők elég nagy hányada vállalja szakemberhiány miatt a többszörös terhelést.

A további fejlődés szempontjából talán a szakembernevelés lenne a legfontosabb. Minél több térképezőre és hozzáértő edzőre lenne szükség. Ha sok jó térképpel, jól szervezett versenyekkel sikerül széles tömegbázist létrehozni, a szakedzőknek már lenne miből válogatni és komoly munkával sikerülne ütőképű országos válogatottat összeállítani, hiszen az eddigi, viszonylag mostoha körülmények között is sikerült Pavel Gligornak az idén Bulgáriában újabb Balkán-bajnokságot nyernie. Reméljük, hogy többé nem ismétlődik meg, hogy válogatott kerettag utazó turistaként nyerjen külföldön többnapos nemzetközi versenysorozatot. A hazai tájfutásnak mennyivel többet jelentett volna, ha a válogatott mezében léphetett volna fel a dobogó legfelső fokára.

A tájfutás hivatalos, szervezett népszerűsítéséért többet tehetnének a sajtó, TV, rádió, film és a különböző sportkiadványok. A sportágat népszerűsíteni igyekezett az Ifjúságunk Stadionunk, az erdő címen, 1977-ben indult rovata, ahol beszámolók, vitacikkek, tájfutó ABC, majd ezután a tanultakat elméletben alkalmazó feladványsorozat jelent meg. Olyan helységekből is érkeztek megoldások, ahol addig sohasem hallottak a tájfutásról. Így a rovat segítségével a sportág szakemberekkel rendelkező központjaitól távoli települések fiataljai is megismerhették a tájfutást.

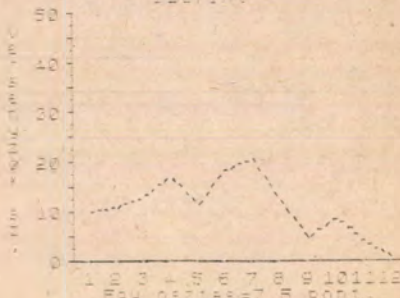
A tájfutás tömeges elterjesztése hozzájárulhat bizonyos társadalmi problémák megoldásához is /pl. környezet-szennyezés csökkentése, rombolási hajlam leküzdése, növény- és állatvilág védelme stb./.

A hagyományosnak tekintett versenyeken kívül rendeznek még éjszakai-, váltó- és pontbegyűjtős versenyeket is. A közlekedési eszközök /kerékpár, gépkocsi, sí/ használata tovább bővíti a lehetőségeket. Ily módon bárki kiválaszthatja a neki legjobban megfelelő változatot. Akár télen, akár nyáron, hóban, szélben, napsütésben mindenkit vár stadionunk, az erdő.

Felnőtt pontértékek

Legutóbbi számban az ifjúságiak pontérték szerinti megoszlását vizsgáltuk. Most a felnőtteknél tesszük meg ugyanezt. Az 1. ábra a nők, a 2. pedig a férfiak pontérték szerinti eloszlását mutatja. A 3. ábrán baloldalt a nők, jobboldalt a férfiak vannak 7.5 pontértékű csatornákra bontva. A 4. 5. ábrán ugyanez %-os bontásban látható. A 6.-7. és a 8.-9. ábrák a versenyzőknek a javasolt "minősítés" szerinti eloszlásaik százalékos és abszolút értékben. Itt a 4. csatorna eltér az ifikétől mivel a IV. osztályú és a minősítést nem szerzett versenyzőket technikai okokból nem tudtam megkülönböztetni.

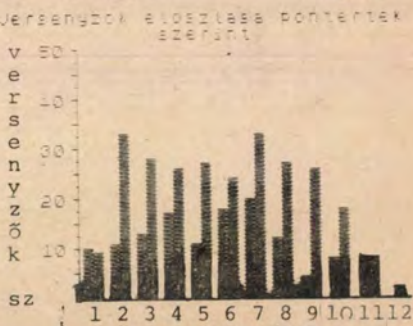
Versenyzők eloszlása pontérték szerinti

1. ábra
Versenyzők eloszlása pontérték szerinti

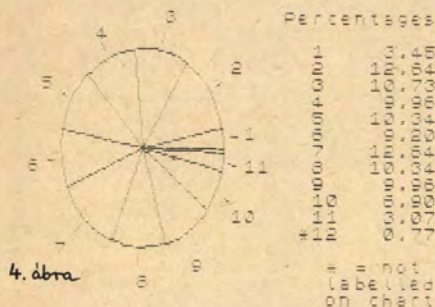

2. ábra
Versenyzők eloszlása pontérték szerinti

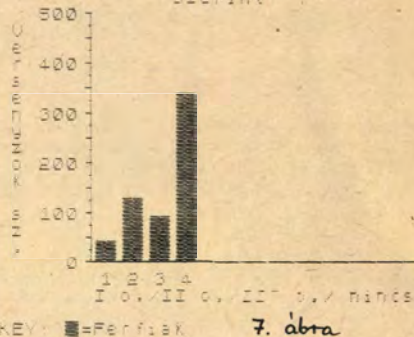
3. ábra
KEY: □=Nők ■=Férfiak

Versenyzók eloszlása ponttertek szerint
 Férfiak

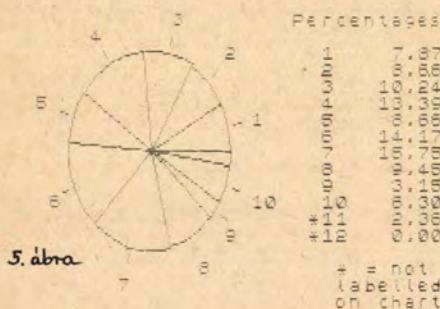
4. ábra

Versenyzók eloszlása minősítés szerint

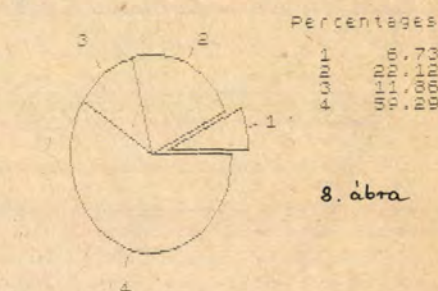
7. ábra

Versenyzók eloszlása ponttertek szerint
 Nők

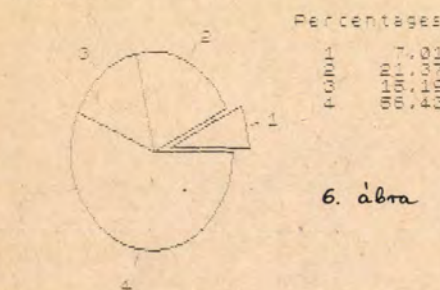
5. ábra

Versenyzók eloszlása minősítés szerint
 Nők

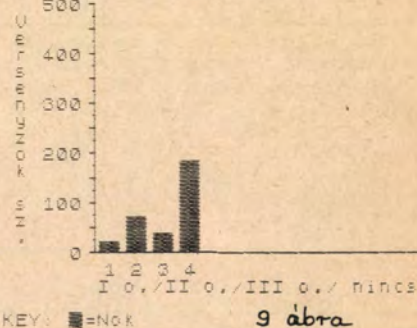
8. ábra

Versenyzók eloszlása minősítés szerint
 Férfiak

6. ábra

Versenyzók eloszlása minősítés szerint

9. ábra

Hajdú Kálmán

TÁJFUTÁS. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31. II. em. Tel: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614. 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál / Bp. V. József nádor tér 1. 1900./ közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizetési díj egy évre: 66 Ft. Egyes szám ára: 5.40. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság útja 6.
 Index sz: 25-287
 Sportpropaganda

ISSN 0133-4697
 TZ 840915

REJTVÉNYES-KIRÁNDULÁS

Sok értékes nyeremény
50.000,- Ft értékben!
Fődíj: Színes televízió!
Rengeteg rejtvény, fejtörő és
játék!
Érdekes cikkek és riportok
a természetjárásról, a túrázásról és
az egészséges életmódról.
Ára: 10,- Ft
Kapható a hírlapárusoknál!

**MÁR
MEGJELENT!**

Szamay György:
1001 kérdés a sportról

„999 kérdés a sportról” c. könyv
átdolgozott bővített kiadása.
Kérdés, felelet formában tartalmazza
mindazokat a legszükségesebb
tudnivalókat, amelyeket
az érdeklődő sportszerető olvasónak
illik tudni.

Ára: 33,- Ft
Kapható a Sportpropaganda Vállalat
Terjesztési osztályán:
Bp. VI., Népköztársaság útja 6. és
a könyvesboltokban.

ÁRA. 5,40 Ft

TÁJFUTÁS

1984/11

MÁR
M
E
G
J
E
T
T
!

Nagyszerű könyv az idősebbik Rubik Ernőről, a vitorlázó repülés hazai úttörőjéről.

A könyv bemutatja a magyar repülés fejlődését.

Nemcsak tanulmány és szakirodalom, hanem színesen és olvasmányosan megírt életrajz is a „Szárnyas Rubik” életéről, amely elválaszthatatlan a magyar repülés történetétől.

Ara: 34,- Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési osztályán: Budapest VI., Népköztársaság útja 6., valamint a könyvesboltokban.

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

11. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztő: Harcsa Gábor. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly, Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa György út. 1-3. Előállítás ideje: 1984 december. Terjeszti a Magyar Posta. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31. Tel: 327-177.

Kicsi verseny is lehet érdekes?

Ez jutott eszembe a Tolna megyei TFSZ November 7 emlékversenyén, a paksi Imsós erdőben. Az új minősítési rendszerben fontosabbá válnak azon regionális rendezvények, amelyek eddig árnyékban maradván, helyi igényeket elégítettek ki. Pakson 13 klub versenyzői álltak rajthoz. A színvonal - pestiesen szólva - vidéki, de minden a helyén volt. A rajt, a cél, a pontok, és a győztes idők is. Az ártéri erdő dacára kellemes verseny volt. Már eddig is sokat gondolkodtam, hogyan is lesz jövőre az értékszám, a párhuzamos versenyekkel? Ki fogja például a Spartacus November 7 emlékversenye helyett a paksit választani?

A dilemmám megmaradt. De tény, hogy addig amíg lesznek olyan kis szakosztályok, amelyek megtiszteltetésnek veszik, ha versenyükre neveznek, addig ez a kérdés megválaszolható. Ugyanis a Paksi SE és fő mecénása a Paksi ÁFÉSZ minden elismerést megérdemlő tiszteletdíjakkal jutalmazta a viadal helyezettjeit, és szerzett örömet az érme mellett a versenyzőknek.

dr. K. E.

RICZEL ZOLTÁN

1930 - 1984

Egy térkép helyesbítését befejezni sohasem lehet, csak abbahagyni. Mindegyikünk úgy megy el, hogy sok a befejezetlen, a félbehagyott munkája. És minél többet vállal, annál több a maradék. Nálad sok maradt. Ötvennégy évesen a földi terepet - s ennyi tervvel - itthagyni: nagyon korai. Szövetségünk elnökségének, amelynek 1978 óta te is tagja voltál, december végén lejár a megbízatása. Neked nem. A sokezer, százezer térképen csak annyi van: "A kiadásért felel az MTFSZ térképbizottságának elnöke." Csupán ennyi. De jól tudjuk, hogy e mögött mennyi munka, sértődés, bosszankodás, de végül a térkép megjelenésének öröme húzódott meg. A valóságot és a vágyakat ötvöztet egybe, térképekbe. Ameddig tudtál, szinte tegnapig, - habár fogyó tested, meggyötört szervezeted nyugalmat kívánt - dolgoztál. Karnyújtásnyira a hivatalos nyugdíjazástól, társadalmi munkád kiteljesedésének idejétől; a lappangó kór mást parancsolt. Végső nyugalmat. Az általam is sokszor megcsodált zavarbaejtő pontosság, kis noteszed lényegi feljegyzései mintájára fel-

sorolom a tényeket. Születettél Kispesten, 1930 január 23-án. 1952-ben lettél hivatásos katona. A Műszaki Egyetemen 1965-ben végeztél. Földmérő voltál és tanár. 1964-ben őrnagy, 1978-ban alvezredes lettél. 1952 óta a Magyar Néphadsereg Térképészeti Intézetében dolgoztál, majd 1970-től a HM Térképész Szolgálat Főnökségén. Van feleséged, lányod, fiad két unokád. Hiába a jelenidő, már ezt multként kell elfogadni. Szólnál most, mint annyi térképnél, melyek sok kis adat egybeteleléséből formálódtak ki; s mondanád, más is volt. Valóban. Más is volt. Emlékszünk arra amikor 1979 tavaszán, egy külföldi utadról nagyon lesoványodva tértél haza. Lassan valami elindult. Vagy korábban, vagy később, ki tudja mikor. Talán mindig. Mert november 12-én este, meghaltál. Előtte még figyelted az őszi nagy versenyek eredményeit. Hiába hazudtuk ágyadnál, hogy a nemzetközi térkép-tanfolyam azért marad el, mert Téged meg akarunk várni. Az igazság, hogy nem volt elég résztvevő. És most, ha valaha, talán ta-
/Folytatás a 164. oldalon/

Kelemen és az Achilles...

Hosszú történet végére került pont június 16-án, a kőhányáspusztai éjszakában. Kelemen János, a PVSZK 26 éves válogatottja rácáfolva a kétkedőkre, - tán önmagára is, 7 hónappal Achilles-in mütéte után Magyarország 1984. évi éjszakai bajnoka lett. Júliusban pedig a nemzetközi vetélytársak nem kis meglepetésére rajthoz állt a svájci Világ Kupa futamon. Szeptemberben a bulgáriai Barátság Kupán volt újra a válogatott erőssége. Egyéniben és váltóban egyaránt kitűnően futott. Utóbbiban mint befutóember indiántáncot lejtve ért be a célba, így ünnepelte a magyar férfiak régóta óhajtott győzelmét.

Nem sokan hitték abban, hogy a veszprémi katonaevek alatt "királyi" címet is elnyert Kelemen újra az élre kerül. Mint rossz álmok, úgy tűnnek fel benne is az emlékek erről a másfél évről.

Hazai rendezésű VB mindenkit nagyobbra erőkifejtésre ösztökél. Kelemennek a zalaegerszegi VB lett volna, beleértve a főiskolás VB-ét is a 6. világbajnoki szereplése. Reménykedését fokozta a jól sikerült 1982. évi idény, amikor, eredményei alapján nemzetközi minősítést szerzett, s a norvégek nem hivatalos rangsorában a 6. helyre került. A skandinávok által "Csonthuszárnak" keresztelt Kelemtől ekkor erősen tartottak az ellenfelek.

De ekkor a felkészülés elején baj történt. Sokat kihagyott térde, de még inkább sarka miatt. Ennek ellenére jól futott az áprilisi nagy viadalokon. Aztán a májusi svéd túrán Achillese beadta a kulcsot.

S elkezdődött egy rossz álmok. Hol futkosott, hol semmit sem csinált, orvostól orvoshoz, kezelésről kezelésre járt. Már csak egy hónap volt a VB-ig, amikor a csehszlovákiai edzőtáborban végleg kiderült, amit senki - ő maga sem mert kimondani, hogy nem futhat.

A váltót elvállalná, de túl nagy a kockázat.

A VB-n természetesen szeretett volna résztvenni. Utólag lehiggadva maga is úgy gondolja, hogy a korábbi évek 60.- 41.- 17. helyezései után idehaza a világ 10 legjobbja közé kerülhetett volna. A keszthelyi terep kedvére való: szintes és technikás volt.

A VB megnyitón az utcai felvonuláskor tán ő volt a magyar csapat leglelkesebb szurkolója. De már a felemelő hangulatu sportcsarnoki ünnepségen nagyokat nyelt, rosszul érezte magát. A világ legpechesebb tájfutójának érezte magát. A versenyeken újra szurkolt

társainak. Bár nem volt képes Nagy Robiék zászlóval rohangáló szurkolósszintjére, de érzékenyen reagált a nagyszerűen rendezett VB minden rezdülésére. Mint utóbb bevallotta, a váltó, melyhez titkos remények fűződtek vele sem lett volna jobb. Hiszen a helyette futó Széles Gábor, valamint Lantos, egymást múlták felül és szinte tálcán kínálták fel társaikkal a világbajnoki dobogót. A nagyszerű fiataloknál ő sem tudott volna jobbat futni.

A VB-ről levont következtetése: "Tévedésben voltunk. 90 perces győztes időre készültünk, s a magunk 100-110 percére, hosszú, lassú fizikai pályára edzettünk. Holott a VB, a 90 perc melletti is igen gyors volt! Ugy tudnám összegezni 6 VB-t, hogy összehasonlítva őket elfogultság nélkül dicsérni tudom a magyar VB rendezőit. Szereplésünk? Jó, de lehetett volna jobb is."

Másfél havi pihenő után lábadozó futások után "féllábbal" is rajthoz állt a sümegei OB-n, ahol 5. lett! De lába nem volt jó. Sokféle próbálkozás után 1985. november 22-én Berentei professzor kése alá került, aki megszabadította végre szenvedéseitől. Achilles inának harmada szakadt volt, olyan mint egy göcsörtös faág. A szike eltávolította a szöveti felrakódásokat és a gyulladt részeket. Majd a talpizomból vett innal megerősítést nyert az Achilles in. Gipszben töltött 4 hét következett, majd januártól gyógytorna, uszoda, sántikálás. De márciusban már tornatermi edzésekkel és 3-4 km-es futásokkal próbálkozott. Szervegett, de óvatos volt és megfontolt. Áprilisban már komoly 180 km-e volt. Május 13-án újra rajthoz állt; a Tipográfia kupán: négy perccel a győztes mögött hetedik lett. Júniusban pedig ismét bajnokságon rajtolt. Elindult, sőt győzött is! Az a vértesi éjszaka pályafutása legszebb napja volt. Bár ezt egy kicsit ő maga is vitatja, mert február 20-án született kislánya, Bernadette.

De tény, a bajnoki címmel végleg visszaérkeztek. S örül annak is, hogy Kiss Zoltán után ő a második magyar tájfutó, aki mindhárom egyéni OB aranyérmével rendelkezik. Az éjszakai OB után az alábbiakat mondta:

"Szerencse, technika és önfegyelm kell az éjszakai versenyzéshez! De a Svédországban vett fejlámpám is sokat segített. Lámpa mellett rutinomra is

szükség volt. Ráeszméltem, hogy éjszaka más technika kell. Sokkal egyszerűbben kell versenyezni. Utakon inkább. S csak annak higgyek, amit a térképről le tudok olvasni. Éjszaka nem lehet "leborítani", hiszen nincs domborzat, mi bevillanjon."

Bár vannak még pihenőnapok: néha bedagad a sarka a szintes futások után, s a 15-20 km-ek utáni szenvedésekor el sem tudja képzelni, hogy valaha voltak 180-200 km-es hetei. A balatonyöröki csapat OB-n ujjra az élen. S ez boldogság, óvás ide vagy oda. Szóval ez a junius az igazi gyógyulás. Az ekkor futott 350 km-e csúcs. Másfél éve nem volt ennyi! Innen már sima az ügy. A hazai mezőny végleg visszafogadta - zömmel - maga elé. Jicin, Barátság Kupa, OB-k, Nemzetek Versenye és vége is a mütét utáni évnék.

Érdekesség, tanulság akad még bőven. Már a mütét előtt edzői tanfolyamra iratkozott be, s Kovács Ildikóval az élen a PVSZ serdülő és ifi lányainak edzője lett. Tele van ambícióval, eredményre törekszik. Az edzések megtartása folytonossága érdekében néha még saját érdekeit is háttérbe szorítja olykor. Ezért mondja le pl. a lengyel 3 napos versenyt. Vallja, hogy félév alatt bárkit meg lehet tanítani tájékozódni. Neki is problémát okoz az edzői szakirodalom hiánya, a kiválasztástól a versenyeztetésig. Az élsportoló ritka sokszínű arca tárul elének. Edzői tanfolyamra jár és edzősködik, versenyez és térképet javít, versenyt rendez és kislányát pesztarálja.

Kíváncsian kértem 10 éves pályafutásának, 11 bajnoki aranyérmének tapasztalatairól:

"Az 1979. évi finn VB volt életem egyik fordulópontja. Ezen a VB-n a sokrétű felkészülés ellenére a csapat leggyengébben szereplő tagja voltam. Utána végiggondolva teljesítményemet, sikerült magamratalálnom. A főiskola befejezése után sportállást kaptam. Ezzel sikerült megteremtennem a helyes arányt az edzés-, a munkahely-, a magánélet között. Azóta napi tevékenységem döntő részét a tájfutás teszi ki. Ez sajnos a főiskolás évek alatt nem sikerült. Hosszú időt töltöttem magam elméleti képzésével. Órákat elemeztem térképeimet, utvonalaimat, az ellenfelek utvonálváltásait. Ez nagyban fejlesztette technikai tudásomat. Ugyanis én sok megállással, sok térképnézéssel versenyzek. A térkép-terep és a tereptérkép kettőségével sok információt próbálok felszedni futás közben. Ezért is szögletes s csapongó versenyzésem útvonala. Ezért is reagálok érzékenyebben a térkép hibáira. Hiszen stílusomhoz azok a precíz térképek szükségesek,

melyeket külföldi versenyeim megszoktam. Sajnos itthon ez ritkább. Ma sem értem, hogy a fejlett ürrepülések korában, miért nincsenek pontos légifotóval, tájfutó szemmel kiértékelt alaptérképeink. Mondom ezt akkor is, ha tudom, hogy még a magyar VB-re is csak egy alaptérkép volt légi fotós.

Sokat küszködtem a tájoló ritka használata miatt. Legtöbbször csak a térkép betájolására használtam. Iránymenet és lépésszámlálás ismeretlen fogalmak voltak nálam. A skandinávok térképeinek nézegetése közben, pályaberajzolásaikat látva, rájöttem, hogy ők emiatt - is - jobbak nálunk. Egyébként technikai hibáimat ismert itthoni terepeken képtelen vagyok kijavítani. Ezért is kevesebb a mecseki technikai edzésem. Több "idegen" technikai edzésre volna szükségem /-ünk/. Egy-egy fontos versenyemre régebbi térképeimet nézegetve készülök fel. Milyen sikerrel? Legszebben ezt az 1979. évi és az 1981. évi 0-Ringenen futott pályáim mutatják. Tudom, magam ellen is beszélek, amikor Monspart Saroltát idézem; "...egyéniségekre, önmagukat megvalósítani tudó élversenyzőkre van szükségem." Miért? Mert sajnos majdnem mindnyájan egyedül, saját fejünk után edzünk. De ez végül is nem jó - szerintem sem.

Sikerült kialakítanom saját "hiszek-egyemet":

- önbizalom nélkül nem szabad rajthoz állni. Formámtól függetlenül mindig jól akarok futni;
- minél nagyobb szakaszokat kell memorizálni, a megállások gyakoriságának csökkentésére;
- az uton futások alatt már a következő átmenetet nézem és a pontról való kifutás irányát;
- a szöghibák elkerülése végett mindig ellenőrzöm a pontról való kifutás irányát;
- mindig számítok párhuzamos hibára, s gond esetén rögtön erre gondolok;
- minden versenyemen szuggerálok magam a hajrára, mert bebizonyosodott, hogy az utolsó 1-2 km-n sok-sok percet lehet nyerni;
- sokszor "boritok" le a pontra ma is, de ezt ésszel teszem.

Talán mindezeknek is köszönhetően 1981 óta nem szurtam el versenyt, nem vállaltam soha rizikót. Egy-egy versenyre a kiválláló számára talán furcsán hatóan, fel-felhuzom magam. De így vagyok képes évek óta jó átlagra."

Milyen versenyző vagy?

"Szeretek célokat kitűzni és szeretem ha célokat tűznek ki elem. Mindig hiányzik, ha nincs feladva a "labda"! Ez nagyon fontos nekünk. Mindig eszem-

be jut, hogy hirtelen milyen jó lett a magyar jégkorong válogatott, amikor Tokióban került sor a C. csoportos világbajnokságra..."

- Mostanában szemedre vetik, hogy túl hangos vagy a versenyeken. Te hogy látod ezt ?

"Tény, ma már másként látom a tájfutást, mint 5-8 éve. S bosszant ha valami szabályzatellenes, vagy ha a rendező nem gondolkodik a versenyző részéről. Ha mindenki elfogadná, hogy a szabályzat azért van, hogy betartsák, és a versenyt a versenyzőért /!/ rendezik, akkor biztos kevesebb lenne a reklamáció. Azért nem olyan rossz a helyzet európai szemmel nézve. Más kérdés, hogy sokszor a többiek cukkolnak, szólnak azért vagy azért, neked szabad ? Otthon sokszor számra ütök, mit pofázol mindig Kelemen..."

S folytatná és folytatnám, ha nem volna napunk behatárolt. Talán az olvasó is elfáradt már ? Stanci-Janó-Cingér-Király-Csonthuszár-Kelemen János, nevű apukára vár Bernadett. És az alatóra: Lehunyja kék szemét az ég, lehunyja sok szemét a ház, dunna alatt alszik a táj, aludj el szépen Bernadettel

Csak Te ne aludj, Tájfutás !

Kiss Endre

Riczel Zoltán 1930-1984

/Folytatás a 161. oldalról /
vasszal megrendezük akkor egyvalaki biztosan fog hiányozni. Végérvényesen. A svájci VB-n már valami fájt Neked, de kimentél a terepre. És máskor is kimentél, és segítettél, és fáradtál, és bosszankodtál. Korholtál és túrtél meg nem értést, fiatalabbak kételkedő tekintetét, de megcsináltad, megcsináltuk a mi magyar világbajnokságunkat. Olyat, ami soká nem lesz itt, ahol nyugszol. Mert kínoztad tested a Keszthelyi hegység dolomitmeredekjein, az Őrség fenyveseiben és együtt örültünk előre, mert hittük-reméltük: jó világbajnokság lesz. És jó volt, és szép volt, feledtünk vitákat, buktatókat, a reménytelen helyzeteket, mert maradt a teljesítmény: a miénk, a Tiéd.
Te elmúltál, mi is elmúlunk, ki előbb, ki később.

De nyomot hagyunk, hiszen ezért éltünk.

Skerletz Iván

CSB TÖRTÉNELEM

Bármennyire is hihetetlen, jövőre már 50 éves lesz az egyesek által sokat szidott, mások által viszont nosztalgikusan emlegetett csapatbajnokság.

Aki csak egy kicsit is figyelmesen forgatta a Szélrózsák legutóbbi kötetét, annak szeme megakadhatott a Duna Sport Club 1935 április 14-i rendezvényének adatain.

Ha valami, akkor ez az OB versenyforma állandóan változott. Az elmúlt fél évszázad alatt rengeteg módosítás mentek keresztül szabályai, míg kialakultak a ma is használatos, bár sokak által megkérdőjelezett formajegyei.

Tény, hogy rajtunk kívül csak egy-két helyen rendeznek Európában ilyen jellegű versenyeket, az is igaz, hogy a jelenlegi rendszernek van néhány "bundázásra" csábító hiányossága. Van aki a drasztikus eltörlését javasolja, van aki az egyéni OB eredményeiből csapateredményt is számítana, ismét mások, a jelenlegi formájában változatlanul fenntartanak.

Hogy ki/k/nek lesz igazuk?

Majd elválnak.

Az alábbiakban összegyűjtöttük az elmúlt fél évszázad CSB-inek adatait. Van ahol a helyszín hiányzik, másutt a nevek. Lesznek évek ahol helyezési pontot, másutt hibapontot, a harmadik helyen százalékot, a negyedik óra-perc-másodperces időeredményeket talál az olvasó.

Minden valószínűség szerint vannak benne hibák is. Mert a forrásmunkaként felhasznált Magyar Sport Kézikönyvében, a sportévkönyvekben vannak rossz nevek, rossz időeredmények. Amit lehetett kijavítottunk. Mivel a régiak közül már egyre kevesebben vannak, jó lenne most, talán a huszonegyedik órában összegyűjteni mindazokat az adatokat, visszaemlékezéseket, melyek a csapatbajnoksággal kapcsolatosak. Jó lenne ha azok, akiknek ez a versenyforma a legtöbbet jelentett, egy kicsit asztalhoz ülne, régi fényképeket, térképeket bányásznának elő és 1985-ben hozzásegítenék az MTFSZ-t ahhoz, hogy méltó körülmények között kerüljön sor a jubileumi rendezvényre.

Vannak akiknek nevei éveken át a bajnokcsapat tagjai között szerepeltek. Elsősorban rájuk gondolunk. De szívesen veszünk mindenkitől jószándékú kritikát, a sportág hírnevének öregbítését célzó adatközlést.

1935

Április 14, Budakeszi térsége /Budakeszi - Sziklafal - Hosszútöltésárka - Tóth György hegy - Erzsébetmajor - Kiskopasz - Hosszúhajtás -Budakeszi/ 1. Encián Turisták 1914, "A" csapat /Vezető: dr. Bing György. Tagok: Kalmár Ernő, Miklós Lili, Gellért Ernő, Tauber József/ 17 pont, 2. Hungária TE /Vezető: dr. Szántó György. Tagok: dr. Gárdon Márta, Burg Imre, Szántó Pál, Radiveczky Béla/ 29 pont, 3.-4. Pénzüntézet Sport Liga /vezető: Halász Ferenc/ és Magyarországi Kárpát Egyesület /vezető: Kaff Andor/ 36-36 pont, 5. Vértes TE /vezető: Kádár Lajos/ 49 pont, 6. Phóbus SE /Vezető: Böhm Árpád/ 79 pont.

1938

Március 13, Dobogókő térsége. /19 csapat/ 1. Budapesti Turista Egyesület központi csapata /Vezető: Jellinek János. Tagok: Dán György, Malesiner Sándor/ 31 pont, 2. Encián "C" 33 pont, 3. Hitelbank "A" 43, 4. Kerak "B" 44, 5. Börzsöny TE "A" 45, 6. Börzsöny TE "B" 50 pont.

1939

Április 2, Börzsöny, magyarkuti menedékház térsége. /16 csapat/ 1. Magyarországi Kárpát Egyesület sí- és evezősosztálya 17 pont, 2. BTE "A" 41, 3. Hitelbank 45, 4. Kerak "B" 52, 5. BTE, 6. Hegyjárók.

1942

Augusztus 22-23, Vértes, Szár térsége 1. Magyar Munkások Turista Egyesülete 33.5 pont, 2. MTE Turán Asztal 77, 3. MTE Csepeli Osztály 1. csapat 115, 4. BSE 122.5, 5. BBTE 129.5, 6. MKE 1. csapat 136 pont.

1943

Május 15-16, Magyarkút-Nagyvaros térsége. /26 csapat/ 1. Budapesti Budai TE I. csapat, 2. Magyarországi Kárpát Egyesület Fátka oszt., 3. Budapesti Budai TE III. csapat, 4. Hitelbank Tisztviselő SE t.o. 5. Magyarországi Kárpát Egyesület Központi csapat, 6. Magyar Turista Egyesület Turán Asztala II. csapat.

1944

Június 3-4. Pilis : Pomáz, Pilisszentkereszt térsége. Éjszakai rész: 1. MTE Vándorfiúk 74 pont, 2. TÉBE leventék 81 pont, 3. BBTE II. 87 pont. A nappali részben: 1. BBTE II. 20 pont, 2. MTE

Dobogókői Család 55 pont, 3. Hitelbank 64 p., 4. V. ker. leventék 73, 5. MMTE 73 pont. Az összetett verseny győztese a BBTE II. /Báthori András és neje, valamint Faragó Ferenc/.

1946

November 3, /11 csapat/ 1. Börzsöny TE.

1947

Május ?, Viktorkunyhó-Acsay menedékház közötti szakasz. 1. TTE KASE Osztály 72 pont, 2.-3. Hitelbank I. és Pénzüntézet SE 83-83, 4. TTE Csúcshegyi osztály 86 pont.

1948

November ?, Viktorkunyhó-Nagyvillám közötti szakasz. 1. KASE 19 pont, 2. Posztás 27, 3. Törekvés 29 pont, Juniorok 1. TF 8, 2. NIK 83, 3. V. kerület 185 pont

1949

Október 16, Torbágy térsége, 23 csapat, köztük 8 vidéki. 1. MOM 72 pont, 2. KASE 124, 3. Állami Tervező Intézet 143, 4. NIM SE 157, 5. Standard 159, 6. Bp. Lokomotiv 159 pont. /A versenyen kívül induló Duna SC 112 pontot ért el./

1950

Szeptember 17, Hegyestető térsége /Dunakanyar/, 13 fővárosi, 5 vidéki klub. Bajnok: Bp. Lokomotiv /Thuróczy Lajos, Petrovics István, Csincsák Béla, Orgoványi János, Vizkelety László/ 79 pont, 2. MOM 93, 3. Bp. Vörös Meteor 111 ... 5. DVTK 121 pont

1951

Szeptember 8-9., Pusztavám térsége. Bajnok: Vasas MOM /Föllinger Károly, Gáll Károly, Kovács Zoltán, Köbölkúti András, P. Nagy Pál, Szegvári Gusztáv/ 2. Bp. Lokomotiv, 3. Közg. Haladás.

1952

Október 24-26, Ajka-Urkút térsége. Bajnok: Műegyetemi Haladás /Breiner Sándor, Kecskeméti Géza, Pály Tivadar, Papp László, Peiker György, Radvánszky Sándor/ 2. Építők Terv SK, 3. DVTK

1953

Október 16-17, Csákvár térsége. Bajnok: Vasas MOM /Föllinger Károly, Gáll Károly, Kovács Zoltán, Köbölkúti András, P. Nagy Pál, Szegvári Gusztáv/ 58 hp, 2. Bp. Lokomotiv I. 70 hp., 3. Bp. Lokomotiv II. 114 hp.

Október 8-10, Bükk hegység /Oszlárház, Hór völgy/13 csapat. Bajnok: Bp. Lokomotív /Hermann Imre, Thiering György, Zomotor Ádám, Dévai János, Szabó Ferenc, Karcagi Géza/ 465 hp., 2. Építők UVATERV /Soltész Béla, Vákár László, Györke Lajos, Ujhelyi János, Dóra Tibor, Gedeon Gyula/ 648 hp., 3. Haladás Műszaki egyetem /Breiner Sándor, Koczur Ferenc, Radványiszky Sándor, Fábry Pál, Horváth Lóránd, Koczur Kálmán/ 904 hp., 4. Vasas MÁVAG /Szócs Ferenc, Tegzes Ádám, Mészáros István, Balogh Sándor, György Tibor, Horváth Domonkos/ 1051, 5. DVTK /Szeghi Béla, Less Nándor, Nemesánszky László, Bokros Imre, Velánszky Péter, Szaniszló Gyula/ 1085, 6. Soproni Vörös Lobogó Fésűsfonó /dr. Margittai Endre, Giczi József, Vida Ferenc, Paukovic Vilmos, Steiner Károly, Unger Károly/ 1120 hibapont.

1955

Hatfordulós CSB. Bajnok: Mügyetemi Haladás /Breiner Sándor, Horváth Lóránd, Koczur Ferenc, Koczur Kálmán, Kósa Csaba, Maác Benedek, Papp László, Radványiszky Sándor/ 45 helyezési szám, 2. Bp. Törekvés 41, 3. Bp. Vörös Meteor 39, 4. Építők UVATERV 36, 5. VIII. ker. Bástya 32, 6. Vasas MÁVAG 31 helyezési szám.

1956

Négyfordulós CSB. Bajnok: Bp. Törekvés SK /Bokody József, Darabos János, Dévai János, Hermann Imre, Kemenesi Ernő, Szabó Ferenc, Thiering György, Zomotor Ádám/ 2. Mügyetemi Haladás, 3. Építők UVATERV

1957

Háromfordulós CSB. Bajnok: Mügyetemi Atlétikai és Football Club /Almás Károly, Breiner Sándor, Fábry Pál, Horváth Lóránd, Koczur Kálmán, Kósa Csaba, Maác Benedek, Szarka Ernő/ 125 helyezési pont, 2. BVSC 108 helyezési pont, 3. VIII. kerületi Petőfi 100 h.p.

1958

Háromfordulós CSB. Bajnok: MAFC /Almás Károly, Breiner Sándor, Fábry Pál, Gárdonyi Zoltán, Horváth Lóránd, Maác Benedek, Szarka Ernő/ 33 pont, 2. Bp. Spartacus 49, 3. Vasas MÁVAG 60, 4. BVSC 64, 5. Helyiip. csat. 64, 6. UVATERV 65 pont.

Háromfordulós CSB. Férfiak. Felnöttek. Bajnok: MAFC /Almás Károly, Breiner Sándor, Dávid László, Horváth Lóránd, Kósa Csaba, Maác Benedek, Szarka Ernő/ 91 h.p., 2. Bp. Spartacus 119, 3. Bp. Pedagógus 135, 4. Ujpesti Spartacus 138, 5. UVATERV 145, 6. Helyiipar Csat. 155. Ifjúságiak. Bajnok: MÁVAG, 2. Bp. Pedagógus, 3. BVSC

1960

Háromfordulós CSB. Férfiak. Felnöttek. Bajnok: MAFC /Almás Károly, Dávid László, Dóra Tibor, Horváth Lóránd, Kósa Csaba, Maác Benedek, Szarka Ernő, Valentinyi László/ 91 h.p., 2. Bp. Spartacus 128, 3. Bp. Pedagógus 136, 4. BEAC 138, 5. HTE Csatornázási Művek 141, 6. Bp. Lokomotív 152 h.p. Ifjúságiak. Bajnok: Bp. Spartacus /Ribányi, Balogh, Krizsán, Pál/ 12 h.p., 2. MAFC 13 h.p., 3. MűM 26 sz. Intézet 15 h.p.

1961

Felnöttek. Október 8, Börzsöny. Bajnok: Bp. Spartacus /Balogh László, Balogh Tamás, Benyó György, Garai László, Óhegyi Albin, Pataki Zsolt, Schönviszky György, Schönviszky László, Szondy György, Tóth István/ 81.5 h.p., 2. MAFC 82 h.p., 3. Ganz-MÁVAG 160.5 h.p. Ifjúságiak. Október 28, Nagyszénás-Zsiroshegy. Bajnok: MAFC /Bódy, Kotányi, Szemenyei, Valtinyi/ 5 h.p., 2. Vörös Meteor 11 h.p., 3. Pécsi Nagy Lajos gimn. 18 h.p.

1962

Felnöttek. Férfiak. Hollókő, Sárvár, Mékényes, utolsó forduló október 21. Bajnok: Bp. Spartacus /Balogh Tamás, Örsi András, Ribényi Imre, Schönviszky György, Schönviszky László/ 6 h.p., 2. Bp. Honvéd 15 h.p., 3. Bp. Pedagógus 17, 4. BEAC 17, 5. MAFC 24, 6. Egrí Spartacus 25. Nők. Sárvár, Október 7. Bajnok: Bp. Pedagógus SC /Cser Borbála, Győri Edit, Monspart Sarolta, Sárfalvi Erzsébet/ 668:43, 2. MAFC 740:04, 3. Szegedi MÁV 1039:40, 4. Bp. MÁV 941:09, 5. Debreceni Biogal 1068:55, 6. Mosonmagyaróvári Timföld 1141:21.

Ifjúságiak. Férfiak. Október 28, Dobogókő. Bajnok: MAFC /Erdős Gábor, Bódi F., Gáti, Haris/ 797 h.p., 2. Bp. MÁV Ig. SC 847, 3. BEAC 891 h.p., 4. Bp. Pedagógus 885, 5. Bp. Vörös Meteor 888, 6. Salgótarjáni Kohász 1117 h.p.

1963

Felnöttek. Férfiak. Romhány, Börzsöny,

Bakonybél. Utolsó forduló: október 27.
Bajnok: Bp. Spartacus SC / Őrsi András,
Ribényi Imre, Schönviszky György, Schön-
viszky László / 6 h.p., 2. Bp. Honvéd 13,
3. Bp. VM 20, 4. MAFC 20, 5. Ganz-MAVAG 25,
6. Bp. Pedagógus 26 h.p. Nők. Börzsöny,
október 13. Bajnok: Bp. Pedagógus / Bab-
bay Margit, Győri Edit, Molnár Magda,
Monspart Sarolta / 750:39, 2. BEAC
1081:46, 3. MVSC 977:54, 4. MAFC 1132:48,
5. Bp. MAV Ig. 1044:22, 6. Szegedi Ter-
vező 1061:01.

Ifjúságiak. Férfiak. Október 27, Rom-
hány. Bajnok: Bp. MAV Igazgatóság SC/
Bozán György, Galló S. Kontra Gy.,
Schuch Tamás / 475:35, 2. Bp. Honvéd
580:55, 3. Vörösmarty gimn. 668:57,
4. Bp. Spartacus 673:17, 5. Egre Spartac-
us 788:31, 6. Szegedi Helyiipar 896:37.

1964

Felnőttek, férfiak. Aggtelek, Jósva-
fő, Herbolya. Október 4, 18, 25. Bajnok:
Bp. Spartacus SC / Őrsi András, Peiker
György, Schönviszky György, Schönvisz-
ky László / 3 hp., 2. Bp. Pedagógus 6,
3. Bp. Honvéd 10, 4. MAFC 12, 5. BHSC 19,
6. BEAC 22. Nők. Herbolya, október 25.
Bajnok: Bp. Pedagógus / Cser Borbála,
Győri Edit, Monspart Sarolta, Sárfal-
vi Erzsébet / 0/420:28, 2. BEAC 0/700:
09, 3. Bp. Vörös Meteor 200/640:50, 4.
Veszprémi Haladás 400/709:05 5. BHSC
500/804:35, 6. Pécsi Tanárképző 800/
847:48.

Ifjúságiak. Férfiak. Jósvalfő, október
18. Bajnok: Miskolci Gépipari Techni-
kum / Feledi F., Feledi L., Pelle, Duró/
0/697:58, 2. Bp. Honvéd 0/983:51, 3. Vö-
rösmarty gimn. 100/628:02, 4. BEAC
100/769:16, 5. Hódmezővásárhelyi Tech-
nikum 600/963:23, MAFC 600/981:23.

1965

Felnőttek, férfiak. Siófok / szeptem-
ber 26/, Salgótarján / október 10/,
Kácsfürdő / október 24/. Bajnok: Bp. Spar-
tacus SC / Balogh Tamás, Őrsi András,
Peiker György, Schönviszky György / 4,
2. Bp. Honvéd 9, 3. Vörösmarty gimn. 9,
4. MAFC 11, 5. Miskolci EAFK 19, 6.
Bp. Pedagógus 19. Nők. Kácsfürdő, októ-
ber 24. Bajnok: Bp. Pedagógus / Balázs
Éva, Cser Borbála, Győri Edit, Monspart
Sarolta / 284:45, 2. Bp. Vörös Meteor
371:50, 3. BEAC 381:53, 4. MAFC 398:51,
5. Veszprémi Haladás 435:52, 6. BHSC
482:58.

Ifjúságiak. Salgótarján, október 10.
Fiúk. Bajnok: Vörösmarty gimn. / Vida,
Tóth T. Tóth P., Sasvári / 430:40, 2.
BEAC 512:07, 3. Bp. MAV Ig. 516:42. Le-
ányok. Bajnok: BEAC / Hegedüs Aletta, He-
gedüs Ágnes, Turchányi Piroška, Bánhegyi/
617:10, 2. Hódmezővásárhelyi Frankel

Leó gimn. 640:38, 3. Vörösmarty gimn.
679:47.

1966

Felnőttek, férfiak. Sátoraljaújhely
/ szeptember 17-18/, Visegrád / októ-
ber 23/. Bajnok: Bp. Spartacus / Balogh
Tamás, Őrsi András, Skerletz Iván, Schön-
viszky György, Schönviszky László / 6,
2. U. Dózsa 12, 3. Bp. Honvéd 13, 4. OSC
18, 5. MAFC 19, 6. Bp. VM 21 hp. Nők.
Visegrád, október 23. Bajnok: Bp. Pedagó-
gus / Balázs Éva, Cser Borbála, Győri
Edit, Monspart Sarolta / 425:14, 2.
BEAC 608:07, 3. Finommechanikai Vasas
690:45, 4. Veszprémi Haladás 750:36,
5. Szegedi Tervező 200/705:43, 6. Szom-
bathelyi Építők 600/816:56.

Ifjúságiak. Visegrád, október 23. Fiúk.
Bajnok: BEAC / Czöndör, Hegedüs, Papp, Szar-
vas / 283:56, 2. OSC 345:49, 3. Ajkai SE
444:04. Leányok. Bajnok: BEAC / Bánhegyi,
Bozán, Hegedüs, Turchányi / 243:47, 2.
Hódmezővásárhelyi Frankel Leó gimn.
289:42, 3. OSC 331:33.

1967

Felnőttek. Kustánszeg-Csatár, október
21-22. Férfiak. Bajnok: Bp. Spartacus
/ Balogh Tamás, Őrsi András, Skerletz
Iván, Schönviszky György / 200, 2 %, 2.
OSC 217, 2, 3. BEAC 218, 8, 4. MAFC 222, 6,
5. Bp. Honvéd 238, 4, 6. Egre Spartacus
249, 4. Nők. Bajnok: Bp. Pedagógus SC /
Balázs Éva, Cser Borbála, Danovszky Má-
ria, Monspart Sarolta / 200 %, 2. Bp. Pos-
tás 283, 1, 3. BEAC 293, 1, 4. Veszprémi
Vegyész SC 0 hp. / 380, 8, 5. MAFC 100/
281, 6. Szegedi Tervező SK 200/364, 8%.

Ifjúságiak. Kustánszeg-Csatár, októ-
ber 21-22. Fiúk. Bajnok: OSC / Hegedüs,
Sódor, Szaktila, Tóth / 203 %, 2. Szom-
bathelyi Építők 214, 9, 3. BEAC 216, 5 %.
Leányok. Bajnok: BEAC / Bánhegyi, Bozán,
Hegedüs, Turchányi / 202, 6 %, 2. MAFC
280, 8, 3. OSC 100 hp. / 240, 8.

1968

Tányó-Sokorópátka, október 19-20.
Felnőttek. Férfiak. Bajnok: Bp. Sparta-
cus / Balogh Tamás, Őrsi András, Papp
Gyula, Schönviszky György / 11:13:25,
2. OSC 12:23:20, 3. Bp. Honvéd 12:35:36,
4. MAFC 13:15:01, 5. BEAC 13:40:16, 6.
Egre Spartacus 14:04:47. Nők. Bajnok:
Bp. Pedagógus / Balázs Éva, Cser Borbála,
Danovszky Mária, Monspart Sarolta /
7:09:21, 2. BEAC 7:39:41, 3. OSC
8:20:19, 4. MAFC 9:28:01, 5. Finommech-
anikai Vasas 10:24:26, 6. Bp. VM 10:53:07.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: BEAC / Czön-
dör, Hegedüs, Irinyi, Kovács, Szarvas /
7:41:44, 2. OSC 7:59:59, 3. Ajkai Alu-
minium SE 8:01:09. Leányok. Bajnok:

167

BEAC /Bánhegyi, Bozán, Kovács, Szakács/
6:32:19, 2.OSC 7:59:49, 3.Hódmezővá-
sárhelyi Frankel Leó Közg.Tech. 8:15:52.

1969

Réde, Október 18-19. Felnőttek. Férfiak. Bajnok: Bp. Spartacus SC /Balogh Tamás, Jelinek István, Őrsi András, Schönviszky György/ 12:55:04, 2. Bp. MÁV Ig. 12:56:53, 3. BEAC 13:14:44, 4. OSC 13:15:07, 5. Bp. Petőfi 13:28:27, 6. MAFC 14:47:48. Nők. Bajnok: BEAC /Hegedüs Ágnes, Tass Emőke, Turchányi Piroška/ 6:54:47, 2. Bp. Pedagógus 7:10:07, 3. OSC 7:15:48, 4. BHSC 7:43:45, 5. MAFC 7:48:57, 6. Finommechanikai Vasas 9:43:22.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: OSC /Hegedüs Z., Hegedüs B., Pető, Zeke/ 8:06:04, 2. BEAC 8:18:26, 3. Bp. VM 8:47:28. Leányok. Bajnok: Tatabányai Árpád gimnázium /Hafner, Lovász, Nagy G./ 5:44:59, Ceglédi Építők 5:45:23, 3. OSC 6:01:40

1970

Penc, június 28. Felnőttek. Férfiak. Bajnok: Bp. Spartacus /Balogh Tamás, Bozán György, Őrsi András, Schönviszky György/ 7:38:39, 2. OSC 8:01:58, 3. BEAC 8:27:13, 4. BSE 8:37:14, 5. Bp. MÁV Ig. 8:39:59, 6. MAFC 9:50:20. Nők. Bajnok: Bp. Pedagógus /Babay Margit, Cser Borbála, Danovszky Mária/ 3:29:14, 2. OSC 3:29:44, 3. BEAC 3:37:13, 4. MAFC 4:34:45, 5. Bp. Postás 4:41:15, 6. Helyiipari SC 4:50:47.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Bp. Vörös Meteor /Erdélyi, Horváth Gy. Hámori/ 3:24:14, 2. BEAC 3:26:19, 3. Váci Forte 3:34:45. Leányok. Bajnok: Bp. Spartacus /Schmiedmeiszter, Szentpéteri, Szopori/ 2:59:55, 2. BEAC 3:05:29, 3. OSC 3:14:35.

1971

Balatonfüred, június 27. Felnőttek. Férfiak. Bajnok: Bp. MÁV Igazgatóság /Bozán György, Gombkötő Péter, Tarjáni Rudolf, Vajda Géza/ 8:54:01, 2. BEAC 9:01:55, 3. Spartacus TE 9:10:57, 4. BSE 9:51:07, 5. MAFC 10:16:37, 6. OSC 10:33:11. Nők. Bajnok: BEAC /Hegedüs Ágnes, Hegedüs Aletta, Turchányi Piroška/ 5:48:56, 2. BSE 5:57:38, 3. Távközlési Kutató Int. 7:48:58, 4. Főkert HSC 8:20:04, 5. MAFC 8:23:09, 6. OSC 8:38:28.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: MAFC /Honfi, Klimstein, Ridinger/ 4:33:23, 2. BEAC 4:45:50, 3. Bakony Vegyész 5:14:21. Leányok. Bajnok: Spartacus TE /Szopori, Schmiedmeiszter, Dobosi/ 3:38:30, 2. Egri Berva Vasas 3:56:55, 3. BEAC 4:06:08.

1972

Mátraháza, június 18. Felnőttek. Férfiak. Bajnok: Bp. Spartacus SC /Balogh Tamás, Bozán György, Egervári Ottó, Schönviszky György/ 8:19:25, 2. Bp. MÁV Ig. 9:09:28, 3. OSC 9:10:47, 4. Bp. Postás SE 9:29:16, 5. BEAC 9:42:30, 6. HÓDGÉP 9:58:32. Nők. Bajnok: Spartacus TE /Monspart Sarolta, Szopori Éva, Jenovai Klára/ 4:13:24, 2. OSC 4:15:07, 3. BEAC 4:16:47, 4. BSE 4:33:59, 5. FŐKERT HSC 5:27:08, 6. Szegedi Kender 5:28:27

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: BEAC /Kovács Gy., Quirjóc, Hegedüs/ 4:13:00, 2. Tatabányai Árpád gimn. 4:45:09, 3. Bakony Vegyész 4:55:44. Leányok. Bajnok: BEAC /Fodor, Mitterer, Kovács M./ 3:33:15, 2. Bp. Spartacus 3:42:07, 3. Vasas 4:06:28.

1973

Döbrönte, június 10. Felnőttek. Férfiak. Bajnok: Orvostudományi Egyetem SC /Csáki Tibor, Hegedüs Zoltán, Horváth Attila, Sóder István/ 7:07:27, 2. Spartacus TE 7:14:11, 3. BSE 7:34:04, 4. Tatabányai Bányász 7:51:57, 5. Bp. MÁV Ig. 7:53:46, 6. VM Egyetértés 8:08:15. Nők. Bajnok: Budapesti Egyetemi Athletikai Club /Cser Forbála, Fodor Cecilia, Turchányi Piroška/ 3:26:23, 2. Spartacus TE 3:40:06, 3. OSC 3:48:09, 4. Postás SE 4:27:26, 5. BSE 4:32:27, 6. Szegedi Kender 4:33:58.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: BEAC /Kovács Gábor, Krolopp Frigyes, Hegedüs Ábel/ 4:38:26, 2. Tatabányai Árpád gimn. 5:05:01, 3. Kőbányai Lombik 5:22:47. Leányok. Bajnok: Spartacus TE /Dobosi Erzsébet, Jenővári Gabriella, Dobosi Klára / 2:47:32, 2. BSE 3:32:09, 3. Egri Vasas 4:12:46.

1974

Ujvárfalva, június 16. Felnőttek. Férfiak. Bajnok: OSC /Csáki Tibor, Hegedüs Zoltán, Horváth Attila, Kempelen Miklós/ 7:09:13, 2. Spartacus TE 7:23:34, 3. BEAC 7:27:14, 4. Tipográfia 7:28:52, 5. Egri Spartacus 7:32:08, 6. Bp. MÁV Ig. 7:46:41. Nők. Bajnok: BEAC /Fodor Cecilia, Cser Borbála, Hegedüs Ágnes/ 3:17:16, 2. Spartacus TE 3:17:25, 3. HÓDGÉP 3:49:54, 4. BSE 4:02:37, 5. MMG 4:03:44, 6. Vasas 4:08:29.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Tipográfia /Papp László, Vígh Sándor, Tóth János/ 2:53:40, 2. Szfv. Volán 3:07:10, 3. Váci FORTE 3:09:57. Leányok. Bajnok: Spartacus TE /Perczell Viola, Dobosi Erzsébet, Jenővári Gabriella/ 2:02:27, 2. Bakony Vegyész 2:27:27, 3. BEAC 2:29:16.

1975

Sárvár térsége, június 14. Felnőttek
Férfiak. Bajnok: Spartacus TE /Gyurkó
László, Bozán György, Loch Ferenc, Papp
László/ 6:59:31, 2. BEAC 7:05:11, 3.
BSE 7:10:11, 4. Postás SE 7:21:52, 5.
Egri Spartacus 7:31:33, 6. OSC 7:41:51.
Nők. Bajnok: Spartacus TE /Monspart Sarolta,
Dobosi Erzsébet, Schmiedmeiszter I-
lona/ 2:49:03, 2. BEAC 3:07:45, 3. Pos-
tás SE 3:15:14, 4. Tipográfia 3:18:21,
5. BSE 3:34:16, 6. Szegedi Kender 3:34:30.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Kőbányai
Lombik /Harkányi Ádám, Halmai Gábor,
Könyves Tóth Mihály/ 2:46:32, 2. BEAC
2:48:12, 3. Ajkai Aluminium 3:02:18. Le-
ányok. Bajnok: Tatabányai Árpád gimn.
/Pólya Gabriella, Pólya Zsuzsa, Hidvé-
gi Nóra / 2:28:59, 2. Spartacus TE
2:40:11, 3. BEAC 2:45:11.

1976

Csácsi erdő, május 30. Felnőttek. Fé-
rfiak. Bajnok: Spartacus TE /Brucker László,
Gyurkó László, Balogh Tamás, Bozán
György/ 7:33:22, 2. Egri Spartacus
7:54:01, 3. OSC 7:54:03, 4. Pécsi VSK
7:56:36, 5. BEAC 8:05:20, 6. Tipográfia
8:07:03. Nők. Bajnok: Spartacus TE
/Schmiedmeiszter Ilona, Dobosi Erzsé-
bet, Monspart Sarolta/ 3:29:19, 2. Ti-
pográfia TE 3:29:47, 3. BEAC 3:49:07,
4. BSE 4:18:42, 5. DVTK 4:28:25, 6. Pos-
tás SE 4:38:45.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Váci Forte
/Vizkelety György, Hirth Jenő, Petőcz
László/ 3:11:44, 2. BEAC 3:20:07, 3.
Spartacus TE 3:33:52. Leányok. Bajnok:
Egri Spartacus /Kármán Katalin, Körö-
mi Ágnes, Csank Ágnes/ 3:15:44, 2. Kő-
bányai Lombik 3:50:11, 3. Tatabányai
Árpád gimn. 3:54:34

1977

Balinka térsége, május 29. Felnőttek.
Férfiak. Bajnok: MAFC /Klimstein László,
Harkányi Ádám, Molnár Gábor, Balla Sán-
dor/ 8:28:21, 2. OSC 8:31:06, 3. BEAC
8:40:52, 4. PVSK 8:45:11, 5. Egri Spar-
tacus 8:49:39, 6. Spartacus TE 8:58:43.
Nők. Bajnok: BEAC /Dániel Edit, Fodor Ce-
cilia, Dobosi Erzsébet/ 3:21:47, 2. Spar-
tacus TE 3:29:43, 3. Egri Spartacus
4:03:07, 4. BSE 4:15:28, 5. Kőbányai
Lombik 4:30:23, 6. Szegedi Kender
4:32:25.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Kőbányai
Lombik /Hirth Jenő, Gergely Attila, Va-
sy László/ 4:25:38, 2. BEAC 4:39:31, 3.
OSC 5:04:34. Leányok. Bajnok: Tatabányai
Árpád gimn. /Hidvégi Nóra, Pálya Zsuzsa,
Pólya Gabriella/ 4:35:54, 2. K. Lombik
4:46:51, 3. Nagykanizsai Gazdász 5:06:49.

1978

Miskolctapolca térsége, május 28.
Felnőttek. Férfiak. Bajnok: OSC /Horváth
Attila, Kempelen Miklós, Szabó József,
Hegedüs Zoltán/ 9:20:21, 2. MAFC
9:32:52, 3. MEAFC 9:37:21, 4. Gépipari
Spartacus 9:41:31, 5. BEAC 9:49:56, 6.
Pécsi VSK 9:50:27. Nők. Bajnok: Gépipa-
ri Spartacus /Monspart Sarolta, Jenő-
vári Gabriella, Dániel Edit/ 4:21:17,
2. Egri Spartacus 4:35:41, 3. Tipográ-
fia 4:51:36, 4. OSC 5:12:17, 5. DVTK
5:15:53, 6. Postás SE 5:27:54.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: BEAC /Mol-
nár Géza, Mészáros Tamás, Madár István/
4:16:28, 2. PVSK 4:30:23, 3. OSC 4:34:15.
Leányok. Bajnok: MEAFC /Montovai Emilia,
Szonják Edit, Vajba Annamária/ 3:34:15.
2. K. Lombik 3:44:51, 3. Nagykanizsai
Gazdász 3:53:12.

1979

Bánkút-Nagymező térsége, május 27.
Felnőttek. Férfiak. Bajnok: DVTK /Dosek
Ágoston, Böcsi Ferenc, Béres András,
Kovács Attila/ 7:58:53, 2. Postás SE
8:24:60, 3. MEAFC 8:25:95, 4. PVSK
8:28:17, 5. Gépipari Spartacus 8:44:51,
6. Egri Spartacus 9:05:93. Nők. Bajnok:
Postás SE /Korik Andorné, Csőkör Irén,
Hehl Éva/ 4:07:25, 2. Egri Spartacus
4:17:42, 3. Tipográfia 4:24:86, 4. DVTK
4:25:64, 5. Gépipari Spartacus 4:29:56,
6. Kőbányai Lombik 5:31:72.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: PVSK /Szé-
les Gábor, Szieberth Péter, Szieberth
Ákos/ 3:58:75, 2. Sabaria 3:58:79, 3.
BEAC 3:58:80. Leányok. Bajnok: Sabaria
/Kiss Gabriella, Barki Andrea, Székely
Adél/ 3:25:20, 2. BEAC 3:50:71, 3. Pécsi
VSK 3:55:72.

1980

Lakitelek térsége, június 1. Felnőt-
tek. Férfiak. Bajnok: PVSK /Kelemen Ján-
nos, Tóth János, Gyenis Zoltán, Pápai
János/ 6:42:38, 2. DVTK 6:47:32, 3.
MAFC 6:48:38, 4. Postás SE 6:50:16, 5.
Gépipari Spartacus 6:51:44, 6. H. Schön-
herz SE 6:55:08. Nők. Bajnok: Postás
SE /Korik Andorné, Csőkör Irén, Danov-
szky Mária/ 3:09:38, 2. Egri Spartacus
3:21:03, 3. Gépipari Spartacus 3:24:09,
4. Tipográfia 3:29:08, 5. DVTK 3:33:24,
6. OSC 3:41:07.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: PVSK /Szie-
berth Péter, Széles Gábor, Gajdos György/
2:57:14, 2. Videoton 2:59:05, 3. Sabaria
3:04:56. Leányok. Bajnok: Sabaria /Barki
Andrea, Kiss Gabriella, Székely Adél/
3:00:08, 2. OSC 3:08:02, 3. PVSK 3:16:17.

169

1981

Tokaj térsége, június 7.

Felnőttek. Férfiak. Bajnok: PVSZ /Széles Gábor, Gyenis Zoltán, Kelemen János, Szabó László/ 9:41:07, 2. Kőbányai Lombik 10:26:94, 3. DVTK 10:39:18, 4. BEAC 10:44:47, 5. H. Schönherz SE 10:44:52, 6. Gépipari Spartacus 10:50:41. Nők. Bajnok: DVTK /Kalo Annamária, Kalo Mariann, Korsovsky Agnes/ 4:52:51, 2. Gépipari Spartacus 5:18:25, 3. Postás SE 5:38:57, 4. Tipográfia 5:45:45, 5. BEAC 5:52:07, 6. Hódm. VSE 5:55:80.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Székesfehérvári Volán /Prill László, Egel Tamás, Nagy Róbert/ 4:32:02, 2. PVSZ 4:34:34, 3. Gépipari Spartacus 4:50:47. Leányok. Bajnok: Sabaria /Székely Adél, Tóth Klára, Szovák Katalin/ 4:56:58, 2. DVTK 4:57:35, 3. Szfv. Volán 5:32:24.

Serdülők. Fiúk. Bajnok: Tipográfia /Benke Gábor, Órfalvi Árpád, Vityi Péter/ 3:11:09, 2. Videoton 3:11:27, 3. PVSZ 3:16:18. Leányok. Bajnok: Haladás VSE /Juhász Júlia, Jávoric Éva/ 4:33:16, 2. Tipográfia 4:59:50, 3. Sabaria 5:04:53.

1982

Huszárelőpuszta térsége, június 20.

Felnőttek. Férfiak. Bajnok: H. Schönherz SE /Lantos Zoltán, Kelemen János, Hirth Jenő, Pápai János/ 6:26:17, 2. PVSZ 6:34:61, 3. DVTK 6:48:08, 4. Szfv. Volán 6:56:68, 5. SMAFC 6:57:55, 6. Postás SE 7:08:03. Nők. Bajnok: DVTK /Korsovsky Agnes, Kaló Marianna, Varró Rózsa/ 3:35:85, 2. Postás SE 3:42:81, 3. Gépipari Spartacus 3:47:74, 4. Sabaria 3:52:85, 5. OSC 3:57:84, 6. Hódm. VSE 4:07:48.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Gépipari Spartacus /Mátyus Attila, Deme Zoltán, Bardi János/ 2:51:74, 2. Sabaria 3:01:83, 3. Tipográfia 3:02:61. Leányok. Bajnok: DVTK /Üveges Gabriella, Kalo Zsuzsanna, Váradai Szilvia/ 3:18:26, 2. Szfv. Volán 3:24:61, 3. BEAC 3:38:70.

Serdülők. Fiúk. Bajnok: PVSZ /Aradi Richard, Kovács László, Nógrádi Csaba/ 2:18:89, 2. Kvári Rákóczi 2:39:35, 3. Gépipari Spartacus 2:40:99. Leányok. Bajnok: DVTK /Bérczes Krisztina, Kalo Edina, Csala Judit/ 2:30:34, 2. H. Schönherz SE 2:37:87, 3. Tipográfia 2:44:54.

1983

Ásotthalom térsége, június 19

Felnőttek. Férfiak. Bajnok: PVSZ /Pápai János, Gyenis Zoltán, Szieberth Péter, Tóth / 6:42:16, 2. DVTK 6:50:84, 3. Szfv. Volán 7:02:03, 4. MAFC 7:04:04, 5. BEAC 7:06:45, 6. Sabaria 7:07:57. Nők. Bajnok: Postás SE /Csököri Irén, Borosné Schmiedmeister Ilona, Lendl

Zita/ 3:30:93, 2. Tipográfia 3:35:53, 3. DVTK 3:38:77, 4. Sabaria 3:42:61, 5. Hódm. VSE 3:53:15, 6. K. Lombik 3:55:13.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: Tipográfia /Vityi, Diószegi, Benke/ 3:24:96, 2. Videoton 3:29:15, 3. G. Spartacus 3:29:98, 4. PVSZ 3:44:53, 5. Almásfüzitő TSC 3:53:99, 6. DVTK 3:56:87. Leányok. Bajnok: Nyíregyházi MG. Főiskola /Oláh, Szakács, Csizmadia/ 2:52:93, 2. DVTK 2:57:69, 3. Haladás VSE 3:08:33.

Serdülők. Fiúk. Bajnok: Pécsi VSK /Kovács F. Nógrádi, Herendi/ 2:05:70, 2. G. Spartacus 2:12:25, 3. DVTK 2:18:22. Leányok. G. Spartacus /Gyórfy, Jaksa, Szócs/ 2:07:49, 2. Egri Spartacus 2:08:14, 3. DVTK 2:11:03.

1984

Balatongyörök térsége, június 24.

Felnőttek. Nők. Bajnok: Videoton /Pokk Mariann, Kiss Mariann, Fent Mariann/ 4:14:28, 2. Tipográfia 4:33:17, 3. DVTK 4:39:05, 4. OSC 4:48:25, 5. SMAFC 4:51:52, 6. H. Schönherz SE 4:55:12.

Ifjúságiak. Fiúk. Bajnok: PVSZ /Rosinger Zsolt, Móró Tibor, Nógrádi Csaba, Kovács László/ 4:28:45, 2. DVTK 4:48:56, 3. ATSC 4:57:22, 4. MHD Balatonfüred 5:08:26, 6. Haladás VSE 5:16:25.

Serdülők. Fiúk. Bajnok: PVSZ /Várbíró Zsolt, Krassói Csaba, Herendi Csaba, Vahner Gábor/ 3:13:04, 2. Rákóczi SE Kaposvár 3:37:51, 3. G. Spartacus 3:39:57, 4. H. Schönherz SE 3:44:14, 5. Törekvés 3:47:29, 6. Jászárokszállás 4:00:51. Leányok. Bajnok: Tipográfia /Csipkay Eszter, Komár Éva, Tóth Réka, Cseresnyés Agnes/ 4:07:45, 2. Egri Spartacus 4:14:37, 3. Szegedi VSE 4:17:30, 4. Sabaria 4:33:42, 5. H. Schönherz SE 4:37:58, 6. K. Lombik 4:45:38.

Ujrarendezett számok. Október 21.

Felnőttek. Férfiak. Bajnok: H. Schönherz SE / Nagy Róbert, Szieberth Péter, Nagy Márton, Bardi János/ 6:29:43, 2. DVTK 6:30:64, 3. PVSZ 6:37:69, 4. Szfv. Volán 6:50:57, 5. MAFC 6:54:13, 6. BEAC 7:09:50.

Ifjúságiak. Leányok. Bajnok: Gépipari Spartacus /Korona Tünde, Jaksa Andrea, Gyórfy Gabriella/ 2:48:46, 2. Tipográfia 2:50:28, 3. Nyíregyházi Mg. Főiskola 2:52:24, 4. DVTK 2:53:48, 5. PVSZ 2:54:45, 6. Sabaria 2:57:93.

AZ 1980-1984 KÖZÖTTI FELKÉSZÜLÉS ÉRTÉKELESE

Szakmailag értelmetlen a 4 éves olimpiai felkészülési szakasz tárgyalása a tájfutóknál, hiszen 2 évente van világbajnokság, ami ciklust jelenthetne, de épp a páratlan években, s így furcsa időszakokat kellene analízálni.

I. Talán összegezni lehet az 1979-es finn VB-től az 1983-as magyar VB-ig a sportág nemzetközi helyzetét, amely 4 év /1980-81-82-83/ két európai jellegű világbajnokságot öleli át /1981 Svájc és 1983 Magyarország/. Mindkét VB-on az első helyek csak skandináv versenyzők kezébe kerültek, azaz nem történt változás az előzőekhez képest, bár a további helyezések nem kizárólag az északiak birtoka lett. Különösen a magyar VB-on a csehszlovákok két váltó második helyezése jelentett igazi betörést. A skandináv egységes fölény megszakadt - végre - a norvég férfiak és a svéd nők uralká a tájfutó világot, de a finnek például teljesen leszakadtak, s a svájciak, csehszlovákok beékelődtek az élcsoporthoz. Szorosan követi az élcsoporthoz az angol és a magyar férfi válogatot. A női mezőny sokkal kiegyensúlyozatlanabb, így az eredmények nem tükrözik mindig az igazi erőviszonyokat. Tehát az utolsó években a magyar fiúknak sikerült előrébb kerülni a nemzetközi mezőnyben, míg a lányok várt fejlődése elmaradt. Ez a továbbiakban sem várható a jelenlegi utánpótlást ismerve, kivétel lehet a 16 éves Oláh Katalin, aki pillanatnyilag fantasztikus tehetség és remélhetőleg nem vész el felnőtté válása közben.

II.1. A felkészítés irányítása - sajnos - a szövetség részéről csak látszólagos, hiszen az egyesületek lényegesen több pénzzel, azaz hatalommal rendelkeznek. Talán a VB-ok előtti rövid időszak /pár hét/ kerülhet központi irányítás alá. Ezen kívül mindig és minden kérdésben a szakosztályi érdekek az elsődlegesek /minősítés, pontszerzés, stb.../. Ameddig a szövetség a válogatottsággal szinte csak az erkölcsi elismerést tudja nyújtani legjobbainak, addig el kell fogadni a pénzzel bővebben rendelkező egyesületek "irányítását". Egyelőre változás alig várható, míg a szövetség éves költségvetése

162.000.- Ft és ebből a válogatott évi összköltsége 80.000.- forint lehet.

2.a. A felkészítési rendszer kialakítása és végrehajtása
1980-tól, mióta átvettem a szövetségi kapitányi tisztet az 1983-as magyar világbajnokságra készült a válogatot. Ez a 4 év - beleértve a svájci 81-es VB-ot is - a közép-európai terepre való felkészülés ideje volt. Így az első időkben próbáltam hangsúlyosan kérni a futást és a gyorsabb tempóhoz gondoltam csatolni a biztos és gyors tájékozódást a későbbiekben. Sajnos ez a nőknél egyáltalán nem, a férfiaknál sem a várt mértékben vált be. Azt hiszem nem a módszer, az elképzelés volt rossz - hiszen a korábbiakban mi is ezt csináltuk - hanem a két világbajnokság egyéni versenyei olyan nem tipikusan közép-európai terepen kerültek megrendezésre, hogy a finom technikailag rendkívül nehéz tájékozódás dominált meglepetésre. Igaz a sok szint ellenére is gyors tempóval nyerték a versenyeket. Okvetlen tudni kell, hogy a 2 VB-on a dobogós férfi helyeket mind a norvégok szerezték meg az egyéni versenyeken. Tehát a valóban speciális követelmények - azonosak szinte - a norvégoknak álltak legközelebb az egész évben megszokott versenyterepeik által kívántakhoz.
A végrehajtásban a szakosztályok vagy figyelembe vették a kérést, vagy nem, de az évi 3-4 alkalommal egy hetes edzőtábor nem ad lehetőséget a központi felkészülésre. A technikai táborokban különböző edzők más és más elvei /pályakitűzés, ponthelyezés, stb.../ szerint gyakorolhatták a résztvevők a tájfutást, "fejleszthették" tájfutó intelligenciájukat.

2.b. A versenyztetés tapasztalatai
1980-tól kezdve alapelv volt: bő válogatott keret és a lehető legnagyobb létszámú utazás. Ez - persze - a többi sportágakhoz viszonyítva igen kevés. Mégis nem volt kiemelt menő, hanem minden utazó egyformán részesült /ill.nem/ a szövetség támogatásában. Igaz nem volt igazán kiemelkedő legeslegjobb, aki külön elbírálást érdemelt volna. Ezért már 1980-ban a meghívásos svéd 5 naposra 3 fiatal ment tanulni; Lantos, Széles, Szieberth és az 1983-as VB-on ketten a váltó hibátlan futói voltak.

Szinte minden nagyobb létszámú csapat esetén 1-1 fiatal is tagja volt a válogatottnak / Oláh, Pokk, Pavlovics, stb./, hogy időben ismerkedhessenek a nemzetközi mezőny hangulatával a tehetőségek. Egyelőre úgy néz ki, hogy ez a versenyeztetési elv is jónak bizonyult.

2.c. Formaidőzítés

Allandó probléma a tájfutóknál a versenynaptár - csak a hazai - és ehhez jön a nemzetközi még. Amíg a magyar bajnokságok április, június, október hónapokra szét húzva esnek és szeptember a VB és a Barátság Kupa időpontja, addig nehéz beszélni formaidőzítésről. Két havonta többször nem lehet formába lenni.

Két fontos dolog kellene: jobb hazai versenynaptár /konvertáltabb/ elsődleges nemzetközi eredményesség

2.d. A technikai, fizikai és taktikai képzés

A képzés a szakosztályokban folyik, a keretben az évi 3-4 hét alatt túlzás lenne képzésről beszélni. Az a kevés edző és versenyző, aki kéri a segítséget, hosszabb távon az természetesen kap. A sportág komplex voltából is adódik, hogy válogatott szinten nagyon egyéni és speciális a képzés. Ezt csak a versenyzőket nagyon ismerő, jó edző képes helyesen elvégezni.

Sajnos több szakosztályban - a legjobbak között is - nem tesznek válogatott és más versenyző között különbséget, így ha nem nagyon határozott egyéniség, lehetséges fejlődése elmarad. Egyik legnagyobb problémának látom jelenleg a szakosztályi edzéseken élő válogatottaknál.

2.e. Csapatépítés

1980 óta a kiugró fiatal tehetségek /komplex értelemben/ lehetőséget kapnak nemzetközi szereplésre, általában a felnőttek anyagi keretéből. Ez szinte mindenkinél megértésre talált. Évenként 1-1 alkalommal a junior csapat részt vesz a Nemzetközi Junior Tornán, ami nem hivatalos VB-nak is beillik; mezőnyét, szakmai nehézségét tekintve. 1983 óta az ifjúsági csapat is kap évi egy -igazán olcsó /hálózás, tornaterem stb./ - válogatott szereplést.

3. A válogatás

Általában előre megadott versenyek és az egyéni "fejlődési együttható" függvényében történik. A felnőttéknél a nemzetközi eredményesség az elsődleges. Sok hazai verseny nem felel meg technikai követelményekben a közepesen nehéz tájékozódásnak, így nem válogathatnak a nehezebb pályákra. Sajnos a hazai minősítés elérésének érdekében történő rengeteg

"furfang" is akadályozza a fair - versenyzést, az itthoni válogatást.

4. A válogatott és a sportegyesületi munka összhangja: Előzőekben már szó volt róla. Nagy probléma, pillanatnyilag nem látom a megoldást.

Az egyesületeknek nem érdeke nemzetközileg eredményes versenyzővel rendelkeznie. A hazai átlag-mezőnyre van minél nagyobb számban szüksége. Csak az I. osztály és az aranyjelvény megszerzése a fontos. Pár kivételtől eltekintve minden kerettag ugyanazzal a szakosztályi "támasszal" rendelkezik. Egészen más ha edzői segítséget kérünk a válogatott kerethez, akkor a legjobb és leg-támogatottabb munkát kapjuk bármelyik felkért edzőtől.

5. Sportorvosi munka és a tudományos kutatás

Dr. Somogyvári Károly a válogatott keretorvosa - hatvanas évek óta - kifogástalan munkát végez, a nagy létszámú sportág összes baját igyekszik orvosolni, különös tekintettel a kullancs betegsége.

Megoldatlan állapot az évi 50 db / 5000 igazolt tájfutó van/ KÖJÁL által biztosított oltás szétosztása. Évi kettő alkalommal spiroergometriás futószalagos vizsgálaton vesz részt a keret 20 fővel. Tudományos mérésekre nincs pénz, igény lenne, valamint az egész keret jó lenne, ha mehetne a felmérő vizsgálatra.

6. Élversenyzők morális helyzetének megítélése:

Minimális a nevelési lehetőség az egyesületekhez képest. Néha ellentmondásos. Legnehezebb az élversenyző hölgyek pedagógiai és pszichikai megközelítése. És ehhez a legkevesebb segítség sincs, se a TF szakedzői képzésén, se a szakirodalomban.

III. A hazai élmezőny helyzetének összegző elemzése

A minősítés, rangsorolás, hazai versenynaptár, ösztönzés olyan kérdések a hazai sport életében, amelyek meghatározzák az élmezőny kialakulását, fejlődését is. Mint a sport egészénél, úgy a tájfutásban is komplex megoldás kellene.

A tájfutás egyik legolcsóbb, legegészségesebb szabadidő-sport lehetne mind az ifjúságnak, mind az idősebb lakosságnak is. Szellemi, fizikai téren szolgálja a rekreációt. Ha ez végre elismerést találna mind a Mivélődési Minisztériumban, az Egészségügyi Minisztériumban, mind az OTSH-ban, akkor az élmezőnnyel sem lesz majd ennyi probléma.

IV. A további javaslatok a felkészítésre a következő anyag témája.

Monspart Sarolta
szövetségi kapitány

Versenynaptár '85

Március	15	Március 15 ev.	B-D	Vas megyei TFSZ
	16	Keletmagyarország Kupa DSK-kupa /tavaszi/ Eger Kupa 1. forduló Apáczai Csere János ev.	B-D C B-C B-D	Csongrád m. TSH Csongrád megyei TSH Eger v. TFSZ Dél-Budai TFSZ
		Hajdú-Bihari min. 1.ford. Tenkes Kupa	B-D B-D	Hajdú-Bihar m. TFSZ Baranya megyei TFSZ
	17	R Spartacus Kupa	AH-C	GSSE
	21	Tanácsköztársaság ev. Tanácsköztársaság ev.	B-C B-C	Nyíregyházi V. TFSZ Vas megyei TFSZ
	23	Tanácsköztársaság ev. R Csokonai Kupa FIN Kupa	D A-C B-C	Baranya m. TFSZ DUSE Szabolcs megyei TFSZ
	24	R Szabolcs Kupa Sabaria Kupa	A-C B-C	Nyíregyházi TITÁSZ Sabaria SE
	28	Felszabadulási ev.	B-D	Vas megyei TFSZ
	29	R Szélrózsa Kupa /éjszakai/	A-C	Tipográfia TE
	30	R Tanácsköztársaság ev. Felszabadulási ev. AFÉSZ Kupa	A-C B-C B-D	Nógrád m. TFSZ Szolnok m. TFSZ Tolna megyei TFSZ
		Felszabadulási ev. Veszprémi ifi kupa 1.ford. Felszabadulási ev.	B-D B-D B-D	Zala m. TFSZ Veszprém m. TSH Somogy megyei TFSZ
	31	R Petőfi Kupa Felszabadulási ev.	A-C B-D	Dornyai SE Veszprém megyei TSH
		Felszabadulási KISZ Kupa Kistelek Kupa	B-C C-D	Komárom megyei TFSZ Kistelek TE
Április	4	R Felszabadulási ev. II.Rákóczi Ferenc ev.	A-D B-C	BTFSZ Vásárosnaményi gimn.
	5	R Mecsek Kupa 1.nap	E-C	Baranya megyei TFSZ
	6	R -"- 2. nap	E-C	-"-
	7	R -"- 3.nap	E-C	-"-
	13	Hajós Ferenc ev. Tavaszi Kupa I.	B-C B-C	Észak-Pesti TFSZ Kaposvár v. TFSZ
	14	Május 1 ev. R HOSSZU TÁVU EGYÉNI OB Eger Kupa 2. ford. Tavaszi Kupa II.ford.	B-C E-A B-C B-C	Győr-Sopron megyei TFSZ MFFSZ Eger v. TFSZ Kaposvár V. TFSZ
	20	R Postás Kupa 1.nap	E-C	Postás SE
	21	Postás Kupa 2.nap Utánpótlás Kupa 1.ford.	E-C C	Postás SE DVTK
	27	R Killián György ev. Direktóriumú ev.	E-C B-C	MAFC Békés m. TFSZ
	28	R Semmelweis Ignác ev.	E-C	OSC
	30	Utánpótlás Kupa 2.ford. Megyei éjszakai bajn. "B"	C B	DVTK megyei TFSZ-ek
Május	1	Eger Kupa 3. forduló	B-C	Eger v. TFSZ
	2	Május 1 ev.	B-D	Vas m. TFSZ
	4	R Középiszkolás OB /egyéni/	B	Csongrád megyei TSH
	5	R Főiskolás OB /egyéni/ Középiszkolás OB /váltó/ Főiskolás OB /váltó/	A-B B A-B	Veszprém megyei TFSZ Csongrád megyei TFSZ Veszprém megyei TFSZ

Május	4	R	Tipográfia Kupa	A-B	Tipográfia TE
	5	R	Vasutas Kupa	E-D	Törekvés SE
	10		IBUSZ Kupa 1. nap	A-B	IBUSZ-Heves megyei TFSZ
	11	R	"- 2.nap	A-B	"-"
	12		"- 3.nap	A-B	"-"
			Megyei "B" CSB-k	B	megyei TFSZ-ek
			Utánpótlás kupa 3. forduló	C	DVTK
	17	R	Éjszakai Bp. és Vidék bajn.	A	BTFSSZ,MTFSZ
	18		Szeged Kupa	B-C	Csongrád megyei TSH,Szegedi TSF
			Hajdú megyei min.v. 2.f.	B-C	Hajdu-Bihar m. TFSZ
	19	R	SZOT Kupa	A-B	SZOT-MTFSZ
			Tavaszeégi minősítő v.	B-C	Észak-Budai TFSZ
			Szél János ev.	B	Hajdu-Bihar m. TFSZ
			Tavaszi Kupa III.ford.	B-D	Kaposvár v. TFSZ
	25		Csongrád Kupa	B-C	Csongrád m. TSH
	26	R	Bp.- és Vidék CSB	A	MTFSZ,BTFSSZ
			Utánpótlás Kupa 4.ford.	C	DVTK
	28		Május 1 ev.	B-C	Zala megyei TFSZ
	31		Barbácsy Akos ev./éjszakai/	B-C	BEAC
Június	1		Szakszervezeti Kupa,váltó	A-B	Hajdu-Bihar m. TFSZ
			DSK egyéni bajn.	C	Csongrád megyei TSH
			Csermely Vilmos ev.	B-C	POEÜ
	2	R	Alföldi Kupa	A-C	Hajdu-Bihar m.TFSZ
			Hárshegy Kupa	B-C	Dél-Pesti TFSZ
			Veszprémi ifi kupa II.f.	B-C	Veszprém megyei TFSZ
			Utánpótlás kupa,5. ford.	C	DVTK
	8	R	Postás Kupa /éjszakai/	A-B	Postás SE
	8-9		Ifi Torna	A	MTFSZ
	8		Eger Kupa 4. ford.	B-C	Eger v. TFSZ
	9	R	Mátra Kupa	A-B	MAG-Pásztó
			Édes Hazánk ev.	B-C	Közép-Pesti TFSZ
			Utánpótlás Kupa 6.,ford.	C	DVTK
	15	R	ÉJSZAKAI EGYÉNI OB	E-A	MTFSZ
			Nyári Kupa	B-C	Észak Budai TFSZ
	16	R	Fükk femsík kupa	A-B	Borsod m. TFSZ
			Nyáreleji minősítő	B-C	Bp. körzeti TFSZ
	23	R	CSAPAT OB	E-A	MTFSZ
			Nyár közepi minősítő v.	B-C	Bp.Körzeti TFSZ
	29	R	Sopron Kupa	A-C	Sopron v. TFSZ
	30	R	Jurisics Miklós ev.	A-C	Vas megyei TFSZ
Július	7		Glóbus Kupa	B-C	Nyíregyházi Konzervgyári SE
	13-14		Volán Kupa	A	Szfv.Volán SC
	21		Dunakanyar Kupa	B-C	Pest m. TFSZ
	27		Balassi Bálint ev.	B-C	Balassagyarmati V. TFSZ
	28		Vértess Kupa	B-C	Komárom megyei TFSZ
			Pataky Kupa	B-C	Dél-Pesti TFSZ
			Arató János ev.	B-C	Ajkai Bányász
Augusztus	3	R	Döbrönte Kupa	A-C	Pápai SE
	4		Dobó István ev.	A-C	Heves m. TFSZ
	10	R	Nagykanizsai Postás Kupa	B-C	Nagykanizsai városi TFSZ
			Herman Ottó ev.	A-C	Miskolc v.TFSZ
			II.Zala Kupa	A-C	Zala m. TFSZ
	16-20	R	Hungária Kupa /5 napos/	E-D	MTFSZ
	24	R	Eötvös Kupa /egyéni/	E-C	BEAC
	25		Eötvös Kupa /váltó/	A-B	BEAC

		Nyár végi minősítő v.	B-D	Észak-Budai TFSZ
31	R	Bakony Kupa	A-B	Veszprém m. TFSZ
Szeptember 1	R	Schönherz Zoltán ev.	A-C	H.Schönherz Z. SE
7		Reaktor Kupa	B-C	KFKI
		Makó Kupa	C-D	Csongrád m. TFS
8	R	Nappali egyéni m.bajn.	B	megyei TFSZ-ek
14		Zugló Kupa	B-C	Észak-Pesti TFSZ
		Gemenc Kupa	B-D	Tolna megyei TFSZ
		Wolf József ev.	B-D	PVSK
		Eger Kupa 5.forduló	B-C	Eger városi TFSZ
		Tisza Kupa	B-C	Szolnok m. TFSZ
15	R	Zselic Kupa	A-C	Rákóczi SE, Kaposvár
		Bükki Kupa	B-C	Miskolc v. TFSZ
21		DSK kupa /ősz/	C	Csongrád m. TSH
		Tájfú Kupa	C-D	... /Bp./
22	R	Bp. és Vidék egyéni bajn.	A	BTFSZ,MTFSZ
29		Megyei váltó bajnokságok	B	megyei TFSZ-ek
Október 5		Városi tömegesítő verseny	C	Győr v. TFSZ
		Táncsics Kupa	B-C	H.Táncsics SE /Kaposvár/
		Verseghy Kupa	B-C	Szolnoki MÁV-MTE
		Hódmezővásárhely Kupa	B-C	Hódm.v.TSF
6	R	Budapesti Ifjúsági Kupa	B-C	BTFSZ
		NAPPALI EGYÉNI OB	E	MTFSZ
		Utánpótlás Kupa 7. ford.	C	DVTK
12		Őszi minősítő verseny	B-C	Dél-Pesti TFSZ
		Szentés Kupa	B-D	Szentés v. TSF
13		VÁLTÓ OB	E	MTFSZ
		Utánpótlás Kupa 8.forduló	C	DVTK
19		Hajdú megyei min.v.3.ford.	B-C	Hajdú-Bihar megyei TFSZ
		Bors László ev.	C	Sopron v.TFSZ
		Veszprémi ifjúsági kupa 3.f.	B-D	Veszprém m. TFSZ
		Visegrádi Kupa	B-C	Visegrádi SK
20		Középkorúak bajnoksága	A	MTFSZ
	R	Borsod Kupa	A-C	Borsod m. TFSZ
		Bozi László ev.	B-C	Vas m. TFSZ
		Hajdú megyei min. v.4.f.	B-C	Hajdú-Bihar megyei TFSZ
		Nagykun Kupa	B-C	Karcagi SE
		Meteor Kupa	B-D	Pécsi VM
		MMG Kupa	B-D	MMG
26		Bereg Kupa	B-C	Vásárosnaményi TSF
		November 7 ev.	B-C	Vas m. TFSZ
		TITÁSZ Kupa	B-C	Nyíregyházi TITÁSZ
		Gyógyszer Kupa	B-C	Kőbányai Lombik TK
		Eger Kupa 6.forduló	B-C	Eger V. TFSZ
27	R	Fabulon Kupa	A-C	K.Lombik
		Baranya m.Nov. 7. ev.	B-D	Baranya m. TFSZ
		Utánpótlás Kupa 9. ford.	C	DVTK
28	R	Tungsram Kupa /éjszakai/	E-B	Tungsram SC
30	R	Nemzetek Versenye, egyéni 1.	E-A	MTFSZ
31	R	"-", egyéni, 2.nap	E-A	MTFSZ
November 2	R	Nov. 7. ev. egyéni, 1.nap	A-B	G.Spartacus
		November 7 ev.	B-C	Hajdú Bihar m. TFSZ
		November 7 ev.	B-C	Zala m. TFSZ
3		November 7 ev. egyéni, 2.nap	A-B	G.Spartacus
		November 7 ev.	B-C	Tolna megyei TFSZ
		Utánpótlás kupa 10.ford.	C	DVTK
7		Zuglói Nov. 7. ev.	B-C	Észak-Pesti TFSZ

8	November 7 ev.	B-C Honvéd Bottyán SE
9	Pilis Kupa	B-C Pest megyei TFSZ
	November 7 ev.	B-C Győr-Sopron m. TFSZ
	Nyírségi Ősz	B-C Honvéd Bottyán SE
10	Török Ignác ev.	B-C Gödöllői EAC
	November 7 ev.	B-C Eger v.TFSZ
16	Szezonvégi minősítő	B-C Dél-Pesti TFSZ
17	Vegyipari Kupa	B-C Vegyipari Dolgozók Szaksz-K.L.

Megjegyzés. A versenynaptárban található rövidítések: R = ranglista és minősítő verseny; V TFSZ = városi Tájékoztató Futó Szövetség; m.TFSZ = megyei Tájékoztató Futó Szövetség. Figyelem: a Hungária Kupának csak az első négy napja minősít illetve rangsorol.

+1985 I. félévi válogatott keretek. Felnöttek. Férfiak, Benedek, Dosek, Kelemen, Pápai, Lantos, Molnár, Kiss Z. Nagy R., Szieberth, Széles. Nők. Csókö, Fent, Lendl, Kalo, Oláh, Rostás. Utánpótlás és ifjúsági keret. Fiúk. Erdélyi, Pozsgai, Horváth P., Kovács L., Makra, Pavlovics, Siegler, Viniczai. Leányok. Csillag, Ferenczi, Gyórfy, Kalo E., Komár, Kovács I., Pokk. A szokásos keretértekezlet december 1-én az MTFSZ-ben volt.

+Az MTFSZ Elnökségének november 26-i ülésén többek között tájékoztató hangzott el a szövetség elnökségének, vezetésének helyzetéről, a szövetségi célok megvalósíthatóságáról. Az Elnökség meghallgatta a Versenybizottság dr. Krasznai István 1984 szeptember 6-i levelével kapcsolatos állásfoglalását. "A rangsoroló versenyek rendezési követelményeinek - amelyeket tulajdonképpen minden verseny rendező szerveinek szem előtt kell tartaniuk - egyik pontja a "költések". Ezzel kapcsolatban a Versenybizottság álláspontja a következő: A részvételi költség a versenyen felmerülő és bizonyítható költség, amely a versenyzőket közvetlenül érintő szolgáltatásokat fedezi /térkép, főliázás, berajzolás, öltöző, fürdő, takarítás, kötelező helyi szállítás. / A nevezési díj /max. 10 Ft. / A különjárás díj /max. 15 Ft. / Az új minősítési rendszer az eddigénél sokkal nagyobb nevezési fegyelmet követel. A maximális összegek a jelenlegi viszonyokat tükrözik és 1985-re érvényesek. A Versenybizottságnak évenként az összeget - amennyiben szükséges - módjában áll módosítani. A fentiekből következően az ifjúsági és

gyermek versenyeket oly módon lehet támogatni, hogy tőlük nevezési díj nem szedhető.

+Az 1985. évi VB versenyközpontja a Melbourne-től 150 km-re fekvő 60 ezer lakosú Bendigo lesz. Az egyéni versenyeket szeptember 4-én, a váltókat szeptember 6-án rendezik. A VB "köré" egy 10 versenyből álló sorozatot ajánl Victoria állam tájfutó szövetsége. A versenysorozat neve WOCARN 85. Augusztus 24-től szeptember 8-ig tart. Minden kategóriában a legjobb ausztrál terepeken és VB színvonalú térképeken lehet majd versenyezni. Részletes tájékoztató az alábbi címen kapható: WOCARN 85, P.O. Box 4, Diamond Creek, Victoria 3089, Ausztrália.

+Mintegy háromezren indultak a X. Összjapán versenyen, melyet márciusban rendeztek. A távolkeleti országban országos szövetség még nincs. A cca. 130 klubnak területi szövetségei vannak.

+ A Pécsi VSK bajnoki pontversenyben első helyezett szakosztálya december 14-én pénteken tartotta évzáró szakosztálygyűlését. Ezen megjelent többek között Skerletz Iván főtitkár is.

+E számunk fényképeit Vass László készítette az ideai jicini ötnapos verseny utolsó napján.

+ A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából Szőnyi László a Magyar Népköztársasági Sport Érdemérem ezüst fokozata kitüntetésben részesült. Almás Károly, Palatinszky János, Sötér János a Kiváló társadalmi munkáért kitüntetést kapta.

TÁJFUTÁS. A Magyar Tájékoztató Futó Szövetség lapja. Szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztőség: Bp., VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre út 31. II. em. Tel.: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál: Bp. V. József nádor tér 1. 1900, közvetlenül, vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyes szám ára 5.40 Ft. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp., VI. Népköztársaság útja 6.
Index sz.: 25-287
Sportpropaganda

ISSN: 0133-4697
TZ 841004

REJTVÉNYES-KIRÁNDULÁS

Sok értékes nyeremény
50.000,- Ft értékben!

Fődíj: Színes televízió!
Rengeteg rejtvény, fejtörő és
játék!

Érdekes cikkek és riportok
a természetjárásról, a túrázásról és
az egészséges életmódról.

Ara: 10,- Ft

Kapható a hírlapárusoknál!

**MÁR
MEGJELENT!**

Szamay György:
1001 kérdés a sportról

„999 kérdés a sportról” c. könyv
átdolgozott bővített kiadása.
Kérdés, felelet formában tartalmazza
mindazokat a legszükségesebb
tudnivalókat, amelyeket
az érdeklődő sportszerető olvasónak
illik tudni.

Ara: 33,- Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat

Terjesztési osztályán:

Bp. VI., Népköztársaság útja 6. és
a könyvesboltokban.

TÁJFUTÁS

1984/12

MÁR
R
M
E
G
T
E
R
T
Z
T
E
M
!

Nagyszerű könyv az idősebbik Rubik Ernőről, a vitorlázó repülés hazai úttörőjéről.

A könyv bemutatja a magyar repülés fejlődését.

Nemcsak tanulmány és szakirodalom, hanem színesen és olvasmányosan megírt életrajz is a „Szárnyas Rubik” életéről, amely elválaszthatatlan a magyar repülés történetétől.

Ára: 34,- Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési osztályán: Budapest VI., Népköztársaság útja 6., valamint a könyvesboltokban.

TÁJFUTÁS

XV. ÉVFOLYAM

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

12. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Kiadja a Sportpropaganda Vállalat. Felelős kiadó: Léwald György igazgató. Készült a Sportpropaganda Vállalat sokszorosító üzemében. Műszaki vezető: Pogány Károly. Előállítás helye: Bp. XIV. Dózsa György út 1-3. Előállítás ideje: 1985. január Terjeszti a Magyar Posta.

A miskolci 1. sz. ipari szakközépiskola 1979 óta minden évben megrendezi házi tájfutó-bajnokságát. Legutóbb, szeptember közepén Fehérkőllápa térségében egy 3,7 km hosszú, hét ellenőrző pontból álló pályán zajlott le a verseny, ahol ötfős csapatokat alkotva, közel százan indultak. Az iskola versenybírói feladatokat ellátó volt diákjai külön értékelték a fiúk és a lányok teljesítményét. Az abszolút győztes a III. a fiú csapata lett, 29:17 perces idővel.

A sportág leghalmozottabb támogatója az iskolában Alsópátyi Antónia ODK vezető tanár, aki rendszeresen nevezi diákjait a közeli versenyekre. 1984-ben már minősített versenyzőik is voltak. 1981 szeptemberétől az akkor végzett Kozma Ágnes tanárnő is bekapcsolódott a szervező munkába. Az épület aulájában, már jóval a verseny előtt, felhívás, mintatérkép és egy kézzel rajzolt, nagyméretű színes jelkulcs csalogatta az érdeklődőket. Ez az iskola azon kevesek közé tartozik, ahová még a sportágunk szaklapja a "Tájfutás" is jár. Sőt, 1984 októberében - fiú váltójuk révén - már az OB-ig is eljutottak.

Pedig egyik pedagógus sem volt korábban aktív tájfutó /követés/

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

December 21-én pénteken tartotta cikluszáró ülését az MTFSZ elnöksége. A versenybizottság előterjesztése alapján az elnökség országos versenybírói címet adományozott Babai Margit budapesti versenybíróknak és jóváhagyta a megyei szövetségek valamint a versenybizottság által javasoltak közül Hegedüs Ágnes /Bp./, Baronek Jenő, Gőbölös István, Lipp József, dr. Kiss Endre /valamennyi Barnya megye/, Cser Borbála /Győr-Sopron megye/, dr. Felföldi Károly /Csongrád megye/ I. o. versenybírói minősítését. Egyéb napirendi pontok /Javaslat nemzetközi minősítések megszervezésére alkalmas versenyekre; Javaslat rendkívüli "A" kategóriába sorolásra; stb./ mellett az elnökség, jó munkájáért megjutalmazta Hajdú Kálmán, Hunyadi József, Kempelen Imre és Simon Lajos sporttársakat. Megköszönték az elnökség tagjainak négyéves munkáját.

+ + +

Elkészült a Szélrózsa 84 az MTFSZ kézirat gyanánt terjesztett évkönyve. A korlátozott példányszámban megjelentetett évkönyv példányainak zömét már postázták a megrendelőknek. Akik nem rendelték meg előre, azok már csak abban bízhatnak, hogy a különnyomatokból sikerül még vásárolniok. A tartalomról: VB '85, képekben; Adalékok a magyar tájfutósport történetéhez, a Turisták Lapja 1925-1945 évi számai alapján; Tájfutó címjegyzék; Mikovinyi Sámuel és Epistolája; Térképvilág /A TIT Térképbarátok Köre előadásaiából/.

+ + +

A Hungária Kupa '85 nemzetközi ötnapos tájfutóverseny szervező bizottsága december 14-én pénteken Kiskunhalason tartotta alakuló ülését. Ezen megjelent dr. Geri István a megyei tanács elnökhelyettese, Tanczos Sándor a városi tanács elnöke, többen az MTFSZ elnökségének vezetői közül, valamint számosan a város és környéke társadalmi, gazdasági és tömegszervezeti vezetői közül. Először Tanczos Sándor köszöntötte a megjelenteket és reményét fejezte ki, hogy a résztvevők jól érzik majd magukat a város térségében augusztus 16-20 között megrendezésre kerülő viadalon, majd Skerletz Iván főtitkár, Szarka Ernő, és dr. Tóth Imre tájékoztatta a megjelenteket. Megkezdődött a nem látványos háttér munka: az illetékesek szállásdíjakról a szállításról, a kulturális programokról és egyéb aktuális kérdésekről kezdtek tárgyalásokat. Kiskunhalas városának segítőkészségét mutatja, hogy olcsón adják majd a szálláshelyeket és ingyenesek lesznek a kempingek sátorhelyei.

1984. évi számítógépes ranglista

Felnőtt nők

<= 53.

1	(1)	Zukule Allos	54	TTE	1.822
2	(2)	Rostás Irén	51	HmV	2.341
3	(3)	Csokor Irén	53	HSS	2.810
4	(4)	Koczka Gabri	52	Sab	4.575
5	(5)	Lendl Zita	54	VID	4.659
6	(6)	Káló Mariann	59	DVT	4.920
7	(7)	Kovács Magda	52	TTE	5.699
8	(9)	Fent Mariann	53	VID	6.151
9	(10)	Jenger Valér	62	PVS	6.625
10	(11)	Boros Zné	53	PSE	6.909
11	(12)	Barkó Andrea	62	Sab	8.055
12	(13)	Halász D.Éva	61	K.L.	8.205
13	(15)	Varno Rozsa	62	DVT	8.329
14	(16)	Hidvegi Nóra	60	OSO	10.73
15	(17)	Cser Borbála	44	SMA	14.42
16	(18)	Amoró Judit	62	OSO	11.28
17	(19)	Koröki Vera	44	PSE	12.19
18	(20)	Szekely Adél	63	SMA	15.25
19	(21)	Geal Borbála	61	TTE	15.16
20	(23)	Daniel Edit	56	GSS	17.22
21	(24)	Jenei Margit	54	GSS	18.45
22	(25)	Lovász Agne	62	OSO	18.85
23	(26)	Garam Éva	55	HVS	18.62
24	(31)	Tomondi Agne	63	SMA	23.62
25	(32)	Muzsna Agot	55	OSO	23.53
26	(35)	Hánsz Mária	45	OSO	26.54
27	(36)	Hrenko Lné	58	TIT	26.81
28	(37)	Kissné Kis M	57	JMD	26.87
29	(38)	Matyas Ildik	63	BEA	28.70
30	(41)	Komar Bné	48	TTE	30.54
31	(42)	Makai Anna	63	HSS	30.55
32	(44)	Maacz Gyongy	63	MAF	30.61
33	(45)	Pál Ilona	50	K.L.	31.70
34	(46)	Balla Katali	60	K.L.	31.70
35	(49)	Angster Éva	53	POE	32.33
36	(50)	Dorogi Judit	62	MgF	32.38
37	(55)	Peter Edit	62	PVS	34.30
38	(57)	Zarnoczai Kl	60	TIT	35.73
39	(58)	Urban Márta	62	OSO	36.17
40	(59)	Kékéné Lovás	49	BEA	36.24
41	(60)	Hegepus Agne	49	BEA	36.52
42	(61)	Szoponi Éva	55	GSS	36.86
43	(62)	Bézo Pinosk	61	MAF	37.14
44	(63)	Montovay Emi	60	DUS	37.54
45	(64)	Kirisits Vil	50	VOL	37.55
46	(68)	Csákány Anik	61	OSO	39.42
47	(69)	Almas Eszter	63	MAF	39.45
48	(70)	Safánki Zsuz	62	OSO	39.89
49	(72)	Kovács Beatr	57	K.L.	40.90
50	(73)	Halaj Mária	63	JMD	41.12
51	(77)	Sipos Etelka	55	SzH	42.25
52	(78)	Takács Klára	57	DSC	42.46
53	(81)	Danovszky Ma	44	PSE	43.71
54	(86)	Muller Éva	58	PVS	46.13
55	(88)	Dné Horváth	58	GyU	46.67
56	(91)	Kissné Kocsi-	55	VOL	47.57

57	(92)	Lné Kovács R	57	KSE	48.17
58	(95)	Egeto Katali	58	SzV	49.20
59	(98)	Honfi Gné	54	STC	52.18
60	(100)	Balázs Katal	59	POE	52.44
61	(103)	Uné Kocsis K	61	NKP	54.26
62	(104)	Vass Katalin	54	TSE	54.74
63	(106)	Szabados Mag	46	KRA	55.32
64	(108)	Fabian Mária	63	MEA	56.91
65	(110)	Fazekas Ilon	61	ATS	57.46
66	(111)	Marton Ildik	61	K.L.	58.28
67	(112)	Bathony Gabr	57	OSO	60.31
68	(118)	Papp Ilona	56	DUS	63.46
69	(122)	Mészáros Sar	57	HmV	65.62

Juniörök és ifjú >= 64.

1	(8)	Djáh Katalin	68	MgF	9.957
2	(14)	Pokk Mariann	65	VID	9.163
3	(22)	Boc Agnes	64	AJK	16.47
4	(27)	Uveges Gabri	65	BEA	19.19
5	(28)	Gyöffy Gabr	67	GSS	19.56
6	(29)	Knászai Ors	64	OSO	22.34
7	(32)	Csilling Agn	64	BEA	23.24
8	(33)	Ferenczi Tim	67	K.L.	25.06
9	(34)	Ajka Adrién	64	OSO	26.31
10	(39)	Siska Ilona	64	OSO	29.10
11	(40)	Pinter Zsuzs	66	PSE	29.18
12	(43)	Káló Edina	67	DVT	30.61
13	(47)	Lúcsányi Ild	65	VOL	31.66
14	(48)	Szepenszky A	65	DMU	32.24
15	(51)	Várady Sz. J	64	MEA	33.55
16	(52)	Vasvári Zsuz	64	MG	33.89
17	(53)	Toth Eniko	64	DVT	33.84
18	(54)	Szoladi Anna	67	HSS	34.07
19	(56)	Csilling Vera	67	ESp	35.02
20	(65)	Benczes Kris	67	DVT	38.24
21	(66)	Sajben Katal	67	MgF	38.60
22	(67)	Júnász Julia	67	HVS	39.25
23	(71)	Szende Katal	65	OSO	39.91
24	(74)	Ludnáy Zsuzs	67	ESp	41.74
25	(75)	Matyas Gyong	66	Sab	41.85
26	(76)	Reiser Gabri	66	TTE	42.16
27	(79)	Kopasz Maria	66	TTE	42.64
28	(80)	Toth Klára	66	Sab	43.30
29	(82)	Salánki Kata	64	OSO	44.48
30	(83)	Korona Tunde	67	GSS	44.92
31	(84)	Németh Petra	66	TTE	45.10
32	(85)	Toth Eszter	67	TTE	45.74
33	(87)	Kiss Mariann	66	VID	46.59
34	(89)	Agoston Erik	66	KIS	47.48
35	(92)	Pfeffer Ibol	64	PVS	47.90
36	(93)	Lovás Agnes	67	PVS	48.32
37	(94)	Kiss Kinga	66	HVS	49.73
38	(96)	Keresé Andre	67	BEA	49.68
39	(97)	Ládi Dora	66	DVT	51.34
40	(99)	Biro Aletta	67	BEA	52.36

41	(101)	Toth Mariann	67	PVS	53.35
42	(102)	Ngircsák Kat	66	TIT	53.50
43	(105)	Klínka Judit	67	TTE	55.03
44	(107)	Csizmadiá Cs	67	MgF	55.94
45	(109)	Sebok Zsuzsa	66	Sze	57.30
46	(113)	Bodonyi Gyón	66	PVS	60.61
47	(114)	Szabon Márta	66	KFK	61.63
48	(115)	Bodo Piroška	66	TSE	62.02
49	(116)	Barát Imola	66	MMG	62.63
50	(117)	Jakobsen Nor	66	KFK	62.81
51	(119)	Németh Mária	66	DVT	63.59
52	(120)	Jakobsen Haj	67	KFK	64.37
53	(121)	Illés Judit	67	DMU	65.39
54	(123)	Balogh Edit	66	KSE	65.68
55	(124)	Rácz Eva	64	DVS	66.06
56	(125)	Csala Judit	66	DVT	66.48
57	(126)	Devecz Judit	64	NKZ	70.93
58	(127)	Kiss Erika	66	DMU	72.32
59	(128)	Szokoló Eva	66	DSC	77.17

47	(126)	Balogh Tunde	66	HmV	35.90
48	(128)	Berta Gyongy	66	HmV	36.25
49	(129)	Cati Judit	67	DMU	38.43
50	(138)	Soos Eva	67	KSE	41.44
51	(153)	Ivádi Edit	67	NBS	49.58

Serdulo leányok (68/69)

1	(9)	Kovács Ildik	69	PVS	5.565158
2	(18)	Geosits Bea	68	HVS	9.45006
3	(21)	Toth Réka	69	TTE	9.79548
4	(23)	Kiss Kinga	68	HVS	10.2738
5	(26)	Horvath Andr	69	Sab	12.0159
6	(28)	Wengrin Agne	69	HSS	12.5591
7	(29)	Jaksa Andrea	68	GSS	12.6304
8	(31)	Szakács Time	68	MgF	12.7794
9	(32)	Varjasi Ilon	69	TSE	12.9853
10	(34)	Cseresznyés	68	TTE	13.799
11	(35)	Bors Melinda	68	HSS	13.863
12	(39)	Pfeifer Zsuz	69	SMA	14.587
13	(40)	Frank Kriszt	69	ESP	14.607
14	(41)	Balogh Piros	69	SzV	14.610
15	(48)	Erodi Ildiko	69	HSS	15.653
16	(53)	Angay Katali	69	BEA	16.906
17	(54)	Skerletz Imo	69	SMA	17.136
18	(55)	Vorsatz Dian	68	BEA	17.350
19	(57)	Kálmán Katal	68	JMD	17.397
20	(58)	Gáti Eszter	68	OSC	17.688
21	(59)	Szabo Zsuzsa	69	AJK	17.779
22	(60)	Gazdag Zsuzs	68	GSS	17.808
23	(61)	Vasvári Kris	69	MMG	17.895
24	(62)	Németh Mária	68	DVT	18.104
25	(65)	Toke Tunde	69	Sab	18.288
26	(66)	Csillag Kata	69	ESP	18.423
27	(68)	Zlaczky Edjn	69	DVT	18.747
28	(70)	Fekete Edit	68	ESP	19.205
29	(71)	Reguly Andre	69	NBS	19.852
30	(78)	Kiss Agnes	69	KLT	21.629
31	(81)	Boa Edit	69	AJK	21.771
32	(84)	Oze Erzsébet	69	Sze	22.897
33	(85)	Belánszky Ka	69	MMG	23.159
34	(87)	Lajter Ildik	69	SzV	23.604
35	(89)	Szocs Sonja	69	GSS	23.798
36	(90)	Dombos Ildik	69	NKZ	24.080
37	(91)	Felföldi Haj	69	SzV	24.253
38	(95)	Ballagó Eva	69	JVS	25.590
39	(100)	Tomondi Gabi	68	SMA	26.39
40	(103)	Nyerges Judi	69	ESP	27.22
41	(105)	Kaschnitz E	69	SMA	27.91
42	(107)	Tillhof Regi	68	PSE	28.31
43	(108)	BuchbergerEd	69	PVS	28.31
44	(109)	Bosze Katali	68	JMD	28.80
45	(110)	Forgács King	69	GSS	29.19
46	(112)	Tungonyi Dor	68	TSE	29.75
47	(113)	Pinczés Mari	69	DVT	29.85
48	(114)	Kondás Erika	69	SzV	30.18
49	(115)	Csipkay Eszt	69	TTE	31.20
50	(119)	Domokos Eva	68	K.L	33.46
51	(121)	BuchbergerEv	68	PVS	34.11
52	(122)	Totto Katali	69	VDL	34.19
53	(127)	Loczi Eva	69	SzV	35.96
54	(132)	Balogh Vera	69	K.L	37.11
55	(133)	Korik Andrea	69	PSE	37.63
56	(134)	Nagy Zsuzsa	68	JMD	38.80
57	(135)	Vánfoki Gabi	68	K.L	39.07
58	(136)	Máthé Krisz	68	GSS	39.85
59	(137)	Jakab Andrea	69	VDL	40.26
60	(140)	Jakusovszky	69	JMD	41.61

Ifi leányok (66/67)

1	(1)	Kalo Edina	67	DVT	1.620374
2	(2)	Györfy Gabi	67	GSS	2.722841
3	(3)	Csillag Vera	67	ESP	3.787057
4	(4)	Bérczes Kris	67	DVT	3.825728
5	(5)	Juhász Julia	67	HVS	5.111509
6	(6)	Ludnay Zsuzs	67	ESP	5.211396
7	(7)	Korona Tunde	67	GSS	5.116031
8	(8)	Mátyás Gyong	66	Sab	6.364923
9	(10)	Toth Klára	66	Sab	6.92008
10	(11)	Pinter Zsuzs	66	PSE	7.1935
11	(12)	Kopasz Mária	68	TTE	7.3509
12	(13)	Németh Petra	66	TTE	7.9712
13	(14)	Reiser Gabi	66	TTE	8.1822
14	(15)	Toth Eszter	67	TTE	8.6849
15	(16)	Lovas Agnes	67	PVS	9.0133
16	(17)	Ladó Dora	66	DVT	9.3298
17	(19)	Szoládi Anna	67	HSS	9.7402
18	(20)	Agoston Erik	66	KIS	9.7825
19	(22)	Keresse Andre	67	BEA	10.136
20	(24)	Toth Mariann	67	PVS	10.921
21	(27)	Klínka Judit	67	TTE	12.073
22	(30)	Sebok Zsuzsa	66	Sze	12.750
23	(33)	Bodonyi Gyón	66	PVS	13.007
24	(37)	Ngircsák Kat	66	TIT	14.495
25	(38)	Jakobsen Nor	66	KFK	14.514
26	(43)	Biro Aletta	67	BEA	15.150
27	(44)	Bodo Piroška	66	TSE	15.271
28	(47)	Szabon Márta	66	KFK	15.624
29	(49)	Jakobsen Haj	67	KFK	15.185
30	(51)	Illés Judit	67	DMU	16.542
31	(52)	Csala Judit	66	DVT	16.721
32	(64)	Csizmadiá Cs	67	MgF	18.273
33	(67)	Balogh Edit	66	KSE	18.601
34	(72)	Peto Mária	66	PVS	20.368
35	(73)	Nagy Judit	67	NBS	20.504
36	(75)	Kiss Erika	66	DMU	20.828
37	(79)	Kiss Mariann	66	VID	21.670
38	(83)	Szokoló Eva	66	DSC	22.245
39	(86)	Jakubecz And	67	BME	23.404
40	(88)	Seres Gyongy	66	VDL	23.739
41	(94)	Sajben Katal	67	MgF	25.269
42	(97)	Kiss Andrea	66	HSS	25.650
43	(99)	Boszorményik	67	Sze	25.821
44	(102)	Hortoványi I	66	VDL	27.10
45	(120)	Csenki Ilona	67	JVS	33.75
46	(124)	Rácz Mária	67	OSC	35.45

61 (141)	Lorinc Eموke	68 EME	42.26
62 (146)	Szépfałusi M	69 KLT	43.72
63 (147)	Varga Csilla	68 PVS	44.69
64 (149)	Redei Judit	68 GSS	44.97
65 (150)	Reményi Mارت	69 NKZ	45.82
66 (151)	Fuhringer Ag	69 BEA	47.08
67 (156)	Spitzl Eva	68 PVS	51.72

Ujjonc teányok (70-			
1 (25)	Komar Eva	71 TTE	11.62
2 (36)	Toth Ildiko	71 HVS	13.99
3 (42)	Imre Timea	70 HVS	14.95
4 (45)	Jancso Beata	70 Sab	15.30
5 (46)	Havas Katai	71 Esp	15.37
6 (50)	Riczai Zsuzs	70 PSE	16.24
7 (56)	Fibi Kriszta	70 MgF	17.39
8 (63)	Ludnay Katai	70 Esp	18.14
9 (69)	Balazs Gyong	70 MgF	19.14
10 (74)	Horvath Klar	70 MHD	20.67
11 (76)	Szabo Monika	71 GSS	20.87
12 (77)	Zadori Gabi	70 SzV	21.57
13 (80)	Angay Marta	70 BEA	21.69
14 (82)	Pokk Timea	70 VID	21.79
15 (92)	Varga An Ko	71 TSE	24.32
16 (93)	Zsigmond Jud	70 DVT	24.73
17 (96)	Desec Orsoly	72 K.L	25.62
18 (98)	Csanyi Edit	70 SzV	25.78
19 (101)	Marosfalvi M	70 GSS	27.01
20 (104)	Vasponi Nata	70 HVS	27.54
21 (105)	Kanyari Csill	70 MgF	27.58
22 (111)	Vavrik Andre	72 MgF	29.28
23 (115)	Bossanszky K	71 K.L	30.56
24 (117)	Stepan Rita	71 K.L	31.68
25 (118)	Ott Gabi	70 KTE	32.52
26 (123)	Rakonczai Ka	70 BEA	34.92
27 (125)	Algaos Aniko	70 K.VL	35.82
28 (130)	Erczegyi Kri	71 MHD	36.54
29 (131)	Ferenczy Jul	72 K.L	36.56
30 (139)	Baldi Katai	70 BEA	41.53
31 (142)	Fasi Mariann	70 DVT	42.59
32 (143)	Vastagh Gabi	72 K.L	42.94
33 (144)	Zelena Dona	70 DVT	42.96
34 (145)	Simon Zsuzsa	70 SzM	43.42
35 (148)	Skerjecz Noe	72 SMA	44.77
36 (152)	Szikna Donot	71 PSE	47.31
37 (154)	Prisztjak Eri	72 MgF	50.77
38 (155)	Marosfalvi E	73 GSS	51.15
39 (157)	Kiss Emilia	70 PVM	52.22
40 (158)	Mathei Eszter	70 GSS	53.41
41 (159)	Spiczter Anik	70 KTE	55.19
42 (160)	Berta Gabriele	71 MMG	63.91

Ferfiak

*****

Felnottok (=63.

1 (1)	Lantos Zolta	63 BEA	0.948
2 (2)	Dosek Agosto	55 DVT	2.394
3 (3)	Kelemen Jano	58 PVS	3.264
4 (4)	Benedek Istv	59 VDL	4.589
5 (5)	Iga Istvan	58 VDL	4.855
6 (6)	Kiss Zoltan	55 PSE	6.127
7 (7)	Papal Janos	58 PVS	6.511

8 (8)	Kaszas Gyong	60 A.K	7.288
9 (9)	Szabertoth Fe	63 HSB	7.319
10 (10)	Mullerter Gacs	61 MAF	7.562
11 (11)	Bokros Zoltan	48 PSE	8.130
12 (12)	Szabo Laszlo	65 PVS	8.461
13 (13)	Molnar Geza	61 BEA	8.682
14 (14)	Szeles Gabor	62 MAF	8.844
15 (15)	Monf. Gabor	65 SDE	8.884
16 (16)	Ege Tamás	61 VDL	9.281
17 (17)	Gyurko Laszlo	61 MFA	9.100
18 (18)	Bandos Zolt	62 Sab	9.352
19 (19)	Bokros Istva	58 MFA	9.620
20 (20)	Hegedus Zolt	62 OSD	9.868
21 (21)	Nagy Mantor	68 HSB	9.674
22 (22)	Toth Gabor	62 HVS	10.74
23 (23)	Krajcsavics	65 TIT	10.77
24 (24)	Szendanely Z	62 Sab	10.92
25 (25)	Takacs Csata	66 VDL	10.93
26 (26)	Balla Sandor	64 GSS	11.68
27 (27)	Pand Zoltan	56 SMA	11.70
28 (28)	Lukacs Jozse	63 VID	12.08
29 (29)	Toth Karoly	62 HSB	12.46
30 (30)	Urban Imre	67 SMA	12.48
31 (31)	Toth Janos	65 PVS	12.53
32 (32)	Spicgl Janos	63 SMA	12.82
33 (33)	Bokros Gyong	64 MFA	13.98
34 (34)	Leoc Ferenc	62 MAF	13.18
35 (35)	Koczka Tibor	62 Sab	13.43
36 (36)	Bodo Pal	64 K.L	13.43
37 (37)	Haros Laszlo	63 VID	14.12
38 (38)	Ujveges Peter	63 MAF	14.61
39 (39)	Fap Laszlo	58 TTE	15.62
40 (40)	Szlateny Fe	61 OSD	16.54
41 (41)	Szokos Istva	58 TIT	16.75
42 (42)	Takacs Jozse	62 VDL	17.87
43 (43)	Gyenis Zolta	67 PVS	18.28
44 (44)	Simon Gabor	66 SMA	18.47
45 (45)	Szabo Laszlo	61 MFA	18.54
46 (46)	Haros Laszlo	58 TIT	18.14
47 (47)	Geztes Gyong	63 HSB	19.63
48 (48)	Zenta Laszlo	58 GSS	19.99
49 (49)	Benes Andras	58 DVT	20.49
50 (50)	Molnar Tibor	63 SMA	21.12
51 (51)	Szo os Ist	54 DVT	21.30
52 (52)	Hajdu Karoly	67 DMU	23.49
53 (53)	Gombas Karol	52 BEA	23.53
54 (54)	Toth Laszlo	59 AVB	23.59
55 (55)	Kovacs Att	51 DVT	23.84
56 (56)	Bokros M Kics	61 SMA	24.32
57 (57)	Kovacs Ist La	48 PVS	25.71
58 (58)	Palfy Jozse	62 BEA	25.78
59 (59)	Gabna Erno	61 SMA	25.81
60 (60)	Szokos Lajos	58 SzV	25.86
61 (61)	Petro Geza	57 TTE	26.02
62 (62)	Bocs Ferenc	54 DVT	26.22
63 (63)	Nagy Andras	58 BEA	26.43
64 (64)	Soter Janos	46 PSE	26.44
65 (65)	Morauzsky Ja	58 MgF	26.74
66 (66)	Ferenczi Akc	63 MAF	27.42
67 (67)	Lac Janos	51 A.K	27.65
68 (68)	Kar Peter	58 TSE	27.95
69 (69)	Gaal Antun	58 MFA	28.81
70 (70)	Janko Tamás	58 BEA	28.89
71 (71)	Horvath Attil	48 GSS	29.04
72 (72)	Varga Jozsef	62 NKP	29.47
73 (73)	Horvath Lasz	58 PSE	29.70
74 (74)	Margittay En	57 Sab	29.88

75	(91)	Komar Béla	45	TTE	30.00	142	(233)	Horvath Istv	51	NKP	72.24
76	(93)	Zakariás Ján	61	TSE	31.30	143	(239)	Nemeth Gyong	63	PTX	76.82
77	(94)	Szatzker Ján	55	VOL	31.60	144	(241)	Lévai Kálmán	54	KSE	80.08
78	(96)	Mets Miklos	61	OSC	31.97						
79	(97)	Sajtó Zoltán	51	TTE	32.30						
80	(100)	Plajer Lajos	56	SMA	32.58						
81	(102)	Farkas Dezsó	63	ESP	34.63	1					
82	(104)	Ficzor János	58	DVT	34.89	2	(23)	Nagy Robert	64	HSS	10.41
83	(106)	Csonka Antal	61	HMV	35.85	3	(35)	Viniczai Fer	65	VID	12.85
84	(107)	Németh Feren	62	VID	35.97	4	(45)	Bardi János	64	ABR	17.22
85	(108)	Számko Tibor	61	SzV	36.10	5	(47)	Borbély Káro	65	OSC	17.73
86	(110)	Somogyi Lajo	54	PTX	36.26	6	(54)	Kajdi Csaba	64	SAB	20.11
87	(113)	Györi László	55	SDB	37.53	7	(56)	Óra Robert	65	SAB	20.68
88	(114)	Horvath Jánó	53	ATS	37.64	8	(59)	Deme Zoltán	64	OSB	21.67
89	(116)	Zánkay Andrá	47	BEA	38.33	9	(60)	Karolyi Gyul	64	OSB	22.17
90	(119)	Vári Tibor	53	BpM	39.29	10	(61)	Kovács Lászl	65	PVS	22.16
91	(120)	Kántor Balin	55	AJK	39.51	11	(66)	Bálgár Kónna	65	OSB	23.62
92	(121)	Pejné Dénes	54	SDB	39.80	12	(68)	Lipták Józse	64	DVT	24.39
93	(122)	Ottmann Jánó	60	OSC	40.06	13	(69)	Makna Zsigmo	66	OSC	24.53
94	(125)	Balogh Tamás	41	OSB	40.92	14	(74)	Talás Sándor	64	OSC	25.95
95	(126)	Hrabovszky G	51	PVS	41.04	15	(75)	Matyus Attil	65	OSB	25.98
96	(127)	Hajnal Vince	59	ATS	41.07	16	(88)	Horvath Pál	65	SMA	29.48
97	(128)	Vitéz László	50	VID	41.18	17	(92)	Dioszegi Fer	65	TTE	31.15
98	(130)	Hegedus Andr	50	KFK	42.63	18	(95)	Benke Gábor	65	TTE	31.95
99	(132)	Konk Andor	46	PSE	42.97	19	(98)	Vityi Péter	65	TTE	32.37
100	(136)	Lippai Zoltá	58	SzV	43.97	20	(99)	Nagy Lajos	65	PVM	32.50
101	(140)	Zelei Ferenc	61	HBS	44.67	21	(101)	Németh Lászl	65	VID	34.31
102	(142)	Németh Osaba	52	MAF	45.17	22	(103)	Szeles Gyong	64	DVT	34.71
103	(145)	Loch Ferenc	53	OSB	45.55	23	(105)	Gera Tibor	64	SzV	35.81
104	(146)	Molnar Gyula	58	AJK	45.94	24	(109)	Antal Gábor	65	HSS	36.17
105	(147)	Vizi Tamás	59	SMA	45.97	25	(111)	Moro Tibor	65	PVS	36.55
106	(150)	Kempelen Mik	46	OSC	46.26	26	(112)	Rosinger Zso	65	PVS	37.14
107	(151)	Illésy Géza	46	TSD	46.09	27	(115)	Osztad a Já	65	KRA	37.84
108	(154)	Selley Tamás	61	PVS	46.62	28	(117)	Nagy Ferenc	65	OSB	38.68
109	(158)	Gyöfalvi Pé	59	TIT	47.23	29	(118)	Szabolcsok	65	SDB	38.82
110	(162)	Péter Attila	51	HTS	48.01	30	(123)	Nognád Csab	67	PVS	40.34
111	(164)	Vékony Andor	55	K.L	48.77	31	(124)	Mesics Péter	67	SMA	40.38
112	(165)	Nagy Lajos	43	PVM	49.10	32	(129)	Palfi Antal	65	ATS	41.55
113	(170)	László Káro	54	SzV	51.03	33	(131)	B. bar János	65	SzV	42.65
114	(171)	Mészáros Zol	53	OSC	51.15	34	(133)	Gondos Attil	67	OSB	43.17
115	(172)	Répássy Lóna	63	MgF	51.79	35	(134)	Toth Zoltá	65	PVS	43.50
116	(173)	Bungik Lászl	54	MEA	51.92	36	(135)	Vass Attila	67	OSB	43.65
117	(176)	Urbányi Jenó	54	TSD	53.51	37	(137)	Anad Richar	66	PVS	44.22
118	(179)	Nagy Imre	45	GyL	53.85	38	(138)	Molnar Osaba	67	K.L	44.37
119	(183)	Juhász Istvá	53	TSD	54.51	39	(139)	Koczka Zoltá	66	SAB	44.52
120	(185)	Weiler Zsolt	62	MAF	55.32	40	(141)	Kovács Feren	67	PVS	44.71
121	(186)	Rusvai Lászl	63	GEA	55.35	41	(143)	Mohács Tamá	64	ESP	45.29
122	(187)	Kaszák Jozs	56	DSC	55.70	42	(144)	Maxim Matyas	66	ATS	45.44
123	(191)	Toth Lajos	57	VOL	55.99	43	(146)	Horvath Sánd	65	SzV	46.01
124	(194)	Szucs Pál	56	DSC	57.09	44	(148)	Arva József	65	DVT	46.26
125	(195)	Varga János	34	MAF	57.23	45	(152)	Faggyas Lász	66	PTB	46.43
126	(197)	Remete Jozs	54	NKZ	57.45	46	(153)	Maczik Zoltá	67	OSB	46.60
127	(198)	Somlay Gábor	56	VOL	57.81	47	(155)	Kap tány San	66	OSB	46.82
128	(201)	Tóka László	63	DMU	58.60	48	(156)	Erdélyi Kálm	67	MAT	46.85
129	(203)	Tólgyes Tib	61	HBS	59.11	49	(157)				
130	(204)	Tentsch Anta	53	K.L	59.23	50	(159)	Nemeth Attil	64	OSB	47.03
131	(207)	Kobán László	59	NKP	60.00	51	(160)	Orabetz Tib	67	SzV	47.44
132	(211)	Szuts Lajos	58	GyL	60.32	52	(161)	Angay Gyula	66	EDT	47.62
133	(213)	Becó János	58	GyL	62.52	53	(163)	Fáy Dániel	67	TTE	48.09
134	(215)	Kovács Z Józ	65	TTE	63.11	54	(165)	Falvócs La	67	OSB	48.75
135	(217)	Pete Tamás	62	GEA	64.37	55	(167)	Mihály Zoltá	67	TTE	49.32
136	(220)	Kocsis Feren	51	TSD	65.07	56	(168)	Erdélyi Gyul	65	PVM	50.23
137	(225)	Horvath Gyul	55	BEA	66.37	57	(169)	Felvincs Cs	65	OSB	50.56
138	(227)	Selley Gábor	58	PVM	69.23	58	(174)	G. ar Józse	65	TIT	51.35
139	(228)	Horvath Lajo	57	PVS	69.82	59	(175)	Fozzsa Lász	65	MAT	52.82
140	(229)	Angszter Gá	59	PSE	69.95	60	(178)	Köztá Zoltá	67	OSB	52.48
141	(231)	Toth Jenó	62	PVS	71.11	61	(177)	Kovács Bá az	67	BEA	53.20

Juniorok és ifik >=64.

62	(180)	Nagy Attila	67	DVT	53.79
63	(181)	Szollósi Gáb	65	GSS	53.88
64	(182)	Kálmán Feren	67	HSS	54.15
65	(184)	Szekeres Gyo	66	PVS	54.88
66	(188)	Rudo Károly	66	BEA	55.72
67	(189)	Bacsiszta An	66	DVT	55.89
68	(190)	Orfalvy Arpa	66	TTE	55.95
69	(192)	Horváth Csab	67	TJD	56.06
70	(193)	Szencz Attil	67	DSC	56.99
71	(196)	Mork Péter	67	MEA	57.31
72	(198)	Király Pál	67	SzV	57.68
73	(200)	Bujdosó Istv	64	DMu	57.94
74	(202)	Meláth Jozse	67	KRa	58.93
75	(205)	Kovács Gábor	67	BME	59.58
76	(206)	Koltay Péter	67	HVS	59.90
77	(208)	Zagyi László	67	JMD	60.05
78	(209)	Garbacz Gábo	64	ESp	60.16
79	(210)	Valkó Csaba	66	DVT	60.21
80	(212)	Skultéti Zol	64	SzV	60.53
81	(214)	Lantos Péter	67	BEA	62.55
82	(216)	Kocsis Péter	67	DSC	63.17
83	(218)	Osvay Péter	67	DVT	64.35
84	(219)	Koronczay Lá	67	DSC	65.01
85	(221)	Kovácsik Is	66	TTE	65.85
86	(222)	Petrák Káro	66	Ajk	65.87
87	(223)	Tolgyás Norb	67	PVS	65.95
88	(224)	Csicsely Csa	66	MEA	66.14
89	(226)	Marton Lászl	67	KRa	67.60
90	(230)	Kiss Gábor	67	SMA	70.73
91	(232)	Domonk Fere	67	VOL	72.20
92	(234)	Puskás Mihál	66	DMu	73.62
93	(235)	Juhász Lászl	66	HVS	74.74
94	(236)	Hegedus Sánd	66	DMu	76.21
95	(237)	Marina Gyorg	67	MgF	76.23
96	(238)	Gyuris Csaba	68	SzV	76.70
97	(240)	Zsolnay Tamá	67	TTE	79.83

A minősítéseket 1984-ben még nem a számítógépes rangsorok alapján szerezték a versenyzők. Az 1984. évi idenyzáró rangsoroknak ebből a szempontból nincs jelentőségük, de 1985. december 15-én már ezek alapján jegyzik be a minősítéseket. Tájékoztató céljából azonban ismertetjük ezeket, magyarázatot azonban csak jelen esetben adunk hozzá. Azért a leány rangsört hozzuk fel példaképp, mert ez készült el legelőször. A hiányzó fiú ranglisták lapzártáig még nem készültek el, így azokat csak januári számunkban közölhetjük.

Technikai okok miatt a számítógép által számított pontátlagokat nem áll módunkban hat tizedesjegy pontossággal közölni. Esetleges besorolásbeli hibákért olvasóink elnézését kérjük. Az esetleges módosításokat következő számunkban közöljük.

A leány és fiú rangsorok három korcsoportban /17-18, 15-16 és -14/ a női és férfi rangsorok két korcsoportban /21-; 19-20/ kerültek kidolgozásra. Az első számoszlop csak az adott korcsoportban elért helyezést jelenti. A második számoszlop adatai - zárójelben - jelentik a "szó szerinti" /leány, fiú, női, férfi/ rangsorban elért

helyezést. A következő három oszlop: a versenyző neve /vagy abból 11 betű/, a születési év utolsó két számjegye és az egyesület kódolt neve. Az utolsó oszlop a versenyző rangsoroló versenyen elért 7 legjobb eredményének pontátlaga / 3 jegy pontossággal/ amelyekből az egész jegyeket és - igazítás nélkül - az első két tizedesjegyet vesszük figyelembe a minősítésnél.

Az ifjúsági rangsort / N 17-18/, és egyben a leány rangsort Kalo Edina vezeti 1.62 ponttal. A serdülő leány rangsort vezető Kovács Ildikó a leány rangsorban 6.56 pontjával a 9. helyen van, míg az újonc korcsoportban vezető Komár Éva 11.62 pontjával a 25. helyet szerezte meg a lányok között.

Az idenyzáró rangsort vezető versenyző pontszámát / jelen esetben 1.6203749-et, minden rangsorolt versenyző pontszámából kivonják, illetve hozzáadják, ha negatív pontszáma lenne. Az új rangsorban a vezető tehát mindig 0 pontos, mögötte a sorrend nem változik, csak a kiöregedő versenyzőket hagyják ki. Ezáltal a zárójelben lévő régi helyezési szám /és a régi helyezési is/ több versenyzőnél megváltozik. Az így létrejött idenynyitó rangsorban már csak egy számoszlop szerepel, ami az összesített rangsorban elért kezdő helyezést jelenti, és egyben, az új idenyben, a versenyző nyilvántartási száma is a számítógép adattárában.

A számítógép mindig a versenyző hét legjobb eredményét tárolja, de természetesen csak akkor, ha az illetőnek van hét eredménye. A versenyévad végén, a minősítések megállapításához, a versenyzők adattárban szereplő hét legjobb eredményéből növekvő sorrendű átlagpontszámokat számítanak.

Azoknál a versenyzőknél, akiknek nincs hét eredményük az adattárban, a számítógép nem tudja az átlagolást elvégezni. Ezek a személyek egységesen, - nyilvántartási sorrendben - 90 pontot kapnak. Az idenynyitó rangsorban ugyancsak 90 ponttal és új helyezési, - pontosabban - új nyilvántartási számmal kerülnek besorolásra.

Ezen rangsor eredményeihez, késői beérkezés miatt nem számíthatták be a Wolf emlékversenyen és néhány, teljesen hiányzó, megyei B-fokozatú nap-pali egyéni bajnokságon elért eredményeket. A három leány korcsoportban összesen 160 versenyző -1.62 és 63.91 pont között- került rangsorolásra és további 184 versenyzőt, 90 ponttal, vettek nyilvántartásba.

Azt a célkitűzést, hogy az u.n. alaprangsorban minél több versenyző szerepeljen, a lányoknál várakozáson felül sikerült megvalósítani.

AZ ELSŐ FÉLÉV VERSENYEI...

Sportágunkban az egyéni rangsorolás mellett, most, újra felélesztve, a térképek is rangsorolásra kerülnek. Már több országos fórumon is hallottam a versenyrendezés rangsorolásáról. Bár én nem rangsorolni kívánom az általam említett versenyeket, hanem egyéni véleményemet kívánom elmondani. Az érem másik oldala az, hogy a szakosztályi pontversenyben, versenyrendezésben nem a "jószág", hanem esetleg a sokaság miatt ér el egy szakosztály "10" pontot. Ezért a jövőben érdemes lenne az MTF Sz Versenybizottságának több figyelmet fordítania a versenyrendezések ellenőrzésére. Elvileg elegendő lenne az ellenőrző bíró észrevételére szorítkozni, de ezek általában a pályákkal foglalkoznak, és csak ritkán tesznek említést a versenyek megrendezéséről. Ime az én észrevételeim az 1984-es versenyévad első félév néhány versenyéről.

Mecsek Kupa és PVSK váltó /Pécs-Zobákpuszta/

Az idén, külföldi mintára, csemegével kedveskedtek a rendezők. A versenyterep 0,5 km² körüli területét kivágva, főliázva ellenőrző pontokkal jelölve "szellemi bemelegítésként" 10 Ft-os áron árulták. Szükség van erre, bár éppen egy válogatott tájfutótól hallottam, hogy drágállotta és egyesülete részére csupán egy darabot vett. Másnap aztán láttam, hogy azzal az egy térképpel ötven-hatan futottak egyszerre. Hm!

A szállás, a jelentkezés, az ütemezés hű volt a korábbi évek jó versenyeihez. A szállítás a nagy távolság ellenére mintaszerű volt. A cél közelében a tájfutók szük pénzlehetőségéhez közepezen igazodott a helyszíni büfé sátor. Ez az a verseny ahol Kelemen és Pápai jóvoltából több éve fáradoznak, többkevesebb sikerrel a hangosításon. Rendkívül hasznosnak és népszerűnek tartom az itt hallható néhány helyszíni kis riportot. Bár nem szívesen szölok a pályakitűzésről, igaz ez csupán egy ember véleménye, de jól igazodott az évad első versenyeihez.

A legnegatívabb dolog számomra a "Márévár" heterogén javítása volt.

Postás Kupa

Egyesületünk Husvét ünnepén otthon maradt: egyszerűen nem találtunk gépkocsivezetőt aki feláldozta volna husvétünnepét a keszthelyi tájfutó versenyért. A vonatból az ünnepi tömeg miatt féltünk. Világ kupa futam volt. Biztos jó lehetett. De azért a 90.-Ft-os nevezési díjon megakadt a szemem. Talán a már 60.6 Ft-ról leárazott VB térkép díja miatt volt magas a nevezé-

si díj. Egy viszont biztos, neves külföldi versenyzőket tucatjával indulni évekig nem fogunk látni Magyarországon. Láttam két versenypályát. Elméletileg kitűnőnek találtam. A térképről annyit, hogy több versenyt fog "kibirni" mint Kőhánypuszta. Az eredményértésitőből ítélve az 1984-es év legrangosabb versenye volt.

Semmelweis emlékversen

Lassan a versenykiírásukat nagyítóval kell elolvasni. Az ebben szereplő "parkolást" kicsit kételkedve fogadtuk. Nem tudtuk hogy tulajdonképpen még mennyit kell kutyagolnunk a célhoz, illetve a rajthoz. Bátran leírhatjuk: a Semmelweis emlékversenye hozta a korábbi rendezés színvonalát. Kár, hogy egyesületek és legtöbbször kizárólag saját tagjaik részére adnak ki térképet helyesbíteni. Tudom nagyon nehéz térképet javítani, sok idő és türelem kell hozzá. A jó szintes terepen a pályák jók voltak, de a térkép nem felelt meg egy ilyen nagyszabású verseny lebonyolításához.

Kilián György emlékversen

A versenyértésítő alapján szombaton a vidékiek részére Gyöngyösön lehetett "papíron" jelentkezni a versenyző kartonokért. Mi a közelség révén elmentünk Gyöngyösre. Sajnos a kartonokat nem kaptuk meg. Véletlenül, hogy azért hiába ne menjünk haza, kaptunk egy rajtlistát. A pályák - persze ehhez a térkép is hozzájárult -, jobbak voltak mint a Semmelweis emlékversenye. A szállásdíj reális volt, és lassan már meg kell szokni a 50.- Ft-os nevezési díjat. Szerintem a Kiliánból rangosabb versenyt is lehetne rendezni. A rendező gárdának mindehhez kellő tapasztalata és felkészültsége van.

Tipográfia Kupa

Rendkívül nehezen írom le, de nekem óriási csalódást okozott az 1984.évi Tipó. Nem, nem a rossz időjárás miatt hanem a rendezés, a jelentkezés miatt. Valahogy mintha e nevezési feltételek "kapitalista" nyereszkeskedési vágyra illenének. Hát most tessék ide figyelni.

Nevezési díj: 25.- Ft/fő/térkép,öltöző hűsítő/

Pótdíjak ?!

" a nem előírt módon küldött nevezés esetén 5.- Ft/ adminisztr. pótdíj"
Arra volt idő és energia, hogy egy 15 fős nevezés esetén a versenyintéző apró adatot hagyjon le véletlenül a kartonról, így egy főnél máris 5.- Ft-ja bánja. Ez már 30.- Ft/fő. A kiírás b. tétele szerint: késve, de május 11-ig

5.- Ft tehát ez is 30.- Ft/fő, vagy talán úgy gondolták a rendezők hogy ha egy rossz adat illetve hiányos és késve nevezek V.11-ig akkor már 35.- Ft egy ember nevezési díja.

"C" tétel szerint HELYSZINI NEVEZÉS 15.- Ft/fő !!!

Hát ez hogy van. Aki időben rendesen nevez annak 25.-Ft/fő, aki csak oda megy a helyszínre annak 15.- Ft/fő. Vagy talán ezt az alapdíjhoz hozzá kell adni és ekkor már a nevezési díj 40.- Ft/fő.

És ami a legborzasztóbb: betegségem miatt késve neveztem. Közöltem, hogy az 5.- Ft/fő pótdíjat a helyszínen kifizetem. A verseny előtti csütörtökön megérkezett a posta melyben közölték hogy nevezésemet ELFOGADTÁK ! DE MÁR NINCS ÜRES HELY ???!!! Azt hiszem mindenki megirigyelhetné a MÁG-MEDOSZ-t, hogy milyen kitűnő szállítási lehetősége van. 17 fővel mentünk és még az STC; Nagybátony; Balassagyarmat és Szolnok tájfutóit is levittük az állami gazdaság panoráma autóbusszával. A helyszínre érve a versenyintézővel kifizették a megemelt nevezési díjat, majd a 17-ből adtak 3 db versenyidővel rendelkező kartont.

A rendezőség azt mondta dobjuk idő nélkül a turkálóba és onnan keressünk más, megfelelő kartont. Ha találunk vigyük vissza az asztalokhoz fizessünk be újabb részvételi díjat és máris indulhatunk az 1984.évi Tipográfia Kupán. Hát nem indultunk. Van a Tipónak kitűnő versenyzőgárdája, térképhelyesbitője, versenybírója és van költségvetése is. Én úgy gondolom, hogy az a tájfutó verseny amely pozitív bevétellel zárul, az már nem lehet jó a versenyzők számára. Márpedig a Tipó számára szerintem pozitív bevétellel zárult az idei kupaverseny.

Jövőre jobb Tipográfia Kupát várok.

VVK verseny

Jó térképen bizonyára jó verseny lehetett. Sajnos iskolai rendezvény miatt nem értünk oda időben a versenyre.

Vasutas Kupa

Remek versenyzőközpont, központi étkezés, jó hangulat jellemezte a Vasutas Kupa kezdetét. Aztán másnap az INFORMÁCIÓ hiánya, de főképp a szállítási pontatlanságok és a kapkodás erősen lerontotta a nagyszabású rendezvényt. A versenyterep közelébe kérőzöket nem tudták tájékoztatni hogy a parkolótól merre van a rajt és a cél. Néhány térképen véletlenül rossz helyre nyomtatták az egyik ellenőrző pontot. De ilyen nagyszabású rendezvény-nél ez nem róható fel hibaként. Különben is ez a legalacsonyabb "D" kategóriában történt. A pályakitűzés évek óta tetszik. A cél nem a legszerencsésebb

helyre épült. Ugy érzem az idei sokadik Vasutas Kupa összességében hozta a tőle várható korrekt rendezést. Bizonyára a jövőben is ezer felett lesz az indulók létszáma. Reméljük, azért, hogy 1985-ben saját javításu Vasutas Kupa térképen futhatunk. És még egy... Kár, hogy végleg elbucsu-zunk a "nyugdíjba" ment "Öreg-Kovács"-tól.

Szakszervezeti Kupa Váltó

Örülök, hogy a PVSZK váltó után itt is lehetőség volt a magyar versenyeken lassan kihaló váltó forma megrendezésére. Alföldön a terepviszonyok miatt megszoktuk a sok gyaloglást. Szép helyen volt a cél. Az viszont nem tetszett, hogy a váltó tömegrajtjakor a céltől elvitték a versenyzőket, így nem láthattuk a tömegrajtot. Eredményhirdetés a célban kis csuszással. Szolid, de szép érmek, tiszteletdíjak. Mondjuk valahogy így kellene versenyt rendezni. Pályákról nem tudok nyilatkozni, mert csak külső szemlélő voltam. A korábbi évekhez képest már jobb térképeket találhatunk Hajdu-Biharban. Kár, hogy csak az üres helyek erejéig tudtak a helyszínen váltó nevezést elfogadni.

Alföld Kupa

A Klapeda uti szállón nagy felfordulás volt jelentkezéskor. Bár a versenyértésítőben felhívták a szakosztályok figyelmét, mutassák be a befizetési csekket, sokan, főként a szállingózza érkező pesti klubok versenyzői ennek ellenére akarták felvenni a versenyzőkartonokat. Akinek nem volt sportorvosija, attól elvették a könyvét, mondván, hogy az ellenőrző bíróval megbeszélük indulhat-e vagy sem. A Szakszervezeti Váltóhoz képest szinte teljesen kizárt volt a módosítás. Valahogy másképp kell megoldani a jövőben az Alföld Kupa jelentkeztetését. Bár én szabályszerűen neveztem. Nem is volt semmi gondom a jelentkezéskor, de akik előttem voltak a sorban és jogtalanul vitatkoztak csak az időt húzták. Több üres helyet kell biztosítani a későn jövőknek, mert ilyenek mindig vannak és helyszíni nevezések is lesznek. A pályán egy gödör pont miatt alakult ki egy kis probléma. Sajnos volt olyan akitől elvették a sportkönyvet, nem volt orvosija, és mégis indult, sőt győztes lett... Még egy nagyon fontos dolog. Ezt én is utólag tudtam meg. A feladóvényen a postai bélyegző és esetleg a postai alkalmazott aláírása mellett semmiféle írás nem szerepelhet. Sajnos az Alföld Kupán mitűnt elvették a csekket a feladóvényre golyóstollal láttamozó aláírást tettek. Otthon alig akarom /Folytatás a 191. oldalon/

A TÉRKÉP HELYESBÍTÉSÉRŐL

1. BEVEZETŐ

A térkép a tájfutás alapvető műszaki háttere, mert általa érvényesülnek a versenyszabályok. Ebből kifolyólag sok követelménynek kell eleget tennie és ezért különös figyelmet igényel. A tájfutó térkép fő vonásaiban a következőkben különbözik egy általános térképtől:

- többnyire erdővel fedett terepet ábrázol, mivel ez a tájfutó versenyek szintere,
- nagy a sikrajzi és domborzati részletessége,
- méretaránya a terep részletgazdagságának függvénye,
- pontossága meghaladja a versenyzők által használt iránytűk pontosságát.

A fent említett vonások határozzák meg a tájfutó térkép minőségét. Nyilvánvaló, hogy egy térkép minősége közvetlenül befolyásolja a verseny színvonalát, de az adott térkép többnyire behatárolja a pályák típusát, minőségét is. A terep jellege csak a térkép által tudja befolyásolni a pályák technikai fokát. A tájfutás fejlődése új követelményeket támasztott a versenytérképekkel szemben. Az addig használt katonai és földmérési térképek, melyeket az adott hatóságok készítettek, már nem feleltek meg az igényeknek és a lelkes tájfutók jobb, számukra megfelelő térképek előállítására kényszerültek. De hogyan lehet jó tájfutó térképet előállítani és mit használjunk ehhez? Erre a kérdésre próbál választ adni ez az utmutató. Természetesen a legtöbb tájfutónak megvan az elképzelése a térképhelyesbítéséről, de legtöbbször mint ezt a gyakorlat is bizonyítja, ez nem párosul az elképzelés rutin jellegű alkalmazásával. Az itt ismertetett, kipróbált módszer évtizedes gyakorlata bebizonyította, hogy jól bevált még kezdő helyesbítőknél is. Alapját olyan jól ismert topográfiai eljárások képezik, melyek a tájfutó térképekhez is alkalmazhatók. Sikeres alkalmazásuk alapvető feltétele, hogy az eljárás tökéletes megértése mellett jól be is kell gyakorolnunk.

S elérkeztünk az első válaszúthoz - hogyan érdemesebb dolgozni: teljesen új térképet alkotni a semmiből vagy az alaptérképre rájavítani?

Ez a kérdés osztja a javítókat két táborra - az egyik a hatékonyságot, a másik a pontosságot tartja szem előtt. Az általános cél mindenestre az, hogy minél rövidebb idő alatt, minél jobb térképünk legyen. Megcáfolva részben mindkét tábor hiveit, kijelenthetjük:

- ha jó alaptérképet kapunk, ne riadjunk vissza annak használatától, főleg ami a domborzat helyesbítését illeti,
- ha az alaptérkép nem megfelelő / rossz, pontatlan, hiányos, elnagyolt/ már a kezdet kezdetén vessük el, mert több bajt okoz, mint hasznót.

2. A HELYESBÍTÉST MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGEK

A helyesbítés előkészítése három fő mozzanattól áll:

- a feldolgozott terület közelítő behatárolása,
- a terep megtekintése,
- a munkához szükséges anyagok előkészítése.

Ne hanyagoljuk el őket, még ha első pillantásra természetesenk is tűnnek!

2.1. A terület megközelítő behatárolása

A rendelkezésünkre álló egyéb térképek /autó- és turista térképek/ jó alapot szolgáltatnak erre és tájékoztatnak:

- a terület fekvéséről, terjedelméről és fedettségéről,
- a domborzat jellegéről,
- a terep megközelítéséről.

Ajánlatos érdeklődni az erdőgazdálkodási munkálatok jellegéről és idejéről is. A helyesbítés időigényének felbecsüléséhez ennyi azonban távolról sem elég.

2.2. A terep megtekintése

Ez szolgáltatja a hiányzó információk nagy részét. A munka összefogásához azonban elengedhetetlenül szükséges egy tapasztalt helyesbítő, aki majd a helyesbítő csoportot fogja vezetni. Ő az aki eldönti, hogy:

- a térkép végső léptékét és szintközét,
- a jellegzetességek, részletek felvételének kritériumait,
- a növényzet ábrázolását, minősítését.

2.3. Az anyagok előkészítése

Ennek elvégzéséért is a helyesbítést végző csoport vezetője felel. A leg-

fontosabb az, hogy mindez időben történjen. Kellemetlenül érinti a csoportot, ha valami hiányzik, vagy nincs megfelelően előkészítve. Különös gondot kell fordítani a mérőhuzal és a műszerek pontosságára.

3. A HELYESBITÉS FŐ SZAKASZAI

A tulajdonképpeni helyesbités az alapháló felvétele a következőkből áll: - fontos a sikrajzi és domborzati vonalak nagy pontossággal való felmérése, hogy egy viszonylag sűrű hálót alkossanak a részletek felvételének megkönnyítésére. Mérjünk tehát: jól követhető szekérutakat, erdőszéleket, nyiladékokat, villanyvezetéket és esetleg jól járható völgyeket és gerinceket.

- a mérések kiserkesztése,
- a háló által körülzárt, egyelőre üres "parcellák" kiemlése a részletek felvételére - ez az igazi terepmunka.

Az alapháló felvételének legnagyobb nehézsége, hogy egyidejűleg 2-3 helyesbitőre van szükség. A nagy pontosságú vizontot kárpótól az elveszettnek hitt időért. Egyszerre több csapat is dolgozhat az alapháló elkészítésén. A szerkesztést ajánlatos közvetlenül a napi mérés után elvégezni, mert ekkor még a mérés minden mozzanata él emlékezetünkben és így a munkaütem is egyenletesebb. Viszont ne jelöljünk ki négyenél több csoportot, mert a munka szétforgácsosodik. A részletek kidolgozását csak a teljes alapháló összeillesztése és kirajzolása után kezdjük meg, ellenkező esetben lehet, hogy felesleges munkát végzünk. A részletek kidolgozásának lépései:

- a sikrajzi kiterjesztése, vagyis az összes többi érdeklődésre számot tartó elem /ösvények, utak, tereptárgyak/ felvétele. A munka egységei azok a parcellák, amelyeket körülzártunk az alaphálóval;

- a növényzeti határok felvétele /ez nem kimondottan sikrajzi elem, mert jóval szubjektivebb, változékonyabb is és nem is határozható meg egyértelműen/;

- a domborzat javítása vagy felvétele. Ezt az alaptérkép minősége határozza meg, sőt egy térképen belül is alkalmazható egyidejűleg mindkét módszer; - a mérések kellő türelemmel való letisztázása fóliára.

Az utolsó lépés, a letisztázás már nem terepmunka, de egy adott terület tisztázását célszerű még egy újabb "parcella" megkezdése előtt elkészíteni.

4. AZ ALAPHÁLÓ FELVÉTELE

Ez még akkor is nélkülözhetetlen, ha az alaptérkép tökéletes, hiszen valamit mindig valamitől kell bemérni. S a legfontosabb, hogy az utóbbi valami pontosan a helyén legyen. Az alaptérkép igen szegény fix pontokban, tehát

ezeket kell számottevően süríteni. Ennyit az elméletből és térjünk rá a gyakorlatra: vagyis mit kell tennünk, hogy jó alaphálót hozzunk létre és mit használjunk ehhez.

4.1. A sikrajzi vonalak felmérése

Ehhez a következő eszközök szükségesek:

- mérőhuzal, távolságok mérésére; Ezt mi magunk is elkészíthetjük, egy 50-60 méter hosszú, megfelelően hossztartó és kis fajsúlyu huzalból. Jól láthatóan - célszerűen eltérő színekkel - jelöljük meg a 10 métereket, míg az 5 métereket kisebb jel mutassa. Használat előtt mindig célszerű a mérőhuzalt jól kifeszíteni;

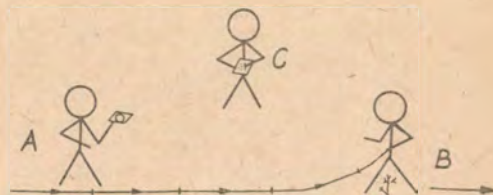
- 360°-os beosztású, 1° pontosságú mérő iránytű. Ilyen műszerhez elég nehéz hozzájutni, de tökéletesíthetünk egy közönséges versenyiránytűt, hogy elérje ezt a pontosságot.

- 0,5° pontossággal mérő lejtőszögmérő abban az esetben, amikor a domborzatot is felmérjük, illetve a domborzat ellenőrzéséhez;

- egy kockás füzet az adatok felvételéhez. Méreseként a következő adatok feljegyzése szükséges: sorszám, irányszög, távolság, lejtőszög, mért vonal térképi jelölése, egyéb megjegyzések; - számozott papírcimkék az utelágazások vagy más pontok terepi megjelölésére;

- írószerszám.

A terepen való mérésre 2-3 személyből álló csapatok szükségesek. A legjobb teljesítményt a három főből álló csoport adja, az alábbi szervezésben:

- A kezeli, illetve leolvassa a műszereket és a távolságot,

- B húzza a mérőhuzalt és pontosan megjelöli a mérések helyeit,

- C feljegyzi a mért adatokat és egy vázlatrajzon rögzíti a mért utvonalat és a mellette talált tereptárgyakat. Ha a munkát csak két személy végzi, akkor B és C feladatait ugyanaz a helyesbitő végzi.

4.1.1. A mérés menete

1. Kiválasztunk egy kiindulópontot /utelágazás, erdőszél/ és itt elhelyezük az 1. cimkét s ezt a füzetben is feljegyezzük.

- A megáll a megjelölt helyen,
  - B a mérőszalagot magával huzva előre megy. A megállítja B-t egy huzaljelölésnél, mely célszerűen az utvonal töréspontja legyen, és leolvassa a távolságot. B a terepen megjelöli megállási helyét, majd szembefordul A-val, hogy ő B szimmetriatengelyére irányozva pontosan megmérhesse a mérőhuzal aktuális irányszögét.
  - C lejegyzí az adatokat és a mérés mentén található tárgyakat.
  - Ezután a csoport továbbindul. A csak addig megy, amíg a B által megjelölt helyet eléri s innen egy újabb alkalmas helyen megállítja B-t.
- Példa egy mérésre:

Sor- szám	→ α	↑	Meg- jegyzés	10	20	30	40	50	60
1	35	192	+1,5						
2	50	201	+2,5						
3	40	206	+3						
4	35	220	+3						
5	27,5	215	+3						
6	15	218	+35						

1. 35 méteres távolságot mértünk, melynek irányszöge 192° , az utvonal lejtőszöge $+1,5^\circ$, tehát emelkedik. A mért ut gyenge S alakot ír le és 15 méternél balra két méterre egy tuskó van.
  2. Az 50 méteres, 201° irányszögű, $2,5^\circ$ emelkedésű utvonal 20 és 45 méter között egy szigetet alkot.
  3. Az ut gyengen balra kanyarodik, 15 méternél jobbra 4 méterre egy gödör található. A mérés végén az utelágazást 2-es címkével látjuk el - ez a szám bekerül a megjegyzés rovatba. Az egyéb utelágazásokat helyzethűen jelöljük rá a vázlatra.
  4. 17 méternél jobbra egy kő van. 35 méternél egy újabb utelágazáshoz érünk, s itt jobbra fordulunk.
  5. 7,5 métertől 21 méterig az uttól balra, azzal párhuzamosan, 2 méteres távolságra egy száraz árok van. 20 és 30 méter között az ut árokként folytatódik.
  6. 9 és 18 méter között az ut egy bozótfolton megy át. 18 méternél egy ut jobbra leágazik, majd 38 méternél visszatér. 25 méternél jobbra egy szántóföld sarkához érünk. 45 méternél utelágazáshoz érünk, s ezt 3-as címkével jelöljük.
- A mérésvégek legyenek a mért vonal tengelyén. Az utelágazások így kerülnek pontosan a helyükre és nem torzulnak el. Ezzel a módszerrel 1 km^2 -es terepet egy két személyes csapat kb. 80 óra alatt hálózza fel - s ez igen biz-

tató dolog.

Az alaphálóznak annyira sűrűnek kell lennie, hogy a "parcellákon" belül a részleteket minél könnyebben lehessen felmérni. Egy ritka háló megnehezíti a részletezést, mert messzire kell menni egy tereptárgyért. Jó hálót akkor hozunk létre, ha minden címkét legalább egyszer újra érintünk. A terep túlzott felszabdalása viszont feleslegesen növeli a helyesbitésre fordítandó időt. Általában 4-8 parcella az optimális négyzetkilométerenként, de ez a terep jellegétől függ. Az alaphálóznak legalkalmasabbak a székertak, nyiladékok, jól követhető erdőszélek, vagyis olyan vonalak, amelyeket általában egész évben azonosítani lehet. Furcsának tűnik, de így van: a jó alapháló majd nem fele a térkép-helyesbitésnek. Gondoljunk csak arra, hogy mellőzni lehet a keresztellenőrzéseket a részletek kidolgozásánál, ami legalább kétszeres időmegtakarítást eredményez.

4.2. A mérések kiszerkesztése

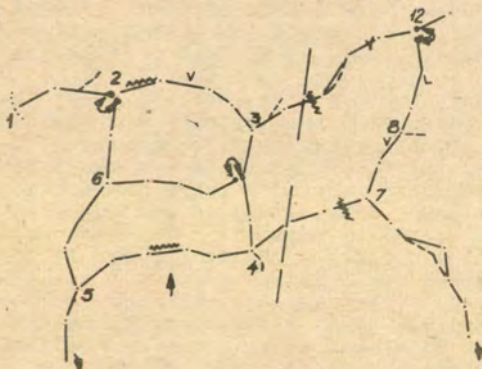
A kellő pontosság elérése érdekében a mért vonalakat nem a terepen szerkesztjük ki. Másrészt szerkeszteni lámpafénynél is lehet, tehát jelentős terepidőt takaríthatunk meg. Harmad-sorban a hibákat csak globális kiértékeléssel tudjuk igazán kiküszöbölni.

A szerkesztéshez a következők szükségesek:

- 4-10 db A3 formátumu kockás ív
- $0,5^\circ$ -os szögmérő
- jó minőségű, 20-30 cm-es vonalzó
- tühegyes ceruza, radír /megfelelő
- a $0,3 \text{ mm}$ -es Rotring ceruza is/.

A szerkesztés céljából próbáljuk felrajzolni megközelítően az alaptérképen az általunk felmért hálót, s azt vetítsük ki a helyesbités méretaránya-ira. Vegyünk annyi kockás ívet, amennyi ezt lefedi, jelöljük rá az északi irányt és a szerkesztés kiindulási pontját. Ezután csak azt a lapot vegyük kézbe, amelyiken a kezdőpont van. A szerkesztés nem más, mint egy törtvonal felrajzolása a terepen mért távolságból és irányszögből. E vonal mentén megrajzoljuk a mérés során észlelt egyéb részleteket is. Így jutunk a következő oldal tetőjén található ábrához.

Ha méréseink szerint visszatérünk a kiinduló címkéhez, de a rajzunkon mégsem zárunk egészen pontosan, ne essünk kétségbe. Ezeket a pontokat jelöljük meg - mint az ábrán is látható - két irányú nyilacsökkal. A szerkesztés méretaránya $1:5000$ vagy $1:7500$. Az előbbi azért tűnik jobbnak, mert nem kell külön skálát készítenünk a szerkesztéshez és mindent tudunk ábrázolni, amit a terepi mérés során észleltünk. Ter-

mésztesen ez nem jelenti azt, hogy minden rá is kerül a végleges rajzra. Nagyobb léptékek nagy és nehézkesen kezelhető rajzokat eredményeznek, kisebbek esetén csak a leggyakorlottabb rajzolóknak tudják a térképet szépen elkészíteni.

Az így nyert, kiszerkesztett háló egy szára, vagyis két címke között lévő vonal legfeljebb 1-1,5 %-os hibával nem illeszkedhet. A hibaszázalékot a nem-záródás mértéke és a két címke között lévő távolság hányadosa adja. Ha az eltérés nagyobb, akkor ezt csak mérési vagy szerkesztési hiba okozhatja, melyet csak az illetékes javíthat ki.

Ha a lejtőszöget is mérünk, akkor a szerkesztéshez egy függvénytáblázat s esetleg egy zsebszámológép is szükséges. A lejtőszög figyelembevételével történő szerkesztés elve ismert a geometriából / derékszögű háromszög/, ezt most nem részletezzük. A munka hosszadalmassága miatt kerüljük a lejtőszögekkel való számolást, bár ha az alaptérkép nem megfelelő, nincs más lehetőségünk.

4.3. Az alapháló összeillesztése

A teljes alapháló felszerkesztése után az így kapott "nyers" alaphálón elég sok zárási hiba létezik. Mit tegyünk ezekkel? Vegyünk egy elég nagy fóliát, amely befedi az egész alaphálót, vegyük fel rajta az északi irányt és egy tetszőleges címkét. A felvett címkét alapul véve vegyünk fel egy szárat, s a többi címke pontjait próbáljuk meg úgy meghatározni, hogy a szomszédos címkékhez vezető szár ne szenvedjen 1,5 %-nál nagyobb távmódósítást és 1-1,50 %-nál nagyobb csavarodást. Ez elsőre ritkán sikerül, de 2-3 nekifutásból mindig. Tény, hogy leleményességet igényel, de egyben nagyon szórakoztató is. Ezzel a módszerrel egyenletesen el tudjuk osztani az esetleges hibákat és tudatosan tudjuk

őket "félreseperni" az igénytelenebb parcellák felé. Ha valami furcsán nem zár, akkor azt a szárat dobjuk ki, s ha lehet mérjük fel újra. Nem kell kikényszeríteni az illeszkedést! Az így nyert illesztett alaphálót huzzuk ki tussal is, s ettől a pillanattól kezdve a részletek felvételénél felmerülő hibákat a parcellán belül illesztjük. Ugyanis a részletek felvételénél nem mérhetünk lépéssel olyan pontosan távolságot és igénytelenebb iránytűvel is dolgozunk, mint az alapháló felvételénél.

Az összeillesztett alapháló mindig megmutatja, hol rossz az alaptérkép. A vonalakon mért emelkedő-lejtő illesztése hasonló elveket követ, de itt már számokkal kell dolgozni /lehet grafikusan is, ha nagyon akarjuk/. Az illesztés folytán a címkék magasságértékei állandósulnak és innen kezdve elosztva a hibákat minden száron, ki lehet számítani az összes pont magasságát. Ezeket aztán összevethetjük az alaptérképével. Az egész domborzatot így helyre állítani óriási munkát és türelmet igényel. Hacsak egy mód van rá, ezt kerüljük el, és ahol lehet a szintvonalakat az alaptérképről vegyük át.

4.4. A parcellák kivonatolása

Elkészültünk az alaphálóval. A részletek kidolgozásának céljából tenyérnagyságú darabokat /1-2 parcella/ vonatoljunk ki tussal az alaphálóból. Egy ilyen darab a továbbiakban egy munkaegységgé válik.

5. A RÉSZLETEK FELVÉTELE

Elkészültünk az alaphálóval és kirajzoltuk belőle a parcellákat különböző fólia darabokra, amelyek A4-A5 formátumúak /ha lehet a 40 hektárt ne haladják meg/. Általában egy parcella kidolgozása 1-2 napi munkát igényel, de bonyolult terep esetén ez több is lehet.

A részletezést egy parcellán belül természetesen egy személy végezze és ajánlatos ugyanannak a személynek szomszédos parcellákat adni a további helyesbítés során. Egy parcella részleteinek a felvétele három részre tagolható:

1. sikrajzi elemek felvétele,
  2. a növényzet felvétele,
  3. a domborzat javítása vagy felvétele
- A három lépésre tagolást a gyakorlat követelte meg. Ezek a lépések persze gyors egymásutánban következnek és ismétlődnek mindegyik parcella esetén, de igen jól elhatárolhatók módszertani szempontból. Külön-külön hatékonyabban is végezzük őket, mert nem kell megosztani a figyelmet, ugyanakkor csökken a hibalehetőség és a tereptárgyak kifejejtése. Megemlíthető

hogy a részletezést igen gyakran "sepregetésnek" is nevezik.

A részletezéshez szükséges:

- egy közösleges versenyránytű, amelyen mm-es beosztás van,
- jó távolságmérő lépés képessége. Ez 50 méteren legfeljebb 1-2 méter eltérést enged meg, s mindez csak gyakorlati kérdés. Jó tanácsként csak annyit: ne erőltessük az 1 méteres lépéseket, inkább maradjunk a szokásos lépéshosszunknál. Az egyszerűbb számítás miatt csak minden második lépésünket számoljuk! Természetesen lépésünket állítsuk be emelkedőre, lejtőre és sík terepre is.
- egy kemény műanyaglap, amelyre a részletező papírt rögzítjük,
- kockás papír,
- hegyes ceruza,
- esetleg vízszintező, ami nem más, mint szines folyadékkal részben megtöltött átlátszó, U alakúra hajlított műanyag cső,
- újabb címkék.

Először rögzítsünk egy megfelelő nagyságú kockás papírt a műanyag lapra, úgy, hogy a kiválasztott parcella elférjen rajta és az északvonal párhuzamos legyen a kockás lap valamelyik vonalkázási irányával. Jelöljük meg a papíron is a parcella északi irányát és tegyük fel rá ideiglenesen a parcella fóliáját. Vegyük át a parcelláról az alapháló által meghatározott címkék helyét és számát a kockás papírra /szurkáljuk át egy tüvel/. Ez egy igen hasznos művelet, mert biztosít arról, hogy az elkövetkezendő szerkesztések nem érnek le a papírról és ugyanakkor a hibák is könnyen észlelhetők.

Ezután vegyük le a parcella fóliáját és helyezzük biztonságba /védjük a nedvességtől, hőtől/.

5.1. A sikrajzi elemek felvétele

Végezzünk először egy rövid felderítést a parcellán belül. Ez segít a munka megszervezésében. A részletezést mindig a vonalak /ösvények, gyengébb utak, jelleghatárok, árkok/ felméréssel kezdjük. Mindig a parcellahatárról induljunk, s ha lehet a vonal mérését szintén a parcellahatáron fejezzük be - természetesen egy másik pontban. Így a részletezés az alaphálóhoz fog igazodni, ami nagyobb pontosságot biztosít és a hibákat is jobban tudjuk ellenőrizni. Megtörténik gyakran, hogy a mért vonal nem köt ki sehova, ebben az esetben címkézzük le a vonal végét s később ellenőrizzük a helyességét a környező elemekhez viszonyítva. Az eljárás hasonlít az alapháló méréséhez, azzal a különbséggel, hogy csak egy személy végezheti, kevésbé pontos eszközökkel /lépésszámlálással és tájoló-

val/, s a szerkesztést helyben kell elvégezni az alaphálóval azonos méretarányban a műanyag lapra rögzített papírra. A munka így felbomlik mérés-szerkesztés lépésekre, amelyeket a következőképpen hajtunk végre:

1. Felvesszük a vonal /ut, sötény/ irányát a tájolóra, vagyis a tájólót a vonallal párhuzamosan irányozva a szelencét addig forgatjuk, míg annak északvonalai párhuzamosak és egyirányúak lesznek a mágnessével.

2. Megmérünk a vonalon egy megfelelő távolságot /pl. az első kanyarig/ úgy, hogy ez a távolság lehetőleg 5 méternek a többszöröse legyen, szerkesztési okok miatt.

3. Kiszерkesztjük ezt a vonalat az előző szerkesztés végétől vagy a parcellahatár kiválasztott pontjából /ha onnan indultunk/.

A szerkesztéshez nem szükséges külön szögmérő és vonalzó, jól megfelel a tájoló is.

Minden mérés végét tanácsos megjelölni ideiglenesen mind a terepen /pl. egy leszurt ággal, vagy az avar felkaparásával/, mind a szerkesztésen /egy pont legyen a mérés vége/. Ez azért szükséges mert:

- az így meghatározott pontok fix vagy rögzített pontok a terepen és megvan a megfelelőjük a papíron is. Ezek az új fix pontok igen hasznosak a távolabb eső tereptárgyak beméréséhez. Ezeket akár rögtön a szakasz kiszерkesztése után bemérhetjük a szakasz végéről kiindulva. Ha azonban tereptárgyakkal zsufolt a környezet, akkor ezt célszerű későbbre halasztani, mert igen lassítja a vonal mérését.

- kifejlődhet egy-két dolog, amit ilyen módon könnyen be tudunk pótolni, mert a mérések nyomai egy pár napig megmaradnak a terepen.

- így a domborzati részletezés során könnyen meg tudjuk határozni a szintvonal metszések pontos helyét.

Ha a mért vonal elágazik, válasszuk ki az egyik ágát és menjünk végig rajta, de miután kikötöttünk egy mért ponthoz, térjünk vissza az elágazáshoz és mérjük meg a másik ágat is. Persze ha ágas-bogas ösvényhálóba keveredünk, kezdjük csak el türelmesen lecímkézni az elágazásokat, mert különben rettentően összekavarodhatunk.

Miután a vonalakat lemértük a parcellahatáron belül, elkezdjük felkutatni a rejtettebb tereptárgyakat és a megjegyzett mérésvégtől kezdjük bemérni őket. Ha a parcellán belül minden rákerült a kockás papírra, ülünk le és illesszünk mindent a parcella határokhoz, vagyis az alaphálóhoz. Jegyezzük meg: az alapháló pontjait soha nem szabad elmozdítani! Különben gondokat

okozunk a szomszédos parcellát szerkesztő társunknak elrontván az alaphálót. Az illesztést a parcella fólia darabkáján kell csinálni, ügyelve arra, hogy a szerkesztő papírról semmit ne radirozzunk le.

A fólia megengedi, hogy csavarjuk, nyujtsuk vagy rövidítsük a mért vonal-darabokat, míg azok bele nem illenek az alaphálóba. A vonalak bekényszerítése után /viszonylag csekély eltérésekről van szó/ vegyük át a tereptárgyakat és az egyéb felmért részleteket a szerkesztő papírról. Mindezt ceruzával és a helyszínen, mert ha nagyobb hiba adódik, ami akadályozhatja a szerkesztést, azt ott rögtön ki tudjuk küszöbölti. Így egy jól kidolgozott parcellával térhetünk haza, amit otthon tussal kihuzunk és át is vehetjük az alapháló fóliájára.

5.2. A növényzethatárok felvétele

Ezt a lépést rögtön a sikrajzi részletek felvétele után kell elvégeznünk az adott parcellán. Bejegyzéseket a vonalak mentén kialakuló növényzethatárokról már a vonalak felmérésénél is készíthetünk /és ajánlatos is/.

Azonban a növényzet felvételét el kell különítenünk az előző fázistól, két nyomós ok miatt:

- nem lehet mindig megosztani a figyelmet a különböző elem típusok között, mert megtörténhet, hogy a sikrajzi elemek annyira zsufoltak, hogy ezek felvétele nagy koncentrációt igényel,
- a növényzetábrázolás összehangolást igényel a csapat tagjai között, míg egyéb térképelemeket egyértelműen meg lehet határozni.

Mivel a sikrajz kész, a növényzethatárokat nem nehéz bemérni a már ismeretett módszerrel.

5.3. A domborzat helyesbitése

Ezt mindig a helyesbités művészi oldalának tekintették. Tény, hogy szubjektív - bár, mint látni fogjuk, csak részben. A jó domborzatábrázolás kivitelezéséhez elengedhetetlen az alapháló és a szintvonalak metszésének pontos meghatározása. Tehát a szintvonalak metszéseit véglegesen rögzíteni kell, mielőtt nekifognánk a domborzat helyesbitésének. Mint már az alapháló felmérésénél említettük, két módszer áll rendelkezésünkre:

1. Az alapháló felvételével egyidőben mérjük a magasságokat is, majd az így nyert adatokat rászerkesztjük az illesztett alaphálóra. Ezzel rögzítettük a metszéseket a kiválasztott szintköz függvényében. Ennek a módszernek az a hátránya, hogy igen sok munkát igényel. Előnye viszont, hogy így kiküszöböljük az alaptérképen igen gyakran előforduló domborzati hibákat.

2. Miután összeillesztettük az alaphálót, ráhelyezzük az alaptérképre a beazonosított sikrajzi vonalak alapján és meghatározzuk, az így adódó alaphálósíntvonal metszéseket. Itt hátrányként kell számolnunk az alapháló és az alaptérkép sikrajzi eltéréseivel illetve az alaptérkép és a kívánt szintköz esetleges különbségével. Ennél a módszernél feltétlenül szükséges, hogy a metszéseket ellenőrizzük és helyesbitsük, mielőtt nekifognánk a domborzati részletezéshez. Az ellenőrzés és az esetleges kiegészítés igen gondos munkakell hogy legyen, mert nagyon fontos, hogy jó metszeshálót kapjunk. Ennek a módszernek a hátránya, hogy sok időt igényel. Ha viszont előzetes felderítés után meggyőződünk az alaptérkép domborzatának a helyességéről, feltétlenül ezt a módszert alkalmazzuk. Ha rossz az alaptérkép, sajnos más kiút nincs, mint az első módszer. Miután rögzítettük a szintmetszéseket az alaphálón, vegyük át a szintvonalakat is de ezt egyelőre tekintsük csak utmutatásnak.

Második lépésként mérjük fel sikrajzilag néhány szintvonalat, amely a parcellán átmegegy. Ez a következőképpen történik:

- az alapháló és a szintvonal metszését meghatározzuk a terepen is. Ebben a pontban kb. a szemünk magasságában tekerjük a legközelebbi fára egy krepp-papircsikot.
- a vízszintező segítségével körbe fordulva határozzunk meg egy ugyanolyan magasságu pontot a talaj felett.
- tekintsük ezt egy képzeletbeli vonalnak és mérjük fel a két pont közötti irányt és távot, majd szerkesszük ki.

- az új helyet is jegyezzük meg krepp papírral és haladjunk tovább a leirtakat újra megismételve.

- addig menjünk így egy szintvonalon, míg újra metsszük az alaphálót.

Itt meghatározzuk az eltérést és a helyszínen illesztünk, majd az így nyert görbét már fel is rajzolhatjuk a parcella fóliájára. Az ilyen szintvonalmérések főleg a tagolt domborzatu terepnl nagyon hasznosak; a völgyek mélységével mindig baj van az alaptérképen: a valóságban majdnem mindig mélyebbek és élesebbek, mint az alaptérképen. Persze nem kell minden szintvonalat megmérni, csak minden másodikat, harmadikat, mert a többi jól ki lehet következtetni, akár szemre is. Ha az alaptérkép domborzata nagyon jó, akkor még egyszerűbb az eset, mivel csak a völgyek mélységét kell megvizsgálnunk. A helyesbitett szintvonalakat ceruzával

huzzuk rá a parcella fóliájára. A völgyek pontos mélysége meghatározásának nagy jelentősége van. Hiányában a völgyek oldalán elhelyezkedő képződményeket nem tudjuk helyesen ábrázolni.

Még egy-két lényeges dolog:

1. Csak finom vonalakkal dolgozzunk!
2. A sikrajzi ábrázolással bemérendő domborzati képződményeket /pl. letörések, dombok, gödrök/ helyesen vegyük körbe szintvonalakkal!
3. Ha szükséges, egy forma ábrázolásánál eltorzíthatjuk a mért szintvonalakat; de nem lényegesen.
4. Bonyolult részletek ábrázolásánál használjunk inkább segédszintvonalakat mintsem nagyon eltorzítsuk az alapszintvonalakat.

Végül meg kell jegyezni, hogy a domborzat helyes ábrázolásához kell némi gyakorlat. Senki se képzelje, hogy miután mindezt elolvasta, rögtön jól fog domborzatot helyesbiteni. A helyesbitett domborzatnak tökéletes összhangban kell lennie a sikrajzzal és a növényzettel. Ezért ne idegenkedjünk a kis kiigazításoktól, mert a helyes viszonyok döntőek egy tájfutó térkép minőségénél. Miután elkészültünk a domborzattal is, rajzoljuk át az alapháló fóliájára.

5.4. A helyesbités utolsó fázisai

Utolsó feladat a csapat munkájának összehangolása:

- A növényzet ábrázolásának megbeszélése.

- Egyes sikrajzi elemek ábrázolásának összehangolása /főleg utak minősítése/ vagy különös tereptárgyak számára való jelkulcsi jel kitalálása.

Most már kezünkben van a kész térkép fóliára rajzolva. Ezenkívül gondosan tegyük félre a parcellák fóliáit is, mert később a térkép aktualizálását ezek segítségével végezzük, jelentős időt megtakarítva. Az alapháló szerkesztései szintén szükségessé tesznek a terep kibővítése esetén vagy értékes tanulságként szolgálhatnak.

Végül, ha még futja erőnkből és időnkől, ellenőrizzük egymás parcelláit! Megéri.

6. A HELYESBITŐ CSAPAT

A térképhelyesbitést csapatmunkának kell tekinteni. Csak így lesz rövid a térkép átfutási ideje, így érvényesül a tapasztalatcsere és megoldódik az ujoncok tanítása. Ez mellett szól még az alapháló felvétele is, ami kifejezett csapatmunka.

Az egyenletes minőségű térkép biztosítása érdekében a helyesbitésért feleljen egy műszaki irányító, aki jelentős helyesbitési tapasztalattal rendelkezik. Ő végzi el az alapháló illesztését és megoldja az ábrázolási dilemmákat, főleg ami a növényzetet

illeti. Figyelemmel kíséri a térkép nyomdai útját.

Egy térképnél lehetőleg ne legyen natnál több helyesbitő, mert a munka nagyon szétdarabolódik és nehézkes lesz az irányítása. A jobb eredmény elérése céljából előnyös, ha:

- az alapháló felvétele és a részletezés között tartunk egy kis szünetet. Ezalatt elvégezhető a papírmunka és a csapat is kipihenheti magát.
- az alaphálót jobb tavasszal vagy ősszel felmérni, míg a részletezést nyár elején vagy végén végezni.
- ne dolgozzunk naponta 10 óránál többet.

Kerüljük a munkát rossz időjárási körülmények között, mert ez a pontosságot is csökkenti és nem hatékony.

Ne képzelje senki, aki ezt a rövid ismertetőt elolvasta, hogy megfelelő gyakorlat nélkül megtanult tájfutó térképet készíteni. A helyesbitésnek még ezernyi fogása van, ezeket csak a gyakorlatban lehet elsajátítani és finomítani. A kezdeti nehézségek azonban hamar leküzdhetők és a kitartó tájfutó számára a helyesbités hasznos és kellemes elfoglaltság. Aki jól bírja, csinálja, segítve ezzel a sportágot. S aki sokat csinálja - mesterré válik!

Székely Zoltán

AZ ELSŐ FÉLÉV VERSENYEI

/Folytatás a 184. oldalról/
ták elszámolni a nevezési díjat.

Jó mezőny jött össze az Alföld Kupán, úgy látszik némely élversenyzőnk jobb futógyorsaságban mint a tájékozódásban, és sikon, a csalán ellenére is jobban szeretnek versenyezni, mint nagy szintkülönbségű terepeken.

Hát valahogy az én szememmel nézve így zajlott le ez a néhány verseny. Igaz, több szem többet lát és lehet hogy mást. Az én rossz szemem ezt látta.

Zentai József

SMÁTROLL avagy norvég mód- szer a legifjabbak oktatására

Az Írországi IOF-kongresszuson a Norvég Tájfutó Szövetség képviselői rendkívül érdekes módszert mutattak be arra, hogy miként lehet a gyerekeket bevezetni a tájfutás rejtelmeibe.

A NOF nyolc éve foglalkozik ezzel a problémával. Figyelemreméltó, hogy a módszerek kidolgozásában olyan élvonalbeli versenyzők is részt vesznek, mint például Lars Lystad és Eystein Weltzien /az 1974. évi dán VB bronzérmese/. Általános elv, hogy a hangsúly ne a versenyzésen legyen. Ez az elv a többi skandináv országban is elterjedően van.

A legifjabbak kategóriája a 10-12 éveseké, s ez valóban tíz éven felüli fiúkat, lányokat jelent. A tíz éven aluliak számára időmérés nélküli tájfutó játékokat szerveznek. Ezeket hívják norvégül smatrollnak.

Az írországi kongresszuson Eystein be is mutatott egy ilyen smatrollt, ráadásul olyan ír gyerekekkel, akik korábban semmit sem hallottak sportágunkról.

Egy óra sem kellett hozzá, már el is készült egy kis térkép a Maynooth College /itt ülésezett a kongresszus/ előtti parkról. Minden érdeklődő kapott egy xerox-másolatot. Mivel a térkép eléggé "gyermekszemmel" készült, a jelekhez nem kellett hosszú magyarázat. A háromszöggel jelölt ösvényelágazásnál volt a gyülekező hely. /Csupán ezt kellett elmagyarázni./ Hat különböző helyre tettek ki bolygót, lyukasztót és egy kis képet. Utóbbiak a térkép szélén is szerepeltek. Mindegyik gyerek térképére berajzolt egy ellenőrző pontot, például kerítés sarkot. A gyerekeknek ezt

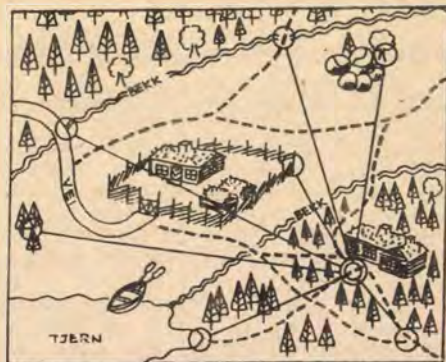
kellett megkeresni és lyukasztóval megjelölni a térkép szélén az ellenőrző-ponton található kis kép megfelelőjét. Ezután visszaszaladtak a rajthelyre, s ott kapták meg a következő ellenőrző pontot. A gyerekek először bizonytalanok voltak, néhányba rossz irányba indultak el, de aztán hamar belejöttek, sőt, tulajdonképpen elképesztő gyorsasággal érezték rá a feladatra, s gyűjtőték be mind a hat pontot.

A terület park volta, s az, hogy minden pontfogás után vissza kellett szaladni a rajthelyre, biztonságérzetet adott a gyerekeknek. Teljesen természetes módon, minden "hivatalos" fogalom /égtájak, lépték, tájoló, bója, térkép-jelek stb./ megtanulása nélkül tanultak meg tájékozódni a gyerekek.

Eystein még azt sem magyarázta meg, hogy mit jelentenek a körök. A gyerekeknek ugyanis, a szemléletüknek megfelelően rajzolt térkép alapján, ez nyilvánvaló volt.

Ezen a játékon csak nyerni lehetett: a pontok begyűjtése után minden gyerek kapott egy elismerő oklevelet.

Fordította: Turchányi Piroska

HÁTSÓ BORITÓNKON a fenti cikkben említett Maynooth College Eystein Weltzien által rajzolt "smatroll" térképe látható.

CIMLAPUNKON Alida Zukule a Tipográfia versenyzője, az 1984. évi számítógépes ranglista női első helyezettje.

TÁJFUTÁS. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA; Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szerkesztőség: Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky Endre u 31. II. em. Tel: 327-177. Levelezési cím: Bp. Pf. 614, 1374. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, valamint a Posta Központi Hirlap Irodánál /Bp. V. József nádor tér 1. 1900 / közvetlenül vagy postautalványon a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizetési díj egy évre 66 Ft. Egyes szám ára: 5.40. Megjelenik havonta. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat terjesztési és nyomtatványboltjában: Bp. VI. Népköztársaság útja 6.

Index sz. 25-287

Sportpropaganda

ISSN 0133-4697

TZ 850012

REJTVÉNYES–KIRÁNDULÁS

Sok értékes nyeremény

50.000,— Ft értékben!

Földj: Színes televízió!

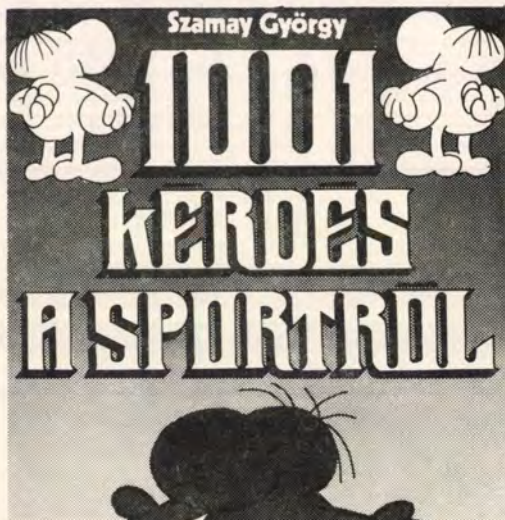
Rengeteg rejtvény, fejtörő és játék!

Érdekes cikkek és riportok a természetjárásról, a túrázásról és az egészséges életmódról.

Ara: 10,— Ft

Kapható a hírlapárusoknál!

**MÁR
MEGJELENT!**

Szamay György:
1001 kérdés a sportról

„999 kérdés a sportról” c. könyv átdolgozott bővített kiadása. Kérdés, felelet formában tartalmazza mindazokat a legszükségesebb tudnivalókat, amelyek az érdeklődő sportszerető olvasónak illik tudni.

Ara: 33,— Ft

Kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési osztályán:

Bp. VI., Népköztársaság útja 6. és a könyvesboltokban.

ÁRA: 5,40 Ft

MAYNOOTH COLLEGE

-MAP

